

วิเคราะห์เพลงพม่าห้าท่อน

ปริญญานิพนธ์

ของ

บุญเลิศ กร่างสะอาด

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา

พฤษภาคม 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

781.588
ป5๖3/๓
ร.3

วิเคราะห์เพลงพม่าห้าท่อน

บทคัดย่อ

ของ

บุญเลิศ กร่างสะอาด

ร.3 ต.๓. 2546

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา
พฤษภาคม 2546

บุญเลิศ กร่างสะอาด. (2546). *วิเคราะห์เพลงพม่าห้าท่อน*. ปริญญาโท ศป.ม.(มานุษยวิทยา).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร. สมศักดิ์ เกตุแก่นจันทร์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป เลี้ยวตันอารีย์.

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาเพลงพม่าห้าท่อนที่มีความแตกต่างกัน 3 ทาง ได้แก่ เพลงพม่าห้าท่อนเถา ทางครุมนตรี ตราโมท เพลงพม่าห้าท่อนสามชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์(แปลกประสานศัพท์) เพลงพม่าห้าท่อนสี่ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาที่มาของทำนองเพลงพม่าห้าท่อน ทั้ง 5 ท่อน
2. เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างเพลงพม่าห้าท่อน

การศึกษานี้ผู้วิจัยใช้ระเบียบการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลการศึกษาที่มาของเนื้อเพลงพม่าห้าท่อน ทั้ง 5 ท่อนพบว่า

ท่อนที่ 1 มีที่มาจากเค้าโครงเพลงพม่าช้อย ท่อนที่ 2 นำมาจากเพลงเรียวบรเทศ ทำนองที่ 1 ท่อนที่ 3 นำมาจากเพลงเรียวบรเทศทำนองที่ 2 ท่อนที่ 4 นำมาจากเพลงเรียวบรเทศทำนองที่ 3 ท่อนที่ 5 นำมาจากเพลงเรียวบรเทศทำนองที่ 2

2. ผลการศึกษาโครงสร้างของเพลงพม่าห้าท่อนพบว่า

ท่อนที่ 1 มีโครงสร้างหลักประกอบด้วยส่วนสำคัญ 7 ส่วน ได้แก่ 1. ทำนองตอนต้น เป็นทำนองนำเข้าสู่บทเพลงพม่าห้าท่อน มีความยาวของทำนองในแต่ละทางแตกต่างกัน ตามกลวิธีของผู้ประพันธ์ 2. ทำนองภาษาและโยน เป็นการออกภาษาและโยนจากเสียงลูกตก โด พบเด่นชัดตั้งแต่อัตราจังหวะ 3 ขึ้นขึ้นไป 3. ทำนองเชื่อม ทำหน้าที่เชื่อมทำนองภาษาและโยน ในส่วนที่ 2 และส่วนที่ 4 เข้าด้วยกัน มีความยาวของทำนองในแต่ละทางแตกต่างกัน ตามกลวิธีของผู้ประพันธ์ โดยพบว่ามีความยาวมากตั้งแต่อัตราจังหวะ 3 ขึ้นขึ้นไป 4. ทำนองภาษาและโยน เป็นการออกภาษาและโยนจากลูกตกเสียงเร พบเด่นชัดตั้งแต่อัตราจังหวะ 3 ขึ้นขึ้นไป 5. ทำนองเชื่อม ทำหน้าที่เชื่อมทำนองภาษาและ โยน ในส่วนที่ 4 เข้ากับเนื้อเพลง ซึ่งทำนองในส่วนนี้มีลักษณะสั้นกระชับกว่าทำนองเชื่อมในส่วนที่ 3 6. เนื้อเพลง เป็นส่วนที่มีความสัมพันธ์ในด้านโครงสร้างจากเพลงพม่าช้อย 7. ทำนองจบ เป็นทำนองส่วนสุดท้ายของเพลงพม่าห้าท่อน แสดงการจบบทเพลงมีความยาวของทำนองในแต่ละทางแตกต่างกัน ตามกลวิธีของผู้ประพันธ์

ท่อนที่ 2 ท่อนที่ 3 ท่อนที่ 4 และท่อนที่ 5 เป็นลักษณะของเนื้อเพลง ไม่มีการออกลูกโยนและการออกภาษา ตั้งแต่อัตราจังหวะ 2 ขึ้นไปมีการกลับต้นในลักษณะทางเปลี่ยน ตามหลักการประพันธ์เพลงเถาทั่วไป

AN ANALYSIS OF BURMA HA THON

AN ABSTRACT

BY

BOONLERD KRANG SA-ARD

Presented in partial fulfillment of the requirements
For the Master of Fine Arts degree in Ethnomusicology
at Srinakharinwirot University

May 2003

Boonlerd Krang Sa – ard. (2003) An Analysis of Burma Ha Thon. Master thesis, M.F.A. (Ethnomusicology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Adviser committee: Dr.Somsak Ketukhaenchan, Assist.Prof.Prateep Lountratana – ari.

This thesis is a study of 3 different styles of Pleng Burma Ha Thon; Pleng Burma Ha Thon Tao in Kru Montri Tramote's style, Pleng Burma Ha Thon Sam-chan of Praya Prasan Duriyasap (Plaek Prasansap), Pleng Burma Ha Thon Si-chan of Luang Pradit Pairo (Son Silpabanleng). The objectives are showed as below:

1. To study the origin melody of 5 parts of Pleng Burma Ha Thon.
2. To study and analyse the structure of Pleng Burma Ha Thon.

The analysis conclusions are showed as below:

1. The origin of 5 parts of Pleng Burma Ha Thon

The first part of Pleng Burma Ha Thon is from Pleng Burma Choy, the second part is from the first melody of Pleng Rew Boratade, the third part is from the second melody of Pleng Rew Boratade, the forth part is from the third melody of Pleng Rew Boratade and the fifth part is from the second part of Pleng Rew Boratade.

2. The Structure of Pleng Burma Ha Thon

The section 1 of Burma Ha Thon consists of 7 parts; 1. Tham Nong Thon Ton (the beginning melody) is a melody that introduces itself to the other parts.,2. Tham Nong Phasa and Tham Nong Yon is a melody that illustrates the musical style of Thailand's neighboring countries, 3. Tham Nong Cheum (the combination melody) is to make a smooth link between the second and forth parts, 4. Tham Nong Phasa and Tham Nong is a melody that illustrates the musical style of Thailand's neighboring countries, 5. Tham Nong Cheum (the combination melody) is to make a smooth link between the second and forth parts, 6. Nuar Pleng (the original melody), this part associated with the structure of pleng Burma Choy, 7. Tham Nong Job (the ending melody) is the final part of Pleng Burma Ha Thon, and the style depending on each composer.

The section 2, 3, 4 and 5 of Pleng Burma Ha Thon are the normally composed without a musical technique "Oke Phasa" and "Oke Luke Yon". There are repeated with variations that observed the Thao techniques.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

วิเคราะห์เพลงหม่าห้ำท่อน

ของ
นายบุญเลิศ กร่างสะอาด

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)

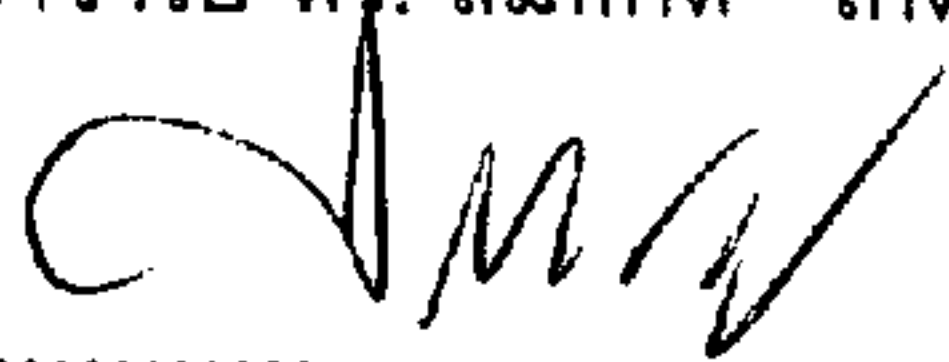
วันที่...๙...เดือน...พฤษภาคม...พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

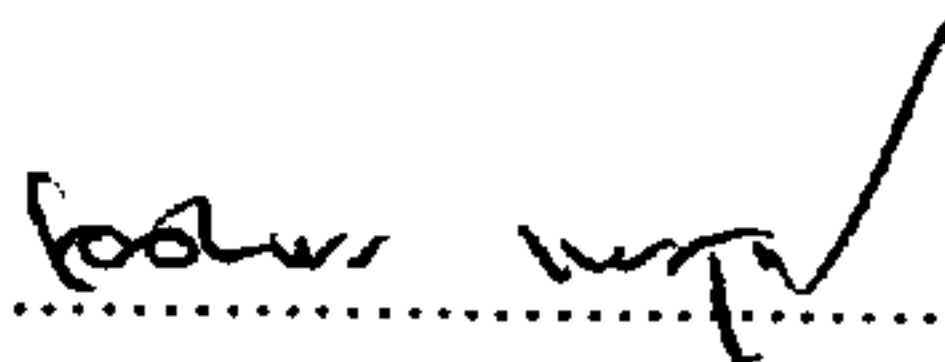
.....ประธาน

(อาจารย์ ดร. สมศักดิ์ เกตุแก่นจันทร์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป เล้ารัตนอารีย์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เฉลิมพล งามสุทธิ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รังสี เกษมสุข)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีอย่างสมบูรณ์ เพราะได้รับความเมตตากรุณาอย่างยิ่งจากท่านผู้รู้และบุคคลหลายๆฝ่าย ตลอดระยะเวลาในการทำงานวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร.สมศักดิ์ เกตุแก่นจันทร์ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป เล้ารัตนอารีย์ กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล งามสุทธิ กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รังสี เกษมสุข กรรมการ เป็นอย่างสูง ที่กรุณาให้เกียรติรับเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาและกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณครูแจ้ง คล้ายสีทอง ครูณัฐพงษ์ ไส้วัตร ครูจิรัส อัจฉรงค์ ครูศิลปี ตราเมธ ร้อยตรีประมวธ อรรถชีพ ครูสมาน น้อยนิตย์ ครูจิระพล น้อยนิตย์ ครูไชยยะ ทางมีศรี ครูศักดิ์ชัย ลัดดาอ่อน เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาให้ความรู้และคำปรึกษาเกี่ยวกับเพลงพม่าห้าท่อน ตลอดจนข้อเสนอแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณสถาบันนาฏดุริยางคศิลป์ กรมศิลปากร ศูนย์ข้อมูลวัฒนธรรมดนตรีไทย มหาวิทยาลัยมหิดล ห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กองดุริยางค์ทหารบก ที่ได้เอื้อเฟื้ออำนวยความสะดวกในการค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับเพลงพม่าห้าท่อน และข้อมูลอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณพี่ น้อง และเพื่อนๆทุกท่านที่ไม่สามารถกล่าวนามได้ทั้งหมด ซึ่งมีส่วนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จสมบูรณ์เป็นที่น่าภูมิใจยิ่ง

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา และบูรพาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และประสบการณ์ต่างๆให้แก่ข้าพเจ้าไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

บุญเลิศ กร่างสะอาด

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	8
ความสำคัญของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
เอกสารงานวิจัย.....	21
เอกสารตำราทางวิชาการ.....	23
ข้อมูลจากการสัมภาษณ์.....	25
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล	26
ขั้นศึกษาข้อมูล.....	27
ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล	27
ขั้นตอนการนำเสนอข้อมูล.....	28
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	29
ที่มาของเนื้อเพลง.....	37
ท่อน 1.....	40
ท่อน 2.....	60
ท่อน 3.....	72
ท่อน 4.....	83
ท่อน 5.....	95
โครงสร้างทำนองเพลง.....	109
ท่อน 1.....	118
ท่อน 2.....	202
ท่อน 3.....	207

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
ท่อน 4.....	212
ท่อน 5.....	217
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	222
สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์.....	222
อภิปรายผล.....	232
ข้อเสนอแนะ	232
บรรณานุกรม.....	233
ภาคผนวก.....	236
ภาคผนวก ก.....	237
ภาคผนวก ข.....	242
ภาคผนวก ค.....	288
ประวัติย่อผู้วิจัย	371

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องและผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีไทย	26
2	หน้าทับกำกับเพลงพม่าห้าท่อน	38
3	ความยาวเนื้อเพลงพม่าห้าท่อน(จำนวนห้องโน้ตอักษรไทย) ใน 1 จังหวะหน้าทับ	35
4	การเปรียบเทียบลูกตกเพลงพม่าช้อย กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางครุมนตรี ตราโมท	45
5	การเปรียบเทียบลูกตกเพลงพม่าช้อย กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท	48
6	การเปรียบเทียบลูกตกเพลงพม่าช้อย กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท	52
7	การเปรียบเทียบลูกตกเพลงพม่าช้อย กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)	55
8	การเปรียบเทียบลูกตกเพลงพม่าช้อย กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)	59
9	การเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 1 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 2 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท	63
10	การเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 1 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 2 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท	65
11	การเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 1 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 2 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)	68
12	การเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 1 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 2 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)	71
13	การเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 3 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท	74
14	การเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท	77
15	การเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)	79
16	การเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 3 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)	83

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การที่มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมเดียวกัน ย่อมมีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน ทั้งตั้งใจและไม่ตั้งใจก็ตาม ซึ่งผลแห่งกิจกรรมนั้นจะได้รับการพิสูจน์ลงความเห็นโดยชุมชนในเวลาถัดมา เพื่อการยอมรับและยกย่องให้เป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม อันจะนำไปสู่การถ่ายทอดแก่นุชนรุ่นหลังด้วยความหวังที่จะทำให้สังคมอยู่ร่วมกันด้วยความสงบราบรื่นและรวมกันเป็นปึกแผ่น

เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัย โดยมีสมาชิกในสังคมช่วยกันปรับปรุงเสริมแต่งให้สมบูรณ์ขึ้น ซึ่งสามารถสังเกตได้จากวิถีชีวิตด้านต่าง ๆ เหล่านี้คือ ด้านเผ่าพันธุ์การดำรงชีพ (Life) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรูปร่าง หน้าตา เผ่าพันธุ์ของคน การดำรงชีพ เช่น อาหาร เสื้อผ้า ยารักษาโรค ตลอดจนที่อยู่อาศัย ด้านสังคม (Social) เกี่ยวข้องกับครอบครัว การทำมาหากิน การอยู่ร่วมกัน ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจ utherford และการเมืองการปกครอง บางประเทศรวมเรียกกันว่าสังคมเศรษฐกิจ และการเมือง (Social Economical Aspect) ด้านศาสนาและจริยธรรม (Religion) เป็นเรื่องของความเชื่อพื้นฐาน กิริยามารยาท เช่น การประพฤติปฏิบัติ ตลอดจนจารีตประเพณี ฯลฯ ด้านสุนทรียศาสตร์ (Aesthetic) เป็นเรื่องของรสนิยม ความงาม ตลอดจนถึงการละเล่นพื้นเมือง เช่น ภาพลักษณ์ที่ประชาชนแสดงออกในด้านดนตรี การละคร ฟ้อนรำ และภาพลักษณ์ของที่อยู่อาศัย และด้านสุดท้ายคือ ภาษาและวรรณกรรม (Language) เป็นเรื่องของการสืบสานสืบทอดความรู้ เช่น การพูด การเขียน และการอ่าน เพื่อความเข้าใจของเผ่าพันธุ์ (กรมศิลปากร. 2542 : 79)

ศิลปะและวัฒนธรรมของคนทุกชาติทุกภาษามีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป อันเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชนกลุ่มนั้น ๆ แต่ถึงอย่างไรก็ยังคงรักษาแก่นหลักความเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมนั้นไว้

สำหรับดนตรีไทยนั้นถือเป็นศิลปะที่เป็นวัฒนธรรมของชาติแขนงหนึ่งซึ่งมีการวิวัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องหลายยุคหลายสมัย นำเสียดายที่หลักฐานต่าง ๆ เพิ่งปรากฏชัดเจนในสมัยสุโขทัยนี้เอง ส่วนสมัยก่อนหน้านั้นได้แต่เพียงสันนิษฐานประกอบหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พอมีอยู่บ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านของบทเพลงนั้น สมัยโบราณได้ถ่ายทอดโดยใช้ความจำเพียงอย่างเดียว ยังไม่มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ทำให้ยากต่อการสืบค้น ดังที่ มนตรี ตราโมท (2538 ก : 20) ได้กล่าวไว้ว่า

ชาติไทยปรากฏตามประวัติศาสตร์ว่า ได้ตั้งอาณาจักรปกครองบ้านเมืองเป็นแบบเป็นแผนกันมาแล้วหลายยุคหลายสมัยและหลายอาณาจักร ในแถบถิ่นซึ่งเป็นประเทศจีนปัจจุบันนี้ ซึ่งบางทีก็มีชื่อเรียกว่าไทยมุง และอ้ายลาว เป็นต้น นี่ย่อมเป็นที่เชื่อได้ว่า การดนตรีไทยในสมัยนั้น ๆ จะต้องมีการเรียบเรียงแบบแผนเป็นวงเป็นคณะ และมีเครื่องดนตรีที่บรรเลงได้ไพเราะสมตามกาลสมัย และอาจจะมีความเจริญเหนือกว่าบางชาติในสมัยเดียวกันนั้นบ้าง แม้ในสมัยนานเจ้าก็ปรากฏว่าไทยเราได้ส่งวงดนตรีหญิงไปถวายพระเจ้ากรุงจีน นี่ก็เป็นที่แน่นอนว่าถ้าไม่มีคุณภาพสูงกว่าก็คงจะไม่ส่งไป เป็นการ

แสดงว่าการดนตรีของไทยเราได้เจริญมาแล้วในอดีต แต่ก็เป็นที่น่าเสียใจที่ไม่มีหลักฐานว่า เครื่องดนตรีไทยเราในสมัยนั้นมีรูปร่างเป็นอย่างไร และมีสิ่งใดบ้าง การดนตรีตลอดจนเครื่องดนตรีของไทย เพิ่งจะมาปรากฏชัดเจนเขาก็เมื่อถึงสมัยสุโขทัยนี่เอง...

ดนตรีไทยได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในวิถีชีวิตของคนไทยตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย โดยเฉพาะในส่วนของบทเพลงนั้นมีการจัดระเบียบแบบแผนไว้อย่างละเอียดลออ ดังที่ พูนพิศ อมาตยกุล (2529 : 9) ได้อธิบายว่า

หน้าที่ของเพลงไทยนั้น ได้รับใช้สังคมมากมายในหลายรูปแบบ เรียกได้ว่าตั้งแต่เกิดจนตาย เรามีเพลงที่จัดไว้สำหรับการกล่อมทารกแรกเกิด เพลงสำหรับทำขวัญ เพลงเหล่านี้ยังแบ่งชั้นไว้ด้วยว่า บรรเลงสำหรับผู้ใด หากบรรเลงกล่อมพระบรมมสมเด็จเจ้าฟ้าประสูติใหม่เราก็เรียกว่า "เพลงข้าลูกหลวง" มีเพลงเห่กล่อมพระบรมมโดยเฉพาะ ดังที่พระยาภูมิเสวิน (จิตร จิตตเสวี) ได้เขียนไว้ เรามีเพลงสำหรับพิธีการต่าง ๆ เพลงสำหรับอัญเชิญเทพเทวา เพลงสำหรับการแสดงโขนละคร อันได้แก่เพลงหน้าพาทย์ต่าง ๆ เพลงสำหรับการบรรเลงขับร้องเพื่อความบันเทิง เช่น เพลงตับ เพลงเถา เพลงเกร็ดต่าง ๆ เพลงสำหรับบรรเลงประกวดและอวดฝีมือศิลปิน เพลงสำหรับงานกลางวัน งานกลางคืน ตลอดจนถึงเพลงสำหรับงานศพโดยเฉพาะ แม้แต่การบรรเลงสำหรับการละเล่นต่างชนิด เพลงก็ถูกจัดไว้เป็นเรื่องเป็นราว โดยเฉพาะการแสดงนั้น ๆ ที่เป็นเช่นนี้แสดงว่ามากด้วยระเบียบแบบแผน และมากบริการที่ดนตรีจะต้องทำหน้าที่รับใช้ประชาชน ชาติเก่าแก่ที่มีวัฒนธรรมสูงส่งอย่างเรานี้เท่านั้นที่จะร่ำรวยสมบัติงานดนตรี แบบนี้ได้...

นอกจากการจัดเพลงบรรเลงตามกาลเทศะแล้ว เพลงไทยยังสามารถแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามลักษณะของบทเพลงได้ 3 ประเภท คือ ประเภทเพลงหน้าพาทย์ มี 2 ลักษณะคือ เพลงไหว้ครู คือ เพลงหน้าพาทย์ที่มีชื่ออยู่ในตำราสำหรับการไหว้ครู เช่น เพลงตระพระปรคนธรรพ ไปรยข้าวตอก เป็นต้น และเพลงหน้าพาทย์พิเศษ คือ เพลงหน้าพาทย์ที่อยู่นอกตำราไหว้ครู เช่น เพลงพระยาเดิน ดำเนินพราหมณ์ เป็นต้น ประเภทเพลงเรื่อง มี 4 ลักษณะ คือ เพลงช้า เช่น เรื่องมอญแปลง (มักมีเพลงสองไม้และเพลงเร็วติดไปด้วย) เพลงสองไม้ เช่น เรื่องทะยอย เพลงเร็ว เช่น เรื่องแขกมดตีนหมู (มะตีหมู) และเพลงฉิ่ง สองชั้นและชั้นเดียว ประเภทเพลงมโหรี (เดิมที่ใช้มโหรีบรรเลงประกอบกับการร้องส่ง) มี 2 ลักษณะ คือ เพลงตับ แบ่งออกเป็น ตับเพลง ใช้เพลงเป็นชื่อตับ เช่น เพลงตับเรื่องพระนคร เป็นต้น และตับเรื่อง ใช้ชื่อเรื่องของบทร้องเป็นชื่อตับ เช่น ตับพรหมศาสตร์ (เรียกย่อจากเพลงตับเรื่องรามเกียรติ์ ตอนแผลงศรพรหมศาสตร์) เพลงเกร็ด คือ เพลงที่ไม่ได้เรียงไว้เป็นตับหรือเพลงในตับที่แยกออกมาบรรเลงเป็นเพลง ๆ

ในสมัยที่เสภามีปี่พาทย์รับ ได้เกิด "เพลงเสภา" ขึ้น ซึ่งอยู่ในจำพวกเพลงเกร็ดนั่นเอง และในสมัยนี้ก็นิยมร้องส่งกันเปล่า ๆ ไม่ค่อยมีเสภาประกอบด้วย มีทั้งบรรเลงพร้อมกันในวงดนตรีและบรรเลงเดี่ยวอวดฝีมือเฉพาะเครื่องดนตรี (มนตรี ตราโมท 2540 : 42-43)

หลักฐานการเกิดมีปีพาทย์บรรเลงประกอบเสภานั้นปรากฏอยู่ในคำไหว้ครูบทหนึ่ง ซึ่งแต่งในสมัย รัชกาลที่ 2 ความว่า

“เมื่อครั้งจอมรินทร์แผ่นดินลับ
ครั้นมาถึงพระองค์ผู้ทรงชัย

เสภาขับยังหาไม่มีพาทย์ไม่ว่า
จึงเกิดมีขึ้นในอยุธยา”

จากคำไหว้ครูข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการขับเสภาในสมัยก่อนรัชกาลที่ 2 นั้นยังไม่มีปีพาทย์รับ ไม่มีเครื่องดนตรีชนิดใดมาบรรเลงประกอบ นอกจากการขับรับของผู้ขับเสภาเท่านั้น นอกจากนี้ มนตรี ตราโมท (2538 ข : 19) ยังได้อธิบายถึงรายละเอียดของคำไหว้ครูข้างต้นว่า

นี้เป็นบทไหว้ครูเสภาที่มีขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 2 เพราะฉะนั้น คำว่าแผ่นดินลับ จึงหมายถึง รัชกาลที่ 1 ซึ่งยังไม่มีปีพาทย์ในขณะนั้น ครั้นมาถึงพระองค์ผู้ทรงชัย หมายถึง รัชกาลปัจจุบัน (รัชกาลที่ 2) จึงเกิดมีปีพาทย์ขึ้น วรรณคดีท่ายนี้ของเดิมว่า ‘ครั้นมาถึงพระองค์ผู้ทรงชัย จึงเกิดคนดีในอยุธยา’ ก็รู้สึกว่าจะหมายความว่า เกิดคนดีที่คิดจะให้ปีพาทย์ขึ้น คงเป็นอย่างนั้น แต่ไม่ค่อยชัดเจน สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ จึงได้ทรงแก้วรรณคดีท่ายใหม่เป็น ‘จึงเกิดมีขึ้นในอยุธยา’ รู้สึกว่าชัดเจนขึ้น

การบรรเลงปีพาทย์ประกอบเสภาที่มีวิวัฒนาการเป็นลำดับขึ้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ปีพาทย์บรรเลงแทรกเฉพาะเพลงหน้าพาทย์ โดยบรรเลงต่อจากการขับเสภา บทที่มีการแสดงกิริยาเท่านั้น เช่น บทร้องไห้เสียใจ บรรเลงด้วยเพลงโอด ถ้าเป็นการยกทัพ ใช้เพลงกราวนอก ถ้าเป็นการเดินทางอย่างรีบเร่งก็ใช้เพลงเชิด ดังนี้ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ปีพาทย์บรรเลงอย่างละคร กล่าวคือ เมื่อถึงบทที่จะต้องร้องดำเนินเรื่องหรือบรรยายสิ่งต่าง ๆ ก็ร้องด้วยเพลงที่เป็นเพลงละครจริง ๆ เช่น เพลงไอ้ปี่ ซ้ำปี่ ไอ้โลม เป็นต้น ครั้นเมื่อถึงบทแสดงกิริยาต่าง ๆ ก็บรรเลงเพลงหน้าพาทย์ประกอบด้วยเหมือนกัน ทำให้เกิดภาพในจินตนาการของผู้ฟังได้ชัดเจนขึ้น

ขั้นที่ 3 ปีพาทย์บรรเลงในลักษณะเพลงมโหรี โดยร้องแล้วบรรเลงรับสลับกันไปเรื่อย ๆ เพลงที่ใช้ เป็นเพลงประเภทอัตราจังหวะสองชั้นต่าง ๆ ตามแต่บทกลอนจะอำนวยให้ เช่น เพลงสารถี เพลงการะเวก ฯลฯ ซึ่งการวิวัฒนาการในขั้นนี้จะไม่มีการบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ ดังนั้นจึงตัดเอากลองทัดกับตะโพนออกเสีย และนำ “เปิงมาง” จากวงกลองชนะมาติดข้าวสุกถ่วงเสียงดีแทนเหมือนอย่างตะโพนไทย เรียกว่า กลองสองหน้า และใช้ในวงปีพาทย์เสปามาจนถึงทุกวันนี้ (มนตรี ตราโมท. 2538 ข : 19-20)

ในการบรรเลงปีพาทย์เสปานั้น มีแบบแผนขั้นตอนการบรรเลงกำหนดไว้ดังนี้

1. รวบรวมประลองเสภา ตัดมาจากเพลงร่ำ 3 ลา โดยตัดเอาเฉพาะลาที่ 2 มาใช้บรรเลง เป็นเพลงที่ขึ้นต้นก่อนที่จะบรรเลงเพลงใหม่โรงเสภา มีจุดประสงค์เพื่อสร้างความพร้อมของผู้บรรเลงทั้งในด้านกำลังและความคุ้นเคยกับเครื่องดนตรี ตลอดจนการสำรวจข้อบกพร่องของเครื่องดนตรีว่าลูกใดเสียงใดติดขัด จะได้แก้ไขให้เรียบร้อย อีกทั้งทำให้เกิดความรู้สึกตื่นเต้นเร้าใจอีกด้วย (ราช-บัณฑิตยสถาน. 2540 : 120)

2. โหมโรงเสภา เป็นการรับเอาประเพณีการบรรเลงโหมโรงก่อนการแสดงละครมาใช้ในคราวที่ปีพาทย์บรรเลงอย่างละคร โดยเริ่มบรรเลงตั้งแต่เพลงสาธุการจนกระทั่งถึงเพลงกราวใน และต่อด้วยเพลงวา เป็นเพลงสุดท้าย แล้วจึงเข้าเรื่อง ต่อมาคงจะเห็นว่าใช้เวลานานเกินไป จึงตัดให้แต่เพลงวาเป็นการโหมโรงเพียงเพลงเดียว เมื่อปีพาทย์เสภาบรรเลงเหมือนแบบเพลงมโหรี ทำให้เริ่มเกิดความรู้สึกเบื่อกับการบรรเลงแต่เพลงวาเป็นเพลงโหมโรงอยู่ทุกครั้ง จึงนำเอาเพลงอื่นมาบรรเลงเป็นเพลงโหมโรงบ้าง แต่ก็ยังคงยึดถือเป็นประเพณีว่าต้องใช้ทำนองทำววาเป็นทำนองสำหรับแสดงการจบเพลงโหมโรงเสภาจนกระทั่งทุกวันนี้ ซึ่งเสียงสุดท้ายนี้เป็นเสียง “เร” อันจะช่วยให้ผู้ขับเสภาใช้เป็นหลักยึดในการขับได้เลยโดยไม่ต้องให้ระนาดเคาะเสียงให้อีก (มนตรี ตราโมท. 2538 ข : 20)

3. เพลง 4 ลำดับแรก กฎบัญญัติอย่างหนึ่งในการบรรเลงปีพาทย์เสภาว่า เมื่อบรรเลงโหมโรงแล้วจะต้องร้องส่งให้ปีพาทย์ด้วยเพลง 4 ลำดับแรกนี้ก่อน จากนั้นจึงค่อยบรรเลงเพลงอื่นตามความเหมาะสม เพลง 4 เพลงดังกล่าวนี้ เรียงตามลำดับการบรรเลงได้แก่ ลำดับที่ 1 เพลงพม่าห้าท่อน ลำดับที่ 2 เพลงจรเข้หางยาว ลำดับที่ 3 เพลงสืบท และลำดับที่ 4 เพลงบุหลัน (มนตรี ตราโมท และวิเชียร กุลตันต์. 2523 : 548)

ดังที่กล่าวมาแล้วในครั้งแรกนั้นว่า เมื่อปีพาทย์เสภาหันมาบรรเลงในลักษณะของเพลงมโหรี เพลงที่ใช้จึงเป็นเพลงประเภท 2 ชั้น เพลงพม่าห้าท่อนที่ใช้ร้องรับเป็นเพลงแรกก็เช่นกัน ในครั้งก่อนก็ยังคงบรรเลงแต่อัตราจังหวะ 2 ชั้นเท่านั้น ซึ่งมนตรี ตราโมท (2539 : 239) ได้กล่าวถึงประวัติที่มาของเพลงพม่าห้าท่อน ไว้ดังนี้

เพลงพม่าห้าท่อน 2 ชั้นนี้ โดยเฉพาะท่อนที่ 1 ได้นำเพลงของพม่าในเพลงชุดฝีมือท่อนหนึ่งมาใช้ ส่วนท่อนที่ 2 ถึง 5 ได้ดัดขยายจากเพลงเร็วของไทย (ทำขึ้นเดียวให้เป็น 2 ชั้น) เพลงหนึ่งมาติดต่อกัน ลักษณะของเพลงท่อนที่ 1 กับอีก 4 ท่อน จึงแตกต่างกัน ท่อนที่ 1 เป็นลักษณะของเพลงประเภทที่มี “โยน” ส่วนท่อนที่ 2 ถึง 5 เป็นลักษณะที่มีแต่เนื้อเพลงแท้ ๆ

ในสมัยปลายรัชกาลที่ 3 เริ่มนิยมการแต่งขยายเพลงต่าง ๆ ขึ้นเป็นอัตรา 3 ชั้น และความนิยมนี้เริ่มแพร่หลายยิ่งขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 เพลงประเภทต่าง ๆ ทั้งโหมโรงและเพลงเสภาต่างก็ได้รับการแต่งขยายขึ้นเป็นอัตรา 3 ชั้น แทบทั้งสิ้น รวมถึงเพลงพม่าห้าท่อนนี้ด้วย โดยมีความสำคัญในการประกวดประชันอยู่ที่ท่อน 1 เนื่องจากเป็นลักษณะเพลงประเภทที่มี “โยน” ดังนั้น ผู้ประพันธ์จึงสามารถตกแต่งทำนองที่เป็น “โยน” ให้วิจิตรพิสดารออกไปได้อย่างมากมาย มีทั้งเป็นลูกล้อลูกขัดแบบแปลก ๆ และแทรกภาษาต่าง ๆ เช่น มอญ พม่า ลาว และแขก ไว้ให้น่าฟังยิ่งขึ้นด้วย ส่วนท่อนที่ 2 ถึงท่อนที่ 5 นั้น แม้ว่าจะตกแต่งบ้างก็ต้องอยู่ในกรอบของเนื้อทำนองเพลง ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ เพลงพม่าห้าท่อน 3 ชั้น ท่อน 1 จึงมีมากกว่าเพลงใด ๆ ทั้งสิ้น เช่น ทางของนายช้อย สุนทรวาทิน ร่วมกับพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) ทางของพระยาเสนาะดุริยางค์ (แช่ม สุนทรวาทิน) ทางของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ทางของจางวางทั่ว พาทยโกศล ทางของนายมนตรี ตราโมท และทางของนายเจือ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา เป็นต้น (ณรงค์ชัย ปิฎกฤษต์, ม.ป.ป. : 174-175)

ทางหนึ่งที่มีความนิยมในวงการดนตรีอย่างแพร่หลายคือทางของพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) แต่งไว้ในสมัยรัชกาลที่ 5 ตั้งแต่ครั้งที่ยังมิได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ รู้จักกันทั่วไปในนาม “ครูแปลก” โดยแต่งเป็นอัตราจังหวะ 3 ชั้น มีลูกล้อลูกขัด และแทรกเพลงภาษาไว้ 3 แห่ง แห่งแรกเป็นสำเนียงฝรั่ง

แห่งที่ 2 นำเพลงสำเนียงพม่าเพลง "พญาปรอน" ในเรื่องเพลงจึงมาแทรกไว้ และแห่งที่ 3 นำเพลง "พญา
ลำพอง" อันเป็นเพลงสำเนียงมอญมาแทรกไว้ ถึงแม้ว่าทางนี้จะแต่งไว้สำหรับให้วงเครื่องสายบรรเลง แต่ปัจจุบัน
ทั้งวงปี่พาทย์และวงมโหรี ก็ยังนิยมใช้บรรเลงกันทั่วไป (มนตรี ตราโมท และวิเชียร กุลตัญญู, 2523 : 548-549)
นอกเหนือจากนี้แล้ว ในคอนเสิร์ตการกุศล สื่อสารมวลชนไทย เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2544 ณ หอประชุมใหญ่ ศูนย์
วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย วงฟองน้ำอันเป็นวงดนตรีผสมก็ยังได้ใช้เพลงพม่าห้าท่อนทางนี้บรรเลงด้วย

หลังจากที่ครูเพ็ง ประมาจารย์ทางดนตรีไทยได้แต่งเพลงทยอยใน ซึ่งถือว่าเป็นเพลงเถาเพลงแรกขึ้นใน
สมัยรัชกาลที่ 4 (มนตรี ตราโมท, 2538 ข : 24) อิทธิพลนี้ได้แพร่กระจายถึงเพลงพม่าห้าท่อนด้วย ซึ่งในบรรดา
เพลงพม่าห้าท่อนเถานั้น มีโครงสร้างเพลงแบบหนึ่ง ที่นับว่าไพเราะและเป็นแบบแผนที่แปลก อีกทั้งยังใช้แสดง
ความสามารถของนักดนตรีได้อย่างดีเยี่ยม นั่นคือทางที่สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์
กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ทรงกำหนดขึ้นสำหรับให้ประกวดปี่พาทย์ที่วังบางขุนพรหม เมื่อ พ.ศ. 2465 ซึ่งมีวง
ดนตรีเข้าประกวด 3 วง คือ วงบางขุนพรหม ปรับวงโดยจางวางทั่ว พาทยโกศล วงวังบูรพาภิรมย์ ปรับวงโดย
หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) และวงเจ้าพระยาธรรมาธิกรณบดี ปรับวงโดยพระยาเสนาะดุริยางค์
(แหม่ม สุนทรวาทิน) (ณรงค์ชัย ปิฎกวิทย์, ม.ป.ป. : 175) มีลักษณะโครงสร้างเพลงโดยรวมดังนี้

3 ชั้น เฉพาะท่อนที่ 1 ให้ขยายขึ้นไปอีก 1 ชั้น เป็น 4 ชั้น ส่วนท่อนที่ 2-3-4-5 คงเป็น 3 ชั้นทั้งหมด

2 ชั้น เฉพาะท่อนที่ 1 ให้ขยายขึ้นไปอีก 1 ชั้น เป็น 3 ชั้น ส่วนท่อนที่ 2-3-4-5 คงเป็น 2 ชั้นทั้งหมด

ชั้นเดียว เฉพาะท่อนที่ 1 ให้ขยายขึ้นไปอีก 1 ชั้น เป็น 2 ชั้น ส่วนท่อนที่ 2-3-4-5 คงเป็นชั้นเดียวทั้งหมด

แผนผังโครงสร้างเพลงพม่าห้าท่อนเถา ในข้างต้นเขียนแสดงได้ดังนี้

3 ชั้น	ท่อนที่	1	ร้องรับเป็น 4 ชั้น
		2	ร้องรับเป็น 3 ชั้น
		3	
		4	
		5	
2 ชั้น	ท่อนที่	1	ร้องรับเป็น 3 ชั้น
		2	ร้องรับเป็น 2 ชั้น
		3	
		4	
		5	
ชั้นเดียว	ท่อนที่	1	ร้องรับเป็น 2 ชั้น
		2	ร้องรับเป็นชั้นเดียว
		3	
		4	
		5	

ในปี พ.ศ. 2470 ครูมนตรี ตราโมท ได้นำแบบแผนนี้มาประพันธ์เพลงพม่าห้าท่อนเถาขึ้นอีกทางหนึ่ง สำหรับให้วงปี่พาทย์หลวงบรรเลง โดยกำหนดให้บรรเลงออกสำเนียงภาษาในตัวเพลงเฉพาะท่อนที่ 1 อัตราจังหวะชั้นละ 2 ภาษา ดังนี้

1. อัตราจังหวะ 4 ชั้น ออกภาษา ลาวกับเขมร
2. อัตราจังหวะ 3 ชั้น ออกภาษา มอญกับเงี้ยว
3. อัตราจังหวะ 2 ชั้น ออกภาษา แยกกับข่า

ซึ่งเมื่อรวมเพลงทั้งเถาแล้วจะเป็นเพลงใหญ่ที่ใช้เวลาบรรเลงนานมาก (ราชบัณฑิตยสถาน. 2536 : 207-208)

“เพลงใหญ่” ตามความหมายของราชบัณฑิตยสถานที่กล่าวไว้ในหนังสือสารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาค คีตะ-ดุริยางค์ (2540 : 120-121) มีดังนี้

เพลงที่แต่งขึ้นให้มีความยาวเป็นพิเศษ ใช้เวลาในการบรรเลงแต่ละเพลงเป็นเวลานาน มีลีลาที่เร้าใจ เนื่องจากลักษณะการบรรเลงใช้ลูกล่อ ลูกขัด และเม็ดพรายต่าง ๆ มาก หากมีเนื้อร้อง โดยมากทางร้องจะสั้นกว่าทางรับของเครื่องดนตรีหลายเท่า เพลงใหญ่ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดี เช่น เพลงเชิดจีน เพลงทยอยนอก เพลงทยอยใน เพลงเขมรราชบุรี เพลงแขกลพบุรี

สจ๊วต ภูเขาทอง (2532 : 191) ได้กล่าวถึงเพลงใหญ่ไว้ว่า เพลงใหญ่เป็นแหล่งรวมศิลปะของการประพันธ์ไว้อย่างแทบครบทุกรูปแบบ และเป็นที่รวมเทคนิคการบรรเลงไว้ครบครัน เป็นแหล่งรวมสติปัญญาและชั้นเชิง ทั้งผู้ประพันธ์เพลงและผู้บรรเลงเพลงไว้ในเพลงอย่างครบถ้วน

เพลงพม่าห้าท่อนนั้นนอกจากจะมีการประพันธ์ในลักษณะของเพลงอัตราจังหวะ 3 ชั้นและลักษณะของเพลงเถาดังกล่าวแล้ว ยังมีการประพันธ์ในลักษณะของอัตราจังหวะ 4 ชั้น (เดิมเรียก 6 ชั้น) โดยเริ่มจากการที่สมเด็จพระเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต โปรดให้นักดนตรีแต่งขึ้นประชันวงในงานของพระนางเจ้าสุชุมาลย์มารศรี เมื่อ พ.ศ. 2467 โดยให้แต่งเฉพาะท่อน 1 เป็น 6 ชั้น ประชันกัน 3 วง คือ วงวังบางขุนพรหม วงวังบูรพา และวงของเจ้าพระยาธรรมาธิกรณบดี (ณรงค์ชัย ปิฎกฤษต์, ม.ป.ป. : 175)

ต่อมาในปีพ.ศ. 2473 หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ได้นำมาปรับปรุงใหม่โดยขยายอัตราชั้นขึ้นไป 1 อัตราชั้น ทั้ง 5 ท่อน เมื่อในงานประชันปี่พาทย์วังลดาวัลย์ ใช้ชื่อว่า “เพลงพม่าห้าท่อน 6 ชั้น” หรือ “เพลงพม่าห้าท่อน ทางวังบางคอกแหลม” (วังลดาวัลย์และวังบางคอกแหลมเป็นที่ประทับของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงลพบุรีราเมศวร) (ราชบัณฑิตยสถาน. 2536 : 209)

จากประวัติเพลงพม่าห้าท่อนที่มีมากมายหลายทางและหลายรูปแบบ แสดงให้เห็นถึงคุณค่าทางศิลปะที่แฝงอยู่ในบทเพลงพม่าห้าท่อน จนกระทั่งกลายเป็นเพลงหนึ่งที่ยินยืมใช้ประกวดประชันกัน และยังเป็นเพลงที่แสดงถึงภูมิความรู้ ความสามารถของวงดนตรี ซึ่งหากวงใดไม่มีเพลงพม่าห้าท่อนที่เป็นทางของตนโดยเฉพาะแล้ว ก็จะเป็นการน้อยหน้ากัน ดังนั้น ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าสมควรที่จะได้ศึกษาและวิเคราะห์เพลงพม่าห้าท่อนทั้ง 3

ลักษณะ คือ พม่าห้าท่อน 3 ชั้น พม่าห้าท่อนเถา และพม่าห้าท่อน 4 ชั้น อันเป็นแหล่งรวมศิลปะการประพันธ์เพลงไทยที่มีคุณค่ายิ่ง เพื่อหาเอกลักษณ์ของความเป็นเพลงพม่าห้าท่อน และศึกษาเทคนิคการประพันธ์เพลงในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแบบแผนในการประพันธ์เพลงอื่น ๆ อีกทั้งเป็นการรักษามรดกวัฒนธรรมทางดนตรีไทยให้คงอยู่และพัฒนาต่อไป

จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาที่มาของเนื้อเพลงพม่าห้าท่อน ทั้ง 5 ท่อน
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์โครงสร้างเพลงพม่าห้าท่อน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. จากการศึกษาเพลงพม่าห้าท่อน สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนดนตรีไทย วิเคราะห์ในแง่ประวัติที่มา และวิวัฒนาการเพลงพม่าห้าท่อนได้
2. สามารถนำวิธีการขยายและตัดทอนของเพลงพม่าห้าท่อน ทั้งที่เป็นลูกโยนและเนื้อเพลงไปใช้ในการประพันธ์เพลงอื่น ๆ ได้
3. สามารถนำวิธีการออกภาษาและการออกลูกโยนไปใช้ในการประพันธ์เพลงอื่น ๆ ได้

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาวิเคราะห์เพลงพม่าห้าท่อน จำนวน 3 ทาง ดังนี้
 - 1.1 เพลงพม่าห้าท่อน 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) โดยใช้ข้อมูลโน้ตเพลงจากหนังสือโน้ตเพลงไทย เล่ม 3 ของกรมศิลปากรเป็นตัวแทน
 - 1.2 เพลงพม่าห้าท่อน เกา ทางครุมนตรี ตราโมท โดยใช้ข้อมูลทำนองเพลงจากนายศิลป์ ตราโมทเป็นตัวแทน
 - 1.3 เพลงพม่าห้าท่อน 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) โดยใช้ข้อมูลทำนองเพลงจาก ร.ต.ประมวล อรรถชีพ เป็นตัวแทน
2. มุ่งศึกษาเฉพาะด้านทำนองดนตรีเท่านั้น แต่ไม่รวมถึงการรับร้อง-ส่งร้องและการออกลูกหมด

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ข้อมูลในการศึกษาได้จากการบันทึกเสียง การบันทึกโน้ต และการสัมภาษณ์คณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ
2. การบันทึกโน้ตในส่วนวิเคราะห์ข้อมูลจะบันทึกด้วยโน้ตอักษรไทย
3. การบันทึกโน้ตในส่วนภาคผนวก จะบันทึกด้วยโน้ตสากล
4. การบันทึกโน้ตสากลในภาคผนวกจะบันทึกโดยใช้บรรทัด 5 เส้น ใช้กุญแจประจำหลักซอล เครื่องหมายกำหนดจังหวะ 2/4
5. การบันทึกโน้ตสากล จะไม่ใส่เครื่องหมายแปลงเสียงชาร์ป (#) และแฟลต (b) เพราะในการปฏิบัตินั้นบรรเลงด้วยเครื่องดนตรีไทย จึงไม่ต้องคำนึงถึงเครื่องหมายดังกล่าว
6. การบันทึกโน้ตอักษรไทยและโน้ตสากลแบบ 2 บรรทัดในที่นี้ กำหนดให้กลุ่มนำอยู่บรรทัดบนและกลุ่มหลักอยู่บรรทัดล่าง

นิยามศัพท์เฉพาะ

ทาง หมายถึง วิธีการดำเนินทำนองเพลงไทยที่มีทั้ง "ทางอิสระ" และ "ทางบังคับ"

ทางอิสระ หมายถึง ลักษณะทำนองเพลงไทยที่เปิดโอกาสให้ผู้บรรเลงดนตรีประเภทดำเนินทำนองอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ทำนองหลัก สามารถประดิษฐ์ตกแต่ง "ทางบรรเลง" ได้ตามอารมณ์ ปัญญา และความสามารถ เช่น เพลงแขกบรเทศ เป็นต้น

ทางบังคับ หมายถึง ลักษณะทำนองเพลงไทยที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้บรรเลงดนตรีประเภทดำเนินทำนองทั้งหลายตกแต่งหรือเปลี่ยนแปลงทำนองไปจากเดิม

ทางบรรเลง หมายถึง วิธีการดำเนินทำนองโดยเฉพาะของเครื่องดนตรีแต่ละอย่าง เช่น ทางระนาดเอก ทางระนาดทุ้ม เป็นต้น ซึ่งแต่ละอย่างมีวิธีดำเนินทำนองแตกต่างกัน

ทำนอง หมายถึง เสียงสูง ๆ ต่ำ ๆ ที่นำมาเรียงร้อยเข้ากันกับจังหวะอย่างมีความหมาย ฟังไพเราะและจดจำได้ จะมีความสั้นยาวเบาแรงอย่างไร ขึ้นอยู่กับความประสงค์ของผู้ประพันธ์

ทำนองหลัก หมายถึง ทำนองที่เป็นหลักสำหรับการประดิษฐ์ทางบรรเลง ในบางครั้งก็เป็นทางบรรเลงด้วย เช่น ในกรณีของทางบังคับ

ทำนองสำคัญ หมายถึง ทำนองส่วนอื่นนอกเหนือจากลูกโยน เพลงภาษา และทำนองเชื่อม ที่ปรากฏอยู่ในโครงสร้างหลักเพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 อันได้แก่ ทำนองตอนต้น เนื้อเพลง และทำนองจบ

เนื้อเพลง หมายถึง ทำนองเพลงที่เป็นทำนองหลักของเพลงพม่าห้าท่อน นอกเหนือจากลูกโยนและการออกภาษา ไม่สามารถตัดหรือเพิ่มเติมได้

เท่า บางทีก็เรียกว่า "ลูกเท่า" หมายถึง ทำนองเพลงพิเศษตอนหนึ่ง ซึ่งไม่มีความหมายในตัวอย่างไร มีทิศทางการเคลื่อนที่ของลูกตกยืนอยู่ที่เสียงเดียว มีหน้าที่ 3 ประการ คือ

1. เต็มเพื่อให้ครบจังหวะหน้าทับหรือตามความประสงค์ของผู้ประพันธ์
2. เต็มเพื่อเชื่อมระหว่างวรรค ประโยค และท่อน
3. เต็มเพื่อแสดงถึงทำนองที่จะมีการเปลี่ยนแปลงต่อไป

เท่าหรือลูกเท่านี้จะต้องอยู่ในกำหนดบังคับของจังหวะหน้าทับ โดยมีความยาวเพียงครึ่งจังหวะหน้าทับ ปรับโก๋เท่านั้น (นอกจากในเพลงเรื่องบางเพลง เท่าอาจยาวเป็นพิเศษถึงเต็มจังหวะหน้าทับก็ได้)

โยน หรือ "ลูกโยน" หมายถึง ทำนองพิเศษตอนหนึ่งที่มีทิศทางการเคลื่อนที่ของลูกตกยืนอยู่ที่เสียงเดียวเช่นเดียวกับเท่า แต่ต่างกันตรงที่โยนนั้นสามารถตกแต่งให้วิจิตรพิสดารออกไปได้ โดยไม่บังคับจำนวนจังหวะ และโยนจะมีแทรกอยู่เฉพาะเพลงประเภทสองไม้เท่านั้น

เสียง หมายถึง ระดับเสียงที่แทนด้วยตัวโน้ต เช่น ดุ ธุ มุ ฟู ชุ ลุ ทุ ด ร ม ฟ ช ล ท ด้ ร์ ม ฝ ช ล ทั เป็นต้น

โน้ตประจุ หมายถึง การทำสัญลักษณ์เพื่อบอกระดับเสียงสูงและเสียงต่ำของโน้ตเพลง โดยใช้สัญลักษณ์ (^) บนตัวโน้ตแสดงถึงเสียงสูง และสัญลักษณ์ (.) ใต้ตัวโน้ตแสดงถึงเสียงต่ำ ส่วนโน้ตที่ไม่ประจุ หมายถึงโน้ตเสียงปกติ

เสียงสูง เริ่มตั้งแต่ เสียงโด ของกุญแจซอล (หัวโน้ตอยู่ในช่องที่ 3 ของบรรทัด 5 เส้น) ขึ้นไป 7 เสียง คือ ด รั ม ี ฟ ช ล ทั ถ้าระดับเสียงสูงกว่าช่วงเสียงนี้ขึ้นไปอีกจะใช้สัญลักษณ์โดยการเพิ่มจุดข้างบนตัวโน้ต ช่วงเสียงคู่แปดละ 1 จุด คือ ด รั ม ี ฟ ช ล ทั

เสียงต่ำ เริ่มตั้งแต่ เสียงที ของกุญแจซอล (หัวโน้ตอยู่ใต้เส้นน้อยเส้นที่ 1 ได้บรรทัด 5 เส้น) ลงไป 7 เสียง คือ ทุ ล ช ฟู ม ู ร ุ ด ถ้าระดับเสียงต่ำกว่าช่วงเสียงนี้ลงไปอีกจะใช้สัญลักษณ์โดยการเพิ่มจุดข้างล่างตัวโน้ต ช่วงเสียงคู่แปดละ 1 จุด คือ ทุ ล ช ฟู ม ู ร ุ ด

โน้ตประดับลูกศร หมายถึง การทำเสียงในลักษณะกวาด (การใช้ไม้ตีลากผ่านผิวของลูกฆ้องหรือลูกระนาดติดต่อกันหลายลูกเพื่อให้เกิดเสียงสูงไปหาเสียงต่ำ หรือเสียงต่ำไปหาเสียงสูงอย่างต่อเนื่อง) โดยใช้สัญลักษณ์ ↓ อยู่หน้าตัวโน้ต แทนการกวาดจากเสียงสูงไปหาเสียงต่ำและใช้สัญลักษณ์ ↑ อยู่หน้าตัวโน้ต แทนการกวาดจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูง

โน้ตสะบัด หมายถึง การบันทึกโน้ตอักษรไทย 3 ตัวอักษร แทรกอยู่ในตำแหน่งที่โดยปกติจะบันทึกโน้ตได้เพียง 2 ตัวอักษร กำหนดสัญลักษณ์แทนด้วยการใส่ () คลุมโน้ตสะบัดนั้นดังตัวอย่าง

- (ดรม) ช ล	ท ด รั ม ี

ประโยคเพลง หมายถึง ทำนองที่บันทึกเป็นโน้ตไทยได้ 8 ห้อง เช่น

1	2	3	4	5	6	7	8
_ช_ด	_รั_ม	_ช_ม	_รั_ด	_ล_ช	ชช_ด	ดัด_รั	รัรั_ม

วรรคเพลง หมายถึง ทำนองเพลงที่แบ่งแยกออกจากประโยคเพลงเป็น "วรรคหน้า" หรือ "วรรคถาม" 4 ห้อง และ "วรรคหลัง" หรือ "วรรคตอบ" 4 ห้อง ดังนี้

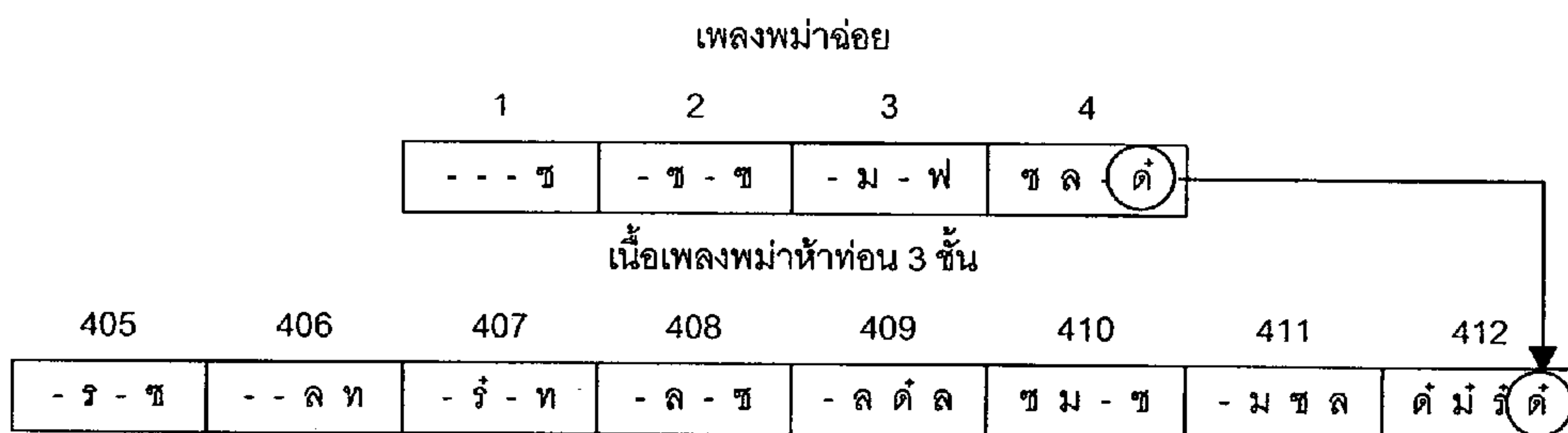
วรรคหน้า (วรรคถาม)				วรรคหลัง (วรรคตอบ)			
1	2	3	4	1	2	3	4
_ช_ด	_รั_ม	_ช_ม	_รั_ด	_ล_ช	ชช_ด	ดัด_รั	รัรั_ม

วลีเพลง หมายถึง ทำนองเพลงที่บันทึกเป็นโน้ตไทยได้ 2 ห้อง บางวลีมีใจความสั้น ๆ ในตัวเอง บางวลีใช้ร่วมกับวลีอื่นให้ครบวรรค ครบประโยค จึงจะได้ใจความ ดังนี้

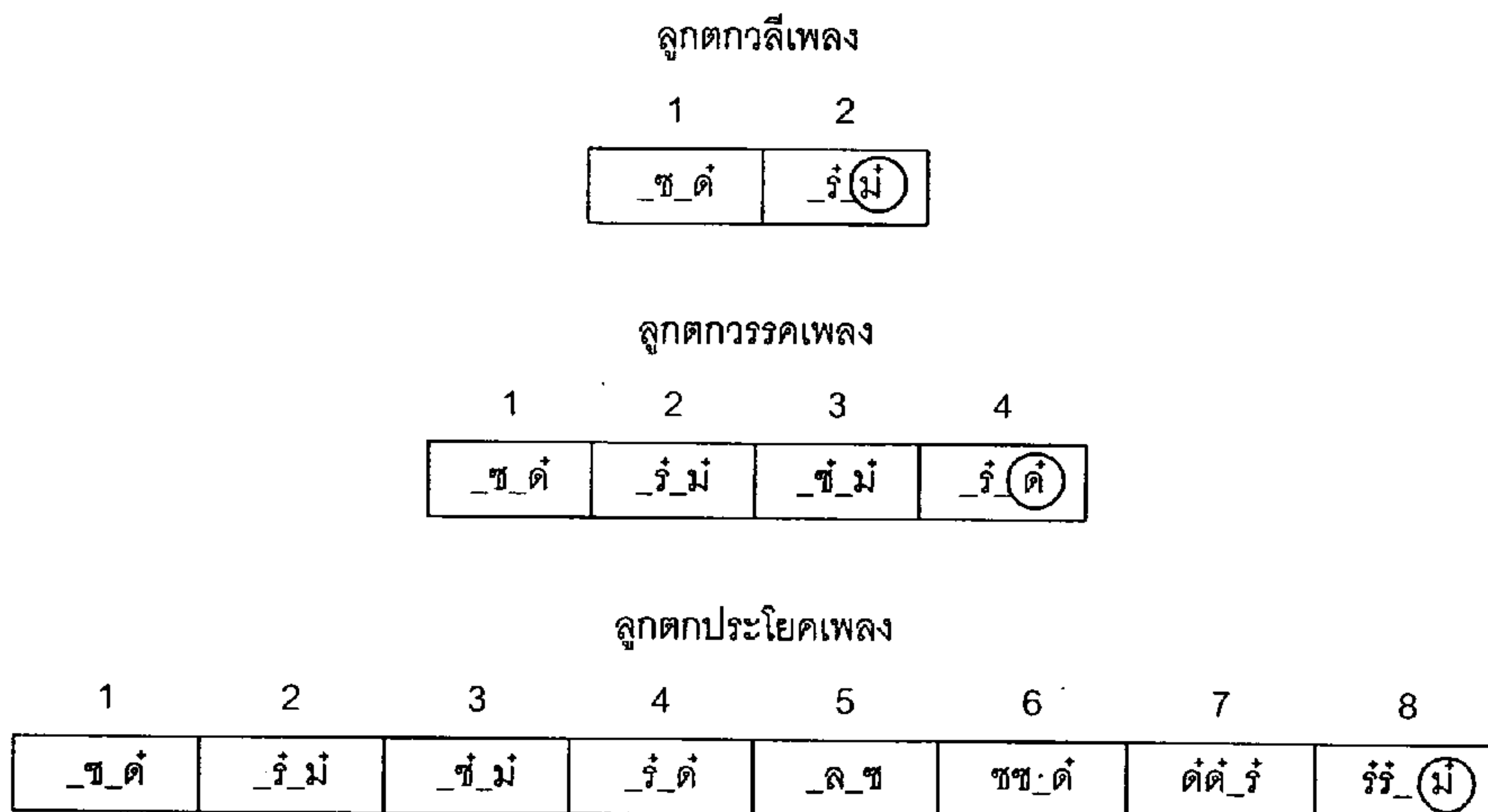
1	2
_ช_ด	_รั_ม

ลูกตก หมายถึง โน้ตตัวสุดท้ายของทำนองเพลงจำแนกได้ 2 ประเภทคือ

1. ลูกตกตามหลักการประพันธ์เพลงไทย หมายถึง โน้ตตัวสุดท้ายของทำนองเพลงที่ใช้เป็นหลักในการประพันธ์เพลงไทย ใช้สัญลักษณ์ ○ แสดงตำแหน่งลูกตก ดังตัวอย่างการนำเพลงพม่าช้อย มาขยายใช้เป็นเนื้อเพลงพม่าห้าท่อน 3 ชั้น ของพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) ต่อไปนี้

2. ลูกตกตามสัดส่วนของทำนองเพลง หมายถึง โน้ตตัวสุดท้ายของวลีเพลง วรรคเพลง และ ประโยคเพลง ใช้สัญลักษณ์ ○ แสดงตำแหน่งลูกตก ดังนี้

การบันทึกโน้ต 2 แถว (บน-ล่าง) หมายถึงการที่ทำนองเพลงในช่วงนั้นมีการแบ่งกลุ่มบรรเลงเป็น 2 พวก เช่นในกรณีลูกล้อ ลูกขัด ลูกเลื่อม จะบันทึกกลุ่มที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำวง เช่น ระนาดเอก ปี่ เป็นต้น เรียกเป็นกลุ่มนำ บันทึกอยู่แถวบน และกลุ่มที่ทำหน้าที่เป็นหลักในการบรรเลง เช่น ช้องวงใหญ่ เรียกเป็นกลุ่มหลัก บันทึกอยู่แถวล่าง ดังตัวอย่าง

กลุ่มนำ	ช ช ช ช	- - ร ด	ท ล ช ม	- - - -
กลุ่มหลัก	- - - -	ช ช ช ช	- - ร ด	ท ล ช ม

ลักษณะทำนอง หมายถึง ลักษณะการดำเนินทำนองที่ผู้ประพันธ์นำมาสร้างทำนองเพลง เช่น ลูกล่อ ลูกขัด เหลื่อม เป็นต้น

ลากเสียงยาว หมายถึง การดำเนินทำนองโดยใช้เสียงยาว ๆ ซ้ำ ๆ เพื่อให้ได้ความยาวตามประสงค์ของผู้แต่ง

ทำนองขึ้นเสียง หมายถึง ทำนองเพลงที่ใช้โน้ตเพียงเสียงเดียวในการสร้างทำนอง ดังนี้

- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ตั	- - - -	- ตั - ↓ ด	- - - ↑ ตั	- - - ตั

ทำนองทางพื้น หมายถึง ทำนองเพลงที่มีการดำเนินทำนองและจังหวะภายในวรรคหรือประโยคอย่างปกติธรรมดา ดังนี้

- - - ช	- ช - ช	- ม - ฟ	ช ล - ตั	- มั มั มั	- รุ - ตั	- - - ล	- ล - ล

ทำนองเก็บ หมายถึง ทำนองเพลงที่นำมาบันทึกด้วยโน้ตอักษรไทย แล้วพบว่าใน 1 วรรค มีจำนวนตัวโน้ตครบห้องเพลงติดต่อกันอย่างน้อย 2 ห้อง ดังนี้

- ด ร ม	ร ช ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	- ฟ ช ล	ตั ล ช ฟ	ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร

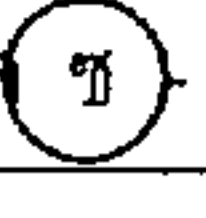
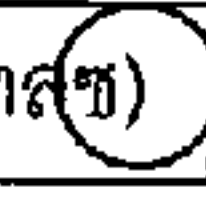
ทำนองขยักขย่อน หมายถึง ทางบรรเลงหรือทำนองเพลงทั่วไปที่มีลักษณะบังคับ มีการดำเนินทำนองภายในวรรคหรือประโยคติดต่อกันคล้ายทำนองเก็บแต่มีการหยุดเป็นช่วง ไม่ต่อเนื่อง ดังนี้

รุ ท ล ช	- - ล ท	รุ มั รุ ท	- ล - ช	ล ช ตั ล	ช ม - ช	- ล ช ม	ช ม ร ด

ทำนองยักเยื้อง หมายถึง ทำนองเพลงที่มีลักษณะบังคับ มีการดำเนินทำนองและจังหวะภายในวรรคหรือประโยคอย่างไม่ปกติ ทำให้ทำนองมีความกระตุก กระโดด ดังนี้

- ช - -	ร ช - มั	- - - รุ	- ตั รุ มั	- ช - -	มั ช - มั	- - - รุ	- ตั รุ มั

ทำนองลักจังหวะ หมายถึง ทำนองเพลงที่มีลูกตกวรรคหรือลูกตกประโยคอยู่ก่อนจังหวะตกในห้องสุดท้ายของวรรคหรือของประโยค ดังสัญลักษณ์ ดังนี้

ท ล ช ล	ท ล ช -	ช ร ช ล	ท ล 	ช ร ช ล	ท ตั รุ ตั	- - (ทลช) 	- - - -

ทำนองย้อยจังหวะ หมายถึง ทำนองเพลงที่มีลูกตกวรรคหรือลูกตกประโยคอยู่เลยจังหวะตกในห้องสุดท้ายของวรรคหรือของประโยค ดังสัญลักษณ์ ดังนี้

ตั ตั ตั ตั	- รุ - -	มั รุ ตั รุ	มั ช - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ตั ตั	- - รุ รุ	- - มั มั	- - - -	 -	ร ม ช ล	ตั ล ตั ช	- ล - -
 -	ช ล ตั รุ	มั รุ ตั รุ	- มั - -	 ล ช	ล ช - -	ล ช ล ช	- ล - ม

ลูกล้อ หมายถึง วิธีการบรรเลงทำนองอย่างหนึ่งที่แบ่งเครื่องดนตรีหรือร้องออกเป็น 2 พวก คือ พวกหน้า (บรรเลงก่อน) และพวกหลัง (บรรเลงทีหลัง) ผลัดกันบรรเลงคนละทีด้วยทำนองเดียวกัน โดยพวกหน้า บรรเลงไปหมดวรรคตอนแล้ว พวกหลังจึงจะบรรเลงบ้าง ในที่นี้กำหนดเรียกประเภทลูกล้อตามสัดส่วนของ ทำนองเพลงได้ดังนี้

- **ลูกล้อวลี** หมายถึง ลูกล้อที่ผลัดกันบรรเลงทีละวลีดังนี้

ท ล ช ร	ช ร ช ล	- - - -	- - - -	ท ล ช ล	ร้ ล ท ต้	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ท ล ช ร	ช ร ช ล	- - - -	- - - -	ท ล ช ล	ร้ ล ท ต้

- **ลูกล้อวรรค** หมายถึง ลูกล้อที่ผลัดกันบรรเลงทีละวรรคดังนี้

ท ล ช ร	ช ร ช ล	ท ล ช ล	ร้ ล ท ต้	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ท ล ช ร	ช ร ช ล	ท ล ช ล	ร้ ล ท ต้

- **ลูกล้อประโยค** หมายถึง ลูกล้อที่ผลัดกันบรรเลงทีละประโยคดังนี้

ท ล ช ร	ช ร ช ล	ท ล ช ล	ร้ ล ท ต้	ท ช ล ท	ต้ ล ท ต้	ร้ ท ต้ ร้	ม่ ต้ ร้ ม้
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ท ล ช ร	ช ร ช ล	ท ล ช ล	ร้ ล ท ต้	ท ช ล ท	ต้ ล ท ต้	ร้ ท ต้ ร้	ม่ ต้ ร้ ม้

ลูกขัด หมายถึง วิธีการบรรเลงทำนองอย่างหนึ่งที่แบ่งเครื่องดนตรีหรือร้องออกเป็น 2 พวก คือ พวกหน้า (บรรเลงก่อน) และพวกหลัง (บรรเลงทีหลัง) ผลัดกันบรรเลงคนละทีด้วยทำนองที่ต่างกัน โดยพวกหน้า บรรเลงไปหมดวรรคตอนแล้ว พวกหลังจึงจะบรรเลงบ้าง ในที่นี้กำหนดเรียกประเภทลูกขัดตามสัดส่วนของ ทำนองเพลงได้ดังนี้

- **ลูกขัดวลี** หมายถึง ลูกขัดที่ผลัดกันบรรเลงทีละวลีดังนี้

ล ล ล ม	ร ม ช ด	- - - -	- - - -	ท ล ช ร	ช ล ท ต้	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ช ช ช ม	ร ม ช ด	- - - -	- - - -	ร้ ม้ ร้ ต้	ร้ ต้ ท ล

- **ลูกขัดวรรค** หมายถึง ลูกขัดที่ผลัดกันบรรเลงทีละวรรคดังนี้

ล ล ล ม	ร ม ช ด	ช ช ช ม	ร ม ช ด	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ท ล ช ร	ช ล ท ต้	ร้ ม้ ร้ ต้	ร้ ต้ ท ล

ลูกต่อ หมายถึง วิธีการบรรเลงทำนองอย่างหนึ่งที่แบ่งเครื่องดนตรีหรือร้องออกเป็น 2 พวก คือ พวกหน้า(บรรเลงก่อน) และพวกหลัง(บรรเลงทีหลัง) ผลัดกันบรรเลงคนละทีด้วยทำนองที่มีใจความต่อเนื่องกัน โดยพวกหน้าบรรเลงไปหมดวรรคตอนแล้ว พวกหลังจึงจะบรรเลงบ้าง บางครั้งเป็นที่ยาวกลับที่แบ่งทำนองเดิมจากที่ยาวแรกออกเป็น 2 ส่วนเท่าๆกันแล้วผลัดกันบรรเลง ดังตัวอย่างเพลงพม่าห้าท่อน 4 ชั้น ท่อน 3 ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ดังนี้

เที่ยวแรก (เก็บ)

17	18	19	20	21	22	23	24
ม้ ร้ ค้ ร้	ม้ ร้ ค้ ร้	ม้ ร้ ค้ ร้	ม้ ร้ ค้ ล	ค้ ล ช ล	ค้ ล ช ล	ค้ ล ช ล	ค้ ล ช ฟ

เที่ยวกลับ (ลูกต่อ)

81	82	83	84	85	86	87	88
ม้ ร้ ค้ ร้	ม้ ร้ ค้ ร้	ม้ ร้ ค้ ร้	ม้ ร้ ค้ ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ค้ ล ช ล	ค้ ล ช ล	ค้ ล ช ล	ค้ ล ช ฟ

ลูกเหลื่อม หมายถึง การบรรเลงที่แบ่งเครื่องดนตรีหรือออกเป็น "พวกหน้า" กับ "พวกหลัง" โดยพวกหน้าบรรเลงก่อน (เหลื่อม) แล้วพวกหลังบรรเลงตามในจังหวะปกติ ซึ่งโดยปกติแล้วจะบรรเลงด้วยทำนองเดียวกัน แต่บางครั้งพวกหน้าสามารถตกแต่งทำนองได้ตามความเหมาะสม ในที่นี้กำหนดเรียกประเภทลูกเหลื่อมตามสัดส่วนของทำนองเพลงได้ดังนี้

- **เหลื่อมกระชั้นเสียง** หมายถึง การเหลื่อมที่มีความกระชั้นชิดกัน โดยทำนองของพวกหลังเมื่อบันทึกด้วยโน้ตอักษรไทยแล้วจะปรากฏตัวโน้ต 1-2 ตัวในแต่ละห้องอย่างสม่ำเสมอ ดังนี้

เหลื่อมกระชั้นเสียง (ทำนองเดียวกัน)

- ม้ - -	- ช้ - -	- ค้ - -	- ร้ - -	- ล - -	- ค้ - -	- ช้ - -	- ล - -
- - - ม้	- - - ช้	- - - ค้	- - - ร้	- - - ล	- - - ค้	- - - ช้	- - - ล

เหลื่อมกระชั้นเสียง (พวกหน้าตกแต่งทำนอง)

ม ม ม ม	- ช้ - -	ค้ ค้ ค้ ค้	- ล - -	ช ช ช ช	- ม้ - -	ชี้ ช้ ช้ ช้	- ร้ - -
- - ม ม	- - ช ช	- - ค้ ค้	- - ล ล	- - ช ช	- - ม้ ม้	- - ช้ ช้	- - ร้ ร้

- **เหลื่อมกระชั้นห้อง** หมายถึงการเหลื่อมที่มีความกระชั้นชิดกันโดยทำนองของพวกเขา
เมื่อบันทึกด้วยโน้ตอักษรไทยแล้วจะปรากฏตัวโน้ตสลับกับพวกหลังทีละ 1 ห้องอย่างสม่ำเสมอ และมีลูกตกใน
แต่ละห้องตรงกันดังนี้

เหลื่อมกระชั้นห้อง (ทำนองเดียวกัน)

- ↑ ช - ช	- - - -	- ↑ ล - ล	- - - -	- ↑ ท - ท	- - - -	- ↑ ด์ - ด์	- - - -
- - - -	- ↑ ช - ช	- - - -	- ↑ ล - ล	- - - -	- ↑ ท - ท	- - - -	- ↑ ด์ - ด์

เหลื่อมกระชั้นห้อง (พวกหน้าตกต่างทำนอง)

- - - -	- ช ช ช	- - - -	- ล ล ล	- - - -	- ด์ ด์ ด์	- - - -	- ร์ ร์ ร์
- ↑ ช - ช	- - - -	- ↑ ล - ล	- - - -	- ↑ ด์ - ด์	- - - -	- ↑ ร์ - ร์	- - - -

- **เหลื่อมวลี** หมายถึง การเหลื่อมที่มีใจความของทำนองเสร็จสิ้นในแต่วลีเพลง ดังนี้

ร ม ช ล	ช ล - -	มี ร์ ด์ ล	ด์ ล - -	ร ม ช ล	ช ล - -	ช ล ด์ ร์	ด์ ร์ - -
- - ร ม	ช ล ช ล	- - มี ร์	ด์ ล ด์ ล	- - ร ม	ช ล ช ล	- - ช ล	ด์ ร์ ด์ ร์

- **เหลื่อมวรรค** หมายถึง การเหลื่อมที่มีใจความของทำนองเสร็จสิ้นในแต่วรรคเพลง ดังนี้

- ↑ ล - ล	- - ช ล	ด์ ร์ ด์ ร์	- - - -	- ↑ ด์ - ด์	- - มี ด์	ร มี ร มี	- - - -
- - - -	- ↑ ล - ล	- - ช ล	ด์ ร์ ด์ ร์	- - - -	- ↑ ด์ - ด์	- - มี ด์	ร มี ร มี

- **เหลื่อมล้ำห้อง** หมายถึง การเหลื่อมที่ทำนองขึ้นต้นของพวกเขาล้ำเข้าไปอยู่ในห้อง
เพลงก่อนหน้า ไม่สามารถแยกออกตามสัดส่วนข้างต้นได้ ดังโน้ตห้องแรกในตัวอย่างต่อไปนี้

การล้ำออกนอกประโยคเพลงในการเหลื่อมของพวกเขาหน้า

- - ล ล	ด์ ล ช ม	- - ช ช	ล ช ม ร	- - ม ม	ช ม ร ด	- - ร ร	ม ร ด ล	- - - -
	- - ล ล	ด์ ล ช ม	- - ช ช	ล ช ม ร	- - ม ม	ช ม ร ด	- - ร ร	ม ร ด ล

การล้ำออกนอกวรรคเพลงในการเหลื่อมของพวกเขาหน้า

- - - ม	ช ล - ร์	ด์ ล - ด์	ร มี - ล	ด์ ร์ - -
	- ม ช ล	- ร์ ด์ ล	- ด์ ร มี	- ล ด์ ร์

ประธาน หมายถึง วิธีการบรรเลงทำนองอย่างหนึ่งที่แบ่งเครื่องดนตรีหรือร้องออกเป็น 2 พวกโดยใช้ทำนองต่างกันบรรเลงพร้อมกัน ดังนี้

- - - -	ซ ล ด ร	- - ฟ ซ	ล ล ด ร	- ล ซ ฟ	ซ ล ด ร	- - ฟ ซ	ล ล ด ร
- - - -	- - - ร	- - - -	- ด - ร	- ล - ซ	- ฟ - -	- ร - -	- ด - ร

เที่ยวกลับ หมายถึง การบรรเลงเที่ยวที่ 2 ของแต่ละท่อน

กลับต้น หมายถึง การบรรเลงเพลงไปถึงช่วงหนึ่งแล้วย้อนกลับไปบรรเลงเริ่มต้นใหม่อีกครั้ง ในการบันทึกโน้ตอักษรไทยจะใช้สัญลักษณ์ :| แสดงอยู่ท้ายห้องเพลงที่กำหนดให้กลับต้น ดังตัวอย่าง

- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ซ - ด	- ร - ม	- ซ - ม	- ร - ด :

เครื่องหมายย้อนเฉพาะส่วน หมายถึง การบรรเลงเพลงไปถึงช่วงหนึ่งแล้วให้ย้อนกลับไปเริ่มบรรเลงทำนองที่บรรเลงผ่านมาอีกครั้ง แต่ไม่ถึงตอนต้นของเพลง ในการบันทึกโน้ตอักษรไทยจะใช้สัญลักษณ์ :| แสดงอยู่ท้ายห้องเพลงที่กำหนดให้เริ่มย้อนกลับ และใช้สัญลักษณ์ | : แสดงอยู่ต้นห้องที่เป็นตำแหน่งให้ย้อนกลับมา ดังตัวอย่าง

:ซ ม ร ม	ร ด ทู ด	- - - -	- - - -	:ซ ม ร ด	- - - -	ร ม ร ด	- - - -
- - - -	- - - -	ซ ม ร ม	ร ด ทู ด :	- - - -	ซ ม ร ด	- - - -	ร ม ร ด :

เครื่องหมายวงเล็บ [] หมายถึง โน้ตในวงเล็บนั้นบรรเลงเพียง 1 เที่ยว ซึ่งจะปรากฏอยู่เฉพาะในทำนองที่กำหนดให้ย้อนกลับในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังตัวอย่าง

:- - - -	- - - -	- ร - ร	- - - ฟ	- - - -	- ซ - ล	- ด - ร	- - - ร
- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ด - ร	- ฟ - ซ	- ด - ร	- - - ฟ	- - - ซ
- - - -	- - - -	- ท ท ท	- ร - -	- ร - -	ด ร ฟ ซ	ล ซ ล ฟ	- ซ - ล
- - - -	- - - ล	- ล ล ล	- ล - ล	- ฟ - ร	- ด - ฟ	- - ล ซ	ฟ ซ - ล
- - - -	- ซ - ด	- - - -	- ซ - ล	ด ล ซ ฟ	- ซ - -	ฟ ร - ฟ	- ล ด ร
- - - -	- - - ร	- ร ร ร	- ร - ร	- ซ - ล	- ด - ร	- - - ฟ	- - - ซ
- - - -	- - - -	- - - ด	- - - ล	- - - -	- ซ - ฟ	- ฟ - ล	ซ ฟ ม ร
- ด ร ม	ซ ม ร ด	ร ด ลู ด	- ร - ฟ	- - - -	- - - ล	- - ซ ฟ	- ม - ร
- ม - -	ร ด - ร	- - - ด	- - - ล	- - - -	- ด - ร	- ม - ล	- ด - ร
[- - - -	- - - ร	- ร ร ร	- ร - ร	- ด ร ม	- ร - ม	- ด ร ม	- ด - ร :

เครื่องหมายปีกกา { } หมายถึง ทำนองในเครื่องหมายปีกกานั้นไม่มีการบรรเลงในเที่ยวแรก กำหนดให้บรรเลงเฉพาะเที่ยวกลับ ซึ่งจะปรากฏอยู่เฉพาะในทำนองที่ถูกกำหนดให้ย้อนกลับเท่านั้น ดังนี้

ร ร ม ร	- - ล ล	ดํ ล ช ม	- - - -	ม ม ช ม	- - ช ช	ล ช ม ร	{ - - ล ล }
- - - -	ร ร ม ร	- - ล ล	ดํ ล ช ม	- - - -	ม ม ช ม	- - ช ช	ล ช ม ร :
ดํ ล ช ม	- - ช ช	ล ช ม ร	- - ม ม	ช ม ร ด	- - ร ร	ม ร ด ล	- - - -
- - ล ล	ดํ ล ช ม	- - ช ช	ล ช ม ร	- - ม ม	ช ม ร ด	- - ร ร	ม ร ด ล

ทำนองเชื่อม หมายถึง ทำนองที่ทำหน้าที่คล้ายกับเป็นสะพานเชื่อมต่อระหว่างระดับเสียงหนึ่งกับอีก ระดับเสียงหนึ่ง หรือระหว่างทำนองหนึ่งกับอีกทำนองเพลงหนึ่ง หรือระหว่างบทเพลงหนึ่งกับอีกบทเพลงหนึ่ง

เพลงหน้าพาทย์ หมายถึง เพลงที่บรรเลงประกอบพิธีกรรม ไม่ว่าจะเป็นพิธีกรรมของมนุษย์ สัตว์ วัตถุ หรือ ธรรมชาติ ทั้งพิธีกรรมที่มีตัวตนหรือพิธีกรรมสมมติ และตลอดทั้งพิธีกรรมที่เป็นปัจจุบันและอดีต มีวิธีสังเกตคือ เพลงใดที่ใช้ตะโพนและกลองทัดกำกับจังหวะนั้นคือเพลงหน้าพาทย์ นอกจากนี้เพลงหน้าพาทย์ยังแบ่งตามระดับความสำคัญได้ 3 ระดับ คือ

1. เพลงหน้าพาทย์ธรรมดา ใช้กับตัวละครชั้นสามัญทั่วไปที่ไม่มีความสำคัญมากนัก เช่น เพลงเสมอ
2. เพลงหน้าพาทย์ชั้นกลาง ใช้กับตัวละครที่มีความสำคัญมากขึ้น เช่น เพลงเสมอข้ามสมุทร เพลงเสมอเถร เพลงเสมอมาร
3. เพลงหน้าพาทย์ชั้นสูง ใช้กับตัวละครที่สูงศักดิ์ เช่น เพลงบาทสกุณี (เสมอตึนนก) เพลงดำเนินพราหมณ์

เพลงเรื่อง หมายถึง เพลงหลาย ๆ เพลงที่นำมาจัดรวบรวมบรรเลงติดต่อกันไป สามารถแบ่งออกได้เป็นหลายประเภท ดังนี้

- ประเภทเพลงช้า เช่น เรื่องเต่ากินผักบุ้ง เรื่องสารถี ฯลฯ
- ประเภทสองไม้ เช่น เรื่องสีนวล เรื่องทะยอย ฯลฯ
- ประเภทเพลงเร็ว เช่น เรื่องแขกมดดินหนู เรื่องแขกประเทศ ฯลฯ
- ประเภทเพลงฉิ่ง เช่น เรื่องมุล่ง เรื่องดวงพระธาตุ ฯลฯ

นอกจากนี้ยังมี เพลงเรื่องมโหรี เช่น เรื่องพระนเรศวรชนช้าง เรื่องเพลงยาว ฯลฯ และเพลงเรื่องนางหงส์ เช่น เรื่องนางหงส์ 2 ชั้น (ในครั้งก่อนมีเพียงเรื่องนี้เรื่องเดียวสำหรับประโคมศพ) เรื่องสาวน้อยเล่นน้ำ เรื่องย่องหงิด ฯลฯ

เพลงเถา หมายถึง เพลงประเภทหนึ่งซึ่งมีลักษณะสำคัญดังนี้

1. เป็นเพลงที่มีอัตราจังหวะลดหลั่นกันตามลำดับ จากอัตราจังหวะมากไปหาอัตราจังหวะน้อย หรือจากอัตราจังหวะน้อยไปหาอัตราจังหวะมากก็ได้ เช่น อัตราจังหวะ 4 ชั้น → อัตราจังหวะ 3 ชั้น → อัตราจังหวะ 2 ชั้น → อัตราจังหวะชั้นเดียว หรือ อัตราจังหวะชั้นเดียว → อัตราจังหวะ 2 ชั้น → อัตราจังหวะ 3 ชั้น → อัตราจังหวะ 4 ชั้น เป็นต้น

2. อัตราจังหวะที่ลดหลั่นกันตามลำดับนั้น ต้องมีไม่น้อยกว่า 3 อันดับ
3. ในทุก ๆ อันดับ จะต้องเป็นเพลงเดียวกัน กล่าวคือเสียงที่ตกจังหวะหน้าทับ ในแต่ละจังหวะหน้าทับ จะต้องเป็นเสียงเดียวกันในทุก ๆ อัตราจังหวะ
4. เพลงที่ขับร้องหรือบรรเลงตามข้อ 1,2 และ3 นั้นต้องขับร้องหรือบรรเลงติดต่อกัน จะมีทำนองเพลงหรือสิ่งใด ๆ มาแทรกไม่ได้

อัตราจังหวะ หมายถึง การกำหนดเรียกหน้าทับและเพลง โดยอัตราจังหวะมากจะมีจำนวนห้องเพลงมากกว่าอัตราจังหวะน้อยในลำดับถัดไปเป็น 2 เท่าตัว เช่น หน้าทับปรบไ้ก้อัตราจังหวะ 3 ชั้นมีความยาว 16 ห้องโน้ตไทย ดังนั้น หน้าทับปรบไ้ก้อัตรา 2 ชั้น จึงต้องมีความยาว 8 ห้องโน้ตไทย เป็นต้น

จังหวะ หมายถึง การวัดความยาวของเพลงไทยเฉพาะส่วนของเนื้อเพลงด้วยหน้าทับกำกับเพลง โดยกำหนดเรียกตามจำนวนเที่ยวการบรรเลงหน้าทับ เช่น เที่ยวที่ 1 ของหน้าทับเรียกเป็นจังหวะที่ 1 เที่ยวที่ 2 ของหน้าทับเรียกเป็นจังหวะที่ 2 เป็นต้น

หน้าทับ หมายถึง ทำนองของเครื่องดนตรีประเภทเครื่องหนัง ใช้กำกับจังหวะและวัดความยาวของบทเพลง โดยกำหนดให้การบรรเลงหน้าทับ 1 เที่ยว เป็น 1 จังหวะหน้าทับ

เครื่องหนัง หมายถึง เครื่องดนตรีประเภทกลอง มักชิงด้วยหนัง ใช้บรรเลงหน้าทับกำกับจังหวะเพลง

สองไม้ หมายถึง ชื่อของหน้าทับประเภทหนึ่ง เกิดขึ้นในครั้งแรกเฉพาะสำหรับตีเข้าประกอบกับการร้องต้นสองไม้ นิยมใช้เป็นจังหวะหน้าทับของเพลงที่มีประโยคสั้น ๆ หรือเพลงที่มีทำนองพลิกแพลง หรือเพลงที่กำหนดความยาวไม่แน่นอน

ปรบไ้ก้ หมายถึง ชื่อของหน้าทับประเภทหนึ่ง ดัดแปลงมาจากคำรับลูกคู่ของเพลงปรบไ้ก้ นิยมใช้เป็นจังหวะหน้าทับของเพลงที่มีทำนองดำเนินประโยควรรคตอนเป็นระเบียบ

สำเนียง หมายถึง ลำดับเสียงสูงต่ำ ที่มละรัสสะ ของทำนองเพลง อันทำให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นเพลงจำพวกใด ชนิดใด และภาษาใด

เพลงภาษา หมายถึง เพลงที่มีสำเนียงของชาติอื่น หรือนำมาจากชาติอื่นเพียงบางตอน

ออก หมายถึง การนำเพลงอื่นมาบรรเลงต่อท้ายเพลงแม่บท เช่น ถ้าบรรเลงเพลงช้าแล้ว บรรเลงต่อด้วยเพลงเร็ว เรียกว่า "ออกเพลงเร็ว" ถ้าบรรเลงเพลงธรรมดาแล้วบรรเลงต่อด้วยลูกหมุด เรียกว่า "ออกลูกหมุด" เป็นต้น

เพลงออกภาษา หมายถึง เพลงที่ออกสำเนียงภาษาแทรกอยู่ในเพลงแม่บท

แนว หมายถึง ความซ้ำเร็วของการดำเนินจังหวะในการบรรเลงที่เหมาะสมกับทำนองเพลง

ทอด หมายถึง การผ่อนจังหวะให้ช้าลง และใช้วิธีดำเนินทำนองโดยใช้เสียงยาว ๆ

เพลงเสภา หมายถึง เพลงขับร้องประเภทหนึ่ง เดิมใช้ในการขับเสภา เช่น เพลงพม่า 5 ท่อน เพลงจรเข้หางยาว เพลงสืบท เพลงบุหลัน แต่ในปัจจุบันนี้ นิยมนำมาบรรเลงต่างหาก โดยไม่มีการขับเสภา

ขับเสภา หมายถึง การขับลำนำประเภทหนึ่งที่มีมาแต่โบราณ เดิมไม่มีดนตรีประกอบ จนกระทั่งในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย จึงเริ่มมีดนตรีประกอบเสภาขึ้น

โหมโรงเสภา หมายถึง เพลงประเภทหนึ่ง นิยมใช้บรรเลงก่อนการเล่นเพลงเสภา และเพลงโหมโรงเสภา นี้ จะต้องจบด้วยทำนองท้ายว่า เช่น โหมโรงไอยเรศ โหมโรงม้ารำ เป็นต้น

เพลงรับร้อง หมายถึง เพลงที่มีทั้งการบรรเลงและขับร้องในเพลงเดียวกัน โดยผู้ขับร้องจะขับร้องขึ้นก่อน ซึ่งเรียกว่า "ร้องส่ง" แล้วดนตรีจึงบรรเลง "รับร้อง" แต่ละตอนต่อไปตามลำดับจนจบลง

ส่ง หมายถึง การบรรเลงนำทางให้ผู้ที่จะขับร้องหรือผู้บรรเลงดนตรีชนิดอื่นต่อไปสามารถร้องหรือบรรเลงได้สะดวก ดังที่เรียกกันว่า "ส่งหางเสียง"

บันไดเสียง หมายถึง กลุ่มเสียงที่ใช้ในบทเพลงไทย ซึ่งประกอบด้วยโครงสร้างอันเป็นเสียงสำคัญหรือเสียงหลัก 5 เสียง และเสียงรอง 2 เสียง ดังนี้

เสียงขั้นที่ 1 2 3 และ 5 6 เป็นเสียงหลัก เสียงขั้นที่ 4 และ 7 เป็นเสียงรอง เสียงแต่ละเสียงจากขั้นที่ 1 ถึงขั้นที่ 7 มีความห่างของระดับเสียงเท่ากัน เสียงที่สูงขึ้นไปจากขั้นที่ 7 เป็นเสียงเดียวกับเสียงขั้นที่ 1 แต่มีระดับเสียงสูงกว่าเป็นคู่ 8 ในที่นี้คือบันไดเสียงตามลักษณะบทเพลงซึ่งมีบันไดเสียงหลักต่าง ๆ ดังนี้

บันไดเสียงโด	คือ ทำนองเพลงที่ใช้กลุ่มเสียง	<table><tr><td>ด</td><td>ร</td><td>ม</td><td>ซ</td><td>ล</td></tr></table>	ด	ร	ม	ซ	ล	เป็นเสียงหลัก	<table><tr><td>ฟ</td><td>ท</td></tr></table>	ฟ	ท	เป็นเสียงรอง
ด	ร	ม	ซ	ล								
ฟ	ท											
บันไดเสียงซอล	คือ ทำนองเพลงที่ใช้กลุ่มเสียง	<table><tr><td>ซ</td><td>ล</td><td>ท</td><td>ร</td><td>ม</td></tr></table>	ซ	ล	ท	ร	ม	เป็นเสียงหลัก	<table><tr><td>ด</td><td>ฟ</td></tr></table>	ด	ฟ	เป็นเสียงรอง
ซ	ล	ท	ร	ม								
ด	ฟ											
บันไดเสียงฟา	คือ ทำนองเพลงที่ใช้กลุ่มเสียง	<table><tr><td>ฟ</td><td>ซ</td><td>ล</td><td>ด</td><td>ร</td></tr></table>	ฟ	ซ	ล	ด	ร	เป็นเสียงหลัก	<table><tr><td>ท</td><td>ม</td></tr></table>	ท	ม	เป็นเสียงรอง
ฟ	ซ	ล	ด	ร								
ท	ม											
บันไดเสียงที	คือ ทำนองเพลงที่ใช้กลุ่มเสียง	<table><tr><td>ท</td><td>ด</td><td>ร</td><td>ฟ</td><td>ซ</td></tr></table>	ท	ด	ร	ฟ	ซ	เป็นเสียงหลัก	<table><tr><td>ม</td><td>ล</td></tr></table>	ม	ล	เป็นเสียงรอง
ท	ด	ร	ฟ	ซ								
ม	ล											
บันไดเสียงเร	คือ ทำนองเพลงที่ใช้กลุ่มเสียง	<table><tr><td>ร</td><td>ม</td><td>ฟ</td><td>ล</td><td>ท</td></tr></table>	ร	ม	ฟ	ล	ท	เป็นเสียงหลัก	<table><tr><td>ซ</td><td>ด</td></tr></table>	ซ	ด	เป็นเสียงรอง
ร	ม	ฟ	ล	ท								
ซ	ด											

โน้ตจร หมายถึง

1. เสียงหรือตัวโน้ตที่นอกเหนือไปจากบันไดเสียงนั้น และเป็นตัวเชื่อมทำนองเพลง
2. เสียงหรือตัวโน้ตที่ทำให้ทำนองเพลงมีทิศทางและบันไดเสียงเปลี่ยนไป

คู่เสียงทำนอง หมายถึง คู่ระยะห่างระหว่างเสียง 2 เสียงที่ติดต่อกันของทำนอง

การเปลี่ยนบันไดเสียง คือ การที่ทำนองเพลงอยู่ในบันไดเสียงหนึ่งแล้วย้ายไปอีกบันไดเสียงหนึ่ง การเปลี่ยนบันไดเสียงพบได้ใน 2 กรณี คือ

1. การเปลี่ยนบันไดเสียงทั้งเพลง เช่น เพลงเหาะ เพลงกลม เป็นต้น การเปลี่ยนบันไดเสียงแบบนี้เปลี่ยนเมื่อบรรเลงในบันไดเสียงเดิมจนจบแล้ว ก็บรรเลงทำนองเหมือนเดิม แต่เปลี่ยนไปบรรเลงในบันไดเสียงอื่น
2. การเปลี่ยนบันไดเสียงในเพลง การเปลี่ยนบันไดเสียงแบบนี้จะพบอย่างน้อย 2 บันไดเสียงภายในเพลงใดเพลงหนึ่ง ท่อนใดท่อนหนึ่ง หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของบทเพลง

โครงสร้างเพลง หมายถึง สิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของทำนองเพลงนั้น ๆ เช่น ลักษณะทำนอง ลูกตกหน้าทับ บันไดเสียง การย่อต้น เป็นต้น

กระสวนจังหวะ หมายถึง รูปแบบของจังหวะที่ได้จากทำนองเพลง ซึ่งจะใช้สัญลักษณ์ X แทนตำแหน่งการเกิดเสียงในแต่ละครั้ง ดังนี้

ทำนองเพลง			
_ซ_ด'	_ร'_ม'	_ซ'_ม'	_ร'_ด'

กระสวนจังหวะ

_X_X	_X_X	_X_X	_X_X

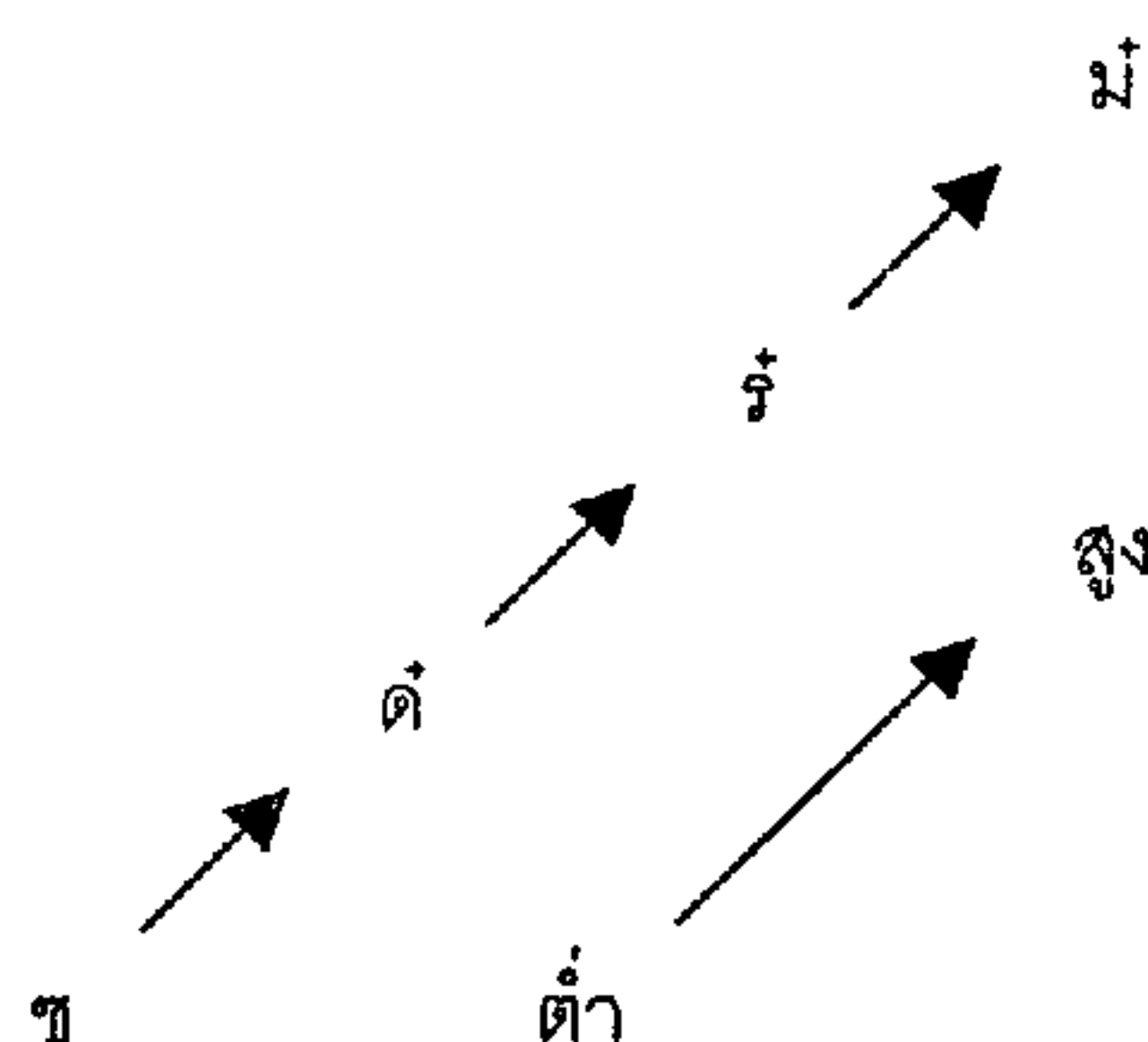
โครงสร้างทำนอง หมายถึง โน้ตที่ปรากฏอยู่เป็นตัวสุดท้ายในแต่ละห้อง ซึ่งจะอยู่แนวล่างของทำนองเพลง ดังนี้

ทำนองเพลง	_ล_ช	ช ช_ด้	ด้ ด้_ร	ร ร_ม่	_ช_ล	_ช_ม่	ม่ ม_ร	ร ร_ด้
โครงสร้าง	ช	ด้	ร	ม่	ล	ม่	ร	ด้

กระสวนทำนองเพลง หมายถึง รูปแบบทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างอาจดำเนินทำนองเพลงจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูง หรือจากเสียงสูงไปหาเสียงต่ำ ดังนี้

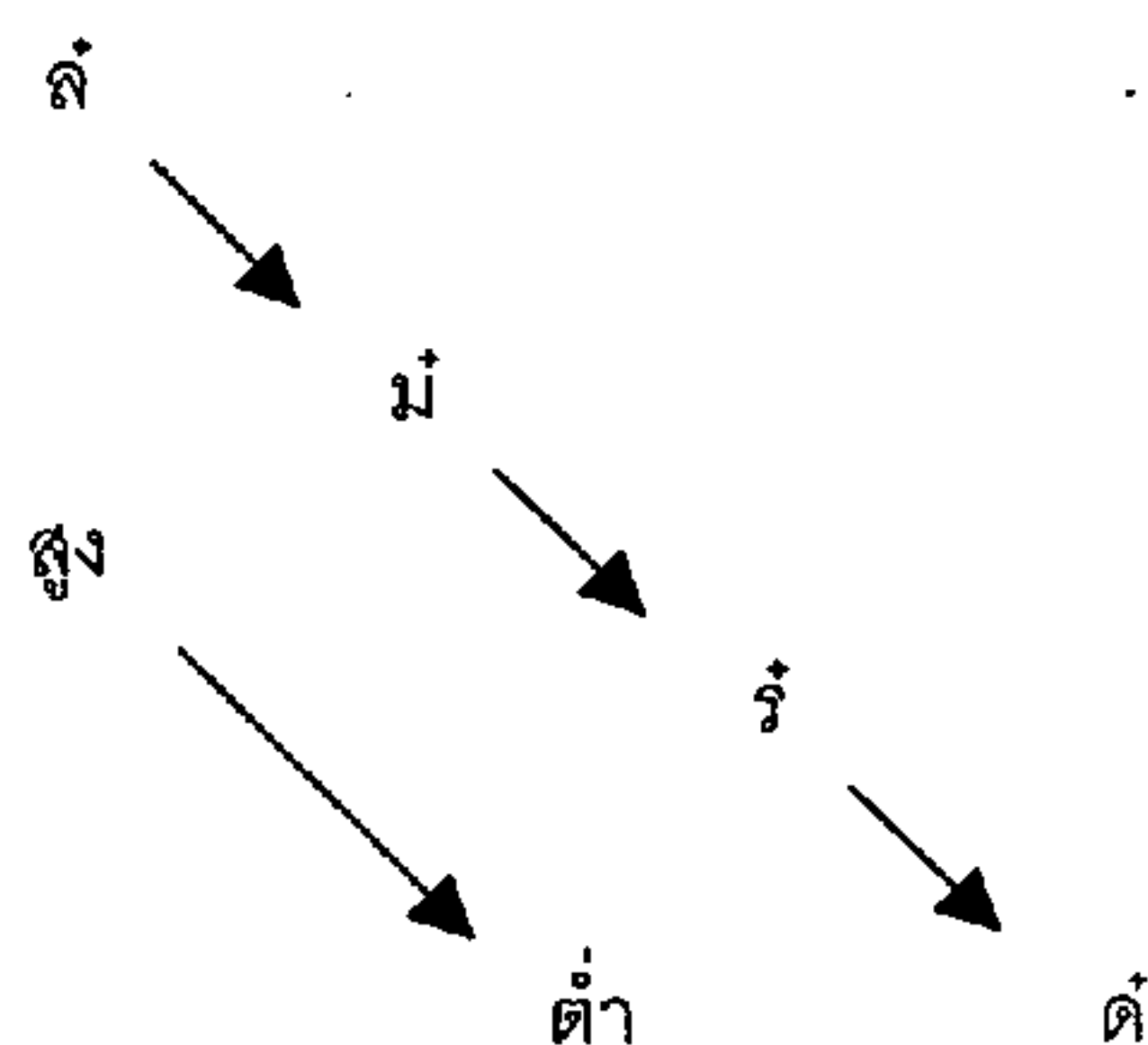
เสียงต่ำไปหาเสียงสูง

ทำนองเพลง	_ล_ช	ช ช_ด้	ด้ ด้_ร	ร ร_ม่
โครงสร้าง	ช	ด้	ร	ม่

เสียงสูงไปหาเสียงต่ำ

ทำนองเพลง	_ช_ล	_ช_ม่	ม่ ม_ร	ร ร_ด้
โครงสร้าง	ล	ม่	ร	ด้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิเคราะห์เพลงพม่าห้าท่อนครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นหนังสือ ตำรา งานวิจัยและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัย ดังจะกล่าวโดยสังเขป ดังนี้

เอกสารงานวิจัย

ฐิระพล น้อยนิศย์ (2542: 1-253) ได้ศึกษาเพลงเรื่องนางหงส์ ในด้านประวัติที่มา วิวัฒนาการ และโครงสร้างเพลงเรื่องนางหงส์ จากรูปแบบวิธีการในการวิเคราะห์สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการวิเคราะห์เพลงพม่าห้าท่อนได้

ในการวิเคราะห์เพลงไทยนั้นจำเป็นต้องเข้าใจในลักษณะเฉพาะของดนตรีไทยให้ถ่องแท้ ดังที่ อรรถวรรณ บรรจงศิลป์ และคณะ (2534 : 1-294) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดและภูมิปัญญาไทยชุดดุริยางคศิลป์ ผลการวิจัยพบว่าโครงสร้างของเพลงไทยประกอบด้วยทาง (บันไดเสียง) ที่ใช้บรรเลง 7 ทางตามระดับเสียง 7 เสียงใน 1 ช่วงคู่ 8 (Octave) ซึ่งมีระยะห่างของแต่ละเสียงเท่ากัน (ทางทฤษฎี) กลุ่มเสียงที่ใช้ในเพลงไทยมี 5 เสียง ส่วนเสียงที่เพิ่มเข้ามาอีกเป็นเพียงเสียงผ่าน (Passing) รูปแบบ (Form) ของเพลงมีการแบ่งเป็นวรรคประโยค ท่อน มีการจัดกลุ่มเพลงเป็นประเภทต่าง ๆ และมีรูปแบบของเพลงสามชั้น สองชั้น ชั้นเดียว การประพันธ์เพลงไทยมี 4 วิธี คือ การแต่งขยายจากเพลงเดิม ตัดทอนจากเพลงเดิม แต่งทำนองขึ้นใหม่โดยอาศัยเค้าโครงจากของเดิม และแต่งด้วยความคิดของตนเองโดยอาศัยหลักการแต่งเพลงไทย ในด้านทำนองเพลงนั้นพบว่า ช่วงปลายสมัยอยุธยาถึงช่วงแรกของกรุงรัตนโกสินทร์ การดำเนินทำนองส่วนใหญ่เป็นเสียงเรียงลำดับ มีเสียงกระโดดในช่วงแคบ ๆ และทำนองค่อย ๆ เคลื่อนขึ้นลงอย่างนุ่มนวล เสียงที่ใช้มีความกลมกลืนกัน ในสมัยต่อมา มีการใช้เสียงกระโดดกว้างขึ้น มีการขึ้นเสียงเดียวมากขึ้น โดยเฉพาะเพลงประเภทที่มีลูกโยน มีการสอดแทรกสำเนียงเพลงภาษาในเพลงใหญ่ และเพลงที่เกิดขึ้นในสมัยหลังจากนี้แนวทำนองค่อนข้างเป็นเสียงกระโดดไปกระโดดมา ไม่ราบเรียบ และใช้คู่เสียงที่กว้างมากขึ้น

นอกจากนั้น บุญช่วย ไส้วัตร (2538 : 110) ได้ทำการวิเคราะห์เพลงแขกมอญบางขุนพรหม ในวิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต เรื่อง การวิเคราะห์เนื้อทำนองหลักของเพลงแขกมอญบางขุนพรหม โดยเสนอแนวการวิเคราะห์เนื้อทำนองหลักของเพลงแขกมอญบางขุนพรหมในด้านทฤษฎีการประพันธ์เพลงเถา โดยแยกวิเคราะห์รูปแบบการประพันธ์เนื้อทำนองหลัก พบว่า ผู้ทรงนิพนธ์ดำเนินตามแบบแผนการประพันธ์ในรูปของการขยายโครงสร้างทำนองจากอัตราสองชั้นขึ้นเป็นอัตราสามชั้น และย่อโครงสร้างในอัตราสองชั้นลงเป็นอัตราชั้นเดียว ทรงนิพนธ์ด้วยสำนวนเนื้อทำนองหลัก ลักษณะ ทางดำเนินทำนอง ผสมกับทางบังคับในรูปของเพลงลักษณะดำเนินทำนองผสมลักษณะบังคับทาง และลักษณะลูกล่อลูกขัด และวิเคราะห์ของสำนวนในรูปการจำแนกเป็นประโยคตามโครงสร้างเพลงเถา โดยใช้กรอบวิชาการด้านทฤษฎีการประพันธ์เพลงเถาที่กำหนดไว้ความว่า การประพันธ์เพลงประเภทหน้าทับปรบไถ่นั้น จะต้องประพันธ์ให้สำนวน ทำนองเพลงของประโยคที่ติดกันมีลักษณะสัมผัส อย่างมีความสัมพันธ์กัน ชุติละไม่น้อยกว่า 2 ประโยค นอกจากนี้ที่ได้วิเคราะห์บทบาทของเพลง

แขกมอญบางขุนพรหมนั้น ได้สะท้อนให้เห็นลักษณะวัฒนธรรมดนตรีไทย และลักษณะเฉพาะของความเป็นสุนทรียะของดนตรีไทย

ในเรื่องของการวิเคราะห์บทเพลงประเภทที่มีลูกโยนนั้น บุญเชิด พิณพาทย์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเพลงเดี่ยวกราวในสามชั้น ทางครูประสงค์ พิณพาทย์ พบว่าองค์ประกอบของเพลงเดี่ยวกราวใน 3 ชั้นทางระนาดเอกนั้น นอกจากส่วนสำคัญที่เรียกว่าลูกโยนและเนื้อเพลงแล้ว ยังมีกลุ่มทำนองลูกนำ ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนกับลูกโยนและลูกจบ รวมองค์ประกอบดังกล่าวได้ 14 กลุ่ม ส่วนการเปรียบเทียบทำนองทางฆ้องวงใหญ่กับทางเดี่ยวระนาดเอก เพลงกราวใน 3 ชั้นพบความสัมพันธ์ของวรรคเพลงและลูกตก ในส่วนที่เป็นทำนองโยน 6 กลุ่ม และในส่วนที่เป็นเนื้อเพลงพบว่า เสียงลูกตกของวรรคเพลงส่วนมากตกเสียงเดียวกันกับเสียงลูกตกทางฆ้องวงใหญ่ จะมีเพียงบางวรรคเพลงที่เสียงลูกตกต่างกัน แต่ไม่ทำให้ทำนองในกลุ่มต่าง ๆ ผิดเพี้ยนไป

ในด้านของเพลงภาษา อรรถธรณ บรรจงศิลป์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์โครงสร้างของทำนองเพลงภาษาในดนตรีไทย จากตัวอย่างเพลงอัตรา 2 ชั้น จำนวน 6 สำเนียง ภาษาละ 20 เพลง โดยใช้แนวการวิเคราะห์ 4 ประเด็น ได้แก่ บันไดเสียง เสียงจบของเพลง รูปแบบการลงจบของเพลง และการดำเนินของเสียงลูกตกหน้าทับ

ผลการวิจัยพบว่า เพลงสำเนียงจีนและลาว ใช้บันไดเสียงแบบ 5 เสียง และ 6 เสียง โดยมีเสียงช่วยบางเพลง ในเรื่องเสียงจบของเพลงแต่ละภาษาสามารถใช้ได้หลายเสียง แต่จะเลือกใช้เสียงมากเพียง 1 เสียง เรื่องรูปแบบการลงจบของเพลงแต่ละภาษา ไม่พบว่ามีรูปแบบใดแสดงลักษณะเฉพาะของการลงจบอย่างเด่นชัด ส่วนเรื่องของการดำเนินของเสียงลูกตกหน้าทับ แต่ละภาษามีกฎเกณฑ์ที่เป็นลักษณะเฉพาะของตนเอง

อีกทั้ง พุทธะ ณ บางช้าง (2541 : บทคัดย่อ) ยังได้ทำการวิเคราะห์เพลงมอญในพิธีศพ ผลการศึกษาวิเคราะห์พบว่าเพลงมอญมีการแบ่งออกเป็นประโยคเพลง และท่อนเพลงในส่วนที่ใหญ่ขึ้น ซึ่งบันไดเสียงของเพลงมอญทั้ง 4 เพลง มีบันไดเสียงที่แตกต่างกัน คือ เพลงประจำวัด ใช้บันไดเสียง ฟา, โด และ ซอล เป็นหลัก เพลงประจำบ้าน ใช้บันไดเสียง ฟา และ โด เป็นหลัก เพลงเชิญผี ใช้บันไดเสียง โด และ ฟา เป็นหลัก เพลงยกศพ ใช้บันไดเสียง โด และ ที เป็นหลัก วรรคเพลงและลูกตกของเพลงมอญที่พบส่วนใหญ่ จะเปลี่ยนตามบันไดเสียงของบทเพลง ทำให้เกิดสำเนียงที่แตกต่างกันออกไปจากเพลงไทย มีการใช้เสียงหลัก 5 เสียง คือ โด, เร, มี, ซอล, ลา และใช้เสียง ฟา และเสียง ที เป็นเสียงรอง หรือเสียงจรเพื่อบ่งบอกสำเนียงมอญ และมีลูกกระโดดเพื่อหลบหลุม ในทำนองขึ้นเพลงและจบเพลง อันเป็นสิ่งที่แตกต่างจากเพลงไทย

ในส่วนของเพลงสำเนียงเขมรนั้น โคม สว่างอารมณ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องศึกษาประวัติและวิเคราะห์ผลงานการประพันธ์เพลงของจางวางทั่ว พาทยโกศล โดยเลือกเพลงเถาสำนเนียงเขมรจำนวน 5 เพลง อันได้แก่ เพลงเขมรพวง เพลงเขมรปากท่อ เพลงเขมรเหลืออง เพลงเขมรเอวบาง และเพลงเขมรใหญ่มาทำการวิเคราะห์สัดส่วนและโครงสร้างทำนองเพลง บันไดเสียง ความสัมพันธ์ของทำนองเพลงในแต่ละอัตราจังหวะ และรูปแบบของเพลงกรณีมีทางเปลี่ยน จากการวิเคราะห์พบว่า ในวรรคเพลงหนึ่ง ๆ จะมี ลูกตก ซึ่งเป็นโน้ตตัวสุดท้ายของวรรคเพลง ลูกตกมีความสำคัญในบทเพลงหลายประการ เช่น ใช้ในการเชื่อมวรรคเพลงต่าง ๆ ให้ความต่อเนื่องกัน ใช้เป็นส่วนสำคัญในการทอน และการขยายบทเพลง และใช้ในการจบเพลง เพลงสำเนียงเขมรที่บรรเลงโดยทั่วไปมักใช้บันไดเสียง ฟา แต่เพลงสำเนียงเขมรทั้ง 5 เพลง ที่จางวางทั่ว พาทยโกศล ประพันธ์ส่วนใหญ่ใช้บันไดเสียง โด การดำเนินทำนองเพลงในวรรคเพลงส่วนใหญ่ จะใช้เสียง 5 เสียง ในการดำเนิน

ทำนองเพลง แต่ก็มีส่วนช่วงบางตอนของบทเพลง ผู้ประพันธ์ใช้เสียงในบันไดเสียงครบทั้ง 7 เสียง ในการสร้างแนวทำนองเพลง ด้านการสร้างทำนองเพลง ทางเปลี่ยน จะใช้ลูกตกเสียงเดียวกับเพลง ทางขึ้น แต่จะสร้างลีลาการดำเนินเพลงที่แตกต่างกันออกไปจากเพลงทางขึ้น มีบ้างบางสำนวนเพลง ที่พบว่าเพลงทางขึ้น และเพลงทางเปลี่ยน ใช้ลูกตกเสียงไม่ตรงกัน ลูกตกที่ใช้เสียงไม่ตรงกันมักจะเป็นลูกตกในวรรคเพลงคือ ส่วนลูกตกในวรรคเพลงคู่จะมีจำนวนน้อยมากที่ใช้ไม่ตรงเสียงกัน

สิ่งที่ช่วยสร้างอารมณ์และสำเนียงเพลงอย่างหนึ่งคือ เครื่องหนัง ซึ่งธำณู คงอิม (2539 : 136) ได้อธิบายไว้ในผลงานวิเคราะห์หน้าทับตะโพนและกลองทัดของเพลงชุดโหมโรงเย็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในการบรรเลงจังหวะหน้าทับ กับคติความเชื่อในทำนองเพลงกราวใน มีรายละเอียดว่าเพลงกราวในคือการเสด็จมาของเทพเจ้าฝ่ายอสูรคือท้าวเวรเวสสุวรรณ ในเพลงนี้จังหวะหน้าทับเปรียบเสมือนการมาของผู้ที่มีซึ่งพลังกำลัง มีอิทธิฤทธิ์ ผิดแผกแตกต่างจากผู้อื่น เสียงของกลองทัดและตะโพนจะสอดแทรกเร้า ให้ความรู้สึกที่น่าเกรงขามและน่าเลื่อมใสไปในขณะเดียวกัน นับเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญชิ้นหนึ่ง

เอกสารตำราทางวิชาการ

พระยาอนุมานราชธน (2542 : 79) ได้แบ่งวัฒนธรรมออกเป็น 5 หมวด คือ เผ่าพันธุ์การดำรงชีพ สังคม ศาสนาและจริยธรรม สุนทรียศาสตร์ ภาษาและวรรณกรรม

ดนตรีไทยเป็นศาสตร์และศิลปะแขนงหนึ่งที่อยู่ในหมวดของสุนทรียศาสตร์ มีการวิวัฒนาการปรับปรุงรูปแบบไม่ว่าจะเป็นรูปแบบของวงดนตรี เครื่องดนตรี และบทเพลงอยู่เสมอ โดย นายบุญธรรม ตราโมท (2481 : 1-61) ได้เรียบเรียง “คำบรรยาย วิชาดุริยางคศาสตร์ไทย” โดยกล่าวถึงประวัติการดนตรี กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการดนตรีไทย และความรู้เบื้องต้น อาทิ การไหว้ครู วิธีการสอนดนตรี ประโยชน์ของดนตรี การบำเพ็ญตนเป็นนักดนตรี การให้ชื่อเพลงไทย เพลงโหมโรง การวิเคราะห์นักดนตรีสองชนิด และการดนตรีในปัจจุบันสมัย ในทำนองเดียวกัน ทวีสิทธิ์ ไทโรจิตร (2522) ได้เรียบเรียงหนังสือ “สังคีตนิยม” โดยกล่าวถึงข้อสันนิษฐานประวัติศาสตร์ทางดนตรี และประวัติดนตรีไทย ตลอดจนลักษณะประเภทเพลงไทย

ในสมัยที่เสภามีปีพาทย์รับ และเพลง 3 ชั้นเกิดมีมากขึ้น ความนิยมเพลง 2 ชั้นน้อยลง จึงเกิดเพลงขึ้นประเภทหนึ่งเรียกว่า “ประเภทเพลงเสภา” ซึ่งรายละเอียดนี้ มนตรี ตราโมท (2540 : 43-44) ได้เขียนอธิบายไว้ในหนังสือดุริยางคศาสตร์ไทย ภาควิชาการว่าที่จริงแล้วจัดอยู่ในจำพวกเพลงเกร็ดในประเภทเพลงมโหรีนั่นเอง

พูนพิศ อมาตยกุล (2529 : 1-84) ได้เรียบเรียงหนังสือ “ดนตรีวิจักษ์” โดยให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรี เพื่อความขึ้นชม โดยกล่าวถึงภูมิหลังของดนตรีไทย ความรู้เรื่องลักษณะต่าง ๆ ของเพลงไทย สำเนียงหรือทางของเพลงไทย พร้อมทั้งยกตัวอย่างเพลงของสำเนียงต่าง ๆ เช่น เพลงสำเนียงแขก สำเนียงเขมร สำเนียงพม่า สำเนียงมอญ สำเนียงลาว เป็นต้น และอธิบายว่าทุก ๆ เพลงเป็นเพลงของไทยแท้ ๆ แต่เราประดิษฐ์ขึ้นให้มีสำเนียงแตกต่างกันออกไป อุปมาเหมือนเสียงพูด หรือภาษาพูดที่มีหลายสำเนียง หลายภาษา มิได้หมายความว่าเราเอาเพลงของชาตินั้นมา

สำหรับความหมายของศัพท์สังคีตคำต่าง ๆ ราชบัณฑิตยสถาน (2540 : 17-180) และมนตรี ตราโมท (2531 : 1-45) ได้เขียนอธิบายเอาไว้อย่างชัดเจน อันเป็นประโยชน์ต่อการเขียนนิยามศัพท์ของการวิเคราะห์เพลงพม่าห้าท่อนในครั้งนี้เป็นอย่างมาก

ราชบัณฑิตยสถาน (2536 : 207-208) มนตรี ตราโมท และวิเชียร กุลตัญญ์ (2523 : 547-549) ณรงค์ชัย ปิฎกฤษดิ์ (ม.ป.ป. : 174-175) และกรมศิลปากร (2539 : 239-240) ได้กล่าวตรงกันว่าเพลงพม่าห้าท่อนมีผู้แต่งกันหลายทาง โดยในท่อนที่ 1 เป็นลักษณะของเพลงประเภทที่มี “โยน” สามารถออกภาษาต่าง ๆ ได้ ส่วนในท่อนที่ 2 ถึง 5 เป็นลักษณะที่มีแต่เนื้อทำนองเพลงแท้ ๆ

อุดม อรุณรัตน์ (2527 : 1-24) กล่าวถึงโครงสร้างเพลงเถาในหนังสือทฤษฎีเพลงเถา ว่ามีการขยายจากสองชั้นเป็นสามชั้น และตัดทอนลงเป็นชั้นเดียว ความเกี่ยวข้องกับจังหวะและประเภทของหน้าทับต่าง ๆ อีกทั้งกล่าวถึงรายละเอียดของความสัมพันธ์ที่เป็นส่วนประกอบของเพลงไทย จัดได้ว่าเป็นลักษณะเพลงที่มีรูปแบบโครงสร้าง และแบบแผนอันเป็นเอกลักษณ์ทางด้านดนตรีไทย

อุทิศ นาคสวัสดิ์ (2522 : 36-37) กล่าวถึงบทบาทความสำคัญและประโยชน์ของลูกโยนที่มีต่อเพลงไทยว่า จะต้องเป็นเพลงในหน้าทับสองไม้หรือหน้าทับทยอย เพลงประเภทนี้จะมีเนื้อทำนองเพลงซึ่งกำหนดจำนวนจังหวะไว้แน่นอน แต่มีการใส่ลูกโยนไว้ตอนต้นหรือท้ายเพลง บางทีก็ใส่ไว้กลางเพลงเป็นตอน ๆ ไป ตามความเหมาะสม โดยไม่กำหนดจำนวนจังหวะ เพื่อให้ผู้ประพันธ์เพลง ผู้ขับร้อง และผู้บรรเลง สามารถประดิษฐ์ทำนองพลิกเพลงได้อย่างอิสระ ข้อสำคัญคือจะต้องยืนระดับเสียงลูกตกอยู่ ณ เสียงใดเสียงหนึ่งตลอดจนจบชุดของลูกโยน ในด้านผู้ขับร้องนั้น เมื่อร้องมาถึงลูกโยนแล้ว จะดัดแปลงทำนองเอื้อนไปอย่างไรก็ได้ เช่น ถ้าเป็นเพลงทำนองเศร้าก็สามารถรวบทำนองที่เป็นลูกโยนให้เศร้าให้ยาวออกไปก็จังหวะก็ได้

สัจด์ ภูเขาทอง (2524 : 187-189) กล่าวถึงหลักสำคัญของการประดิษฐ์ลูกโยนว่า จะต้องกำหนดเสียงสำหรับโยนเอาไว้ ปกตินิยมโยนด้วยเสียง ซอล เร มี ลา แต่เสียงอื่นก็มีโอกาสเป็นลูกโยนได้ ขึ้นอยู่กับเสียงส่งก่อนที่จะมาถึงเสียงโยน ตามด้วยการสร้างลูกนำหรือเกริ่นโยนเป็นทำนองเพลง ที่กลายมาเป็นสัญลักษณ์ของลูกโยนไป และสิ่งสำคัญคือการปรุงแต่งลูกโยน โดยปกติมักยึดถือเอาวิธีลดหรือขยายตามอย่างเพลงเถา แต่ในทางปฏิบัติก็ไม่ได้ยึดทฤษฎีของเพลงเถาเสมอไป โดยมุ่งเน้นเพื่อความไพเราะเป็นสำคัญ

ในด้านการวิเคราะห์เพลง มานพ วิสุทธิแพทย์ (2535 : 18-21) ได้เขียนเอกสารประกอบคำสอน เรื่องความรู้พื้นฐานที่ใช้ในการประพันธ์เพลงไทย กล่าวถึงความรู้พื้นฐานที่จะนำไปสู่การประพันธ์เพลง ต้องศึกษาเรื่องบันไดเสียง ซึ่งบันไดเสียงของดนตรีไทยมีเสียงสำคัญ (เสียงหลัก) 5 เสียง และมีเสียงรอง 2 เสียง นอกจากนั้น มานพ วิสุทธิแพทย์ (2533 : 1-154) ได้เสนอแนวการวิเคราะห์ ในหนังสือดนตรีไทยวิเคราะห์ โดยให้ศึกษาทำนองหลักในประเด็น บันไดเสียง, ลูกตก, รูปแบบของทำนองและจังหวะเพลงทางพื้นและทางบังคับ, การวิเคราะห์แนวเสียงประสานของมือฆ้อง, วิเคราะห์การแปรทำนอง และวิเคราะห์จังหวะประกอบด้วยจังหวะสามัญ จังหวะฉิ่งและจังหวะหน้าทับ

ผลจากการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรีไทยดังนี้

1.	ครูแจ้ง คล้ายสีทอง	10 สิงหาคม 2545	วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี
2.	ครูจิรัส อัจฉนรงค์	4 ตุลาคม 2545	สถาบันนาฏดุริยางคศิลป์
3.	ครูศิลป์ ตราโมท	27 กันยายน 2545	สถาบันนาฏดุริยางคศิลป์
4.	ครูณัฐพงษ์ ไสวไตร	8 มิถุนายน 2545	วิทยาลัยนาฏศิลป์
5.	ร.ต.ประมวล อรรถชีพ	26 กันยายน 2545	161/70 ถ.สุทธิสาร กรุงเทพฯ
6.	ครูศักดิ์ชัย ลัดดาอ่อน	27 กันยายน 2545	สถาบันนาฏดุริยางคศิลป์
7.	ครูไชยยะ ทางมีศรี	27 กันยายน 2545	สถาบันนาฏดุริยางคศิลป์
8.	ครูสมาน น้อยนิตย์	17 ตุลาคม 2545	โรงละครแห่งชาติ
9.	ครูจิระพล น้อยนิตย์	5 ตุลาคม 2545	วิทยาลัยนาฏศิลป์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยการรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัย เอกสาร ตำราต่าง ๆ และการสัมภาษณ์ มาทำการศึกษา เพื่อให้การศึกษามีประสิทธิภาพบรรลุถึงวัตถุประสงค์ จึงแบ่งขั้นตอนในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล

- 1.1 รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทฤษฎีดนตรีไทย และที่เกี่ยวข้องกับเพลงพม่าห้าท่อน
- 1.2 รวบรวมข้อมูลเพลงจากโน้ตเพลงและจากแถบบันทึกเสียงของหน่วยงานและสถาบันต่าง ๆ
- 1.3 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องและผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีไทยดังต่อไปนี้

ตาราง 1 การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องและผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีไทย

ว/ด/ป	ชื่อ-สกุล	สถานที่	เรื่องที่สัมภาษณ์
8 มิ.ย.45	ครูณัฐพงษ์ ไสววัตร	วิทยาลัยนาฏศิลป์	การบรรเลงปี่พาทย์เสภา
10 ส.ค.45	ครูแจ้ง คล้ายสีทอง	วิทยาลัยนาฏศิลป์ สุพรรณบุรี	การบรรเลงพม่าห้าท่อนรับร้องใน การขับเสภา
26 ก.ย.45	ร.ต.ประมวล อรรถชีพ	161/70 ถ.สุทธิสาร กรุงเทพฯ	ทำนองเพลงพม่าห้าท่อน 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)
27 ก.ย.45	ครูศิลป์ ตราโมท	สถาบันนาฏดุริยางคศิลป์	ทำนองเพลงพม่าห้าท่อนเถา ทาง ครุมนตรี ตราโมท
27 ก.ย.45	ครูศักดิ์ชัย ลัดดาอ่อน	สถาบันนาฏดุริยางคศิลป์	ทำนองเพลงพม่าห้าท่อนเถา ทาง ครุมนตรี ตราโมท
27 ก.ย.45	ครูไชยยะ ทางศรี	สถาบันนาฏดุริยางคศิลป์	ทำนองเพลงพม่าห้าท่อนเถา ทาง ครุมนตรี ตราโมท
4 ต.ค.45	ครูจิรัช อาจนรงค์	สถาบันนาฏดุริยางคศิลป์	ที่มาของเพลงพม่าห้าท่อน
5 ต.ค.45	ครูฐิระพล น้อยนิตย์	วิทยาลัยนาฏศิลป์	หน้าทับและโครงสร้างเพลงพม่าห้า ท่อน
17 ต.ค.45	ครูสมาน น้อยนิตย์	โรงละครแห่งชาติ	หน้าทับเพลงพม่าห้าท่อน

2. ขั้นศึกษาข้อมูล

2.1 นำข้อมูลทางการศึกษาจากข้อ 1.1 ทั้งหมดมาลำดับเนื้อหาสาระและจัดเป็นหมวดหมู่ตามความสำคัญ พร้อมกับเรียงขั้นตอนให้เป็นระเบียบอย่างต่อเนื่อง

2.2 นำข้อมูลจากข้อ 1.2 มาบันทึกเป็นโน้ตสากลและโน้ตอักษรไทย

2.3 นำข้อมูลที่รวบรวมจากข้อ 1.2 และ 1.3 มาศึกษาค้นคว้า ดังนี้

2.3.1 ประวัติที่มาเพลงพม่าห้าท่อน

2.3.2 ทำนองหลักที่ใช้เป็นตัวแทนของเพลงพม่าห้าท่อนแต่ละทาง

2.3.3 อัตราจังหวะตามหลักการขยายและตัดทอนเพลงไทยของเพลงพม่าห้าท่อนในแต่ละท่อน

แต่ละทาง

3. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ศึกษาวิเคราะห์เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อต่อไปนี้

3.1 ที่มาของเนื้อเพลง

3.1.1 ท่อน 1

3.1.2 ท่อน 2

3.1.3 ท่อน 3

3.1.4 ท่อน 4

3.1.5 ท่อน 5

3.2 โครงสร้างทำนองเพลง

3.2.1 ท่อน 1

3.2.1.1 ทำนองสำคัญ

3.2.1.1.1 ลักษณะทำนองเพลง

3.2.1.1.2 บันไดเสียง

3.2.1.1.3 การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

3.2.1.2 การออกภาษาและการออกลูกโยน

3.2.1.2.1 จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม

3.2.1.2.2 ลักษณะทำนองเพลง

3.2.1.2.3 บันไดเสียง

3.2.1.2.4 การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

3.2.1.2.5 ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง

3.2.1.3 ทำนองเชื่อม

3.2.1.3.1 จำนวนครั้ง

3.2.1.3.2 ลักษณะทำนองเพลง

3.2.1.3.3 บันไดเสียง

3.2.1.3.4 จำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

3.2.1.3.5 ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง

3.2.2 ท่อน 2

3.2.2.1 ลักษณะทำนองเพลง

3.2.2.2 บันไดเสียง

3.2.2.3 การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

3.2.3 ท่อน 3

3.2.3.1 ลักษณะทำนองเพลง

3.2.3.2 บันไดเสียง

3.2.3.3 การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

3.2.4 ท่อน 4

3.2.4.1 ลักษณะทำนองเพลง

3.2.4.2 บันไดเสียง

3.2.4.3 การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

3.2.5 ท่อน 5

3.2.5.1 ลักษณะทำนองเพลง

3.2.5.2 บันไดเสียง

3.2.5.3 การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

4. ขั้นตอนการนำเสนอข้อมูล

4.1 นำเสนอผลการศึกษาวิจัยในเชิงพรรณนาวิเคราะห์

4.2 เรียบเรียงจัดทำบทสรุปผลที่ได้จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เพลงพม่าห้าท่อนในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นในด้านโครงสร้างของทำนองดนตรี โดยเฉพาะท่อนที่ 1 เป็นสำคัญ เนื่องจากทำนองเพลงดังกล่าวนี้ ถือกันว่าเป็นเพลงที่ต้องใช้ความสามารถในการบรรเลง การปรับวง ตลอดจนภูมิปัญญาในการประดิษฐ์ตกแต่งเรียบเรียงทำนองของผู้ประพันธ์เป็นอย่างมาก เพราะประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์ของเพลงพม่าห้าท่อนกำหนดให้ การบรรเลงในท่อนที่ 1 นั้นจะต้องมีการออกภาษา และออกลูกโยนด้วย ส่วนในท่อนที่ 2-5 นั้นสามารถตกแต่งทำนองเพลงให้สละสลวยได้ แต่จะต้องอยู่ในกรอบของเนื้อเพลง

จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้เพลงพม่าห้าท่อนเป็นเพลงหนึ่งที่มีความนิยมอย่างมากจนเกิดทางเพลงพม่าห้าท่อนขึ้นมาเรื่อยๆ เพื่อเป็นสัญลักษณ์และแสดงศักยภาพโดยรวมของวงดนตรีแต่ละวง ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดเลือกเพลงพม่าห้าท่อนจำนวน 3 ทาง อันมีเอกสารและผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีไทยตรวจสอบรับรองทำนองหลักที่เป็นตัวแทนของแต่ละทางดังนี้

1. เพลงพม่าห้าท่อน 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) โดยใช้ข้อมูลโน้ตเพลงจากหนังสือโน้ตเพลงไทย เล่ม 3 ของกรมศิลปากรเป็นตัวแทน
2. เพลงพม่าห้าท่อน เกา ทางครูมนตรี ตราโมท โดยใช้ข้อมูลทำนองเพลงจากนายศิลป์ ตราโมทเป็นตัวแทน
3. เพลงพม่าห้าท่อน 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) โดยใช้ข้อมูลทำนองเพลงจาก ร.ต.ประมวล อรรถสิทธิ์ เป็นตัวแทน

ในเบื้องต้นจะเห็นว่าเพลงพม่าห้าท่อนทั้ง 3 ทางมีความแตกต่างในด้านของอัตราจังหวะ ซึ่งผู้วิจัยใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษาวิเคราะห์หาลักษณะร่วมที่เป็นเอกลักษณ์ของเพลงพม่าห้าท่อน โดยทำการวิเคราะห์เกี่ยวกับที่มาของเนื้อเพลง และโครงสร้างทำนองเพลง ทีละท่อน เรียงจากอัตราจังหวะขนาดเล็กไปหาอัตราจังหวะขนาดใหญ่ เนื่องจากในอัตราจังหวะชั้นเดียว (มีเฉพาะในทางของครูมนตรี ตราโมท) ปรากฏทำนองเพลงอันเป็นที่มาของเพลงพม่าห้าท่อนทั้ง 5 ท่อน อย่างชัดเจน ดังนั้นเพื่อให้การวิเคราะห์บรรลุจุดประสงค์ ผู้วิจัยได้นำเพลงพม่าห้าท่อนทั้ง 3 ทาง มาแยกวิเคราะห์ ตามลำดับดังนี้

1. ที่มาของเนื้อเพลง

1.1 ท่อน 1

- 1.1.1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางครูมนตรี ตราโมท
- 1.1.2 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครูมนตรี ตราโมท
- 1.1.3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครูมนตรี ตราโมท
- 1.1.4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)
- 1.1.5 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

1.2 ท่อน 2

- 1.2.1 อัตราจ้างหะชั้นเดียว ทางครุมนตรี ตราโมท
- 1.2.2 อัตราจ้างหะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท
- 1.2.3 อัตราจ้างหะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท
- 1.2.4 อัตราจ้างหะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)
- 1.2.5 อัตราจ้างหะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

1.3 ท่อน 3

- 1.3.1 อัตราจ้างหะชั้นเดียว ทางครุมนตรี ตราโมท
- 1.3.2 อัตราจ้างหะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท
- 1.3.3 อัตราจ้างหะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท
- 1.3.4 อัตราจ้างหะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)
- 1.3.5 อัตราจ้างหะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

1.4 ท่อน 4

- 1.4.1 อัตราจ้างหะชั้นเดียว ทางครุมนตรี ตราโมท
- 1.4.2 อัตราจ้างหะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท
- 1.4.3 อัตราจ้างหะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท
- 1.4.4 อัตราจ้างหะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)
- 1.4.5 อัตราจ้างหะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

1.5 ท่อน 5

- 1.5.1 อัตราจ้างหะชั้นเดียว ทางครุมนตรี ตราโมท
- 1.5.2 อัตราจ้างหะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท
- 1.5.3 อัตราจ้างหะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท
- 1.5.4 อัตราจ้างหะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)
- 1.5.5 อัตราจ้างหะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

2. โครงสร้างทำนองเพลง

2.1 ท่อน 1

2.1.1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางครุมนตรี ตราโมท

2.1.1.1 ทำนองสำคัญ

2.1.1.1.1 ลักษณะทำนองเพลง

2.1.1.1.2 บันไดเสียง

2.1.1.1.3 การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.1.1.2 การออกภาษาและการออกลูกโยน

2.1.1.2.1 จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม

2.1.1.2.2 ลักษณะทำนองเพลง

2.1.1.2.3 บันไดเสียง

2.1.1.2.4 การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.1.1.2.5 ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง

2.1.1.3 ทำนองเชื่อม

2.1.1.3.1 จำนวนครั้ง

2.1.1.3.2 ลักษณะทำนองเพลง

2.1.1.3.3 บันไดเสียง

2.1.1.3.4 จำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.1.1.3.5 ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง

2.1.2 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท

2.1.2.1 ทำนองสำคัญ

2.1.2.1.1 ลักษณะทำนองเพลง

2.1.2.1.2 บันไดเสียง

2.1.2.1.3 การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.1.2.2 การออกภาษาและการออกลูกโยน

2.1.2.2.1 จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม

2.1.2.2.2 ลักษณะทำนองเพลง

2.1.2.2.3 บันไดเสียง

2.1.2.2.4 การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.1.2.2.5 ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง

2.1.2.3 ทำนองเชื่อม

2.1.2.3.1 จำนวนครั้ง

2.1.2.3.2 ลักษณะทำนองเพลง

2.1.2.3.3 บันไดเสียง

2.1.2.3.4 จำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.1.2.3.5 ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง

2.1.3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท

2.1.3.1 ทำนองสำคัญ

2.1.3.1.1 ลักษณะทำนองเพลง

2.1.3.1.2 บันไดเสียง

2.1.3.1.3 การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.1.3.2 การออกภาษาและการออกลูกโยน

2.1.3.2.1 จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม

2.1.3.2.2 ลักษณะทำนองเพลง

2.1.3.2.3 บันไดเสียง

2.1.3.2.4 การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.1.3.2.5 ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง

2.1.3.3 ทำนองเชื่อม

2.1.3.3.1 จำนวนครั้ง

2.1.3.3.2 ลักษณะทำนองเพลง

2.1.3.3.3 บันไดเสียง

2.1.3.3.4 จำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.1.3.3.5 ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง

2.1.4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

2.1.4.1 ทำนองสำคัญ

2.1.4.1.1 ลักษณะทำนองเพลง

2.1.4.1.2 บันไดเสียง

2.1.4.1.3 การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.1.4.2 การออกภาษาและการออกกลุ่โยน

- 2.1.4.2.1 จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม
- 2.1.4.2.2 ลักษณะทำนองเพลง
- 2.1.4.2.3 บันไดเสียง
- 2.1.4.2.4 การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง
- 2.1.4.2.5 ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง

2.1.4.3 ทำนองเชื่อม

- 2.1.4.3.1 จำนวนครั้ง
- 2.1.4.3.2 ลักษณะทำนองเพลง
- 2.1.4.3.3 บันไดเสียง
- 2.1.4.3.4 จำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง
- 2.1.4.3.5 ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง

2.1.5 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

2.1.5.1 ทำนองสำคัญ

- 2.1.5.1.1 ลักษณะทำนองเพลง
- 2.1.5.1.2 บันไดเสียง
- 2.1.5.1.3 การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.1.5.2 การออกภาษาและการออกกลุ่โยน

- 2.1.5.2.1 จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม
- 2.1.5.2.2 ลักษณะทำนองเพลง
- 2.1.5.2.3 บันไดเสียง
- 2.1.5.2.4 การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง
- 2.1.5.2.5 ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง

2.1.5.3 ทำนองเชื่อม

- 2.1.5.3.1 จำนวนครั้ง
- 2.1.5.3.2 ลักษณะทำนองเพลง
- 2.1.5.3.3 บันไดเสียง
- 2.1.5.3.4 จำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง
- 2.1.5.3.5 ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง

2.2 ท่อน 2

2.2.1 อัตรารั้งหระชั้นเดียว ทางครุมนตรี ตราไมท

2.2.1.1 ลักษณะทำนองเพลง

2.2.1.2 บันไดเสียง

2.2.1.3 การย້อนตันและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.2.2 อัตรารั้งหระ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราไมท

2.2.2.1 ลักษณะทำนองเพลง

2.2.2.2 บันไดเสียง

2.2.2.3 การย້อนตันและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.2.3 อัตรารั้งหระ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราไมท

2.2.3.1 ลักษณะทำนองเพลง

2.2.3.2 บันไดเสียง

2.2.3.3 การย້อนตันและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.2.4 อัตรารั้งหระ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

2.2.4.1 ลักษณะทำนองเพลง

2.2.4.2 บันไดเสียง

2.2.4.3 การย້อนตันและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.2.5 อัตรารั้งหระ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

2.2.5.1 ลักษณะทำนองเพลง

2.2.5.2 บันไดเสียง

2.2.5.3 การย້อนตันและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.3 ท่อน 3

2.3.1 อัตรารั้งหระชั้นเดียว ทางครุมนตรี ตราไมท

2.3.1.1 ลักษณะทำนองเพลง

2.3.1.2 บันไดเสียง

2.3.1.3 การย້อนตันและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.3.2 อัตรารั้งหระ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราไมท

2.3.2.1 ลักษณะทำนองเพลง

2.3.2.2 บันไดเสียง

2.3.2.3 การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.3.3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท

2.3.3.1 ลักษณะทำนองเพลง

2.3.3.2 บันไดเสียง

2.3.3.3 การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.3.4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

2.3.4.1 ลักษณะทำนองเพลง

2.3.4.2 บันไดเสียง

2.3.4.3 การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.3.5 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

2.3.5.1 ลักษณะทำนองเพลง

2.3.5.2 บันไดเสียง

2.3.5.3 การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.4 ท่อน 4

2.4.1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางครุมนตรี ตราโมท

2.4.1.1 ลักษณะทำนองเพลง

2.4.1.2 บันไดเสียง

2.4.1.3 การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.4.2 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท

2.4.2.1 ลักษณะทำนองเพลง

2.4.2.2 บันไดเสียง

2.4.2.3 การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.4.3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท

2.4.3.1 ลักษณะทำนองเพลง

2.4.3.2 บันไดเสียง

2.4.3.3 การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.4.4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

2.4.4.1 ลักษณะทำนองเพลง

2.4.4.2 บันไดเสียง

2.4.4.3 การย້อนตันและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.4.5 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

2.4.5.1 ลักษณะทำนองเพลง

2.4.5.2 บันไดเสียง

2.4.5.3 การย້อนตันและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.5 ท่อน 5

2.5.1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमนตรี ตราโมท

2.5.1.1 ลักษณะทำนองเพลง

2.5.1.2 บันไดเสียง

2.5.1.3 การย້อนตันและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.5.2 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमนตรี ตราโมท

2.5.2.1 ลักษณะทำนองเพลง

2.5.2.2 บันไดเสียง

2.5.2.3 การย້อนตันและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.5.3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमนตรี ตราโมท

2.5.3.1 ลักษณะทำนองเพลง

2.5.3.2 บันไดเสียง

2.5.3.3 การย້อนตันและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.5.4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

2.5.4.1 ลักษณะทำนองเพลง

2.5.4.2 บันไดเสียง

2.5.4.3 การย້อนตันและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

2.5.5 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

2.5.5.1 ลักษณะทำนองเพลง

2.5.5.2 บันไดเสียง

2.5.5.3 การย້อนตันและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง

1. ที่มาของเนื้อเพลง

จากการศึกษาค้นคว้าที่มาเพลงพม่าห้าท่อนทั้งจากเอกสารตำราทางวิชาการและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีไทย ไม่สามารถระบุได้ว่าเหตุใดการเล่นปี่พาทย์เสภานั้นจะต้องเริ่มต้นร้องส่งด้วยเพลงพม่าห้าท่อนเป็นเพลงแรก เพราะเป็นประเพณีที่สืบทอดกันมานานแล้ว

ซึ่งในเรื่องนี้ ครูแจ้ง คล้ายสีทอง (จากการสัมภาษณ์ 10 ส.ค. 2545) ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ส่วนที่เป็นบทร้องเพลงพม่าห้าท่อนทางต่างๆในปัจจุบันที่นำมาจากบทละครเรื่องขุนช้างขุนแผนนั้น แต่ครั้งก่อนใช้แต่การขับดำเนินเรื่องเพียงอย่างเดียว ต่อมาในต้นสมัยรัชกาลที่ 3 จึงเริ่มเป็นที่นิยมนำมาร้องส่งให้ปี่พาทย์รับ

ในด้านที่มาของทำนองเพลงพม่าห้าท่อนนั้น จากการศึกษาพบว่าเพลงที่เกิดขึ้นมาแต่โบราณ ไม่สามารถระบุได้ว่าใครเป็นผู้แต่งขึ้นเป็นทางแรก ทราบแต่เพียงว่าในท่อนที่ 1 ได้นำเพลงสำเนียงพม่าในเพลงชุดฝีมือมาเป็นเค้าในการประพันธ์ ส่วนในท่อนที่ 2-5 นั้นได้ขยายมาเพลงเร็วของไทย

ครูจิรัส อัจฉรงค์ (จากการสัมภาษณ์ 4 ต.ค. 2545) ครูไชยยะ ทางมีศรี (จากการสัมภาษณ์ 27 ก.ย. 2545) และครูจรัสพล น้อยนิตย์ (จากการสัมภาษณ์ 5 ต.ค. 2545) ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมตรงกันว่าเพลงสำเนียงพม่าข้างต้นคือ **เพลงพม่าฉ่อย** ซึ่งเป็นเพลงท่อนเดี่ยวอัตราจังหวะ 2 ชั้น ที่ใช้แสดงถึงการจะมาจะไปของตัวละครในการแสดงละครนอก และในเพลงตับนาคราภักดิ์ โดยนำมาประดิษฐ์ทำนองซ้อนเงื่อนจำตามหลักและกลวิธีการประพันธ์เพลงไทย ส่วนเพลงเร็วที่นำมาประดิษฐ์ทำนองเพลงพม่าห้าท่อนในท่อนที่ 2-5 นั้นคือเพลงเร็วที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไปเรียกว่า **เพลงเร็วบรรทัด**

เนื่องจากเพลงพม่าห้าท่อนมีมากมายหลายทางด้วยกัน ครูณัฐพงษ์ ไส้วัตร (จากการสัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545) ได้ให้ข้อคิดว่า การบรรเลงเพลงพม่าห้าท่อนนั้นต้องใช้ ความพร้อม ความสามารถ ความเข้าใจในบทเพลงของผู้บรรเลงและผู้ประพันธ์อย่างมากเพลงหนึ่ง มิฉะนั้นอาจทำให้คุณค่าของเพลงลดน้อยลง อีกทั้งการบรรเลงเพลงพม่าห้าท่อนนั้น ควรจะยึดใช้ทางใดทางหนึ่งบรรเลงให้ถูกต้องตามที่ผู้ประพันธ์ทางนั้นๆได้ประดิษฐ์ตกแต่งร้อยเรียงเอาไว้ ไม่ควรนำทางต่างๆมาตัดต่อผสมปนเปกัน ถือเป็นการไม่เคารพผู้ประพันธ์ และเป็นการทำลายความงามเฉพาะ ที่มีอยู่ในเพลงพม่าห้าท่อนแต่ละทางด้วย

ดังนั้นการวิเคราะห์ที่มาของทำนองเนื้อเพลงนี้ จึงเป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างลูกตก "เนื้อเพลง" ของเพลงพม่าห้าท่อนทั้ง 5 ท่อน กับลูกตกของ "เพลงพม่าฉ่อย" และ "เพลงเร็วบรรทัด"

จังหวะหน้าทับที่ใช้สำหรับเพลงพม่าห้าท่อนนี้ครูสมาน น้อยนิตย์ (จากการสัมภาษณ์ 17 ต.ค. 2545) ได้ให้ข้อมูลว่า หน้าทับเพลงดังกล่าวครูผู้ใหญ่เรียกว่า **หน้าทับพม่า** หรือที่รู้จักกันในหมู่นักดนตรีว่า 2 ปี่ 2 พลุ จัดอยู่ในกลุ่มหน้าทับประเภทสองไม้ และในการบรรเลงเพลงพม่าห้าท่อนในอัตราชั้นที่มีการยืดขยายทำนองออกไปอีกเท่าตัวนั้น แม้ว่าจะเคยมีผู้คิดประดิษฐ์ขยายจังหวะหน้าทับออกไปให้ตรงตามอัตราชั้นของทำนองเพลงแล้วก็ตาม แต่กลับไม่เป็นที่นิยมเพราะมีความห่างของทำนองมาก มักจะนิยมใช้หน้าทับในอัตราชั้นตามปกติเพื่อให้กระชับกับทำนองเพลง

ในส่วนรายละเอียดของทำนองหน้าทับนั้น ครูจิระพล น้อยนิสัย (จากการสัมภาษณ์ 5 ต.ค. 2545) ได้ให้ข้อมูล การใช้หน้าทับและทำนองหน้าทับกำกับเพลงพม่าห้าท่อน สรุปได้ดังนี้

ตาราง 2 หน้าทับกำกับเพลงพม่าห้าท่อน

อัตราชั้น	ท่อน	หน้าทับ
4 ชั้น - 3 ชั้น	1 - 5	พม่า
2 ชั้น	1	พม่า
	2 - 5	สองไม้ 2 ชั้น
ชั้นเดียว	1	สองไม้ 2 ชั้น
	2 - 5	สองไม้ชั้นเดียว

ตัวอย่างที่ 1 ทำนองหน้าทับกลองสองหน้าสำหรับเพลงพม่าห้าท่อน

หน้าทับพม่า

----	--- ป๊ะ	----	--- ป๊ะ	----	--- พลึง	----	--- พลึง

หน้าทับสองไม้

อัตราจังหวะ 2 ชั้น

--- ป๊ะ	- ตูบ - ตึง	--- ป๊ะ	- ตูบ - พลึง

อัตราจังหวะชั้นเดียว

--- ป๊ะ	- ตูบ-พลึง

จากลักษณะการใช้หน้าทับดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาสรุปความยาวเนื้อเพลงพม่าห้าท่อนใน 1 จังหวะหน้าทับตามหลักการขยายเพลงไทย เพื่อใช้เป็นหลักในการวิเคราะห์ ดังนี้

ตาราง 3 ความยาวเนื้อเพลงพม่าห้าท่อน (จำนวนห้องโน้ตอักษรไทย) ใน 1 จังหวะหน้าทับ

ท่อน	ทาง	จำนวนห้อง
1	1.1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमดนตรี ตราโมท	4
	1.2 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท	8
	1.3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท	16
	1.4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)	8
	1.5 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)	16
2	2.1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमดนตรี ตราโมท	2
	2.2 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท	4
	2.3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท	8
	2.4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)	8
	2.5 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)	16
3	3.1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमดนตรี ตราโมท	2
	3.2 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท	4
	3.3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท	8
	3.4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)	8
	3.5 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)	16
4	4.1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमดนตรี ตราโมท	2
	4.2 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท	4
	4.3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท	8
	4.4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)	8
	4.5 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)	16
5	5.1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमดนตรี ตราโมท	2
	5.2 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท	4
	5.3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท	8
	5.4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)	8
	5.5 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)	16

ผู้วิจัยได้นำความยาวของจังหวะหน้าทับแต่ละท่อนแต่ละอัตราเข้ามาเป็นหลักในการวิเคราะห์ที่มาของทำนองเพลงพม่าห้าท่อนที่ละท่อน ดังนี้

1.1 ท่อน 1

เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อเพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 กับทำนองเพลงพม่าช้อย โดยได้รับข้อมูลเพลงจาก ครูสุริระพล น้อยนิมิต (จากการสัมภาษณ์ 5 ต.ค. 2545) ดังนี้

ตัวอย่างที่ 2 เพลงพม่าช้อย

1	2	3	4	5	6	7	8
- - - ช	- ช - ช	- ม - ฟ	ช ล - ด	- ม ม ม	- ร - ด	- - - ล	- ล - ล
9	10	11	12	13	14	15	16
- - - ช	- ช - ช	- ม - ฟ	ช ล - ด	- ม ม ม	- ร - ด	- - - ล	- ล - ล
17	18	19	20	21	21	23	24
- - - ม	- ม - ม	- ด ด ด	- ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด
25	26	27	28	29	30	31	32
- - - ม	- ม - ม	- ด ด ด	- ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด
33	34	35	36	37	38	39	40
- ฟ - ล	ช ฟ - ด	- ฟ ช ล	ท ด - ด	- ล - ม	ล ช - ล	- ร - ด	ด ด - ร

ทำนองเพลงพม่าห้าท่อนในท่อนที่ 1 ของแต่ละทางที่จะทำการวิเคราะห์ต่อไปนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับเพลงพม่าช้อยในลักษณะเพลงต่อเพลงแล้ว เห็นได้ว่าเป็นความแตกต่างกันมากทั้งด้านโครงสร้างและลักษณะทำนองเพลง ซึ่งในเพลงพม่าห้าท่อนนั้นผู้ประพันธ์แต่ละท่านได้ตกแต่งทำนองซ้อนเงื่อนจำอำพรางไว้ อย่างสนิทสนม ยากที่จะบอกได้ว่าส่วนใดเกี่ยวข้องกับเพลงพม่าช้อย

ดังนั้นในขั้นต้นผู้วิจัยได้นำเพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 ทางक्रमนตรี ตราไมท เฉพาะอัตราจังหวะชั้นเดียว ซึ่งปรากฏทำนองเพลงอันมีสำนวนใกล้เคียงกับเพลงพม่าช้อยมากที่สุดจากทั้ง 3 ทาง มาแบ่งทำนองออกเป็นส่วนๆ โดยเริ่มจากการแยกทำนองส่วนที่มีสำนวนใกล้เคียงกับเพลงพม่าช้อยดังกล่าวออกมาให้ครบตามจำนวนจังหวะหน้าทับของเพลงพม่าช้อย ตั้งสมมุติฐานว่าเป็นส่วนของเนื้อเพลง จากนั้นแยกทำนองที่มีลักษณะเป็นลูกโยนและเพลงภาษาออก จะพบทำนองส่วนอื่นๆที่เหลือ อยู่ตามตำแหน่งต่างๆ

ต่อจากนั้นนำโครงสร้างดังกล่าวไปเทียบเคียงกับอัตราจังหวะอื่นๆ โดยพิจารณาทำนองส่วนต่างๆ ตามหลักการประพันธ์เพลงไทย (ยกเว้นเพลงภาษาและลูกโยนที่มีลักษณะเฉพาะในแต่ละอัตราจังหวะ) พบว่าส่วนที่มีความสัมพันธ์กันในแต่ละทางตามหลักการยืดยายเพลงไทยคือ ส่วนที่มีความใกล้เคียงกับเพลงพม่าช้อยเท่านั้น สรุปได้ว่าทำนองส่วนนี้คือเนื้อเพลง นอกจากนี้ยังพบว่าการออกภาษาและการออกลูกโยนในแต่ละ

ภาพประกอบ 1 (ต่อ)

5	ทำนองเชื่อม	ทำนองเชื่อม	ทำนองเชื่อม	ทำนองเชื่อม	ทำนองเชื่อม
6	เนื้อเพลง	เนื้อเพลง	เนื้อเพลง	เนื้อเพลง	เนื้อเพลง
7	ทำนองจบ	ทำนองจบ	ทำนองจบ	ทำนองจบ	ทำนองจบ

จากภาพประกอบ เห็นได้ว่าเพลงพม่าช้อยมีความเกี่ยวข้องกับเพลงพม่าห้าท่อนเฉพาะในส่วนที่ 6 อันเป็นส่วนของเนื้อเพลงเท่านั้น ซึ่งทำนองเพลงทั้ง 2 นี้มิได้มีความเหมือนกันตลอดทำนอง ดังนั้นการวิเคราะห์ในครั้งนี้จึงเป็นการเปรียบเทียบลูกตก "เนื้อเพลง" เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 กับลูกตกเพลง "พม่าช้อย" ที่จะจังหวะหน้าทับ เพื่อหาข้อสรุปที่มาของเนื้อเพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 ตามหัวข้อดังนี้

1.1.1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमดนตรี ตราโมท (ความยาว 1 จังหวะหน้าทับเท่ากับ 1 วรรคเพลง) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มีเสียงลูกตกตรงกับทำนองเพลงพม่าช้อย จำนวน 4 แห่งได้แก่ จังหวะหน้าทับที่ 1,3,4 และ 7 โดยในจังหวะหน้าทับที่ 1 และ 4 นั้นเป็นทำนองเดียวกับเพลงพม่าช้อย แสดงให้เห็นว่าเพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 ในอัตราจังหวะชั้นเดียวทางक्रमดนตรี ตราโมทนี้ได้ขยายอัตราชั้นของเพลงขึ้นจากปกติ 1 เท่าตัว ส่วนทำนองในจังหวะหน้าทับอื่น ๆ นั้น แม้ว่าจะมีเสียงลูกตกที่แตกต่างกัน แต่ยังคงอยู่ในบันไดเสียงเดียวกัน ดังนี้

- หมายเหตุ** - ตัวเลขด้านบนแสดงลำดับที่ของห้องโน้ตในแต่ละท่อน
- จังหวะหมายถึงจังหวะหน้าทับ

ตัวอย่างที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงพม่าช้อย กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमดนตรี ตราโมท

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 1

1	2	3	4
- - - ช	- ช - ช	- ม - ฟ	ช ล - ด

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 1

125	126	127	128
- - - ช	- ช - ช	- ม - ฟ	ช ล - ด

ทำนองเดียวกัน

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 2

5	6	7	8
- มั มั มั	- รั - ดั	- - - ล	- ล (ล)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 2

129	130	131	132
- - - ช	- ช - ช	- ม - ฟ	ช ล (ดั)

ลูกตกต่างกัน

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 3

9	10	11	12
- - - ช	- ช - ช	- ม - ฟ	ช ล (ดั)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 3

133	134	135	136
- - - ดั	- ดั - ดั	- ล - มั	ดั ล (ดั)

ลูกตกตรงกัน

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 4

13	14	15	16
- มั มั มั	- รั - ดั	- - - ล	- ล - ล

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 4

137	138	139	140
- มั มั มั	- รั - ดั	- - - ล	- ล - ล

ทำนองเดียวกัน

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 5

17	18	19	20
- - - มั	- มั - มั	- ดั ดั ดั	- รั (มั)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 5

141	142	143	144
- - - ช	- ช - ช	- ม - ฟ	ช ล (ดั)

ลูกตกต่างกัน

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 6

21	21	23	24
- ชี - ลั	- ชี - มั	มั มั - รั	รั รั (ดั)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 6

145	146	147	148
- มั มั มั	- รั - ดั	- - - ล	- ล (ล)

ลูกตกต่างกัน

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 7

25	26	27	28
- - - มั	- มั - มั	- ดั ดั ดั	- รั (มั)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 7

149	150	151	152
- ช - -	ร ช - มั	- - - รั	- ดั (มั)

ลูกตกตรงกัน

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 8

29	30	31	32
- ช - ลั	- ช - มั	มั มั - รั	รั รั (ดั)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 8

153	154	155	156
- ช - -	มั ช - มั	- - - รั	- ดั (มั)

ลูกตกต่างกัน

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 9

33	34	35	36
- ฟ - ล	ช ฟ - ด	- ฟ ช ล	ท ด (ด)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 9

157	158	159	160
- - มั มั	- - มั มั	- - มั มั	- - มั (มั)

ลูกตกต่างกัน

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 10

37	38	39	40
- ล - ม	ล ช - ล	- รั - ดั	ดั ดั (รั)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 10

161	162	163	164
- ช - ลั	- ช - มั	มั มั - รั	รั รั (ดั)

ลูกตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาลูกตกเนื้อเพลงของเพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้กับเพลงพม่าช้อยแล้วพบว่า มีลูกตกตรงกันเพียง 4 จังหวะหน้าทับเท่านั้น แต่มีสิ่งที่น่าสนใจก็คือ ทั้ง 2 ทำนองมีจำนวนจังหวะหน้าทับเท่ากัน และทำนองเพลงตอนต้นของทั้ง 2 ทำนอง จะต้องมีการบรรเลงซ้ำ โดยทำนองดังกล่าวมีความยาวของจังหวะหน้าทับที่แตกต่างกัน ดังที่ได้แสดงให้เห็นข้างต้น แต่เมื่อพิจารณาตามหลักการประพันธ์เพลงไทยแล้วถือได้ว่าเพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มีเค้าโครงจากเพลงพม่าช้อย เพื่อให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นจึงจัดทำตารางเปรียบเทียบลูกตกของเพลงพม่าช้อยกับเพลงพม่าห้าท่อน ดังนี้

ตาราง 4 การเปรียบเทียบลูกตกเพลงพม่าจ้อย กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 อัตราจังหวะ
ชั้นเดียว ทางครุมนตรี ตราโมท

จังหวะหน้าทับ (ลำดับที่)	ลูกตกเพลงพม่าจ้อย (เสียง)	ลูกตกเพลงพม่าห้าท่อน (เสียง)
1	ด	ด
2	ล	ด
3	ด	ด
4	ล	ล
5	ม	ด
6	ด	ล
7	ม	ม
8	ด	ม
9	ด	ม
10	ร	ด

หมายเหตุ ตัวเลขและตัวอักษรที่เป็นตัวหนาแสดงถึงลำดับจังหวะหน้าทับและเสียงลูกตกที่ตรงกัน

1.1.2 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท (ความยาว 1 จังหวะหน้าทับเท่ากับ 1 ประโยคเพลง) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มีเสียงลูกตกตรงกับทำนองเพลงพม่าจ้อย จำนวน 4 แห่งได้แก่ จังหวะหน้าทับที่ 1,3,4 และ 7 ส่วนทำนองในจังหวะหน้าทับอื่น ๆ นั้น แม้ว่าจะมีเสียงลูกตกที่แตกต่างกัน แต่ยังคงอยู่ในบันไดเสียงเดียวกัน เช่นเดียวกับเพลงพม่าห้าท่อนอัตราจังหวะชั้นเดียวข้างต้น ดังนี้

ตัวอย่างที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงพม่าจ้อย กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท

เพลงพม่าจ้อย จังหวะที่ 1

1	2	3	4				
- - - ช	- ช - ช	- ม - ฟ	ช ล (ด)				
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 1				ลูกตกตรงกัน			
249	250	251	252	253	254	255	256
- ช - ช	- - ล ท	- ร - ท	- ล - ช	- ฟ ม ร	- ม - ช	- ม - ฟ	ช ล (ด)

เพลงพม่าข่อย จังหวะที่ 2

5	6	7	8
- มี่ มี่ มี่	- รี่ - ดี่	- - - ล	- ล (ล)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 2

ลูกตกต่างกัน

257	258	259	260	261	262	263	264
- ช - ช	- - ล ท	- รี่ - ท	- ล - ช	- ฟ ม ร	- ม - ช	- ม - ฟ	ช ล (ดี่)

เพลงพม่าข่อย จังหวะที่ 3

9	10	11	12
- - - ช	- ช - ช	- ม - ฟ	ช ล (ดี่)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 3

ลูกตกตรงกัน

265	266	267	268	269	270	271	272
- - ช ดี่	ท ล ท ดี่	- - รี่ ดี่	ท ล ท ดี่	- - ช ดี่	ท ล ท ดี่	- - รี่ ดี่	ท ล ท (ดี่)

เพลงพม่าข่อย จังหวะที่ 4

13	14	15	16
- มี่ มี่ มี่	- รี่ - ดี่	- - - ล	- ล (ล)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 4

ลูกตกตรงกัน

273	274	275	276	277	278	279	280
- - ช ล	ท ดี่ ท ดี่	ท ดี่ ท ดี่	ท ดี่ ท ดี่	มี่ รี่ ดี่ มี่	รี่ยี่ ท รี่	ดี่ ท ล ดี่	ท ล ช (ล)

เพลงพม่าข่อย จังหวะที่ 5

17	18	19	20
- - - มี่	- มี่ - มี่	- ดี่ ดี่ ดี่	- รี่ (ม)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 5

ลูกตกต่างกัน

281	282	283	284	285	286	287	288
- ร - ช	- ช ล ท	- รี่ - ท	- ท ล ช	- ด ร ม	ร ม ช ร	ม ร ด ลู	ด ร (ด)

เพลงพม่าข่อย จังหวะที่ 6

21	21	23	24
- ชี่ - ลี่	- ชี่ - มี่	มี่ มี่ - รี่	รี่ยี่ (ด)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 6

ลูกตกต่างกัน

289	290	291	292	293	294	295	296
- - ช ม	ร ม ช ด	- - ช ม	ร ม ช ด	- - ช ร	ช ล ท ดี่	- - รี่ มี่	รี่ยี่ ท (ล)

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 7

25	26	27	28				
- - - มี่	- มี่ - มี่	- ดั ดั ดั	- รี่ (มี่)				
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 7				ลูกตกตรงกัน			
297	298	299	300	301	302	303	304
- - ท ท	- - ล ล	- - ช ช	- - ม ม	- - ร ร	- - ด ด	- - ร ร	- - ม (ม)

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 8

29	30	31	32				
- ชี - ลั	- ชี - มี่	มี่ มี่ - รี่	รี่ รี่ (ดั)				
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 8				ลูกตกต่างกัน			
305	306	307	308	309	310	311	312
- - ช ช	- - ล ล	- - ท ท	- - ดั ดั	- - ช ช	- - ดั ดั	- - รี่ รี่	- - มี่ (ม)

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 9

33	34	35	36				
- ฟ - ล	ช ฟ - ด	- ฟ ช ล	ท ด (ด)				
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 9				ลูกตกต่างกัน			
313	314	315	316	317	318	319	320
- - ดั มี่	รี่ ดั รี่ ดั	- - มี่ รี่	ดั ล ดั ล	- - รี่ ดั	ล ช ล ช	- - ดั ล	ช ม ช (ม)

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 10

37	38	39	40				
- ล - ม	ล ช - ล	- รี่ - ดั	ดั ดั (รี่)				
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 10				ลูกตกต่างกัน			
321	322	323	324	325	326	327	328
- - ร ม	ช ล ช ล	- - ดั ช	ล ดั ล ดั	- - ช ล	ดั รี่ ดั รี่	- - มี่ ดั	รี่ มี่ รี่ (ม)

เมื่อพิจารณาลูกตกเนื้อเพลงของเพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้กับเพลงพม่าช้อยแล้วพบว่า มีลูกตกตรงกันเพียง 4 จังหวะหน้าทับเท่านั้น แต่มีสิ่งที่น่าสนใจก็คือ ทั้ง 2 ทำนองมีจำนวนจังหวะหน้าทับเท่ากัน และทำนองเพลงตอนต้นของทั้ง 2 ทำนอง จะต้องมีการบรรเลงซ้ำ โดยทำนองดังกล่าวมีความยาวของจังหวะหน้าทับที่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาตามหลักการประพันธ์เพลงไทยแล้วถือได้ว่าเพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มีเค้าโครงจากเพลงพม่าช้อย เพื่อให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นจึงจัดทำตารางเปรียบเทียบลูกตกของเพลงพม่าช้อยกับเพลงพม่าห้าท่อน ดังนี้

ตาราง 5 การเปรียบเทียบลูกตกเพลงพม่าจ้อย กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 อัตราจังหวะ
2 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราไมท

จังหวะหน้าทับ (ลำดับที่)	ลูกตกเพลงพม่าจ้อย (เสียง)	ลูกตกเพลงพม่าห้าท่อน (เสียง)
1	ด	ด
2	ล	ด
3	ด	ด
4	ล	ล
5	ม	ด
6	ด	ล
7	ม	ม
8	ด	ม
9	ด	ม
10	ร	ม

หมายเหตุ ตัวเลขและตัวอักษรที่เป็นตัวหนาแสดงถึงลำดับจังหวะหน้าทับและเสียงลูกตกที่ตรงกัน

1.1.3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราไมท (ความยาว 1 จังหวะหน้าทับเท่ากับ 2 ประโยคเพลง) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มีเสียงลูกตกตรงกับทำนองเพลงพม่าจ้อย จำนวน 4 แห่งได้แก่ จังหวะหน้าทับที่ 1,3,4 และ 7 ส่วนทำนองในจังหวะหน้าทับอื่น ๆ นั้น แม้ว่าจะมีเสียงลูกตกที่แตกต่างกัน แต่ยังคงอยู่ในบันไดเสียงเดียวกัน เช่นเดียวกับเพลงพม่าห้าท่อนอัตราจังหวะชั้นเดียว และอัตราจังหวะ 2 ชั้นข้างต้น ดังนี้

ตัวอย่างที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงพม่าจ้อย กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 อัตราจังหวะ

3 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราไมท

เพลงพม่าจ้อย จังหวะที่ 1

1	2	3	4
- - - ช	- ช - ช	- ม - ฟ	ช ล (ด)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 1

553	554	555	556	557	558	559	560
- ร - ท	- ล - ช	ช ช - ล	ล ล - ท	- ร - ม	- ร - ท	ท ท - ล	ล ล - ช
561	562	563	564	565	566	567	568
- ฟ - ช	ล ช ฟ ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	- ฟ ม ร	- ม - ช	- ม - ฟ	ช ล (ด)

ลูกตกตรงกัน

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 2

5	6	7	8
- มี่ มี่ มี่	- รี่ - ดั	- - - ล	- ล (ล)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 2

ลูกตกต่างกัน

569	570	571	572	573	574	575	576
- รี่ - ท	- ล - ช	ช ช - ล	ล ล - ท	- รี่ - มี่	- รี่ - ท	ท ท - ล	ล ล - ช
577	578	579	580	581	582	583	584
- ฟ - ช	ล ช ฟ ม	ร ดั ร ม	ร ม ฟ ช	- ฟ ม ร	- ม - ช	- ม - ฟ	ช ล (ดั)

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 3

9	10	11	12
- - - ช	- ช - ช	- ม - ฟ	ช ล (ดั)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 3

ลูกตกตรงกัน

585	586	587	588	589	590	591	592
ช ช ช ดั	ท ล ท ดั	- - - -	- - - -	รึ ล รึ ดั	ท ล ท ดั	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ช ช ช ดั	ท ล ท ดั	- - - -	- - - -	รึ ล รึ ดั	ท ล ท ดั
593	594	595	596	597	598	599	600
ช ช ช ดั	ท ล ท ดั	- - - -	- - - -	รึ ล รึ ดั	ท ล ท ดั	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ช ช ช ดั	ท ล ท ดั	- - - -	- - - -	รึ ล รึ ดั	ท ล ท (ดั)

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 4

13	14	15	16
- มี่ มี่ มี่	- รี่ - ดั	- - - ล	- ล (ล)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 4

ลูกตกตรงกัน

601	602	603	604	605	606	607	608
- - ช ดั	ท ล ท ดั	- - รึ ดั	ท ล ท ดั	- - ช ดั	ท ล ท ดั	- - รึ ดั	ท ล ท ดั
609	610	611	612	613	614	615	616
- - ชี ชี	- - มี่ มี่	- - รึ รึ	- - ดั ดั	- - รึ รึ	- - ดั ดั	- - ท ท	- - ล (ล)

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 5

17	18	19	20
- - - มี่	- มี่ - มี่	- ตั้ ตั้ ตั้	- รั้ <u>มี่</u>

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 5 ลูกตกต่างกัน

617	618	619	620	621	622	623	624
- - รั้ รั้	- - มี่ มี่	- - รั้ รั้	- - ท ท	- - รั้ รั้	- - ท ท	- - ล ล	- - ช ช
625	626	627	628	629	630	631	632
- - ล ล	ตั้ ล ช ม	- - ตั้ ตั้	รั้ ตั้ ล ช	- - ร ร	ม ร ด ล	- - ม ม	ช ม <u>ด</u>

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 6

21	21	23	24
- ชี - ลี	- ชี - มี่	มี่ มี่ - รั้	รั้ รั้ <u>ด</u>

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 6 ลูกตกต่างกัน

633	634	635	636	637	638	639	640
ล ล - ม	ร ม ช ด	- - - -	- - - -	ช ช ช ม	ร ม ช ด	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ล ล - ม	ร ม ช ด	- - - -	- - - -	ช ช ช ม	ร ม ช ด
641	642	643	644	645	646	647	648
ท ล ช ร	ช ล ท ตั้	- - - -	- - - -	รั้ มี่ รั้ ตั้	รั้ ตั้ ท ล	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ท ล ช ร	ช ล ท ตั้	- - - -	- - - -	รั้ มี่ รั้ ตั้	รั้ ตั้ ท <u>ล</u>

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 7

25	26	27	28
- - - มี่	- มี่ - มี่	- ตั้ ตั้ ตั้	- รั้ <u>มี่</u>

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 7 ลูกตกตรงกัน

649	650	651	652	653	654	655	656
- - ท ท	- - รั้ รั้	- - ช ช	- - ล ล	- - ม ม	- - ช ช	- - ร ร	- - ม ม
657	658	659	660	661	662	663	664
- - ช ช	- - ม ม	- - ร ร	- - ด ด	- - ช ช	- - ด ด	- - ร ร	- - ม <u>ม</u>

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 8

29	30	31	32				
- ชี - ลี	- ชี - มี	มี มี - รี่	รี่ รี่ (ดี)				
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 8				ลูกตกต่างกัน			
665	666	667	668	669	670	671	672
- - ชช	- - รร	- - ชช	- - ลล	- - รี่ รี่	- - ลล	- - ทท	- - ดี ดี
673	674	675	676	677	678	679	680
- - ชี ชี	- - มี มี	- - รี่ รี่	- - ดี ดี	- - - -	- ↑ดี - ดี	- - ชล	ท ดี มี (มี)

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 9

33	34	35	36				
- ฟ - ล	ช ฟ - ด	- ฟ ชล	ท ดี (ดี)				
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 9				ลูกตกต่างกัน			
681	682	683	684	685	686	687	688
- - - -	- ↑มี - มี	- - ดี มี	รี่ ดี รี่ ดี	- - - -	- ↑ดี - ดี	- - มี รี่	ดี ล ดี ล
689	690	691	692	693	694	695	696
- - - -	- ↑ล - ล	- - รี่ ดี	ล ชล ช	- - - -	- ↑ช - ช	- - ดี ล	ช มี (มี)

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 10

37	38	39	40				
- ล - ม	ล ช - ล	- รี่ - ดี	ดี ดี (วี)				
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 10				ลูกตกต่างกัน			
697	698	699	700	701	702	703	704
- - - -	- ↑ม - ม	- - ร ม	ชล ชล	- - - -	- ↑ช - ช	- - ดี ช	ล ดี ล ดี
705	706	707	708	709	710	711	712
- - - -	- ↑ล - ล	- - ชล	ดี รี่ ดี รี่	- - - -	- ↑ดี - ดี	- - มี ดี	รี่ มี (มี)

เมื่อพิจารณาลูกตกเนื้อเพลงของเพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้กับเพลงพม่าฉ่อยแล้วพบว่า มีลูกตกตรงกันเพียง 4 จังหวะหน้าทับเท่านั้น แต่มีสิ่งที่น่าสนใจก็คือ ทั้ง 2 ทำนองมีจำนวนจังหวะหน้าทับเท่ากัน และทำนองเพลงตอนต้นของทั้ง 2 ทำนอง จะต้องมีการบรรเลงซ้ำ โดยทำนองดังกล่าวมีความยาวของจังหวะหน้าทับที่แตกต่างกัน ดังที่ได้แสดงให้เห็นข้างต้น แต่เมื่อพิจารณาตามหลักการประพันธ์เพลงไทยแล้วถือได้ว่าเพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มีเค้าโครงจากเพลงพม่าฉ่อย เพื่อให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นจึงจัดทำตารางเปรียบเทียบลูกตกของเพลงพม่าฉ่อยกับเพลงพม่าห้าท่อน ดังนี้

ตาราง 6 การเปรียบเทียบลูกตกเพลงพม่าฉ่อย กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราไมท

จังหวะหน้าทับ (ลำดับที่)	ลูกตกเพลงพม่าฉ่อย (เสียง)	ลูกตกเพลงพม่าห้าท่อน (เสียง)
1	ด	ด
2	ล	ด
3	ด	ด
4	ล	ล
5	ม	ด
6	ด	ล
7	ม	ม
8	ด	ม
9	ด	ม
10	ร	ม

หมายเหตุ ตัวเลขและตัวอักษรที่เป็นตัวหนาแสดงถึงลำดับจังหวะหน้าทับและเสียงลูกตกที่ตรงกัน

1.1.4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) (ความยาว 1 จังหวะหน้าทับเท่ากับ 1 ประโยคเพลง) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มีเสียงลูกตกตรงกับทำนองเพลงพม่าฉ่อยจำนวน 4 แห่งได้แก่ จังหวะหน้าทับที่ 1,3,4 และ 7 ส่วนทำนองในจังหวะหน้าทับอื่น ๆ นั้นแม้ว่าจะมีเสียงลูกตกที่แตกต่างกันแต่ยังคงอยู่ในบันไดเสียงเดียวกัน เช่นเดียวกับทางक्रमดนตรี ตราไมททั้ง 3 อัตราชั้น ดังนี้

ตัวอย่างที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงพม่าฉ่อย กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 อัตราจังหวะ
3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

เพลงพม่าฉ่อย จังหวะที่ 1

1	2	3	4
- - - ช	- ช - ช	- ม - ฟ	ช ล (ด)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 1

ลูกตกตรงกัน

405	406	407	408	409	410	411	412
- ร - ช	- - ล ท	- ร - ท	- ล - ช	- ล ด ล	ช ม - ช	- ม ช ล	ด ม ร (ด)

เพลงพม่าฉ่อย จังหวะที่ 2

5	6	7	8
- ม ม ม	- ร - ด	- - - ล	- ล (ล)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 2

ลูกตกต่างกัน

413	414	415	416	417	418	419	420
- ท ล ช	ร ช ล ท	ร ม ร ท	ร ท ล ช	ล ช ด ล	ช ม - ช	- ม ช ล	ด ม ร (ด)

เพลงพม่าฉ่อย จังหวะที่ 3

9	10	11	12
- - - ช	- ช - ช	- ม - ฟ	ช ล (ด)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 3

ลูกตกตรงกัน

421	422	423	424	425	426	427	428
- - ช ด	ท ล ท ด	ท ล ร ด	ท ล ท ด	ช ล ท ด	ท ล ท ด	ท ล ร ด	ท ล ท (ด)

เพลงพม่าฉ่อย จังหวะที่ 4

13	14	15	16
- ม ม ม	- ร - ด	- - - ล	- ล (ล)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 4

ลูกตกตรงกัน

429	430	431	432	433	434	435	436
ช ล ท ด	ท ล ท ด	ช ล ท ด	ท ล ท ด	ม ร ด ม	ร ด ท ร	ด ท ล ด	ท ล ช (ล)

เพลงพม่าฉ่อย จังหวะที่ 5

17	18	19	20
- - - ม	- ม - ม	- ด ด ด	- ร (ม)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 5

ลูกตกต่างกัน

437	438	439	440	441	442	443	444
ร ท ล ช	- - ล ท	ร ม ร ท	- ล - ช	ล ช ด ล	ช ม - ช	- ล ช ม	ช ม ร (ด)

เพลงพม่าข่อย จังหวะที่ 6

21	21	23	24
- ชี - ลี	- ชี - มี	มี มี - รี่	รี่ รี่ (ดี)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 6

ลูกตกต่างกัน

445	446	447	448	449	450	451	452
- - ชี มี	มี มี ชี ด	- - ชี มี	มี มี ชี ด	- - ชี ร	ชี ล ท ดี	- - รี่ ดี	ท ล ชี (ล)

เพลงพม่าข่อย จังหวะที่ 7

25	26	27	28
- - - มี	- มี - มี	- ดี ดี ดี	- รี่ (มี)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 7

ลูกตกตรงกัน

453	454	455	456	457	458	459	460
- - ท ท	- - ล ล	- - ชี ชี	- - มี มี	- - รี่ รี่	- - ดี ดี	- - รี่ รี่	- - มี (มี)

เพลงพม่าข่อย จังหวะที่ 8

29	30	31	32
- ชี - ลี	- ชี - มี	มี มี - รี่	รี่ รี่ (ดี)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 8

ลูกตกต่างกัน

461	462	463	464	465	466	467	468
- - ชี ชี	- - ล ล	- - ท ท	- - ดี ดี	- - ชี ชี	- - ดี ดี	- - รี่ รี่	- - มี (มี)

เพลงพม่าข่อย จังหวะที่ 9

33	34	35	36
- ฟ - ล	ชี ฟ - ด	- ฟ ชี ล	ท ด (ดี)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 9

ลูกตกต่างกัน

469	470	471	472	473	474	475	476
- - ดี มี	รี่ ดี รี่ ดี	- - มี รี่	ดี ล ดี ล	- - รี่ ดี	ล ชี ล ชี	- - ดี ล	ชี มี ชี (มี)

เพลงพม่าข่อย จังหวะที่ 10

37	38	39	40
- ล - มี	ล ชี - ล	- รี่ - ดี	ดี ดี (รี่)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 10

ลูกตกต่างกัน

477	478	479	480	481	482	483	484
- - ร มี	ชี ล ชี ล	- - ดี ชี	ล ดี ล ดี	- - ชี ล	ดี รี่ ดี รี่	- - มี ดี	รี่ มี รี่ (มี)

เมื่อพิจารณาลูกตกเนื้อเพลงของเพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้กับเพลงพม่าช้อยแล้วพบว่า มีลูกตกตรงกันเพียง 4 จังหวะหน้าทับเท่านั้น แต่มีสิ่งที่น่าสนใจคือ ทั้ง 2 ทำนองมีจำนวนจังหวะหน้าทับเท่ากัน และทำนองเพลงตอนต้นของทั้ง 2 ทำนอง จะต้องมีการบรรเลงซ้ำ โดยทำนองดังกล่าวมีความยาวของจังหวะหน้าทับที่แตกต่างกัน แม้จะมีการซ่อนลักษณะดังกล่าวไว้ด้วยการตกแต่งทำนองจังหวะหน้าทับแรกในเที่ยวที่ 2 ของเพลงพม่าห้าท่อน ทางนี้ ให้ผิดแผกไปแต่ยังคงลูกตกท้ายห้องและสำนวนเดิมเอาไว้ ดังที่ได้แสดงให้เห็นข้างซึ่งเมื่อพิจารณาตามหลักการประพันธ์เพลงไทยแล้วถือได้ว่าเพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มีเค้าโครงจากเพลงพม่าช้อย เพื่อให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นจึงจัดทำตารางเปรียบเทียบลูกตกของเพลงพม่าช้อยกับเพลงพม่าห้าท่อน ดังนี้

ตาราง 7 การเปรียบเทียบลูกตกเพลงพม่าช้อย กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

จังหวะหน้าทับ (ลำดับที่)	ลูกตกเพลงพม่าช้อย (เสียง)	ลูกตกเพลงพม่าห้าท่อน (เสียง)
1	ด	ด
2	ล	ด
3	ด	ด
4	ล	ล
5	ม	ด
6	ด	ล
7	ม	ม
8	ด	ม
9	ด	ม
10	ร	ม

หมายเหตุ ตัวเลขและตัวอักษรที่เป็นตัวหนาแสดงถึงลำดับจังหวะหน้าทับและเสียงลูกตกที่ตรงกัน

1.1.5 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) (ความยาว 1 จังหวะหน้าทับเท่ากับ 2 ประโยคเพลง) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มีเสียงลูกตกตรงกับทำนองเพลงพม่าช้อยจำนวน 4 แห่งได้แก่ จังหวะหน้าทับที่ 1,3,4 และ 6 ส่วนทำนองในจังหวะหน้าทับอื่น ๆ นั้น แม้ว่าจะมีเสียงลูกตกที่แตกต่างกัน แต่ยังคงอยู่ในบันไดเสียงเดียวกัน ดังนี้

ตัวอย่างที่ 7 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงพม่าฉ่อย กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

เพลงพม่าฉ่อย จังหวะที่ 1

1	2	3	4
- - - ช	- ช - ช	- ม - ฟ	ช ล - ด

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 1

				ลูกตกตรงกัน			
721	722	723	724	725	726	727	728
- ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ล ช ม ร	ช ม ร ท	ม ร ท ล	ร ท ล ช
729	730	731	732	733	734	735	736
ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ม ด ร ม	ช ร ม ช	ร ม ช ล	ด ช ล ด

เพลงพม่าฉ่อย จังหวะที่ 2

5	6	7	8
- ม ม ม	- ร - ด	- - - ล	- ล ล

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 2

				ลูกตกต่างกัน			
737	738	739	740	741	742	743	744
ร ม ร ท	ร ท ล ช	ฟ ม ร ม	ฟ ช ล ท	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ล ช ม ร	ช ม ร ท	ม ร ท ล	ร ท ล ช
745	746	747	748	749	750	751	752
ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ม ด ร ม	ช ร ม ช	ร ม ช ล	ด ช ล ด

เพลงพม่าฉ่อย จังหวะที่ 3

9	10	11	12
- - - ช	- ช - ช	- ม - ฟ	ช ล - ด

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 3

				ลูกตกตรงกัน			
753	754	755	756	757	758	759	760
ช ล ท ด	ท ด - -	ท ด ร ม	ร ม - -	ด ล ช ม	ช ม - -	ช ม ร ด	ร ด - -
- - ช ล	ท ด ท ด	- - ท ด	ร ม ร ม	- - ด ล	ช ม ช ม	- - ช ม	ร ด ร ด
761	762	763	764	765	766	767	768
ช ล ท ด	ท ด - -	ท ด ร ม	ร ม - -	ด ล ช ม	ช ม - -	ช ม ร ด	ร ด - -
- - ช ล	ท ด ท ด	- - ท ด	ร ม ร ม	- - ด ล	ช ม ช ม	- - ช ม	ร ด ร ด

เพลงพม่าข่อย จังหวะที่ 4

13	14	15	16
- มี่ มี่ มี่	- รั - ดั	- - - ล	- ล (ล)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 4

ลูกตกตรงกัน

769	770	771	772	773	774	775	776
ช ช ช ช	- ล - -	ท ท ท ท	- ดั - -	รั รั รั รั	- มี่ - -	รั รั รั รั	- ดั - -
- - ช ช	- - ล ล	- - ท ท	- - ดั ดั	- - รั รั	- - มี่ มี่	- - รั รั	- - ดั ดั
777	778	779	780	781	782	783	784
ชี ชี ชี ชี	- มี่ - -	รั รั รั รั	- ดั - -	รั รั รั รั	- ดั - -	ท ท ท ท	- ล - -
- - ชี ชี	- - มี่ มี่	- - รั รั	- - ดั ดั	- - รั รั	- - ดั ดั	- - ท ท	- - ล (ล)

เพลงพม่าข่อย จังหวะที่ 5

17	18	19	20
- - - มี่	- มี่ - มี่	- ดั ดั ดั	- รั (มี่)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 5

ลูกตกต่างกัน

785	786	787	788	789	790	791	792
- ร ม ฟ	ช ร ม ฟ	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ล ช ม ร	ช ม ร ท	ม ร ท ล	ร ท ล ช
793	794	795	796	797	798	799	800
ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ม ด ร ม	ช ร ม ช	ร ม ช ล	ดั ช ล (ดั)

เพลงพม่าข่อย จังหวะที่ 6

21	21	23	24
- ชี - ลั	- ชี - มี่	มี่ มี่ - รั	รั รั (ดั)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 6

ลูกตกตรงกัน

801	802	803	804	805	806	807	808
รั มี่ รั ท	รั ท ล ช	ฟ ม ร ม	ฟ ช ล ท	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ล ช ม ร	ช ม ร ท	ม ร ท ล	ร ท ล ช
809	810	811	812	813	814	815	816
ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	รั ดั ล ช	ดั ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร (ดั)

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 7

25	26	27	28
- - - มี	- มี - มี	- ดั ดั ดั	- รั (มี)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 7

ลูกตกต่างกัน

817	818	819	820	821	822	823	824
ทุ ลุ ทุ ม	ร ม ช ด	- - - -	- - - -	ทุ ล ทุ ม	ช ม ร ด	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ทุ ลุ ทุ ม	ร ม ช ด	- - - -	- - - -	ทุ ล ทุ ม	ช ม ร ด
825	826	827	828	829	830	831	832
ทุ ลุ ทุ ม	ร ม ช ด	- - - -	- - - -	ร ม ร ด	ร ด ท ล	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ทุ ลุ ทุ ม	ร ม ช ด	- - - -	- - - -	ร ม ร ด	ร ด ท (ล)

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 8

29	30	31	32
- ชั - ลั	- ชั - มี	มี มี - รั	รั รั (ดั)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 8

ลูกตกต่างกัน

833	834	835	836	837	838	839	840
- ท - ท	ท ท - -	- ท - -	- ล - -	- ช - ช	ช ช - -	- ช - -	- ม -
- - - ท	- ท ท ท	- - - ท	- - - ล	- - - ช	- ช ช ช	- - - ช	- - - ม
841	842	843	844	845	846	847	848
- ร - ร	ร ร - -	- ร - -	- ด - -	- ร - ร	ร ร - -	- ร - -	- ม - -
- - - ร	- ร ร ร	- - - ร	- - - ด	- - - ร	- ร ร ร	- - - ร	- - - (ม)

เพลงพม่าช้อย จังหวะที่ 9

33	34	35	36
- ฟ - ล	ช ฟ - ด	- ฟ ช ล	ท ด (ด)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 9

ลูกตกต่างกัน

849	850	851	852	853	854	855	856
- ↑ช - ช	- - - -	- ↑ล - ล	- - - -	- ↑ท - ท	- - - -	- ↑ดั - ดั	- - - -
- - - -	- ↑ช - ช	- - - -	- ↑ล - ล	- - - -	- ↑ท - ท	- - - -	- ↑ดั - ดั
857	858	859	860	861	862	863	864
- ↑ช - ช	- - - -	- ↑ดั - ดั	- - - -	- ↑รั - รั	- - - -	- ↑มี - มี	- - - -
- - - -	- ↑ช - ช	- - - -	- ↑ดั - ดั	- - - -	- ↑รั - รั	- - - -	- ↑มี (มี)

เพลงพม่าฉ่อย จังหวะที่ 10

37	38	39	40
- ล - ม	ล ข - ล	- ร - ด	ด ด - ร

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 10

ลูกตกต่างกัน

865	866	867	868	869	870	871	872
- ม - -	- ม - -	ด ม ร ด	ร ด - -	- ด - -	- ด - -	ม ร ด ล	ด ล - -
- - - ม	- - - ม	- - ด ม	ร ด ร ด	- - - ด	- - - ด	- - ม ร	ด ล ด ล
873	874	875	876	877	878	879	880
- ล - -	- ล - -	ร ด ล ข	ล ข - -	- ข - -	- ข - -	ด ล ข ม	ข ม - -
- - - ล	- - - ล	- - ร ด	ล ข ล ข	- - - ข	- - - ข	- - ด ล	ข ม ข ม

เมื่อพิจารณาลูกตกเนื้อเพลงของเพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้กับเพลงพม่าฉ่อยแล้วพบว่า มีลูกตกตรงกันเพียง 4 จังหวะหน้าทับเท่านั้น แต่มีสิ่งที่น่าสนใจก็คือ ทั้ง 2 ทำนองมีจำนวนจังหวะหน้าทับเท่ากัน และทำนองเพลงตอนต้นของทั้ง 2 ทำนอง จะต้องมีการบรรเลงซ้ำ โดยทำนองดังกล่าวมีความยาวของจังหวะหน้าทับที่แตกต่างกัน ดังที่ได้แสดงให้เห็นข้างต้น แต่เมื่อพิจารณาตามหลักการประพันธ์เพลงไทยแล้วถือได้ว่าเพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มีเค้าโครงจากเพลงพม่าฉ่อย เพื่อให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นจึงจัดทำตารางเปรียบเทียบลูกตกของเพลงพม่าฉ่อยกับเพลงพม่าห้าท่อน ดังนี้

ตาราง 8 การเปรียบเทียบลูกตกเพลงพม่าฉ่อย กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

จังหวะหน้าทับ (ลำดับที่)	ลูกตกเพลงพม่าฉ่อย (เสียง)	ลูกตกเพลงพม่าห้าท่อน (เสียง)
1	ด	ด
2	ล	ด
3	ด	ด
4	ล	ล
5	ม	ด
6	ด	ด
7	ม	ล
8	ด	ม
9	ด	ม
10	ร	ม

หมายเหตุ ตัวเลขและตัวอักษรที่เป็นตัวหนาแสดงถึงลำดับจังหวะหน้าทับและเสียงลูกตกที่ตรงกัน

ในส่วนของที่มาเพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 2 – 5 นั้น ท่านผู้รู้หลาย ๆ ท่านได้ให้ข้อมูลตรงกันว่า เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 2 – 5 มีที่มาจากเพลงเรือบรเทศ ซึ่งนิยมใช้กันอยู่ทั่วไป เช่นในเพลงเถา เพลงเรือ เป็นต้น มาแต่ครั้งโบราณ โดยมีทำนองที่เกี่ยวข้องกับเพลงพม่าห้าท่อน จำนวน 3 ทำนอง ดังนี้

ตัวอย่างที่ 8 เพลงเรือบรเทศทำนองที่ 1

1	2	3	4	5	6	7	8
- ซี่ - มี	- มี - มี	- รี่ รี่ รี่	มี ซี่ - มี	- ซี่ - มี	- มี - มี	- ซี่ - มี	- รี่ - ดั

ตัวอย่างที่ 9 เพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2

1	2	3	4	5	6	7	8
- มี - รี่	- ดั - ล	- ฟ ซ ล	- ดั - รี่	- ซ - ดั	- รี่ - มี	- ซี่ - มี	- รี่ - ดั

ตัวอย่างที่ 10 เพลงเรือบรเทศทำนองที่ 3

1	2	3	4	5	6	7	8
- มี - รี่	- ดั - รี่	- - ดั รี่	- มี - -	- มี - รี่	- ดั - รี่	- - ดั ล	- ดั - -

จากทำนองดังกล่าวผู้วิจัยได้นำมาเป็นหลักในการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับทำนองเพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 2 – 5 ทีละท่อน โดยในแต่ละท่อนนั้นจะเริ่มทำการวิเคราะห์ที่อัตราจังหวะชั้นเดียวทางक्रमดนตรี ตราโมท ซึ่งเป็นอัตราจังหวะเดียวกันก่อน แล้วจึงวิเคราะห์ในอัตราชั้นที่ขยายขึ้นไปตามลำดับ ดังนี้

1.2 ท่อน 2

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบลูกตก เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 2 กับ เพลงเรือบรเทศ ทั้ง 3 ทำนองดังกล่าว พบว่าเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 1 เป็นที่มาของทำนองเพลง โดยมีรายละเอียดแสดงทีละหัวข้อ ต่อไปนี้

1.2.1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमดนตรี ตราโมท (ความยาว 1 จังหวะหน้าทับ เท่ากับ 1 วลีเพลงหรือ 2 ห้องโน้ตอักษรไทย) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้เป็นทำนองเดียวกันกับเพลงเรือบรเทศ ซึ่งในการบรรเลงนั้นจะบรรเลง 2 เที้ยว ดังนี้

ตัวอย่างที่ 11 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 1 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 2

อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमดนตรี ตราโมท

เพลงเรือบรเทศทำนองที่ 1

1	2	3	4	5	6	7	8
- ซี่ - มี	- มี - มี	- รี่ รี่ รี่	มี ซี่ - มี	- ซี่ - มี	- มี - มี	- ซี่ - มี	- รี่ - ดั

เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 2

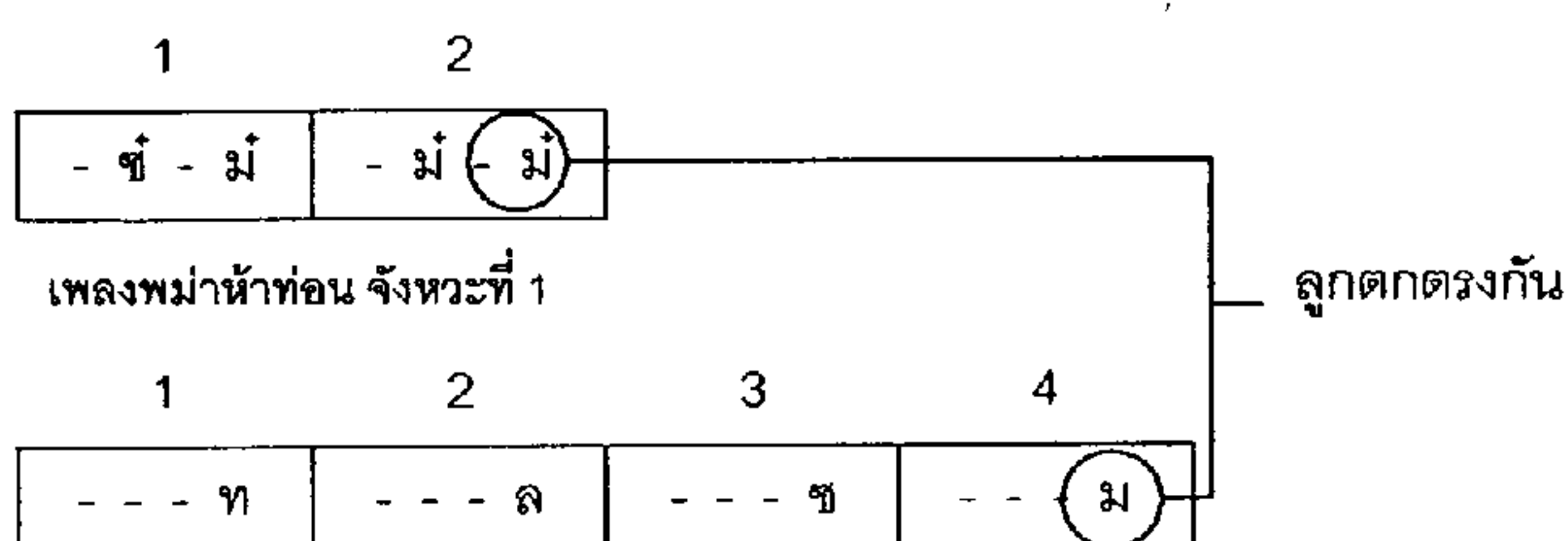
1	2	3	4	5	6	7	8
- ซี่ - มี	- มี - มี	- รี่ รี่ รี่	มี ซี่ - มี	- ซี่ - มี	- มี - มี	- ซี่ - มี	- รี่ - ดั

1.2.2 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท (ความยาว 1 จังหวะหน้าทับ เท่ากับ 1 วรรคเพลง) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มี 8 จังหวะหน้าทับ โดย 4 จังหวะหลังเป็น ทำนองที่ยกกลับมาแต่งทำนอง มีลูกตกตรงกันทั้งสองเที่ยวรวม 6 แห่งได้แก่ จังหวะหน้าทับที่ 1,2,4,5,6 และ 8 ส่วนทำนองในจังหวะหน้าทับอื่น ๆ นั้น แม้จะมีลูกตกต่างกันแต่ยังคงอยู่ในบันไดเสียงเดียวกัน ดังนี้

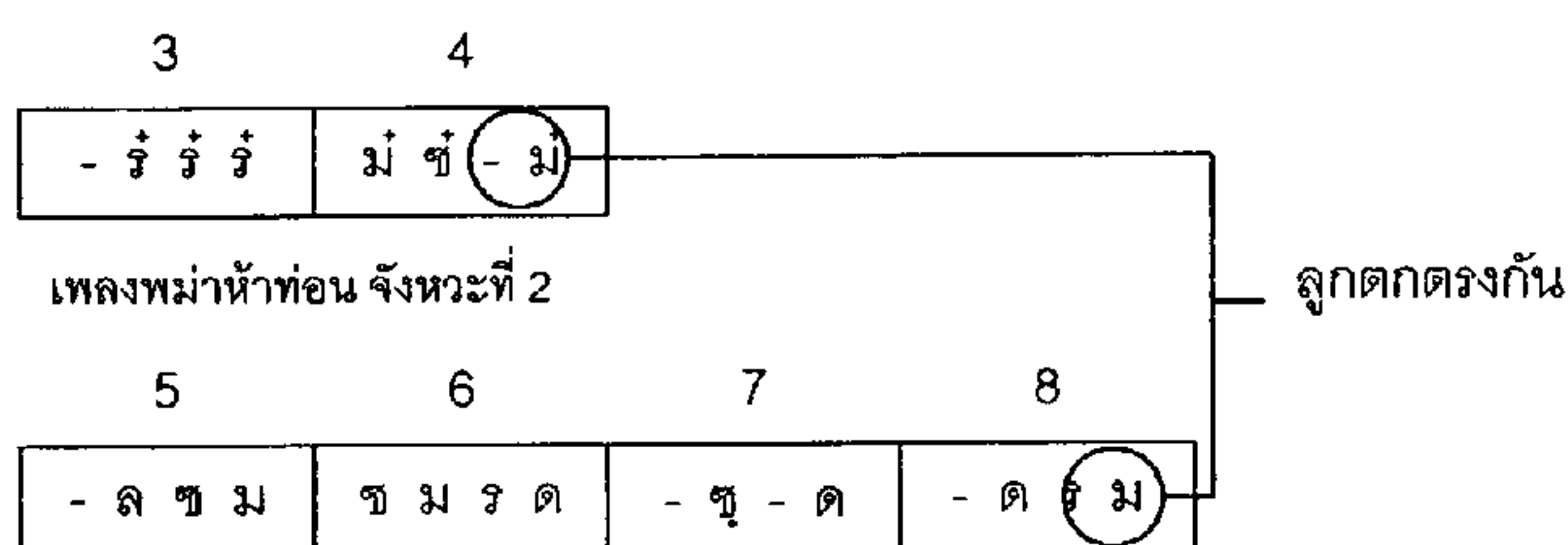
ตัวอย่างที่ 12 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 1 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 2

อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท

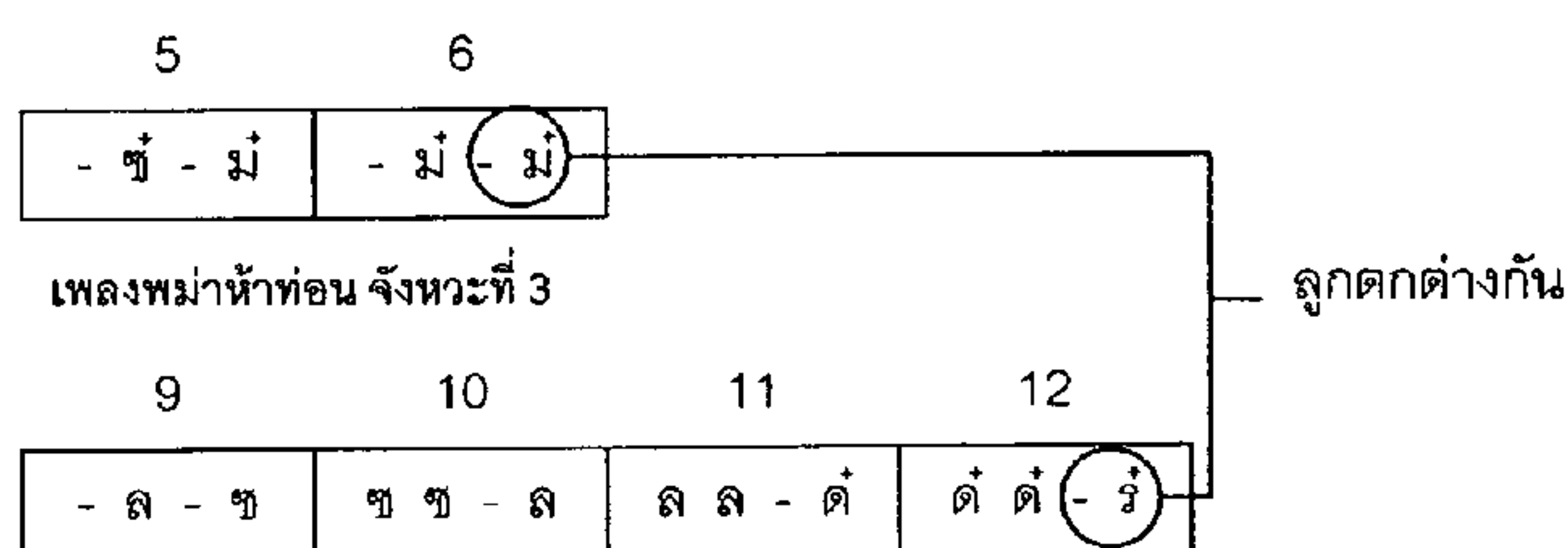
เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1

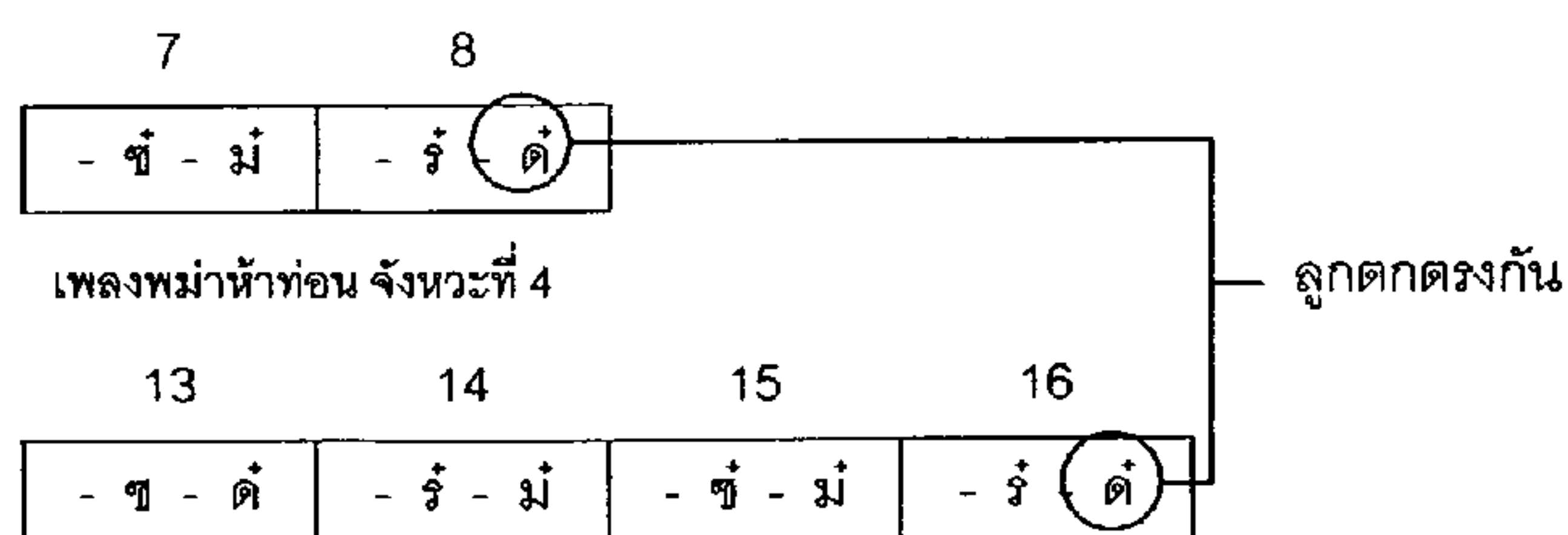
เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2

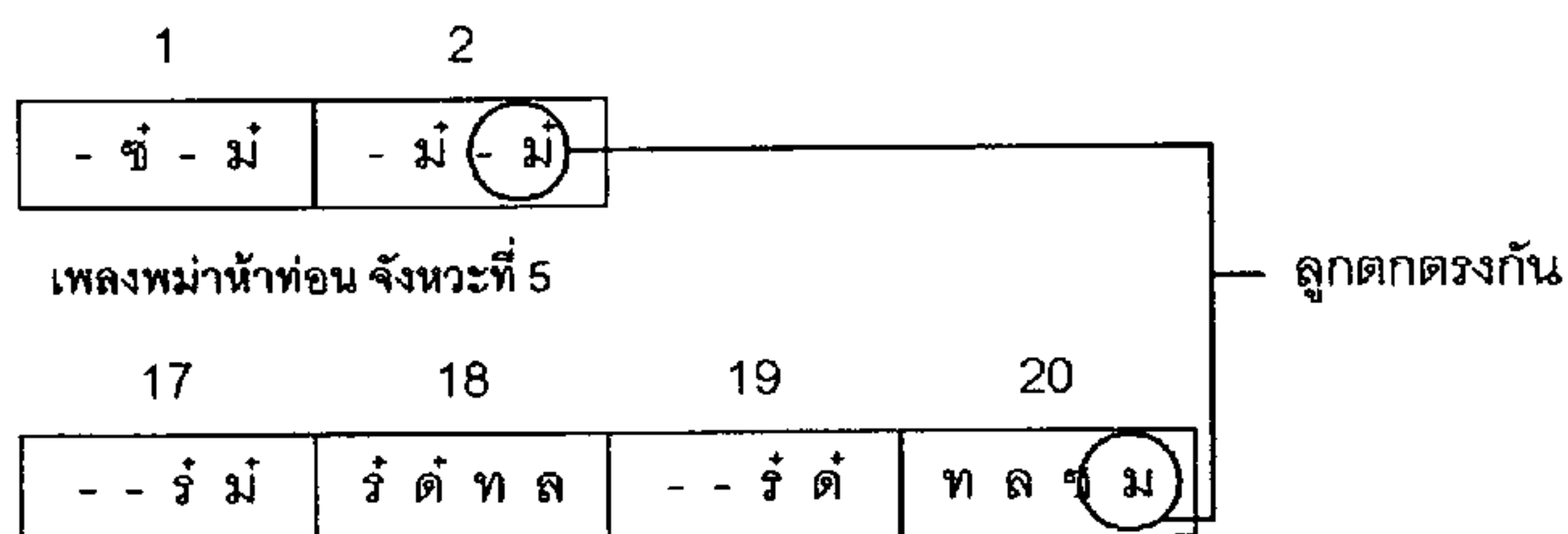
เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3

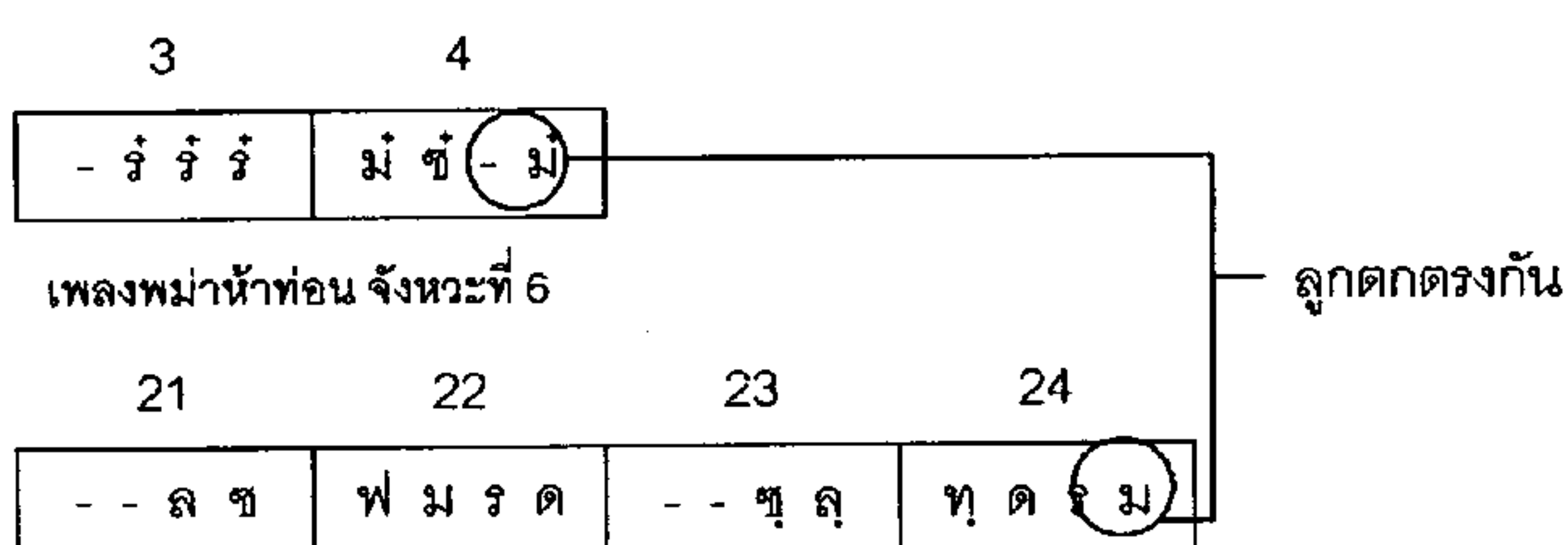
เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4

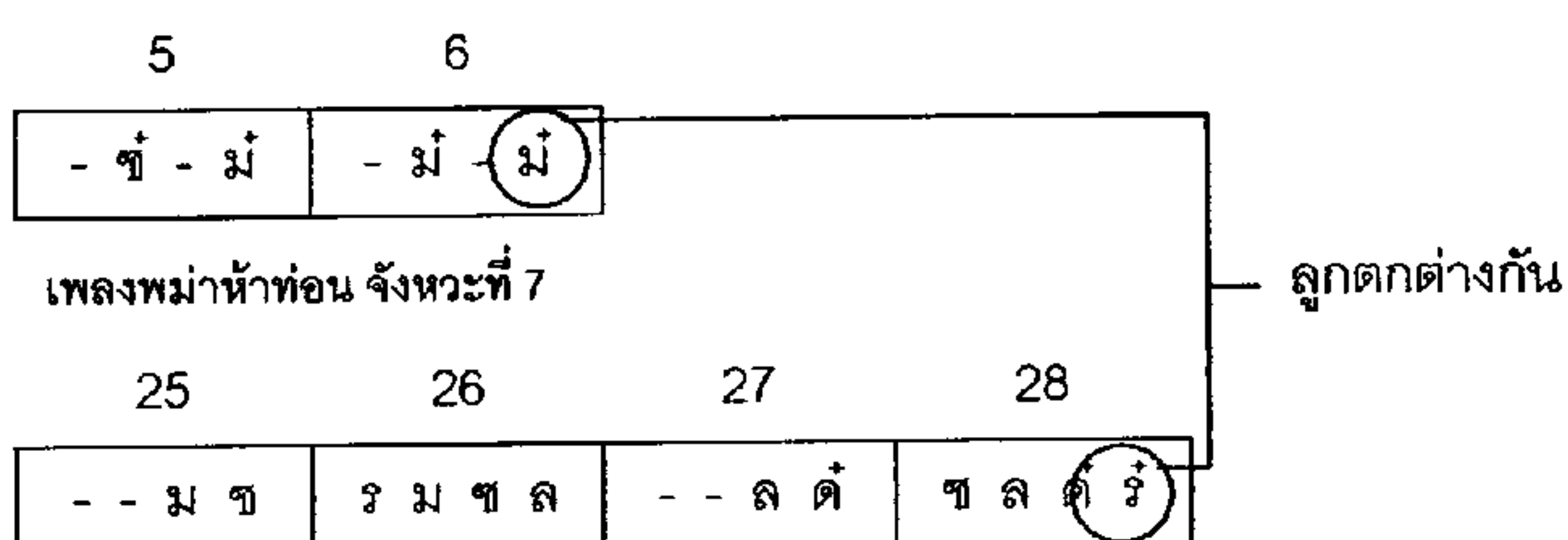
เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1 (เที่ยวกลับ)

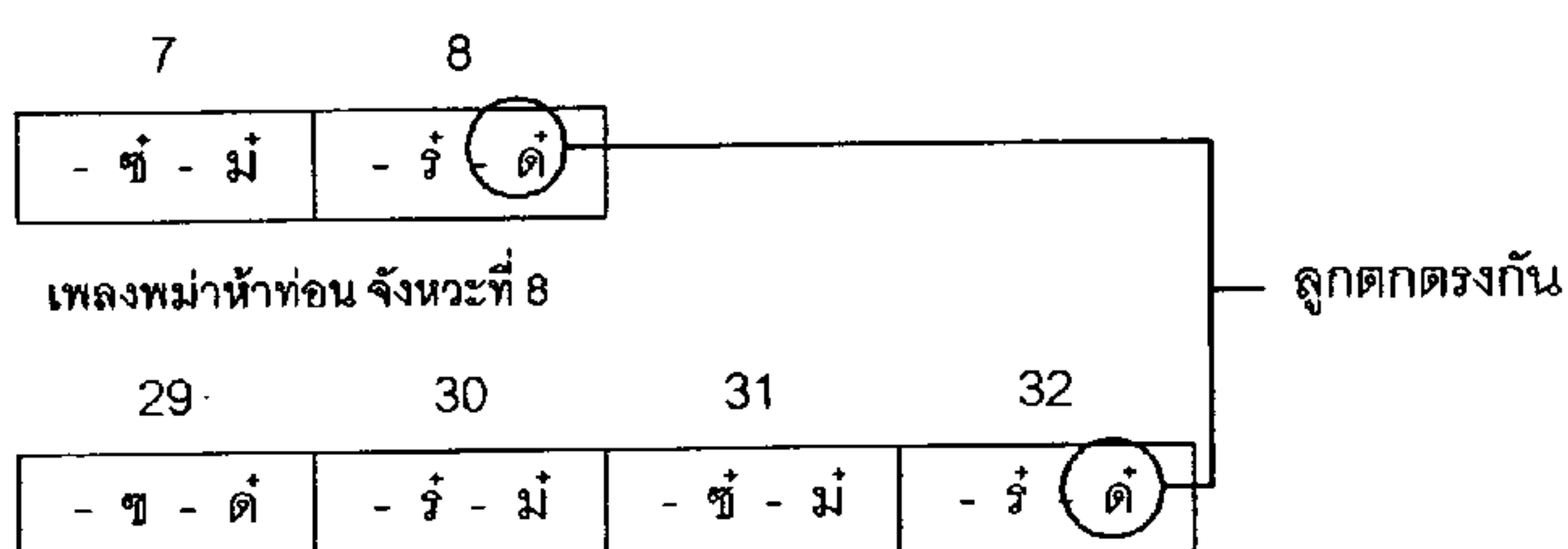
เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2 (เที่ยวกลับ)

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3 (เที่ยวกลับ)

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4 (เที่ยวกลับ)

เมื่อพิจารณาลูกตกจังหวะหน้าทับของทั้ง 2 ทำนองตามทฤษฎีของหลักการประพันธ์เพลงไทยพบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้เป็นทำนองที่ขยายจากเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 1 ขึ้น 1 อัตรารชั้น โดยมีการตกแต่งทำนองในเที่ยวกลับ แต่ยังคงยึดลูกตกเที่ยวแรกเป็นหลักในการประพันธ์ สามารถแสดงให้เห็นชัดเจนได้ดังนี้

ตาราง 9 การเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 1 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 2
อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราไมท

จังหวะหน้าทับ (ลำดับที่)	ลูกตกเพลงเรือบรเทศ (เสียง)	ลูกตกเพลงพม่าห้าท่อน (เสียง)
1	ม	ม
2	ม	ม
3	ม	ร
4	ด	ด
5 (1)	ม	ม
6 (2)	ม	ม
7 (3)	ม	ร
8 (4)	ด	ด

หมายเหตุ - จังหวะหน้าทับลำดับที่ 5 - 8 คือ จังหวะหน้าทับที่ 1 - 4 ในเที่ยวกลับ

- ตัวเลขและตัวอักษรที่เป็นตัวหนาแสดงถึงลำดับจังหวะหน้าทับและเสียงลูกตกที่ตรงกัน

1.2.3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราไมท (ความยาว 1 จังหวะหน้าทับ เท่ากับ 1 ประโยคเพลง) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้นี้มี 8 จังหวะหน้าทับโดย 4 จังหวะหลังเป็น ทำนองเที่ยวกลับที่ตกแต่งทำนอง มีลูกตกตรงกันทั้งสองเที่ยวรวม 6 แห่งได้แก่ จังหวะหน้าทับที่ 1,2,4,5,6 และ 8 ส่วนทำนองในจังหวะหน้าทับอื่น ๆ นั้น แม้จะมีลูกตกต่างกันแต่ยังคงอยู่ในบันไดเสียงเดียวกัน เช่นเดียวกับอัตรา จังหวะชั้นเดียวและอัตราจังหวะ 2 ชั้นข้างต้น ดังนี้

ตัวอย่างที่ 13 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 1 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 2
อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราไมท

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1

1	2						
- ช้ - มี่	- มี่ - ม	ลูกตกตรงกัน					
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 1							
1	2	3	4	5	6	7	8
- มี่ รี่ ท	- ล - รี่	- มี่ - รี่	- ท - ล	- ด ร ม	- ช้ - ล	- ท - ล	- ช้ - ม

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2

3	4						
- รี้ รี้ รี้	มี ชี (- มี)						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 2							
9	10	11	12	13	14	15	16
- ชู - ด	- ด ร ม	- ล ช ม	ช ม ร ด	- ท ลู ชู	- ม ร ด	- ชู - ด	- ด ร ม

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3

5	6							
- ชี - มี	- มี - มี	ลูกตกต่างกัน						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 3								
17	18	19	20	21	22	23	24	
- ด ร ม	ร ช ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ด ล ช ฟ	ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร	

ลูกตกต่างกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4

7	8						
- ชี - มี	- รี้ - ด	ลูกตกตรงกัน					
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 4							
25	26	27	28	29	30	31	32
- ล ช ม	ช ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1 (เทียบกลับ)

1	2							
- ชี - มี	- มี - มี	ลูกตกตรงกัน						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 5								
33	34	35	36	37	38	39	40	
- - ท มี	รี ท รี ท	- - มี รี	ท ล ท ล	- - รี ท	ล ช ล ช	- - ท ล	ช ม ช มี	

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2 (เทียบกลับ)

3	4						
- รี้ รี้ รี้		มี ชี - มี					
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 6				ลูกตกตรงกัน			
41	42	43	44	45	46	47	48
- - ช ด	ร ม ร ม	- - ช ม	ร ด ร ด	- - ชู ลู	ท ด ท ด	- - ม ด	ร ม ร มี

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3 (เที่ยวกลับ)

5	6						
- ช้ - ม้	- ม้ - ม้						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 7							
49	50	51	52	53	54	55	56
- - ช้ ร	ม ช้ ม ช้	- - ร ม	ช้ ล ช้ ล	- - ดั ช้	ล ดั ล ดั	- - ช้ ล	ดั ร้ ดั ร้

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4 (เที่ยวกลับ)

7	8						
- ช้ - ม้	- ไร่ (ด้)	ลูกตกตรงกัน					
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 8							
57	58	59	60	61	62	63	64
- ล ช ม	ช ม ไร่ ด	ด ด - ไร่	ไร่ ไร่ - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ไร่	ไร่ ไร่ - (ด)

เมื่อพิจารณาลูกตกจังหวะหน้าทับของทั้ง 2 ทำนองตามทฤษฎีของหลักการประพันธ์เพลงไทยพบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้เป็นทำนองที่ขยายจากเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 1 ขึ้น 2 อัตราชั้น โดยมีการตกแต่งทำนองในเที่ยวกลับ แต่ยังคงยึดลูกตกเที่ยวแรกเป็นหลักในการประพันธ์ สามารถแสดงให้เห็นชัดเจนได้ดังนี้

ตาราง 10 การเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 1 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 2

อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท

จังหวะหน้าทับ (ลำดับที่)	ลูกตกเพลงเรือบรเทศ (เสียง)	ลูกตกเพลงพม่าห้าท่อน (เสียง)
1	ม	ม
2	ม	ม
3	ม	ร
4	ด	ด
5 (1)	ม	ม
6 (2)	ม	ม
7 (3)	ม	ร
8 (4)	ด	ด

หมายเหตุ - จังหวะหน้าทับลำดับที่ 5 - 8 คือ จังหวะหน้าทับที่ 1 - 4 ในเที่ยวกลับ

- ตัวเลขและตัวอักษรที่เป็นตัวหนาแสดงถึงลำดับจังหวะหน้าทับและเสียงลูกตกที่ตรงกัน

1.2.4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

(ความยาว 1 จังหวะหน้าทับ เท่ากับ 1 ประโยคเพลง) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มี 8 จังหวะหน้าทับโดย 4 จังหวะหลังเป็นทำนองที่ยกกลับที่ตกแต่งทำนอง มีลูกตกตรงกันทั้งสองเที่ยวรวม 6 แห่งได้แก่ จังหวะหน้าทับที่ 1, 2, 4, 5, 6 และ 8 ส่วนทำนองในจังหวะหน้าทับอื่น ๆ นั้น แม้จะมีลูกตกต่างกันแต่ยังคงอยู่ในบันไดเสียงเดียวกัน เช่นเดียวกับทางครุมนตรี ตราไมททั้ง 3 อัตราชั้น ดังนี้

ตัวอย่างที่ 14 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 1 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 2

อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1

1	2						
- ช้ - มี่	- มี่ - <u>มี</u>						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 1							
1	2	3	4	5	6	7	8
- รี่ - ท	- ล - รี่	- มี - รี่	- ท - ล	- ท - รี่	- ท - ล	- - - ช	- - - <u>มี</u>

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2

3	4						
- รี่ รี่ รี่	มี ช้ - มี						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 2							
9	10	11	12	13	14	15	16
- - - ด	- - ร มี	- ช - มี	- ร - ด	- มี - ช	- ล - ด	มี รี่ ดี่ รี่	มี ช้ - มี

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3

5	6							
- ช้ - มี่	- มี - มี	ลูกตกต่างกัน						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 3								
17	18	19	20	21	22	23	24	
- ด ร ม	ร ช ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	- ฟ ช ล	ด ล ช ฟ	ช ล ช ฟ	ช ฟ มี ร	

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4

7	8						
- ช้ - มี	- รั <u>ด</u>	ลูกตกตรงกัน					
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 4							
25	26	27	28	29	30	31	32
- ล ช ม	ช ม รั ด	- ช - ด	- - รั มี	- ช้ - ล	- ช้ - มี	- - - รั	- - - <u>ด</u>

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1 (เที่ยวกลับ)

1	2								
- ช้ - มี่	- มี่ - <u>มี่</u>								
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 5								ลูกตกตรงกัน	
33	34	35	36	37	38	39	40		
- - รี่ มี่	รี่ ท รี่ ท	- - มี่ รี่	ท ล ท ล	- - รี่ ท	ล ช ล ช	- - ท ล	ช ม ช <u>มี่</u>		

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2 (เที่ยวกลับ)

3	4								
- รี่ รี่ รี่	มี่ ช้ - <u>มี่</u>								
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 6								ลูกตกตรงกัน	
41	42	43	44	45	46	47	48		
- - ช้ ด	ร ม ร ม	- - ช้ ม	ร ด ร ด	- - ช้ ล	ทุ ด ทุ ด	- - ทุ ด	ร ม ร <u>มี่</u>		

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3 (เที่ยวกลับ)

5	6								
- ช้ - มี่	- มี่ - <u>มี่</u>								
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 7								ลูกตกต่างกัน	
49	50	51	52	53	54	55	56		
- - ช้ ร	ม ช ม ช	- - รี่ ม	ช ล ช ล	- - ดั ช	ล ดั ล ดั	- - ช้ ล	ดั รี่ <u>ดั</u> <u>รี่</u>		

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4 (เที่ยวกลับ)

7	8								
- ช้ - มี่	- รี่ <u>ดั</u>								
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 8								ลูกตกตรงกัน	
57	58	59	60	61	62	63	64		
- ลั ช้ มี่	- รี่ - ดั	- ช้ - ดั	- - รี่ มี่	- ช้ - ลั	- ช้ - มี่	- - (รี่ดัล)	- ช้ - <u>ดั</u>		

เมื่อพิจารณาลูกตกจังหวะหน้าทับของทั้ง 2 ทำนองตามทฤษฎีของหลักการประพันธ์เพลงไทยพบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้เป็นทำนองที่ขยายจากเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 1 ขึ้น 2 อัตราชั้น โดยมีการตกแต่งทำนองในเที่ยวกลับ แต่ยังคงยึดลูกตกเที่ยวแรกเป็นหลักในการประพันธ์ สามารถแสดงให้เห็นชัดเจนได้ดังนี้

ตาราง 11 การเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 1 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 2

อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

จังหวะหน้าทับ (ลำดับที่)	ลูกตกเพลงเรือบรเทศ (เสียง)	ลูกตกเพลงพม่าห้าท่อน (เสียง)
1	ม	ม
2	ม	ม
3	ม	ร
4	ด	ด
5 (1)	ม	ม
6 (2)	ม	ม
7 (3)	ม	ร
8 (4)	ด	ด

หมายเหตุ - จังหวะหน้าทับลำดับที่ 5 - 8 คือ จังหวะหน้าทับที่ 1 - 4 ในเที่ยวกลับ

- ตัวเลขและตัวอักษรที่เป็นตัวหนาแสดงถึงลำดับจังหวะหน้าทับและเสียงลูกตกที่ตรงกัน

1.2.5 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) (ความยาว 1

จังหวะหน้าทับ เท่ากับ 2 ประโยคเพลง) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มี 8 จังหวะหน้าทับ โดย 4 จังหวะหลังเป็นทำนองเที่ยวกลับที่ตกแต่งทำนอง มีลูกตกตรงกันทั้งสองเที่ยวรวม 6 แห่งได้แก่ จังหวะหน้าทับที่ 1, 2, 4, 5, 6 และ 8 ส่วนทำนองในจังหวะหน้าทับอื่น ๆ นั้น แม้จะมีลูกตกต่างกันแต่ยังคงอยู่ในบันไดเสียงเดียวกัน เช่นเดียวกับทางครุมนตรี ตราโมททั้ง 3 อัตราชั้น และทางพระยาประสานดุริยศัพท์ ดังนี้

ตัวอย่างที่ 15 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 1 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 2

อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1

1	2																
- ช้ - มี่		- มี่ - มี่															
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 1																ลูกตกตรงกัน	
1	2	3	4	5	6	7	8										
ร ช (ชลท)	ล ร ี ล ท	ล ช ล ท	ล ท ด ี่ ร	ช ด ี่ (ด ี่ ร ี่ มี่)	ล ร ี่ ช ด ี่	ล ร ี่ ช ด ี่	ฟ ท ม ล										
9	10	11	12	13	14	15	16										
ร ช (ชลท)	ล ท ด ี่ ร	ด ี่ มี่ ร ี่ ด ี่	ร ี่ ด ี่ ท ล	ร ี่ มี่ ร ี่ ท	มี่ ร ี่ ท ล	ร ี่ ท ล ช	ท ล ช ม										

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2

3	4							
- รุ รุ รุ		มี ช - มี						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 2								ลูกตกตรงกัน
17	18	19	20	21	22	23	24	
ท ล ช ล	ท ล ช ล	ท ล ช ล	ท ล ช ม	ช ม ร ม	ช ม ร ม	ช ม ร ม	ช ม ร ด	
25	26	27	28	29	30	31	32	
ทุ ล ช ุ	ช ุ ช ล	ทุ ล ช ล	ร ล ทุ ด	ทุ ช ล ทุ	ด ล ทุ ด	ร ทุ ด ร	ม ด ร มี	

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3

5

6

- ชี - มี

- มี - มี

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 3

ลูกตกต่างกัน

33

34

35

36

37

38

39

40

ร ด ร ม

ร ด ร ม

ร ด ร ม

ร ช ร ม

ร ด ร ม

ร ช ร ม

ร ช ร ม

ร ม ฟ ช

41

42

43

44

45

46

47

48

ล ฟ ช ล

ช ฟ ช ล

ช ฟ ช ล

ช ด ช ล

ช ฟ ช ล

ช ด ช ล

ช ฟ ช ล

ช ฟ มี ร

ลูกตกต่างกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4

7	8							
- ชี - มี	- ุ - <u>ด้</u>							
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 4								ลูกตกตรงกัน
49	50	51	52	53	54	55	56	
ุ ด้ ล ช	ด้ ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด้	- ล - ช	ช ช - ด้	ด้ ด้ - ุ	ุ ุ - มี	
57	58	59	60	61	62	63	64	
- ด ม ร	- ช - ล	- ด้ - ล	- ช - ม	- ช - ด้	- ุ - มี	- ชี - มี	- ุ - <u>ด้</u>	

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1 (เทียบกลับ)

1	2						
- ชี - มี่	- มี่ - มี่						

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 5 ลูกตกตรงกัน

65	66	67	68	69	70	71	72
มี่ มี่ รี่ มี่	รี่ ท - ท	- - - -	- - - -	มี่ รี่ ท รี่	ม ล - ล	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	มี่ มี่ รี่ มี่	รี่ ท - ท	- - - -	- - - -	มี่ รี่ ท รี่	ม ล - ล
73	74	75	76	77	78	79	80
รี่ ท ล ท	ล ช - ช	- - - -	- - - -	ท ล ช ล	ช ม - ม	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	รี่ ท ล ท	ล ช - ช	- - - -	- - - -	ท ล ช ล	ช ม - ม

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2 (เทียบกลับ)

3	4						
- รี่ รี่ รี่	มี่ ชี - มี่						

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 6 ลูกตกตรงกัน

81	82	83	84	85	86	87	88
ช ล ทู ด	ร ม - ม	- - - -	- - - -	ช ล ช ม	ร ด - ด	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ช ล ทู ด	ร ม - ม	- - - -	- - - -	ช ล ช ม	ร ด - ด
89	90	91	92	93	94	95	96
ร ม ช ล	ทู ด - ด	- - - -	- - - -	ช ล ทู ด	ร ม - ม	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ร ม ช ล	ทู ด - ด	- - - -	- - - -	ช ล ทู ด	ร ม - ม

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3 (เทียบกลับ)

5	6						
- ชี - มี่	- มี่ - มี่						

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 7 ลูกตกต่างกัน

97	98	99	100	101	102	103	104
ด้ ด้ ด้ ด้	- ล - -	ช ช ช ช	- ม - -	ร ร ร ร	- ม - -	ช ช ช ช	- ล - -
- - ด้ ด้	- - ล ล	- - ช ช	- - ม ม	- - ร ร	- - ม ม	- - ช ช	- - ล ล
105	106	107	108	109	110	111	112
มี่ มี่ มี่ มี่	- รี่ - -	ด้ ด้ ด้ ด้	- ล - -	ช ช ช ช	- ล - -	ด้ ด้ ด้ ด้	- รี่ - -
- - มี่ มี่	- - รี่ รี่	- - ด้ ด้	- - ล ล	- - ช ช	- - ล ล	- - ด้ ด้	- - รี่ รี่

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4 (เที่ยวกลับ)

7	8						
- ช้ - มั	- รั - ด้						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 8							ลูกตกตรงกัน
113	114	115	116	117	118	119	120
- ช้ - ด้	- รั - มั	- ช้ - มั	- รั - ด้	- ล - ช้	ช้ ช้ - ด้	ด้ ด้ - รั	รั รั - มั
121	122	123	124	125	126	127	128
- ด ม ร	- ช้ - ล	- ด้ - ล	- ช้ - ม	- ช้ - ด้	- รั - มั	- ช้ - มั	รั - ด้

เมื่อพิจารณาลูกตกจังหวะหน้าทับของทั้ง 2 ทำนองตามทฤษฎีของหลักการประพันธ์เพลงไทยพบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้เป็นทำนองที่ขยายจากเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 1 ขึ้น 3 อัตราชั้น โดยมีการตกแต่งทำนองในเที่ยวกลับ แต่ยังคงยึดลูกตกเที่ยวแรกเป็นหลักในการประพันธ์ สามารถแสดงให้เห็นชัดเจนได้ดังนี้

ตาราง 12 การเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 1 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 2
อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

จังหวะหน้าทับ (ลำดับที่)	ลูกตกเพลงเรือบรเทศ (เสียง)	ลูกตกเพลงพม่าห้าท่อน (เสียง)
1	ม	ม
2	ม	ม
3	ม	ร
4	ด	ด
5 (1)	ม	ม
6 (2)	ม	ม
7 (3)	ม	ร
8 (4)	ด	ด

หมายเหตุ - จังหวะหน้าทับลำดับที่ 5 - 8 คือ จังหวะหน้าทับที่ 1 - 4 ในเที่ยวกลับ

- ตัวเลขและตัวอักษรที่เป็นตัวหนาแสดงถึงลำดับจังหวะหน้าทับและเสียงลูกตกที่ตรงกัน

1.3 ท่อน 3

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบลูกตก เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 3 กับ เพลงเรือบรเทศ ทั้ง 3 ทำนองดังกล่าว พบว่าเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 เป็นที่มาของทำนองเพลง โดยมีรายละเอียดแสดงที่ละหัวข้อ ต่อไปนี้

1.3.1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमดนตรี ตราโมท (ความยาว 1 จังหวะหน้าทับ เท่ากับ 1 วลีเพลงหรือ 2 ห้องโน้ตอักษรไทย) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้เป็นทำนองเดียวกันกับเพลงเรือบรเทศ ซึ่งในการบรรเลงนั้นจะบรรเลง 2 เที้ยว ดังนี้

ตัวอย่างที่ 16 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 3 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमดนตรี ตราโมท

เพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2

1	2	3	4	5	6	7	8
- ม้ - รั	- ดั - ล	- ฟ ช ล	- ดั - รั	- ช - ดั	- รั - ม้	- ชั - ม้	- รั - ดั

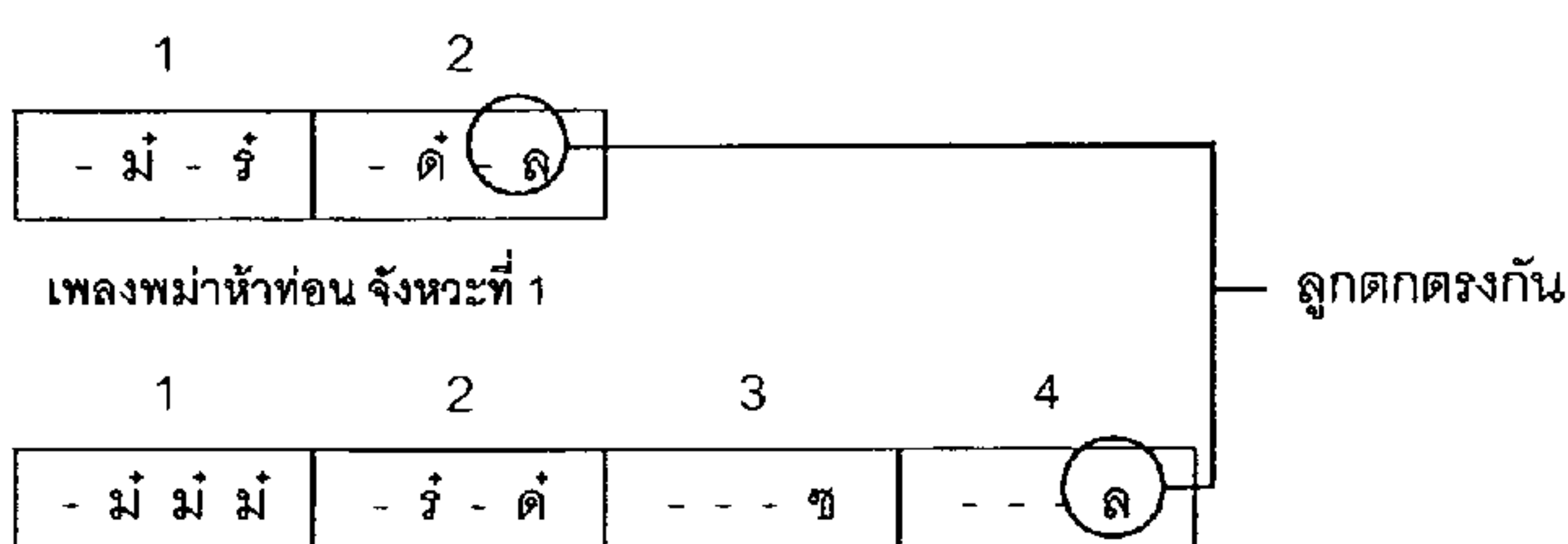
เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 3

1	2	3	4	5	6	7	8
- ม้ - รั	- ดั - ล	- ฟ ช ล	- ดั - รั	- ช - ดั	- รั - ม้	- ชั - ม้	- รั - ดั

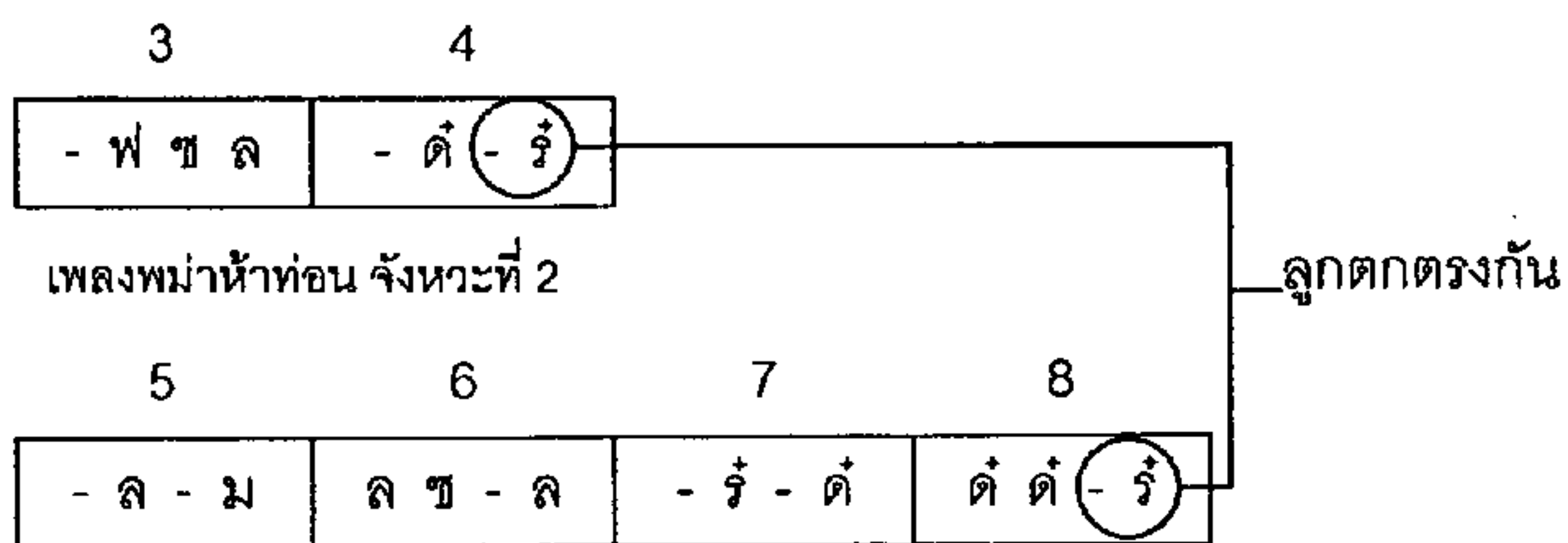
1.3.2 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท (ความยาว 1 จังหวะหน้าทับ เท่ากับ 1 วรรคเพลง) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มี 8 จังหวะหน้าทับโดย 4 จังหวะหลังเป็นทำนองที่ยกกลับที่ตกแต่งทำนอง มีลูกตกตรงกันทั้งสองเที้ยวรวม 6 แห่งได้แก่ จังหวะหน้าทับที่ 1,2,4,5,6 และ 8 ส่วนทำนองในจังหวะหน้าทับอื่น ๆ นั้น แม้จะมีลูกตกต่างกันแต่ยังคงอยู่ในบันไดเสียงเดียวกัน ดังนี้

ตัวอย่างที่ 17 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 3 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท

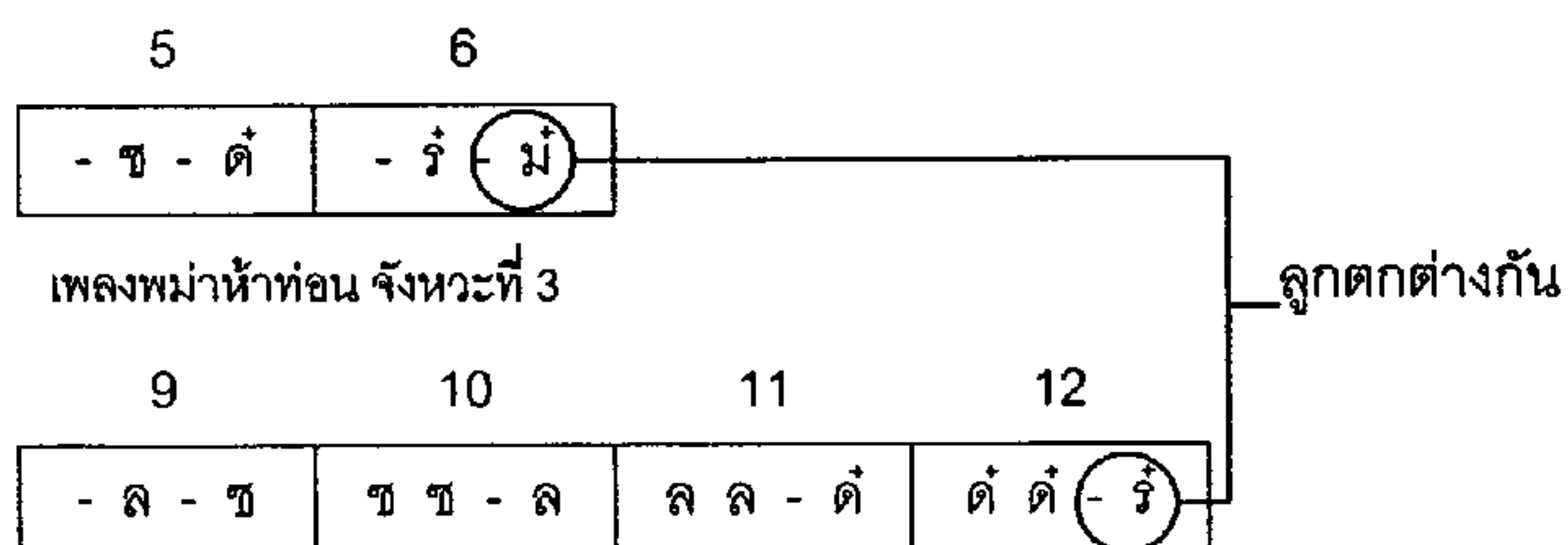
เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1

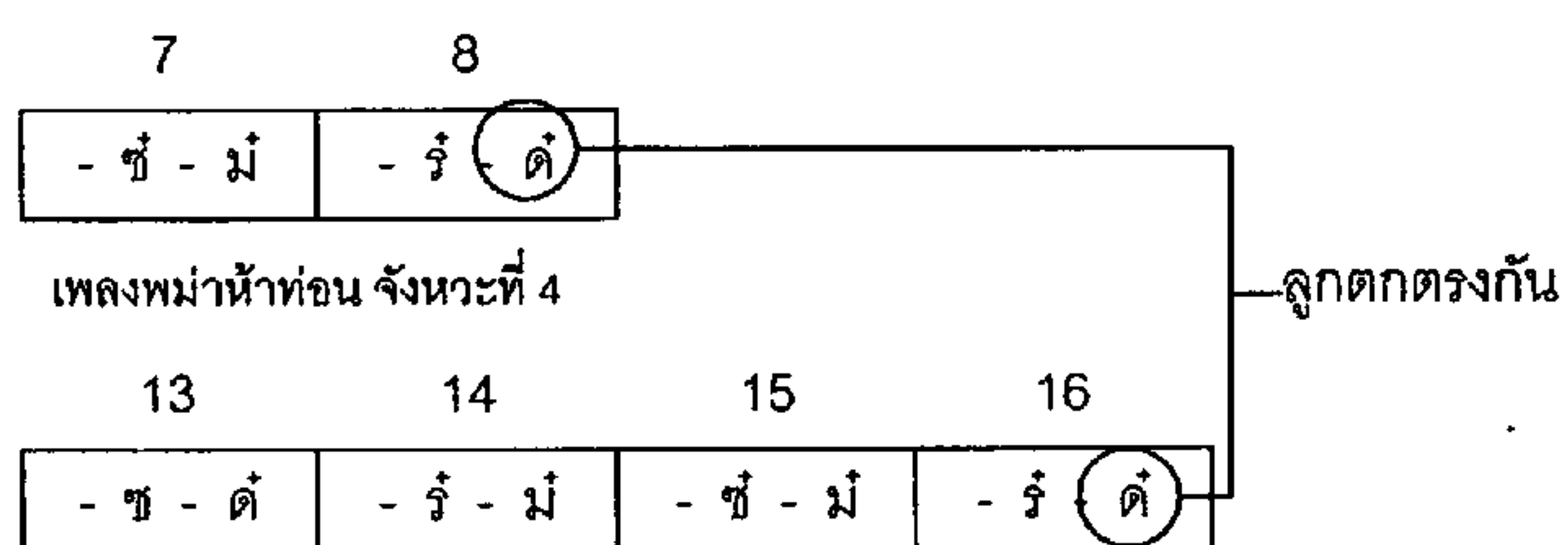
เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2

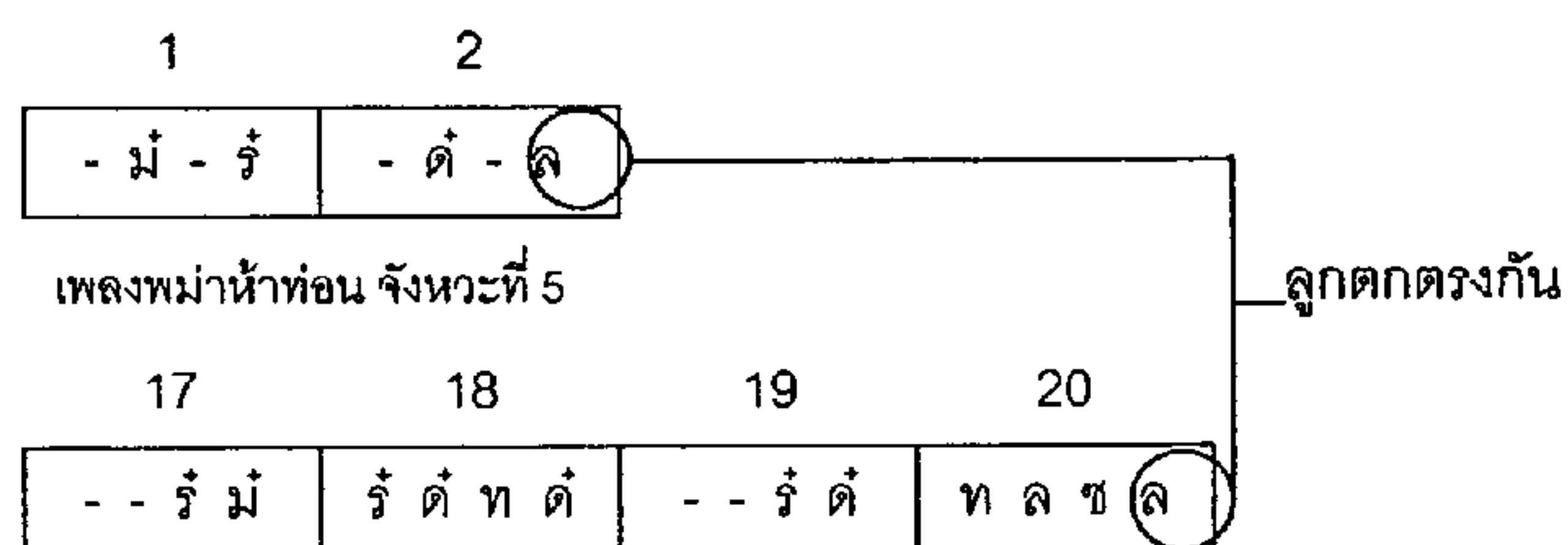
เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3

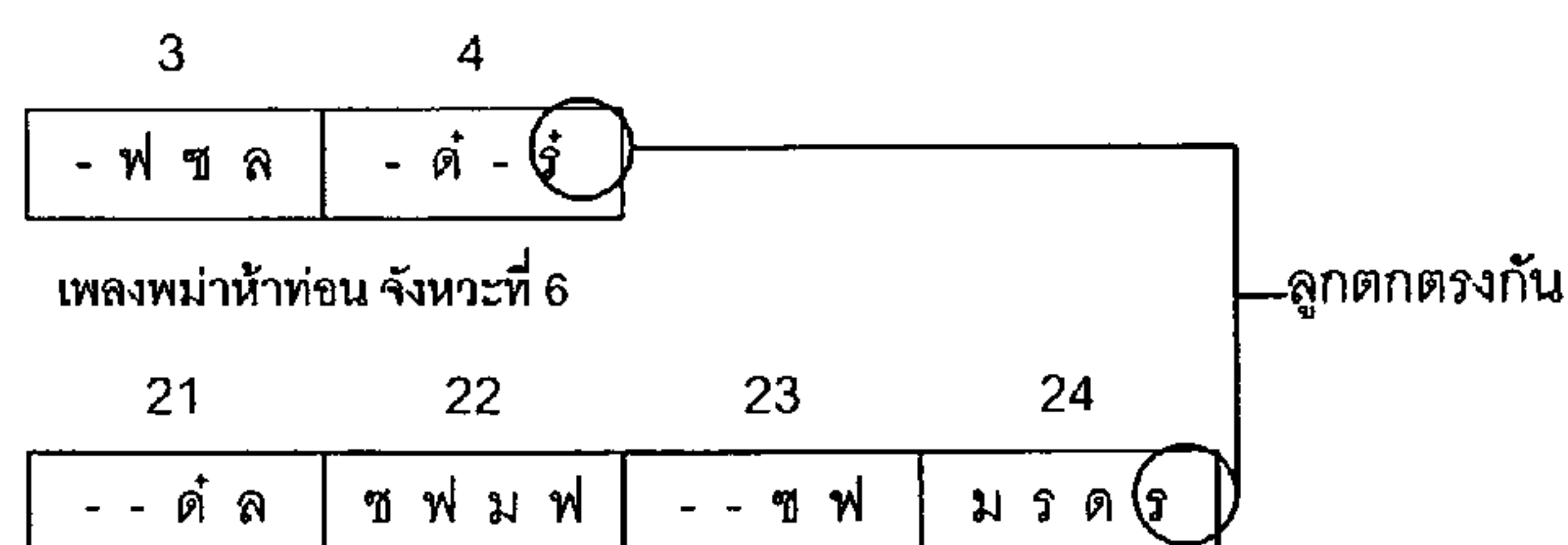
เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4

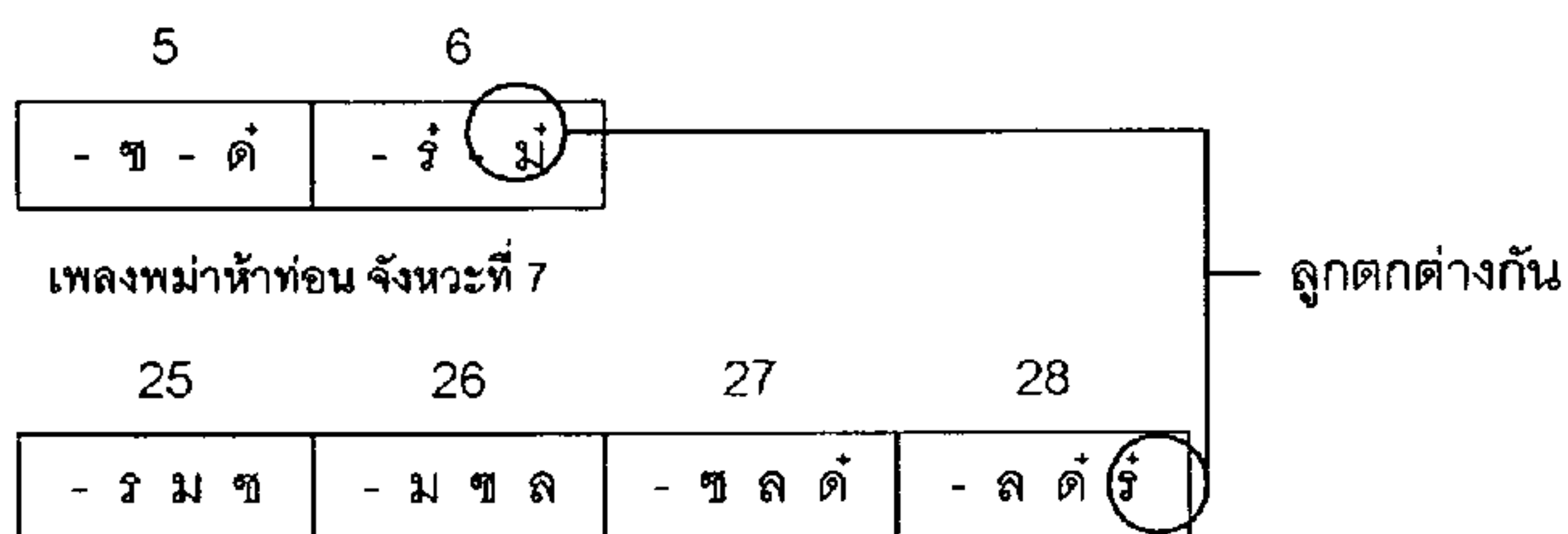
เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1 (เทียบกลับ)

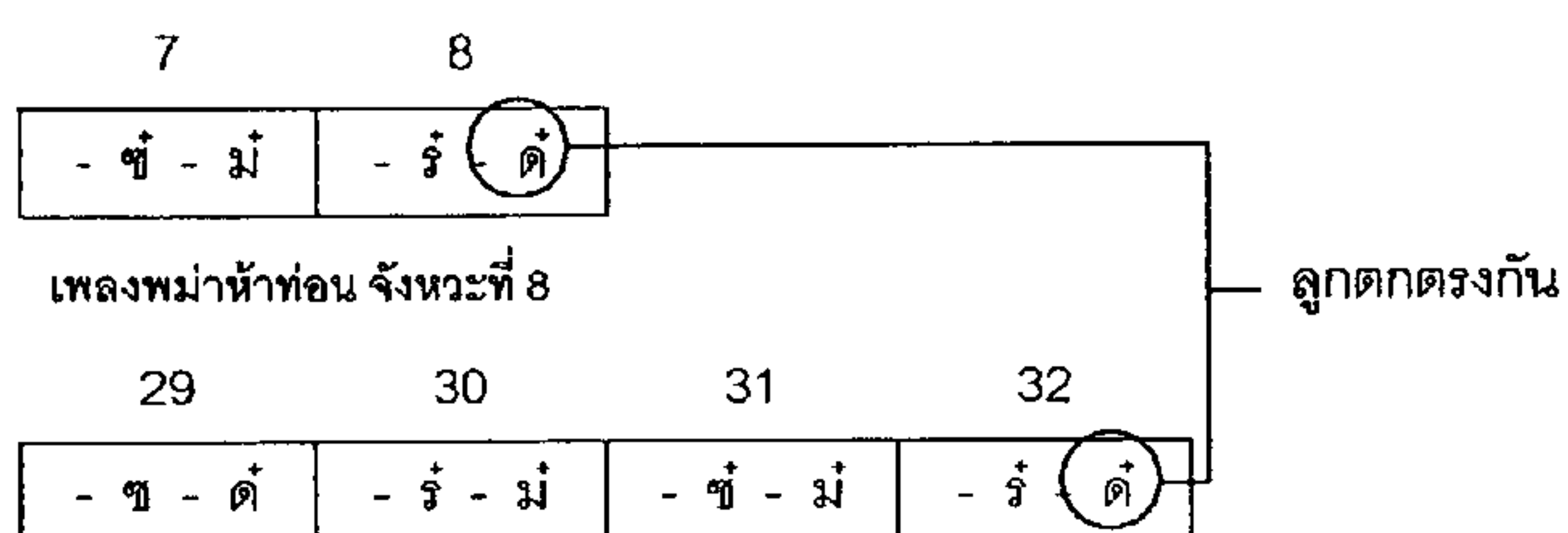
เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2 (เทียบกลับ)

เพลงเร็วบรรเลง จังหวะที่ 3 (เพื่อขวกลับ)

เพลงเร็วบรรเลง จังหวะที่ 4 (เที่ยวกลับ)

เมื่อพิจารณาลูกตกจังหวะหน้าทับของทั้ง 2 ทำนองตามทฤษฎีของหลักการประพันธ์เพลงไทยพบว่า เพลงพม่า
ห้าท่อนในหัวข้อนี้เป็นทำนองที่ขยายจากเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 ขึ้น 1 อัตรารัน โดยมีการตกแต่งทำนอง
ในเที่ยวกลับ แต่ยังคงยึดลูกตกเที่ยวแรกเป็นหลักในการประพันธ์ สามารถแสดงให้เห็นชัดเจนได้ดังนี้

ตาราง 13 การเปรียบเทียบลกตกเพลงเรีบรมเทศทำนองที่ 2 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 3

อัตราจ้างหะ 2 ชั้น ทางครุมนตริ ตราโมท

จังหวะหน้าทับ (ลำดับที่)	ลูกตกเพลงเรือบรเทศ (เสียง)	ลูกตกเพลงพม่าห้าท่อน (เสียง)
1	ล	ล
2	ร	ร
3	ม	ร
4	ด	ด
5 (1)	ล	ล
6 (2)	ร	ร
7 (3)	ม	ร
8 (4)	ด	ด

หมายเหตุ - จังหวะหน้าทับลำดับที่ 5 - 8 คือ จังหวะหน้าทับที่ 1 - 4 ในที่เยื้องกลับ

- ตัวเลขและตัวอักษรที่เป็นตัวหนาแสดงถึงลำดับจังหวัดหน้าทับและเสียงลูกตกที่ตรงกัน

1.3.3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท (ความยาว 1 จังหวะหน้าทับ เท่ากับ 1 ประโยคเพลง) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มี 8 จังหวะหน้าทับโดย 4 จังหวะหลังเป็น ทำนองที่ยาวกลับที่ตกแต่งทำนอง มีลูกตกตรงกันทั้งสองเที่ยวรวม 6 แห่งได้แก่ จังหวะหน้าทับที่ 1,2,4,5,6 และ 8 ส่วนทำนองในจังหวะหน้าทับอื่น ๆ นั้น แม้จะมีลูกตกต่างกันแต่ยังคงอยู่ในบันไดเสียงเดียวกัน เช่นเดียวกับอัตรา จังหวะชั้นเดียวและอัตราจังหวะ 2 ชั้นข้างต้น ดังนี้

ตัวอย่างที่ 18 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 3

อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1

1	2
- ม้ - ร้	- ต้ - ล้

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 1

ลูกตกตรงกัน

1	2	3	4	5	6	7	8
- - - ม้	- ม้ - ม้	- ช้ - ม้	- ร้ - ต้	- ม้ ม้ ม้	- ร้ - ต้	ต้ ต้ - ท	ท ท - ล้

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2

3	4
- ฟ ช ล	- ต้ - ร้

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 2

ลูกตกตรงกัน

9	10	11	12	13	14	15	16
- ร้ ต้ ล	ต้ ล ช ม	- ร - ม	ล ช - ล	- - ต้ ล	ต้ ช ล ม	ช ม ล ช	ล ม ช ร

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3

5	6
- ช - ต้	- ร้ - ม้

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 3

ลูกตกต่างกัน

17	18	19	20	21	22	23	24
- ต ร ม	ร ม ฟ ช	ฟ ล ช ฟ	ช ฟ ม ร	ต้ ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ต	ม ร ต ล

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4

7	8
- ช้ - ม้	- ร้ - ต้

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 4

ลูกตกตรงกัน

25	26	27	28	29	30	31	32
- ล ช ม	ช ม ร ต	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ต

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1 (เที่ยวกลับ)

1	2						
- มั - รั	- ดั - ล	ลูกตกตรงกัน					
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 5							
33	34	35	36	37	38	39	40
- - มั ดั	รั มั รั มั	- - ดั มั	รั ดั รั ดั	- - ช ล	ท ดั ท ดั	- - รั ดั	ท ล ช ล

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2 (เที่ยวกลับ)

3	4							
- ฟ ช ล	- ดั (- รั)	ลูกตกตรงกัน						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 6								
41	42	43	44	45	46	47	48	
- - ล ฟ	ช ล ช ล	- - ดั ล	ช ฟ ช ฟ	- - ด ร	ม ฟ ม ฟ	- - ช ฟ	ม ร ด รั	

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3 (เที่ยวกลับ)

5	6							
- ช - ดั	- รั - มั							
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 7								ลูกตกต่างกัน
49	50	51	52	53	54	55	56	
- - ช ช	- - ล ล	- - ด ด	- - ร ร	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ช ช	- - ล ล	

ลูกตกต่างกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4 (เที่ยวกลับ)

7	8						
- ช - มั	- รั - <u>ด</u>						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 8							
ลูกตกตรงกัน							
57	58	59	60	61	62	63	64
- ล ช ม	ช ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - <u>ด</u>

ลูกตกตรงกัน

เมื่อพิจารณาลูกตกจังหวะหน้าทับของทั้ง 2 ทำนองตามทฤษฎีของหลักการประพันธ์เพลงไทยพบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้เป็นทำนองที่ขยายจากเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 ขึ้น 2 อัตราชั้น โดยมีการตกแต่งทำนองในเที่ยวกลับ แต่ยังคงยึดลูกตกเที่ยวแรกเป็นหลักในการประพันธ์ สามารถแสดงให้เห็นชัดเจนได้ดังนี้

ตาราง 14 การเปรียบเทียบลูกตกเพลงเร็วบรรทัดทำนองที่ 2 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 3
อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท

จังหวะหน้าทับ (ลำดับที่)	ลูกตกเพลงเร็วบรรทัด (เสียง)	ลูกตกเพลงพม่าห้าท่อน (เสียง)
1	ล	ล
2	ร	ร
3	ม	ล
4	ด	ด
5 (1)	ล	ล
6 (2)	ร	ร
7 (3)	ม	ล
8 (4)	ด	ด

หมายเหตุ - จังหวะหน้าทับลำดับที่ 5 - 8 คือ จังหวะหน้าทับที่ 1 - 4 ในเที่ยวกลับ

- ตัวเลขและตัวอักษรที่เป็นตัวหนาแสดงถึงลำดับจังหวะหน้าทับและเสียงลูกตกที่ตรงกัน

1.3.4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) (ความยาว 1 จังหวะหน้าทับ เท่ากับ 1 ประโยคเพลง) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มี 8 จังหวะหน้าทับโดย 4 จังหวะหลังเป็นทำนองเที่ยวกลับที่ตกแต่งทำนอง มีลูกตกตรงกันทั้งสองเที่ยวรวม 6 แห่งได้แก่ จังหวะหน้าทับที่ 1, 2, 4, 5, 6 และ 8 ส่วนทำนองในจังหวะหน้าทับอื่น ๆ นั้น แม้จะมีลูกตกต่างกันแต่ยังคงอยู่ในบันไดเสียงเดียวกัน เช่นเดียวกับทางक्रमดนตรี ตราโมททั้ง 3 อัตราชั้น ดังนี้

ตัวอย่างที่ 19 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงเร็วบรรทัดทำนองที่ 2 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 3
อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

เพลงเร็วบรรทัด จังหวะที่ 1

1	2						
- ม - ร	- ด - ล						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 1							
1	2	3	4	5	6	7	8
- - - ม	ม ม ม ม	ช ล ช ม	- ร - ด	- ด ร ม	ช ม ร ด	ร ม ร ด	- ท ล

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2

3	4						
- ฟ ช ล	- ดั - รั	ลูกตกตรงกัน					
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 2							
9	10	11	12	13	14	15	16
- รั ดั ล	- ช - ม	ร ด ร ม	- ช - ล	- - ดั ล	ดั ช ล ม	ช ม ล ช	ล ม ช รั

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3

5	6							
- ช - ดั	- รั - มั	ลูกตกต่างกัน						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 3								
17	18	19	20	21	22	23	24	
- ด ร ม	ร ม ฟ ช	ฟ ล ช ฟ	ช ฟ ม ร	- ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด	ม ร ด ล	

ลูกตกต่างกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4

7	8						
- ชี - มั	- รั - คั						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 4		ลูกตกตรงกัน					
25	26	27	28	29	30	31	32
ช ล ช ม	- ร - ด	- ช - คั	- - รั มั	- ชี - ลั	- ชี - มั	- - (รัดัล)	- ช - คั

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1 (เทียบกลับ)

1	2						
- มั - รั	ดั ล						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 5		ลูกตกตรงกัน					
33	34	35	36	37	38	39	40
- - มั ดั	รั มั รั มั	- - รั มั	รั ดั ท ดั	- - ช ล	ท ดั ท ดั	- - รั ดั	ท ล ช ล

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2 (เทียบกลับ)

3	4							
- ฟ ช ล	- ดั - รั							
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 6		ลูกตกตรงกัน						
41	42	43	44	45	46	47	48	
- - ดั ฟ	ช ล ช ล	- - ดั ล	ช ฟ ม ฟ	- - ด ร	ม ฟ ม ฟ	- - ช ฟ	ม ร ด รั	

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3 (เที่ยวกลับ)

5	6								
- ช - ด	- ร - ม								
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 7									ลูกตกต่างกัน
49	50	51	52	53	54	55	56		
- - ช ช	- - ล ล	- - ด ด	- - ร ร	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ช ช	- - ล ล		

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4 (เที่ยวกลับ)

7	8						
- ช - ม	- ร - ด						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 8							
57	58	59	60	61	62	63	64
ด ล ช ม	- ร - ด	- ช - ด	- - ร ม	- ช - ล	- ช - ม	- - (ร็ดล)	- ช - ด

เมื่อพิจารณาลูกตกจังหวะหน้าทับของทั้ง 2 ทำนองตามทฤษฎีของหลักการประพันธ์เพลงไทยพบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้เป็นทำนองที่ขยายจากเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 ขึ้น 2 อัตราขึ้น โดยมีการตกแต่งทำนองในเที่ยวกลับ แต่ยังคงยึดลูกตกเที่ยวแรกเป็นหลักในการประพันธ์ สามารถแสดงให้เห็นชัดเจนได้ดังนี้

ตาราง 15 การเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 3
อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

จังหวะหน้าทับ (ลำดับที่)	ลูกตกเพลงเรือบรเทศ (เสียง)	ลูกตกเพลงพม่าห้าท่อน (เสียง)
1	ล	ล
2	ร	ร
3	ม	ล
4	ด	ด
5 (1)	ล	ล
6 (2)	ร	ร
7 (3)	ม	ล
8 (4)	ด	ด

หมายเหตุ - จังหวะหน้าทับลำดับที่ 5 - 8 คือ จังหวะหน้าทับที่ 1 - 4 ในเที่ยวกลับ

- ตัวเลขและตัวอักษรที่เป็นตัวหนาแสดงถึงลำดับจังหวะหน้าทับและเสียงลูกตกที่ตรงกัน

1.3.5 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) (ความยาว 1

จังหวะหน้าทับ เท่ากับ 2 ประโยคเพลง) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มี 8 จังหวะหน้าทับ โดย 4 จังหวะหลังเป็นทำนองเกี่ยวกลับที่ตกแต่งทำนอง มีลูกตกตรงกันทั้งสองเที่ยวรวม 6 แห่งได้แก่ จังหวะหน้าทับที่ 1,2,4,5,6 และ 8 ส่วนทำนองในจังหวะหน้าทับอื่น ๆ นั้น แม้จะมีลูกตกต่างกันแต่ยังคงอยู่ในบันไดเสียงเดียวกัน เช่นเดียวกับทางครุมนตรี ตราไมททั้ง 3 อัตราชั้น และทางพระยาประสานดุริยศัพท์ ดังนี้

ตัวอย่างที่ 20 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 3

อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1

1	2							
- ม - ร	- ด - ล							
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 1								ลูกตกตรงกัน
1	2	3	4	5	6	7	8	
- ล - ข	ข ข - ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ข - ล	- ข - ม	ม ม - ร	ร ร - ด	
9	10	11	12	13	14	15	16	
ท ล ข ร	ข ร ข ล	ท ล ข ล	ร ล ท ด	ม ร ด ม	ร ด ท ร	ด ท ล ด	ท ล ข ล	

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2

3	4						
- ฟ ข ล	- ด (- ร)						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 2							ลูกตกตรงกัน
17	18	19	20	21	22	23	24
ม ร ด ร	ม ร ด ร	ม ร ด ร	ม ร ด ล	ด ล ข ล	ด ล ข ล	ด ล ข ล	ด ล ข ฟ
25	26	27	28	29	30	31	32
ม ร ด ข	ด ข ด ร	ม ร ด ร	ข ร ม ฟ	ล ข ฟ ล	ข ฟ ม ข	ฟ ม ร ฟ	ม ร ด ร

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3

5	6								
- ข - ด ⁺	- ร ⁺ - ม ⁺								
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 3									ลูกตกต่างกัน
33	34	35	36	37	38	39	40		
- - ข ล	ท ด ร ม	- - ข ม	- - ข ม	- - ข ข	ล ข ด ร	- - ม ร	- - ม ร		
41	42	43	44	45	46	47	48		
- - ร ม	ข ล ท ด ⁺	- - ร ⁺ ด ⁺	- - ร ⁺ ด ⁺	- - ด ร	ม ฟ ข ล	- - ท ล	- - ท ล		

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4

7 8

- ช้ - ม้	- ร้ - ด้

เพลงพม่าหน้าท่อน จังหวะที่ 4 ลูกตกตรงกัน

49	50	51	52	53	54	55	56
- - ช้ ช้	- - ล ล	- - ท ท	- - ด้ ด้	- - ช้ ช้	- - ด้ ด้	- - ร้ ร้	- - ม้ ม้
57	58	59	60	61	62	63	64
- ด ร ม	- ช้ - ล	- ด้ - ล	- ช้ - ม	- ช้ - ด้	- ร้ - ม้	- ช้ - ม	- ร้ - ด้

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1 (เที่ยวกลับ)

1 2

- ม้ - ร้	- ด้ - ล

เพลงพม่าหน้าท่อน จังหวะที่ 5 ลูกตกตรงกัน

65	66	67	68	69	70	71	72
ท ช ล ท	ด้ ล ท ด้	ร้ ท ด้ ร้	ม้ ด้ ร้ ม้	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ร้ ด้ ล ช	ด้ ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด
73	74	75	76	77	78	79	80
ท ล ช ร	ช ร ช ล	ท ล ช ล	ท ด้ ร้ ด้	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ม้ ร้ ด้ ม้	ร้ ด ท ร้	ด้ ท ล ด้	ท ล ล

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2 (เที่ยวกลับ)

3 4

- ฟ ช ล	- ด้ - ร้

เพลงพม่าหน้าท่อน จังหวะที่ 6 ลูกตกตรงกัน

81	82	83	84	85	86	87	88
ม้ ร้ ด้ ร้	ม้ ร้ ด้ ร้	ม้ ร้ ด้ ร้	ม้ ร้ ด้ ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ด้ ล ช ล	ด้ ล ช ล	ด้ ล ช ล	ด้ ล ช ฟ
89	90	91	92	93	94	95	96
ม ร ด ช	ด ช ด้ ร้	ม ร ด ร	ม ฟ ช ฟ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ล ช ฟ ล	ช ฟ ม ช	ฟ ม ร ฟ	ม ร ด้

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3 (เที่ยวกลับ)

5	6						
- ช - ดั	- รั - มั						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 7							ลูกตกต่างกัน
97	98	99	100	101	102	103	104
- - ช ล	ท ด ร ม	- - ช ม	- - ช ม	- - พุ พุ	ล พุ ด ร	- - ม ร	- - ม ร
105	106	107	108	109	110	111	112
- - ร ม	ช ล ท ดั	- - รั ดั	- - รั ดั	- - ด ร	ม พุ ช ล	- - ท ล	- - ท ล

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4 (เที่ยวกลับ)

7	8						
- ช - มั	- รั - ดั						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 8							ลูกตกตรงกัน
113	114	115	116	117	118	119	120
ช ช ช ช	- ล - -	ท ท ท ท	- ดั - -	ช ช ช ช	- ดั - -	รั รั รั รั	- มั - -
- - ช ช	- - ล ล	- - ท ท	- - ดั ดั	- - ช ช	- - ดั ดั	- - รั รั	- - มั มั
121	122	123	124	125	126	127	128
- ด ร ม	- ช - ล	- ดั - ล	- ช - ม	- ช - ดั	- รั - มั	- ช - ม	- รั - ดั

เมื่อพิจารณาลูกตกจังหวะหน้าทับของทั้ง 2 ทำนองตามทฤษฎีของหลักการประพันธ์เพลงไทยพบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้เป็นทำนองที่ขยายจากเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 ขึ้น 3 อัตราขึ้น โดยมีการตกแต่งทำนองในเที่ยวกลับ แต่ยังคงยึดลูกตกเที่ยวแรกเป็นหลักในการประพันธ์ สามารถแสดงให้เห็นชัดเจนได้ดังนี้

ตาราง 16 การเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 3

อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

จังหวะหน้าทับ (ลำดับที่)	ลูกตกเพลงเรือบรเทศ (เสียง)	ลูกตกเพลงพม่าห้าท่อน (เสียง)
1	ล	ล
2	ร	ร
3	ม	ล
4	ด	ด
5 (1)	ล	ล
6 (2)	ร	ร
7 (3)	ม	ล
8 (4)	ด	ด

หมายเหตุ - จังหวะหน้าทับลำดับที่ 5 - 8 คือ จังหวะหน้าทับที่ 1 - 4 ในเที่ยวกลับ

- ตัวเลขและตัวอักษรที่เป็นตัวหนาแสดงถึงลำดับจังหวะหน้าทับและเสียงลูกตกที่ตรงกัน

1.4 ท่อน 4

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบลูกตกเพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 4 กับ เพลงเรือบรเทศ ทั้ง 3 ทำนองดังกล่าว พบว่าเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 3 เป็นที่มาของทำนองเพลง โดยมีรายละเอียดแสดงที่ละหัวข้อ ต่อไปนี้

1.4.1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमดนตรี ตราโมท (ความยาว 1 จังหวะหน้าทับเท่ากับ 1 วลีเพลงหรือ 2 ห้องโน้ตอักษรไทย) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้เป็นทำนองเดียวกันกับเพลงเรือบรเทศ ซึ่งในการบรรเลงนั้นจะบรรเลง 2 เที่ยว ดังนี้

ตัวอย่างที่ 21 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 3 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 4

อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमดนตรี ตราโมท

เพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2

1	2	3	4	5	6	7	8
- มั - รั	- ดั - รั	- - ดั รั	- มั - -	- มั - รั	- ดั - รั	- - ดั ล	- ดั - -

เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 3

1	2	3	4	5	6	7	8
- มั - รั	- ดั - รั	- - ดั รั	- มั - -	- มั - รั	- ดั - รั	- - ดั ล	- ดั - - :l

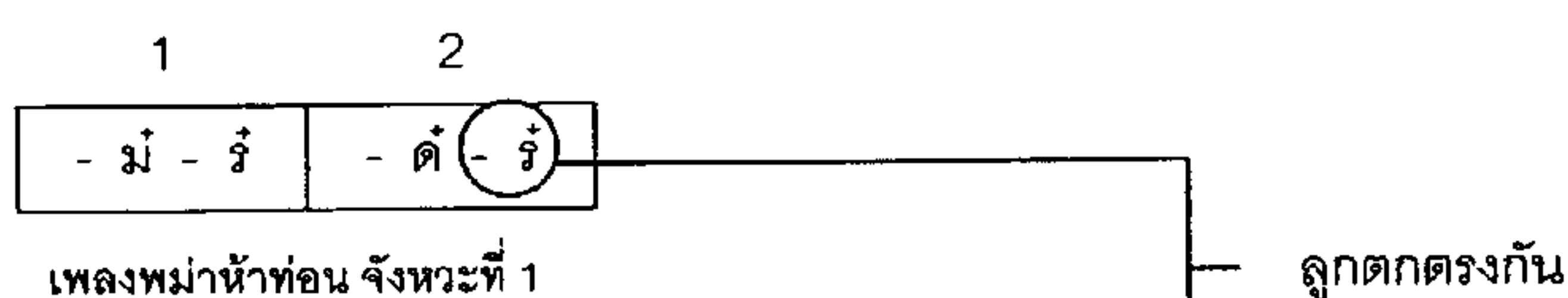
1.4.2 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราไมท (ความยาว 1 จังหวะหน้าทับ เท่ากับ

1 วรรคเพลง) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มี 8 จังหวะหน้าทับโดย 4 จังหวะหลังเป็น ทำนองที่ยาวกลับที่ตกแต่งทำนอง มีลูกตกตรงกันทุกจังหวะหน้าทับทั้งสองเที่ยว ดังนี้

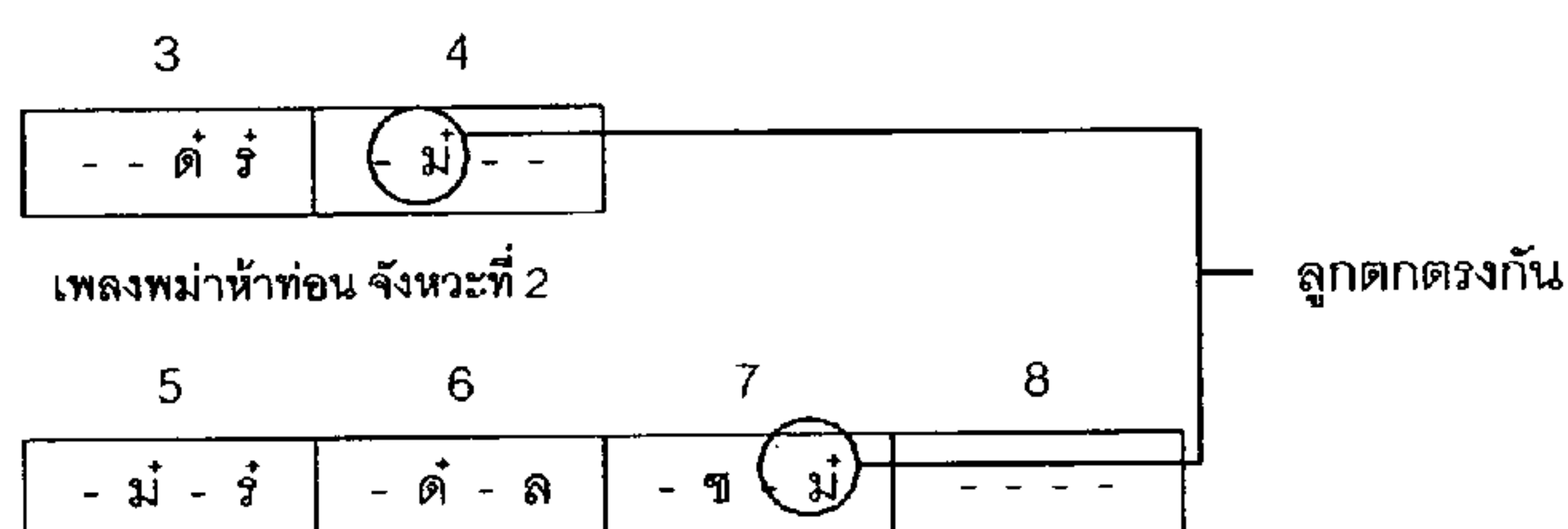
ตัวอย่างที่ 22 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 3 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 4

อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราไมท

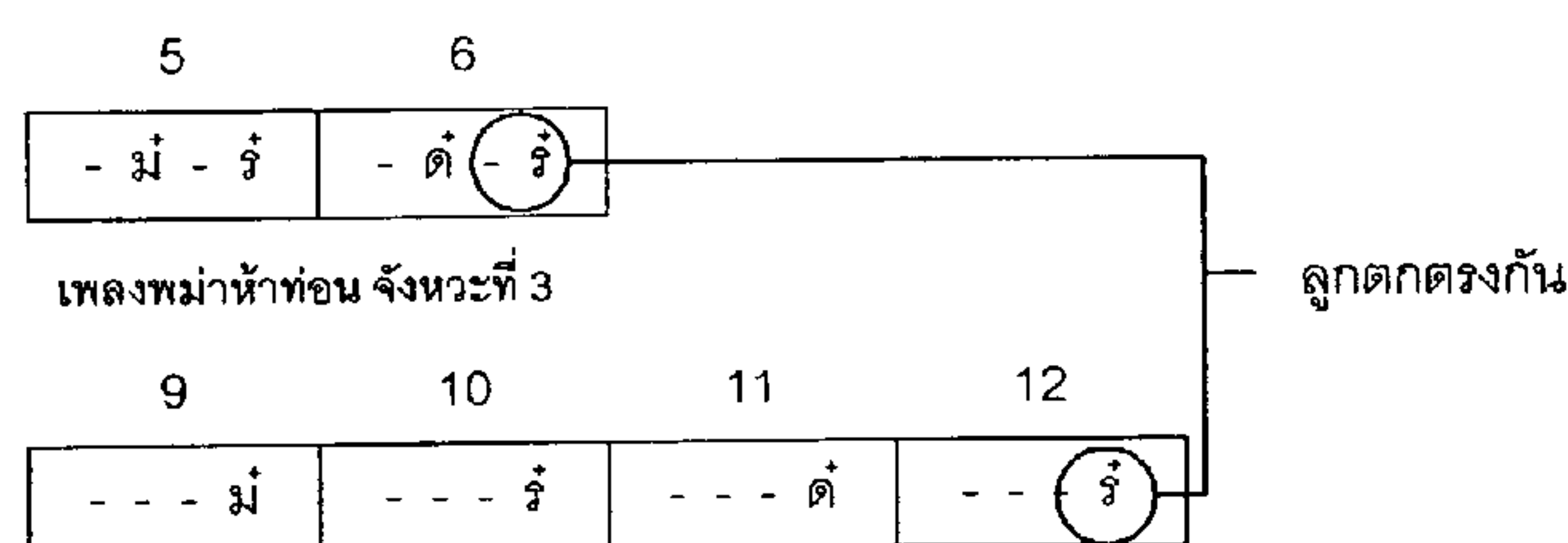
เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1

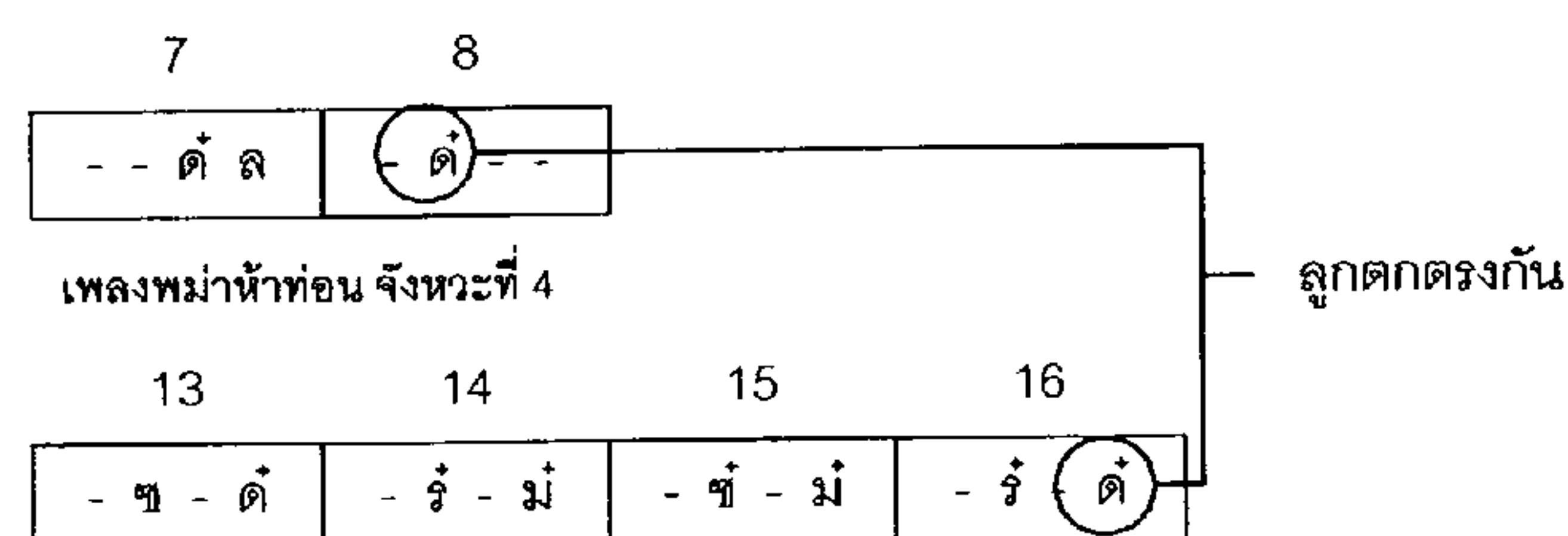
เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2

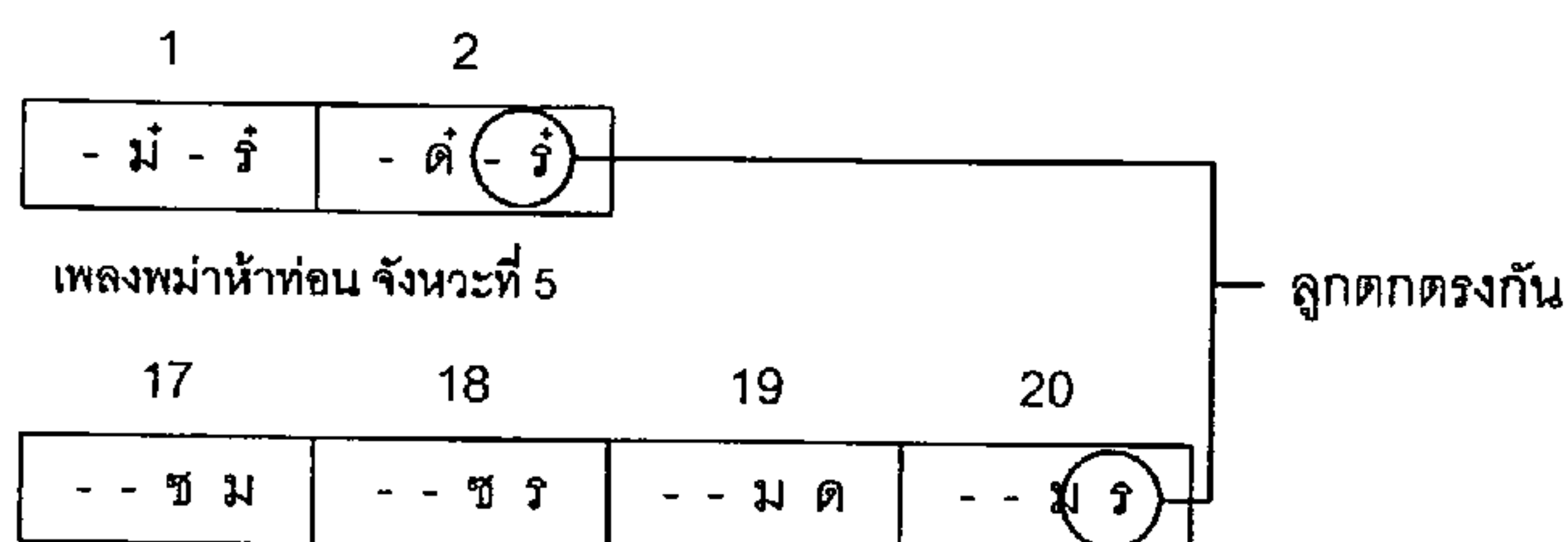
เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3

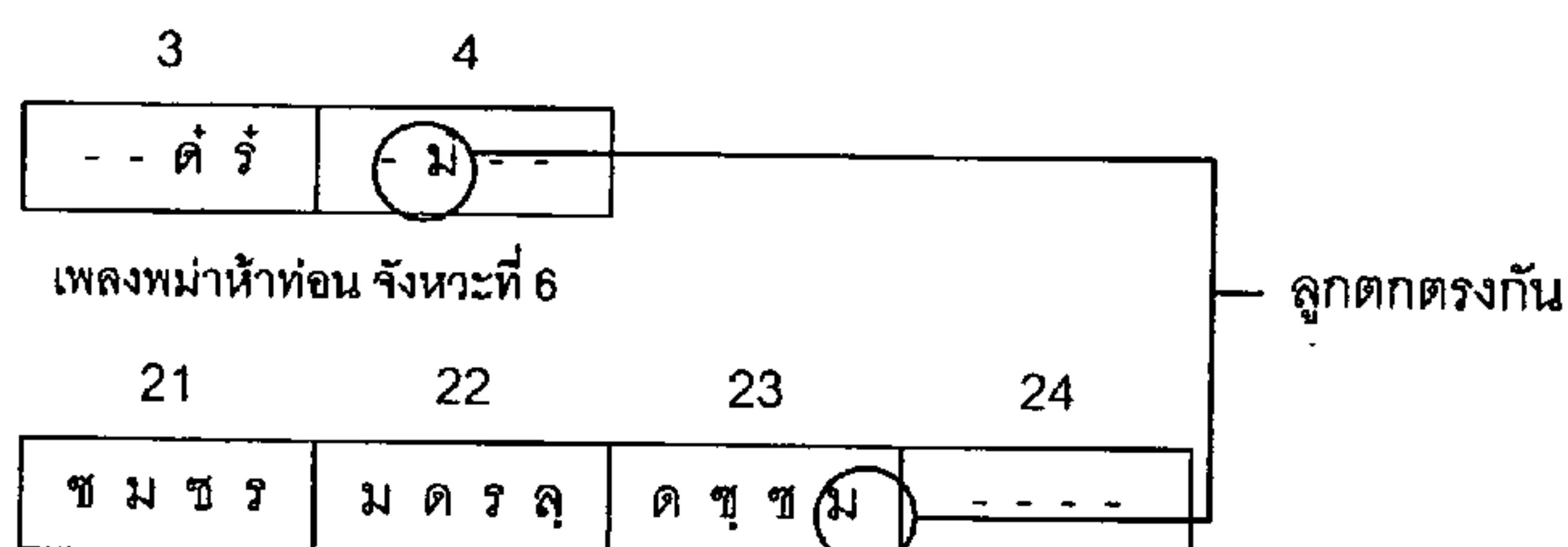
เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4

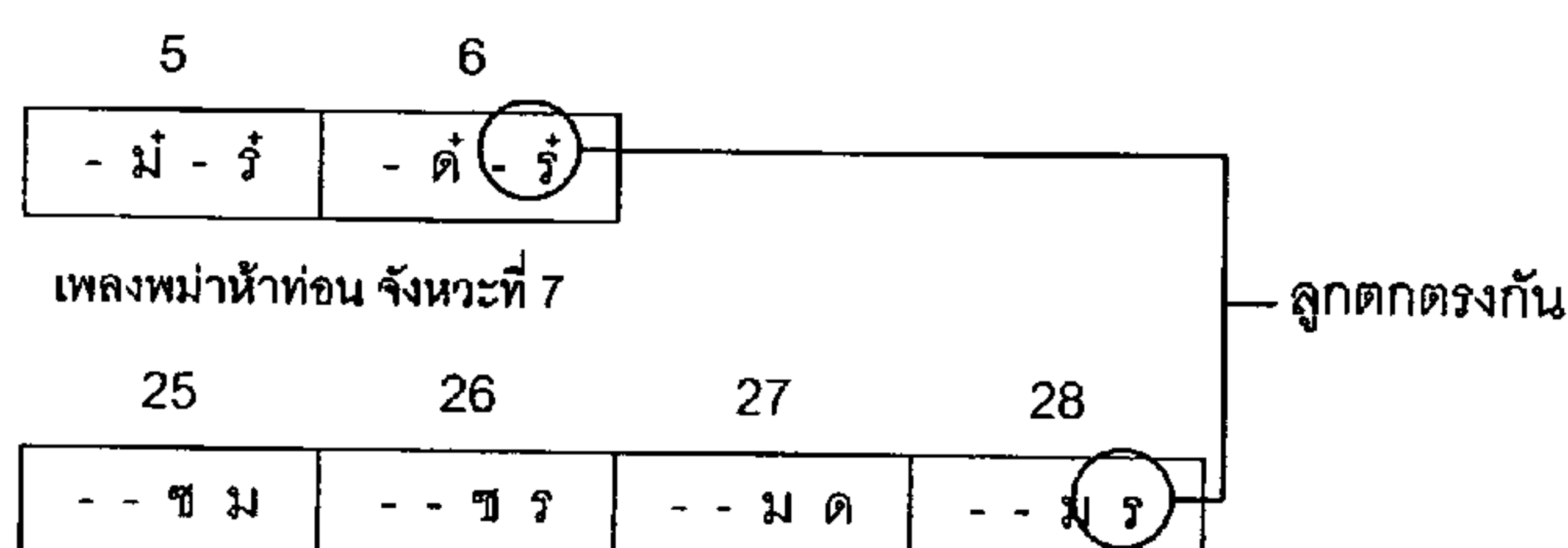
เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1 (เทียบกลับ)

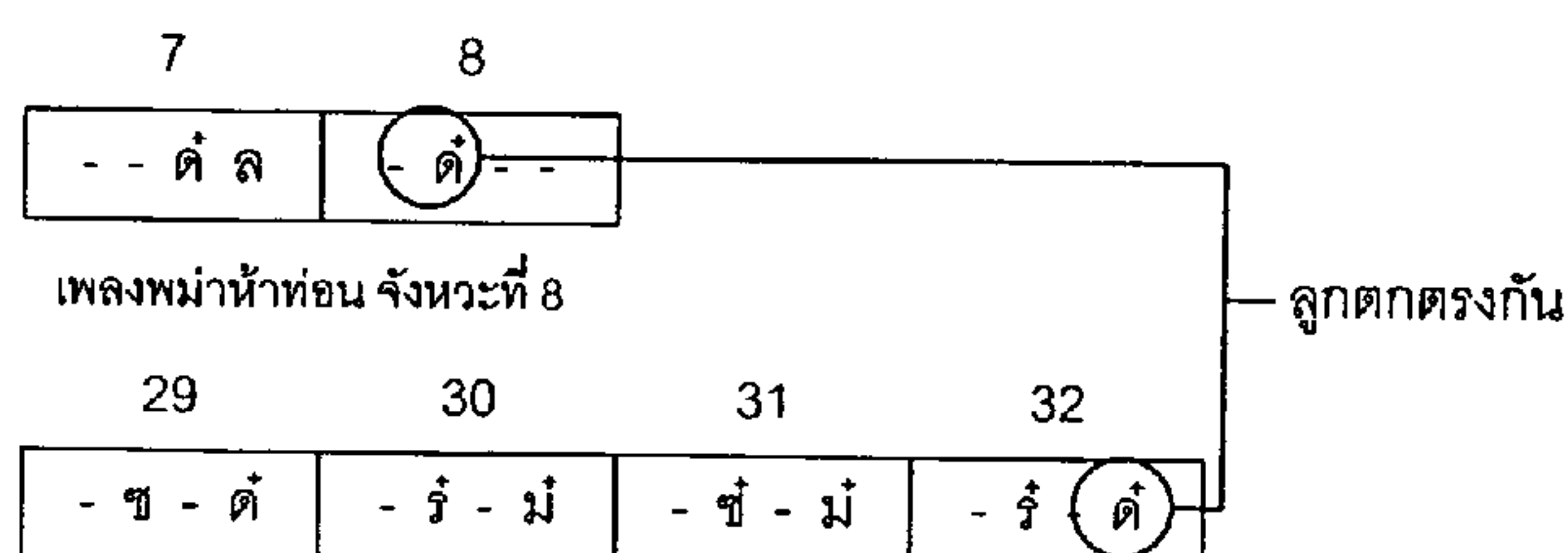
เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2 (เทียบกลับ)

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3 (เทียบกลับ)

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4 (เทียบกลับ)

เมื่อพิจารณาลูกตกจังหวะหน้าทับของทั้ง 2 ทำนองตามทฤษฎีของหลักการประพันธ์เพลงไทยพบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้เป็นทำนองที่ขยายขึ้นจากเพลงเรือบรเทศ 1 อัตราขึ้น โดยมีการตกแต่งทำนองในเทียบกลับ แต่ยังคงยึดลูกตกเที่ยวแรกเป็นหลักในการประพันธ์ นอกจากนี้ในจังหวะที่ 2 และ 6 ยังมีการตกแต่งทำนองให้มีลักษณะหลักจังหวะเช่นเดียวกับเค้าเพลงเดิมสามารถแสดงให้เห็นชัดเจนได้ดังนี้

ตาราง 17 การเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 3 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 4
อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราไมท

จังหวะหน้าทับ (ลำดับที่)	ลูกตกเพลงเรือบรเทศ (เสียง)	ลูกตกเพลงพม่าห้าท่อน (เสียง)
1	ร	ร
2	(ม)	(ม)
3	ร	ร
4	(ด)	ด
5 (1)	ร	ร
6 (2)	(ม)	(ม)
7 (3)	ร	ร
8 (4)	(ด)	ด

หมายเหตุ - จังหวะหน้าทับลำดับที่ 5 - 8 คือ จังหวะหน้าทับที่ 1 - 4 ในเที่ยวกลับ

- โฉดที่อยู่ใน () หมายถึง โฉดลูกตกในลักษณะลักจังหวะ

- ตัวเลขและตัวอักษรที่เป็นตัวหนาแสดงถึงลำดับจังหวะหน้าทับและเสียงลูกตกที่ตรงกัน

1.4.3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราไมท (ความยาว 1 จังหวะหน้าทับเท่ากับ

1 ประโยคเพลง) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มี 8 จังหวะหน้าทับโดย 4 จังหวะหลังเป็น ทำนองเที่ยวกลับที่ตกแต่งทำนอง มีลูกตกตรงกันทุกจังหวะหน้าทับทั้งสองเที่ยว เช่นเดียวกับอัตราจังหวะชั้นเดียวและอัตราจังหวะ 2 ชั้นข้างต้น ดังนี้

ตัวอย่างที่ 23 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 3 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 4
อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราไมท

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1

1	2						
- มี - รั	- ดั - รั						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 1							
ลูกตกตรงกัน							
1	2	3	4	5	6	7	8
ช ร ช ม	ช ล ช ม	ช ร ช ม	ช ล ช ม	ล ช ดั ล	ดั ช ล ม	ช ม ล ช	ล ม ช รั

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2

3

4

- - ดั ร์	(- มั) - -

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 2

ลูกตกตรงกัน

9

10

11

12

13

14

15

16

- ชุ - ด	- ด ร ม	- ล ช ม	ช ม ร ด	- ทุ ลุ ชุ	- ม ร ด	- ชุ - ด	- ด ร ม

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3

5

6

- มั - ร์	- ดั (- ร์)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 3

ลูกตกตรงกัน

17

18

19

20

21

22

23

24

- ด ร ม	ร ช ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ดั ล ช ฟ	ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4

7

8

- - ดั ล	(- ดั) - -

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 4

ลูกตกตรงกัน

25

26

27

28

29

30

31

32

- ล ช ม	ช ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1 (เที่ยวกลับ)

1

2

- มั - ร์	- ดั (- ร์)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 5

ลูกตกตรงกัน

33

34

35

36

37

38

39

40

ดั ดั ดั ร์	ช ช ช ม	ล ล ล ร	ช ช ช ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ล ช ดั ล	ดั ช ล ม	ช ม ล ช	ล ม ช ร์

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2 (เที่ยวกลับ)

3

4

- - ดั ร์	(- มั) - -

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 6

ลูกตกตรงกัน

41

42

43

44

45

46

47

48

- - ดั ล	ช ม ช ม	- - ช ม	ร ด ร ด	- - ชุ ลุ	ท ด ท ด	- - ทุ ด	ร ม ร ม

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3 (เที่ยวกลับ)

5	6						
- ม - ร	- ด - ร						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 7							
49	50	51	52	53	54	55	56
- - - -	- ม - ร	- ม - ร	ล ด - ล	- - - -	- ล - ด	- ล - ด	ร ม - ร

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4 (เที่ยวกลับ)

7	8								
- - ด ล	- ด								
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 8									ลูกตกตรงกัน
57	58	59	60	61	62	63	64		
- ล ร ม	ร ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ร - ล	- ร - ม	ม ม - ร	ร ร - ด		

เมื่อพิจารณาลูกตกจังหวะหน้าทับของทั้ง 2 ทำนองตามทฤษฎีของหลักการประพันธ์เพลงไทยพบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้เป็นทำนองที่ขยายจากเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 3 ขึ้น 2 อัตราชั้น โดยมีการตกแต่งทำนองในเที่ยวกลับ แต่ยังคงยึดลูกตกเที่ยวแรกเป็นหลักในการประพันธ์ สามารถแสดงให้เห็นชัดเจนได้ดังนี้

ตาราง 18 การเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 3 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 4

อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท

จังหวะหน้าทับ (ลำดับที่)	ลูกตกเพลงเรือบรเทศ (เสียง)	ลูกตกเพลงพม่าห้าท่อน (เสียง)
1	ร	ร
2	(ม)	ม
3	ร	ร
4	(ด)	ด
5 (1)	ร	ร
6 (2)	(ม)	ม
7 (3)	ร	ร
8 (4)	(ด)	ด

หมายเหตุ - จังหวะหน้าทับลำดับที่ 5 - 8 คือ จังหวะหน้าทับที่ 1 - 4 ในเที่ยวกลับ

- ไม้ที่อยู่ใน () หมายถึง ไม้ลูกตกในลักษณะลักจังหวะ

- ตัวเลขและตัวอักษรที่เป็นตัวหนาแสดงถึงลำดับจังหวะหน้าทับและเสียงลูกตกที่ตรงกัน

1.4.4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) (ความ

ยาว 1 จังหวะหน้าทับ เท่ากับ 1 ประโยคเพลง) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มี 8 จังหวะหน้าทับโดย 4 จังหวะหลังเป็นทำนองที่ยาวกลับที่ตกแต่งทำนอง มีลูกตกตรงกันทุกจังหวะหน้าทับทั้งสองเที่ยว เช่นเดียวกับทางक्रमดนตรี ตราโมททั้ง 3 อัตราชั้น ดังนี้

ตัวอย่างที่ 24 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 3 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 4

อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1

1	2						
- ม - ร	- ด - ร						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 1							
1	2	3	4	5	6	7	8
- ด ร ม	ร ช ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	- ฟ ช ล	ด ล ช ฟ	ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2

3	4							
- - ด ร		- ม - -						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 2								ลูกตกตรงกัน
9	10	11	12	13	14	15	16	
ร ด ล ช	ด ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด	ร ม ช ล	ด ม ร ด	ท ล ช ล	ท ด ร ม	

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3

5	6								
- ม - ร	- ด - ร								
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 3									ลูกตกตรงกัน
17	18	19	20	21	22	23	24		
- ด ร ม	ร ช ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	- ฟ ช ล	ด ล ช ฟ	ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร		

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4

7	8						
- - ดั ล	- ดั - -	ลูกตกตรงกัน					
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 4							
25	26	27	28	29	30	31	32
- ล ช ม	ช ม ร ด	- ช - ด	- ด ร ม	ร ม ช ล	ดั ล ช ม	ช ล ช ม	ช ม ร ด

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1 (เที่ยวกลับ)

1	2							
- ม - รั	- ด - รั							
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 5								
ลูกตกตรงกัน								
33	34	35	36	37	38	39	40	
- - ร ม	ช ล ช ม	- - ร ม	ช ล ช ม	- - ด ล	ช ม ช ม	- - ล ช	ม ร ม รั	

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2 (เที่ยวกลับ)

3	4							
- - ด รั		(ม) - -						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 6								
ลูกตกตรงกัน								
41	42	43	44	45	46	47	48	
- - ด ัล	ช ม ช ม	- - ช ม	ร ด ร ด	- - ช ล	ทุ ด ทุ ด	- - ม ด	ร ม ร ม	

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3 (เที่ยวกลับ)

5	6						
- ม - ร	- ด - ร						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 7							
49	50	51	52	53	54	55	56
- - ด ร	ม ช ม ช	- - ร ม	ช ล ช ล	- ม ช ล	- ร ด ล	- ด ร ม	- ล ด ร

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4 (เที่ยวกลับ)

7	8						
- - ด* ล		- (ด*) - -					
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 8							
ลูกตกตรงกัน							
57	58	59	60	61	62	63	64
ช* ล* ช* ม*	- ร* - ด*	- ช - ด*	- - ร* ม*	- ช* - ล*	- ช* - ม*	- - (ร*ด*ล)	- ช - (ด*)

ลูกตกตรงกัน

เมื่อพิจารณาลูกตกจังหวะหน้าทับของทั้ง 2 ทำนองตามทฤษฎีของหลักการประพันธ์เพลงไทยพบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้เป็นทำนองที่ขยายจากเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 3 ขึ้น 2 อัตราขึ้น โดยมีการตกแต่งทำนองในเที่ยวกลับ แต่ยังคงยึดลูกตกเที่ยวแรกเป็นหลักในการประพันธ์ สามารถแสดงให้เห็นชัดเจนได้ดังนี้

ตาราง 19 การเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 3 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 4

อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

จังหวะหน้าทับ (ลำดับที่)	ลูกตกเพลงเรือบรเทศ (เสียง)	ลูกตกเพลงพม่าห้าท่อน (เสียง)
1	ร	ร
2	(ม)	ม
3	ร	ร
4	(ด)	ด
5 (1)	ร	ร
6 (2)	(ม)	ม
7 (3)	ร	ร
8 (4)	(ด)	ด

หมายเหตุ - จังหวะหน้าทับลำดับที่ 5 - 8 คือ จังหวะหน้าทับที่ 1 - 4 ในเที่ยวกลับ

- โฉดที่อยู่ใน () หมายถึง โฉดลูกตกในลักษณะหลักจังหวะ

- ตัวเลขและตัวอักษรที่เป็นตัวหนาแสดงถึงลำดับจังหวะหน้าทับและเสียงลูกตกที่ตรงกัน

1.4.5 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) (ความยาว 1

จังหวะหน้าทับ เท่ากับ 2 ประโยคเพลง) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มี 8 จังหวะหน้าทับ โดย 4 จังหวะหลังเป็นทำนองเที่ยวกลับที่ตกแต่งทำนอง มีลูกตกตรงกันทุกจังหวะหน้าทับทั้งสองเที่ยว เช่นเดียวกับทางครุมนตรี ตราโมททั้ง 3 อัตราชั้น และทางพระยาประสานดุริยศัพท์ ดังนี้

ตัวอย่างที่ 25 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 3 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 4

อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1

1	2																		
- มี - ร		- ด - <u>ร</u>																	
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 1																		ลูกตกตรงกัน	
1	2	3	4	5	6	7	8												
ด ด ด ร		ช ช ช ม		ล ล ล ร		ช ช ช ม		ช ม ร ด		ม ร ด ล		ร ด ล ช		ด ล ช ม					
9	10	11	12	13	14	15	16												
ด ด ด ร		ช ช ช ม		ล ล ล ร		ช ช ช ม		ช ร ช ม		ล ช ด ล		ด ช ด ล		ร ด ม <u>ร</u>					

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2

3 4

- - ดั รุ	(- มั) - -						

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 2 ลูกตกตรงกัน

17	18	19	20	21	22	23	24
- ช ช ม	ช ร ช ด	- ช ช ด	ช ร ช ม	- ดั ดั ล	ดั ช ดั ม	- ช ช ม	ช ร ช ด
25	26	27	28	29	30	31	32
- มุ ชุ ลุ	ด ชุ ลุ ด	- มุ ชุ ลุ	ด ชุ ลุ ด	- มุ ชุ ลุ	ด ชุ ลุ ด	ชุ ลุ ด ร	ม ด ร ม ()

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3

5 6

- มั - รุ	- ดั (- รุ)						

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 3 ลูกตกตรงกัน

33	34	35	36	37	38	39	40
- - ล ล	ดั ล ช ม	- - ล ล	ดั ล ช ม	- - ล ล	ดั ล ช ม	ช ร ช ม	ล ช ดั ล
41	42	43	44	45	46	47	48
- - ช ม	- - ช ร	- - ม ด	- - ร ลุ	- - ด ชุ	- - ด ลุ	- - ร ด	- - ม () ร

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4

7 8

- - ดั ล	(- ดั) - -						

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 4 ลูกตกตรงกัน

49	50	51	52	53	54	55	56
- - รุ ชุ	- ลุ ท ด	- - ร ม	ร ด ท ด	- - รุ ชุ	- ลุ ท ด	- - ทุ ด	ร ม ร ม
57	58	59	60	61	62	63	64
- ด ร ม	- ช - ล	- ดั - ล	- ช - ม	- ช - ดั	- รุ - มั	- ชุ - ม	- รุ - () ดั

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1 (เดี่ยวกลับ)

1 2

- ม - ร	- ด - ร						

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 5

ลูกตกตรงกัน

65	66	67	68	69	70	71	72
ด ด ด ร	ช ช ช ม	ล ล ล ร	ช ช ช ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ช ม ร ด	ม ร ด ล	ร ด ล ช	ด ล ช ม
73	74	75	76	77	78	79	80
ด ด ด ร	ช ช ช ม	ล ล ล ร	ช ช ช ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ช ร ช ม	ล ช ด ล	ด ช ด ล	ร ด ม ร

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2 (เดี่ยวกลับ)

3 4

- - ด ร	- - ม - -						

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 6

ลูกตกตรงกัน

81	82	83	84	85	86	87	88
- ช ช ม	ช ร ช ด	- - - -	- - - -	- ด ด ล	ด ช ด ม	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- ช ช ด	ช ร ช ม	- - - -	- - - -	- ช ช ม	ช ร ช ด
89	90	91	92	93	94	95	96
- ม ช ล	ด ช ล ด	- - - -	- - - -	- ม ช ล	ด ช ล ด	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- ม ช ล	ด ช ล ด	- - - -	- - - -	ช ล ด ร	ม ด ร ม

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3 (เดี่ยวกลับ)

5 6

- ม - ร	- ด - ร						

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 7

ลูกตกตรงกัน

97	98	99	100	101	102	103	104
- - ล ล	ด ล ช ม	- - ล ล	ด ล ช ม	- - ล ล	ด ล ช ม	ช ร ช ม	ล ช ด ล
105	106	107	108	109	110	111	112
- - ช ม	- - ช ร	- - ม ด	- - ร ล	- - ด ช	- - ด ล	- - ร ด	- - ม ร

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4 (เที่ยวกลับ)

7	8						
- - ดั ล	(- ดั) - -						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 8							ลูกตกตรงกัน
113	114	115	116	117	118	119	120
- - รุ ชุ	- ลุ ท ด	- - ร ม	ร ด ท ด	- - รุ ชุ	- ลุ ท ด	- - ทุ ด	ร ม ร ม
121	122	123	124	125	126	127	128
- ด ร ม	- ช - ล	- ดั - ล	- ช - ม	- ช - ดั	- รุ - ม	- ชุ - ม	- รุ - (ดั)

เมื่อพิจารณาลูกตกจังหวะหน้าทับของทั้ง 2 ทำนองตามทฤษฎีของหลักการประพันธ์เพลงไทยพบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้เป็นทำนองที่ขยายจากเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 3 ขึ้น 3 อัตราชั้น โดยมีการตกแต่งทำนองในเที่ยวกลับ แต่ยังคงยึดลูกตกเที่ยวแรกเป็นหลักในการประพันธ์ สามารถแสดงให้เห็นชัดเจนได้ดังนี้

ตาราง 20 การเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 3 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 4
อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

จังหวะหน้าทับ (ลำดับที่)	ลูกตกเพลงเรือบรเทศ (เสียง)	ลูกตกเพลงพม่าห้าท่อน (เสียง)
1	ร	ร
2	(ม)	ม
3	ร	ร
4	(ด)	ด
5 (1)	ร	ร
6 (2)	(ม)	ม
7 (3)	ร	ร
8 (4)	(ด)	ด

หมายเหตุ - จังหวะหน้าทับลำดับที่ 5 - 8 คือ จังหวะหน้าทับที่ 1 - 4 ในเที่ยวกลับ

- โฉดที่อยู่ใน () หมายถึง โฉดลูกตกในลักษณะลักจังหวะ

- ตัวเลขและตัวอักษรที่เป็นตัวหนาแสดงถึงลำดับจังหวะหน้าทับและเสียงลูกตกที่ตรงกัน

1.5 ท่อน 5

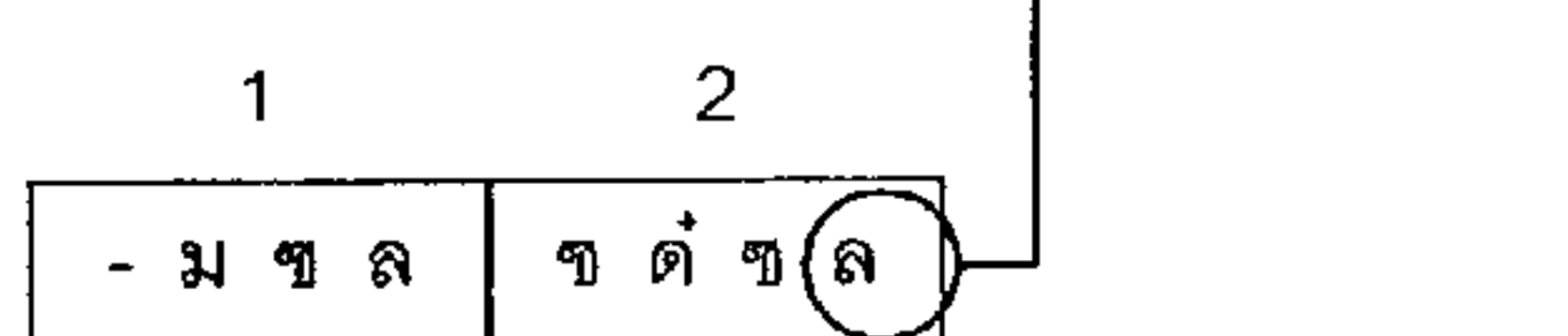
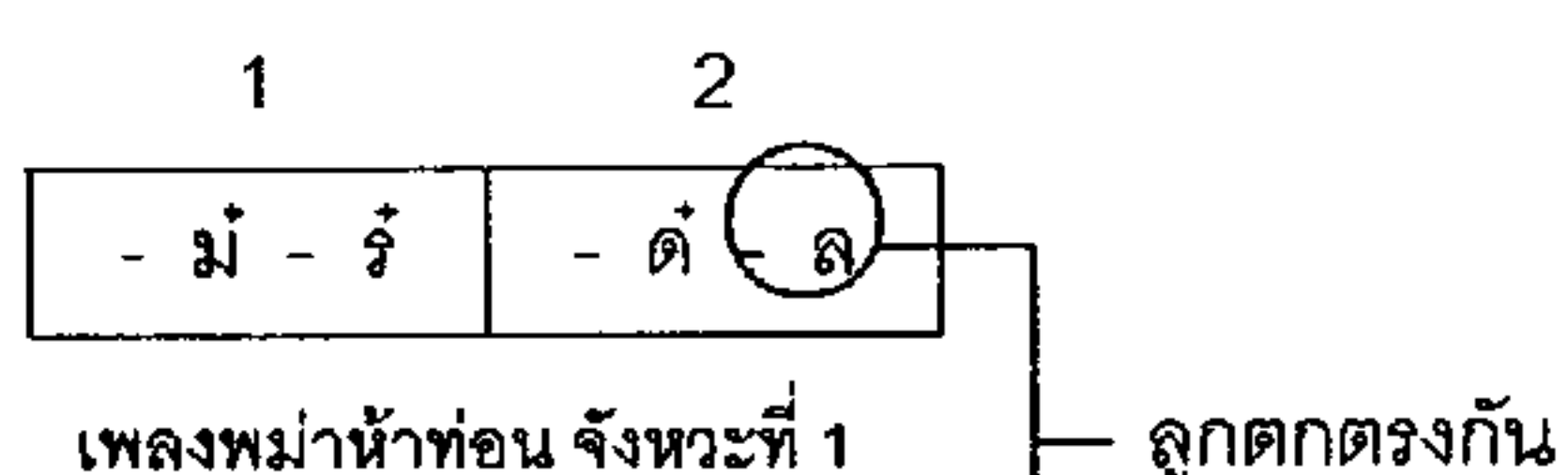
จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบลูกตก เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 5 กับ เพลงเรือบรเทศ ทั้ง 3 ทำนองดังกล่าว พบว่าเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 เป็นที่มาของทำนองเพลงในท่อนนี้ โดยมีลักษณะพิเศษอย่างหนึ่ง คือ บางทางมีการเพิ่มทำนองท้ายเนื้อเพลงต่อจากท่อนเดิม เพื่อนำเข้าสู่การเปลี่ยนอัตราชั้นหรือออกลูกหมด ตามลักษณะเฉพาะของแต่ละทาง ซึ่งจะกล่าวถึงในหัวข้อการวิเคราะห์โครงสร้างเพลงต่อไป สำหรับในรายหัวข้อย่อยนี้จะเปรียบเทียบเฉพาะเนื้อเพลงอันมีที่มาจากเพลงเรือบรเทศเท่านั้น ดังนี้

1.5.2 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमนตรี ตราโมท (ความยาว 1 จังหวะหน้าทับเท่ากับ 1 วลีเพลงหรือ 2 ห้องโน้ตอักษรไทย) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้อมี 4 จังหวะหน้าทับเท่ากับเพลงเรือบรเทศ บรรเลงกลับต้นด้วยทำนองเดิม มีลูกตกตรงกัน 3 แห่งได้แก่ จังหวะหน้าทับที่ 1, 2 และ 4 ส่วนในจังหวะหน้าทับที่ 3 นั้น แม้จะมีลูกตกต่างกันแต่ยังคงอยู่ในบันไดเสียงเดียวกัน ดังนี้

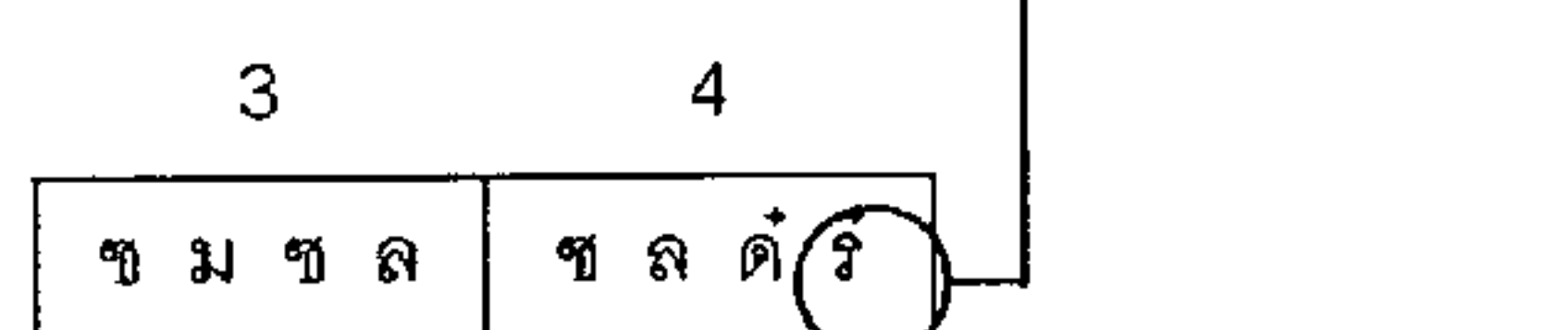
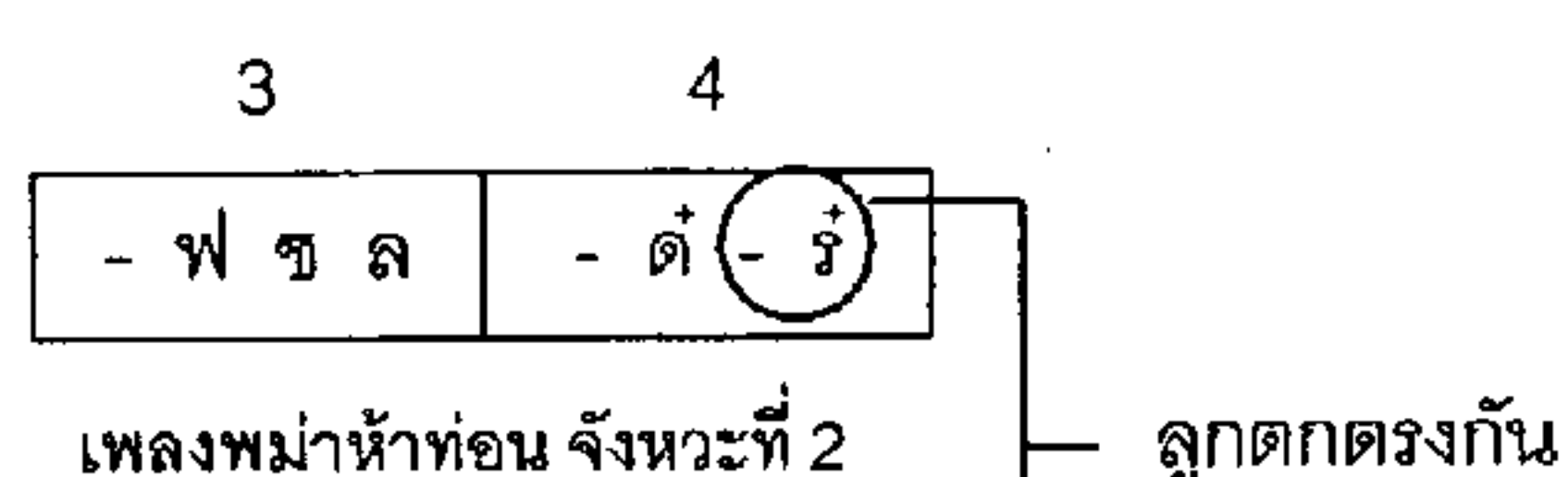
ตัวอย่างที่ 26 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 5

อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमนตรี ตราโมท

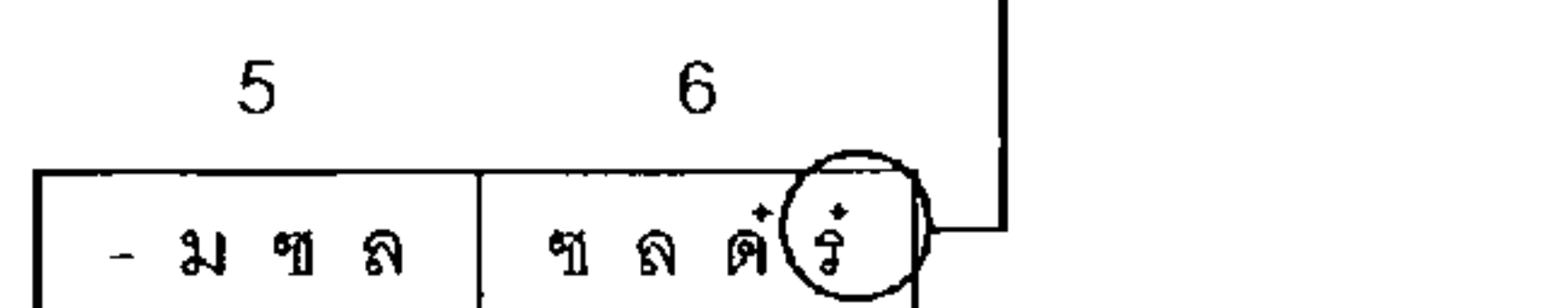
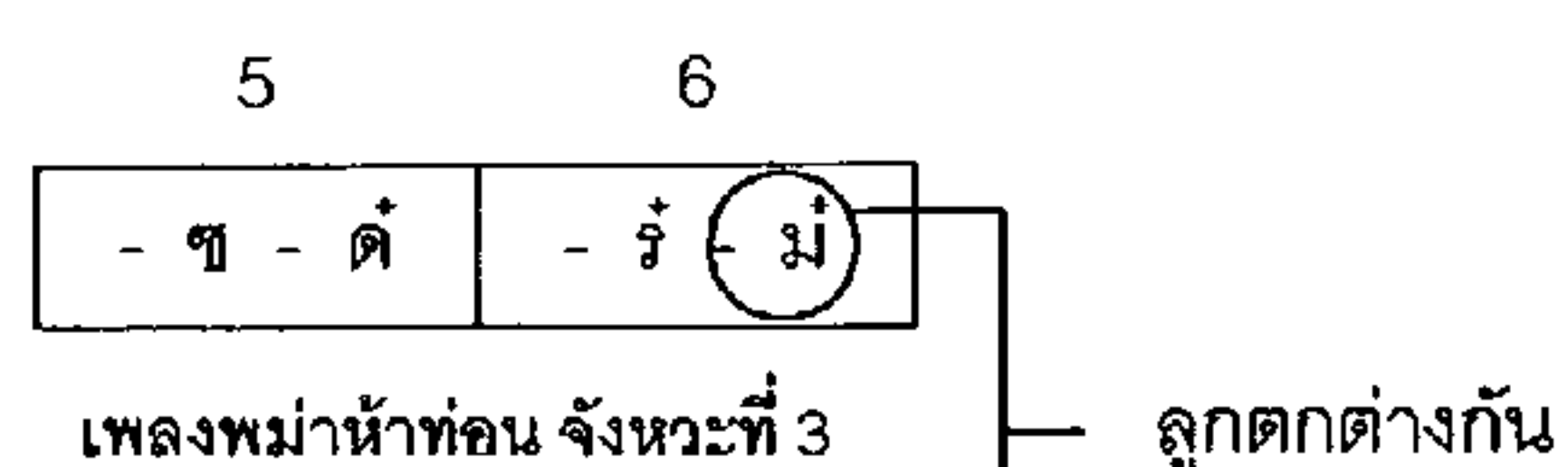
เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1

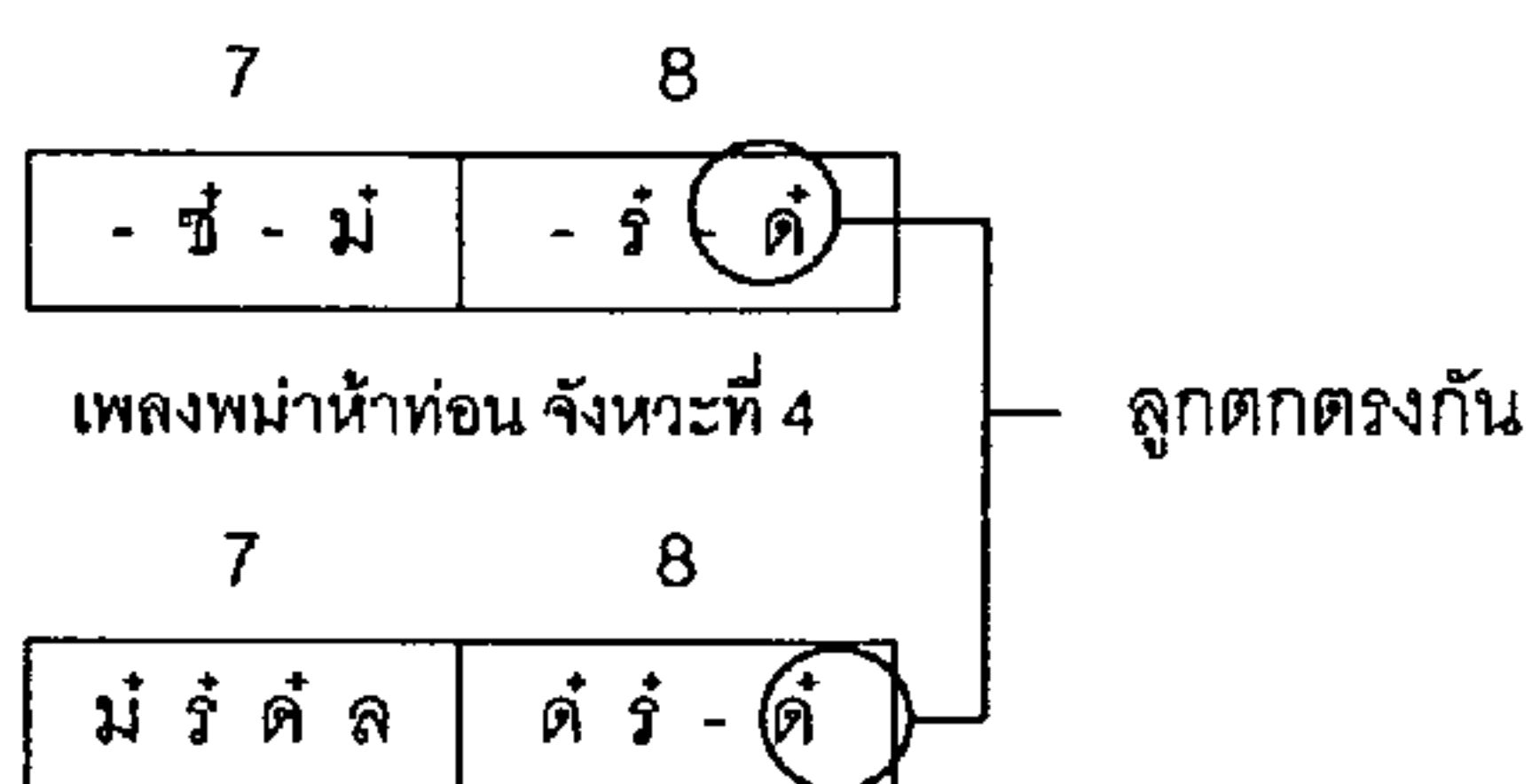
เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4

เมื่อพิจารณาลูกตกจังหวะหน้าทับของทั้ง 2 ทำนองตามทฤษฎีของหลักการประพันธ์เพลงไทยพบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้เป็นทำนองที่ตกแต่งจากเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 ในอัตราจังหวะเดิม ถึงแม้ว่าจะมีลูกตกแตกต่างกันในจังหวะหน้าทับที่ 3 แต่ไม่ทำให้ใจความของบทเพลงเปลี่ยนไป แสดงการเปรียบเทียบให้เห็นชัดเจนได้ดังนี้

ตาราง 21 การเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 5
อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमดนตรี ตราโมท

จังหวะหน้าทับ (ลำดับที่)	ลูกตกเพลงเรือบรเทศ (เสียง)	ลูกตกเพลงพม่าห้าท่อน (เสียง)
1	ล	ล
2	ร	ร
3	ม	ร
4	ค	ค

หมายเหตุ ตัวเลขและตัวอักษรที่เป็นตัวหนาแสดงถึงลำดับจังหวะหน้าทับและเสียงลูกตกที่ตรงกัน

1.5.3 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท (ความยาว 1 จังหวะหน้าทับเท่ากับ 1 วรรคเพลง) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มี 8 หน้าทับโดยหน้าทับที่ 5 – 8 เป็นทำนองที่ยกกลับที่ตกแต่งทำนอง มีลูกตกตรงกับเพลงเรือบรเทศทั้งสองเที่ยวรวม 4 แห่งได้แก่ จังหวะหน้าทับที่ 2,4,6 และ 8 ส่วนทำนองในจังหวะหน้าทับอื่น ๆ นั้น แม้จะมีลูกตกต่างกันแต่ยังคงอยู่ในบันไดเสียงเดียวกัน เช่นเดียวกับอัตราจังหวะชั้นเดียว ดังนี้

ตัวอย่างที่ 27 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 5
อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमตรี ตราโมท

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1

1	2
- ม้ - รั	- ดั (ล)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 1

1	2	3	4
- ล - ช	ช ช - ล	ล ล - ดั	ดั ดั (รั)

ลูกตกต่างกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2

3	4
- ฟ ช ล	- ดั (รั)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 2

5	6	7	8
- ม้ - รั	- ดั - ล	- ฟ ช ล	- ดั (รั)

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3

5	6
- ช - ดั	- รั (ม้)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 3

9	10	11	12
- ล - ช	ช ช - ล	ล ล - ดั	ดั ดั (รั)

ลูกตกต่างกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4

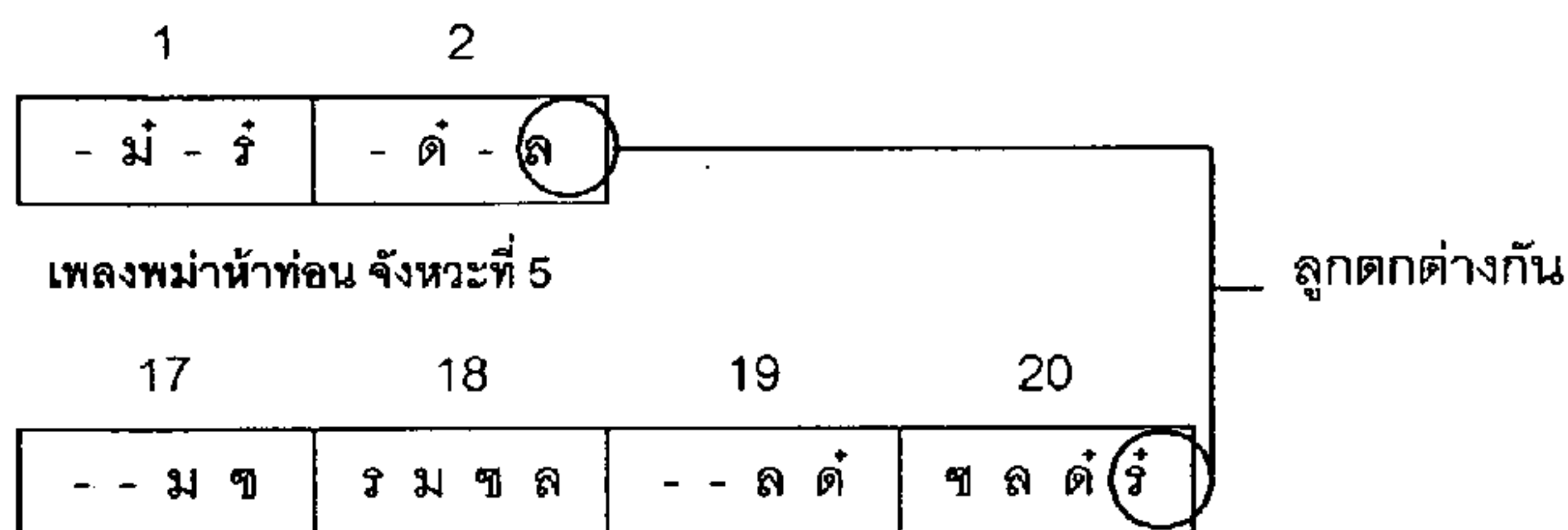
7	8
- ช้ - ม้	- รั (ดั)

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 4

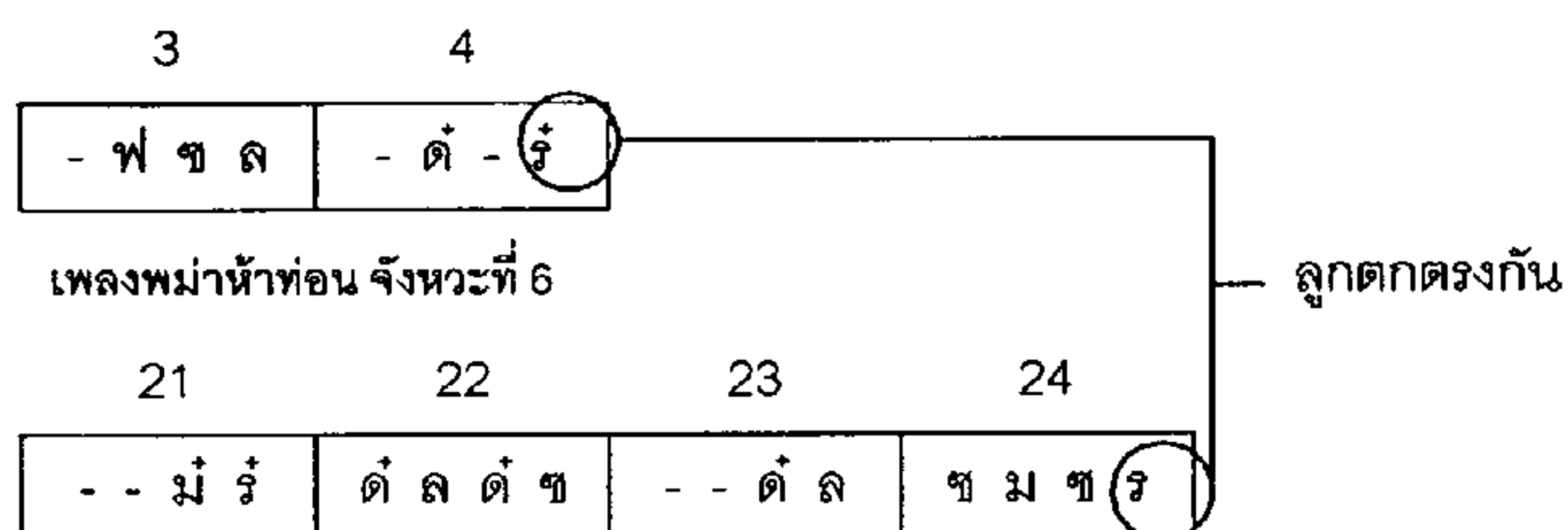
13	14	15	16
- ช - ดั	- รั - ม้	- ช้ - ม้	- รั (ดั)

ลูกตกตรงกัน

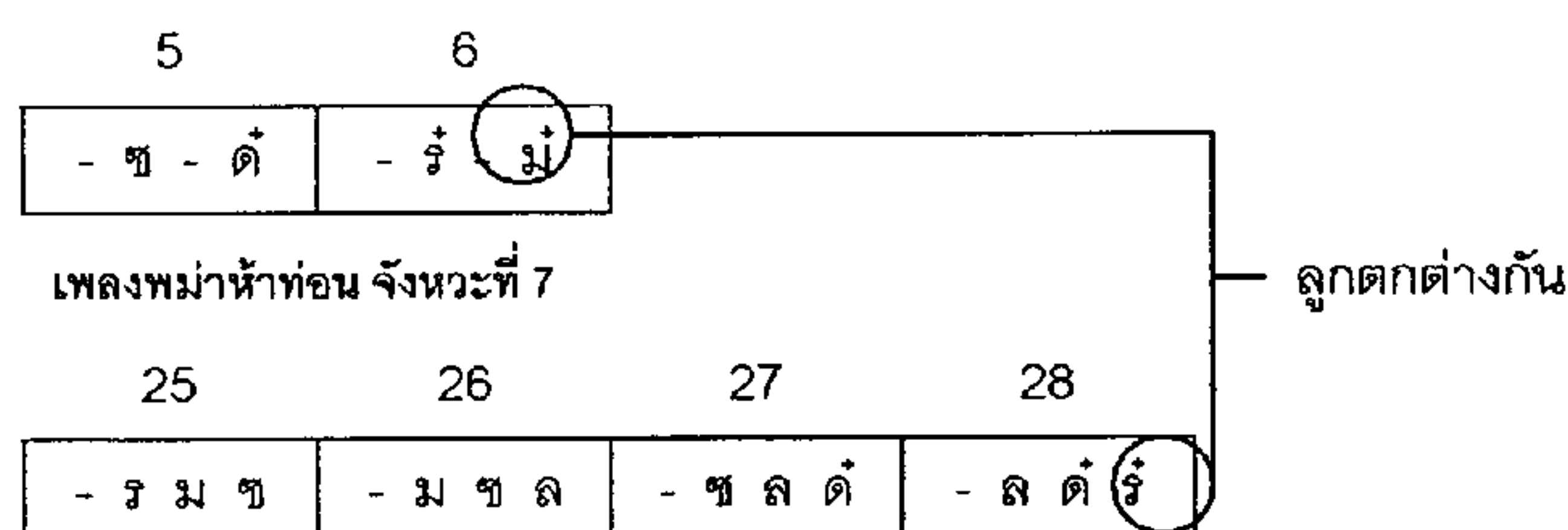
เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1 (เที่ยวกลับ)

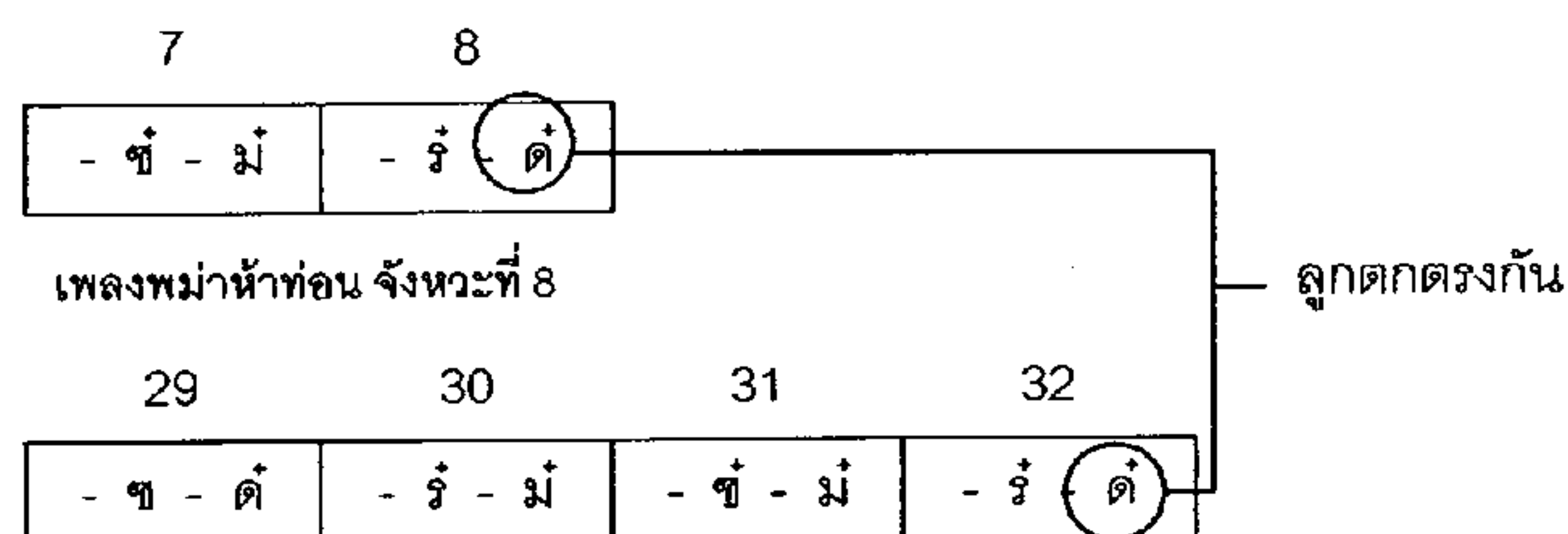
เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2 (เที่ยวกลับ)

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3 (เที่ยวกลับ)

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4 (เที่ยวกลับ)

เมื่อพิจารณาลูกตกจังหวะหน้าทับของทั้ง 2 ทำนองตามทฤษฎีของหลักการประพันธ์เพลงไทยพบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้นี้เป็นทำนองที่ขยายจากเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 ขึ้น 1 อัตรารัน โดยมีการตกแต่งทำนองในเที่ยวกลับ แต่ยังคงยึดลูกตกเที่ยวแรกเป็นหลักในการประพันธ์ สามารถแสดงให้เห็นชัดเจนได้ดังนี้

ตาราง 22 การเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 5
อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท

จังหวะหน้าทับ (ลำดับที่)	ลูกตกเพลงเรือบรเทศ (เสียง)	ลูกตกเพลงพม่าห้าท่อน (เสียง)
1	ล	ร
2	ร	ร
3	ม	ร
4	ด	ด
5 (1)	ล	ร
6 (2)	ร	ร
7 (3)	ม	ร
8 (4)	ด	ด

หมายเหตุ - จังหวะหน้าทับลำดับที่ 5 - 8 คือ จังหวะหน้าทับที่ 1 - 4 ในเที่ยวกลับ

- ตัวเลขและตัวอักษรที่เป็นตัวหนาแสดงถึงลำดับจังหวะหน้าทับและเสียงลูกตกที่ตรงกัน

1.5.4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท (ความยาว 1 จังหวะหน้าทับ เท่ากับ 1 ประโยคเพลง) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มี 8 จังหวะหน้าทับโดย 4 จังหวะหลังเป็น ทำนองเที่ยวกลับที่ตกแต่งทำนอง มีลูกตกตรงกันทั้งสองเที่ยวรวม 4 แห่งได้แก่ จังหวะหน้าทับที่ 2,4,6 และ 8 ส่วนทำนองในจังหวะหน้าทับอื่น ๆ นั้น แม้จะมีลูกตกต่างกันแต่ยังคงอยู่ในบันไดเสียงเดียวกัน เช่นเดียวกับอัตรา จังหวะชั้นเดียวและอัตราจังหวะ 2 ชั้นข้างต้น ดังนี้

ตัวอย่างที่ 28 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 5
อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1

1	2							
- มี่ - รั	- ดั - ล							
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 1								ลูกตกต่างกัน
1	2	3	4	5	6	7	8	
- ท - ล	- ฑ - ม	- ด ร ม	- ฑ - ล	- ล - ฑ	ฑ ฑ - ล	ล ล - ดั	ดั ดั รั	

ลูกตกต่างกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2

3	4						
- ฟ ช ล	- ด (- ร)						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 2							
9	10	11	12	13	14	15	16
มี ด มี ร	มี ด ร ล	ด ล ร ด	ร ล ด ช	ล ช ด ล	ด ช ล ม	ช ม ล ช	ล ม ช (ร)

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3

5	6						
- ช - ด	- ร - มี	ลูกตกต่างกัน					
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 3							
17	18	19	20	21	22	23	24
ด ร ม ช	ม ล ม ช	ร ม ช ล	ช ด ช ล	ม ช ล ด	ล ร ล ด	ช ล ด ร	ด มี ด ร

ลูกตกต่างกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4

7	8						
- ช - มี	- ร - <u>ด</u>	ลูกตกตรงกัน					
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 4							
25	26	27	28	29	30	31	32
- ล ช ม	ช ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - <u>ด</u>

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1 (เพียวกลับ)

1	2						
- มี - ร	- ด - ล						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 5		ลูกตกต่างกัน					
33	34	35	36	37	38	39	40
- - ม ม	- - ช ช	- - ด ด	- - ล ล	- - ช ช	- - มี มี	- - ช ช	- - ร (ร)

ลูกตกต่างกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2 (เที่ยวกลับ)

3	4							
- ฟ ช ล	- ดั - รั	ลูกตกตรงกัน						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 6								
41	42	43	44	45	46	47	48	
- - รั รั	ม่ รั ดั ล	- - ดั ดั	รั ดั ล ช	- - ล ล	ดั ล ช ม	- - ช ช	ล ช ม รั	

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3 (เที่ยวกลับ)

5	6						
- ช - ดั	- ริ (ม่)						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 7							
49	50	51	52	53	54	55	56
- - ช ร	ม ช ม ช	- - ร ม	ช ล ช ล	- - ดั ช	ล ดั ล ดั	- - ช ล	ดั ริ ดั ริ

ลูกตกต่างกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4 (เที่ยวกลับ)

7	8						
- ช - ม	- ริ (ดั)	ลูกตกตรงกัน					
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 8							
57	58	59	60	61	62	63	64
- ล ช ม	ช ม ริ ด	ด ด - ริ	ริ ริ - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ริ	ริ ริ - (ดั)

ลูกตกตรงกัน

เมื่อพิจารณาลูกตกจังหวะหน้าทับของทั้ง 2 ทำนองตามทฤษฎีของหลักการประพันธ์เพลงไทยพบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้เป็นทำนองที่ขยายจากเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 ขึ้น 2 อัตราชั้น โดยมีการตกแต่งทำนองในเที่ยวกลับ แต่ยังคงยึดลูกตกเที่ยวแรกเป็นหลักในการประพันธ์ สามารถแสดงให้เห็นชัดเจนได้ดังนี้

ตาราง 23 การเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 5
อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราไมท

จังหวะหน้าทับ (ลำดับที่)	ลูกตกเพลงเรือบรเทศ (เสียง)	ลูกตกเพลงพม่าห้าท่อน (เสียง)
1	ล	ว
2	ร	ร
3	ม	ว
4	ด	ด
5 (1)	ล	ว
6 (2)	ร	ร
7 (3)	ม	ว
8 (4)	ด	ด

หมายเหตุ - จังหวะหน้าทับลำดับที่ 5 - 8 คือ จังหวะหน้าทับที่ 1 - 4 ในเที่ยวกลับ

- ตัวเลขและตัวอักษรที่เป็นตัวหนาแสดงถึงลำดับจังหวะหน้าทับและเสียงลูกตกที่ตรงกัน

1.5.5 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) (ความยาว 1 จังหวะหน้าทับ เท่ากับ 1 ประโยคเพลง) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มี 8 จังหวะหน้าทับโดย 4 จังหวะหลังเป็นทำนองเที่ยวกลับที่ตกแต่งทำนอง มีลูกตกตรงกันทั้งสองเที่ยวรวม 4 แห่งได้แก่ จังหวะหน้าทับที่ 2, 4, 6 และ 8 ส่วนทำนองในจังหวะหน้าทับอื่น ๆ นั้น แม้จะมีลูกตกต่างกันแต่ยังคงอยู่ในบันไดเสียงเดียวกัน เช่นเดียวกับทางक्रमดนตรี ตราไมททั้ง 3 อัตราชั้น ดังนี้

ตัวอย่างที่ 29 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 5
อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1

1	2						
- ม - ร	- ต - ล	ลูกตกต่างกัน					
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 1							
1	2	3	4	5	6	7	8
- ท - ล	- ช - ม	ร ด ร ม	- ช - ล	- - ค ล	ค ช ล ม	ช ม ล ช	ล ม ช

ลูกตกต่างกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2

3	4							
- ฟ ช ล	- ตั - รั							
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 2								ลูกตกตรงกัน
9	10	11	12	13	14	15	16	
รั ตั มั รั	มั ตั ร ล	ตั ล รั ตั	รั ล ตั ช	ล ช ตั ล	ตั ช ล ม	ช ม ล ช	ล ม ช รั	

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3

5	6						
- ช - ตั	- รั - มั						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 3							ลูกตกต่างกัน
17	18	19	20	21	22	23	24
ค ร ม ช	ม ล ม ช	ร ม ช ล	ช ตั ช ล	ม ช ล ตั	ล รั ล ตั	ช ล ตั รั	ตั มั ตั รั

ลูกตกต่างกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4

7	8						
- ช - มั	- รั - ตั	ลูกตกตรงกัน					
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 4							
25	26	27	28	29	30	31	32
- ช - มั	- รั - ตั	- ช - ตั	- - รั มั	- ช - ลั	- ช - มั	- รั ตั ล	ตั รั - ตั

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1 (เที่ยวกลับ)

1	2						
- มั - รั	- ตั - ล						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 5							
33	34	35	36	37	38	39	40
- - ม ม	- - ช ช	- - ตั ตั	- - ล ล	- - ช ช	- - มั มั	- - รั รั	- - รั รั

ลูกตกต่างกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2 (เที่ยวกลับ)

3	4								
- ฟ ช ล	- ดั - รั								
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 6									ลูกตกตรงกัน
41	42	43	44	45	46	47	48		
- - รั รั	มี รั ดั ล	- - ดั ดั	รั ดั ล ช	- - ล ล	ดั ล ช มี	- - ช ช	ล ช มี รั		

ลูกตกตรงกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3 (เที่ยวกลับ)

5	6							
- ช - ดั	- รั - มี							
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 7								ลูกตกต่างกัน
49	50	51	52	53	54	55	56	
- - ด ู	มี ช มี ช	- - ู มี	ช ล ช ล	- - มี ช	ล ดั ล ดั	- - ช ล	ดั รั ดั รั	

ลูกตกต่างกัน

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4 (เที่ยวกลับ)

7	8							
- ช - มี	- รั - <u>ด</u>	ลูกตกตรงกัน						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 8								
57	58	59	60	61	62	63	64	
- ล ช มี	- รั - ด	- ช - ด	- - รั มี	- ช - ล	- ช - มี	- รั ด ล	ด รั - <u>ด</u>	

ลูกตกตรงกัน

เมื่อพิจารณาลูกตกจังหวะหน้าทับของทั้ง 2 ทำนองตามทฤษฎีของหลักการประพันธ์เพลงไทยพบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้เป็นทำนองที่ขยายจากเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 ขึ้น 2 อัตราขึ้น โดยมีการตกแต่งทำนองในเที่ยวกลับ แต่ยังคงยึดลูกตกเที่ยวแรกเป็นหลักในการประพันธ์ สามารถแสดงให้เห็นชัดเจนได้ดังนี้

ตาราง 24 การเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 5
อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

จังหวะหน้าทับ (ลำดับที่)	ลูกตกเพลงเรือบรเทศ (เสียง)	ลูกตกเพลงพม่าห้าท่อน (เสียง)
1	ล	ร
2	ร	ร
3	ม	ร
4	ด	ด
5 (1)	ล	ร
6 (2)	ร	ร
7 (3)	ม	ร
8 (4)	ด	ด

หมายเหตุ - จังหวะหน้าทับลำดับที่ 5 - 8 คือ จังหวะหน้าทับที่ 1 - 4 ในเที่ยวกลับ

- ตัวเลขและตัวอักษรที่เป็นตัวหนาแสดงถึงลำดับจังหวะหน้าทับและเสียงลูกตกที่ตรงกัน

1.5.6 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)(ความยาว 1

จังหวะหน้าทับ เท่ากับ 2 ประโยคเพลง) จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้มี 8 จังหวะหน้าทับ โดย 4 จังหวะหลังเป็นทำนองเที่ยวกลับที่ตกแต่งทำนอง มีลูกตกตรงกันทั้งสองเที่ยวรวม 4 แห่งได้แก่ จังหวะหน้าทับที่ 2, 4, 6 และ 8 ส่วนทำนองในจังหวะหน้าทับอื่น ๆ นั้น แม้จะมีลูกตกต่างกันแต่ยังคงอยู่ในบันไดเสียงเดียวกัน เช่นเดียวกับทางक्रमดนตรี ตราโมททั้ง 3 อัตราชั้น และทางพระยาประสานดุริยศัพท์ ดังนี้

ตัวอย่างที่ 30 แสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 5

อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1

1 2

- ม - ร	- ด - ล

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 1

ลูกตกต่างกัน

1	2	3	4	5	6	7	8
- ด ร ม	- ช - ล	- ด - ล	- ช - ม	- ม - ร	ร ร - ม	ม ม - ช	ช ช - ล
9	10	11	12	13	14	15	16
ร ด ม ร	ม ด ร ล	ด ล ร ด	ร ล ด ช	ล ช ด ล	ด ช ล ม	ช ม ล ช	ล ม ช ร

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2

3 4

- ฟ ช ล	- ดั - รั						

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 2

ลูกตกตรงกัน

17	18	19	20	21	22	23	24
รั ดั มั รั	มั ดั รั ล	- - - -	- - - -	ดั ล รั ดั	รั ล ดั ช	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	รั ดั มั รั	มั ดั รั ล	- - - -	- - - -	ดั ล รั ดั	รั ล ดั ช
25	26	27	28	29	30	31	32
ล ช ดั ล	ดั ช ล ม	- - - -	- - - -	ช ม ล ช	ล ม ช รั	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ล ช ดั ล	ดั ช ล ม	- - - -	- - - -	ช ม ล ช	ล ม ช รั

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3

5 6

- ช - ดั	- รั - มั						

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 3

ลูกตกต่างกัน

33	34	35	36	37	38	39	40
ร ด ม รั	ช ม ล ช	- - - -	- - - -	ช รั ช ม	ล ช ดั ล	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ร ด ม รั	ช ม ล ช	- - - -	- - - -	ช รั ช ม	ล ช ดั ล
41	42	43	44	45	46	47	48
ช ม ล ช	ดั ล รั ดั	- - - -	- - - -	ดั ช ดั ล	รั ดั มั รั	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ช ม ล ช	ดั ล รั ดั	- - - -	- - - -	ดั ช ดั ล	รั ดั มั รั

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4

7 8

- ชั - มั	- รั - ดั						

เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 4

ลูกตกตรงกัน

49	50	51	52	53	54	55	56
- - ชั ชั	- - มั มั	- - รั รั	- - ดั ดั	- - ท ท	- - ล ล	- - ช ช	- - ม ม
57	58	59	60	61	62	63	64
- ด ร ม	- ช - ล	- ดั - ล	- ช - ม	- ช - ดั	- รั - มั	- ชั - ม	- รั - ดั

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 1 (เทียบกลับ)

1	2						
- ม - ร	- ด - ล						
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 5							
65	66	67	68	69	70	71	72
- - - -	- ม ม ม	- - - -	- ม ม ม	- - - -	- ม ม ม	- - - -	- ล ล ล
ม ด ร ม	- - - -	ช ล ช ม	- - - -	ม ด ร ม	- - - -	ร ม ช ล	- - - -
73	74	75	76	77	78	79	80
- - - -	- ช ช ช	- - - -	- ล ล ล	- - - -	- ด ด ด	- - - -	- ร ร ร
- ↑ ช - ช	- - - -	- ↑ ล - ล	- - - -	- ↑ ด - ด	- - - -	- ↑ ร - ร	- - - -

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 2 (เทียบกลับ)

3	4							
- ฟ ช ล	- ด - <u>ร</u>							
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 6								ลูกตกตรงกัน
81	82	83	84	85	86	87	88	
- - ร ร	- - ร ร	- - ร ร	ม ร ด ล	- - ล ล	- - ล ล	- - ด ด	ร ด ล ช	
89	90	91	92	93	94	95	96	
- - ช ช	- - ช ช	- - ล ล	ด ล ช ม	- - ม ม	- - ม ม	- - ช ช	ล ช <u>ม</u> ร	

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 3 (เทียบกลับ)

5	6							
- ช - ด	- ร - ม							
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 7								ลูกตกต่างกัน
97	98	99	100	101	102	103	104	
- - ร ร	ม ร ด ล	- - ด ด	ร ด ล ช	- - ล ล	ด ล ช ม	- - ช ช	ล ช ม ร	
105	106	107	108	109	110	111	112	
- - ช ร	ม ช ม ช	- - ร ม	ช ล ช ล	- - ด ช	ล ด ล ด	- - ช ล	ด ร ด ร	

เพลงเรือบรเทศ จังหวะที่ 4 (เที่ยวกลับ)

7	8							
- ชี - มี	- รั - ด							
เพลงพม่าห้าท่อน จังหวะที่ 8								ลูกตกตรงกัน
113	114	115	116	117	118	119	120	
- - ช ช	- - ล ล	- - ท ท	- - ด ⁺ ด ⁺	ท ล ช ล	ท ด ⁺ รั มี	- - - -	- - - -	
121	122	123	124	125	126	127	128	
- ด รั มี	- ช - ล	- ด ⁺ - ล	- ช - มี	- ช - ด ⁺	- รั - มี	- ชี - มี	- รั - ด	

เมื่อพิจารณาลูกตกจังหวะหน้าทับของทั้ง 2 ทำนองตามทฤษฎีของหลักการประพันธ์เพลงไทยพบว่า เพลงพม่าห้าท่อนในหัวข้อนี้เป็นทำนองที่ขยายจากเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 ขึ้น 3 อัตราชั้น โดยมีการตกแต่งทำนองในเที่ยวกลับ แต่ยังคงยึดลูกตกเที่ยวแรกเป็นหลักในการประพันธ์ สามารถแสดงให้เห็นชัดเจนได้ดังนี้

ตาราง 25 การเปรียบเทียบลูกตกเพลงเรือบรเทศทำนองที่ 2 กับ เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 5

อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

จังหวะหน้าทับ (ลำดับที่)	ลูกตกเพลงเรือบรเทศ (เสียง)	ลูกตกเพลงพม่าห้าท่อน (เสียง)
1	ล	ร
2	ร	ร
3	ม	ร
4	ด	ด
5 (1)	ล	ร
6 (2)	ร	ร
7 (3)	ม	ร
8 (4)	ด	ด

หมายเหตุ - จังหวะหน้าทับลำดับที่ 5 - 8 คือ จังหวะหน้าทับที่ 1 - 4 ในเที่ยวกลับ

- ตัวเลขและตัวอักษรที่เป็นตัวหนาแสดงถึงลำดับจังหวะหน้าทับและเสียงลูกตกที่ตรงกัน

2. โครงสร้างทำนองเพลง

ในหัวข้อนี้โดยรวมนั้น จะเป็นการวิเคราะห์โครงสร้างทำนองเพลงในด้านของ ลักษณะทำนองเพลง บันไดเสียง การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง โดยวิเคราะห์ตามลำดับท่อน ที่ละอัตราจังหวะ เช่นเดิม แต่เนื่องจากในท่อนที่ 1 มีทำนองส่วนอื่นนอกเหนือจากเนื้อเพลง ได้แก่ ลูกโยนและเพลงภาษา อันเป็นเอกลักษณ์ของเพลงพม่าห้าท่อน รวมถึงทำนองเชื่อมปรากฏอยู่ด้วย ซึ่งแต่ละทำนองดังกล่าว ต่างก็มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน ดังนั้นเพื่อความเป็นสัดส่วนและเพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น การวิเคราะห์โครงสร้างทำนองเพลง ในข้อนี้ ผู้วิจัยจึงได้จัดลำดับหมวดหมู่ของทำนองในท่อน 1 ขึ้นใหม่ ไม่เป็นไปตามลำดับโครงสร้างหลัก เพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 (หน้า 41) โดยแยกออกเป็น 3 หมวดหมู่คือ ทำนองสำคัญ (ได้แก่ ทำนองตอนต้น เนื้อเพลง และทำนองจบ) การออกภาษาและการออกลูกโยน และทำนองเชื่อม ซึ่งเรียงตามลำดับหัวข้อดังนี้

2.1 ท่อน 1

2.1.1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमดนตรี ตราไมโท

2.1.1.1 ทำนองสำคัญ

1) ทำนองตอนต้น

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2) เนื้อเพลง

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

3) ทำนองจบ

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.1.1.2 การออกภาษาและการออกลูกโยน

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม
- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง
- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง

2.1.1.3 ทำนองเชื่อม

- จำนวนครั้ง
- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- จำนวนห้องตามการบรรเลง
- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง

2.1.2 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราไมท

2.1.2.1 ทำนองสำคัญ

1) ทำนองตอนต้น

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2) เนื้อเพลง

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

3) ทำนองจบ

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.1.2.2 การออกภาษาและการออกลูกโยน

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม
- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง
- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง

2.1.2.3 ทำนองเชื่อม

- จำนวนครั้ง
- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- จำนวนห้องตามการบรรเลง
- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง

2.1.3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท

2.1.3.1 ทำนองสำคัญ

1) ทำนองตอนต้น

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย่อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2) เนื้อเพลง

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย่อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

3) ทำนองจบ

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย่อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.1.3.2 การออกภาษาและการออกลูกโยน

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม
- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย่อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง
- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง

2.1.3.3 ทำนองเชื่อม

- จำนวนครั้ง
- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- จำนวนห้องตามการบรรเลง
- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง

2.1.4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

2.1.4.1 ทำนองสำคัญ

1) ทำนองตอนต้น

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2) เนื้อเพลง

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

3) ทำนองจบ

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.1.4.2 การออกภาษาและการออกลูกโยน

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม
- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง
- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง

2.1.4.3 ทำนองเชื่อม

- จำนวนครั้ง
- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- จำนวนห้องตามการบรรเลง
- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง

2.1.5 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

2.1.5.1 ทำนองสำคัญ

1) ทำนองตอนต้น

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2) เนื้อเพลง

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

3) ทำนองจบ

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.1.5.2 การออกภาษาและการออกลูกโยน

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม
- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง
- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง

2.1.5.3 ทำนองเชื่อม

- จำนวนครั้ง
- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- จำนวนห้องตามการบรรเลง
- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง

2.2 ท่อน 2

2.2.1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางครุมนตรี ตราโมท

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย่อต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.2.2 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย่อต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.2.3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย่อต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.2.4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย่อต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.2.5 อัตราจ้างหะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.3 ท่อน 3

2.3.1 อัตราจ้างหะชั้นเดียว ทางครุมนตรี ตราโมท

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.3.2 อัตราจ้างหะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.3.3 อัตราจ้างหะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.3.4 อัตราจ้างหะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.3.5 อัตราจ้างหะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.4 ท่อน 4

2.4.1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางครุมนตรี ตราโมท

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.4.2 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.4.3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.4.4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.4.5 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.5 ท่อน 5

2.5.1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमดนตรี ตราโมท

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย่อต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.5.2 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย่อต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.5.3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย่อต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.5.4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย่อต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.5.5 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

- ลักษณะทำนอง
- บันไดเสียง
- การย่อต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง

2.1 ท่อน 1

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ที่ละส่วนย่อยตามโครงสร้างหลักเพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 (หน้า 41) เรียงตามลำดับอัตราจังหวะเช่นเดิม นำเสนอในลักษณะพรรณนาวิเคราะห์ ดังนี้

2.1.1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमดนตรี ตราโมท

2.1.1.1 ทำนองสำคัญ

1) ทำนองตอนต้น (ห้องที่ 1-4) เป็นทำนองส่วนที่ 1 ตามโครงสร้างหลัก

มีทำนองเพียง 1 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 31 ทำนองตอนต้น อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमดนตรี ตราโมท

1	2	3	4
- - - -	- ด - ↓ ด	- - - ↑ ด	- - - ด

- ลักษณะทำนองเพลง เป็นทำนองนำเข้าสู่บทเพลงพม่าห้าท่อน

มีลักษณะทำนองขึ้นเสียง ซึ่งลักษณะทำนองเพลงเช่นนี้ พบอยู่ทั่วไปในเพลงประเภทสองไม้ ใช้เป็นเครื่องหมายบอกให้รู้กันในหมู่คนดนตรีว่า จะมีการออกภาษาหรือออกลูกโยนต่อจากนี้ โดยมีเสียงลูกตกยืนอยู่ที่เสียงโดเสียงหนึ่งอันเป็นหลักในการออกภาษาหรือออกลูกโยนนั่น ซึ่งในที่นี้ปรากฏใช้ด้วยเสียง โด ตกแต่งทำนองด้วยการกวาด

- บันโดเสียง อยู่ในบันโดเสียงโด ซึ่งในที่นี้ใช้เสียง โด อันเป็นเสียง

ชั้นที่ 1 สร้างทำนองขึ้นเสียงเพื่อนำเข้าสู่การออกภาษา

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง ไม่ปรากฏ

การย่อนต้นในทำนองส่วนนี้ มีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 4 ห้องโน้ตอักษรไทย

2) เนื้อเพลง (ห้องที่ 125-164) เป็นทำนองส่วนที่ 6 ตามโครงสร้างหลัก

ต่อจากทำนองเชื่อมที่ 2 แบ่งทำนองออกได้เป็น 10 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 32 เนื้อเพลง ท่อน 1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमดนตรี ตราโมท

125	126	127	128	129	130	131	132
- - - ฑ	- ฑ - ฑ	- ม - ฟ	ฑ ล - ด	- - - ฑ	- ฑ - ฑ	- ม - ฟ	ฑ ล - ด
133	134	135	136	137	138	139	140
- - - ด	- ด - ด	- ล - ม	ด ล - ด	- ม ม ม	- ร - ด	- - - ล	- ล - ล
141	142	143	144	145	146	147	148
- - - ฑ	- ฑ - ฑ	- ม - ฟ	ฑ ล - ด	- ม ม ม	- ร - ด	- - - ล	- ล - ล
149	150	151	152	153	154	155	156
- ฑ - -	ร ฑ - ม	- - - ร	- ด ร ม	- ฑ - -	ม ฑ - ม	- - - ร	- ด ร ม
157	158	159	160	161	162	163	164
ม ม - -	ม ม - -	ม ม - -	ม ม - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ม ม	- - ม ม	- - ม ม	- - ม ม	- ฑ - ล	- ฑ - ม	ม ม - ร	ร ร - ด

- ลักษณะทำนองเพลง พบการใช้ทำนอง 3 ลักษณะ ส่วนใหญ่เป็นลักษณะทางพื้นชนในท้องที่ 125-148 ซึ่งเป็นทำนองในช่วงแรก และในท้องที่ 161-164 อันเป็นวรรณคดีสุดท้าย นอกจากนี้มีการใช้ลักษณะยกเสียงในท้องที่ 149-156 ลักษณะเหลื่อมกระชั้นเสียงในท้องที่ 157-160

- บันไดเสียง ทำนองส่วนนี้ใช้เพียงบันไดเสียงโดเท่านั้น โดยส่วนใหญ่ใช้เฉพาะกลุ่มเสียงหลักในการสร้างทำนองแต่ละวรรค มีการใช้เสียง ฟา อันเป็นเสียงรองช่วยตกแต่งทำนองในท้องที่ 127,131,143

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง ไม่ปรากฏ การย่อนต้นในทำนองส่วนนี้ โดยมีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 40 ห้องโน้ตอักษรไทย

3) ทำนองจบ (ท้องที่ 165-168) เป็นทำนองส่วนที่ 7 ตามโครงสร้างหลัก ต่อจากเนื้อเพลงมีทำนองเพียง 1 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 33 ทำนองจบ อัตรำจังหวะขึ้นเดียว ทางครุมนตรี ตราโมท

165	166	167	168
- ม ช ล	- ต - ร	- ช - ม	- ร - ต

- ลักษณะทำนองเพลง เป็นทำนองทางพื้นมีใจความต่อเนื่องจากทำนองวรรณคดีสุดท้ายของเนื้อเพลง

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด โดยใช้เฉพาะกลุ่มเสียงหลักอันได้แก่เสียง โด เร มี ชอล ลา ในการสร้างทำนองเท่านั้น ไม่พบการใช้เสียงรองช่วยตกแต่งทำนอง

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง ไม่ปรากฏ การย่อนต้นในทำนองส่วนนี้ มีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 4 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.1.1.2 การออกภาษาและการออกกลุโยน ในท่อน 1 อัตรำจังหวะขึ้นเดียว ทางครุมนตรี ตราโมทนี้ ไม่ปรากฏการออกกลุโยน แต่มีการออกภาษา 2 ครั้ง ดังนี้

1) เพลงภาษาลำเนียงแขก (ท้องที่ 5-60) เป็นทำนองส่วนที่ 2 ตามโครงสร้างหลักต่อจากทำนองตอนต้น มีรายละเอียดดังนี้

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม เพลงภาษาลำเนียงแขกนี้เป็นการออกภาษากว่าครั้งที่ 1 ของอัตรำจังหวะขึ้นเดียว ทางครุมนตรี ตราโมทแบ่งทำนองออกได้เป็น 2 กลุ่มดังนี้

1.1) กลุ่มที่ 1 (ห้องที่ 5-28) แบ่งทำนองออกได้เป็น 6 วรรค ดังนี้

และการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 43 เพลงภาษาสำเนียงแขก กลุ่มที่ 1

5	6	7	8	9	10	11	12
- ช - ล	- ตั - -	- ช - ล	- ตั - -	- ช - ล	- ตั - ตั	- รั - มั	- มั - -
- - - ช	- ล - ตั	- - - ช	- ล - ตั	- - - ช	- ล - ตั	- ตั - รั	- มั - มั
13	14	15	16	17	18	19	20
- ช - ล	- ม - -	- ช - ล	- ม - -	- ช - ล	- ม - ช	- ล - ช	- ช - -
- - - ช	- ล - ม	- - - ช	- ล - ม	- - - ช	- ล - ม	- ช - ล	- ช - ช
21	22	23	24	25	26	27	28
- ร - ม	- ช - -	- ตั - ล	- ช - -	- ร - ม	- ช - ช	- ล - ตั	- ตั - -
- - - ร	- ม - ช	- - - ตั	- ล - ช	- - - ร	- ม - ช	- ช - ล	- ตั - ตั:

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยลักษณะเหลี่ยมวลี

ในห้องที่ 5-8,13-16,21-24 และ ลักษณะเหลี่ยมวรรคในห้องที่ 9-12,17-20,25-28

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด โดยใช้เฉพาะ
กลุ่มเสียงหลักอันได้แก่เสียง โด เร มี ซอล ลา ในการสร้างทำนองเท่านั้น ไม่พบการใช้เสียงรองช่วยตกแต่ง
ทำนอง

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง มีการบรรเลง
ย่อนต้นอีก 1 ครั้งรวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 48 ห้องโน้ตอักษรไทย

1.2) กลุ่มที่ 2 (ห้องที่ 29-60) แบ่งทำนองออกได้เป็น 8 วรรค ดังนี้

และการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 35 เพลงภาษาสำเนียงแขก กลุ่มที่ 2

29	30	31	32	33	34	35	36
- ช ช -	ด ช - ด	- ช ช -	ด ช - ด	- ด ร ม	ร ช ร ม	ร ด ร ม	ร ช ร ม
37	38	39	40	41	42	43	44
- - ล ด	ช ล ด ช	ล ด ช ล	ด ร ม ช	- - ช ช	- ช - -	- ล - ช	ล ช ล ล
45	46	47	48	49	50	51	52
- ล ล -	ล ช ล ล	ล ช ล ล	ล ช ล ล	- - ล ตั	ช ล ตั ช	ล ตั ช ล	ท ตั ร ม
53	54	55	56	57	58	59	60
- - มั มั	- มั - -	ช ล ตั รั	มั ร มั มั	- - มั มั	- มั - -	ช ล ตั รั	ตั ล ตั ตั:

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยลักษณะยกเสียง
ในท้องที่ 29-32,41-44,53-60 และ ลักษณะเก็บในท้องที่ 33-40,45-52 โดยผสมผสานทั้ง 2 ลักษณะให้เข้ากันได้
อย่างกลมกลืน ด้วยสัดส่วนที่เท่ากัน

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด โดยทำนอง
ส่วนใหญ่สร้างด้วยกลุ่มเสียงหลัก พบการใช้เสียงรอง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียงในท้องที่ 52 เพียง 1 ครั้ง

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง มีการบรรเลง
ย่อนต้นอีก 1 ครั้งรวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 64 ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบความ
สัมพันธ์ระหว่างเพลงภาษาสำเนียงแขก กับ ทำนองตอนต้นคือ การใช้บันไดเสียงโดเหมือนกัน การที่ลูกตกในท้อง
ที่ 6,8,10 ของเพลงภาษาสำเนียงแขกกลุ่มที่ 1 เป็นเสียง โด ทำให้เป็นการย้ำเสียงลูกตกสุดท้ายของทำนองตอนต้น
และลูกตกสุดท้ายในแต่ละกลุ่มของเพลงภาษาสำเนียงแขก ยังคงเป็นเสียง โด อีกด้วย

2) เพลงภาษาสำเนียงข่า (ท้องที่ 69-116) เป็นทำนองส่วนที่ 4 ตาม
โครงสร้างหลัก ต่อจากทำนองเชื่อมที่ 1 มีรายละเอียดดังนี้

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม เพลงภาษาสำเนียงข่านี้เป็นการ
ออกภาษาครั้งที่ 2 ของอัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमन्त्री ตราไมท ทำนองเพลงมีเพียงกลุ่มเดียว แบ่งออกได้เป็น
12 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 31 เพลงภาษาสำเนียงข่า

69	70	71	72	73	74	75	76
ล :- - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -	ร ม - ท	ท ท - -	ร ้ ล - ท	ท ท - -
- ม ้ - ร ้	- ด ้ - ท	- ล ช ล	ช ม ช ม	- - ร ม	- ท ท ท	- - ร ้ ล	- ท ท ท
77	78	79	80	81	82	83	84
ร ม - ท	ท ท - ล	ช ล ช ม	ช ม - -	ร ม - ท	ท .ท - -	ร ้ ล - ท	ท ท - -
- - ร ม	- ท ท ท	- ล ช ล	ช ม ช ม	- - ร ม	- ท ท ท	- - ร ้ ล	- ท ท ท
85	86	87	88	89	90	91	92
ร ม - ท	ท ท - ล	ช ล ช ม	ช ม - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -
- - ร ม	- ท ท ท	- ล ช ล	ช ม ช ม	ช ร ช ล	ท ด ้ ร ้ ด ้	- - (ทลช)	- - - - -
93	94	95	96	97	98	99	100
ท ล ช ล	ท ล ช -	ช ร ช ล	ท ล ช -	ช ร ช ล	ท ด ้ ร ้ ด ้	- - (ทลช)	- - - - -

ตัวอย่างที่ 36 (ต่อ)

101	102	103	104	105	106	107	108
ท ล ช ล	ท ล ช -	ช ร ช ล	ท ล ช -	ช ร ช ล	ท ด ร์ ด	- - (ทลช)	- - - -
109	110	111	112	113	114	115	116
ล ช ฟ ม	ร ช - -	ล ช ฟ ม	ร ช - -	ล ช ฟ ม	ร ช - -	ร ช ล ท	ด ร์ - -
- - ล ช	ฟ ม ร ช	- - ล ช	ฟ ม ร ช	- - ล ช	ฟ ม ร ช	- - ร ช	ล ท ด ร์!

- ลักษณะทำนองเพลง เริ่มต้นทำนองด้วยลักษณะทางพื้นใน ห้องที่ 69-72 จากนั้นใช้ลักษณะเหลี่ยมวลีในห้องที่ 73-76, 81-84, 109-116 ลักษณะเหลี่ยมวรรคในห้องที่ 77-80, 85-88 ลักษณะลัคนางค์ใน ห้องที่ 89-108 ซึ่งเป็นลักษณะที่ใช้มากที่สุดของเพลงภาษานี้

- บันไดเสียง ในห้องที่ 69-72 ดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงโด ต่อเนื่องจากทำนองเชื่อมที่ 1 มีการใช้โน้ตรอง เสียง ที่ เป็นเสียงเชื่อมเข้าสู่บันไดเสียงซอลในห้องที่ 70 โดยปรากฏ การใช้บันไดเสียงซอลซึ่งเป็นบันไดเสียงหลักของทำนองส่วนนี้ในห้องที่ 73-116 โดยในบันไดเสียงนี้พบการใช้เสียง โด ซึ่งเป็นเสียงรองช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียงในห้องที่ 90, 98, 106, 116 และใช้เสียง ฟา ซึ่งเป็นเสียงรองอีก เสียงหนึ่งช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียงเช่นเดียวกันในห้องที่ 109-114

- การย้อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง มีการบรรเลง ย้อนต้นอีก 1 ครั้งรวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 96 ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า การใช้บันไดเสียงโด รวมถึงใช้เสียงรอง เสียง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองในห้องที่ 69-72 และการใช้เสียง เร เป็นลูกตก สุดท้าย การใช้ลักษณะเหลี่ยมวลีในประโยคสุดท้ายของเพลงภาษาสำเนียงข่า (ห้องที่ 109-116) สัมพันธ์กับ ทำนองเชื่อมที่ 1 (รายละเอียดการวิเคราะห์ทำนองเชื่อมที่ 1 จะกล่าวถึงในหัวข้อ 2.1.1.3 ลำดับถัดไป) นอกจากนี้ ยังพบว่าในประโยคสุดท้ายของเพลงภาษาสำเนียงข่า มีการใช้กระสวนจังหวะในทุกวลีสัมพันธ์กับ ทำนองเชื่อมที่ 1 อีกด้วย ดังแสดงให้เห็นได้ดังนี้

ตัวอย่างที่ 37 กระสวนจังหวะประโยคสุดท้ายของเพลงภาษาสำเนียงข่า(ห้องที่ 93-100)

- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X

2.1.1.3 ทำนองเชื่อม ในท่อนที่ 1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางครุมนตรี ตราไมทนี ปรากฏการใช้ทำนองเชื่อม 2 ครั้ง ดังนี้

1) ทำนองเชื่อมที่ 1 (ห้องที่ 61-68) เป็นทำนองส่วนที่ 3 ตามโครงสร้างหลัก ต่อจากเพลงภาษาสำเนียง ขก แบ่งทำนองออกได้เป็น 2 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 38 ทำนองเชื่อมที่ 1

61	62	63	64	65	66	67	68
ร้ ดั ท ล	ช ดั - -	ร้ ดั ท ล	ช ดั - -	ร้ ดั ท ล	ช ดั - -	ร้ ดั ท ล	ช ร้ - -
- - ร้ ดั	ท ล ช ดั	- - ร้ ดั	ท ล ช ดั	- - ร้ ดั	ท ล ช ดั	- - ร้ ดั	ท ล ช ร้

- จำนวนครั้ง เป็นทำนองเชื่อมครั้งที่ 1 ทำหน้าที่เชื่อมเพลงภาษา

สำเนียงแขก กับ เพลงภาษาสำเนียงเข้าเข้าด้วยกัน

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยลักษณะเหลื่อมวลี

ตลอดทำนอง

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองด้วยกลุ่มเสียงหลักในบันไดเสียงโด

มีการใช้ เสียง ที ซึ่งอยู่ในกลุ่มเสียงรองช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียงทุกวลี

- จำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง รวมความยาวได้ 8 ห้องโน้ต

อักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า

ทำนองเชื่อมนี้ทำหน้าที่สำคัญในการเชื่อม ทำนองส่วนที่ 2 กับ ทำนองส่วนที่ 4 (เป็นส่วนของทำนองภาษาและโยนเหมือนกัน แต่ต่างกันที่เสียงลูกตกสุดท้ายของส่วนที่ 2 เป็นเสียงโด ส่วนลูกตกสุดท้ายของส่วนที่ 4 เป็นเสียงเร) เข้าด้วยกัน โดยการรับเอาเสียงลูกตกท้ายเพลงภาษาสำเนียงแขกซึ่งเป็นเสียงโด เข้ามาตกแต่งทำนองและใช้เป็นเสียงลูกตกของห้องที่ 61-66 ในบันไดเสียงเดิม จากนั้นจึงเปลี่ยนเสียงลูกตกในห้องที่ 68 ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายด้วยนั้น ให้ไปตกที่เสียง เร เพื่อนำเข้าสู่การออกภาษาด้วยเพลงสำเนียงเข้า ที่มีการใช้เสียง เร เป็นลูกตกสุดท้ายเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ยังพบว่ามีการใช้ลักษณะทำนองและกระบวนจังหวะแบบเดียวกับเพลงภาษาสำเนียงเข้า เป็นการเชื่อมส่งอย่างสนิทสนมอีกด้วย

ตัวอย่างที่ 39 กระบวนจังหวะทำนองเชื่อมที่ 1 (ห้องที่ 61-68)

- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X

- 2) ทำนองเชื่อมที่ 2 (ห้องที่ 177-124) เป็นทำนองส่วนที่ 5 ตาม

โครงสร้างหลัก ต่อจากเพลงภาษาสำเนียง ข่า แบ่งทำนองออกได้เป็น 2 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 40 ทำนองเชื่อมที่ 2

117	118	119	120	121	122	123	124
ร้ ร้ - -	ร้ ร้ - -	ร้ ร้ - -	ร้ ร้ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ร้ ร้	- - ร้ ร้	- - ร้ ร้	- - ร้ ร้	- ม้ - ร้	- ดั - ล	- ช้ - ม้	- ร้ - ดั

- จำนวนครั้ง เป็นทำนองเชื่อมครั้งที่ 2 ทำหน้าที่เชื่อมเพลงภาษา
สำเนียงข่า กับ เนื้อเพลงเข้าด้วยกัน
- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยลักษณะเหลือม
กระชั้นเสียงในห้องที่ 117-120 และลักษณะทางพื้นในห้องที่ 121-124
- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองโดยใช้เฉพาะกลุ่มเสียงหลักใน
บันไดเสียงโด ตลอดทำนอง
- จำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง รวมความยาวได้ 8 ห้องโน้ต
อักษรไทย
- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า
ทำนองเชื่อมนี้ทำหน้าที่สำคัญในการเชื่อม ทำนองส่วนที่ 4 (ทำนองภาษาและโยน) กับ ทำนองส่วนที่ 6 (เนื้อเพลง)
เข้าด้วยกัน โดยการรับเอาเสียงลูกตกท้ายเพลงภาษาสำเนียงข่าซึ่งเป็นเสียง เร ในบันไดเสียงซอล เข้ามาตกแต่ง
ทำนองในลักษณะเหลือมกระชั้นเสียงให้อยู่ที่เสียง เร ในห้องที่ 117-120 จากนั้นจึงดำเนินทำนองในห้องที่ 121-
124 ด้วยลักษณะทางพื้นบันไดเสียงโด และใช้ลูกตกสุดท้ายด้วยเสียง โด เพื่อนำเข้าสู่เนื้อเพลง ที่มีการใช้ทำนอง
ทางพื้นในช่วงต้นและดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด อีกทั้งลูกตกวรรคส่วนใหญ่เป็นเสียง โด

2.1.2 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท

2.1.2.1 ทำนองสำคัญ

- 1) ทำนองตอนต้น (ห้องที่ 1-8) เป็นทำนองส่วนที่ 1 ตามโครงสร้างหลัก
แบ่งทำนองออกได้ 2 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 41 ทำนองตอนต้น อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท

1	2	3	4	5	6	7	8
-----	--- ดั	-----	--- ดั	-----	- ดั ↓ด	--- ↑ดั	--- ดั

- ลักษณะทำนองเพลง เป็นทำนองนำเข้าสู่บทเพลงพม่าห้าท่อน
มีลักษณะทำนองขึ้นเสียง ซึ่งลักษณะทำนองเพลงเช่นนี้ พบอยู่ทั่วไปในเพลงประเภทสองไม้ ใช้เป็นเครื่องหมาย
บอกให้รู้กันในหมู่คนดนตรีว่า จะมีการออกภาษาหรือลูกโยน ต่อจากนี้ โดยมีเสียงลูกตกขึ้นอยู่ที่เสียงโดเสียงหนึ่ง
อันเป็นหลักในการออกภาษาหรือออกลูกโยนนั่น ซึ่งในที่นี้ปรากฏใช้ด้วยเสียง โด ตกแต่งทำนองด้วยการลากเสียง
ยาวในวรรคแรกและใช้การกวาดในวรรคหลัง
- บันไดเสียง อยู่ในบันไดเสียงโด ซึ่งในที่นี้ใช้เสียง โด อันเป็นเสียง
ขั้นที่ 1 สร้างทำนองขึ้นเสียงเพื่อนำเข้าสู่การออกลูกโยนเสียงโด

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง ไม่ปรากฏ

การย่อนต้นในทำนองส่วนนี้ มีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 8 ห้องโน้ตอักษรไทย

2) เนื้อเพลง (ห้องที่ 249-328) เป็นทำนองส่วนที่ 6 ตามโครงสร้างหลัก ต่อ

จากทำนองเชื่อมที่ 2 แบ่งทำนองออกได้เป็น 20 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 42 เนื้อเพลง ท่อน 1 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท

249	250	251	252	253	254	255	256
- ช - ช	- - ล ท	- ร้ - ท	- ล - ช	- ฟ ม ร	- ม - ช	- ม - ฟ	ช ล - ดั
257	258	259	260	261	262	263	264
- ช - ช	- - ล ท	- ร้ - ท	- ล - ช	- ฟ ม ร	- ม - ช	- ม - ฟ	ช ล - ดั
265	266	267	268	269	270	271	272
ช ดั ท ล	ท ดั - -	ร้ ดั ท ล	ท ดั - -	ช ดั ท ล	ท ดั - -	ร้ ดั ท ล	ท ดั - -
- - ช ดั	ท ล ท ดั	- - ร้ ดั	ท ล ท ดั	- - ช ดั	ท ล ท ดั	- - ร้ ดั	ท ล ท ดั
273	274	275	276	277	278	279	280
- - ช ล	ท ดั ท ดั	ท ดั ท ดั	ท ดั ท ดั	ม่ ร้ ดั ม	ร้ ดั ท ร้	ดั ท ล ดั	ท ล ช ล
281	282	283	284	285	286	287	288
- ร - ช	- ช ล ท	- ร้ - ท	- ท ล ช	- ด ร ม	ร ม ช ร	ม ร ด ล,	ด ร - ด
289	290	291	292	293	294	295	296
ช ม ร ม	ช ด - -	ช, ม ร ม	ช ด - -	ช ร ช ล	ท ดั - -	ร้ ม ร้ ดั	ท ล - -
- - ช ม	ร ม ช ด	- - ช, ม	ร ม ช ด	- - ช ร	ช ล ท ดั	- - ร้ ม	ร้ ดั ท ล
297	298	299	300	301	302	303	304
↑ท - ท	- ล - -	↑ช - ช	- ม - -	↑ร - ร	- ด - -	↑ร - ร	- ม - -
- - ท ท	- - ล ล	- - ช ช	- - ม ม	- - ร ร	- - ด ด	- - ร ร	- - ม ม
305	306	307	308	309	310	311	312
- ช - -	- ล - -	- ท - -	- ดั - -	- ช - -	- ดั - -	ช ล ท ดั	ร้ ม - -
- - ช ช	- - ล ล	- - ท ท	- - ดั ดั	- - ช ช	- - ดั ดั	- - ร้ ร้	- - ม ม
313	314	315	316	317	318	319	320
ดั ม ร้ ดั	ร้ ดั - -	ม่ ร้ ดั ล	ดั ล - -	ร้ ดั ล ช	ล ช - -	ดั ล ช ม	ช ม - -
- - ดั ม	ร้ ดั ร้ ดั	- - ม ร้	ดั ล ดั ล	- - ร้ ดั	ล ช ล ช	- - ดั ล	ช ม ช ม
321	322	323	324	325	326	327	328
ร ม ช ล	ช ล - -	ดั ช ล ดั	ล ดั - -	ช ล ดั ร้	ดั ร้ - -	ม่ ดั ร้ ม	ร้ ม - -
- - ร ม	ช ล ช ล	- - ดั ช	ล ดั ล ดั	- - ช ล	ดั ร้ ดั ร้	- - ม ดั	ร้ ม ร้ ม

- ลักษณะทำนองเพลง พบการใช้ทำนองหลายลักษณะ โดยใช้ลักษณะทางพื้นในท้องที่ 249-264, 281-284 ใช้ลักษณะเหลื่อมวลีในท้องที่ 265-272, 289-296, 313-328 ใช้ลักษณะเก็บในท้องที่ 273-280, 285-288 และใช้ลักษณะเหลื่อมกระชั้นเสียงในท้องที่ 297-312

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองส่วนใหญ่อยู่ในเพียงบันไดเสียงโด ได้แก่ในท้องเพลงที่ 253-256, 261-280, 285-296, 310-328 มีการใช้เสียง ฟา ในกลุ่มเสียงรอง ช่วยตกแต่งทำนองให้นุ่มนวลขึ้นในท้องที่ 253-256, 261-264 และใช้เสียง ที ในกลุ่มเสียงรองช่วยสร้างความกระชั้นและโล่เรียงระดับเสียงในท้องที่ 265-280, 293-296, 305-308 นอกจากนี้ยังมีการใช้บันไดเสียงซอล เข้าร่วมตกแต่งทำนองในท้องที่ 249-252, 257-260, 281-284, 297-300

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง ไม่ปรากฏ
การย่อนต้นในทำนองส่วนนี้ มีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 80 ห้องโน้ตอักษรไทย

3) ทำนองจบ (ท้องที่ 329-360) เป็นทำนองส่วนที่ 7 ตามโครงสร้างหลัก

ต่อจากเนื้อเพลงแบ่งทำนองออกได้เป็น 6 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 43 ทำนองจบ อัตราร้อย 2 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท

329	330	331	332	333	334	335	336
ม้ ม้ - -	ม้ ม้ - -	ม้ ม้ - ฐ	- ฐ - -	- - - ม้	- ฐ - -	ม้ ฐ - ม้	ม้ ม้ - -
- - ม้ ม้	- - ม้ ม้	- - ม้ ม้	- ฐ - ฐ	- - - -	- ม้ - ฐ	- - ม้ ฐ	- ม้ - ม้
337	338	339	340	341	342	343	344
- ล ฐ ม	ฐ ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ฐ - ล	- ฐ - ม	ม ม - ร	ร ร - ด
353	354	355	356	357	358	359	360
ฐ ล ท ด	ท ด - -	ท ด ฐ ม	ฐ ม - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ฐ ล	ท ด ท ด	- - ท ด	ฐ ม ฐ ม	- ม ฐ ล	ฐ ล ด ฐ	ม ฐ ด ล	ด ฐ - ด

- ลักษณะทำนองเพลง พบการใช้ทำนองลักษณะเหลื่อมวรรค ในท้องที่ 329-336 รับทำนองต่อจากเนื้อเพลง ใช้ลักษณะทางพื้นในท้องที่ 337-344 ลักษณะเหลื่อมวลีในท้องที่ 353-356 และใช้ลักษณะเก็บในท้องที่ 357-360

- บันไดเสียง ทำนองส่วนนี้ใช้เพียงบันไดเสียงโดเท่านั้น โดยส่วนใหญ่ใช้เฉพาะกลุ่มเสียงหลักในการสร้างทำนองแต่ละวรรค มีการใช้เสียง ที อันเป็นเสียงรองช่วยสร้างความกระชั้นของทำนองในท้องที่ 353-356

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง ไม่ปรากฏ
การย่อนต้นในทำนองส่วนนี้ มีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 24 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.1.2.2 การออกภาษาและการออกลูกโยน ในท่อน 1 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทาง

ครุมนตรี ตราโมทนี้ ปรากฏการออกภาษาและการออกลูกโยน อย่างละ 2 ครั้ง เรียงตามลำดับดังนี้

1) โยนเสียงโด (ห้องที่ 9-56) เป็นทำนองส่วนย่อยที่ 1 ในส่วนที่ 2 ของโครงสร้างหลักต่อจากทำนองตอนต้น มีรายละเอียดดังนี้

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม โยนเสียงโด ในหัวข้อนี้เป็นการออกลูกโยนครั้งที่ 1 ของอัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท แบ่งเป็นกลุ่มตามการทอนได้ 1 กลุ่ม ดังนี้

1.1) กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มลูกโยนกลุ่มเดียวของโยนเสียง โด ในหัวข้อนี้มีการทอนเป็นทำนอง 2 แบบ ดังนี้

1.1.1) แบบที่ 1 (ห้องที่ 9-40) เป็นทำนองตั้งต้นของโยนเสียงโด แบ่งออกได้เป็น 8 วรรค ดังโน้ต และการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 44 โยนเสียงโด กลุ่มที่ 1 แบบที่ 1

9	10	11	12	13	14	15	16
- ล ช ล	ด ล ช ล	ด ล ช ล	- ด - -	ม ร ี ด ี	ม ร ี ด ี	ม ร ี ด ี	- ม - -
17	18	19	20	21	22	23	24
ล ช ฟ ช	ล ช ฟ ช	ล ช ฟ ช	ฟ ม - -	ม ร ด ร	ม ร ด ร	ม ร ด ร	- ด - -
25	26	27	28	29	30	31	32
ด ล ช ล	ด ล ช ล	ด ล ช ล	- ด - -	ม ร ด ร	ม ร ด ร	ม ร ด ร	- ม - -
33	34	35	36	37	38	39	40
ล ช ฟ ช	ล ช ฟ ช	ล ช ฟ ช	ฟ ม - -	ม ร ด ร	ม ร ด ร	ม ร ด ร	- ด - -

- ลักษณะทำนองเพลง ใช้ลักษณะลักระนาดตลอดทำนอง

- บันไดเสียง ทำนองส่วนนี้ใช้เพียงบันไดเสียงโดเท่านั้น โดยส่วนใหญ่ใช้เฉพาะกลุ่มเสียงหลักในการสร้างทำนองแต่ละวรรค มีการใช้เสียง ฟา อันเป็นเสียงรองช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียงในห้องที่ 17-20, 33-36

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง มีการย่อนต้นในตัว กล่าวคือในห้องที่ 9-24 เป็นทำนองเที่ยวแรกและวรรคที่ 25-40 เป็นเที่ยวกลับที่ตกแต่งโดยย้ายเสียงในห้องที่ 9-16 ให้ต่ำลง 1 ช่วงคู่แปดในเที่ยวกลับ ส่วนในห้องที่ 17-24 นั้นยังคงกลับต้นในเสียงเดิม รวมมีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 32 ห้องโน้ตอักษรไทย

1.1.2) แบบที่ 2 (ห้องที่ 41-56) เป็นการทอนทำนองตั้งต้นลง 1 อัตร
แบ่งทำนองออกได้ 4 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 45 โยนเสียงโด กลุ่มที่ 1 แบบที่ 2

41	42	43	44	45	46	47	48
ดํ ๓ ๓ ๓	- ดํ - -	มํ ๓ ๓ ๓	- มํ - -	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ - -	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ - -
49	50	51	52	53	54	55	56
ด ๓ ๓ ๓	- ด - -	๓ ๓ ๓ ๓	- ๓ - -	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ - -	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ - -

- ลักษณะทำนองเพลง ใช้ลักษณะลัคนางค์จตุรพักตรพิมานทำนอง มีการทอนโดยตัดเอาทำนองครึ่งหลังของทุกระลอกมาเรียงร้อยต่อกันเป็นทำนองใหม่
- บันไดเสียง ทำนองส่วนนี้ใช้เพียงบันไดเสียงโดเท่านั้น โดยส่วนใหญ่ใช้เฉพาะกลุ่มเสียงหลักในการสร้างทำนองในแต่ละวรรค มีการใช้เสียง ฟา อันเป็นเสียงรองช่วยตกแต่ง ทำนองเรียงเสียงในห้องที่ 45-48, 53-56
- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง มีการย่อนต้นในตัว กล่าวคือในห้องที่ 41-48 เป็นทำนองที่เกี่ยวและห้องที่ 49-56 เป็นที่เกี่ยวกลับที่ตกแต่งโดยย้ายเสียงในห้องที่ 41-44 ให้ต่ำลง 1 ช่วงคู่แปดในที่เกี่ยวกลับ ส่วนในห้องที่ 45-48 นั้นยังคงกลับต้นในเสียงเดิม รวมมีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 16 ห้องโน้ตอักษรไทย
- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบความสัมพันธ์ระหว่างโยนเสียงโด กับ ทำนองตอนต้นคือ การใช้บันไดเสียงโดเหมือนกัน และพบการใช้เสียง โด ตกแต่ง ทำนองโยนบ่อยครั้ง รวมถึงการใช้เสียง โด เป็นลูกตกสุดท้ายของลูกโยนนี้ มีความสัมพันธ์กับทำนองตอนต้น

2) เพลงภาษาสำเนียงมอญ (ห้องที่ 57-120) เป็นทำนองส่วนย่อยที่ 2 ในส่วนที่ 2 ของโครงสร้างหลัก ต่อจากโยนเสียง โด มีรายละเอียดดังนี้

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม เพลงภาษาสำเนียงมอญนี้เป็นการออกภาษาครั้งที่ 1 ของอัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมทแบ่งทำนองออกได้เป็น 2 กลุ่มดังนี้

2.1) กลุ่มที่ 1 (ห้องที่ 57-88) แบ่งทำนองออกได้เป็น 8 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 46 เพลงภาษาสำเนียงมอญ กลุ่มที่ 1

57	58	59	60	61	62	63	64
๓ ๓ ๓ ๓	- ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	- - ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	- ด - -
65	66	67	68	69	70	71	72
๓ ๓ ๓ ๓	- ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	- - ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	- ด - -

ตัวอย่างที่ 46 (ต่อ)

73	74	75	76	77	78	79	80
- ม - ข	- ล ด ร	ม ร ด ร	- ม - -	ม - ข ล	ข ล ด ร์	มี ร์ ด ร์	- ด - -
81	82	83	84	85	86	87	88
- มี - ข	- ล ด ร์	มี ร์ ด ร์	- มี - -	ม - ข ล	ข ล ด ร์	มี ร์ ด ร์	- ด - -:l

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยการใช้ลักษณะขยักขยอนในห้องที่ 57-60, 65-68 และ ลักษณะลัคนางค์ในท้องที่ 61-64, 73-88 โดยผสมผสานใจความของทำนองรวมเข้ากันเป็นประโยคได้อย่างสนิทสนม

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด โดยทำนองส่วนใหญ่สร้างด้วยกลุ่มเสียงหลัก พบการใช้เสียงรอง ฟา ช่วยตกแต่งสำเนียงในห้องที่ 57-60 และ 65-68

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการศึกษพบว่าทำนองในห้องที่ 65-72 และห้องที่ 81-88 เป็นการกลับต้นของห้องที่ 57-64 และห้องที่ 73-80 ตามลำดับ โดยในห้องที่ 81-84 มีการย้ายเสียงสูงขึ้นจากเที่ยวแรก 1 ช่วงคู่แปด นอกจากนี้ในการบรรเลงยังมีการย่อนต้นทั้งกลุ่มอีก 1 ครั้งรวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 64 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.2) กลุ่มที่ 2 (ห้องที่ 89-120) แบ่งทำนองออกได้เป็น 8 วรรค ดังโน้ต

และการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 47 เพลงภาษาสำเนียงมอญ กลุ่มที่ 2

89	90	91	92	93	94	95	96
l:- ด ด้ ด้	- ข - ล	ด้ - ด้ ข	- ล - ด้	- ข - ล	- ด้ - ข	- ล - ด้	- - - -
97	98	99	100	101	102	103	104
- ด้ ด้ ด้	- ข - ล	ด้ - ด้ ข	- ล - ด้	- ข - ล	- ด้ - ข	- ล - ด้	- - - -
105	106	107	108	109	110	111	112
- ล ข ม	ข ม ร ด	- ข - ด	- ด ร ม	ร ม ฟ ข	ฟ ล ฟ ข	ม ฟ ร ม	ด ร ทุ ด
113	114	115	116	117	118	119	120
ด้ ล ข ล	ด้ ล ข ล	ด้ ล ข ล	- ด้ - -	มี ร์ ด ร์	มี ร์ ด ร์	มี ร์ ด ร์	- ด้ - -:l

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยการใช้ลักษณะขยักเยื้องในห้องที่ 89-92, 97-100 ลักษณะลัคนางค์ในท้องที่ 93-96, 101-104, 113-120 ลักษณะทางพื้นในห้องที่ 105-108 และลักษณะทางเก็บในห้องที่ 109-112 มีการผสมผสานใจความของทำนองให้รวมเข้ากันเป็นประโยคอย่างสนิทสนม

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด โดยทำนองส่วนใหญ่สร้างด้วยกลุ่มเสียงหลัก พบการใช้เสียงรอง ฟา และ ที ช่วยสร้างความกระชั้นของทำนองในห้องที่ 109-112 เท่านั้น

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการศึกษพบว่าทำนองในห้องที่ 97-104 เป็นการกลับต้นของห้องที่ 89-96 นอกจากนี้ในการบรรเลงยังมีการย่อนต้นทั้งกลุ่มอีก 1 ครั้งรวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 64 ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าการตกแต่งทำนองด้วยลักษณะลักระนาด ในบันไดเสียงโด การใช้โน้ตรอง เสียง ฟา ช่วยตกแต่งทำนอง การใช้ลูกตกวรรคเสียง โด และมี รวมถึงการใช้ลูกตกสุดท้ายในแต่ละกลุ่มด้วยเสียง โด ของเพลงภาษาสำเนียงมอญมีความสัมพันธ์กับ โยนเสียงโด

3) เพลงภาษาสำเนียงเงี้ยว (ห้องที่ 161-208) เป็นทำนองส่วนย่อยที่ 1 ในส่วนที่ 4 ของโครงสร้างหลัก ต่อจากทำนองเชื่อมที่ 1 มีรายละเอียดดังนี้

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม เพลงภาษาสำเนียงเงี้ยวนี้เป็นการออกภาษาคำครั้งที่ 2 ของอัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมทแบ่งทำนองออกได้เป็น 3 กลุ่มดังนี้

3.1) กลุ่มที่ 1 (ห้องที่ 161-176) แบ่งทำนองออกได้เป็น 4 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 48 เพลงภาษาสำเนียงเงี้ยว กลุ่มที่ 1

161	162	163	164	165	166	167	168
l:- - - -	- - ร ร	- ม - ร	- ด - ล	- ข - ล	- ตี - ร	- ม - -	(มรด) - ล
169	170	171	172	173	174	175	176
- - ตี ตี	- ร - ตี	- ล - ตี	- ร - ฟ	- ข - ล	- ตี - ร	- ม - -	(มรด) -ร:l

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยการใช้ลักษณะทางพื้นในห้องที่ 161-164,169-172 และลักษณะยกเสียงในห้องที่ 165-168,173-176 โดยมีการผสมผสานใจความของทำนองให้รวมเข้ากันเป็นประโยคอย่างสนิทสนม

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด โดยทำนองส่วนใหญ่สร้างด้วยกลุ่มเสียงหลัก พบการใช้เสียงรอง ฟา ช่วยสร้างช่วงเสียงกระโดดในห้องที่ 169-172

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการศึกษพบการย่อนต้น 1 ครั้ง รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 16 ห้องโน้ตอักษรไทย

3.2) กลุ่มที่ 2 (ห้องที่ 177-192) แบ่งทำนองออกได้เป็น 4 วรรค ดังโน้ต

และการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 49 เพลงภาษาสำเนียงเจี้ยว กลุ่มที่ 2

177	178	179	180	181	182	183	184
l:- - - ดั	- - - รั	- - - มั	- - - รั	- มั - รั	- ดั - รั	- ดั ล ดั	- ล - -
185	186	187	188	189	190	191	192
รั ดั ล ดั	- ล - ดั	- ล รั ดั	- ล - ฌ	- ฟ - ฌ	- ล - รั	- ม - -	(มรด) -ร:l

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยการใช้ลักษณะลากเสียงยาวในห้องที่ 177-180 ลักษณะลัดจังหวะในห้องที่ 181-184 และลักษณะยกเสียงในห้องที่ 185-192 โดยมีการผสมผสาน ใจความของทำนองให้รวมเข้ากันเป็นประโยคอย่างสนิทสนม

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด โดยทำนองส่วนใหญ่สร้างด้วยกลุ่มเสียงหลัก พบการใช้เสียงรอง ฟา ช่วยสร้างทำนองเรียงเสียงในห้องที่ 189-192 เท่านั้น

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการศึกษาพบการย่อนต้น 1 ครั้ง รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 16 ห้องโน้ตอักษรไทย

3.3) กลุ่มที่ 3 (ห้องที่ 193-208) แบ่งทำนองออกได้เป็น 4 วรรค ดังโน้ต

และการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 50 เพลงภาษาสำเนียงเจี้ยว กลุ่มที่ 3

193	194	195	196	197	198	199	200
l:- - - -	- - รั รั	- ม - รั	- ด - ฟ	- ฌ - ล	- - - ฌ	- ล - -	- ฌ - ดั
201	202	203	204	205	206	207	208
- - รั รั	- มั - รั	- ดั - ล	- รั - ฟ	- ฌ - ล	- ดั - รั	- ม - -	(มรด) -ร:l

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยการใช้ลักษณะทางพื้นในห้องที่ 193-196,201-204 ลักษณะยกเสียงในห้องที่ 197-200,205-208 โดยมีการผสมผสาน ใจความของทำนองให้รวมเข้ากันเป็นประโยคอย่างสนิทสนม

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด โดยทำนองส่วนใหญ่สร้างด้วยกลุ่มเสียงหลัก พบการใช้เสียงรอง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองในห้องที่ 193-196 และ 201-204

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการศึกษพบการย่อนต้น 1 ครั้ง รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 16 ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า การตกแต่งทำนองด้วยบันไดเสียงโด การใช้ลูกตกสุดท้ายในแต่ละกลุ่มด้วยเสียง เร ของเพลงภาษาสำเนียงเงี้ยว มีความสัมพันธ์กับ ทำนองเชื่อมที่ 1 (รายละเอียดการวิเคราะห์ทำนองเชื่อมที่ 1 นี้จะกล่าวถึงในหัวข้อ 2.1.2.3 ลำดับถัดไป)

4) โยนเสียงเร (ห้องที่ 209-240) เป็นทำนองส่วนย่อยที่ 2 ในส่วนที่ 4 ของโครงสร้างหลักต่อจากเพลงภาษาสำเนียง เงี้ยว มีรายละเอียดดังนี้

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม โยนเสียงเร ในหัวข้อนี้เป็นการออกลูกโยนครั้งที่ 2 ของอัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท แบ่งเป็นกลุ่มตามการทอนได้ 1 กลุ่ม ดังนี้

4.1) กลุ่มที่ 1 (ห้องที่ 209-240) เป็นกลุ่มลูกโยนกลุ่มเดียวของโยนเสียง เร ในหัวข้อนี้ มีการทอนเป็นทำนอง 4 แบบ ดังนี้

4.1.1) แบบที่ 1 (ห้องที่ 209-224) เป็นทำนองตั้งต้นของโยนเสียง เร แบ่งออกได้เป็น 4 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 51 โยนเสียงเร กลุ่มที่ 1 แบบที่ 1

209	210	211	212	213	214	215	216
ซ ซ ล ซ	- - - -	ร ร ม ร	- - - -	ซ ซ ล ซ	- - - -	ร ร ม ร	- - - -
- - - -	ซ ซ ล ซ	- - - -	ร ร ม ร	- - - -	ซ ซ ล ซ	- - - -	ร ร ม ร
217	218	219	220	221	222	223	224
ซ ซ ล ซ	- - - -	ร ร ม ร	- - - -	ซ ซ ล ซ	- - - -	ร ร ม ร	- - - -
- - - -	ซ ซ ล ซ	- - - -	ร ร ม ร	- - - -	ซ ซ ล ซ	- - - -	ร ร ม ร

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในหัวข้อนี้

ใช้ลักษณะเหลี่ยมกระชั้นห้องตลอดทำนอง

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองโดยใช้เฉพาะกลุ่มเสียงหลักในบันไดเสียงโด ตลอดทำนอง

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากโน้ตเพลง พบว่ามีการกลับต้นทำนองห้องที่ 209-216 ด้วยทำนองในห้องที่ 217-224 โดยมีการตกแต่งทำนองย้ายเสียงในห้องที่ 219-222 ให้มีระดับเสียงสูงขึ้น 1 ช่วงคู่ 8 รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 16 ห้องโน้ตอักษรไทย

4.1.2) แบบที่ 2 (ห้องที่ 225-232) เป็นการทอนทำนองตั้งต้นลง 1 อัตรา แบ่งทำนองออกได้ 2 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 52 โยนเสียงเร กลุ่มที่ 1 แบบที่ 2

225	226	227	228	229	230	231	232
ซ ฟ ม ร	- - - -	ด ฟ ม ร	- - - -	ซ ฟ ม ร	- - - -	ด ฟ ม ร	- - - -
- - - -	ซ ฟ ม ร	- - - -	ด ฟ ม ร	- - - -	ซ ฟ ม ร	- - - -	ด ฟ ม ร

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในหัวข้อนี้

ใช้ลักษณะเหลี่ยมกระชั้นห้องตลอดทำนอง มีการทอนโดยการนำลูกตกประโยคเข้ามาตกแต่งเป็นลูกตกวรรค ตกแต่งทำนองด้วยการนำเค้าโครงการเคลื่อนที่ของระดับเสียงจากโน้ตตัวแรกไปหาโน้ตตัวสุดท้ายในห้องที่ 209-212 (สูงไปหาต่ำ) และวรรคที่ 213-216 (ต่ำไปหาสูง) ของประโยคแรกในแบบที่ 1 มาทอนให้เป็นการเคลื่อนที่ของระดับเสียงจากโน้ตตัวแรกไปหาโน้ตตัวสุดท้ายในห้องที่ 225-226, 229-230 (สูงไปหาต่ำ) และห้องที่ 227-228, 231-232 (ต่ำไปหาสูง) ตามลำดับ

- บันไดเสียง การตกแต่งทำนองให้ตัดทอนลงในขั้นนี้อยู่ใน

บันไดเสียงโด ตลอดทำนอง พบการใช้โน้ตรอง เสียง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในแต่ละห้องเพลง

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากโน้ตเพลง

พบว่าการกลับต้นวรรคที่ 1 ด้วยทำนองในห้องที่ 2 รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 8 ห้องโน้ตอักษรไทย

4.1.3) แบบที่ 3 (ห้องที่ 233-236) เป็นการทอนทำนองแบบที่ 2 ลง 1

อัตรา แบ่งทำนองออกได้ 1 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 53 โยนเสียงเร กลุ่มที่ 1 แบบที่ 3

233	234	235	236
ช ฟ ม ร	ช ฟ ม ร	ช ฟ ม ร	ช ฟ ม ร

- ลักษณะทำนองเพลง เป็นการตัดทอนทำนองจากแบบที่ 2 ด้วย

การตัดช่องว่างในทำนองกลุ่มหลัก ที่อยู่ในลักษณะเหลี่ยมกระชั้นห้อง ให้กลายเป็นลักษณะเก็บตลอดทำนอง และเปลี่ยนเสียงขึ้นต้นของห้องที่ 227-228 และ 231-232 (ในแบบที่ 2) จากเสียง โด เป็นเสียง ซอล แทน (ดังปรากฏในห้องที่ 2 และ 4)

- บันไดเสียง การตกแต่งทำนองให้ตัดทอนลงในขั้นนี้

อยู่ในบันไดเสียงโด ตลอดทำนอง พบการใช้โน้ตรอง เสียง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียงในทุกห้องเพลง

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากโน้ตเพลง

พบว่าทำนองในแต่ละห้องเป็นทำนองเดียวกัน รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 4 ห้องโน้ตอักษรไทย

4.1.4) แบบที่ 4 (ห้องที่ 237-240) เป็นการทอนทำนองแบบที่ 3 ลง 1

อัตรา แบ่งทำนองออกได้ 1 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 54 โยนเสียงเร กลุ่มที่ 1 แบบที่ 4

237	238	239	240
- - ม ร	ม ร ม ร	ม ร ม ร	- ม - ร

- ลักษณะทำนองเพลง เป็นการตัดทอนทำนองจากแบบที่ 3

เฉพาะด้านเสียงของทำนองเท่านั้น กล่าวคือตัดใช้โน้ต 2 เสียงสุดท้ายในแต่ละห้องของแบบที่ 3 (เสียงมี กับ เสียงเร) มาบรรเลงสลับกันในลักษณะทำนองเก็บ โดยยังคงมีความยาวในการบรรเลงเท่าเดิม ซึ่งทำนองลูกโยนในลักษณะนี้นิยมใช้เป็นสัญลักษณ์แสดงถึงการสิ้นสุดการโยนของเพลงประเภทสองไม้ ลักษณะหนึ่ง

- บันไดเสียง การตกแต่งทำนองให้ตัดทอนลงในขั้นนี้
อยู่ในบันไดเสียงโด ตลอดทำนอง โดยใช้เสียงหลัก มี และ เร ในการตกแต่งทำนองเพียง 2 เสียงเท่านั้น
- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากโน้ตเพลง
ไม่พบการย่อนต้น รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 4 ห้องโน้ตอักษรไทย
- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบการตกแต่ง
ทำนองในบันไดเสียงโด การใช้เสียงรอง ฟา ช่วยตกแต่งทำนอง รวมถึงการใช้เสียง เร เป็นลูกตกสุดท้าย
ในแต่ละชั้นของกลุ่มลูกโยนนี้ มีความสัมพันธ์กับเพลงภาษาสำเนียงเงี้ยว

2.1.1.3 ทำนองเชื่อม ในท่อนที่ 1 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมทนี้ปรากฏ
การใช้ทำนองเชื่อม 2 ครั้ง ดังนี้

- 1) ทำนองเชื่อมที่ 1 (ห้องที่ 121-160) เป็นทำนองส่วนที่ 3 ตามโครงสร้าง
หลัก ต่อจากเพลงภาษาสำเนียง มอญ แบ่งทำนองออกได้เป็น 10 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 55 ทำนองเชื่อมที่ 1

121	122	123	124	125	126	127	128
- ชู - -	มี ชู - มี	- - รั ดั	- ล - รั	- - - -	- ดั - มี	- - - รั	- ดั - ล
129	130	131	132	133	134	135	136
- รั ดั ล	ดั ล ช ม	- ร - ม	ล ช - ล	- - ดั ล	ดั ช ล ม	ช ม ล ช	ล ม ช ร
137	138	139	140	141	142	143	144
- ด ร ม	ร ช ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	- ฟ ช ล	ดั ล ช ฟ	ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร
145	146	147	148	149	150	151	152
ดั ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด	ม ร ด ท	ร ท ล ช	ล ช ล ช	ล ช ล ช	- ด - ร
153	154	155	156	157	158	159	160
- - - -	- - - ช	- - ล ช	ล ด - ร	- - - -	- รั ↓ ร	- - - ↑ รั	- - - รั

- จำนวนครั้ง เป็นทำนองเชื่อมครั้งที่ 1 ทำหน้าที่เชื่อมเพลงภาษา
สำเนียงมอญ กับ เพลงภาษาสำเนียงเงี้ยวเข้าด้วยกัน
- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยลักษณะยกเสียง
ในห้องที่ 121-128 ลักษณะทางพื้นในห้องที่ 129-132 ลักษณะทางเก็บในห้องที่ 133-152 ลักษณะลากเสียงยาว
ในห้องที่ 153-156 และลักษณะขึ้นเสียงในห้องที่ 157-160

- บ้านไฉ่เสียง ตกแต่งทำนองส่วนใหญ่ด้วยกลุ่มเสียงหลักใน

บ้านไฉ่เสียงโด มีการใช้เสียงรอง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียงในห้องที่ 137-140 ใช้เสียงรอง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียงในห้องที่ 145-148 ทำให้ทำนองในห้องที่ 141-144 และ 149-152 ซึ่งเป็นวรรคตบ ตกอยู่ในบ้านไฉ่เสียงฟา และ บ้านไฉ่เสียงซอล ตามลำดับ โดยพบการใช้เสียงรอง มี(ของบ้านไฉ่เสียงฟา) ช่วยตกแต่งทำนองในห้องที่ 141-144 และใช้เสียงรอง โด(ของบ้านไฉ่เสียงซอล)ช่วยตกแต่งทำนองในห้องที่ 149-152 เพื่อเชื่อมทำนองกลับเข้าสู่บ้านไฉ่เสียงโด

- จำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง รวมความยาวได้ 40 ห้องโน้ต

อักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า

ทำนองเชื่อมนี้ ทำหน้าที่สำคัญในการเชื่อม ทำนองส่วนที่ 2 กับ ทำนองส่วนที่ 4 ซึ่งเป็นส่วนที่ใช้ออกภาษาและลูกโยนที่มีลูกตกต่างเสียงกันเข้าด้วยกัน โดยการรับเอากลุ่มเสียงหลักในบ้านไฉ่เสียงโดจากเพลงภาษาสำเนียงมอญเข้ามาตกแต่งทำนองให้มีลักษณะ ยักเยื้อง (เป็นลักษณะทำนองแบบหนึ่งที่ปรากฏใช้เริ่มต้นเพลงภาษาสำเนียงมอญทั้ง 2 กลุ่ม) ในห้องที่ 121-128 จากนั้นจึงตกแต่งทำนองให้กระชั้นขึ้นส่งเสียงลูกตกเป็นเสียง เร เป็นการนำเข้าสู่การออกภาษาด้วยเพลงสำเนียงเงี้ยว ที่มีการใช้เสียง เร เป็นลูกตกสุดท้าย

- 2) ทำนองเชื่อมที่ 2 (ห้องที่ 241-248) เป็นทำนองส่วนที่ 5 ตามโครงสร้าง

หลัก ต่อจากโยนเสียง เร แบ่งทำนองออกได้เป็น 2 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 56 ทำนองเชื่อมที่ 2

241	242	243	244	245	246	247	248
- ฟ ช ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ช - ด	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ด

- จำนวนครั้ง เป็นทำนองเชื่อมครั้งที่ 2 ทำหน้าที่เชื่อมโยนเสียง เร

กับ เนื้อเพลงเข้าด้วยกัน

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยลักษณะทางพื้น

ตลอดทำนอง

- บ้านไฉ่เสียง ตกแต่งทำนองอยู่ในบ้านไฉ่เสียงโด พบการใช้

เสียงรอง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองขึ้นต้นในห้องที่ 1

- จำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง รวมความยาวได้ 8 ห้องโน้ต

อักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า

ทำนองเชื่อมนี้ทำหน้าที่สำคัญในการเชื่อม ทำนองส่วนที่ 4 (ทำนองภาษาและโยน) กับ ทำนองส่วนที่ 6 (เนื้อเพลง) เข้าด้วยกัน โดยการรับเอาลูกตกเสียง เร ทำโยนเสียงเร เข้ามาตกแต่งทำนองให้มีลักษณะทางพื้นด้วยบ้านไฉ่เสียงโด และใช้เสียง โด เป็นลูกตกสุดท้าย เพื่อนำเข้าสู่เนื้อเพลง ที่มีการใช้ทำนองทางพื้น การใช้เสียง โด เป็นลูกตกประโยคในช่วงต้น และดำเนินทำนองส่วนใหญ่อยู่ในบ้านไฉ่เสียงโด

2.1.2 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท

2.1.2.3 ทำนองสำคัญ

1) ทำนองตอนต้น (ห้องที่ 1-176) เป็นทำนองส่วนที่ 1 ตามโครงสร้างหลัก

แบ่งทำนองออกได้ 44 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 57 ทำนองตอนต้น อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท

1	2	3	4	5	6	7	8
- - - -	- - - -	- มํ รั ทํ	- ล - รั	- - - -	- - - ท	ล ท รั ท	ล ช - ล
9	10	11	12	13	14	15	16
- - - ช	- ช - ดํ	- มํ รั ดํ	- ท - ล	- - - -	- - - -	(ดรัม) ช ล	ท ดํ รั มํ
17	18	19	20	21	22	23	24
ทํ ทํ - ทํ	- - - -	ลํ ลํ - ลํ	- - - -	ทํ ทํ - ทํ	- - - -	ดํ ดํ - ดํ	- - - -
- - - -	ทํ ทํ - ทํ	- - - -	ลํ ลํ - ลํ	- - - -	ทํ ทํ - ทํ	- - - -	ดํ ดํ - ด
25	26	27	28	29	30	31	32
ทํ ทํ - ทํ	- - - -	ลํ ลํ - ลํ	- - - -	ทํ ทํ - ทํ	- - - -	มํ มํ - มํ	- - - -
- - - -	ทํ ทํ - ทํ	- - - -	ลํ ลํ - ลํ	- - - -	ทํ ทํ - ทํ	- - - -	มํ มํ - มํ
33	34	35	36	37	38	39	40
ทํ ทํ ทํ ทํ	- ลํ - -	ทํ ทํ ทํ ทํ	- มํ - -	ทํ ทํ ทํ ทํ	- มํ - -	รั รั รั รั	- ดํ - -
- - ทํ ทํ	- - ลํ ลํ	- - ทํ ทํ	- - มํ มํ	- - ทํ ทํ	- - มํ มํ	- - รั รั	- - ดํ ดํ
41	42	43	44	45	46	47	48
ช ช ช ช	- ล - -	ท ท ท ท	- ดํ - -	↑ดํ - ดํ	- - (มํ รั ดํ)	ท ล ช ม	- - - -
- - ช ช	- - ล ล	- - ท ท	- - ดํ ดํ	- - - -	↑ดํ - ดํ	- - (มํ รั ดํ)	ท ล ช ม
49	50	51	52	53	54	55	56
↓ช - ช	- - ช ช	ร ช - ล	- - - -	↑ท - ท	- - ท ท	ฟ ท - ด	- - - -
- - - -	↓ช - ช	- - ช ช	ร ช - ล	- - - -	↑ท - ท	- - ท ท	ฟ ท - ด
57	58	59	60	61	62	63	64
↓ท - ท	- - ท ท	ฟ ท - ด	- - - -	↑ร - ร	- - ร ร	ล ร - ม	- - - -
- - - -	↓ท - ท	- - ท ท	ฟ ท - ด	- - - -	↑ร - ร	- - ร ร	ล ร - ม
65	66	67	68	69	70	71	72
ช ช ช ช	- ร - -	ช ช ช ช	- ล - -	รั รั รั รั	- ล - -	ท ท ท ท	- ดํ - -
- - ช ช	- - ร ร	- - ช ช	- - ล ล	- - รั รั	- - ล ล	- - ท ท	- - ดํ ดํ
73	74	75	76	77	78	79	80
ทํ ทํ ทํ ทํ	- มํ - -	รั รั รั รั	- ดํ - -	↑ดํ - ดํ	- - (มํ รั ดํ)	ท ล ช ม	- - - -
- - ทํ ทํ	- - มํ มํ	- - รั รั	- - ดํ ดํ	- - - -	↑ดํ - ดํ	- - (มํ รั ดํ)	ท ล ช ม

ตัวอย่างที่ 57 (ต่อ)

81	82	83	84	85	86	87	88
ช ช ช ช	- ล - -	ท ท ท ท	- ตั - -	ท ท ท ท	- ล - -	ช ช ช ช	- ม - -
- - ช ช	- - ล ล	- - ท ท	- - ตั ตั	- - ท ท	- - ล ล	- - ช ช	- - ม ม
89	90	91	92	93	94	95	96
ช ช ช ช	- ล - -	ช ช ช ช	- ม - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ช ช	- - ล ล	- - ช ช	- - ม ม	- - ช ล	ด ร ม ช	ม ร ด ร	ม ช - ด
97	98	99	100	101	102	103	104
- ล ช ม	ช ม ร ด	- ช - ด	- ด ร ม	- ฟ - ช	ล ช ฟ ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช
105	106	107	108	109	110	111	112
- ตั - ล	- ล ช ฟ	- ด - ฟ	- ฟ ช ล	- ท - ตั	ร ตั ท ล	ช ฟ ช ล	ช ล ท ตั
113	114	115	116	117	118	119	120
ช ล ท ตั	ท ตั ท ตั	ท ตั ร มั	ร มั ร มั	ล ท ตั ร	ตั ร ตั ร	ช ล ท ตั	ท ตั ท ตั
121	122	123	124	125	126	127	128
ท ล ช ร	ช ล ท ตั	ท ล ช มั	ร ตั ท ตั	ท ล ช ร	ช ล ท ตั	ท ล ช ล	ท ตั ร มั
129	130	131	132	133	134	135	136
ช ช ช ช	- - - -	ล ล ล ล	- - - -	ช ช ช ช	- - ร ตั	ท ล ช ม	- - - -
- - - -	ช ช ช ช	- - - -	ล ล ล ล	- - - -	ช ช ช ช	- - ร ตั	ท ล ช ม
137	138	139	140	141	142	143	144
ล ล ล ล	- - - -	ม ม ม ม	- - - -	ร ร ร ร	- - ล ช	ฟ ม ร ด	- - - -
- - - -	ล ล ล ล	- - - -	ม ม ม ม	- - - -	ร ร ร ร	- - ล ช	ฟ ม ร ด
145	146	147	148	149	150	151	152
- ร - -	ร ร - -	ท ร ล ท	ร ม - -	- ช - -	ช ช - -	ม ช ร ม	ช ล - -
- - - ร	- - ร ร	- - ท ร	ล ท ร ม	- - - ช	- - ช ช	- - ม ช	ร ม ช ล
153	154	155	156	157	158	159	160
ตั ตั ตั ตั	- ร - -	มั ร ตั ร	มั ช - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ตั ตั	- - ร ร	- - ม ม	- - - -	- ช - -	ร ม ช ล	ตั ล ตั ช	- ล - -
161	162	163	164	165	166	167	168
- ตั - -	ช ล ตั ร	มั ร ตั ร	- ม - -	ช - ล ช	ล ช - -	ล ช ล ช	- ล - ม
169	170	171	172	173	174	175	176
- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ตั	- - - -	- ตั ↓ด	- - ↑ตั	- - - ตั

- ลักษณะทำนองเพลง เป็นทำนองนำเข้าสู่บทเพลงพม่าห้าท่อน มีการใช้ลักษณะลากเสียงยาวในห้องที่ 1-16 ลักษณะเหลื่อมกระชั้นห้องในห้องที่ 17-32, 125-128, 137-140 ลักษณะเหลื่อมกระชั้นเสียงในห้องที่ 33-44, 65-76, 81-92 ลักษณะเหลื่อมวรรคในห้องที่ 45-64, 77-80, 133-136, 141-152 ลักษณะเก็บในห้องที่ 93-96, 101-104, 109-128 ลักษณะทางพื้นในห้องที่ 97-100, 105-108 ลักษณะย่อยั้งหะในห้องที่ 153-164 ลักษณะยักเยื้องในห้องที่ 165-168 และใช้ลักษณะยืนเสียงในห้องที่ 169-176

- บันไดเสียง เริ่มดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงซอลในห้องที่ 1-8 จากนั้นตกแต่งทำนองส่วนใหญ่ด้วยบันไดเสียงโดในห้องที่ 9-104, 113-176 โดยใช้โน้ตรอง เสียง ที และ ฟา ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงอยู่บ่อยครั้ง นอกจากนี้ยังพบการใช้บันไดเสียงฟา แทรกอยู่ระหว่างบันไดเสียงโดในห้องที่ 105-112 ซึ่งมีการใช้เสียงรอง ที อันเป็นเสียงรองที่ตรงกับบันไดเสียงโด ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในห้องที่ 109-112

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง ไม่ปรากฏ การย่อนต้นในทำนองส่วนนี้ มีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 176 ห้องโน้ตอักษรไทย

2) เนื้อเพลง (ห้องที่ 553-712) เป็นทำนองส่วนที่ 6 ตามโครงสร้างหลัก ต่อจากทำนองเชื่อมที่ 3 แบ่งทำนองออกได้เป็น 40 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 58 เนื้อเพลง ท่อน 1 อัตราร้อยหะ 3 ชั้น ทางक्रमบตรี ตราโมท

553	554	555	556	557	558	559	560
- ร้ - ท	- ล - ช	ช ช - ล	ล ล - ท	- ร้ - ม้	- ร้ - ท	ท ท - ล	ล ล - ช
561	562	563	564	565	566	567	568
- ฟ - ช	ล ช ฟ ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	- ฟ ม ร	- ม - ช	- ม - ฟ	ช ล - ตั
569	570	571	572	573	574	575	576
- ร้ - ท	- ล - ช	ช ช - ล	ล ล - ท	- ร้ - ม้	- ร้ - ท	ท ท - ล	ล ล - ช
577	578	579	580	581	582	583	584
- ฟ - ช	ล ช ฟ ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	- ฟ ม ร	- ม - ช	- ม - ฟ	ช ล - ตั
585	586	587	588	589	590	591	592
ช ช ช ตั	ท ล ท ตั	- - - -	- - - -	ร้ ล ร้ ตั	ท ล ท ตั	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ช ช ช ตั	ท ล ท ตั	- - - -	- - - -	ร้ ล ร้ ตั	ท ล ท ตั
593	594	595	596	597	598	599	600
ช ช ช ตั	ท ล ท ตั	- - - -	- - - -	ร้ ล ร้ ตั	ท ล ท ตั	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ช ช ช ตั	ท ล ท ตั	- - - -	- - - -	ร้ ล ร้ ตั	ท ล ท ตั

ตัวอย่างที่ 58 (ต่อ)

601	602	603	604	605	606	607	608
ช ดั ท ล - - ช ดั	ท ดั - - ท ล ท ดั	ร้ ดั ท ล - - ร้ ดั	ท ดั - - ท ล ท ดั	ช ดั ท ล - - ช ดั	ท ดั - - ท ล ท ดั	ร้ ดั ท ล - - ร้ ดั	ท ดั - - ท ล ท ดั
609	610	611	612	613	614	615	616
- ชั - - - - - ชั	- มั - - - - - มั	- ร้ - - - - - ร้	- ดั - - - - - ดั	- ร้ - - - - - ร้	- ดั - - - - - ดั	- ท - - - - - ท	- ล - - - - - ล
617	618	619	620	621	622	623	624
- ร้ - - - - - ร้	- มั - - - - - มั	- ร้ - - - - - ร้	- ท - - - - - ท	- ร้ - - - - - ร้	- ท - - - - - ท	- ล - - - - - ล	- ช - - - - - ช
625	626	627	628	629	630	631	632
ล ล ดั ล - - ล ล	ช ม - - ดั ล ช ม	ดั ดั ร้ ดั - - ดั ดั	ล ช - - ร้ ดั ล ช	ร ร ม ร - - ร ร	ด ล - - ม ร ด ล	ม ม ช ม - - ม ม	ร ด - - ช ม ร ด
633	634	635	636	637	638	639	640
ล ล - ม - - - -	ร ม ช ด - - - -	- - - - ล ล - ม	- - - - ร ม ช ด	ช ช ช ม - - - -	ร ม ช ด - - - -	- - - - ช ช ช ม	- - - - ร ม ช ด
641	642	643	644	645	646	647	648
ท ล ช ร - - - -	ช ล ท ดั - - - -	- - - - ท ล ช ร	- - - - ช ล ท ดั	ร้ มั ร้ ดั - - - -	ร้ ดั ท ล - - - -	- - - - ร้ มั ร้ ดั	- - - - ร้ ดั ท ล
649	650	651	652	653	654	655	656
- ท - - - - - ท	- ร้ - - - - - ร้	- ช - - - - - ช	- ล - - - - - ล	- ม - - - - - ม	- ช - - - - - ช	- ร - - - - - ร	- ม - - - - - ม
657	658	659	660	661	662	663	664
- ช - - - - - ช	- ม - - - - - ม	- ร - - - - - ร	- ด - - - - - ด	- ช - - - - - ช	- ด - - - - - ด	- ร - - - - - ร	- ม - - - - - ม
665	666	667	668	669	670	671	672
- ช - - - - - ช	- ร - - - - - ร	- ช - - - - - ช	- ล - - - - - ล	- ร้ - - - - - ร้	- ล - - - - - ล	- ท - - - - - ท	- ดั - - - - - ดั
673	674	675	676	677	678	679	680
- ชั - - - - - ชั	- มั - - - - - มั	- ร้ - - - - - ร้	- ดั - - - - - ดั	↑ ดั - ดั - - - -	- - ช ล ↑ ดั - ดั	ท ดั ร้ มั - - ช ล	- - - - ท ดั ร้ มั

ตัวอย่างที่ 58 (ต่อ)

681	682	683	684	685	686	687	688
↑ม - ม - - -	- - ด ม ↑ม - ม	ร ด ร ด - - ด ม	- - - - ร ด ร ด	↑ด - ด - - - -	- - ม ร ↑ด - ด	ด ล ด ล - - ม ร	- - - - ด ล ด ล
689	690	691	692	693	694	695	696
↑ล - ล - - - -	- - ร ด ↑ล - ล	ล ข ล ข - - ร ด	- - - - ล ข ล ข	↑ข - ข - - - -	- - ด ล ↑ข - ข	ข ม ข ม - - ด ล	- - - - ข ม ข ม
697	698	699	700	701	702	703	704
↑ม - ม - - - -	- - ร ม ↑ม - ม	ข ล ข ล - - ร ม	- - - - ข ล ข ล	↑ข - ข - - - -	- - ด ข ↑ข - ข	ล ด ล ด - - ด ข	- - - - ล ด ล ด
705	706	707	708	709	710	711	712
↑ล - ล - - - -	- - ข ล ↑ล - ล	ด ร ด ร - - ข ล	- - - - ด ร ด ร	↑ด - ด - - - -	- - ม ด ↑ด - ด	ร ม ร ม - - ม ด	- - - - ร ม ร ม

- ลักษณะทำนองเพลง พบการใช้ทำนองหลายลักษณะ โดยใช้ลักษณะทางพื้นในท้องที่ 553-560, 565-576, 581-584 ลักษณะเก็บในท้องที่ 561-564, 577-580 ลักษณะล่อวลีในท้องที่ 585-600, 633-648 ลักษณะเหลื่อมวลีในท้องที่ 601-608, 625-632 ลักษณะเหลื่อมกระชั้นเสียงในท้องที่ 609-624, 649-676 และใช้ลักษณะเหลื่อมวรรคในท้องที่ 677-712

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองส่วนใหญ่อยู่ในบันไดเสียงโด ได้แก่ทำนองเพลงที่ 561-568, 577-616, 625-648, 657-712 มีการใช้เสียง ฟา ในกลุ่มเสียงรองช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียงในท้องที่ 561-568, 577-584 และใช้เสียง ที ในกลุ่มเสียงรองช่วยสร้างความกระชั้นและไล่เรียงระดับเสียงในท้องที่ 585-608, 613-616, 641-648, 669-672, 677-680 นอกจากนี้ยังมีการใช้บันไดเสียงซอล เข้าร่วมตกแต่งทำนองในท้องที่ 553-560, 569-576, 617-624, 649-656

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง ไม่ปรากฏ การย่อนต้นในทำนองส่วนนี้ มีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 160 ห้องโน้ตอักษรไทย

3) ทำนองจบ (ท้องที่ 713-760) เป็นทำนองส่วนที่ 7 ตามโครงสร้างหลัก ต่อจากเนื้อเพลงแบ่งทำนองออกได้เป็น 12 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 59 ทำนองจบ อัตราร้อยหระ 3 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท

713	714	715	716	717	718	719	720
ม ม ม ม - - - -	- - - - ม ม ม ม	ม ม ม ม - - - -	- - - - ม ม ม ม	ม ม ม ม - - - -	- - - - ม ม ม ม	ม ม ม ม - - - -	- - - - ม ม ม ม

ตัวอย่างที่ 59 (ต่อ)

721	722	723	724	725	726	727	728
ม่ ม่ - -	ม่ ม่ - -	ม่ ม่ - -	ม่ ม่ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ม่ ม่	- - ม่ ม่	- - ม่ ม่	- - ม่ ม่	- - - -	- ม่ ↓ม	- - - ↑ม	- - - ม่
729	730	731	732	733	734	735	736
ร้ ด่ ล ช	ด่ ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด	- ท ล ช	- ม ร ด	- ช - ด	- ด ร ม
737	738	739	740	741	742	743	744
- ด ร ม	- ช - ล	- ด - ล	- ช - ม	- ช - ด	- ร้ - ม	- ช - ม	- ร้ - ด
745	746	747	748	749	750	751	752
ร ม ช ล	ช ล - -	ม่ ร้ ด่ ล	ด่ ล - -	ร ม ช ล	ช ล - -	ช ล ด่ ร้	ด่ ร้ - -
- - ร ม	ช ล ช ล	- - ม่ ร้	ด่ ล ด่ ล	- - ร ม	ช ล ช ล	- - ช ล	ด่ ร้ ด่ ร้
753	754	755	756	757	758	759	760
- ม ช ล	ช ด ช ล	ช ม ช ล	ช ล ด่ ร้	- ม ช ล	ช ล ด่ ร้	ม่ ร้ ด่ ล	ด่ ร้ - ด

- ลักษณะทำนองเพลง พบการใช้ทำนองลักษณะเหลี่ยม

กระชั้นห้องในห้องที่ 713-720 ย้ำเสียงลูกตกเสียง มี (จากเนื้อเพลง) ใช้ลักษณะเหลี่ยมกระชั้นเสียงย้ำลูกตกเดิม ต่ออีกครั้งในห้องที่ 721-724 ใช้ลักษณะทำนองขึ้นเสียงในห้องที่ 725-728 เพื่อย้ำลูกตกเสียง มี เป็นครั้งสุดท้าย จากนั้นใช้ลักษณะเก็บในห้องที่ 729-732, 753-760 ลักษณะทางพื้นในห้องที่ 733-744 และใช้ลักษณะเหลี่ยมวลีในห้องที่ 745-752

- บันไดเสียง ทำนองส่วนนี้ใช้เพียงบันไดเสียงโดเท่านั้น โดย

ส่วนใหญ่ใช้เฉพาะกลุ่มเสียงหลักในการสร้างทำนองแต่ละวรรค มีการใช้เสียง ที่ อันเป็นเสียงรองช่วยตกแต่ง ทำนองในห้องที่ 733 เพียงครั้งเดียวเท่านั้น

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง ไม่ปรากฏ

การย่อนต้นในทำนองส่วนนี้ มีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 48 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.1.2.4 การออกภาษาและการออกลูกโยน ในท่อน 1 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทาง

ครุมนตรี ตราไมทนี้ ปรากฏการออกภาษาและการออกลูกโยน อย่างละ 2 ครั้ง เรียงตามลำดับดังนี้

1) โยนเสียงโด (ห้องที่ 177-280) เป็นทำนองส่วนย่อยที่ 1 ในส่วนที่ 2

ของโครงสร้างหลักต่อจากทำนองตอนต้น มีรายละเอียดดังนี้

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม โยนเสียงโด ในหัวข้อนี้เป็นการ

ออกลูกโยนครั้งที่ 1 ของอัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราไมท แบ่งเป็นกลุ่มตามการทอนได้ 2 กลุ่ม ดังนี้

1.1) กลุ่มที่ 1 (ห้องที่ 177-208) เป็นลูกโยนที่ไม่มีการทอน ทำหน้าที่เป็น
ทำนองเริ่มเนื้อหาโยนเสียงโด แบ่งออกได้เป็น 8 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 60 โยนเสียงโด กลุ่มที่ 1

177	178	179	180	181	182	183	184
โด โด โด โด	- - - -	ดํ ดํ ดํ ดํ	- - - -	โด โด โด โด	- - - -	ดํ ดํ ดํ ดํ	- - - -
- - - -	โด โด โด โด	- - - -	ดํ ดํ ดํ ดํ	- - - -	โด โด โด โด	- - - -	ดํ ดํ ดํ ดํ
185	186	187	188	189	190	191	192
ดํ ดํ - -	ดํ ดํ - -	ดํ ดํ - -	ดํ ดํ - -	- ↑ดํ - ดํ	- ฟ - -	โด ฟ ซ โด	ท ดํ - -
- - ดํ ดํ	- - ดํ ดํ	- - ดํ ดํ	- - ดํ ดํ	- - - ↑ดํ	- ดํ - ฟ	- - โด ฟ	ซ โด ท ดํ
193	194	195	196	197	198	199	200
ดํ ดํ ดํ ดํ	- - - -	โด โด โด โด	- - - -	ดํ ดํ ดํ ดํ	- - - -	โด โด โด โด	- - - -
- - - -	ดํ ดํ ดํ ดํ	- - - -	โด โด โด โด	- - - -	ดํ ดํ ดํ ดํ	- - - -	โด โด โด โด
201	202	203	204	205	206	207	208
ดํ ดํ - -	ดํ ดํ - -	ดํ ดํ - -	ดํ ดํ - -	- ↑ดํ - ดํ	- ซ - -	โด ซ โด โด	ร โด - -
- - ดํ ดํ	- - ดํ ดํ	- - ดํ ดํ	- - ดํ ดํ	- - - ↑ดํ	- ดํ - ซ	- - โด ซ	โโด ร โด โด

- ลักษณะทำนองเพลง ใช้ลักษณะเหลี่ยมกระชั้นห้องในห้องที่ 177-184, 193-200 ลักษณะเหลี่ยมกระชั้นเสียงในห้องที่ 185-188, 201-204 และลักษณะเหลี่ยมวรรคในห้องที่ 189-192, 205-208

- บันไดเสียง ทำนองส่วนนี้ใช้เพียงบันไดเสียงโดเท่านั้น โดยทำนองส่วนใหญ่ใช้เฉพาะเสียง โด ในการสร้างทำนอง มีการใช้เสียงหลักเสียงอื่นช่วยตกแต่งทำนองในห้องที่ 189-192, 205-208 ซึ่งใน 2 วรรคดังกล่าวมีการใช้เสียง ฟา อันเป็นเสียงรองช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียงทั้ง 2 วรรค ส่วนเสียง ที อันเป็นเสียงรองอีกเสียงนั้นพบเฉพาะในการตกแต่งทำนองเรียงเสียงขึ้น ในห้องที่ 191-192 เท่านั้น

- การย่นต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองห้องที่ 177-188 เป็นทำนองเดียวกับห้องที่ 193-204 ส่วนในห้องที่ 189-192 และ ห้องที่ 205-208 นั้นมีกระบวนจังหวะเดียวกัน เริ่มต้นและจบลงด้วยเสียงเดียวกัน แต่เสียงลูกตกต่างกัน 1 ช่วงคู่ 8 แสดงให้เห็นว่าโยนเสียง โด กลุ่ม ที่ 1 นี้มีการย่นต้นในตัวอยู่ส่วนหนึ่งแล้ว กล่าวคือในห้องที่ 177-192 เป็นทำนองเที่ยวแรกและห้องที่ 193-208 เป็นเที่ยวกลับ ที่ตกแต่งเปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่ในห้องที่ 189-192 ของเที่ยวแรก ให้สวนทางลงเพื่อย้ายเสียงลูกตกให้ต่ำลง 1 ช่วงคู่แปดในห้องที่ 205-208 นอกจากนี้แล้วยังมีการย่นต้นทั้งกลุ่มอีก 1 ครั้ง รวมมีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 64 ห้องโน้ตอักษรไทย

1.2) กลุ่มที่ 2 (ห้องที่ 209-280) เป็นกลุ่มลูกโยนที่มีการทอนทำนองลง

มากถึง 7 แบบ ดังนี้

1.2.1) แบบที่ 1 (ห้องที่ 209-240) เป็นทำนองตั้งต้นของโยนเสียง โด

กลุ่มที่ 2 แบ่งออกได้เป็น 8 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 61 โยนเสียงโด กลุ่มที่ 2 แบบที่ 1

209	210	211	212	213	214	215	216
โ:ท ล ช ร	ช ล ท ด	ท ล ช ม	ร ด ท ด	ท ล ช ล	ช ฟ ม ช	ฟ ม ร ม	ร ด ท ด
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
217	218	219	220	221	222	223	224
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ท ล ช ร	ช ล ท ด	ท ล ช ม	ร ด ท ด	ท ล ช ล	ช ฟ ม ช	ฟ ม ร ม	ร ด ท ด
225	226	227	228	229	230	231	232
ทุ ล ช ร	ช ล ท ด	ทุ ล ช ม	ร ด ท ด	ทุ ล ช ช	ฟ ม ร ฟ	ม ร ด ม	ร ด ท ด
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
233	234	235	236	237	238	239	240
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ทุ ล ช ร	ช ล ท ด	ทุ ล ช ม	ร ด ท ด	ทุ ล ช ช	ฟ ม ร ฟ	ม ร ด ม	ร ด ท ด:โ

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในหัวข้อนี้

ใช้ลักษณะลัทธิประโยคตลอดทำนอง

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด โดยใช้เสียง

เสียงรอง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในทุกวรรคและใช้เสียงรอง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในห้องที่ 213-216, 221-224, 229-232, 237-240 ซึ่งเป็นทำนองในวรรคตอบเท่านั้น

- การย่นต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการ

วิเคราะห์พบว่าทำนองลัทธิประโยคในห้องที่ 225-240 เป็นทำนองตกแต่งของวรรคที่ 209-224 โดยย้ายเสียงในวรรคถามให้ต่ำลง 1 ช่วงคู่ 8 จากนั้นตกแต่งทำนองในห้องแรกของวรรคตอบให้กระโดดขึ้นไปไล่เรียงระดับเสียงลงมาถึงลูกตกเดิม นอกจากนี้พบว่าในการบรรเลงต้องย่นต้นทำนองดังกล่าวนี้อีก 1 ครั้ง รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 64 ห้องโน้ตอักษรไทย

1.2.2) แบบที่ 2 (ห้องที่ 241-256) เป็นการทอนทำนองตั้งต้นลง

1 อัตรา แบ่งทำนองออกได้ 4 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 62 โยนเสียงโด กลุ่มที่ 2 แบบที่ 2

241	242	243	244	245	246	247	248
โ:ท ล ช ร	ช ล ท ตั	ท ล ช มั	ร ตั ท ตั	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ท ล ช ล	ช ฟ ม ช	ฟ ม ร ม	ร ด ทุ ด
249	250	251	252	253	254	255	256
ทุ ล ชุ รุ	ชุ ลุ ทุ ด	ทุ ลุ ชุ ม	ร ด ทุ ด	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ทุ ลุ ชุ ชุ	ฟ ม ร ฟ	ม ร ด ม	ร ด ทุ ด:!

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในหัวข้อนี้

ใช้ลักษณะลูกต่อวรรคตลอดทำนอง มีการทอนโดยนำทำนองประโยคเดิมมาแบ่งออกเป็นวรรคถามและวรรคตอบ แล้วผลักดันบรรเลงโดยให้กลุ่มนำบรรเลงก่อนด้วยวรรคถาม และให้กลุ่มหลักบรรเลงต่อด้วยวรรคตอบ

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด โดยใช้เสียง

เสียงรอง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในทุกวรรค และใช้เสียงรอง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงเฉพาะในวรรคตอบ

- การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการ

วิเคราะห์พบว่าทำนองในห้องที่ 249-256 เป็นทำนองตกแต่งของห้องที่ 241-248 โดยย้ายเสียงในวรรคถามให้ต่ำลง 1 ช่วงคู่ 8 จากนั้นตกแต่งทำนองในห้องแรกของวรรคตอบให้กระโดดขึ้นไปไล่เรียงระดับเสียงลงมาที่ลูกตกเดิม นอกจากนี้พบว่าในการบรรเลงต้องย້อนต้นทำนองดังกล่าวนี้อีก 1 ครั้ง รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 32 ห้องโน้ตอักษรไทย

1.2.3) แบบที่ 3 (ห้องที่ 257-264) เป็นการทอนทำนองแบบที่ 2 ลง

1 อัตรา แบ่งทำนองออกได้ 2 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 63 โยนเสียงโด กลุ่มที่ 2 แบบที่ 3

257	258	259	260	261	262	263	264
โ:ทุ ลุ ชุ ชุ	ฟ ม ร ฟ	ม ร ด ม	ร ด ทุ ด	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ทุ ลุ ชุ ชุ	ฟ ม ร ฟ	ม ร ด ม	ร ด ทุ ด:!

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในหัวข้อนี้

ใช้ลักษณะลูกต่อวรรคตลอดทำนอง มีการทอนโดยนำทำนองวรรคตอบห้องที่ 253-256 จากแบบที่ 2 มาผลักดันบรรเลงโดยให้กลุ่มนำบรรเลงก่อน (เป็นพวกหน้า) และให้กลุ่มหลักบรรเลงตาม (เป็นพวกหลัง)

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด โดยใช้เสียงเสียงรอง ที และ ฟา ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในทุกวรรค

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในห้องที่ 257-260 และ ห้องที่ 261-264 เป็นทำนองเดียวกันแต่ผลัดกันบรรเลงในลักษณะลูกล่อวรรค นอกจากนี้พบว่าการบรรเลงต้องย่อนต้นทำนองดังกล่าวนี้อีก 1 ครั้ง รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 16 ห้องโน้ตอักษรไทย

1.2.4) แบบที่ 4 (ห้องที่ 265-268) เป็นการทอนทำนองแบบที่ 3 ลง

1 อัครา แบ่งทำนองออกได้ 1 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 64 โยนเสียงโด กลุ่มที่ 2 แบบที่ 4

265	266	267	268
ล:ช ม ร ม	ร ด ทุ ด	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ช ม ร ม	ร ด ทุ ด:ล

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในหัวข้อนี้มีการตัดทอนทำนองจากแบบที่ 3 ด้วยการนำเสียงลูกตก โด ทำยวรรค เข้ามาเป็นลูกตกวลี และตกแต่งทำนองให้กระชับขึ้น บรรเลงในลักษณะลูกล่อวลีตลอดทำนอง

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด โดยใช้เสียงเสียงรอง ที ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียง

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่าในการบรรเลงต้องย่อนต้นทำนองดังกล่าวนี้อีก 1 ครั้ง รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 8 ห้องโน้ตอักษรไทย

1.2.5) แบบที่ 5 (ห้องที่ 269-272) เป็นการทอนทำนองแบบที่ 4 ลง

1 อัครา แบ่งทำนองออกได้ 1 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 65 โยนเสียงโด กลุ่มที่ 2 แบบที่ 5

269	270	271	272
ล:ช ม ร ด	- - - -	ร ม ร ด	- - - -
- - - -	ช ม ร ด	- - - -	ร ม ร ด:ล

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในหัวข้อนี้มีการตัดทอนทำนองจากแบบที่ 4 เฉพาะด้านใจความของทำนองเท่านั้น กล่าวคือทอนจากใจความที่สมบูรณ์ใน 1 วลีของแบบที่ 4 ให้เป็นใจความที่สมบูรณ์ใน 1 ห้องเพลงของลำดับขั้นนี้ ด้วยการนำเสียงลูกตก โด ทำยวลี เข้ามาเป็นลูกตกห้อง และตกแต่งทำนองให้กระชับขึ้น โดยสร้างทำนองให้มีใจความ ถาม-ตอบ บรรเลงในลักษณะลูกล่อมกระชั้นห้องตลอดทำนอง แต่ในด้านความยาวของห้องเพลงตามการบรรเลงนั้นไม่พบการตัดทอน

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด โดยใช้เฉพาะ

กลุ่มเสียงหลักในการสร้างทำนอง

- การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่าในการบรรเลงต้องย້อนต้นทำนองดังกล่าวนี้อีก 1 ครั้ง รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 8 ห้องโน้ตอักษรไทย

1.2.6) แบบที่ 6 (ห้องที่ 273-276) เป็นการทอนทำนองแบบที่ 5 ลง

1 อัตรา แบ่งทำนองออกได้ 1 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 66 โยนเสียงโด กลุ่มที่ 2 แบบที่ 6

273	274	275	276
ร ม ร ด	ร ม ร ด	ร ม ร ด	ร ม ร ด

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในหัวข้อนี้

มีการตัดทอนทำนองจากแบบที่ 5 ด้วยการตัดช่องว่างของทำนองกลุ่มหลัก ที่อยู่ในลักษณะเหลื่อมกระชั้นห้อง ให้กลายเป็นลักษณะเก็บตลอดทำนองมีจำนวน 2 ห้อง (ห้องที่ 273-274) และเปลี่ยนเสียงขึ้นต้นเดิมในห้องที่ 269-270 ที่เป็นเสียง ซอล ให้เป็นเสียง เร ที่ห้อง 273 เพื่อเพิ่มความกระชับให้กับทำนอง และบรรเลงซ้ำอีกครั้งเป็นห้องที่ 275-276

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด โดยใช้เฉพาะ

กลุ่มเสียงหลักในการสร้างทำนอง

- การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองดังกล่าวนี้มีการกลับต้นอยู่ในตัวแล้ว รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 4 ห้องโน้ตอักษรไทย

1.2.7) แบบที่ 7 (ห้องที่ 277-280) เป็นการทอนทำนองแบบที่ 6 ลง

1 อัตรา แบ่งทำนองออกได้ 1 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 67 โยนเสียงโด กลุ่มที่ 2 แบบที่ 7

277	278	279	280
- - ร ด	ร ด ร ด	ร ด ร ด	- ร - ด

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในหัวข้อนี้

เป็นการตัดทอนทำนอง เฉพาะด้านจำนวนระดับเสียงของทำนองเท่านั้น กล่าวคือตัดใช้โน้ต 2 เสียงสุดท้ายในแต่ละห้องของแบบที่ 6 (เสียง เร กับ เสียง โด) มาบรรเลงสลับกันในลักษณะทำนองเก็บ โดยยังคงมีความยาวในการบรรเลงเท่าเดิม ซึ่งทำนองลูกโยนในลักษณะนี้นิยมใช้เป็นสัญลักษณ์แสดงถึงการสิ้นสุดการโยนของเพลงประเภทสองไม้ ลักษณะหนึ่ง

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด โดยใช้เฉพาะเสียงหลัก เร และ โด ในการสร้างทำนองเพียง 2 เสียงเท่านั้น
- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองดังกล่าวนี้ไม่มีการย่อนต้น รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 4 ห้องโน้ตอักษรไทย
- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบการตกแต่งทำนองด้วยบันไดเสียงโด การใช้เสียง โด เป็นลูกตกสุดท้ายในแต่ละกลุ่มแต่ละชั้น รวมถึงการตกแต่งทำนองเริ่มเนื้อหาโยนด้วยการย่ำเสียง โด ในโยนเสียงโดนี้ มีความสัมพันธ์กับทำนองตอนต้น ด้านบันไดเสียง ลูกตก และการย่ำเสียงลูกตก

2) เพลงภาษาสำเนียงลาว (ห้องที่ 297-360) เป็นทำนองส่วนย่อยที่ 3 ในส่วนที่ 2 ของโครงสร้างหลัก ต่อจากทำนองเชื่อมที่ 1 มีรายละเอียดดังนี้

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม เพลงภาษาสำเนียงลาวนี้เป็นการออกภาษาคำครั้งที่ 1 ของอัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราไมทแบ่งทำนองออกได้เป็น 4 กลุ่มดังนี้

2.1) กลุ่มที่ 1 (ห้องที่ 297-312) แบ่งทำนองออกได้เป็น 4 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 68 เพลงภาษาสำเนียงลาว กลุ่มที่ 1

297	298	299	300	301	302	303	304
I:- - - ฟ	- - - -	- ช - ฟ	- - - ม	- - ร ร	- ด - ร	- ม - ด	- - - ด
305	306	307	308	309	310	311	312
- ม ร ด	- ช - ด	- ร - ม	- - - ม	- - ร ร	- ด - ร	- ม - ด	- - - ด:I

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยการใช้ลักษณะลากเสียงยาวในห้องที่ 297-300 ลักษณะลักทางพื้นบังคับทางในห้องที่ 301-312
- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด พบการใช้เสียงรอง ฟา ช่วยตกแต่งสำเนียงในห้องที่ 297-300
- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการศึกษาพบว่า ในการบรรเลงมีการย่อนต้น 1 ครั้งรวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 32 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.2) กลุ่มที่ 2 (ห้องที่ 313-328) แบ่งทำนองออกได้เป็น 4 วรรค ดังนี้

และการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 69 เพลงภาษาสำเนียงลาว กลุ่มที่ 2

313	314	315	316	317	318	319	320
l:- - - -	- - - -	ม ด ร ม	- ช ล ดั	- - รุ รั	ม่ รั ดั ล	ช ม ช ร	ม ร ด ลู
- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ด
321	322	323	324	325	326	327	328
- - - -	- - - -	ม ด ร ม	- ม ช ล	- - ดั ล	ช ม ช ล	- - ช ล	ดั รั มั ดั
- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ด:l

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยการใช้ลักษณะ

ประสานตลอดทำนอง โดยกลุ่มนำบรรเลงทำนองหลัก และกลุ่มหลักใช้เสียง โด บรรเลงลากยาวประสานลูกตกในแต่ละวลี

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองโดยใช้เฉพาะกลุ่มเสียงหลัก

ในบันไดเสียงโด

- การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการ

ศึกษาพบว่า ในการบรรเลงมีการย້อนต้น 1 ครั้งรวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 32 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.3) กลุ่มที่ 3 (ห้องที่ 329-344) แบ่งทำนองออกได้เป็น 4 วรรค ดังนี้

และการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 70 เพลงภาษาสำเนียงลาว กลุ่มที่ 3

329	330	331	332	333	334	335	336
l:- - - -	- - - -	- ใ ดั - ดั	- รั - มั	- - ช ม	ร ด ร ม	ร ม ช ล	ดั ช - -
337	338	339	340	341	342	343	344
- ช - -	ดั ล ช ม	ร ด ร ม	ร ม ช ล	ดั ล ช ล	ดั ล ช ล	ดั ล ช ล	ดั รั - ดั:l

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยการใช้ลักษณะ

ทางพื้นในห้องที่ 329-332 ลักษณะย้อยจังหวะในห้องที่ 333-336 และลักษณะเก็บในห้องที่ 337-334

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองโดยใช้เฉพาะกลุ่มเสียงหลัก

ในบันไดเสียงโด

- การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการ

ศึกษาพบว่า ในการบรรเลงมีการย້อนต้น 1 ครั้งรวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 32 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.1) กลุ่มที่ 4 (ห้องที่ 345-360) แบ่งทำนองออกได้เป็น 4 วรรค ดังโน้ต

และการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 71 เพลงภาษาสำเนียงลาว กลุ่มที่ 4

345	346	347	348	349	350	351	352
!:- - - -	- - - -	- ม้ - ร์	- ม้ - ฐ	- - - -	- ตี - ล้	- ฐ - ม้	ฐ ม้ - ร์
353	354	355	356	357	358	359	360
- - - -	- ม้ - ร์	- ตี - ล	ตี ล - ฐ	- ม ฐ ม	- ฐ - ล	ตี - ตี ฐ	- ล - ตี!

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยการใช้ลักษณะลากเสียงยาวในห้องที่ 345-348 และลักษณะยกเสียงในห้องที่ 349-360

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองโดยใช้เฉพาะกลุ่มเสียงหลัก
ในบันไดเสียงโด

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการ
ศึกษาพบว่า ในการบรรเลงมีการย่อนต้น 1 ครั้งรวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 32 ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า
ตกแต่งทำนองด้วย บันไดเสียงโด และยี่ดเสียง โด เป็นลูกตกสุดท้ายในแต่ละกลุ่มมีความสัมพันธ์กับบันไดเสียง
และลูกตกสุดท้ายของทำนองเชื่อมที่ 1 (รายละเอียดการวิเคราะห์ทำนองเชื่อมที่ 1 จะกล่าวถึงในหัวข้อ 2.1.3.3
ลำดับถัดไป)

3) เพลงภาษาสำเนียงเขมร (ห้องที่ 425-512) เป็นทำนองส่วนย่อยที่ 1
ในส่วนที่ 4 ของโครงสร้างหลัก ต่อจากทำนองเชื่อมที่ 2 มีรายละเอียดดังนี้

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม เพลงภาษาสำเนียงเขมรนี้เป็นการ
ออกภาษาครั้งที่ 2 ของอัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท ทำนองเพลงมีเพียงกลุ่มเดียว แบ่งออกได้เป็น 22
วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 72 เพลงภาษาสำเนียงเขมร

425	426	427	428	429	430	431	432
- - - -	- ร์ - ↑ ร์	- - - ↑ ร์	- - - ร์	- ต ร ม	- ร - ม	- ต ร ม	- ต - ร
433	434	435	436	437	438	439	440
!:- - - -	- - - -	- ร - ร	- - - ฟ	- - - -	- ฐ - ล	- ต - ร	- - - ร์

ตัวอย่างที่ 72 (ต่อ)

441	442	443	444	445	446	447	448
- - - -	- - - -	- ฑ - ล	- ด - ร	- ฟ - ฑ	- ด - ร	- - - ฟ	- - - ฑ
449	450	451	452	453	454	455	456
- - - -	- - - -	- ท ท ท	- ฐ - -	- ร - -	ด ร ฟ ฑ	ล ฑ ล ฟ	- ฑ - ล
457	458	459	460	461	462	463	464
- - - -	- - - ล	- ล ล ล	- ล - ล	- ฟ - ฐ	- ด - ฟ	- - ล ฑ	ฟ ฑ - ล
465	466	467	468	469	470	471	472
- - - -	- ฑ - ด	- - - -	- ฑ - ล	ด ล ฑ ฟ	- ฑ - -	ฟ ร - ฟ	- ล ด ร
473	474	475	476	477	478	479	480
- - - -	- - - ร	- ร ร ร	- ร - ร	- ฑ - ล	- ด - ร	- - - ฟ	- - - ฑ
481	482	483	484	485	486	487	488
- - - -	- - - -	- - - ด	- - - ล	- - - -	- ฑ - ฟ	- ฟ - ล	ฑ ฟ ม ร
489	490	491	492	493	494	495	496
- ด ร ม	ฑ ม ร ด	ร ด ล ด	- ร - ฟ	- - - -	- - - ล	- - ฑ ฟ	- ม - ร
497	498	499	500	501	502	503	504
- ม - -	ร ด - ร	- - - ด	- - - ล	- - - -	- ด - ร	- ม - ล	- ด - ร
505	506	507	508	509	510	511	512
[- - - -	- - - ร	- ร ร ร	- ร - ร	- ด ร ม	- ร - ม	- ด ร ม	- ด - ร]:I

- ลักษณะทำนองเพลง พบการใช้ลักษณะทำนองยืนเสียงใน ห้องที่ 425-444,457-460,473-476,505-508 ใช้ลักษณะลากเสียงยาวในห้องที่ 429-448,453-456,461-468,477-484,501-504,509-512 ลักษณะย่อยจังหะในห้องที่ 449-452 ลักษณะยกเสียงในห้องที่ 469-472,485-488,493-500 และลักษณะเก็บในห้องที่ 489-492

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงโดในห้องที่ 425-432,497-512 อันเป็นทำนองขึ้นต้นและจบเพลงภาษาสำเนียงเขมร สำหรับเนื้อหาเพลงส่วนใหญ่ก็นั้นอยู่ในบันไดเสียงฟา ดังปรากฏในห้องที่ 433-448,453-496 โดยพบการใช้โน้ตรองเสียง มี ตกแต่งทำนองเรียงเพื่อเชื่อมเข้าสู่บันไดเสียงโด ในวรรค ที่ 485-496 นอกจากนี้พบการใช้บันไดเสียงซอลช่วยตกแต่งทำนองในห้องที่ 449-452

- การย้อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในห้องที่ 425-432 กับ ทำนองในห้องที่ 505-512 เป็นทำนองเดียวกัน โดยตกแต่งทำนองวรรคตามในห้องที่ 425-428 ด้วยการกวาดเพื่อให้ทำนองเพลงต่อเนื่องกับทำนองเชื่อมที่ 2 ซึ่งในการบรรเลงนั้นเมื่อบรรเลงไปถึงประโยคสุดท้ายแล้วจะกลับมาย้อนต้นที่ห้องที่ 433 และในการบรรเลงเที่ยวกลับก็จะไม่บรรเลงทำนอง

ในห้อง 505-512 เป็นการยืนยันว่าทำนองทั้ง 2 เป็นทำนองเดียวกัน รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 40 ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า ถึงแม้เพลงภาษาสำเนียงเขมรนี้จะดำเนินทำนองส่วนใหญ่อยู่ในบันไดเสียงฟา แต่สามารถเชื่อมทำนองเข้ากับทำนองเชื่อมที่ 2 (รายละเอียดการวิเคราะห์ทำนองเชื่อมที่ 2 จะกล่าวถึงในหัวข้อ 2.1.3.3 ลำดับถัดไป) ได้ด้วยการที่ทำนองในประโยคแรก (ห้องที่ 425-432) และประโยคสุดท้าย (ห้องที่ 497-504) อยู่ในบันไดเสียงโด และทำนองในวรรคแรก (ห้องที่ 425-428) ของเพลงภาษาสำเนียงเขมรเป็นทำนองขึ้นเสียงที่ย่ำเสียงลูกตกสุดท้ายของทำนองเชื่อมที่ 2 รวมถึงการยัดใช้เสียง เร เป็นลูกตกสุดท้ายของทำนองนั่นเอง

4) โยนเสียงเร (ห้องที่ 513-536) เป็นทำนองส่วนย่อยที่ 2 ในส่วนที่ 4 ของโครงสร้างหลักต่อจากเพลงภาษาสำเนียงเขมร มีรายละเอียดดังนี้

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม โยนเสียงเร ในหัวข้อนี้เป็นการออกลูกโยนครั้งที่ 2 ของอัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราไมท แบ่งเป็นกลุ่มตามการทอนได้ 1 กลุ่ม ดังนี้

4.1) กลุ่มที่ 1 (ห้องที่ 513-536) เป็นกลุ่มลูกโยนกลุ่มเดียวของโยนเสียง เร ในหัวข้อนี้ มีการทอนเป็นทำนอง 2 แบบ ดังนี้

4.1.1) แบบที่ 1 (ห้องที่ 513-528) เป็นทำนองตั้งต้นของโยนเสียง เร แบ่งออกได้เป็น 4 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 73 โยนเสียงเร กลุ่มที่ 1 แบบที่ 1

513	514	515	516	517	518	519	520
เ:ร ร ม ร	- - - -	ร ร ม ร	- - - -	ร ร ม ร	- - ล ล	ดํ ล ช ม	- - - -
- - - -	ร ร ม ร	- - - -	ร ร ม ร	- - - -	ร ร ม ร	- - ล ล	ดํ ล ช ม
521	522	523	524	525	526	527	528
ม ม ช ม	- - - -	ม ม ช ม	- - - -	ม ม ช ม	- - ช ช	ล ช ม ร	- - - -
- - - -	ม ม ช ม	- - - -	ม ม ช ม	- - - -	ม ม ช ม	- - ช ช	ล ช ม ร:

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในหัวข้อนี้ใช้ลักษณะเหลี่ยมกระชั้นห้องในห้องที่ 513-516, 521-524 และใช้ลักษณะเหลี่ยมวรรคในห้องที่ 517-520, 525-528 โดยผูกทำนองเข้ากันเป็นประโยคอย่างสนิทสนม

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองโดยใช้เฉพาะกลุ่มเสียงหลักในบันไดเสียงโด ตลอดทำนอง

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการศึกษาพบว่าในการบรรเลงมีการย่อนต้น 1 ครั้งรวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 32 ห้องโน้ตอักษรไทย

4.1.2) แบบที่ 2 (ห้องที่ 529-536) เป็นการทอนทำนองตั้งต้นลง

1 อัตรา แบ่งทำนองออกได้ 2 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 74 โยนเสียงเร กลุ่มที่ 1 แบบที่ 2

529	530	531	532	533	534	535	536
ล:ร ร ม ร	- - ล ล	ดํ ล ช ม	- - - -	ม ม ช ม	- - ช ช	ล ช ม ร	- - - -
- - - -	ร ร ม ร	- - ล ล	ดํ ล ช ม	- - - -	ม ม ช ม	- - ช ช	ล ช ม ร:

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในหัวข้อนี้ เป็นการตัดทอนทำนองจากแบบที่ 1 ด้วยการตัดเอาเฉพาะทำนองวรรคตอมาบรรเลงต่อกัน ด้วยลักษณะทำนอง เหลือมวรรคตลอดทำนอง
- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองโดยใช้เฉพาะกลุ่มเสียงหลักใน บันไดเสียงโด ตลอดทำนอง
- การย่นต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการ ศึกษาพบว่าในการบรรเลงมีการย่นต้น 1 ครั้งรวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 16 ห้องโน้ตอักษรไทย
- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบการตกแต่ง ทำนองในบันไดเสียงโด การเริ่มต้นทำนองด้วยการย่ำเสียง เร และการใช้เสียง เร เป็นลูกตกสุดท้ายในแต่ละชั้น ของกลุ่มลูกโยนนี้ มีความสัมพันธ์กับเพลงภาษาสำเนียงเขมร

2.1.2.5 ทำนองเชื่อม ในท่อนที่ 1 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราไมทนีปรากฏ การใช้ทำนองเชื่อม 3 ครั้ง ดังนี้

1) ทำนองเชื่อมที่ 1 (ห้องที่ 281-296) เป็นทำนองส่วนย่อยที่ 2 ในส่วนที่ 2 ตามโครงสร้างหลัก ต่อจากโยนเสียง โด แบ่งทำนองออกได้เป็น 4 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 75 ทำนองเชื่อมที่ 1

281	282	283	284	285	286	287	288
- - - -	-↑ร - ร	- ร ร -	ทุ ร - ม	- - - -	-↑ช - ช	- ช ช -	ม ช - ล
289	290	291	292	293	294	295	296
- - - -	-↑ดํ - ดํ	- ดํ ดํ -	ดํ ดํ - ช	- - - -	-↑ล - ล	- ล ล -	ช ล - ดํ

- จำนวนครั้ง เป็นทำนองเชื่อมครั้งที่ 1 ทำหน้าที่เชื่อมโยนเสียง โด กับ เพลงภาษาสำเนียงลาวเข้าด้วยกัน

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยลักษณะยกเสียง

ตลอดทำนอง

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองส่วนใหญ่ด้วยกลุ่มเสียงหลักใน

บันไดเสียงโด พบการใช้เสียงรอง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองในห้องที่ 281-284 ให้มีทำนองสัมพันธ์กับห้องที่ 285-288

- จำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง รวมความยาวได้ 16 ห้องโน้ต

อักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า

ทำนองเชื่อมนี้ทำหน้าที่เชื่อมโยงเสียงโด กับ เพลงภาษาสำเนียงลาว ซึ่งอยู่ในส่วนที่ 2 เข้าด้วยกัน โดยการรับเอา การตกแต่งทำนองในบันไดเสียงโด และเสียงลูกตกสุดท้าย (โด) จากโยนเสียงโด เข้ามาตกแต่งทำนองในบันได เสียงและลูกตกเดียวกัน โดยใช้ลักษณะทำนองยกเสียงถึงความกระชั้นของทำนองให้ลดลง เพื่อส่งให้เพลงภาษา สำเนียงลาวที่มีการดำเนินทำนองส่วนใหญ่ด้วยการลากเสียงยาว

2) ทำนองเชื่อมที่ 2 (ห้องที่ 361-424) เป็นทำนองส่วนที่ 3 ตามโครงสร้าง

หลัก ต่อจากเพลงภาษาสำเนียง ลาว แบ่งทำนองออกได้เป็น 16 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 76 ทำนองเชื่อมที่ 2

361	362	363	364	365	366	367	368
- - - -	- - - -	- ม้ - รั	- ม้ - ฐ	- - - -	- ตั - ลั	- ฐ - ม้	รั ตั - รั
369	370	371	372	373	374	375	376
มี มี มี มี	- ฐ - -	ตั ตั ตั ตั	- รั - -	ล ล ล ล	- ตั - -	ฐ ฐ ฐ ฐ	- ล - -
- - มี มี	- - ฐ ฐ	- - ตั ตั	- - รั รั	- - ล ล	- - ตั ตั	- - ฐ ฐ	- - ล ล
377	378	379	380	381	382	383	384
- มี รั ตั	มี รั ตั ล	รั ตั ล ฐ	ตั ล ฐ ม	- ม - ร	ร ร - ม	ม ม - ฐ	ฐ ฐ - ล
385	386	387	388	389	390	391	392
- รั ตั ล	ตั ล ฐ ม	- ร - ม	ล ฐ - ล	- - ตั ล	ตั ฐ ล ม	ฐ ม ล ฐ	ล ม ฐ ร
393	394	395	396	397	398	399	400
- ด - -	- ร - -	- ม - -	- ด - -	- ร - -	- ม - -	- ฟ - -	- ร - -
- - - ด	- - - ร	- - - ม	- - - ด	- - - ร	- - - ม	- - - ฟ	- - - ร
401	402	403	404	405	406	407	408
- ม - -	- ฟ - -	- ฐ - -	- ม - -	- ฟ - -	- ฐ - -	- ล - -	- ฟ - -
- - - ม	- - - ฟ	- - - ฐ	- - - ม	- - - ฟ	- - - ฐ	- - - ล	- - - ฟ

ตัวอย่างที่ 76 (ต่อ)

409	410	411	412	413	414	415	416
- ฑ - -	- ล - -	- ท - -	- ฑ - -	- ล - -	- ท - -	- ดั - -	- ล - -
- - - ฑ	- - - ล	- - - ท	- - - ฑ	- - - ล	- - - ท	- - - ดั	- - - ล
417	418	419	420	421	422	423	424
- ท - -	- ดั - -	- รั - -	- ท - -	- ดั - -	- รั - -	- - - -	- - - -
- - - ท	- - - ดั	- - - รั	- - - ท	- - - ดั	- - - รั	- ฑ ร ฑ	ล ท ดั รั

- จำนวนครั้ง เป็นทำนองเชื่อมครั้งที่ 2 ทำหน้าที่เชื่อมเพลงภาษา

สำเนียงลาว กับ เพลงภาษาสำเนียงเขมรเข้าด้วยกัน

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยลักษณะ

ลากเสียงยาวในห้องที่ 361-364 ลักษณะทางพื้นในห้องที่ 365-368, 381-388 ลักษณะเชื่อมกระชั้นเสียงในห้องที่ 369-376, 393-424 และลักษณะเก็บในห้องที่ 377-380, 389-392

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองทั้งหมดอยู่ในบันไดเสียงโด

พบการใช้เสียงรอง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองเชื่อมกระชั้นเสียงในห้องที่ 397-408 ใช้เสียงรอง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองเชื่อมกระชั้นเสียงที่ต่อเนื่องมาในห้องที่ 409-424

- จำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง รวมความยาวได้ 64 ห้องโน้ต

อักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า

ทำนองเชื่อมนี้ ทำหน้าที่สำคัญในการเชื่อมทำนองส่วนที่ 2 (ลูกตกโด) กับ ทำนองส่วนที่ 4 (ลูกตกเร) เข้าด้วยกัน ด้วยการรับเอากลุ่มเสียงหลักในบันไดเสียงโดจากเพลงภาษาสำเนียงลาว เข้ามาเป็นหลักในการตกแต่งทำนอง โดยสร้างทำนองประโยคแรก (ห้องที่ 361-368) ด้วยการนำทำนองประโยคแรกของเพลงภาษาสำเนียงลาว กลุ่มที่ 4 (ห้องที่ 345-352 มาตกแต่งเปลี่ยนเฉพาะโน้ต 2 ตัวแรกของห้องสุดท้าย (ดังตัวอย่างที่ 77) จากนั้นตกแต่งทำนองนำเข้าสู่ลูกตกสุดท้ายเสียง เร โดยใช้คู่เสียงทำนองแคบๆ ในช่วงครึ่งหลังของทำนอง เพื่อเชื่อมเข้าสู่เพลงภาษาสำเนียงเขมร

ตัวอย่างที่ 77 การนำทำนองประโยคแรกของเพลงภาษาสำเนียงลาว กลุ่มที่ 4 มาตกแต่งใช้ใน

ประโยคแรกของทำนองเชื่อมที่ 2

เพลงภาษาสำเนียงลาว

345	346	347	348	349	350	351	352
- - - -	- - - -	- มั - รั	- มั - ฑ	- - - -	- ดั - ลั	- ฑ - มั	ฑ มั รั
ทำนองเชื่อมที่ 2							↓
361	362	363	364	365	366	367	368
- - - -	- - - -	- มั - รั	- มั - ฑ	- - - -	- ดั - ลั	- ฑ - มั	รั ดั รั

3) ทำนองเชื่อมที่ 3 (ห้องที่ 537-552) เป็นทำนองส่วนที่ 5 ตามโครงสร้าง

หลัก ต่อจากโยนเสียง เร แบ่งทำนองออกได้เป็น 4 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 78 ทำนองเชื่อมที่ 3

536	537	538	539	540	541	542	543	544
-- ล ล	ดํ ฅ ม	-- ฅ ฅ	ล ฅ ม ร	-- ม ม	ฅ ม ร ด	-- ร ร	ม ร ด ล	----
	-- ล ล	ดํ ฅ ม	-- ฅ ฅ	ล ฅ ม ร	-- ม ม	ฅ ม ร ด	-- ร ร	ม ร ด ล
545	546	547	548	549	550	551	552	
- ล ฅ ม	ฅ ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ฅ - ล	- ฅ - ม	ม ม - ร	ร ร - ด	

- จำนวนครั้ง เป็นทำนองเชื่อมครั้งที่ 3 ทำหน้าที่เชื่อมโยนเสียง เร

กับ เนื้อเพลงเข้าด้วยกัน

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยลักษณะเหลี่ยมล้ำห้อง

ในห้องที่ 537-544 และลักษณะทางพื้นในห้องที่ 545-552

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองด้วยกลุ่มเสียงหลักในบันไดเสียงโด
- จำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง รวมความยาวได้ 16 ห้องโน้ต

อักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า

ทำนองเชื่อมนี้ ทำหน้าที่สำคัญในการเชื่อมทำนองส่วนที่ 4 (ทำนองภาษาและโยน) กับ ทำนองส่วนที่ 6 (เนื้อเพลง) เข้าด้วยกัน โดยการรับเอาทำนองโยนเสียง เร แบบที่ 2 (ห้องที่ 529-536) มาทอนลงเป็นวรรคที่ 1 (ห้องที่ 537-540) จากนั้นตกแต่งทำนองด้วยกลุ่มเสียงหลักของบันไดเสียงโด (จากโยนเสียง เร) ในกระสวนจังหวะเดิมให้เป็นทำนองวรรคที่ 2 (ห้องที่ 541-544) ซึ่งเมื่อพิจารณารวมกันแล้วจะเป็นลักษณะของโยนเปลี่ยนเสียงนั่นเอง ต่อจากนั้นตกแต่งทำนองรับด้วยลักษณะทางพื้น ในห้องที่ 545-552 โดยใช้เสียง โด เป็นลูกตกสุดท้าย เพื่อเชื่อมเข้าสู่เนื้อเพลง

ตัวอย่างที่ 79 การใช้ทำนองโยนเสียง เร แบบที่ 2 (ห้องที่ 529-536) ตกแต่งทำนองประโยคแรกของ

ทำนองเชื่อมที่ 3 (ห้องที่ 537-544)

529	530	531	532	533	534	535	536
! : ร ร ม ร	-- ล ล	ดํ ฅ ม	----	ม ม ฅ ม	-- ฅ ฅ	ล ฅ ม ร	{ -- ล ล }
----	ร ร ม ร	- - ล ล	ดํ ฅ ม	----	ม ม ฅ ม	- - ฅ ฅ	ล ฅ ม ร
537	538	539	540	541	542	543	544
ดํ ฅ ม	-- ฅ ฅ	ล ฅ ม ร	-- ม ม	ฅ ม ร ด	-- ร ร	ม ร ด ล	----
- - ล ล	ดํ ฅ ม	- - ฅ ฅ	ล ฅ ม ร	- - ม ม	ฅ ม ร ด	- - ร ร	ม ร ด ล

- - X X
X X X X

2.1.4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

2.1.4.1 ทำนองสำคัญ

1) ทำนองตอนต้น (ห้องที่ 1-64) เป็นทำนองส่วนที่ 1 ตามโครงสร้างหลัก
แบ่งทำนองออกได้ 16 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 80 ทำนองตอนต้น อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

1	2	3	4	5	6	7	8
- - - ช้	- - - ม้	- - - ร์	- - - ต้	- ม้ ร์ ต้	- ช้ - ต้	- - ม้ ร์	ต้ ร์ - ม้
9	10	11	12	13	14	15	16
- - - ท	- - - ล	- - - ช	- - - ม	- ท ล ช	- ร์ - ม	- - - ร์	ด ร์ - ด
17	18	19	20	21	22	23	24
- - - ช	- - - ล	- - - ท	- - - ด	- ม ร์ ด	- ช - ด	- - ม ร์	ด ร์ - ม
25	26	27	28	29	30	31	32
- ด ร์ ม	ร ช ร์ ม	ร ด ร์ ม	ร ม ฟ ช	- ฟ ช ล	ช ต้ ช ล	ช ฟ ช ล	ช ล ท ต้
33	34	35	36	37	38	39	40
ช ล ท ต้	ท ล ท ต้	ท ล ร์ ต้	ท ล ท ต้	ท ล ช ร์	ช ล ท ต้	ท ล ช ล	ท ต้ ร์ ม้
41	42	43	44	45	46	47	48
- - - ช้	- - - ล้	- - - ช้	- - - ม้	- - (ทล้ช้)	- ร์ - ม้	- - - ร์	- - - ต้
49	50	51	52	53	54	55	56
- - - ร์	- - - ม	- - - ช	- - - ล	- ร์ ม้ ร์	ต้ ท ล ช	ล ช ม ช	- ล - ต้
57	58	59	60	61	62	63	64
- - - -	- - - ต้	- - - -	- - - ต้	- - - -	- - - ต้	ต้ ต้ ต้ ต้	- ต้ - ต้

- ลักษณะทำนองเพลง เป็นทำนองนำเข้าสู่บทเพลง

พม่าห้าท่อนมีการใช้ลักษณะลากเสียงยาวในห้องที่ 1-24, 41-52 ลักษณะเก็บในห้องที่ 25-40, 53-56 และใช้ลักษณะยื่นเสียงในห้องที่ 57-64

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองส่วนใหญ่ด้วยบันไดเสียงโด

ดังปรากฏในห้องที่ 1-8, 13-28, 33-64 โดยใช้โน้ตรอง เสียง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงและสร้างความกระชั้นของทำนองในห้องที่ 13-20, 33-40, 45-48, 53-56 ใช้เสียงรอง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในห้องที่ 25-28 นอกจากนั้นพบการใช้บันไดเสียงซอล ช่วยสร้างความนุ่มนวลของทำนองในห้องที่ 13-16 และใช้บันไดเสียงฟา ช่วยสร้างความต่อเนื่องของทำนองเก็บในห้องที่ 29-32 โดยใช้โน้ตรอง เสียง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงกลับเข้าสู่บันไดเสียงโด

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง ไม่ปรากฏ

การย่อนต้นในทำนองส่วนนี้ มีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 64 ห้องโน้ตอักษรไทย

2) เนื้อเพลง (ห้องที่ 405-484) เป็นทำนองส่วนที่ 6 ตามโครงสร้างหลัก

ต่อจากทำนองเชื่อมที่ 3 แบ่งทำนองออกได้เป็น 20 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 81 เนื้อเพลง ท่อน 1 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์(แปลก ประสานศัพท์)

405	406	407	408	409	410	411	412
- ร - ช	- - ล ท	- ร - ท	- ล - ช	- ล ดั ล	ช ม - ช	- ม ช ล	ด ม ร ด
413	414	415	416	417	418	419	420
- ท ล ช	ร ช ล ท	ร ม ร ท	ร ท ล ช	ล ช ดั ล	ช ม - ช	- ม ช ล	ด ม ร ด
421	422	423	424	425	426	427	428
- - ช ด	ท ล ท ด	ท ล ร ด	ท ล ท ด	ช ล ท ด	ท ล ท ด	ท ล ร ด	ท ล ท ด
429	430	431	432	433	434	435	436
ช ล ท ด	ท ล ท ด	ช ล ท ด	ท ล ท ด	ม ร ด ม	ร ด ท ร	ด ท ล ด	ท ล ช ล
437	438	439	440	441	442	443	444
ร ท ล ช	- - ล ท	ร ม ร ท	- ล - ช	ล ช ดั ล	ช ม - ช	- ล ช ม	ช ม ร ด
445	446	447	448	449	450	451	452
ช ม ร ม	ช ด - -	ช ม ร ม	ช ด - -	ช ร ช ล	ท ด - -	ร ด ท ล	ช ล - -
- - ช ม	ร ม ช ด	- - ช ม	ร ม ช ด	- - ช ร	ช ล ท ด	- - ร ด	ท ล ช ล
453	454	455	456	457	458	459	460
ท ท ท ท	- ล - -	ช ช ช ช	- ม - -	ร ร ร ร	- ด - -	ร ร ร ร	- ม - -
- - ท ท	- - ล ล	- - ช ช	- - ม ม	- - ร ร	- - ด ด	- - ร ร	- - ม ม
461	462	463	464	465	466	467	468
ช ช ช ช	- ล - -	ท ท ท ท	- ด - -	ช ช ช ช	- ด - -	ร ร ร ร	- ม - -
- - ช ช	- - ล ล	- - ท ท	- - ด ด	- - ช ช	- - ด ด	- - ร ร	- - ม ม
469	470	471	472	473	474	475	476
ด ม ร ด	ร ด - -	ม ร ด ล	ด ล - -	ร ด ล ช	ล ช - -	ด ล ช ม	ช ม - -
- - ด ม	ร ด ร ด	- - ม ร	ด ล ด ล	- - ร ด	ล ช ล ช	- - ด ล	ช ม ช ม
477	478	479	480	481	482	483	484
ร ม ช ล	ช ล - -	ด ช ล ด	ล ด - -	ช ล ด ร	ด ร - -	ม ด ร ม	ร ม - -
- - ร ม	ช ล ช ล	- - ด ช	ล ด ล ด	- - ช ล	ด ร ด ร	- - ม ด	ร ม ร ม

- ลักษณะทำนองเพลง พบการใช้ทำนองหลายลักษณะ โดย

ใช้ลักษณะทางพื้นในห้องที่ 405-484 ลักษณะขยักขยอนในห้องที่ 409-412, 417-420, 437-444 ลักษณะเก็บในห้องที่ 413-416, 421-436 ลักษณะเหลื่อมวลีในห้องที่ 445-452, 469-484 และลักษณะเหลื่อมกระชั้นเสียงในห้องที่ 453-468

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองส่วนใหญ่อยู่ในบันไดเสียงโด

ดังปรากฏในห้องเพลงที่ 409-412, 417-420, 421-436, 441-452, 457-484 มีการใช้เสียง ที ในกลุ่มเสียงรองช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียงและสร้างความกระชั้นในห้องที่ 421-436, 449-452, 461-464 นอกจากนี้ยังมีการใช้บันไดเสียงซอล เข้าร่วมตกแต่งทำนองในห้องที่ 405-408, 413-416, 437-440, 453-456

- การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง ไม่ปรากฏ

การย້อนต้นในทำนองส่วนนี้ มีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 80 ห้องโน้ตอักษรไทย

3) ทำนองจบ (ห้องที่ 485-508) เป็นทำนองส่วนที่ 7 ตามโครงสร้างหลัก

ต่อจากเนื้อเพลงแบ่งทำนองออกได้เป็น 6 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 82 ทำนองจบ อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

485	486	487	488	489	490	491	492
มี มี - -	มี มี - -	มี มี - -	มี มี - -	มี มี มี มี	- รี่ - -	มี รี่ - มี	มี มี - -
- - มี มี	- - มี มี	- - มี มี	- - มี มี	- - มี มี	- มี - รี่	- - มี รี่	- มี มี มี
493	494	495	496	497	498	499	500
- ลี่ ชี่ มี	- รี่ - ดี่	- ช - ดี่	- - รี่ มี	- ช - ล	- ช - มี	- รี่ ดี่ ล	ช ล - ดี่
501	502	503	504	505	506	507	508
- ช - ดี่	ท ล ท ดี่	ท ล รี่ ดี่	ท ล ท ดี่	- มี ช ล	ช ล ดี่ รี่	มี รี่ ดี่ ท	ล ช - ดี่

- ลักษณะทำนองเพลง พบการใช้ทำนองลักษณะเหลื่อม

กระชั้นเสียงในห้องที่ 485-488 ย้ำเสียงลูกตกเสียง มี (จากเนื้อเพลง) ใช้ลักษณะเหลื่อมวรรคย้ำลูกตกเดิมต่ออีกครั้งในห้องที่ 489-492 จากนั้นใช้ลักษณะทางพื้นในห้องที่ 493-500 และใช้ลักษณะเก็บในห้องที่ 501-508

- บันไดเสียง ทำนองส่วนนี้ใช้เพียงบันไดเสียงโดเท่านั้น โดย

ส่วนใหญ่ใช้เฉพาะกลุ่มเสียงหลักในการสร้างทำนองแต่ละวรรค มีการใช้เสียง ที อันเป็นเสียงรองช่วยตกแต่งทำนองในห้องที่ 505-508 เพียงทำนองเดียวเท่านั้น

- การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง ไม่ปรากฏ

การย້อนต้นในทำนองส่วนนี้ มีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 24 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.1.4.2 การออกลูกโยนและการออกภาษา ในท่อน 1 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทาง

พระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) ปรากฏการออกลูกโยน 2 ครั้งและการออกภาษา 3 ครั้ง เรียงตามลำดับดังนี้

1) โยนเสียงโด (ห้องที่ 65-112) เป็นทำนองส่วนย่อยที่ 1 ในส่วนที่ 2

ของโครงสร้างหลัก ต่อจากทำนองตอนต้น มีรายละเอียดดังนี้

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม โยนเสียงโด ในหัวข้อนี้เป็นการ
ออกลูกโยนครั้งที่ 1 ของอัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) แบ่งได้เป็น 3
กลุ่มมีความยาวเท่ากัน ดังนี้

1.1) กลุ่มที่ 1 (ห้องที่ 65-80) เป็นลูกโยนที่ไม่มีการทอน แบ่งออกได้
เป็น 4 วรรคดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 83 โยนเสียงโด กลุ่มที่ 1

65	66	67	68	69	70	71	72
I: ซ ล ท ดั	ท ดั ท ดั	ท ดั ร้ มั	ร้ มั ร้ มั	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ซ ล ท ดั	ท ดั ท ดั	ท ดั ร้ มั	ร้ มั ร้ มั
73	74	75	76	77	78	79	80
มั มั ร้ มั	ร้ มั ร้ มั	ซ้ มั ร้ มั	ร้ ดั - ดั	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	มั มั ร้ มั	ร้ มั ร้ มั	ซ้ มั ร้ มั	ร้ ดั - ดั :I

- ลักษณะทำนองเพลง ใช้ลักษณะลัอวรรคตลอดทำนอง
- บันไดเสียง ทำนองส่วนนี้ใช้เพียงบันไดเสียงโดเท่านั้น โดย
มีการใช้เสียง ที อันเป็นเสียงรองช่วยตกแต่งทำนองในห้องที่ 65-72

- การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการ
ศึกษาพบว่าทำนองดังกล่าวนี้มีการย້อนต้น 1 ครั้ง รวมมีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 32 ห้องโน้ต
อักษรไทย

1.2) กลุ่มที่ 2 (ห้องที่ 81-96) เป็นลูกโยนที่ไม่มีการทอน แบ่งออกได้เป็น
4 วรรคดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 84 โยนเสียงโด กลุ่มที่ 2

81	82	83	84	85	86	87	88
I: ดั ดั ดั ดั	- - - -	ด ด ด ด	- - - -	ดั ดั ดั ดั	- - ร้ มั	ร้ ดั ร้ ดั	- - - -
- - - -	ดั ดั ดั ดั	- - - -	ด ด ด ด	- - - -	ดั ดั ดั ดั	- - ร้ มั	ร้ ดั ร้ ดั
89	90	91	92	93	94	95	96
ดั ดั ดั ดั	- - - -	ด ด ด ด	- - - ↑ดั	- ดั - ซ	- - ล ซ	ฟ ม ร ด	- - - -
- - - -	ดั ดั ดั ดั	- - - -	ด ด ด ด	- - - ↑ดั	- ดั - ซ	- - ล ซ	ฟ ม ร ด :I

- ลักษณะทำนองเพลง ใช้ลักษณะเหลี่ยมกระชั้นห้องในห้องที่
81-88, 89-92 ลักษณะเหลี่ยมวรรคในห้องที่ 85-88 และลักษณะเหลี่ยมล้ำห้องในห้องที่ 93-96

- บันไดเสียง ทำนองส่วนนี้ใช้เพียงบันไดเสียงโดเท่านั้น โดยพบการใช้เสียง ฟา อันเป็นเสียงรองช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียงในห้องที่ 93-96

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการศึกษพบว่าทำนองดังกล่าวนี้มีการย่อนต้น 1 ครั้ง รวมมีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 32 ห้องโน้ตอักษรไทย

1.3) กลุ่มที่ 3 (ห้องที่ 97-112) เป็นลูกโยนกกลุ่มสุดท้ายของการออกลูกโยนในครั้งนี้นำปรากฏการทอนเช่นเดียวกัน แบ่งทำนองออกได้เป็น 4 วรรคดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 85 โยนเสียงโด กลุ่มที่ 3

97	98	99	100	101	102	103	104
โ ช ลุ ทุ ด	ทุ ด - -	ทุ ด ร ม	ร ม - -	ร ม ช ล	ช ล - -	ช ล ทุ ด	ทุ ด - -
- - ช ลุ	ทุ ด ทุ ด	- - ทุ ด	ร ม ร ม	- - ร ม	ช ล ช ล	- - ช ล	ทุ ด ทุ ด
105	106	107	108	109	110	111	112
ดํ ดํ - -	ดํ ดํ - -	รํ ดํ ทุ ล	ช ม - -	ม ม - -	ม ม - -	ล ช ฟ ม	ร ด - -
- - ดํ ดํ	- - ดํ ดํ	- - รํ ดํ	ทุ ล ช ม	- - ม ม	- - ม ม	- - ล ช	ฟ ม ร ด :!

- ลักษณะทำนองเพลง ใช้ลักษณะเหลี่ยมวลีในห้องที่ 97-104 และใช้ลักษณะเหลี่ยมวรรคในห้องที่ 105-112

- บันไดเสียง ทำนองส่วนนี้ใช้เพียงบันไดเสียงโดเท่านั้น โดยพบการใช้เสียงรองเสียง ที ช่วยสร้างความกระชั้นในการไล่เรียงเสียงของทำนองห้องที่ 97-108 และใช้เสียงรองเสียง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียงในห้องที่ 109-112

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการศึกษพบว่าทำนองดังกล่าวนี้มีการย่อนต้น 1 ครั้ง รวมมีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 32 ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า การตกแต่งทำนองด้วยบันไดเสียงโด การใช้เสียง โด เป็นลูกตกสุดท้ายในแต่ละกลุ่มของโยนเสียงโด มีความสัมพันธ์กับทำนองตอนต้น

2) เพลงภาษาสำเนียงฝรั่ง (ห้องที่ 113-144) เป็นทำนองส่วนย่อยที่ 2 ในส่วนที่ 2 ของโครงสร้างหลัก ต่อจากโยนเสียงโด มีรายละเอียดดังนี้

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม เพลงภาษาสำเนียงฝรั่งนี้เป็นการออกภาษาคำครั้งที่ 1 ของอัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) ทำนองเพลงมีเพียงกลุ่มเดียว แบ่งออกได้เป็น 8 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 86 เพลงภาษาสำเนียงฝรั่ง

113	114	115	116	117	118	119	120
- - - -	- - - ชู	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ท	- - - -	- - - ด
121	122	123	124	125	126	127	128
- - - -	- - - ฟ	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ด
129	130	131	132	133	134	135	136
(ชชช) ร ช	- ล ท ดั	ร้ ดั ท ดั	- ร้ - มั	- ร้ มั ฟ	- ดั ร้ มั	- ท ดั ร้	- ล ท ดั
137	138	139	140	141	142	143	144
ช ช ร ช	- ล ท ดั	ร้ ดั ท ดั	- ร้ - มั	- ม ร ม	- ช - ล	ท ล ช ล	- ท - ดั

- ลักษณะทำนองเพลง ใช้ลักษณะลากเสียงยาวในห้องที่ 113-128 และใช้ลักษณะขยักขย่อนในห้องที่ 129-144

- บันไดเสียง ทำนองส่วนนี้ใช้บันไดเสียงที่ ในห้องที่ 113-128 และใช้บันไดเสียงโดในห้องที่ 129-144 โดยพบการใช้เสียงรองเสียง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียงเพื่อเชื่อมทำนองเข้ากับบันไดเสียงที่ข้างต้นในห้องที่ 129-144 และพบการใช้เสียงรองเสียง ฟาช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงเสียงในห้องที่ 133-136

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการศึกษพบว่าทำนองดังกล่าวนี้ไม่มีการย่อนต้น รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 32 ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า แม้ทำนองในครั้งแรกของเพลงภาษาสำเนียงฝรั่งจะอยู่ในบันไดเสียงที่ แต่สามารถเชื่อมต่อกับบันไดเสียงโดของโยนเสียงโด ได้อย่างสนิทสนมเนื่องจากทำนองในครั้งแรกนี้ใช้เสียง โด เป็นลูกตกวรรค ในลักษณะลากเสียงยาว ทำให้มีลักษณะคล้ายการย่ำเสียงลูกตกสุดท้ายของโยนเสียงโด และทำนองในครั้งหลังของเพลงภาษาสำเนียงฝรั่ง ยังตกแต่งอยู่ในบันไดเสียงโด และใช้เสียง โด เป็นลูกตกสุดท้ายอีกด้วย

3) เพลงภาษาสำเนียงพม่า (ห้องที่ 177-248) เป็นทำนองส่วนย่อยที่ 4 ในส่วนที่ 2 ของโครงสร้างหลัก ต่อจากทำนองเชื่อมที่ 1 มีรายละเอียดดังนี้

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม เพลงภาษาสำเนียงพม่านี้ เป็นการออกภาษาครั้งที่ 2 ของอัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) แบ่งทำนองออกได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

3.1) กลุ่มที่ 1 (ห้องที่ 177-208) แบ่งทำนองออกได้เป็น 8 วรรค ดังโน้ต

และการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 87 เพลงภาษาสำเนียงพม่า กลุ่มที่ 1

177	178	179	180	181	182	183	184
ล: - รัด ฑ	- ดั - -	- ท - ล	- ล ล ล	- ท ล ฑ	- ล - -	- ฑ - ม	- ม ม ม
185	186	187	188	189	190	191	192
- ฑ - ด	- ด ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ฑ	- ร - ฑ	- ฑ ล ท	ล ท ดั ร	ดั ฑ - ดั
193	194	195	196	197	198	199	200
- รัด ฑ	- ดั - ร	ดั ท - ล	- ล ล ล	- ท ล ฑ	- ล - ท	ล ฑ - ม	- ม ม ม
201	202	203	204	205	206	207	208
- ฑ - ด	- ด ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ฑ	- ร - ฑ	- ฑ ล ท	ล ท ดั ร	ดั ฑ - ดั

- ลักษณะทำนองเพลง ใช้ลักษณะยกเสียงในห้องที่ 177-184, 193-200 ใช้ลักษณะเก็บในห้องที่ 185-188, 201-204 และใช้ลักษณะขยักขยอนในห้องที่ 189-192, 205-208

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงซอลในห้องที่ 177-184, 193-200 โดยพบการใช้โน้ตรองเสียง โด ช่วยเชื่อมทำนองจากบันไดเสียงโด ในห้องที่ 117-180, 193-196 และดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงโดในห้องที่ 185-192, 201-208 โดยพบการใช้เสียงรองเสียง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองในห้องที่ 185-188, 201-204 และใช้เสียงรองเสียง ที ช่วยตกแต่งทำนองในห้องที่ 189-192, 205-208

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในห้องที่ 193-208 เป็นเทียวกลับของห้องที่ 177-192 โดยมีการตกแต่งทำนองเทียวกลับในห้องที่ 193-200 รวมจำนวนห้องเพลงได้ 32 ห้องโน้ตอักษรไทย

3.2) กลุ่มที่ 2 (ห้องที่ 209-284) แบ่งทำนองออกได้เป็น 10 วรรค ดังโน้ต

และการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 88 เพลงภาษาสำเนียงพม่า กลุ่มที่ 2

209	210	211	212	213	214	215	216
- ฑ ดั ฑ	- ดั - ร	ม ร ฑ ฑ ม	- ม ม ม	ร ม ฑ ร	- ม - ร	- ดั - ท	ล ฑ - ม
217	218	219	220	221	222	223	224
- - - -	ฑ ม ร ดั	ร ดั ท ล	- - - -	- ท ล ฑ	ล ท ล ล	ร ท ล ฑ	ล ท ล ล
225	226	227	228	229	230	231	232
- ฑ ล ท	ล ท ดั ร	ล ร ล ท	ดั ร - ดั	- รัด ฑ	- ดั - ร	ม ร ฑ ฑ ม	- ม ม ม

ตัวอย่างที่ 88 (ต่อ)

233	234	235	236	237	238	239	240
ร้ ม้ ฐ ร้	- ม้ - ร้	- ต้ - ท	ล ฑ - ม้	- - - -	ฐ ม้ ร้ ต้	ร้ ต้ ท ล	- - - -
241	242	243	244	245	246	247	248
- ท ล ฑ	ล ท ล ล	ร้ ท ล ฑ	ล ท ล ล	- ฑ ล ท	ล ท ต้ ร้	ล ร้ ล ท	ต้ ร้ - ต้!

- ลักษณะทำนองเพลง ใช้ลักษณะยกเสียงในห้องที่ 209-216, 229-236 ใช้ลักษณะลักจังหวะในห้องที่ 217-220, 237-240 และใช้ลักษณะเก็บในห้องที่ 221-228, 241-248

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองส่วนใหญ่อยู่ในบันไดเสียงโด ดังปรากฏในห้องที่ 209-220, 225-240, 245-248 พบการใช้โน้ตรองเสียง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในห้องที่ 213-220, 225-228, 233-240, 245-248 นอกจากนี้พบการใช้บันไดเสียงซอลในห้องที่ 221-224, 241-244

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในห้องที่ 229-248 เป็นที่ยกกลับของห้องที่ 209-228 โดยมีการตกแต่งทำนองที่ยกกลับในห้องที่ 229-232 รวมจำนวนห้องเพลงในกลุ่มนี้ได้ 40 ห้องโน้ตอักษรไทย นอกจากนี้ในการบรรเลงเพลงภาษาสำเนียงพม่าในหัวข้อนี้ จะต้องบรรเลงกลับต้นทั้ง 2 กลุ่มอีก 1 เที้ยว รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 144 ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า แม้ทำนองในประโยคแรกของเพลงภาษาสำเนียงพม่า (ห้องที่ 177-184) จะอยู่ในบันไดเสียงซอล แต่สามารถเชื่อมเข้ากับบันไดเสียงโด ของทำนองเชื่อมที่ 1 (รายละเอียดการวิเคราะห์ทำนองเชื่อมที่ 1 นี้จะกล่าวถึงในหัวข้อ 2.1.4.3 ลำดับถัดไป) ด้วยการที่ทำนองในวลีแรกใช้เสียง โด ตกแต่งทำนอง จึงเป็นการรับสัมผัสเสียงลูกตกสุดท้ายจากทำนองเชื่อม ที่ 1 นอกจากนี้พบว่าบันไดเสียงหลักของทำนองทั้ง 2 ส่วนย่อย คือบันไดเสียงโดเหมือนกัน และยังคงยึดใช้เสียง โด เป็นเสียงลูกตกสุดท้ายเช่นเดียวกัน

4) เพลงภาษาสำเนียงมอญ (ห้องที่ 289-336) เป็นทำนองส่วนย่อยที่ 1 ในส่วนที่ 4 ของโครงสร้างหลัก ต่อจากทำนองเชื่อมที่ 2 มีรายละเอียดดังนี้

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม เพลงภาษาสำเนียงมอญนี้ เป็นการออกภาษาคำครั้งที่ 3 ของอัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) ทำนองเพลงมีเพียงกลุ่มเดียว แบ่งออกได้เป็น 12 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 89 เพลงภาษาสำเนียงมอญ

289	290	291	292	293	294	295	296
- - - -	- - - ร	- ร ร ร	- ร - ร	- ด - -	ช ด - ฟ	- - ล ช	ฟ ช - ล
297	298	299	300	301	302	303	304
- - - -	- ช - ดั	- - - -	- ช - ล	- ดั - -	- ช - ล	- - - ช	ฟ ช - ฟ
305	306	307	308	309	310	311	312
- - - -	- ม - ฟ	- - ช ล	ช ฟ ม ร	- ม ช ร	ม ร ด ล	- - ร ด	ล ด - ร
313	314	315	316	317	318	319	320
- ม ร ด	ร ม ร ร	ช ม ร ด	ร ม ร ร	ม ร ด ล	- ด - ร	- - - ช	ฟ ช - ล
321	322	323	324	325	326	327	328
- - - -	- ช - ดั	ร ม ร ดั	- ช - ล	- ดั - -	- ช - ล	- - - ช	ฟ ล ช ฟ
329	330	331	332	333	334	335	336
- - - -	ช ฟ ม ฟ	ช ฟ ม ฟ	- ช - ร	- ม ช ร	ม ร ด ล	- - ร ด	ล ด - ร

- ลักษณะทำนองเพลง เริ่มทำนองด้วยการใช้ลักษณะทำนอง ยืนเสียงในท้องที่ 289-292 จากนั้นใช้ลักษณะยกเสียงในท้องที่ 293-296, 301-304, 313-328 ใช้ลักษณะลากเสียงยาวในท้องที่ 297-300 ใช้ลักษณะขยับขย่อนในท้องที่ 305-312, 333-226 และใช้ลักษณะเก็บในท้องที่ 313-316, 329-332

- บันไดเสียง เพลงภาษาสำเนียงมอญนี้ใช้บันไดเสียงฟา และ โด เป็นหลักในการสร้างทำนอง โดยเริ่มที่บันไดเสียงฟาในท้องที่ 289-296, 301-304, 317-320, 325-328 พบการใช้เสียงรอง มี เชื่อมบันไดเสียงโดในท้องที่ 317-320 ส่วนการดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงโดพบในท้องที่ 297-300, 305-316, 321-324, 329-336 ซึ่งมีการใช้เสียงรอง ฟา เชื่อมรับกับบันไดเสียงฟาในท้องที่ 305-308, 329-332

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการ วิเคราะห์พบว่าทำนองในท้องที่ 313-336 เป็นที่เยื้องกลับของท้องที่ 289-312 โดยในที่เยื้องกลับมีการตกแต่ง ทำนองเกือบทุกวรรค ยกเว้นในวรรคสุดท้ายเท่านั้น (ท้องที่ 333-336) ที่ยังคงทำนองเดิมเอาไว้ รวมจำนวนห้อง เพลงตามการบรรเลงได้ 48 ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า การที่ทำนองในวรรคแรกของเพลงภาษาสำเนียงมอญใช้เฉพาะเสียง เร ซึ่งตรงกับเสียงลูกตกสุดท้ายในทำนอง เชื่อมที่ 2 (รายละเอียดการวิเคราะห์ทำนองเชื่อมที่ 2 นี้จะกล่าวถึงในหัวข้อ 2.1.4.3 ลำดับถัดไป) อีกทั้งการยิดใช้ เสียง เร เป็นเสียงลูกตกท้าย การใช้ลักษณะทำนองยกเสียง ขยับขย่อน ทางเก็บ และการดำเนินทำนอง ส่วนใหญ่อยู่ในบันไดเสียงโด ของเพลงภาษาสำเนียงมอญมีความสัมพันธ์กับทำนองเชื่อมที่ 2

5) โยนเสียงเร (ห้องที่ 337-396) เป็นทำนองส่วนย่อยที่ 2 ในส่วนที่ 4 ของโครงสร้างหลักต่อจากเพลงภาษาสำเนียงมอญ มีรายละเอียดดังนี้

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม โยนเสียงเร ในหัวข้อนี้เป็นการ ออกลูกโยนครั้งที่ 2 ของอัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) แบ่งออกเป็น กลุ่มตามการทอนได้ 2 กลุ่ม ดังนี้

5.1) กลุ่มที่ 1 (ห้องที่ 337-352) เป็นลูกโยนที่ไม่มีการทอน ทำหน้าที่เป็น ทำนองเริ่มเนื้อหาโยนเสียงเร แบ่งออกได้เป็น 4 วรรค ดังโน้ต และการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 90 โยนเสียงเร กลุ่มที่ 1

337	338	339	340	341	342	343	344
เ: มั รั ดั รั	มั รั ดั ล	- - - -	- - - -	ดั ล ช ล	ดั ล ช ฟ	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	มั รั ดั รั	มั รั ดั ล	- - - -	- - - -	ดั ล ช ล	ดั ล ช ฟ
345	346	347	348	349	350	351	352
ช ร ม ร	ด ร ม ฟ	- - - -	- - - -	ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ช ร ม ร	ด ร ม ฟ	- - - -	- - - -	ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร :!

- ลักษณะทำนองเพลง ใช้ลักษณะลัทธิตลอดทำนอง

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด ในห้องที่ 337-340, 345-348 พบการใช้เสียงรอง ฟา ทำหน้าที่เชื่อมเข้าสู่บันไดเสียงฟา ในห้องที่ 345-348 และดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงฟา ในห้องที่ 341-344, 349-352 โดยใช้เสียงรอง มี ทำหน้าที่เชื่อมเข้าสู่บันไดเสียงโด ในห้องที่ 349-352

- การย่นต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการ ศึกษาพบว่า การบรรเลงทำนองในหัวข้อนี้จะต้องย่นต้นอีก 1 ครั้ง รวมมีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง 32 ห้องโน้ตอักษรไทย

5.2) กลุ่มที่ 2 (ห้องที่ 353-396) เป็นกลุ่มลูกโยนที่มีการทอน ได้เป็นทำนอง 5 แบบ ดังนี้

5.2.1) แบบที่ 1 (ห้องที่ 353-368) เป็นทำนองตั้งต้นของโยน เสียง เร กลุ่มที่ 2 แบ่งออกได้เป็น 4 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 91 โยนเสียงเร กลุ่มที่ 2 แบบที่ 1

353	354	355	356	357	358	359	360
เ: ม ร ด ช	- - - -	ด ร ม ฟ	- - - -	ดั ล ช ฟ	- - - -	มั รั ดั ล	- - - -
- - - -	ม ร ด ช	- - - -	ด ร ม ฟ	- - - -	ดั ล ช ฟ	- - - -	มั รั ดั ล

ตัวอย่างที่ 91 (ต่อ)

361	362	363	364	365	366	367	368
ร ร ร ร	- ล - -	ช ช ช ช	- ล - -	ช ช ช ช	- ฟ - -	ม ม ม ม	- ร - -
- - ร ร	- - ล ล	- - ช ช	- - ล ล	- - ช ช	- - ฟ ฟ	- - ม ม	- - ร ร :l

- ลักษณะทำนองเพลง ใช้ลักษณะเหลี่ยมกระชั้นห้องในห้องที่ 353-360 และลักษณะเหลี่ยมกระชั้นเสียงในห้องที่ 361-368

- บันไดเสียง ทำนองส่วนนี้ใช้เพียงบันไดเสียงโดเท่านั้น โดยมีการใช้เสียง ฟา อันเป็นเสียงรองช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียงในห้องที่ 353-360, 365-368 เพื่อให้สัมพันธ์กับโยนกกลุ่มที่ 1

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการศึกษพบว่า การบรรเลงทำนองในหัวข้อนี้จะต้องย่อนต้นอีก 1 ครั้ง รวมมีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง 32 ห้องโน้ตอักษรไทย

5.2.2) แบบที่ 2 (ห้องที่ 369-384) เป็นการทอนทำนองตั้งต้นลง 1 อัตร่า แบ่งทำนองออกได้ 4 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 92 โยนกเสียงเร กลุ่มที่ 2 แบบที่ 2

369	370	371	372	373	374	375	376
ช ช ล ช	- - - -	ร ร ม ร	- - - -	ช ช ล ช	- - - -	ร ร ม ร	- - - -
- - - -	ช ช ล ช	- - - -	ร ร ม ร	- - - -	ช ช ล ช	- - - -	ร ร ม ร
377	378	379	380	381	382	383	384
ช ช ล ช	- - - -	ร ร ม ร	- - - -	ช ช ล ช	- - - -	ร ร ม ร	- - - -
- - - -	ช ช ล ช	- - - -	ร ร ม ร	- - - -	ช ช ล ช	- - - -	ร ร ม ร

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า ทำนองดังกล่าวนี้เป็นการทอนจากแบบที่ 1 โดยนำเสียงเด่นในห้องที่ 361-368 มาตกแต่งทำนองด้วยลักษณะเหลี่ยมกระชั้นห้องตลอดทำนอง และทอนตำแหน่งลูกตกประโยคเสียง เร เข้ามาเป็นลูกตกวรรค

- บันไดเสียง ทำนองส่วนนี้ตกแต่งทำนองด้วยกลุ่มเสียงหลัก ในบันไดเสียงโดเท่านั้น

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์ตามสัดส่วนการทอนพบว่าทำนองในห้องที่ 377-384 เป็นที่ยกกลับของทำนองห้อง 369-376 แต่มีการย้ายระดับเสียง ขึ้น 1 ช่วงคู่ 8 ในห้องที่ 379-382 รวมมีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง 16 ห้องโน้ตอักษรไทย

5.2.3) แบบที่ 3 (ห้องที่ 385-388) เป็นการทอนทำนองแบบที่ 2

ลง 1 อัตรา แบ่งทำนองออกได้ 1 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 93 โยนเสียงเร กลุ่มที่ 2 แบบที่ 3

385	386	387	388
ล: ช พ ม ร	- - - -	ด พ ม ร	- - - -
- - - -	ช พ ม ร	- - - -	ด พ ม ร:!

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า

ทำนองดังกล่าวนี้ใช้ลักษณะเหลี่ยมกระชั้นห้องตลอดทำนอง มีการทอนโดยการนำลูกตกประโยคเข้ามา ตกแต่งเป็นลูกตกวรรค ตกแต่งทำนองด้วยการนำเค้าโครงการเคลื่อนที่ของระดับเสียงจากโน้ตตัวแรกไปหาโน้ตตัวสุดท้ายในห้องที่ 369-372 (สูงไปหาต่ำ) และห้องที่ 373-376 (ต่ำไปหาสูง) ของ แบบที่ 2 ข้างต้น มาทอนให้เป็นการเคลื่อนที่ของระดับเสียงจากโน้ตตัวแรกไปหาโน้ตตัวสุดท้ายในห้องที่ 385-386 (สูงไปหาต่ำ) และห้องที่ 387-388 (ต่ำไปหาสูง) ตามลำดับ

- บันไดเสียง การตกแต่งทำนองให้ตัดทอนลงในแบบนี้อยู่ใน

บันไดเสียงโด ตลอดทำนอง พบการใช้โน้ตรอง เสียง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในทุกห้องเพลง

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการ

ศึกษาพบว่า การบรรเลงทำนองในหัวข้อนี้จะต้องย่อนต้นอีก 1 ครั้ง รวมมีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง 8 ห้องโน้ตอักษรไทย

5.2.4) แบบที่ 4 (ห้องที่ 389-392) เป็นการทอนทำนองแบบที่ 3

ลง 1 อัตรา แบ่งทำนองออกได้ 1 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 94 โยนเสียงเร กลุ่มที่ 2 แบบที่ 4

389	390	391	392
ช พ ม ร	ช พ ม ร	ช พ ม ร	ช พ ม ร

- ลักษณะทำนองเพลง เป็นการตัดทอนทำนองจากแบบที่ 3

ด้วยการตัดช่องว่างในทำนองกลุ่มหลัก ที่อยู่ในลักษณะเหลี่ยมกระชั้นห้อง ให้กลายเป็นลักษณะเก็บตลอด ทำนอง ได้ทำนองมีความยาว 2 ห้องและเปลี่ยนเสียงขึ้นต้นของห้องที่ 385 จากเสียง โด เป็นเสียง ซอล แทน (ดัง ปรากฏในห้องที่ 389) จากนั้นซ้ำทำนองเพิ่มอีก 2 ห้องเป็นห้องที่ 391-392 เพื่อความสมบูรณ์ของบทเพลง

- บันไดเสียง การตกแต่งทำนองให้ตัดทอนลงในแบบนี้

อยู่ในบันไดเสียงโด ตลอดทำนอง พบการใช้โน้ตรอง เสียง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียงในทุกห้องเพลง

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากโน้ต

พบว่าทำนองในแต่ละห้องเป็นทำนองเดียวกัน มีการย่อนต้นอยู่ในตัวดังกล่าวแล้ว รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 4 ห้องโน้ตอักษรไทย

5.2.5) แบบที่ 5 (ห้องที่ 393-396) เป็นการทอนทำนองแบบที่ 4

ลง 1 อัตรา แบ่งทำนองออกได้ 1 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 95 โยนเสียงเร กลุ่มที่ 2 แบบที่ 5

393	394	395	396
- - ม ร	ม ร ม ร	ม ร ม ร	- ม - ร

- ลักษณะทำนองเพลง เป็นการตัดทอนทำนองจากแบบที่ 4

เฉพาะด้านเสียงของทำนองเท่านั้น กล่าวคือตัดใช้โน้ต 2 เสียงสุดท้ายในแต่ละห้องของแบบที่ 4 (เสียงมี กับ เสียงเร) มาบรรเลงสลับกันในลักษณะทำนองเก็บ โดยยังคงมีความยาวในการบรรเลงเท่าเดิม ซึ่งทำนองลูกโยนในลักษณะนี้นิยมใช้เป็นสัญลักษณ์แสดงถึงการสิ้นสุดการโยนของเพลงประเภทสองไม้ ลักษณะหนึ่ง

- บันไดเสียง การตกแต่งทำนองให้ตัดทอนลงในขั้นนี้

อยู่ในบันไดเสียงโด ตลอดทำนอง โดยใช้เสียงหลัก มี และ เร ในการตกแต่งทำนองเพียง 2 เสียงเท่านั้น

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากโน้ต

ไม่พบการย่อนต้น รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 4 ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า

ทำนองโยนเสียงเรนี้ มีสำเนียงใกล้เคียงกับเพลงภาษาสำเนียงมอญมาก โดยเฉพาะในกลุ่มที่ 1 นั้น นอกจากจะดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงโดและบันไดเสียงฟาเช่นเดียวกันแล้ว ยังพบว่ามีท่วงทำนองที่ใกล้เคียงกับเพลงภาษาสำเนียงมอญใน 4 วรรคหลัง(ห้องที่ 321-336) เป็นอย่างมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาตามหลักการประพันธ์แล้วกล่าวได้ว่าโยนเสียงเรในกลุ่มที่ 1 ใช้เพลงภาษาสำเนียงมอญเป็นเค้าโครงในการประพันธ์(ดังตัวอย่างที่ 91) นอกจากนี้ยังพบการใช้ เสียงรอง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองในบันไดเสียงโด และการใช้เสียง เร เป็นลูกตกสุดท้ายในแต่ละชั้นของกลุ่มลูกโยนนี้ มีความสัมพันธ์กับเพลงภาษาสำเนียงมอญ

ตัวอย่างที่ 96 การใช้เพลงภาษาสำเนียงมอญเป็นเค้าโครงในการประพันธ์โยนเสียงเร กลุ่มที่ 1

เพลงภาษาสำเนียงมอญ 4 วรรคหลัง

321	322	323	324	325	326	327	328
- - - -	- ช - ดั	ร ม รั ดั	- ช - ล	- ดั - -	- ช - ล	- - - ช	ฟ ล ช ฟ
329	330	331	332	333	334	335	336
- - - -	ช ฟ ม ฟ	ช ฟ ม ฟ	- ช - ร	- ม ช ร	ม ร ด ลู	- - ร ด	ล ด - ร
โยนเสียงเร กลุ่มที่ 1							
337	338	339	340	341	342	343	344
ล ม รั ดั ร	ม รั ดั ล	- - - -	- - - -	ดัล ช ล	ดัล ช ฟ	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ม รั ดั ร	ม รั ดั ล	- - - -	- - - -	ดัล ช ล	ดัล ช ฟ
345	346	347	348	349	350	351	352
ช ร ม ร	ด ร ม ฟ	- - - -	- - - -	ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ช ร ม ร	ด ร ม ฟ	- - - -	- - - -	ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร

หมายเหตุ - สัญลักษณ์ **○** แสดงถึงการใช้เสียงลูกตกเดียวกันของแต่ละลำดับวรรค

- อักษรตัวหนาแสดงถึงการใช้กลุ่มเสียงเดียวกันตกแต่งทำนองในแต่ละลำดับวรรค

2.1.4.3 ทำนองเชื่อม ในท่อนที่ 1 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์

(แปลก ประสานศัพท์) ปรากฏการใช้ทำนองเชื่อม 3 ครั้ง ดังนี้

1) ทำนองเชื่อมที่ 1 (ห้องที่ 145-176) เป็นทำนองส่วนย่อยที่ 3 ในส่วนที่ 2 ตามโครงสร้างหลักต่อจากเพลงภาษาสำเนียงฝรั่ง แบ่งทำนองออกได้เป็น 8 วรรค ดังนี้และการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 97 ทำนองเชื่อมที่ 1

145	146	147	148	149	150	151	152
ช ล ท ดั	ท ล ท ดั	ท ล รั ดั	ท ล ท ดั	ท ล ช ร	ช ล ท ดั	ท ล ช ล	ท ดั รั ม
153	154	155	156	157	158	159	160
- - - -	- - - ช	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ช	- - - -	- - - ม
161	162	163	164	165	166	167	168
- - - -	- - - ดั	- - - -	- - - ม	- ม ช ล	- ล ดั รั	ม รั ดั ท	ล ช - ดั
169	170	171	172	173	174	175	176
- - - -	- - - ดั	ดัล ดัล ดัล	- ดั - ดั	- ม ช ล	- ล ดั รั	ม รั ดั ล	ดัล รั - ดั

- จำนวนครั้ง เป็นทำนองเชื่อมครั้งที่ 1 ทำหน้าที่เชื่อม
เพลงภาษาสำเนียงฝรั่ง กับ เพลงภาษาสำเนียงพม่าเข้าด้วยกัน

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยลักษณะเก็บ
ในห้องที่ 145-152 ลักษณะลากเสียงยาวในห้องที่ 153-164 ลักษณะขยับขย่อนในห้องที่ 165-168, 173-176
และใช้ลักษณะยืนเสียงในห้องที่ 169-172

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงโดพบการใช้
เสียงรอง เสียง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในห้องที่ 145-152, 165-168

- จำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง รวมความยาวได้ 32
ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า
ทำนองเชื่อมนี้รับเอาการตกแต่งทำนองในบันไดเสียงโด รวมถึงการใช้เสียงรอง ที่ การใช้ทำนองลักษณะ
ลากเสียงยาว การใช้ทำนองขยับขย่อน และการใช้เสียงลูกตกสุดท้ายด้วยเสียงโด จากเพลงภาษาสำเนียงฝรั่ง
เข้ามาตกแต่งทำนองเพื่อเชื่อมเข้าสู่เพลงภาษาสำเนียงพม่า ที่มีการดำเนินทำนองส่วนใหญ่อยู่ในบันไดเสียงโด
และใช้เสียง โด เป็นลูกตกสุดท้ายในแต่ละกลุ่ม

2) ทำนองเชื่อมที่ 2 (ห้องที่ 249-288) เป็นทำนองส่วนที่ 3 ตาม
โครงสร้างหลัก ต่อจากเพลงภาษาสำเนียง พม่า แบ่งทำนองออกได้เป็น 10 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์
ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 98 ทำนองเชื่อมที่ 2

249	250	251	252	253	254	255	256
- ร้ ต้ ล	ต้ ร้ ต้ ต้	ม่ ร้ ต้ ล	ต้ ร้ ต้ ต้	- ม ข ล	ข ล ต้ ร้	ม่ ร้ ต้ ล	ต้ ร้ - ต้
257	258	259	260	261	262	263	264
- ช้ - -	- ช้ - ม้	- - ช้ ม้	ร้ ต้ - ร้	- ม ข ล	ข ล ต้ ร้	ม่ ร้ ช้ ร้	ม่ ร้ ต้ ล
265	266	267	268	269	270	271	272
ต้ ร้ ต้ ล	- ข - ม	ร ต ร ม	- ข - ล	- - ต้ ล	ต้ ข ล ม	ข ม ล ข	ล ม ข ร
273	274	275	276	277	278	279	280
- ด ร ม	ร ข ร ม	ร ต ร ม	ร ม ฟ ข	ล ฟ ข ล	ต้ ล ข ฟ	ข ล ข ฟ	ข ฟ ม ร
281	282	283	284	285	286	287	288
ต้ ล ข ม	ล ข ม ร	ข ม ร ต	ม ร ต ท	ร ท ล ข	ล ท ล ท	ล ข ล ท	ด ร - ร

- จำนวนครั้ง เป็นทำนองเชื่อมครั้งที่ 2 ทำหน้าที่สำคัญ
ในการเชื่อมทำนองส่วนที่ 2 กับส่วนที่ 4 อันเป็นส่วนของการทำนองภาษาและโยนที่มีเสียงลูกตกต่างกัน เข้าด้วยกัน

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองส่วนใหญ่ด้วยลักษณะทำนองเก็บในท้องที่ 249-256, 261-264, 269-288 นอกจากนี้ใช้ลักษณะยกเสียงในท้องที่ 257-260 และลักษณะขยักขยอนในท้องที่ 265-268

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองส่วนใหญ่ด้วยกลุ่มเสียงหลักในบันไดเสียงโด ดังปรากฏในท้องที่ 249-276, 281-284 พบการใช้เสียงรอง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงเชื่อมเข้าสู่บันไดเสียงฟา ในท้องที่ 273-276 และใช้เสียงรอง ที ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงเชื่อมเข้าสู่บันไดเสียงซอลในท้องที่ 281-284 นอกจากนี้พบการใช้บันไดเสียงฟา ช่วยตกแต่งทำนองในท้องที่ 277-280 และพบการใช้บันไดเสียงซอล ช่วยตกแต่งทำนองในท้องที่ 285-288

- จำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง รวมความยาวได้ 40

ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองเชื่อมนี้ ทำหน้าที่สำคัญในการเชื่อมทำนองส่วนที่ 2 กับส่วนที่ 4 อันเป็นส่วนของทำนองภาษาและโยนที่มีเสียงลูกตกต่างกัน เข้าด้วยกัน โดยการตกแต่งทำนองในประโยคแรก(ท้องที่ 249-256) จากกระสวนจังหวะประโยคสุดท้ายของเพลงภาษาสำเนียงพม่า(ท้องที่ 241-248) ให้เป็นการย่ำเสียงลูกตกสุดท้าย (โด) ของเพลงภาษาสำเนียงพม่า(ดังตัวอย่างที่ 94) จากนั้นตกแต่งทำนองด้วยลักษณะยกเสียง ลักษณะเก็บและลักษณะขยักขยอนเปลี่ยนเสียงลูกตกสุดท้ายให้เป็นเสียง เร โดยใช้คู่เสียงทำนองแคบๆ ในท้องที่ 273-288 ทำให้ทำนองในท้องที่ 277-280 และท้องที่ 285-288 อยู่ในบันไดเสียงฟา และบันไดเสียงซอล ตามลำดับเป็นการเชื่อมเข้าสู่เพลงภาษาสำเนียงมอญ

ตัวอย่างที่ 99 การตกแต่งทำนองในประโยคแรกของทำนองเชื่อมที่ 2

ด้วยกระสวนจังหวะประโยคสุดท้ายของเพลงภาษาสำเนียงพม่า และการย่ำเสียงลูกตกทำนองประโยคสุดท้ายของเพลงภาษาสำเนียงพม่า

241	242	243	244	245	246	247	248
- ท ล ช	ล ท ล ล	ร้ ท ล ช	ล ท ล ล	- ช ล ท	ล ท ต้ ร้	ล ร้ ล ท	ต้ ร้ - (ต้)
↓							
กระสวนจังหวะ							
- X X X	X X X X	X X X X	X X X X	- X X X	X X X X	X X X X	X X - X
↓							
ทำนองประโยคแรกของทำนองเชื่อมที่ 2							
249	250	251	252	253	254	255	256
- ร้ ต้ ล	ต้ ร้ ต้ ต้	ม่ ร้ ต้ ล	ต้ ร้ ต้ ต้	- ม ช ล	ช ล ต้ ร้	ม่ ร้ ต้ ล	ต้ ร้ - (ต้)

หมายเหตุ - สัญลักษณ์ แสดงถึงการย่ำเสียงลูกตกเดียวกัน

- อักษรตัวหนาแสดงถึงการตกแต่งทำนองย่ำเสียงลูกตก

3) ทำนองเชื่อมที่ 3 (ห้องที่ 397-404) เป็นทำนองส่วนที่ 5 ตาม

โครงสร้างหลัก ต่อจากโยนเสียง เร แบ่งทำนองออกได้เป็น 2 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 100 ทำนองเชื่อมที่ 3

397	398	399	400	401	402	403	404
- - (พซล)	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ช - ด	- - ร ม	- ช - ม	- ร - ด

- จำนวนครึ่ง เป็นทำนองเชื่อมครั้งที่ 3 ทำหน้าที่เชื่อมโยนเสียง เร กับ เนื้อเพลงเข้าด้วยกัน

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยลักษณะทางพื้นตลอดทำนอง

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด พบการใช้เสียงรอง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองขึ้นต้นในห้องที่ 397

- จำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง รวมความยาวได้ 8 ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า ทำนองเชื่อมนี้ทำหน้าที่สำคัญในการเชื่อมทำนองส่วนที่ 4(ทำนองภาษาและโยน) กับ ทำนองส่วนที่ 6(เนื้อเพลง) เข้าด้วยกัน โดยการรับเอาลูกตกสุดท้ายของโยนเสียง เร มาตกแต่งทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด อันเป็นบันไดเสียงต่อเนื่องจากโยนเสียง เร (ดังตัวอย่างที่ 101) ซึ่งทำนองดังกล่าวนี้ใช้ลักษณะทางพื้นในการดำเนินทำนองและใช้เสียง โด เป็นลูกตกสุดท้าย เพื่อเชื่อมเข้าสู่เนื้อเพลง

ตัวอย่างที่ 101 การรับเอาลูกตกสุดท้ายของโยนเสียง เร มาตกแต่งทำนองเชื่อมที่ 3

โยนเสียงเร กลุ่มที่ 2 แบบที่ 5

393	394	395	396
- - ม ร	ม ร ม ร	ม ร ม ร	- ม - ร

ทำนองเชื่อมที่ 3

397	398	399	400	401	402	403	404
- - (พซล)	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ช - ด	- - ร ม	- ช - ม	- ร - ด

หมายเหตุ - อักษรตัวหนาแสดงถึงการใช้เสียงลูกตกจากโยนเสียงเรมาตกแต่งทำนองเชื่อมที่ 3

2.1.5 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

2.1.5.1 ทำนองสำคัญ

1) ทำนองตอนต้น (ห้องที่ 1-136) เป็นทำนองส่วนที่ 1 ตามโครงสร้างหลัก
แบ่งทำนองออกได้ 36 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 102 ทำนองตอนต้น อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

1	2	3	4	5	6	7	8
- - - ช้	- - - ล้	- - - ท้	- - - ต้	- - - ท้	- - - ล้	- - - ช้	- - - ม้
9	10	11	12	13	14	15	16
- - - ช้	- - - ล้	- - - ช้	- - - ม้	- ท้ ล้ ช้	- ร้ - ม้	- - - ร้	- - - ต้
17	18	19	20	21	22	23	24
- - - ช้	- - - ร	- - - ช้	- - - ล	- - - -	- - - -	ท ล ช ล	- ท - ต้
25	26	27	28	29	30	31	32
- - - ช้	- - - ม้	- - - ร้	- - - ต้	- - - -	- - - -	ท ล ช ล	ท ต้ ร้ ม้
33	34	35	36	37	38	39	40
- - - -	- - - ท	- - - -	- - - ล	- - - ช้	- - - ต้	- - (มีร้ต้)	ท ล ช ม
41	42	43	44	45	46	47	48
- - - -	- - - ม	- ม ม ม	- ม - ม	- ช้ ลุ ทุ	ลุ ทุ ด ร	ลุ ร ลุ ท	ด ร - ด
49	50	51	52	53	54	55	56
- ช้ - ช้	ชุ ช้ - -	- ลุ - ลุ	ลุ ลุ - -	- ทุ - ทุ	ทุ ทุ - -	- ด - ด	ด ด - -
- - - ช้	- ช้ ช้ ช้	- - - ลุ	- ลุ ลุ ลุ	- - - ทุ	- ทุ ทุ ทุ	- - - ด	- ด ด ด
57	58	59	60	61	62	63	64
- ช้ - ช้	ชุ ช้ - -	- ด - ด	ด ด - -	- ร - ร	ร ร - -	- ม - ม	ม ม - -
- - - ช้	- ช้ ช้ ช้	- - - ด	- ด ด ด	- - - ร	- ร ร ร	- - - ม	- ม ม ม
65	66	67	68	69	70	71	72
- ด ร ม	ร ม ฟ ช	- ล ต้ ช	ล ช ฟ ม	ช ม ร ด	ร ม ร ม	ร ด ร ม	ฟ ช - ช
73	74	75	76	77	78	79	80
- - - -	- - - ช้	- ช้ ช้ ช้	- ช้ - ช้	- ฟ ช ล	ช ต้ ช ล	ช ฟ ช ล	ช ล ท ด
81	82	83	84	85	86	87	88
ช ล ท ต้	ท ล ท ต้	ท ล ร้ ต้	ท ล ท ต้	ท ล ช ร	ช ล ท ต้	ท ต้ ร้ ต้	ท ล ช ม
89	90	91	92	93	94	95	96
- ด ร ม	- ช้ - ล	- ต้ - ล	- ช้ - ม	- ช้ - ต้	- ร้ - ม้	- ช้ - ม้	- ร้ - ต้

ตัวอย่างที่ 97 (ต่อ)

97	98	99	100	101	102	103	104
- ร - ร	ร ร - -	ท ร ล ท	ร ม - -	- ช - ช	ช ช - -	ม ช ร ม	ช ล - -
- - - ร	- ร ร ร	- - ท ร	ล ท ร ม	- - - ช	- ช ช ช	- - ม ช	ร ม ช ล
105	106	107	108	109	110	111	112
- - - ดั	- - - รั	- - - มั	- - - ล	- - - -	- - - -	ท ล ช ล	ท ดั รั มั
113	114	115	116	117	118	119	120
- - - -	- - - มั	- มั มั มั	- มั - มั	- ช ล ท	ดั ล ท ดั	รั ท ดั รั	มั ดั รั มั
121	122	123	124	125	126	127	128
- - - -	- - - มั	- มั มั มั	- มั - มั	- ช ล ท	ดั ล ท ดั	รั ท ดั รั	มั ดั รั มั
129	130	131	132	133	134	135	136
- - - -	- - - มั	- มั มั มั	- มั - มั	- - ช ล	ด ร ม ช	ม ร ด ร	ม ช - ม
137	138	139	140	141	142	143	144
- - - -	- - - -	ม ร ด ร	ม ช - ด	- - - -	- - - ดั	- ดั ดั ดั	- ดั - ดั

- ลักษณะทำนองเพลง เป็นทำนองนำเข้าสู่บทเพลง

พม่าห้าท่อน มีการใช้ลักษณะลากเสียงยาวในห้องที่ 1-40,105-112,137-140 ลักษณะยืนเสียงในห้องที่ 41-44,73-76,113-116,121-124,129-132,141-144 ลักษณะเก็บในห้องที่ 45-48,65-72,77-88,117-120,125-128,133-136 ลักษณะเหลื่อมวลีในห้องที่ 49-64,97-104 และลักษณะทางพื้นในห้องที่ 89-96

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองส่วนใหญ่อยู่ในบันไดเสียงโด

ดังปรากฏในห้องที่ 1-76,81-96,105-144 โดยใช้โน้ตรอง เสียง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในห้องที่ 1-8,21-24,29-40,45-48,53-56,81-88,109-112,117-120,125-128 ใช้เสียงรอง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงเช่นเดียวกันในห้องที่ 65-72 นอกจากนั้นพบการดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงฟาในห้องที่ 77-80 โดยใช้โน้ตรอง เสียง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองเพื่อเชื่อมกลับเข้าสู่บันไดเสียงโด และพบการดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงซอลในห้องที่ 97-104

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง ไม่ปรากฏ

การย่อนต้นในทำนองส่วนนี้ มีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 144 ห้องโน้ตอักษรไทย

2) เนื้อเพลง (ห้องที่ 721-880) เป็นทำนองส่วนที่ 6 ตามโครงสร้างหลัก

ต่อจากทำนองเชื่อมที่ 5 แบ่งทำนองออกได้เป็น 40 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 103 เนื้อเพลง ท่อน 1 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

721	722	723	724	725	726	727	728
- ร ม ฟ - - - -	ช ม ฟ ช - - - -	ล ฟ ช ล - - - -	ท ช ล ท - - - -	- - - - ล ช ม ร	- - - - ช ม ร ท	- - - - ม ร ท ล	- - - - ร ท ล ช
729	730	731	732	733	734	735	736
ร ม ฟ ช - - - -	ล ช ฟ ม - - - -	ร ด ร ม - - - -	ร ม ฟ ช - - - -	- - - - ม ด ร ม	- - - - ช ร ม ช	- - - - ร ม ช ล	- - - - ด ช ล ด
737	738	739	740	741	742	743	744
ร ม ร ช - - - -	ร ท ล ช - - - -	ฟ ม ร ม - - - -	ฟ ช ล ท - - - -	- - - - ล ช ม ร	- - - - ช ม ร ท	- - - - ม ร ท ล	- - - - ร ท ล ช
745	746	747	748	749	750	751	752
ร ม ฟ ช - - - -	ล ช ฟ ม - - - -	ร ด ร ม - - - -	ร ม ฟ ช - - - -	- - - - ม ด ร ม	- - - - ช ร ม ช	- - - - ร ม ช ล	- - - - ด ช ล ด
753	754	755	756	757	758	759	760
ช ล ท ด - - ช ล	ท ด - - ท ด ท ด	ท ด ร ม - - ท ด	ร ม - - ร ม ร ม	ด ล ช ม - - ด ล	ช ม - - ช ม ช ม	ช ม ร ด - - ช ม	ร ด - - ร ด ร ด
761	762	763	764	765	766	767	768
ช ล ท ด - - ช ล	ท ด - - ท ด ท ด	ท ด ร ม - - ท ด	ร ม - - ร ม ร ม	ด ล ช ม - - ด ล	ช ม - - ช ม ช ม	ช ม ร ด - - ช ม	ร ด - - ร ด ร ด
769	770	771	772	773	774	775	776
ช ช ช ช - - ช ช	- ล - - - - ล ล	ท ท ท ท - - ท ท	- ด - - - - ด ด	ร ร ร ร - - ร ร	- ม - - - - ม ม	ร ร ร ร - - ร ร	- ด - - - - ด ด
777	778	779	780	781	782	783	784
ช ช ช ช - - ช ช	- ม - - - - ม ม	ร ร ร ร - - ร ร	- ด - - - - ด ด	ร ร ร ร - - ร ร	- ด - - - - ด ด	ท ท ท ท - - ท ท	- ล - - - - ล ล
785	786	787	788	789	790	791	792
- ร ม ฟ - - - -	ช ร ม ฟ - - - -	ล ฟ ช ล - - - -	ท ช ล ท - - - -	- - - - ล ช ม ร	- - - - ช ม ร ท	- - - - ม ร ท ล	- - - - ร ท ล ช
793	794	795	796	797	798	799	800
ร ม ฟ ช - - - -	ล ช ฟ ม - - - -	ร ด ร ม - - - -	ร ม ฟ ช - - - -	- - - - ม ด ร ม	- - - - ช ร ม ช	- - - - ร ม ช ล	- - - - ด ช ล ด

ตัวอย่างที่ 103 (ต่อ)

801	802	803	804	805	806	807	808
ร ้ม ร ื ท	ร ื ท ล ฑ	พ ม ร ม	พ ฑ ล ท	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ล ฑ ม ร	ฑ ม ร ฑ	ม ร ฑ ล	ร ฑ ล ฑ
809	810	811	812	813	814	815	816
ร ม พ ฑ	ล ฑ พ ม	ร ด ร ม	ร ม พ ฑ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ร ื ด ื ล ฑ	ด ื ล ฑ ม	ล ฑ ม ร	ฑ ม ร ด
817	818	819	820	821	822	823	824
ฑ ล ฑ ม	ร ม ฑ ด	- - - -	- - - -	ฑ ล ฑ ม	ฑ ม ร ด	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ฑ ล ฑ ม	ร ม ฑ ด	- - - -	- - - -	ฑ ล ฑ ม	ฑ ม ร ด
825	826	827	828	829	830	831	832
ฑ ล ฑ ม	ร ม ฑ ด	- - - -	- - - -	ร ม ร ด	ร ด ฑ ล	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ฑ ล ฑ ม	ร ม ฑ ด	- - - -	- - - -	ร ม ร ด	ร ด ฑ ล
833	834	835	836	837	838	839	840
- ท - ท	ท ท - -	- ท - -	- ล - -	- ฑ - ฑ	ฑ ฑ - -	- ฑ - -	- ม -
- - - ท	- ท ท ท	- - - ท	- - - ล	- - - ฑ	- ฑ ฑ ฑ	- - - ฑ	- - - ม
841	842	843	844	845	846	847	848
- ร - ร	ร ร - -	- ร - -	- ด - -	- ร - ร	ร ร - -	- ร - -	- ม - -
- - - ร	- ร ร ร	- - - ร	- - - ด	- - - ร	- ร ร ร	- - - ร	- - - ม
849	850	851	852	853	854	855	856
- ↑ ฑ - ฑ	- - - -	- ↑ ล - ล	- - - -	- ↑ ท - ท	- - - -	- ↑ ด ื - ด ื	- - - -
- - - -	- ↑ ฑ - ฑ	- - - -	- ↑ ล - ล	- - - -	- ↑ ท - ท	- - - -	- ↑ ด ื - ด ื
857	858	859	860	861	862	863	864
- ↑ ฑ - ฑ	- - - -	- ↑ ด ื - ด ื	- - - -	- ↑ ร ื - ร ื	- - - -	- ↑ ม ื - ม ื	- - - -
- - - -	- ↑ ฑ - ฑ	- - - -	- ↑ ด ื - ด ื	- - - -	- ↑ ร ื - ร ื	- - - -	- ↑ ม ื - ม ื
865	866	867	868	869	870	871	872
- ม ื - -	- ม ื - -	ด ื ม ื ร ื ด ื	ร ื ด ื - -	- ด ื - -	- ด ื - -	ม ื ร ื ด ื ล	ด ื ล - -
- - - ม ื	- - - ม ื	- - ด ื ม ื	ร ื ด ื ร ื ด ื	- - - ด ื	- - - ด ื	- - ม ื ร ื	ด ื ล ด ื ล
873	874	875	876	877	878	879	880
- ล - -	- ล - -	ร ื ด ื ล ฑ	ล ฑ - -	- ฑ - -	- ฑ - -	ด ื ล ฑ ม	ฑ ม - -
- - - ล	- - - ล	- - ร ื ด ื	ล ฑ ล ฑ	- - - ฑ	- - - ฑ	- - ด ื ล	ฑ ม ฑ ม

- ลักษณะทำนองเพลง พบการใช้ทำนองหลายลักษณะ โดยใช้ลักษณะชัดวรรคในท้องที่ 721-752, 785-816 ลักษณะเหลื่อมวลีในท้องที่ 753-768 ลักษณะเหลื่อมกระชั้นเสียงในท้องที่ 769-784 ลักษณะลัทธิในท้องที่ 817-832 ลักษณะเหลื่อมวรรคในท้องที่ 833-848, 865-880 และใช้ลักษณะเหลื่อมกระชั้นท้องในท้องที่ 849-864

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองส่วนใหญ่อยู่ในเพียงบันไดเสียงโด ได้แก่วรรคเพลงที่ 729-736, 745-784, 793-800, 809-832, 841-880 พบการใช้เสียง ฟา ในกลุ่มเสียงรองช่วยตก แต่งทำนองเรียงเสียงในท้องที่ 729-732, 745-748, 793-796, 809-812 และพบการใช้เสียง ที ในกลุ่มเสียงรองช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในท้องที่ 753-756, 761-764, 769-772, 781-784, 829-832, 853-856 นอกจากนี้ยังมีการดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงซอลในท้องที่ 721-728, 737-744, 785-792, 801-808, 833-840 โดยพบการใช้เสียง ฟา ในกลุ่มเสียงรองช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในท้องที่ 721-724, 737-740, 785-788, 801-804

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง ไม่ปรากฏ
การย่อนต้นในทำนองส่วนนี้ มีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 160 ห้องโน้ตอักษรไทย

3) ทำนองจบ (ท้องที่ 881-936) เป็นทำนองส่วนที่ 7 ตามโครงสร้างหลัก
ต่อจากเนื้อเพลงแบ่งทำนองออกได้เป็น 14 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 104 เนื้อเพลง ท่อน 1 อัตราร้อยหระ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

881	882	883	884	885	886	887	888
- ม - - - - - ม	ช ม - - - - ช ม	ร ม - - - - ร ม	ช ล - - - - ช ล	- ช - - - - - ช	ล ช - - - - ล ช	ม ช - - - - ม ช	ล ดั - - - - ล ดั
889	890	891	892	893	894	895	896
- ล - - - - - ล	ดั ล - - - - ดั ล	ช ล - - - - ช ล	ดั รุ - - - - ดั รุ	- ดั - - - - - ดั	รุ ดั - - - - รุ ดั	ช ดั - - - - ช ดั	รุ มั - - - - รุ มั
897	898	899	900	901	902	903	904
- ม - - - - - ม	- ม - - - - - ม	- ม - - - - - ม	- ม - - - - - ม	- - - - - - มั รุ ดั	- - - - - มั รุ ดั ล	- - - - - รุ ดั ล ช	- - - - - ดั ล ช ม
905	906	907	908	909	910	911	912
รุ ดั ล ช	ดั ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด	- ท ล ช	- ม ร ด	- ช - ด	- ด ร ม
913	914	915	916	917	918	919	920
- ด ร ม	- ช - ล	- ดั - ล	- ช - ม	- ช - ดั	- รุ - มั	- ชั - มั	- รุ - ดั

ตัวอย่างที่ 105 (ต่อ)

153	154	155	156	157	158	159	160
ท ล ช ร	ช ร ช ล	ท ล ช ล	ร้ ล ท ดั	ท ช ล ท	ดั ล ท ดั	ร้ ท ดั ร้	ม่ ดั ร้ ม้
161	162	163	164	165	166	167	168
(-ม่ม่) ร้ ม้	ดั ร้ ท ดั	ล ท ช ล	ม ช ร ม	(-มม) ร ม	ช ม ร ม	ช ม ร ม	ร ด ร ด
169	170	171	172	173	174	175	176
(-ม่ม่) ร้ ม้	ดั ร้ ท ดั	ล ท ช ล	ม ช ร ม	(-มม) ร ม	ช ม ร ม	ช ม ร ม	ร ด ร ด

- ลักษณะทำนองเพลง ใช้ลักษณะลัทธิประโยคตลอดทำนอง

- บันไดเสียง ทำนองส่วนนี้ใช้เพียงบันไดเสียงโดเท่านั้น โดยมีการใช้เสียง ที อันเป็นเสียงรองช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงเสียงในห้องที่ 145-164, 169-172

- การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการศึกษพบว่า การบรรเลงทำนองในหัวข้อนี้จะต้องย້อนต้นอีก 1 ครั้ง รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 64 ห้องโน้ตอักษรไทย

1.2) กลุ่มที่ 2 (ห้องที่ 177-280) เป็นกลุ่มลูกโยนที่การทอนเป็นทำนอง 5

แบบ ดังนี้

1.2.1) แบบที่ 1 (ห้องที่ 177-224) เป็นทำนองตั้งต้นของโยนเสียง โด

กลุ่มที่ 2 แบ่งออกได้เป็น 12 วรรค ดังนี้และการวิเคราะห์ต่อไป

ตัวอย่างที่ 106 โยนเสียงโด ครั้งที่ 1 กลุ่มที่ 2 แบบที่ 1

177	178	179	180	181	182	183	184
เ: - ม ช ล	ช ดั ช ล	ช ม ช ล	ช ล ดั ร้	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ม่ ร้ ดั ร้	ม่ ร้ ดั ร้	ม่ ร้ ดั ร้	ม่ ร้ ดั ล
185	186	187	188	189	190	191	192
ม่ ร้ ดั ร้	ม่ ร้ ดั ร้	ม่ ร้ ดั ร้	ม่ ร้ ดั ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ร้ ดั ล ดั	ร้ ดั ล ดั	ร้ ดั ล ดั	ร้ ดั ล ช
193	194	195	196	197	198	199	200
- ด ร ม	ร ช ร ม	ร ด ร ม	ร ม ช ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ดั ล ช ล	ดั ล ช ล	ดั ล ช ล	ดั ล ช ม

ตัวอย่างที่ 106 (ต่อ)

201	202	203	204	205	206	207	208
ดํ ฅ ฅ ฅ	ดํ ฅ ฅ ฅ	ดํ ฅ ฅ ฅ	ดํ ฅ ฅ ฅ	- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -
- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -	ฅ ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ ฅ ฅ
209	210	211	212	213	214	215	216
- ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ - ฅ	- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -
- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -	ฅ ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ - ฅ
217	218	219	220	221	222	223	224
- ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ - ฅ	- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -
- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -	ดํ ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ - ฅ

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนอง
ในหัวข้อนี้ใช้ลักษณะลูกชัฒวรรคในข้อที่ 177-208 และใช้ลักษณะลูกต่อวรรคในข้อที่ 209-224

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองโดยใช้เฉพาะกลุ่มเสียงหลัก
ในบันไดเสียงโดเท่านั้น

- การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการ
ศึกษาพบว่าในการบรรเลงต้องย້อนต้นทำนองดังกล่าวนี้อีก 1 ครั้ง รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 96
ห้องโน้ตอักษรไทย

1.2.2) แบบที่ 2 (ข้อที่ 225-248) เป็นการทอนทำนองตั้งต้นลง

1 อัตรา แบ่งทำนองออกได้ 6 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 107 โยนเสียงโด ครั้งที่ 1 กลุ่มที่ 2 แบบที่ 2

225	226	227	228	229	230	231	232
ล :- ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ ฅ ฅ	- - - - -	- - - - -	ฅ ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ ฅ ฅ	- - - - -	- - - - -
- - - - -	- - - - -	ฅ ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ ฅ ฅ	- - - - -	- - - - -	ฅ ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ ฅ ฅ
233	234	235	236	237	238	239	240
- ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ ฅ ฅ	- - - - -	- - - - -	ดํ ฅ ฅ ฅ	ดํ ฅ ฅ ฅ	- - - - -	- - - - -
- - - - -	- - - - -	ดํ ฅ ฅ ฅ	ดํ ฅ ฅ ฅ	- - - - -	- - - - -	ฅ ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ ฅ ฅ
241	242	243	244	245	246	247	248
- ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ - ฅ	- - - - -	- - - - -	- ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ - ฅ	- - - - -	- - - - -
- - - - -	- - - - -	ฅ ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ - ฅ	- - - - -	- - - - -	ดํ ฅ ฅ ฅ	ฅ ฅ - ฅ

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนอง

ในหัวข้อนี้เป็นการทอนจากแบบที่ 1 โดยการทอนใจความของทำนองให้สั้นลง 1 เท้าตัว ทำให้ลูกตก ประโยคกลายเป็นลูกตกวรรคและลูกตกวรรคกลายเป็นลูกตกวลี แต่ยังคงลักษณะลูกขัดและลูกต่อเอาไว้ในสัดส่วนทำนองที่สั้นลง คือ ใช้ลักษณะขัดวลีในท้องที่ 225-24๑ และใช้ลักษณะลูกต่อวลีในท้องที่ 241-248

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองโดยใช้เฉพาะกลุ่มเสียงหลัก

ในบันไดเสียงโดเท่านั้น

- การย่นต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการ

ศึกษาพบว่าในการบรรเลงต้องย่นต้นทำนองดังกล่าวนี้อีก 1 ครั้ง รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 48 ห้องโน้ตอักษรไทย

1.2.3) แบบที่ 3 (ท้องที่ 249-264) เป็นการทอนทำนองแบบที่ 2 ลง

1 อัตรา แบ่งทำนองออกได้ 4 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 108 โยนเสียงโด ครั้งที่ 1 กลุ่มที่ 2 แบบที่ 3

249	250	251	252	253	254	255	256
เ:มี ร ี ด ี ล	ด ี ล - -	ร ี ด ี ล ช	ล ช - -	ด ี ล ช ม	ช ม - -	ช ม ร ด	ร ด - -
- - มี ร ี	ด ี ล ด ี ล	- - ร ี ด ี	ล ช ล ช	- - ด ี ล	ช ม ช ม	- - ช ม	ร ด ร ด
257	258	259	260	261	262	263	264
ม ด ร ม	ร ม - -	ช ร ม ช	ม ช - -	ร ม ช ล	ช ล - -	ด ี ช ล ด ี	ล ด ี - -
- - ม ด	ร ม ร ม	- - ช ร	ม ช ม ช	- - ร ม	ช ล ช ล	- - ด ี ช	ล ด ี ล ด ี

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนอง

ในหัวข้อนี้เป็นการดำเนินทำนองด้วยลักษณะเหลี่ยมวลีตลอดทำนอง โดยมีการทอนจากแบบที่ 2 เฉพาะใน 2 ประโยคแรก(ท้องที่ 225-240) ให้สั้นลง 1 เท้าตัว ส่วนประโยคที่ 3(ท้องที่ 241-148)นั้น ยังคงความยาวและเสียง ลูกตกในแต่ละวลีไว้แต่ตกแต่งทำนองให้กระชับขึ้น

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองโดยใช้เฉพาะกลุ่มเสียงหลัก

ในบันไดเสียงโดเท่านั้น

- การย่นต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการ

ศึกษาพบว่าในการบรรเลงต้องย่นต้นทำนองดังกล่าวนี้อีก 1 ครั้ง รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 32 ห้องโน้ตอักษรไทย

1.2.4) แบบที่ 4 (ห้องที่ 265-272) เป็นการทอนทำนองแบบที่ 3 ลง

1 อัตรา แบ่งทำนองออกได้ 2 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 109 โยนเสียงโด ครั้งที่ 1 กลุ่มที่ 2 แบบที่ 4

265	266	267	268	269	270	271	272
เ:ม ด ร ม	ร ม - -	ช ร ม ช	ม ช - -	ร ม ช ล	ช ล - -	ด ช ล ด	ล ด - -
- - ม ด	ร ม ร ม	- - ช ร	ม ช ม ช	- - ร ม	ช ล ช ล	- - ด ช	ล ด ล ด:

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในหัวข้อนี้เป็นการทอนจากแบบที่ 3 โดยการตัดใช้ทำนองเดิมในครึ่งหลัง (ห้องที่ 257-264) ซึ่งเป็นลักษณะเหลือมวลีมาใช้บรรเลงซ้ำเป็นแบบที่ 4

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองโดยใช้เฉพาะกลุ่มเสียงหลัก
ในบันไดเสียงโดเท่านั้น

- การย่นต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการศึกษพบว่าในการบรรเลงต้องย่นต้นทำนองดังกล่าวนี้อีก 1 ครั้ง รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 16 ห้องโน้ตอักษรไทย

1.2.5) แบบที่ 5 (ห้องที่ 273-280) เป็นการทอนทำนองแบบที่ 4 ลง

1 อัตรา แบ่งทำนองออกได้ 2 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 110 โยนเสียงโด ครั้งที่ 1 กลุ่มที่ 2 แบบที่ 5

273	274	275	276	277	278	279	280
เ: - ด - -	ร ม - -	- ร - -	ม ช - -	- ม - -	ช ล - -	- ช - -	ล ด - -
- - - ด	- - ร ม	- - - ร	- - ม ช	- - - ม	- - ช ล	- - - ช	- - ล ด:

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในหัวข้อนี้เป็นการตัดทอนทำนองเฉพาะด้านจำนวนระดับเสียงของทำนองเท่านั้น กล่าวคือตัดเสียงโน้ตที่ซ้ำกันในแต่ละวลีออกใช้เพียงเสียงละ 1 ครั้ง โดยมีความยาวของทำนองและลูกตกในแต่ละห้องเช่นเดิม

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองโดยใช้เฉพาะกลุ่มเสียงหลัก
ในบันไดเสียงโดเท่านั้น

- การย่นต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการศึกษพบว่าในการบรรเลงต้องย่นต้นทำนองดังกล่าวนี้อีก 1 ครั้ง รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 16 ห้องโน้ตอักษรไทย

1.3) กลุ่มที่ 3 (ห้องที่ 281-344) เป็นลูกโยนที่ไม่มีการทอน และเป็นโยน
กลุ่มสุดท้ายของโยนเสียงโด ครั้งที่ 1 แบ่งออกได้เป็น 16 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 111 โยนเสียงโด ครั้งที่ 1 กลุ่มที่ 3

281	282	283	284	285	286	287	288
ช ม ช ช	ช ล ช ช	ม ด ร ม	ฟ ช - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ม ช ช	- ล ช ช	ร ด้ ท ล	ช ม - ม
289	290	291	292	293	294	295	296
ล ท ด ร	ม ร ด ท	ล ช ล ท	ล ท ด ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ม ม ม ล	ม ล ม ร	- ร ล ท	ด ร - ด
297	298	299	300	301	302	303	304
- ร ล ท	ด ร ล ท	ด ร ล ท	ด ร - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ร ล ท	ด ร ล ท	ด ร ล ท	ด ร - ด
305	306	307	308	309	310	311	312
- ร ล ท	ด ร ล ท	ด ร ล ท	ด ร - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ร ล ท	ด ร ล ท	ด ร ล ท	ด ร - ด
313	314	315	316	317	318	319	320
ช ม ช ช	ช ล ช ช	ม ด ร ม	ฟ ช - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ม ช ช	- ล ช ช	ท ล ช ล	ท ด้ ร ้ม
321	322	323	324	325	326	327	328
ล ท ด้ ร	ม ด้ ร ท	ล ช ล ท	ล ท ด้ ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ม ้ม ม ล	ม ล ม ้ม	- ร ล ท	ด้ ร - ด้
329	330	331	332	333	334	335	336
- ร ล ท	ด้ ร ล ท	ด้ ร ล ท	ด้ ร - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ร ล ท	ด้ ร ล ท	ด้ ร ล ท	ด้ ร - ด้
337	338	339	340	341	342	343	344
- ร ล ท	ด้ ร ล ท	ด้ ร ล ท	ด้ ร - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ร ล ท	ด้ ร ล ท	ด้ ร ล ท	ด้ ร - ด้

- ลักษณะทำนองเพลง ใช้ลักษณะลูกชั้วรรคตลอดทำนอง
- บันไดเสียง ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงโดตลอดทำนอง

โดยพบการใช้เสียงรอง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียงในท้องที่ 281-284,313-316 และใช้เสียงรอง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในท้องที่ 285-312,317-344

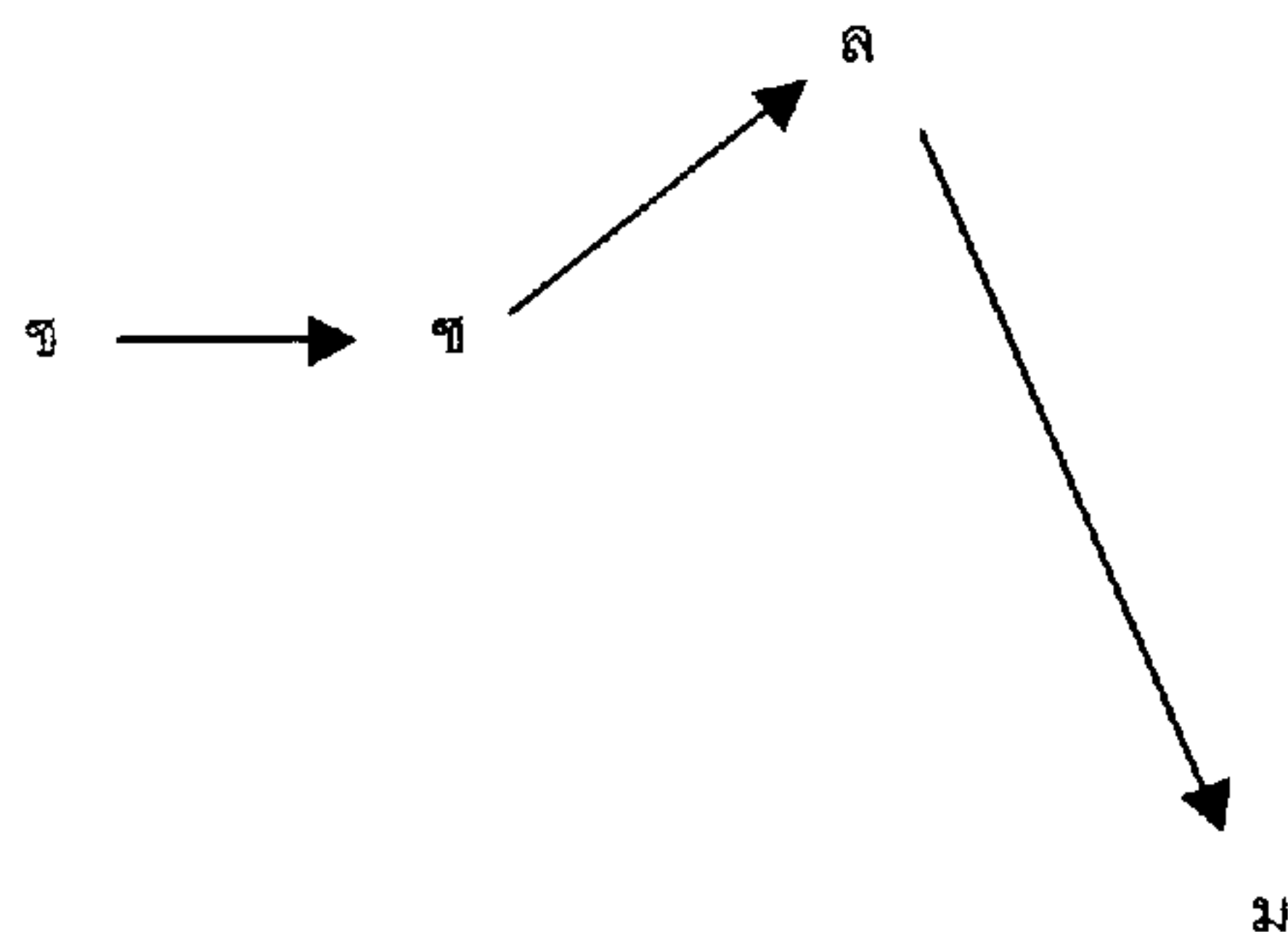
- การย่นต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการ

วิเคราะห์พบว่าทำนองท้องที่ 313-344 เป็นที่ยาวกลับของท้องที่ 281-312 โดยเริ่มตกแต่งทำนองที่ยาวกลับในท้องที่ 317-320 ให้มีทิศทางการเคลื่อนที่ของกระสวนทำนองสูงขึ้น (ดังตัวอย่างที่ 107) เพื่อย้ายระดับเสียงของทำนองในท้องถัดไปของที่ยาวกลับ (ท้องที่321-344) ให้สูงขึ้น 1 ช่วงคู่ 8 รวมมีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 64 ห้องโน้ตอักษรไทย

ตัวอย่างที่ 112 กระสวนทำนองเพลง โยนเสียงโด ครั้งที่ 1 กลุ่มที่ 3 ห้องที่ 2

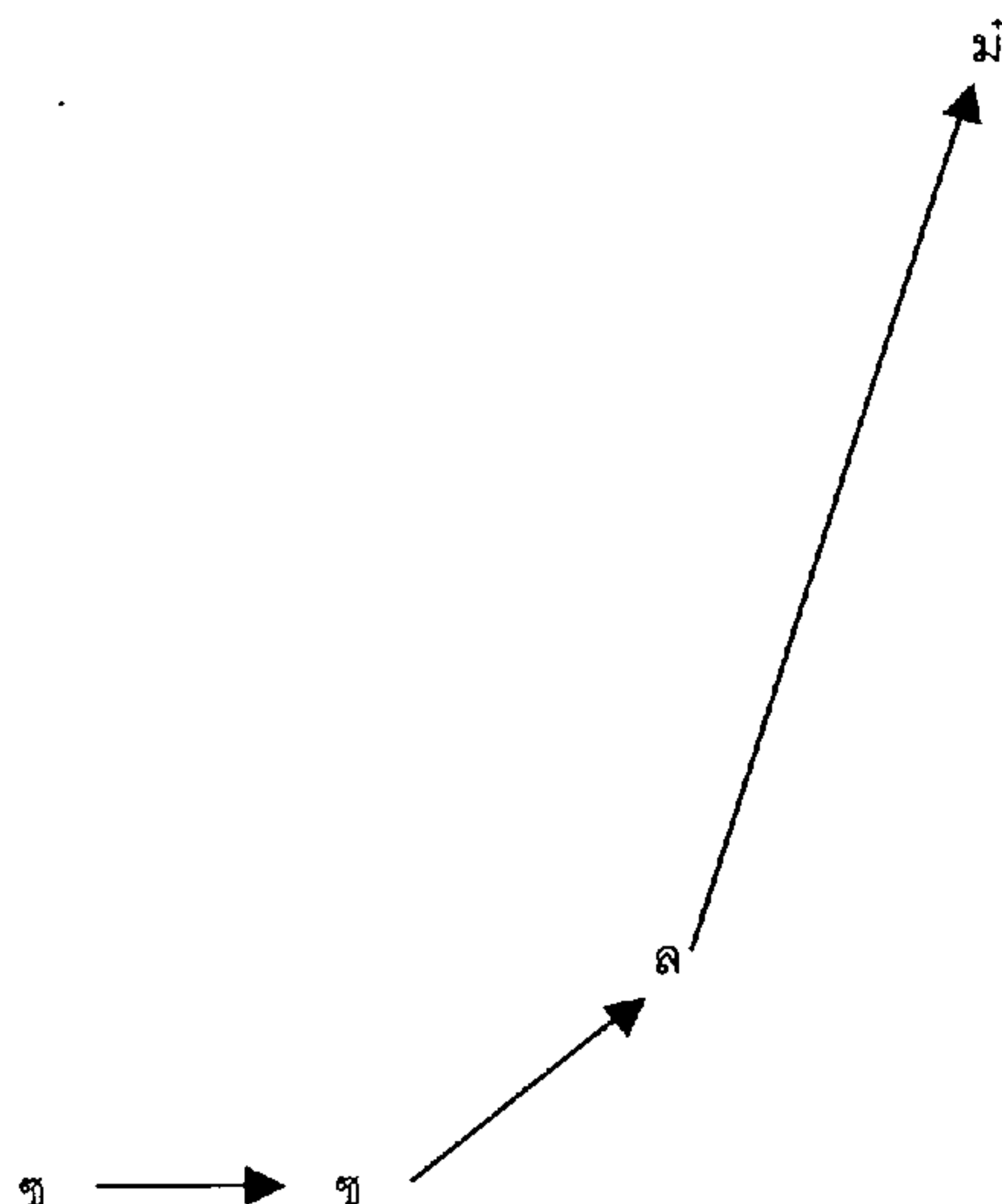
เที่ยวแรก (เสียงสูงไปหาเสียงต่ำ)

	285	286	287	288
ทำนองเพลง	- ม ช ช	- ล ช ช	ร ด้ ท ล	ช ม - ม
โครงสร้าง	๗	๗	๘	๘

เทียบกลับ (เสียงต่ำไปหาเสียงสูง)

	317	318	319	320
ทำนองเพลง	- ม ช ช	- ล ช ช	ท ล ช ล	ท ต รั ม
โครงสร้าง	ช	ช	ล	ม

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบ

การตกแต่งทำนองด้วยบันไดเสียงโด การใช้เสียง โด เป็นลูกตกสุดท้ายในแต่ละกลุ่มแต่ละชั้น มีความสัมพันธ์กับทำนองตอนต้น

2) เพลงภาษาสำเนียงพม่า ครั้งที่ 1 (ห้องที่ 353-448) เป็นทำนองส่วนย่อยที่ 3 ในส่วนที่ 2 ของโครงสร้างหลัก ต่อจากทำนองเชื่อมที่ 1 มีรายละเอียดดังนี้

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม เพลงภาษาสำเนียงพม่านี้ เป็นการออกภาษาครั้งที่ 1 ของอัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) แบ่งทำนองออกได้เป็น 2 กลุ่มดังนี้

2.1) กลุ่มที่ 1 (ห้องที่ 353-416) แบ่งทำนองออกได้เป็น 16 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 113 เพลงภาษาสำเนียงพม่า ครั้งที่ 1 กลุ่มที่ 1

353	354	355	356	357	358	359	360
- - - -	ม่ ม่ ม่ ม่	- ล้ - ฐ	- ม่ - ร์	- ต้ - ฑ	- ต้ - ร์	- ม่ ม่ ม่	- ล - ม่
361	362	363	364	365	366	367	368
- - - -	- ล - ล	- - - -	ฑ ม - ฑ	- - - -	- ล - ฑ	- ต้ ต้ ต้	- ร์ - ม่
369	370	371	372	373	374	375	376
- - - -	- - - ม่	- ม่ ม่ ม่	- ม่ - ม่	- ล้ - ฐ	- ม่ - ร์	- ร์ ล ท	ต้ ร์ - ต้
377	378	379	380	381	382	383	384
ล ท ต้ ร์	ต้ ท ต้ ร์	ต้ ท ต้ ร์	- - (ต้ล)	- - - ม่	- - ต้ ร์	- - - -	- - - -
385	386	387	388	389	390	391	392
- - - ล้	- - - ฐ	- - - ม่	- - - ร์	- ต้ - ฑ	- ต้ - ร์	- ม่ ม่ ม่	- ล - ม่
393	394	395	396	397	398	399	400
- - - -	- ล - ล	- - - -	ฑ ม - ฑ	- - - -	- ล - ฑ	- ต้ ต้ ต้	- ร์ - ม่
401	402	403	404	405	406	407	408
- - - -	- - - ม่	- ม่ ม่ ม่	- ม่ - ม่	- ล้ - ฐ	- ม่ - ร์	- ร์ ล ท	ต้ ร์ - ต้
409	410	411	412	413	414	415	416
ล ท ต้ ร์	ต้ ท ต้ ร์	ต้ ท ต้ ร์	- - (ต้ล)	- - - ม่	- - ต้ ร์	- - - -	- - - -

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยการใช้ลักษณะทางพื้นในท้องที่ 353-360, 365-368, 373-376, 389-392, 397-400, 405-408 ลักษณะยกเสียงในท้องที่ 361-364, 393-396 ลักษณะขึ้นเสียงในท้องที่ 369-372, 401-404 ลักษณะเก็บในท้องที่ 377-380, 409-412 ลักษณะลัดจังหวะในท้องที่ 381-384, 413-416 และลักษณะลากเสียงยาวในท้องที่ 385-388

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองอยู่ในบันไดเสียงโดตลอดทำนอง พบการใช้เสียงรอง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงเรียงระดับเสียง ในท้องที่ 373-380, 405-412

- การย่นต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่า ทำนองในท้องที่ 385-416 เป็นที่ยกกลับของท้องที่ 353-384 โดยตกแต่งทำนองแรกจากเที่ยวแรกในท้องที่ 353-356 อันเป็นลักษณะทางพื้นให้เป็นลักษณะลากเสียงยาวดังปรากฏในท้องที่ 385-388 รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 64 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.2) กลุ่มที่ 2 (ห้องที่ 417-448) แบ่งทำนองออกได้เป็น 8 วรรค ดังโน้ต

และการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 114 เพลงภาษาสำเนียงพม่า ครั้งที่ 1 กลุ่มที่ 2

417	418	419	420	421	422	423	424
l: - - - มั	- - - รั	- - - มั	- - - ล	- - ทุ ท	- - ทุ ล	- - - -	- - - -
425	426	427	428	429	430	431	432
- - - ม	- - - รั	- - - ม	- - - ล	- - ทุ ท	- - ทุ ล	- - - -	- - - -
433	434	435	436	437	438	439	440
- - - ม	- - - ล	- - - ทุ	- - - ดั	- - ล รั	- - ล ดั	- - - -	- - - -
441	442	443	444	445	446	447	448
ล ท ดั รั	ดั ท ดั รั	ดั ท ดั รั	- - (ดัทล)	- - - มั	- - ดั รั	- - - -	- - - -:l

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยการใช้ลักษณะลากเสียงยาวในห้องที่ 417-420, 425-428, 433-436 ลักษณะลักจังหวะในห้องที่ 421-424, 429-432, 437-440, 445-448 และลักษณะเก็บในห้องที่ 441-444

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงซอล ในวรรคที่ 417-432 จากนั้นดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงโด ในห้องที่ 433-448 ซึ่งพบการใช้เสียงรอง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในห้องที่ 441-444

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการศึกษพบว่า ในการบรรเลงมีการย่อนต้น 1 ครั้งรวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 64 ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า ทำนองในประโยคสุดท้ายของเพลงภาษาสำเนียงพม่าครั้งที่ 1 ทั้ง 2 กลุ่มนี้ (ห้องที่ 409-416 และห้องที่ 441-448) ใกล้เคียงกับทำนองเชื่อมที่ 1 มาก (รายละเอียดการวิเคราะห์ทำนองเชื่อมที่ 1 จะกล่าวถึงในหัวข้อ 2.1.5.3 ลำดับถัดไป) โดยใน 3 ห้องแรกของวรรคตามเป็นทำนองเดียวกัน ส่วนในวรรคตอบนั้น แม้จะมีลักษณะทำนองต่างกันแต่ยังคงใช้ลูกตกเดียวกัน ดังแสดงให้เห็นได้ดังนี้

ตัวอย่างที่ 115 ความสัมพันธ์ระหว่างเพลงภาษาสำเนียงพม่า ครั้งที่ 1 และทำนองเชื่อมที่ 1

ทำนองประโยคสุดท้าย เพลงภาษาสำเนียงพม่า ครั้งที่ 1

441	442	443	444	445	446	447	448
ล ท ดั ร์	ดั ท ดั ร์	ดั ท ดั ร์	- - (ดัทล)	- - - มั	- - ดั ร์	- - - -	- - - -

ทำนองเชื่อมที่ 1

345	346	347	348	349	350	351	352
ล ท ดั ร์	ดั ท ดั ร์	ดั ท ดั ร์	มั ร์ ดั ท	ร์ ท ล ช	ล ท ล ท	ล ช ล ท	- ดั ร์

หมายเหตุ - โหนดในสัญลักษณ์ หมายถึงเป็นทำนองเดียวกัน

- โหนดในสัญลักษณ์ หมายถึงเป็นลูกตกเดียวกัน

3) โยนเสียงโด ครั้งที่ 2 (ห้องที่ 457-504) เป็นทำนองส่วนย่อยที่ 5 ในส่วนที่ 2 ของโครงสร้างหลัก ต่อจากทำนองเชื่อมที่ 2 มีรายละเอียดดังนี้

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม โยนเสียงโด ในหัวข้อนี้เป็นการออกลูกโยนครั้งที่ 2 ของอัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) แบ่งเป็นกลุ่มตามการทอนได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

3.1) กลุ่มที่ 1 (ห้องที่ 457-472) เป็นลูกโยนที่ไม่มีการทอน ทำหน้าที่เป็นทำนองเริ่มเนื้อหาโยนเสียงโด ครั้งที่ 2 แบ่งออกได้เป็น 4 วรรค ดังโน้ต และการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 116 โยนเสียงโด ครั้งที่ 2 กลุ่มที่ 1

457	458	459	460	461	462	463	464
- ↑มั - มั	- - - -	- ↑มั - มั	- - - -	ดั ล ช ม	ช ม - -	ช ม ร ด	ร ด - -
- - - -	- ↑มั - มั	- - - -	- ↑มั - มั	- - ดั ล	ช ม ช ม	- - ช ม	ร ด ร ด
465	466	467	468	469	470	471	472
ช ม ช ล	ช ด ช ล	- - - -	- - - -	ช ม ช ล	ช ล ด ร	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ช ม ช ล	ช ล ด ร	- - - -	- - - -	ม ด ร ล	ด ร - ด

- ลักษณะทำนองเพลง ใช้ลักษณะเหลี่ยมกระชั้นห้อง

ในห้องที่ 457-460 ลักษณะเหลี่ยมวลีในห้องที่ 461-464 และลักษณะลูกชั้ววลีในห้องที่ 465-472

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองด้วยกลุ่มเสียงหลักในบันไดเสียง

โดเท่านั้น

- การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการ
ศึกษาพบว่า การบรรเลงทำนองในหัวข้อนี้ไม่มีการย້อนต้น รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 16 ห้องโน้ต
อักษรไทย

3.2) กลุ่มที่ 2 (ห้องที่ 473-496) เป็นกลุ่มลูกโยนที่มีการทอนเป็นทำนอง
2 แบบ ดังนี้

3.2.1) แบบที่ 1 (ห้องที่ 473-488) เป็นทำนองตั้งต้นของโยน
เสียง โด กลุ่มที่ 2 แบ่งออกได้เป็น 4 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 117 โยนเสียงโด ครั้งที่ 2 กลุ่มที่ 2 แบบที่ 1

473	474	475	476	477	478	479	480
ม ด ร ม	ร ม - -	ช ร ม ช	ม ช - -	ร ม ช ล	ช ล - -	ด ช ล ด	ล ด - -
- - ม ด	ร ม ร ม	- - ช ร	ม ช ม ช	- - ร ม	ช ล ช ล	- - ด ช	ล ด ล ด
481	482	483	484	485	486	487	488
ช ม ช ล	ช ด ช ล	- - - -	- - - -	ช ม ช ล	ช ล ด ร	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ช ม ช ล	ช ล ด ร	- - - -	- - - -	ม ร ด ล	ด ร - ด

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนอง
ในหัวข้อนี้ใช้ลักษณะเหลี่ยมวลีในห้องที่ 473-480 และใช้ลักษณะลูกล่อวลีในห้องที่ 481-488 โดยมีเนื้อหา
ลูกโยนเป็นการกล่าวซ้ำโยนกลุ่มที่ 1 ด้วยการตกแต่งทำนองในประโยคแรก(ห้องที่ 473-480) ให้มีลูกตกประโยค
สูงขึ้น 1 ช่วงคู่ 8 จากนั้นย้ายระดับเสียงของทำนองในประโยคที่ 2 (ห้องที่ 481-488) ให้สูงขึ้น 1 ช่วงคู่ 8 บรรเลง
ด้วยลักษณะเดิม

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองโดยใช้เฉพาะกลุ่มเสียงหลัก
ในบันไดเสียงโดเท่านั้น

- การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการ
ศึกษาพบว่าในการบรรเลงทำนองดังกล่าวนี้ไม่มีการย້อนต้น รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 16
ห้องโน้ตอักษรไทย

3.2.2) แบบที่ 2 (ห้องที่ 489-496) เป็นการทอนทำนองตั้งต้นลง

1 อัตราแบ่งทำนองออกได้ 2 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 118 โยนเสียงโด ครั้งที่ 2 กลุ่มที่ 2 แบบที่ 2

489	490	491	492	493	494	495	496
ม ี ร ี ต ้ ล	ด ี ร ี - ต ้	- - - -	- - - -	ม ี ร ี ต ้ ล	ด ี ร ี - ต ้	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ม ี ร ี ต ้ ล	ด ี ร ี - ต ้	- - - -	- - - -	ม ี ร ี ต ้ ล	ด ี ร ี - ต ้

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนอง

ในหัวข้อนี้เป็นการทอนจากแบบที่ 1 โดยการตัดเอาทำนองวลีสุดท้าย (ห้องที่ 487-488) มาบรรเลงในลักษณะ ล้อวลีตลอดทำนอง

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองโดยใช้เฉพาะกลุ่มเสียงหลัก

ในบันไดเสียงโดเท่านั้น

- การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการ ศึกษาพบว่าในการบรรเลงทำนองดังกล่าวนี้ไม่มีการย້อนต้น รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 8 ห้องโน้ตอักษรไทย

3.3) กลุ่มที่ 3 (ห้องที่ 497-504) เป็นลูกโยนที่ไม่มีการทอน ทำหน้าที่เป็น

ทำนองหมดย่อหาโยนเสียงโด ครั้งที่ 2 แบ่งออกได้เป็น 2 วรรค ดังโน้ต และการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 119 โยนเสียงโด ครั้งที่ 2 กลุ่มที่ 3

497	498	499	500	501	502	503	504
เ ม ี ร ี ต ้ ล	ด ี ร ี ต ้ ล	ด ี ร ี ต ้ ล	ด ี ร ี ต ้ ร ี	ม ี ร ี ต ้ ล	ด ี ร ี ต ้ ร ี	ม ี ร ี ต ้ ล	ด ี ร ี - ต ้ ล

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนอง

ในหัวข้อนี้เป็นการนำใจความจากแบบที่ 2 ข้างต้นมาขยายเป็นลักษณะเก็บตลอดทำนอง เพื่อย้ำลูกตกเสียงโด

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองโดยใช้เฉพาะกลุ่มเสียงหลัก

ในบันไดเสียงโดเท่านั้น

- การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการ ศึกษาพบว่าในการบรรเลงทำนองดังกล่าวนี้จะต้องย້อนต้นอีก 1 ครั้ง รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง ได้ 16 ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบ

การตกแต่งทำนองวรรคแรกของโยนเสียงโด ครั้งที่ 2 นี้ (ห้องที่ 457-460 ใช้เพียงเสียง มี เสียงเดียวเท่านั้น ซึ่งเป็น ย้ำเสียงลูกตกสุดท้ายของทำนองเชื่อมที่ 2 (รายละเอียดการวิเคราะห์ทำนองเชื่อมที่ 2 จะกล่าวถึงในหัวข้อ 2.1.5.3 ลำดับถัดไป) นอกจากนี้การตกแต่งทำนองด้วยบันไดเสียงโดยังมีความสัมพันธ์กับทำนองเชื่อมที่ 2 อีกด้วย

4) เพลงภาษาสำเนียงลาว (ห้องที่ 577-608) เป็นทำนองส่วนย่อยที่ 1

ในส่วนที่ 4 ของโครงสร้างหลัก ต่อจากทำนองเชื่อมที่ 3 มีรายละเอียดดังนี้

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม เพลงภาษาสำเนียงลาวนี้

เป็นการออกภาษาคำครั้งที่ 2 ของอัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) แบ่งทำนองออกได้เป็น 3 กลุ่มดังนี้

4.1) กลุ่มที่ 1 (ห้องที่ 577-584) แบ่งทำนองออกได้เป็น 2 วรรค ดังนี้

และการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 120 เพลงภาษาสำเนียงลาว กลุ่มที่ 1

577	578	579	580	581	582	583	584
I: - - - -	ช ล ด ร	- - ฟ ช	ล ล ด ร	- ล ช ฟ	ช ล ด ร	- - ฟ ช	ล ล ด ร
- - - -	- - - ร	- - - -	- ด - ร	- ล - ช	- ฟ - -	- ร - -	- ด - ร : I

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยการใช้ลักษณะ

ประสานตลอดทำนอง โดยกลุ่มนำบรรเลงทำนองหลักในลักษณะขยักขย่อน และกลุ่มหลักใช้กลุ่มเสียงหลักในบันไดเสียงฟาประสานทำนองในลักษณะลากเสียงยาว

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองโดยใช้กลุ่มเสียงหลักในบันได

เสียงฟา ตลอดทำนอง

- การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการ

ศึกษาพบว่าในการบรรเลงทำนองดังกล่าวนี้จะต้องย້อนต้นอีก 1 ครั้ง รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 16 ห้องโน้ตอักษรไทย

4.2) กลุ่มที่ 2 (ห้องที่ 585-592) แบ่งทำนองออกได้เป็น 2 วรรค ดังนี้

และการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 121 เพลงภาษาสำเนียงลาว กลุ่มที่ 2

585	586	587	588	589	590	591	592
I: - - - -	ล ฟ ช ล	- - ด ล	ด ร ฟ ช	- - ล ช	ล ด ร ฟ	- - ช ฟ	ช ล ด ร
- - - -	- - - ร	- - - -	- ด - ร	- ล - ช	- ฟ - -	- ร - -	- ด - ร : I

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยการใช้ลักษณะ

ประสานตลอดทำนอง โดยกลุ่มนำบรรเลงทำนองหลักในลักษณะขยักขย่อน และกลุ่มหลักใช้กลุ่มเสียงหลักในบันไดเสียงฟาประสานทำนองในลักษณะลากเสียงยาว

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองโดยใช้กลุ่มเสียงหลักในบันได

เสียงฟ้า ตลอดทำนอง

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการศึกษพบว่าในการบรรเลงทำนองดังกล่าวนี้จะต้องย่อนต้นอีก 1 ครั้ง รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 16 ห้องโน้ตอักษรไทย

4.3) กลุ่มที่ 3 (ห้องที่ 593-608) แบ่งทำนองออกได้เป็น 4 วรรค ดังโน้ต

และการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 122 เพลงภาษาสำเนียงลาว กลุ่มที่ 3

593	594	595	596	597	598	599	600
- - - -	ล พุ ชุ ล	- - ด ล	ด ร พุ ชุ	- - ล ชุ	ล ด ร พุ	- - ชุ พุ	ชุ ล ด ร
- - - -	- - - ร	- - - -	- ด - ร	- ล - ชุ	- พุ - -	- ร - -	- ด - ร
601	602	603	604	605	606	607	608
- - - -	ล พุ ชุ ล	- - ด ล	ด ร พุ ชุ	- พุ ชุ ล	- ชุ ล หุ	- ล หุ ด	- หุ ด ร
- - - -	- - - ร	- - - -	- ด - ร	- ล - ชุ	- พุ - -	- ร - -	- ด - ร

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยการใช้ลักษณะ

ประสานตลอดทำนอง โดยกลุ่มนำบรรเลงทำนองหลักในลักษณะขยักขยอน และกลุ่มหลักใช้กลุ่มเสียงหลักในบันไดเสียงฟ้าประสานทำนองในลักษณะลากเสียงยาว

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองอยู่ในบันไดเสียงฟ้า ตลอดทำนองพบการใช้เสียงรอง เสียงที่ ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในห้องที่ 4

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในกลุ่มที่ 3 นี้เป็นทำนองตกแต่งจากกลุ่มที่ 2 โดยการย้ายเสียงให้ต่ำลง 1 ช่วงคู่ 8 และการวิเคราะห์เฉพาะในส่วนของทำนองกลุ่มที่ 3 พบว่าทำนองในห้องที่ 601-608 เป็นที่ยกกลับของห้องที่ 593-600 โดยตกแต่งทำนองในวรรคหลังตั้งแต่ห้องที่ 605-608 ให้มีทิศทางเลื่อนสูงขึ้นจากเดิม 1 ช่วงคู่ 8 กลับเข้าสู่ระดับเสียงเดิมของกลุ่มที่ 2 รวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงได้ 16 ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงภาษาสำเนียงลาวทั้ง 3 กลุ่มนี้มีเสียงลูกตกยืนอยู่ที่เสียงเร เป็นการรับเสียงลูกตกจากทำนองเชื่อมที่ 3 (รายละเอียดการวิเคราะห์ทำนองเชื่อมที่ 3 จะกล่าวถึงในหัวข้อ 2.1.5.3 ลำดับถัดไป) อีกทั้งการดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงฟ้า ของเพลงภาษาสำเนียงลาว เป็นการรับบันไดเสียงประโยคสุดท้ายของทำนองเชื่อมที่ 3

5) เพลงภาษาสำเนียงพม่า ครั้งที่ 2(ห้องที่ 617-632) เป็นทำนองส่วนย่อยที่ 3 ในส่วนที่ 4ของโครงสร้างหลัก ต่อจากทำนองเชื่อมที่ 4 มีรายละเอียดดังนี้

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม เพลงภาษาสำเนียงพม่าในข้อนี้ เป็นการออกภาษาสำเนียงพม่าครั้งที่ 2 แต่เป็นการออกภาษาครั้งที่ 3 ในอัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ทำนองเพลงมีเพียงกลุ่มเดียว แบ่งออกได้เป็น 4 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 123 เพลงภาษาสำเนียงพม่า ครั้งที่ 2

617	618	619	620	621	622	623	624
- - - ร	- ด - ท	- ล ช ล	ฟ ช - -	- - - ล	- ช - ฟ	- ม ร ม	ด ร - -
- - - -	- ร - ด	- ท - ล	ช ล ฟ ช	- - - -	- ล - ช	- ฟ - ม	ร ม ด ร
625	626	627	628	629	630	631	632
- - - ล	- ร - ด	- ฟ - ช	ร ฟ - -	- - - ล	- ช - ฟ	- ม ร ม	ด ร - -
- - - -	- ล - ร	- ด - ฟ	- ช ร ฟ	- - - -	- ล - ช	- ฟ - ม	ร ม ด ร:

- ลักษณะทำนองเพลง ใช้ลักษณะเหลื่อมวรรคตลอดทำนอง

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงฟา ในห้องที่ 617-620,625-628 โดยพบการใช้เสียงรองเสียง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียง ในห้องที่ 617-620 และดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด ในห้องที่ 621-624,629-632 โดยพบการใช้เสียงรองเสียง ฟาช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงเสียงทั้ง 2 ทำนอง

- การย่นต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการศึกษพบว่าในการบรรเลงทำนองดังกล่าวนี้จะต้องย่นต้น 1 ครั้งรวมจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงทั้งหมด 32 ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า เพลงภาษาสำเนียงพมานี้ยึดเสียงลูกตก เร จากทำนองเชื่อมที่ 4 (รายละเอียดการวิเคราะห์ทำนองเชื่อมที่ 4 นี้ จะกล่าวถึงในหัวข้อ 2.1.5.3 ลำดับถัดไป) และการดำเนินทำนองครึ่งหนึ่งอยู่ในบันไดเสียงฟาของเพลงภาษาสำเนียงพมานี้ เป็นความสัมพันธ์ด้านบันไดเสียงต่อเนื่องมาจากทำนองเชื่อมที่ 4

6) โยนเสียงเร (ห้องที่ 633-704) เป็นทำนองส่วนย่อยที่ 4 ในส่วนที่ 4 ของโครงสร้างหลักต่อจากเพลงภาษาสำเนียงพม่า มีรายละเอียดดังนี้

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม โยนเสียงเร ในหัวข้อนี้เป็นการออกลูกโยนครั้งที่ 3 ของอัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) แบ่งออกเป็นกลุ่มตามการทอนได้ 2 กลุ่ม ดังนี้

6.1) กลุ่มที่ 1 (ห้องที่ 633-680) เป็นการตกแต่งกลุ่มลูกโยนที่มีขนาดเท่ากัน 4 แบบ แล้วจึงทอนลงในแบบที่ 5 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.1.1) แบบที่ 1 (ห้องที่ 633-640) เป็นทำนองตั้งต้นของโยนเสียงเร กลุ่มที่ 2 แบ่งออกได้เป็น 2 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 124 โยนเสียงเร กลุ่มที่ 1 แบบที่ 1

633	634	635	636	637	638	639	640
ล:ร ล - -	ดํ ล - -	ร ล - -	ดํ ล - -	ร ล - -	ดํ ล - -	ฟ ช ล ช	ฟ ร - -
- - ร ล	- - ดํ ล	- - ร ล	- - ดํ ล	- - ร ล	- - ดํ ล	- - ฟ ช	ล ช ฟ ร:!

- ลักษณะทำนองเพลง ใช้ลักษณะเหลี่ยมวลีตลอดทำนอง
- บันไดเสียง ดำเนินทำนองด้วยกลุ่มเสียงหลักในบันไดเสียงฟา
- การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการ

ศึกษาพบว่าการบรรเลงทำนองในหัวข้อนี้จะต้องย້อนต้นอีก 1 ครั้ง รวมมีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง 16 ห้องโน้ตอักษรไทย

6.1.2) แบบที่ 2 (ห้องที่ 641-648) เป็นทำนองลูกโยนที่มีขนาดเท่ากับแบบที่ 1 แบ่งออกได้เป็น 2 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 125 โยนเสียงเร กลุ่มที่ 1 แบบที่ 2

641	642	643	644	645	646	647	648
ล: ฟ ร - -	ฟ ร - -	ฟ ร - -	ล ดํ - -	ฟ ร - -	ล ดํ - -	ล ดํ - -	ฟ ร - -
- - ฟ ร	- - ฟ ร	- - ฟ ร	- - ล ดํ	- - ฟ ร	- - ล ดํ	- - ล ดํ	- - ฟ ร:!

- ลักษณะทำนองเพลง ใช้ลักษณะเหลี่ยมวลีตลอดทำนอง
- บันไดเสียง ดำเนินทำนองด้วยกลุ่มเสียงหลักในบันไดเสียงฟา
- การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการ

ศึกษาพบว่าการบรรเลงทำนองในหัวข้อนี้จะต้องย້อนต้นอีก 1 ครั้ง รวมมีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง 16 ห้องโน้ตอักษรไทย

6.1.3) แบบที่ 3 (ห้องที่ 649-664) เป็นทำนองลูกโยนที่มีขนาดเท่ากับแบบที่ 1 และแบบที่ 2 แต่มีการตกแต่งทำนองในเที่ยวกลับ แบ่งออกได้เป็น 4 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 126 โยนเสียงเร กลุ่มที่ 1 แบบที่ 3

649	650	651	652	653	654	655	656
ทุ ลุ ด ร	ด ร - -	ด ร ฟ ช	ฟ ช - ฟ	ช ล - ร	ฟ ช - ด	ร ฟ - ล	ด ร - -
- - ทุ ลุ	ด ร ด ร	- - ด ร	ฟ ช ฟ ช	- ฟ ช ล	- ร ฟ ช	- ด ร ฟ	- ลุ ด ร
657	658	659	660	661	662	663	664
ทุ ลุ ด ร	ด ร - -	ด ร ฟ ช	ฟ ช - ฟ	ช ล - ช	ล ท - ล	ท ต์ - ท	ด ร์ - -
- - ทุ ลุ	ด ร ด ร	- - ด ร	ฟ ช ฟ ช	- ฟ ช ล	- ช ล ท	- ล ท ต์	- ท ต์ ร์

- ลักษณะทำนองเพลง ใช้ลักษณะเหลื่อมวลีในห้องที่ 649-652, 657-660 และใช้ลักษณะเหลื่อมล้ำห้องในห้องที่ 653-656, 661-664

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงฟาในห้องที่ 649-660 และดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงทีในห้องที่ 661-664 โดยใช้โน้ตรองเสียง โด ช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียงเชื่อมเข้าสู่บันไดเสียงฟา

- การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์ทำนองในหัวข้อนี้มีการย້อนต้นในตัวแล้ว โดยเปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่ของกระสวนทำนอง ในห้องที่ 653-656 ให้กลับไล่ระดับเสียงขึ้นไปหาลูกตกเดิม แต่มีระดับเสียงสูงกว่า 1 ช่วง คู่ 8 รวมมีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง 16 ห้องโน้ตอักษรไทย

6.1.4) แบบที่ 4 (ห้องที่ 665-672) เป็นการนำลูกโยนแบบที่ 2 มากล่าวซ้ำแบ่งออกได้เป็น 2 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 127 โยนเสียงเร กลุ่มที่ 1 แบบที่ 4

665	666	667	668	669	670	671	672
ล: ฟ ร์ - -	ฟ ร์ - -	ฟ ร์ - -	ล ต์ - -	ฟ ร์ - -	ล ต์ - -	ล ต์ - -	ฟ ร์ - -
- - ฟ ร์	- - ฟ ร์	- - ฟ ร์	- - ล ต์	- - ฟ ร์	- - ล ต์	- - ล ต์	- - ฟ ร์:!

- ลักษณะทำนองเพลง ใช้ลักษณะเหลื่อมวลีตลอดทำนอง

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองด้วยกลุ่มเสียงหลักในบันไดเสียงฟา

- การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการศึกษาพบว่าการบรรเลงทำนองในหัวข้อนี้จะต้องย້อนต้นอีก 1 ครั้ง รวมมีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง 16 ห้องโน้ตอักษรไทย

6.1.5) แบบที่ 5 (ห้องที่ 673-680) เป็นลูกโยนที่ทอนทำนองให้สั้น

ลงครึ่งหนึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 128 โยนเสียงเร กลุ่มที่ 1 แบบที่ 5

673	674	675	676	677	678	679	680
ล ช ฟ ช	ล ร - -	ล ช ฟ ช	ล ร - -	ล ช ฟ ช	ล ร - -	ท ช ล ท	ดํ รั - -
- - ล ช	ฟ ช ล ร	- - ล ช	ฟ ช ล ร	- - ล ช	ฟ ช ล ร	- - ท ช	ล ท ดํ รั

- ลักษณะทำนองเพลง ใช้ลักษณะเหลื่อมวลีตลอดทำนอง
- บันไดเสียง ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงฟา ในห้องที่ 673-676 และดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงซี ในห้องที่ 677-680 โดยใช้เสียงรอง ลา ช่วยสร้างความกระชั้นของทำนองเชื่อมเข้าสู่บันไดเสียงโด

- การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการศึกษพบว่า การบรรเลงทำนองในหัวข้อนี้ไม่ต้องย້อนต้น รวมมีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง 8 ห้องโน้ตอักษรไทย

6.2) กลุ่มที่ 2 (ห้องที่ 681-704) เป็นกลุ่มลูกโยนที่มีการทอนเป็นทำนอง

2 แบบ ดังนี้

6.2.1) แบบที่ 1 (ห้องที่ 681-696) เป็นทำนองตั้งต้นของโยนเสียง

เร กลุ่มที่ 2 แบ่งออกได้เป็น 4 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 129 โยนเสียงเร กลุ่มที่ 2 แบบที่ 1

681	682	683	684	685	686	687	688
ล :- รั - รั	- - - -	- รั - รั	- - - -	- รั - รั	- - ช ดํ	ท ล ช มํ	- - - -
- - - -	- รั - รั	- - - -	- รั - รั	- - - -	- รั - รั	- - ช ดํ	ท ล ช มํ
689	690	691	692	693	694	695	696
- รั - ม	- - - -	- รั - ม	- - - -	- รั - ม	- - ช ดํ	ท ล ช รั	- - - -
- - - -	- รั - ม	- - - -	- รั - ม	- - - -	- รั - ม	- - ช ดํ	ท ล ช รั :

- ลักษณะทำนองเพลง ใช้ลักษณะเหลื่อมวรรคขึ้นห้องในวรรคที่ 681-684, 689-692 และใช้ลักษณะเหลื่อมวรรคในห้องที่ 685-688, 693-696
- บันไดเสียง ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด โดยพบการใช้โน้ตรองเสียง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในห้องที่ 685-688, 693-696

- การย້อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการศึกษพบว่า การบรรเลงทำนองในหัวข้อนี้จะต้องย້อนต้นอีก 1 ครั้ง รวมมีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง 32 ห้องโน้ตอักษรไทย

6.2.2) แบบที่ 2 (ห้องที่ 697-704) เป็นการทอนทำนองตั้งต้น

ลง 1 อัตรา แบ่งทำนองออกได้ 2 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 130 โยนเสียงเร กลุ่มที่ 2 แบบที่ 2

697	698	699	700	701	702	703	704
ล :- ↑ ร - ร	- - ข ดั	ท ล ข มั	- - - -	- ↑ ม - ม	- - ข ดั	ท ล ข ร	- - - -
- - - -	- ↑ ร - ร	- - ข ดั	ท ล ข มั	- - - -	- ↑ ม - ม	- - ข ดั	ท ล ข ร : 1

- ลักษณะทำนองเพลง ใช้ลักษณะเหลี่ยมวรรคตลอดทำนอง มีการทอนโดยการตัดเอาทำนองวรรคตอบในแบบที่ 1 (ห้องที่ 685-688 และห้องที่ 693-696) มาบรรเลงต่อกัน
- บันไดเสียง ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด
- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการศึกษาพบว่าการบรรเลงทำนองในหัวข้อนี้จะต้องย่อนต้นอีก 1 ครั้ง รวมมีจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง 16 ห้องโน้ตอักษรไทย
- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า ในช่วงต้นของทำนองโยนเสียงเรนี้ ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงฟาเป็นการเชื่อมต่อกับเพลงภาษาสำเนียงพม่า นอกจากนี้การใช้เสียง เร เป็นลูกตกสุดท้ายในแต่ละชั้นของกลุ่มลูกโยนนี้ มีความสัมพันธ์กับลูกตกสุดท้ายของเพลงภาษาสำเนียงพม่า

2.1.5.3 ทำนองเชื่อม ในท่อนที่ 1 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ปรากฏการใช้ทำนองเชื่อม 5 ครั้ง ดังนี้

1) ทำนองเชื่อมที่ 1 (ห้องที่ 345-352) เป็นทำนองส่วนย่อยที่ 2 ในส่วนที่ 2 ตามโครงสร้างหลัก ต่อจากโยนเสียงโดครั้งที่ 1 แบ่งทำนองออกได้เป็น 2 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 131 ทำนองเชื่อมที่ 1

345	346	347	348	349	350	351	352
ล ท ดั ร	ดั ท ดั ร	ดั ท ดั ร	มั ร ดั ท	ร ท ล ข	ล ท ล ท	ล ข ล ท	- ดั - ร

- จำนวนครั้ง เป็นทำนองเชื่อมครั้งที่ 1 ทำหน้าที่เชื่อม โยนเสียงโดครั้งที่ 1 กับ เพลงภาษาสำเนียงพม่าครั้งที่ 1 เข้าด้วยกัน

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยลักษณะเก็บ

ตลอดทำนอง

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงทีในห้องที่

345-348 โดยใช้เสียงรอง ลา และ มี ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียง จากนั้นย้ายเข้าสู่บันไดเสียงซอลในห้องที่ 349-352 โดยใช้เสียงรอง โด ช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียง

- จำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง รวมความยาวได้ 8

ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า

ทำนองเชื่อมนี้รับเอากลุ่มเสียงของลูกโยนโดในวรรคสุดท้าย (ห้องที่ 341-344) มาตกแต่งทำนองให้สอดคล้องใกล้เคียงกับเพลงภาษาสำเนียงพม่า (ดังกล่าวแล้วในหน้า 187-188)

2) ทำนองเชื่อมที่ 2 ห้องที่ (449-456) เป็นทำนองส่วนย่อยที่ 4 ในส่วน

ที่ 2 ตามโครงสร้างหลัก ต่อจากเพลงภาษาสำเนียง พม่า แบ่งทำนองออกได้เป็น 2 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 132 ทำนองเชื่อมที่ 2

449	450	451	452	453	454	455	456
- - - ลี	- - - ชี	- - - มี	- - - รี่	- ดั - ชู	- ดั - รี่	- มี มี มี	- ล - มี

- จำนวนครั้ง เป็นทำนองเชื่อมครั้งที่ 2 ทำหน้าที่เชื่อม

เพลงภาษาสำเนียงพม่า ครั้งที่ 1 กับ โยนเสียงโด ครั้งที่ 2 เข้าด้วยกัน

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยลักษณะ

ลากเสียงยาวในห้องที่ 449-452 และลักษณะทางพื้นในห้องที่ 453-456

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองด้วยกลุ่มเสียงหลักในบันไดเสียงโด

- จำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง รวมความยาวได้ 8

ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า

ทำนองเชื่อมนี้เป็นการนำทำนองประโยคแรกของทียวกลับเพลงภาษาสำเนียงพม่า กลุ่มที่ 1 (ห้องที่ 385-388) มากล่าวซ้ำ และส่งเสียงลูกตก มี ให้แกโยนเสียงโดครั้งที่ 2

3) ทำนองเชื่อมที่ 3 (ห้องที่ 457-576) เป็นทำนองส่วนที่ 3 ตามโครงสร้าง

หลัก ต่อจากโยนเสียงใดครั้งที่ 2 แบ่งทำนองออกได้เป็น 18 วรรค ดังนี้และการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 133 ทำนองเชื่อมที่ 3

505	506	507	508	509	510	511	512
- ไม้ - ไม้	- ไม้ ไม้ ไม้	- - - -	- - - -	ดํ ดํ ไร่ ดํ	ท ล ช ม	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- ไม้ - ไม้	- ไม้ ไม้ ไม้	- - - -	- - - -	ดํ ดํ ไร่ ดํ	ท ล ช ม
513	514	515	516	517	518	519	520
- ไร่ - ไร่	- ไร่ ไร่ ไร่	- - - -	- - - -	ช ช ร ช	ล ท ดํ ไร่	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- ไร่ - ไร่	- ไร่ ไร่ ไร่	- - - -	- - - -	ช ช ร ช	ล ท ดํ ไร่
521	522	523	524	525	526	527	528
- ไม้ - -	- ช - -	- ดํ - -	- ไร่ - -	- ล - -	- ดํ - -	- ช - -	- ล - -
- - - ไม้	- - - ช	- - - ดํ	- - - ไร่	- - - ล	- - - ดํ	- - - ช	- - - ล
529	530	531	532	533	534	535	536
- ร - -	- ม - -	- ช - -	- ล - -	- ช - -	- ฟ - -	- ม - -	- ร - -
- - - ร	- - - ม	- - - ช	- - - ล	- - - ช	- - - ฟ	- - - ม	- - - ร
537	538	539	540	541	542	543	544
- ช ล ท	ด ล ท ด	ร ท ด ร	ม ด ร ม	ฟ ท ด ร	ม ด ร ม	ฟ ร ม ฟ	ช ม ฟ ช
545	546	547	548	549	550	551	552
ล ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท	ดํ ฟ ช ล	ท ช ล ท	ดํ ล ท ดํ	ไร่ ท ดํ ไร่
553	554	555	556	557	558	559	560
ไม้ ดํ ไม้ ไร่	ไม้ ดํ ไร่ ล	ดํ ล ไร่ ดํ	ไร่ ล ดํ ช	ล ช ดํ ล	ดํ ช ล ม	ช ม ล ช	ล ม ช ร
561	562	563	564	565	566	567	568
ดํ ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด	ม ร ด ท	ร ท ล ช	ล ท ล ท	ล ช ล ท	- ด - ร
569	570	571	572	573	574	575	576
- - - -	- - - ฟ	- - - -	- - - ช	- - - ล	- - - ร	- - - ด	- ล ด ร

- จำนวนครั้ง เป็นทำนองเชื่อมครั้งที่ 3 ทำหน้าที่สำคัญ

ในการเชื่อมทำนองส่วนที่ 2 กับส่วนที่ 4 ซึ่งเป็นส่วนทำนองภาษาและโยนที่มีลูกตกต่างเสียงกัน เข้าด้วยกัน

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยลักษณะ

ล้อยลิในห้องที่ 505-520 ลักษณะเหลื่อมกระชั้นเสียงในห้องที่ 521-536 ลักษณะเก็บในห้องที่ 537-568 และลักษณะลากเสียงยาวในห้องที่ 569-576

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด ในห้องที่ 505-540,553-564 โดยพบการใช้เสียงรอง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในห้องที่ 509-512,517-520,537-540,561-564 ใช้เสียงรอง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในห้องที่ 533-536 จากนั้นย้ายเข้าสู่บันไดเสียงมี ในห้องที่ 541-544 โดยใช้เสียงรอง เร ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียง เข้าสู่บันไดเสียงซอล ในห้องที่ 545-548,565-568 โดยใช้เสียงรอง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในห้องที่ 545-548 ใช้เสียงรอง โด ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในห้องที่ 565-568 เข้าสู่บันไดเสียงที ในห้องที่ 549-552 โดยใช้เสียงรอง ลา ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียง และดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงฟา ในห้องที่ 569-576

- จำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง รวมความยาวได้ 72

ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า

ในช่วงต้นของทำนองเชื่อมนี้รับเอาบันไดเสียงโด จากโยนเสียงโด ครั้งที่ 2 มาตกแต่งทำนอง เข้าสู่บันไดเสียงฟา ในประโยคสุดท้าย(ห้องที่ 569-576) ด้วยทำนองลักษณะลากเสียงยาว และ เปลี่ยนเสียงลูกตก โด จากโยนเสียงโด ครั้งที่ 2 ให้เป็นเสียง เร เพื่อเชื่อมเข้าสู่เพลงภาษาสำเนียงลาว ซึ่งดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงฟา ด้วยทำนองย่ำลูกตกเสียง เร

4) ทำนองเชื่อมที่ 4(ห้องที่ 609-616) เป็นทำนองส่วนย่อยที่ 2 ในส่วนที่ 4

ตามโครงสร้างหลัก ต่อจากเพลงภาษาสำเนียงลาว แบ่งทำนองออกได้เป็น 2 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 134 ทำนองเชื่อมที่ 4

609	610	611	612	613	614	615	616
- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ↓ร	- - - ↑ร	- - - ร

- จำนวนครั้ง เป็นทำนองเชื่อมครั้งที่ 4 ทำหน้าที่เชื่อม

เพลงภาษาสำเนียงลาว กับ เพลงภาษาสำเนียงพม่า ครั้งที่ 2 เข้าด้วยกัน

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยลักษณะ

ทำนองยืนเสียงตลอดทำนอง

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงฟา

- จำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง รวมความยาวได้ 8

ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า

ทำนองเชื่อมนี้เป็นการรักษาเสียงลูกตกและบันไดเสียง จากเพลงภาษาสำเนียงลาว เพื่อส่งต่อเข้าสู่ เพลงภาษา
สำเนียงพม่า ครั้งที่ 2 และเป็นทำนองที่ใช้ตั้งหลักก่อนการออกภาษาเพื่อความพร้อมเพรียง

5) ทำนองเชื่อมที่ 5 (ห้องที่ 705-720) เป็นทำนองส่วนที่ 5 ตามโครงสร้าง
หลัก ต่อจากโยนเสียง เร แบ่งทำนองออกได้เป็น 4 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 135 ทำนองเชื่อมที่ 5

705	706	707	708	709	710	711	712
- ม - -	ร ม - -	- ร - -	ด ร - -	- ด - -	ล ด - -	- ล - -	ช ล - -
- - - ม	- - ร ม	- - - ร	- - ด ร	- - - ด	- - ล ด	- - - ล	- - ช ล
713	714	715	716	717	718	719	720
- ล ช ม	ช ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด

- จำนวนครั้ง เป็นทำนองเชื่อมครั้งที่ 5 ทำหน้าที่เชื่อม

โยนเสียง เร กับ เนื้อเพลงเข้าด้วยกัน

- ลักษณะทำนองเพลง ดำเนินทำนองด้วยลักษณะเหลี่ยมวรรค

ในห้องที่ 705-712 และลักษณะทางพื้นในห้องที่ 713-720

- บันไดเสียง ตกแต่งทำนองอยู่ในบันไดเสียงโดตลอดทำนอง
- จำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง รวมความยาวได้

16 ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า

ทำนองเชื่อมนี้ ทำหน้าที่สำคัญในการเชื่อมทำนองส่วนที่ 4(ทำนองภาษาและโยน) กับทำนองส่วนที่ 6(เนื้อเพลง)
เข้าด้วยกัน โดยการรับเอาลูกโยนเสียงเร ในขั้นสุดท้าย(ห้องที่ 697-704) มีความยาว 1 ประโยค มาตกแต่ง
ทำนองให้สอดคล้อง ด้วยการทอนลูกตกวรรคให้เป็นลูกตกวลี กลายเป็นวรรคตามของประโยคแรกดังปรากฏใน
ห้องที่ 705-708 (ดังตัวอย่างที่ 131) คล้ายการโยนเปลี่ยนเสียง จากนั้นตกแต่งทำนองวรรคตอบให้ต่อเนื่อง
ด้วยกระสวนจังหวะเดิม (ห้องที่ 709-712) ตามด้วยทำนองทางพื้นอีก 1 ประโยค(ห้องที่ 713-720) เพื่อเชื่อมเข้า
สู่เนื้อเพลง

2.2.2 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमนตรี ตราโมท แบ่งทำนองออกได้ 8 วรรค ดังโน้ต และการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 138 ท่อน 2 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमนตรี ตราโมท

1	2	3	4	5	6	7	8
- - - ท	- - - ล	- - - ช	- - - ม	- ล ช ม	ช ม ร ด	- ช - ด	- ด ร ม
9	10	11	12	13	14	15	16
- ล - ช	ช ช - ล	ล ล - ด	ด ด - ร	- ช - ด	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ด
17	18	19	20	21	22	23	24
ร ม ร ด	ท ล - -	ร ด ท ล	ช ม - -	ล ช ฟ ม	ร ด - -	ช ล ช ด	ร ม - -
- - ร ม	ร ด ท ล	- - ร ด	ท ล ช ม	- - ล ช	ฟ ม ร ด	- - ช ล	ช ด ร ม
25	26	27	28	29	30	31	32
ม ช ร ม	ช ล - -	ล ด ช ล	ด ร - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ม ช	ร ม ช ล	- - ล ด	ช ล ด ร	- ช - ด	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ด

- ลักษณะทำนอง ตกแต่งทำนองด้วยลักษณะลากเสียงยาวในห้องที่ 1-4 ลักษณะทางพื้นในห้องที่ 5-16,29-32 และลักษณะเหลือวลีในห้องที่ 17-28
- บันไดเสียง ดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงซอลในห้องที่ 1-4,17-20 พบการใช้โน้ตรองเสียง โด ช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียงในห้องที่ 17-20 นอกจากนั้นทำนองส่วนใหญ่อยู่ในบันไดเสียงโด ดังปรากฏในห้องที่ 5-16,21-32 พบการใช้โน้ตรองเสียง ฟา และ ที ช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียงในห้องที่ 21-24
- การย่นต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่า ทำนองในห้องที่ 17-32 เป็นที่ยกกลับของห้องที่ 1-16 รวมจำนวนห้องตามการบรรเลงได้ 32 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.2.3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमนตรี ตราโมท แบ่งทำนองออกได้ 16 วรรค ดังโน้ต และการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 139 ท่อน 2 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमนตรี ตราโมท

1	2	3	4	5	6	7	8
- ม ร ท	- ล - ร	- ม - ร	- ท - ล	- ด ร ม	- ช - ล	- ท - ล	- ช - ม
9	10	11	12	13	14	15	16
- ช - ด	- ด ร ม	- ล ช ม	ช ม ร ด	- ท ล ช	- ม ร ด	- ช - ด	- ด ร ม
17	18	19	20	21	22	23	24
- ด ร ม	ร ช ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ด ล ช ฟ	ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร
25	26	27	28	29	30	31	32
- ล ช ม	ช ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด

ตัวอย่างที่ 139 (ต่อ)

33	34	35	36	37	38	39	40
ท ม ร์ ท	ร ์ ท - -	ม ร์ ท ล	ท ล - -	ร ์ ท ล ช	ล ช - -	ท ล ช ม	ช ม - -
- - ท ม	ร ์ ท ร ์ ท	- - ม ร์	ท ล ท ล	- - ร ์ ท	ล ช ล ช	- - ท ล	ช ม ช ม
41	42	43	44	45	46	47	48
ช ด ร ม	ร ม - -	ช ม ร ด	ร ด - -	ช ล ท ด	ท ด - -	ม ด ร ม	ร ม - -
- - ช ด	ร ม ร ม	- - ช ม	ร ด ร ด	- - ช ล	ท ด ท ด	- - ม ด	ร ม ร ม
49	50	51	52	53	54	55	56
ช ร ม ช	ม ช - -	ร ม ช ล	ช ล - -	ด ์ ช ล ด ์	ล ด ์ - -	ช ล ด ์ ร ์	ด ์ ร ์ - -
- - ช ร	ม ช ม ช	- - ร ม	ช ล ช ล	- - ด ์ ช	ล ด ์ ล ด ์	- - ช ล	ด ์ ร ์ ด ์ ร ์
57	58	59	60	61	62	63	64
- ล ช ม	ช ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด

- ลักษณะทำนอง ตกแต่งทำนองด้วยลักษณะทางพื้นในท้องที่ 1-16,25-32, 57-64 ลักษณะเก็บในท้องที่ 17-24 และลักษณะเหลือมวลลีในท้องที่ 33-56

- บันไดเสียง เริ่มดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงซอลในท้องที่ 1-8,37-40 พบการใช้โน้ตรองเสียง โด ช่วยตกแต่งทำนองขึ้นต้นวรรคในท้องที่ 5 จากนั้นดำเนินทำนองส่วนใหญ่ อยู่ในบันไดเสียงโดตั้งปรากฏในท้องที่ 9-20,25-32,41-64 พบการใช้โน้ตรองเสียง ที ช่วยตกแต่งทำนองขึ้นต้นวรรคและสร้างความกระชั้นของทำนองในท้องที่ 13-16,45-48 ตามลำดับ ใช้โน้ตรองเสียง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในท้องที่ 17-20 อีกทั้งมีการดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงฟา ในท้องที่ 21-24 โดยพบการใช้เสียงรอง มี ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียง

- การย่อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่า ทำนองในท้องที่ 33-64 เป็นเทียวกลับของท้องที่ 1-32 รวมจำนวนห้องตามการบรรเลงได้ 64 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.2.4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) แบ่งทำนองออกได้ 16 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 140 ท่อน 2 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

1	2	3	4	5	6	7	8
- ร ์ - ท	- ล - ร ์	- ม ร์ - ร ์	- ท - ล	- ท - ร ์	- ท - ล	- - - ช	- - - ม
9	10	11	12	13	14	15	16
- - - ด	- - ร ม	- ช - ม	- ร - ด	- ม - ช	- ล - ด ์	ม ร์ ร ์ ด ์ ร ์	ม ์ ช ์ - ม ์
17	18	19	20	21	22	23	24
- ด ร ม	ร ช ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	- ฟ ช ล	ด ์ ล ช ฟ	ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร

ตัวอย่างที่ 140 (ต่อ)

25	26	27	28	29	30	31	32
- ล ช ม	ช ม ร ด	- ช - ดั	- - รั มั	- ชั - ลั	- ชั - มั	- - - ร	- - - ด
33	34	35	36	37	38	39	40
รั มั รุ ท	รุ ท - -	มั รุ ท ล	ท ล - -	รุ ท ล ช	ล ช - -	ท ล ช ม	ช ม - -
- - รั มั	รุ ท รุ ท	- - มั รุ	ท ล ท ล	- - รุ ท	ล ช ล ช	- - ท ล	ช ม ช ม
41	42	43	44	45	46	47	48
ช ด ร ม	ร ม - -	ช ม ร ด	ร ด - -	ช ลุ ทุ ด	ทุ ด - -	ทุ ด ร ม	ร ม - -
- - ช ด	ร ม ร ม	- - ช ม	ร ด ร ด	- - ช ลุ	ทุ ด ทุ ด	- - ทุ ด	ร ม ร ม
49	50	51	52	53	54	55	56
ช ร ม ช	ม ช - -	ร ม ช ล	ช ล - -	ดั ช ล ดั	ล ดั - -	ช ล ดั รุ	ดั รุ - -
- - ช ร	ม ช ม ช	- - ร ม	ช ล ช ล	- - ดั ช	ล ดั ล ดั	- - ช ล	ดั รุ ดั รุ
57	58	59	60	61	62	63	64
- ลั ชั มั	- รุ - ดั	- ช - ดั	- - รั มั	- ชั - ลั	- ชั - มั	- - (รุด้ล)	- ช - ดั

- ลักษณะทำนอง ตกแต่งทำนองด้วยลักษณะทางพื้นในท้องที่ 1-16, 25-32, 57-64 ลักษณะทางเก็บในท้องที่ 17-24 และลักษณะเหลือมวลีในท้องที่ 33-56

- บันไดเสียง เริ่มดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงซอลในท้องที่ 1-8, 33-40 จากนั้นดำเนินทำนองส่วนใหญ่ด้วยบันไดเสียงโด ในท้องที่ 9-20, 25-32, 41-64 พบการใช้โน้ตรองเสียง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองกระชั้นในท้องที่ 45-48 นอกจากนี้ยังดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงฟา ในท้องที่ 21-24 โดยใช้โน้ตรอง มี ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียง

- การย่อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่า ทำนองในท้องที่ 33-64 เป็นที่ยกกลับของท้องที่ 1-32 รวมจำนวนห้องตามการบรรเลงได้ 64 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.2.5 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) แบ่งทำนอง ออกได้ 32 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 141 ท่อน 2 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

1	2	3	4	5	6	7	8
ร ช (ซลท)	ล รุ ล ท	ล ช ล ท	ล ท ดั รุ	ช ดั (ดัรัม)	ล รุ ช ดั	ล รุ ช ดั	ฟ ท ม ล
9	10	11	12	13	14	15	16
ร ช (ซลท)	ล ท ดั รุ	ดั มั รุ ดั	รุ ดั ท ล	รุ มั รุ ท	มั รุ ท ล	รุ ท ล ช	ท ล ช ม
17	18	19	20	21	22	23	24
ท ล ช ล	ท ล ช ล	ท ล ช ล	ท ล ช ม	ช ม ร ม	ช ม ร ม	ช ม ร ม	ช ม ร ด

- ลักษณะทำนอง ตกแต่งทำนองด้วยลักษณะเก็บในท้องที่ 1-52 ลักษณะทางพื้นในท้องที่ 53-64, 113-128 ลักษณะลัทธิในท้องที่ 65-96 และลักษณะเหลี่ยมกระชั้นเสียงในท้องที่ 97-112

- บันไดเสียง เริ่มดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงซอลในท้องที่ 1-4, 13-20, 65-80 พบการใช้โน้ตรอง เสียง โด ช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียงในท้องที่ 1-4 จากนั้นดำเนินทำนองส่วนใหญ่ด้วยบันไดเสียงโด ในท้องที่ 5-12, 25-40, 49-64, 81-128 พบการใช้โน้ตรองเสียง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในท้องที่ 5-8, 37-40 ใช้โน้ตรองเสียง ที ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในท้องที่ 5-12, 25-32, 81-84, 89-96 นอกจากนี้ยังดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงฟา ในท้องที่ 41-48 โดยใช้โน้ตรอง มี ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในท้องที่ 45-48

- การย่อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในท้องที่ 65-128 เป็นที่ยกกลับของท้องที่ 1-64 รวมจำนวนห้องตามการบรรเลงได้ 128 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.3 ท่อน 3

2.3.1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमन्त्री ตราโมท แบ่งทำนองออกได้ 2 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 142 ท่อน 3 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमन्त्री ตราโมท

1	2	3	4	5	6	7	8
- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ช ล	- ต - ร	- ช - ต	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ต:

- ลักษณะทำนอง ตกแต่งทำนองด้วยลักษณะทางพื้นตลอดทำนอง
- บันไดเสียง ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด พบการใช้โน้ตรองเสียง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองทางพื้นในท้องที่ 1-4
- การย่อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง จากการศึกษพบว่าในการบรรเลงทำนองดังกล่าวนี้จะต้องบรรเลงย่อนต้นอีก 1 เที้ยว รวมจำนวนห้องตามการบรรเลงได้ 16 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.3.2 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमन्त्री ตราโมท แบ่งทำนองออกได้ 8 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 143 ท่อน 3 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमन्त्री ตราโมท

1	2	3	4	5	6	7	8
- ม ม ม	- ร - ต	- - - ช	- - - ล	- ล - ม	ล ช - ล	- ร - ต	ด ต - ร
9	10	11	12	13	14	15	16
- ล - ช	ช ช - ล	ล ล - ต	ด ต - ร	- ช - ต	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ต

ตัวอย่างที่ 143 (ต่อ)

17	18	19	20	21	22	23	24
ร้ ม้ ร้ ต้	ท ต้ - -	ร้ ต้ ท ล	ช ล - -	ด้ ล ช ฟ	ม ฟ - -	ช ฟ ม ร	ด ร - ร
- - ร้ ม้	ร้ ต้ ท ต้	- - ร้ ต้	ท ล ช ล	- - ด้ ล	ช ฟ ม ฟ	- - ช ฟ	ม ร ด ร
25	26	27	28	29	30	31	32
ม ช - ม	ช ล - ช	ล ต้ - ล	ด้ ร้ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- ร ม ช	- ม ช ล	- ช ล ต้	- ล ต้ ร้	- ช - ต้	- ร้ - ม้	- ช้ - ม้	- ร้ - ต้

- ลักษณะทำนอง ตกแต่งทำนองด้วยลักษณะทางพื้นในห้องที่ 1-16, 29-32
ลักษณะเหลื่อมวลีในห้องที่ 17-24 และลักษณะเหลื่อมล้าห้องในห้องที่ 25-28

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงโดตลอดทำนอง พบการใช้โน้ตรองเสียง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียงในห้องที่ 17-20 ใช้โน้ตรองเสียง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองเรียงเสียงในห้องที่ 21-24

- การย่อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่า
ทำนองในห้องที่ 17-32 เป็นเพียงกลับของห้องที่ 1-16 รวมจำนวนห้องตามการบรรเลงได้ 32 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.3.3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमนตรี ตราไมท แบ่งทำนองออกได้ 16 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 144 ท่อน 3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमนตรี ตราไมท

1	2	3	4	5	6	7	8
- - - ม้	- ม้ - ม้	- ช้ - ม้	- ร้ - ต้	- ม้ ม้ ม้	- ร้ - ต้	ด้ ต้ - ท	ท ท - ล
9	10	11	12	13	14	15	16
- ร้ ต้ ล	ด้ ล ช ม	- ร - ม	ล ช - ล	- - ด้ ล	ด้ ช ล ม	ช ม ล ช	ล ม ช ร
17	18	19	20	21	22	23	24
- ด ร ม	ร ม ฟ ช	ฟ ล ช ฟ	ช ฟ ม ร	ด้ ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด	ม ร ด ล
25	26	27	28	29	30	31	32
- ล ช ม	ช ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด
33	34	35	36	37	38	39	40
ม้ ด้ ร้ ม้	ร้ ม้ - -	ด้ ม้ ร้ ต้	ร้ ต้ - -	ช ล ท ต้	ท ต้ - -	ร้ ต้ ท ล	ช ล - -
- - ม้ ต้	ร้ ม้ ร้ ม้	- - ด้ ม้	ร้ ต้ ร้ ต้	- - ช ล	ท ต้ ท ต้	- - ร้ ต้	ท ล ช ล
41	42	43	44	45	46	47	48
ล ฟ ช ล	ช ล - -	ด้ ล ช ฟ	ช ฟ - -	ด ร ม ฟ	ม ฟ - -	ช ฟ ม ร	ด ร - -
- - ล ฟ	ช ล ช ล	- - ด้ ล	ช ฟ ช ฟ	- - ด ร	ม ฟ ม ฟ	- - ช ฟ	ม ร ด ร

ตัวอย่างที่ 144 (ต่อ)

49	50	51	52	53	54	55	56
ช ช - -	ล ล - -	ด ด - -	ร ร - -	ม ม - -	ฟ ฟ - -	ช ช - -	ล ล - -
- - ช ช	- - ล ล	- - ด ด	- - ร ร	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ช ช	- - ล ล
57	58	59	60	61	62	63	64
- ล ช ม	ช ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด

- ลักษณะทำนอง ตกแต่งทำนองด้วยลักษณะทางพื้นในท้องที่ 1-12, 25-32, 57-64 ลักษณะเก็บในท้องที่ 13-24 ลักษณะเหลื่อมวลีในท้องที่ 33-48 และลักษณะเหลื่อมกระชั้นเสียงในท้องที่ 49-56

- บันไดเสียง เริ่มดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงโดในท้องที่ 1-40, 45-64 พบการใช้โน้ตรองเสียง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในท้องที่ 5-8, 37-40 ใช้โน้ตรองเสียง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในท้องที่ 17-20, 45-48, 53-56 นอกจากนี้มีการดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียง ฟา ในท้องที่ 41-44

- การย่อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่า ทำนองในท้องที่ 33-64 เป็นเพี้ยนกลับของท้องที่ 1-32 รวมจำนวนห้องตามการบรรเลงได้ 64 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.3.4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) แบ่ง ทำนองออกได้ 16 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 145 ท่อน 3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

1	2	3	4	5	6	7	8
- - - มั	มั มั มั มั	ซั ลั ซั มั	- รุ - ดั	- ดั รุ มั	ซั มั รุ ดั	รุ มั รุ ดั	- ท - ล
9	10	11	12	13	14	15	16
- รุ ดั ล	- ช - ม	ร ด ร ม	- ช - ล	- - ดั ล	ดั ช ล ม	ช ม ล ช	ล ม ช ร
17	18	19	20	21	22	23	24
- ด ร ม	ร ม ฟ ช	ฟ ล ช ฟ	ช ฟ ม ร	- ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด	ม ร ด ล
25	26	27	28	29	30	31	32
ช ล ช ม	- ร - ด	- ช - ดั	- - รุ มั	- ซั - ลั	- ซั - มั	- - (รุดัล)	- ช - ดั
33	34	35	36	37	38	39	40
มั ดั รุ มั	รุ มั - -	รุ มั รุ ดั	ท ดั - -	ช ล ท ดั	ท ดั - -	รุ ดั ท ล	ช ล - -
- - มั ดั	รุ มั รุ มั	- - รุ มั	รุ ดั ท ดั	- - ช ล	ท ดั ท ดั	- - รุ ดั	ท ล ช ล
41	42	43	44	45	46	47	48
ดั ฟ ช ล	ช ล - -	ดั ล ช ฟ	ม ฟ - -	ด ร ม ฟ	ม ฟ - -	ช ฟ ม ร	ด ร - -
- - ดั ฟ	ช ล ช ล	- - ดั ล	ช ฟ ม ฟ	- - ด ร	ม ฟ ม ฟ	- - ช ฟ	ม ร ด ร

ตัวอย่างที่ 145 (ต่อ)

49	50	51	52	53	54	55	56
ช ช ช ช	- ล - -	ด ด ด ด	- ร - -	ม ม ม ม	- ฟ - -	ช ช ช ช	- ล - -
- - ช ช	- - ล ล	- - ด ด	- - ร ร	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ช ช	- - ล ล
57	58	59	60	61	62	63	64
ด ล ช ม	- ร - ด	- ช - ด	- - ร ม	- ช - ล	- ช - ม	- - (รัดล)	- ช - ด

- ลักษณะทำนอง ตกแต่งทำนองด้วยลักษณะเก็บในท้องที่ 1-8,13-24 ลักษณะ ขยักขยอนในท้องที่ 9-12 ลักษณะทางพื้นในท้องที่ 25-32,57-64 ลักษณะเหลื่อมวลีในท้องที่ 33-48 และ ลักษณะเหลื่อมกระชั้นเสียงในท้องที่ 49-56

- บันไดเสียง เริ่มดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงโดในท้องที่ 1-40,45-64 พบการใช้โน้ตรองเสียง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในท้องที่ 5-8,33-40 ใช้โน้ตรองเสียง ฟา ช่วย ตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในท้องที่ 17-20,45-48,53-56 นอกจากนี้ยังดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงฟา ใน ท้องที่ 41-44 โดยใช้โน้ตรองเสียง มี ช่วยตกแต่งทำนอง

- การย่อต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่า ทำนองในท้องที่ 9-16 เป็นที่ยกกลับของท้องที่ 1-8 รวมจำนวนห้องตามการบรรเลงได้ 64 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.3.5 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) แบ่งทำนอง ออกได้ 32 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 146 ท่อน 3 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

1	2	3	4	5	6	7	8
- ล - ช	ช ช - ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด
9	10	11	12	13	14	15	16
ท ล ช ร	ช ร ช ล	ท ล ช ล	ร ล ท ด	ม ร ด ม	ร ด ท ร	ด ท ล ด	ท ล ช ล
17	18	19	20	21	22	23	24
ม ร ด ร	ม ร ด ร	ม ร ด ร	ม ร ด ล	ด ล ช ล	ด ล ช ล	ด ล ช ล	ด ล ช ฟ
25	26	27	28	29	30	31	32
ม ร ด ช	ด ช ด ร	ม ร ด ร	ช ร ม ฟ	ล ช ฟ ล	ช ฟ ม ช	ฟ ม ร ฟ	ม ร ด ร
33	34	35	36	37	38	39	40
ช ล ช ด	ร ม - -	ช ม - -	ช ม - -	ท ช ล ช	ด ร - -	ม ร - -	ม ร - -
- - ช ล	ท ด ร ม	- - ช ม	- - ช ม	- - ท ช	ล ช ด ร	- - ม ร	- - ม ร
41	42	43	44	45	46	47	48
ร ม ช ล	ท ด - -	ร ด - -	ร ด - -	ด ร ม ฟ	ช ล - -	ท ล - -	ท ล - -
- - ร ม	ช ล ท ด	- - ร ด	- - ร ด	- - ด ร	ม ฟ ช ล	- - ท ล	- - ท ล

ตัวอย่างที่ 146 (ต่อ)

49	50	51	52	53	54	55	56
ท ท ท ท - - ท ท	- ล - - - - ล ล	ท ท ท ท - - ท ท	- ตั้ - - - - ตั้ ตั้	ท ท ท ท - - ท ท	- ตั้ - - - - ตั้ ตั้	ร้ ร้ ร้ ร้ - - ร้ ร้	- ม้ - - - - ม้ ม้
57	58	59	60	61	62	63	64
- ด ร ม	- ท - ล	- ตั้ - ล	- ท - ม	- ท - ตั้	- ร้ - ม้	- ท - ม	- ร้ - ตั้
65	66	67	68	69	70	71	72
ท ท ล ท - - - -	ตั้ ล ท ตั้ - - - -	ร้ ท ตั้ ร้ - - - -	ม้ ตั้ ร้ ม้ - - - -	- - - - ร้ ตั้ ล ท	- - - - ตั้ ล ท ม	- - - - ล ท ม ร	- - - - ท ม ร ด
73	74	75	76	77	78	79	80
ท ล ท ร - - - -	ท ร ท ล - - - -	ท ล ท ล - - - -	ท ตั้ ร้ ตั้ - - - -	- - - - ม้ ร้ ตั้ ม้	- - - - ร้ ด ท ร้	- - - - ตั้ ท ล ตั้	- - - - ท ล ท ล
81	82	83	84	85	86	87	88
ม้ ร้ ตั้ ร้ - - - -	ม้ ร้ ตั้ ร้ - - - -	ม้ ร้ ตั้ ร้ - - - -	ม้ ร้ ตั้ ล - - - -	- - - - ตั้ ล ท ล	- - - - ตั้ ล ท ล	- - - - ตั้ ล ท ล	- - - - ตั้ ล ท ฟ
89	90	91	92	93	94	95	96
ม ร ด ท - - - -	ด ท ตั้ ร้ - - - -	ม ร ด ร - - - -	ม ฟ ท ฟ - - - -	- - - - ล ท ฟ ล	- - - - ท ฟ ม ท	- - - - ฟ ม ร ฟ	- - - - ม ร ด ร
97	98	99	100	101	102	103	104
ท ล ท ด - - ท ล	ร ม - - ท ด ร ม	ท ม - - - - ท ม	ท ม - - - - ท ม	ท ท ล ท - - ท ท	ด ร - - ล ท ด ร	ม ร - - - - ม ร	ม ร - - - - ม ร
105	106	107	108	109	110	111	112
ร ม ท ล - - ร ม	ท ตั้ - - ท ล ท ตั้	ร้ ตั้ - - - - ร้ ตั้	ร้ ตั้ - - - - ร้ ตั้	ด ร ม ฟ - - ด ร	ท ล - - ม ฟ ท ล	ท ล - - - - ท ล	ท ล - - - - ท ล
113	114	115	116	117	118	119	120
ท ท ท ท - - ท ท	- ล - - - - ล ล	ท ท ท ท - - ท ท	- ตั้ - - - - ตั้ ตั้	ท ท ท ท - - ท ท	- ตั้ - - - - ตั้ ตั้	ร้ ร้ ร้ ร้ - - ร้ ร้	- ม้ - - - - ม้ ม้
121	122	123	124	125	126	127	128
- ด ร ม	- ท - ล	- ตั้ - ล	- ท - ม	- ท - ตั้	- ร้ - ม้	- ท - ม้	- ร้ - ตั้

- ลักษณะทำนอง ตกแต่งทำนองด้วยลักษณะทางพื้นในท้องที่ 1-8, 57-64, 121-128 ลักษณะเก็บในท้องที่ 9-32 ลักษณะเหลือมวรรคในท้องที่ 33-48, 97-112 ลักษณะเหลือมกระชั้นเสียงในท้องที่ 49-56, 113-120 ลักษณะลูกขัดวรรคในท้องที่ 65-72 และลักษณะลูกต่อวรรคในท้องที่ 73-96

- บันไดเสียง เริ่มดำเนินการทำนองด้วยบันไดเสียงโดในท้องที่ 1-20,29-84,93-128 พบการใช้โน้ตรอง เสียง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในท้องที่ 9-16,33-52,65-68,73-80,97-116 ใช้โน้ตรอง เสียง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในท้องที่ 29-32,93-96 นอกจากนี้ยังดำเนินการทำนองด้วยบันไดเสียงฟา ในท้องที่ 21-28,85-92 โดยใช้โน้ตรอง มี ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในท้องที่ 25-28,89-92
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในท้องที่ 65-128 เป็นที่ยกกลับของท้องที่ 1-64 รวมจำนวนห้องตามการบรรเลงได้ 128 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.4 ท่อน 4

2.4.1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमดนตรี ตราโมท แบ่งทำนองออกได้ 2 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 147 ท่อน 4 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमดนตรี ตราโมท

1	2	3	4	5	6	7	8
- มั - รั	- ตั - รั	- - ตั รั	- มั - -	- มั - รั	- ตั - รั	- - ตั ล	- ตั - -!

- ลักษณะทำนอง ตกแต่งทำนองด้วยลักษณะหลักจังหวะตลอดทำนอง
- บันไดเสียง ดำเนินทำนองด้วยกลุ่มเสียงหลักในบันไดเสียงโด
- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง จากการศึกษพบว่าในการบรรเลงทำนองดังกล่าวนี้จะต้องบรรเลงย້อนต้นอีก 1 เที้ยว รวมจำนวนห้องตามการบรรเลงได้ 16 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.4.2 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท แบ่งทำนองออกได้ 8 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 148 ท่อน 4 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท

1	2	3	4	5	6	7	8
- - - มั	- - - รั	- - - ตั	- - - รั	- มั - รั	- ตั - ล	- ฅ - มั	- - - -
9	10	11	12	13	14	15	16
- - - มั	- - - รั	- - - ตั	- - - รั	- ฅ - ตั	- รั - มั	- ฅ - มั	- รั - ตั
17	18	19	20	21	22	23	24
ฅ ม - -	ฅ รั - -	ม ต - -	ม รั - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ฅ ม	- - ฅ รั	- - ม ต	- - ม รั	ฅ ม ฅ รั	ม ต รั ล	ด ฅ ฅ ม	- - - -
25	26	27	28	29	30	31	32
ฅ ม - -	ฅ รั - -	ม ต - -	ม รั - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ฅ ม	- - ฅ รั	- - ม ต	- - ม รั	- ฅ - ตั	- รั - มั	- ฅ - มั	- รั - ตั

- ลักษณะทำนอง ตกแต่งทำนองด้วยลักษณะลากเสียงยาวในห้องที่ 1-4,9-12 ลักษณะลักจังหวะในห้องที่ 5-8,21-24 ลักษณะทางพื้นในห้องที่ 13-16,29-32 และลักษณะเหลื่อมกระชั้นเสียงในห้องที่ 17-20,25-28

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองด้วยกลุ่มเสียงหลักในบันไดเสียงโด ตลอดทำนอง
- การย่อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่า ทำนองในห้องที่ 17-32 เป็นเพียงกลับของห้องที่ 1-16 รวมจำนวนห้องตามการบรรเลงได้ 32 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.4.3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमนตรี ตราไมท แบ่งทำนองออกได้ 16 วรรค ดังโน้ต และการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 149 ท่อน 4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमนตรี ตราไมท

1	2	3	4	5	6	7	8
ช ร ช ม	ช ล ช ม	ช ร ช ม	ช ล ช ม	ล ช ดั ล	ดั ช ล ม	ช ม ล ช	ล ม ช ร
9	10	11	12	13	14	15	16
- ช - ด	- ด ร ม	- ล ช ม	ช ม ร ด	- ทุ ล ช	- ม ร ด	- ช - ด	- ด ร ม
17	18	19	20	21	22	23	24
- ด ร ม	ร ช ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ดั ล ช ฟ	ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร
25	26	27	28	29	30	31	32
- ล ช ม	ช ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด
33	34	35	36	37	38	39	40
ดั ดั ดั ร	ช ช ช ม	ล ล ล ร	ช ช ช ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ล ช ดั ล	ดั ช ล ม	ช ม ล ช	ล ม ช ร
41	42	43	44	45	46	47	48
ดั ล ช ม	ช ม - -	ช ม ร ด	ร ด - -	ช ล ทุ ท ด	ท ด - -	ทุ ด ร ม	ร ม - -
- - ดั ล	ช ม ช ม	- - ช ม	ร ด ร ด	- - ช ล	ท ด ท ด	- - ทุ ด	ร ม ร ม
49	50	51	52	53	54	55	56
ช ม - ช	- ม - ช	ล ดั - ล	- - - -	ดั ล - ดั	- ล - ดั	ร มั - ร	- - - -
- - - -	ช ม - ช	- ม - ช	ล ดั - ล	- - - -	ดั ล - ดั	- ล - ดั	ร มั - ร
57	58	59	60	61	62	63	64
- ล ช ม	ช ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด

- ลักษณะทำนอง ตกแต่งทำนองด้วยลักษณะเก็บในห้องที่ 1-8,17-24 ลักษณะทางพื้นในห้องที่ 9-16,25-32,57-64 ลักษณะลูกชั้ดวรรคในห้องที่ 33-40 ลักษณะลูกเหลื่อมวลีในห้องที่ 41-48 และลักษณะลูกเหลื่อมวรรคในห้องที่ 49-56

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองส่วนใหญ่ด้วยบันไดเสียงโด ดังปรากฏในห้องที่ 1-20,25-64 พบการใช้โน้ตรองเสียง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองขึ้นต้นวรรคและสร้างความกระชั้นของทำนองในห้องที่ 13-16,45-48 ตามลำดับ ใช้โน้ตรองเสียง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงในห้องที่ 17-20 นอกจากนี้มีการดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงฟา ในห้องที่ 21-24 โดยพบการใช้โน้ตรองเสียง มี ช่วยตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงด้วย

- การย่นต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่า ทำนองในห้องที่ 33-64 เป็นที่ยกกลับของห้องที่ 1-32 รวมจำนวนห้องตามการบรรเลงได้ 64 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.4.4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) แบ่ง ทำนองออกได้ 16 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 150 ท่อน 4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

1	2	3	4	5	6	7	8
- ด ร ม	ร ช ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	- ฟ ช ล	ด ล ช ฟ	ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร
9	10	11	12	13	14	15	16
ร ด ล ช	ด ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด	ร ม ช ล	ด ม ร ด	ท ล ช ล	ท ด ร ม
17	18	19	20	21	22	23	24
- ด ร ม	ร ช ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	- ฟ ช ล	ด ล ช ฟ	ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร
25	26	27	28	29	30	31	32
- ล ช ม	ช ม ร ด	- ช - ด	- ด ร ม	ร ม ช ล	ด ล ช ม	ช ล ช ม	ช ม ร ด
33	34	35	36	37	38	39	40
ร ม ช ล	ช ม - -	ร ม ช ล	ช ม - -	ด ล ช ม	ช ม - -	ล ช ม ร	ม ร - -
- - ร ม	ช ล ช ม	- - ร ม	ช ล ช ม	- - ด ล	ช ม ช ม	- - ล ช	ม ร ม ร
41	42	43	44	45	46	47	48
ด ล ช ม	ช ม - -	ช ม ร ด	ร ด - -	ช ล ช ล	ท ด - -	ม ด ร ม	ร ม - -
- - ด ล	ช ม ช ม	- - ช ม	ร ด ร ด	- - ช ล	ท ด ช ล	- - ม ด	ร ม ร ม
49	50	51	52	53	54	55	56
ด ร ม ช	ม ช - -	ร ม ช ล	ช ล - ม	ช ล - ร	ด ล - ด	ร ม - ล	ด ร - -
- - ด ร	ม ช ม ช	- - ร ม	ช ล ช ล	- ม ช ล	- ร ด ล	- ด ร ม	- ล ด ร
57	58	59	60	61	62	63	64
ช ล ช ม	- ร - ด	- ช - ด	- - ร ม	- ช - ล	- ช - ม	- - (ร ด ล)	- ช - ด

- ลักษณะทำนอง ตกแต่งทำนองด้วยลักษณะเก็บในห้องที่ 1-32,29-32 ลักษณะทางพื้นในห้องที่ 25-28,57-64 ลักษณะเหลื่อมวลีในห้องที่ 33-52 และลักษณะเหลื่อมล้าห้องในห้องที่ 53-56

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองส่วนใหญ่ด้วยบันไดเสียงโด ดังปรากฏในห้องที่ 1-4,9-20,25-64 นอกจากนี้มีการดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงฟา ในห้องที่ 5-8,21-24 โดยใช้โน้ตรอง มี ช่วย ตกแต่งทำนองไล่เรียงระดับเสียงทั้ง 2 ทำนอง

- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่า ทำนองในห้องที่ 33-64 เป็นเพียงกลับของห้องที่ 1-32 รวมจำนวนห้องตามการบรรเลงได้ 64 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.4.5 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) แบ่งทำนอง ออกได้ 32 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 151 ท่อน 4 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

1	2	3	4	5	6	7	8
ดํ ดํ ดํ ร	ซ ซ ซ ม	ล ล ล ร	ซ ซ ซ ม	ซ ม ร ด	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ม
9	10	11	12	13	14	15	16
ด ด ด ร	ซ ซ ซ ม	ล ล ล ร	ซ ซ ซ ม	ซ ร ซ ม	ล ซ ด ล	ด ซ ด ล	ร ด ม ร
17	18	19	20	21	22	23	24
- ซ ซ ม	ซ ร ซ ด	- ซ ซ ด	ซ ร ซ ม	- ดํ ดํ ล	ดํ ซ ดํ ม	- ซ ซ ม	ซ ร ซ ด
25	26	27	28	29	30	31	32
- ม ซ ล	ด ซ ล ด	- ม ซ ล	ด ซ ล ด	- ม ซ ล	ด ซ ล ด	ซ ล ด ร	ม ด ร ม
33	34	35	36	37	38	39	40
ล ล ดํ ล	ซ ม - -	ล ล ดํ ล	ซ ม - -	ล ล ดํ ล	ซ ม ซ ร	ซ ม ล ซ	ดํ ล - -
- - ล ล	ดํ ล ซ ม	- - ล ล	ดํ ล ซ ม	- - ล ล	ดํ ล ซ ม	ซ ร ซ ม	ล ซ ดํ ล
41	42	43	44	45	46	47	48
ซ ม - -	ซ ร - -	ม ด - -	ร ล - -	ด ซ - -	ด ล - -	ร ด - -	ม ร - -
- - ซ ม	- - ซ ร	- - ม ด	- - ร ล	- - ด ซ	- - ด ล	- - ร ด	- - ม ร
49	50	51	52	53	54	55	56
ร ซ - ล	ท ด - -	ร ม ด ร	ท ด - -	ร ซ - ล	ท ด - -	ท ด ร ม	ร ม - -
- - ร ซ	- ล ท ด	- - ร ม	ด ร ท ด	- - ร ซ	- ล ท ด	- - ท ด	ร ม ร ม
57	58	59	60	61	62	63	64
- ด ร ม	- ซ - ล	- ดํ - ล	- ซ - ม	- ซ - ดํ	- รํ - มํ	- ซํ - ม	- รํ - ดํ
65	66	67	68	69	70	71	72
ดํ ดํ ดํ ร	ซ ซ ซ ม	ล ล ล ร	ซ ซ ซ ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ซ ม ร ด	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ม

ตัวอย่างที่ 151 (ต่อ)

73	74	75	76	77	78	79	80
ด ด ด รุ - - - -	ช ช ช ม - - - -	ล ล ล รุ - - - -	ช ช ช ม - - - -	- - - - ช ร ช ม	- - - - ล ช ด ล	- - - - ด ช ด ล	- - - - ร ด ม ร
81	82	83	84	85	86	87	88
- ช ช ม - - - -	ช ร ช ด - - - -	- - - - - ช ช ด	- - - - ช ร ช ม	- ดั ดั ล - - - -	ดั ช ดั ม - - - -	- - - - - ช ช ม	- - - - ช ร ช ด
89	90	91	92	93	94	95	96
- ม ช ล - - - -	ด ช ล ด - - - -	- - - - - ม ช ล	- - - - ด ช ล ด	- ม ช ล - - - -	ด ช ล ด - - - -	- - - - ช ล ด ร	- - - - ม ด ร ม
97	98	99	100	101	102	103	104
ล ล ดั ล - - ล ล	ช ม - - ดั ล ช ม	ล ล ดั ล - - ล ล	ช ม - - ดั ล ช ม	ล ล ดั ล - - ล ล	ช ม ช ร ดั ล ช ม	ช ม ล ช ช ร ช ม	ดั ล - - ล ช ดั ล
105	106	107	108	109	110	111	112
ช ม - - - - ช ม	ช ร - - - - ช ร	ม ด - - - - ม ด	ร ล - - - - ร ล	ด ช - - - - ด ช	ด ล - - - - ด ล	ร ด - - - - ร ด	ม ร - - - - ม ร
113	114	115	116	117	118	119	120
ร ช - ล - - ร ช	ทุ ด - - - ล ทุ ด	ร ม ด ร - - ร ม	ทุ ด - - ด ร ทุ ด	ร ช - ล - - ร ช	ทุ ด - - - ล ทุ ด	ทุ ด ร ม - - ทุ ด	ร ม - - ร ม ร ม
121	122	123	124	125	126	127	128
- ด ร ม	- ช - ล	- ดั - ล	- ช - ม	- ช - ดั	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ดั

- ลักษณะทำนอง ตกแต่งทำนองด้วยลักษณะเก็บในห้องที่ 1-16, 29-32
ลักษณะชักช่ยอนในห้องที่ 17-28 ลักษณะเหลื่อมวลีในห้องที่ 33-36, 49-56, 97-100, 113-120 ลักษณะเหลื่อม
วรรคในห้องที่ 37-40, 101-104 ลักษณะเหลื่อมกระชั้นเสียงในห้องที่ 41-48, 105-112 ลักษณะทางพื้นในห้องที่
57-64, 121-128 ลักษณะลูกต่อวรรคในห้องที่ 65-80 และลักษณะลูกต่อวลีในห้องที่ 81-96

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงโด ตลอดทำนอง พบการใช้โน้ตรอง
เสียง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองได้เรียงระดับเสียงในห้องที่ 49-56, 113-120

- การย่อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนอง
ในห้องที่ 65-128 เป็นเทียวกลับของห้องที่ 1-64 รวมจำนวนห้องตามการบรรเลงได้ 128 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.5 ท่อน 5

2.5.1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमตรี ตราโมท แบ่งทำนองออกได้ 2 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 152 ท่อน 5 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางक्रमตรี ตราโมท

1	2	3	4	5	6	7	8
- ม ช ล	ช ด ช ล	ช ม ช ล	ช ล ด รั	- ม ช ล	ช ล ด รั	ม รั ด ล	ด รั - ด:

- ลักษณะทำนอง ตกแต่งทำนองด้วยลักษณะเก็บตลอดทำนอง
- บันไดเสียง ดำเนินทำนองโดยใช้กลุ่มเสียงหลักในบันไดเสียงโด
- การย่นต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง จากการศึกษาพบว่าในการบรรเลงทำนองดังกล่าวนี้จะต้องบรรเลงย่นต้นอีก 1 เที้ยว รวมจำนวนห้องตามการบรรเลงได้ 16 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.5.2 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमตรี ตราโมท แบ่งทำนองออกได้ 10 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 153 ท่อน 5 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमตรี ตราโมท

1	2	3	4	5	6	7	8
- ล - ช	ช ช - ล	ล ล - ด	ด ด - รั	- ม - รั	- ด - ล	- ฟ ช ล	- ด - รั
9	10	11	12	13	14	15	16
- ล - ช	ช ช - ล	ล ล - ด	ด ด - รั	- ช - ด	- รั - ม	- ช - ม	- รั - ด
17	18	19	20	21	22	23	24
ม ช ร ม	ช ล - -	ล ด ช ล	ด รั - -	ม รั ด ล	ด ช - -	ด ล ช ม	ช ร - ร
- - ม ช	ร ม ช ล	- - ล ด	ช ล ด รั	- - ม รั	ด ล ด ช	- - ด ล	ช ม ช ร
25	26	27	28	29	30	31	32
ม ช - ม	ช ล - ช	ล ด - ล	ด รั - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- ร ม ช	- ม ช ล	- ช ล ด	- ล ด รั	- ช - ด	- รั - ม	- ช - ม	- รั - ด
33	34	35	36	37	38	39	40
- - - ช	- - - ล	- - - ด	- - - รั	- - - -	- - - รั	- รั รั รั	- รั - รั

- ลักษณะทำนอง ตกแต่งทำนองด้วยลักษณะทางพื้นในหน้าที่ 1-16, 29-32 ลักษณะเหลื่อมวลีในหน้าที่ 17-24 ลักษณะเหลื่อมล้าห้องในหน้าที่ 25-28 ลักษณะลากเสียงยาวในหน้าที่ 33-36 และลักษณะทำนองยืนเสียงในหน้าที่ 37-40
- บันไดเสียง ดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงโดตลอดทำนอง พบการใช้โน้ตรองเสียง ฟา ช่วยตกแต่งทำนองทางพื้นในหน้าที่ 5-8

- การย่นต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่า
ทำนองในห้องที่ 17-32 เป็นที่ยกกลับของห้องที่ 1-16 ส่วนทำนองในห้องที่ 33-40 เป็นการส่งทำนองสู่
อัตราจังหวะชั้นเดียว รวมจำนวนห้องตามการบรรเลงได้ 40 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.5.3 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท แบ่งทำนองออกได้ 20 วรรค ดังโน้ต
และการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 154 ท่อน 5 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमดนตรี ตราโมท

1	2	3	4	5	6	7	8
- ท - ล	- ช - ม	- ด ร ม	- ช - ล	- ล - ช	ช ช - ล	ล ล - ตั	ตั ตั - ร
9	10	11	12	13	14	15	16
ม่ ตั มั ร	ม่ ตั ร ล	ตั ล ร ตั	ร ล ตั ช	ล ช ตั ล	ตั ช ล ม	ช ม ล ช	ล ม ช ร
17	18	19	20	21	22	23	24
ด ร ม ช	ม ล ม ช	ร ม ช ล	ช ตั ช ล	ม ช ล ตั	ล ร ล ตั	ช ล ตั ร	ตั ม ตั ร
25	26	27	28	29	30	31	32
- ล ช ม	ช ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด
33	34	35	36	37	38	39	40
ม ม ม ม	- ช - -	ตั ตั ตั ตั	- ล - -	ช ช ช ช	- ม - -	ชั ชั ชั ชั	- ร - -
- - ม ม	- - ช ช	- - ตั ตั	- - ล ล	- - ช ช	- - ม ม	- - ชั ชั	- - ร ร
41	42	43	44	45	46	47	48
ร ร มั ร	ตั ล - -	ตั ตั ร ตั	ล ช - -	ล ล ตั ล	ช ม - -	ช ช ล ช	ม ร - -
- - ร ร	ม่ ร ตั ล	- - ตั ตั	ร ตั ล ช	- - ล ล	ตั ล ช ม	- - ช ช	ล ช ม ร
49	50	51	52	53	54	55	56
ช ร ม ช	ม ช - -	ร ม ช ล	ช ล - -	ตั ช ล ตั	ล ตั - -	ช ล ตั ร	ตั ร - -
- - ช ร	ม ช ม ช	- - ร ม	ช ล ช ล	- - ตั ช	ล ตั ล ตั	- - ช ล	ตั ร ตั ร
57	58	59	60	61	62	63	64
- ล ช ม	ช ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด
65	66	67	68	69	70	71	72
- ท ล ช	- ล - ช	- ม - ช	- ล - ตั	- ช - ม	- ร - ตั	ตั ตั - ร	ร ร - ม
73	74	75	76	77	78	79	80
- ม ช ล	- ตั - ร	- ม - ร	- ตั - ล	- - - ช	- - - ล	- - - ตั	- - - ร

- ลักษณะทำนอง ตกแต่งทำนองด้วยลักษณะทางพื้นในห้องที่ 1-8, 25-32, 57-76 ลักษณะเก็บในห้องที่ 9-24 ลักษณะเหลื่อมกระชั้นเสียงในห้องที่ 33-40 ลักษณะเหลื่อมวลีในห้องที่ 49-56 และลักษณะลากเสียงยาวในห้องที่ 77-80

- บันไดเสียง เริ่มดำเนินทำนองด้วยบันไดเสียงซอลในห้องที่ 1-4 โดยใช้โน้ตรองเสียง โด ช่วยตกแต่งทำนองทางพื้น จากนั้นดำเนินทำนองส่วนใหญ่อยู่ในบันไดเสียงโดตั้งแต่ห้องที่ 5-80 พบการใช้โน้ตรองเสียง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองขึ้นต้นวรรคในห้องที่ 65-68

- การย่นต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่า ทำนองในห้องที่ 33-64 เป็นเทียบกลับของห้องที่ 1-32 ส่วนทำนองในห้องที่ 65-80 เป็นการส่งทำนองเข้าสู่อัตราจังหวะ 2 ชั้น รวมจำนวนห้องตามการบรรเลงได้ 80 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.5.4 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) แบ่ง
ทำนองออกได้ 18 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 155 ท่อน 5 อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)

1	2	3	4	5	6	7	8
- ท - ล	- ช - ม	ร ด ร ม	- ช - ล	- - ดั ล	ดั ช ล ม	ช ม ล ช	ล ม ช ร
9	10	11	12	13	14	15	16
รึ ดั ม รึ	มึ ดั รึ ล	ดั ล รึ ดั	รึ ล ดั ช	ล ช ดั ล	ดั ช ล ม	ช ม ล ช	ล ม ช ร
17	18	19	20	21	22	23	24
ด ร ม ช	ม ล ม ช	ร ม ช ล	ช ดั ช ล	ม ช ล ดั	ล รึ ล ดั	ช ล ดั รึ	ดั มึ ดั รึ
25	26	27	28	29	30	31	32
- ชั - มั	- รึ - ดั	- ช - ดั	- - รึ มั	- ชั - ลั	- ชั - มั	- รึ ดั ล	ดั รึ - ดั
33	34	35	36	37	38	39	40
ม ม ม ม	- ช - -	ดั ดั ดั ดั	- ล - -	ช ช ช ช	- มั - -	ชั ชั ชั ชั	- รึ - -
- - ม ม	- - ช ช	- - ดั ดั	- - ล ล	- - ช ช	- - มั มั	- - ชั ชั	- - รึ รึ
41	42	43	44	45	46	47	48
รึ รึ มึ รึ	ดั ล - -	ดั ดั รึ ดั	ล ช - -	ล ล ดั ล	ช ม - -	ช ช ล ช	ม ร - -
- - รึ รึ	มึ รึ ดั ล	- - ดั ดั	รึ ดั ล ช	- - ล ล	ดั ล ช ม	- - ช ช	ล ช ม ร
49	50	51	52	53	54	55	56
ด ร ม ช	ม ช - -	ร ม ช ล	ช ล - -	ม ช ล ดั	ล ดั - -	ช ล ดั รึ	ดั รึ - -
- - ด ร	ม ช ม ช	- - ร ม	ช ล ช ล	- - ม ช	ล ดั ล ดั	- - ช ล	ดั รึ ดั รึ
57	58	59	60	61	62	63	64
- ลั ชั มั	- รึ - ดั	- ช - ดั	- - รึ มั	- ชั - ลั	- ชั - มั	- รึ ดั ล	ดั รึ - ดั
65	66	67	68	69	70	71	72
- - (ทลช)	- ล - ช	- ม - ช	- ล - ดั	- ลั ชั มั	- รึ - ดั	- ช - ดั	- รึ - ม

- ลักษณะทำนอง ตกแต่งทำนองด้วยลักษณะทางพื้นในห้องที่ 1-4, 25-32, 57-72
ลักษณะเก็บในห้องที่ 5-24 ลักษณะเหลื่อมกระชั้นเสียงในห้องที่ 33-40 และลักษณะเหลื่อมวลีในห้องที่ 41-56

- บ้านไฉ่เสียง เริ่มดำเนินการทำนองด้วยบันไดเสียงซอลในห้องที่ 1-4 โดยใช้โน้ตรองเสียง โด ช่วยตกแต่งทำนองทางพื้น จากนั้นดำเนินการทำนองส่วนใหญ่อยู่ในบันไดเสียงโดดังปรากฏในห้องที่ 2-72 พบการใช้โน้ตรองเสียง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองขึ้นต้นวรรคในห้องที่ 65-68

- การย້อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่า ทำนองในห้องที่ 33-64 เป็นเที่ยวกลับของห้องที่ 1-32 ส่วนทำนองในห้องที่ 65-72 เป็นการส่งทำนองเข้าสู่การออกลูกหมด รวมจำนวนห้องตามการบรรเลงได้ 72 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.5.5 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) แบ่งทำนองออกได้ 32 วรรค ดังโน้ตและการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 156 ท่อน 5 อัตราจังหวะ 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

1	2	3	4	5	6	7	8
- ด ร ม	- ช - ล	- ด - ล	- ช - ม	- ม - ร	ร ร - ม	ม ม - ช	ช ช - ล
9	10	11	12	13	14	15	16
ร ด ม ร	ม ด ร ล	ด ล ร ด	ร ล ด ช	ล ช ด ล	ด ช ล ม	ช ม ล ช	ล ม ช ร
17	18	19	20	21	22	23	24
ร ด ม ร	ม ด ร ล	- - - -	- - - -	ด ล ร ด	ร ล ด ช	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ร ด ม ร	ม ด ร ล	- - - -	- - - -	ด ล ร ด	ร ล ด ช
25	26	27	28	29	30	31	32
ล ช ด ล	ด ช ล ม	- - - -	- - - -	ช ม ล ช	ล ม ช ร	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ล ช ด ล	ด ช ล ม	- - - -	- - - -	ช ม ล ช	ล ม ช ร
33	34	35	36	37	38	39	40
ร ด ม ร	ช ม ล ช	- - - -	- - - -	ช ร ช ม	ล ช ด ล	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ร ด ม ร	ช ม ล ช	- - - -	- - - -	ช ร ช ม	ล ช ด ล
41	42	43	44	45	46	47	48
ช ม ล ช	ด ล ร ด	- - - -	- - - -	ด ช ด ล	ร ด ม ร	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ช ม ล ช	ด ล ร ด	- - - -	- - - -	ด ช ด ล	ร ด ม ร
49	50	51	52	53	54	55	56
ช ช ช ช	- ม - -	ร ร ร ร	- ด - -	ท ท ท ท	- ล - -	ร ด ท ล	ช ม - -
- - ช ช	- - ม ม	- - ร ร	- - ด ด	- - ท ท	- - ล ล	- - ช ช	- - ม ม
57	58	59	60	61	62	63	64
- ด ร ม	- ช - ล	- ด - ล	- ช - ม	- ช - ด	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ด

ตัวอย่างที่ 156 (ต่อ)

65	66	67	68	69	70	71	72
- - - - - ม ด ร ม	- ม ม ม - - - -	- - - - - ช ล ช ม	- ม ม ม - - - -	- - - - - ม ด ร ม	- ม ม ม - - - -	- - - - - ร ม ช ล	- ล ล ล - - - -
73	74	75	76	77	78	79	80
- - - - - - ↑ ช - ช	- ช ช ช - - - -	- - - - - - ↑ ล - ล	- ล ล ล - - - -	- - - - - - ↑ ต - ต	- ต ต ต - - - -	- - - - - - ↑ ร - ร	- ร ร ร - - - -
81	82	83	84	85	86	87	88
- ร - - - - ร ร	- ร - - - - ร ร	ร ร ม ร - - ร ร	ต ล - - ม ร ต ล	- ล - - - - ล ล	- ล - - - - ล ล	ต ต ร ต - - ต ต	ล ช - - ร ต ล ช
89	90	91	92	93	94	95	96
- ช - - - - ช ช	- ช - - - - ช ช	ล ล ต ล - - ล ล	ช ม - - ต ล ช ม	- ม - - - - ม ม	- ม - - - - ม ม	ช ช ล ช - - ช ช	ม ร - - ล ช ม ร
97	98	99	100	101	102	103	104
ร ร ม ร - - ร ร	ด ล - - ม ร ด ล	ด ด ร ด - - ด ด	ล ช - - ร ด ล ช	ล ล ด ล - - ล ล	ช ม - - ด ล ช ม	ช ช ล ช - - ช ช	ม ร - - ล ช ม ร
105	106	107	108	109	110	111	112
ช ร ม ช - - ช ร	ม ช - - ม ช ม ช	ร ม ช ล - - ร ม	ช ล - - ช ล ช ล	ด ช ล ด - - ด ช	ล ด - - ล ด ล ด	ช ล ด ร - - ช ล	ด ร - - ด ร ด ร
113	114	115	116	117	118	119	120
ช ช ช ช - - ช ช	- ล - - - - ล ล	ท ท ท ท - - ท ท	- ต - - - - ต ต	- - - - - ท ล ช ล	- - - - - ท ต ร ม	- - - - - - - - - -	- - - - - - - - - -
121	122	123	124	125	126	127	128
- ด ร ม	- ช - ล	- ต - ล	- ช - ม	- ช - ต	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ต

- ลักษณะทำนอง ตกแต่งทำนองด้วยลักษณะทางพื้นในห้องที่ 1-8, 57-64, 121-128 ลักษณะเก็บในห้องที่ 9-16 ลักษณะล่อลิในห้องที่ 17-48 ลักษณะเหลื่อมกระชั้นเสียงในห้องที่ 49-56, 113-116 ลักษณะเหลื่อมกระชั้นห้องในห้องที่ 65-80 ลักษณะเหลื่อมวรรคในห้องที่ 81-96 ลักษณะเหลื่อมวลีในห้องที่ 97-112 และใช้ลักษณะลักจังหวะในห้องที่ 117-120

- บันไดเสียง ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด ตลอดทำนอง พบการใช้โน้ตรอง เสียง ที่ ช่วยตกแต่งทำนองได้เรียงระดับเสียงในห้องที่ 53-56, 113-120

- การย่อนต้นและจำนวนห้องตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในห้องที่ 65-128 เป็นที่ยกกลับของห้องที่ 1-64 รวมจำนวนห้องตามการบรรเลงได้ 128 ห้องโน้ตอักษรไทย

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

สรุปการศึกษาวิเคราะห์

การวิเคราะห์เพลงพม่าห้าท่อนจำนวน 3 ทางได้แก่ เพลงพม่าห้าท่อน เถา ทางครุมนตรี ตราโมท เพลงพม่าห้าท่อน 3 ชั้น ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) และ เพลงพม่าห้าท่อน 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาข้อสรุปอันเป็นเอกลักษณ์ของเพลงพม่าห้าท่อน ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาที่มาของเนื้อเพลงพม่าห้าท่อน ทั้ง 5 ท่อน
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์โครงสร้างเพลงพม่าห้าท่อน

1. ที่มาของเนื้อเพลง

1.1 ท่อน 1 จากการวิเคราะห์สรุปได้ว่า เนื้อเพลงพม่าห้าท่อน ท่อนที่ 1 มีที่มาจากเค้าโครงของ เพลงพม่าช้อยกล่าวคือเพลงพม่าช้อยและเนื้อเพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 มีความยาว 10 จังหวะหน้าทับเช่นเดียวกันแต่พบการใช้เสียงลูกตกตามหลักการประพันธ์ที่สัมพันธ์เพียง 4 จังหวะหน้าทับเท่านั้น ซึ่งในทางของ ครุมนตรี ตราโมท และทางของพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) มีการใช้เสียงลูกตกตามหลักการประพันธ์ที่สัมพันธ์กับเพลงพม่าช้อย ในจังหวะหน้าทับลำดับที่ 1,3,4 และ 7 ส่วนทางของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) มีการใช้เสียงลูกตกตามหลักการประพันธ์ที่สัมพันธ์กับเพลงพม่าช้อย ในจังหวะหน้าทับลำดับที่ 1,3,4 และ 6

1.2 ท่อน 2 จากการวิเคราะห์พบว่า เนื้อเพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 2 มีความยาว 4 จังหวะหน้าทับเท่ากับเพลงเร็วบรรเทศทำนองที่ 1 โดยเนื้อเพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 2 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางครุมนตรี ตราโมท เป็นทำนองเดียวกับเพลงเร็วบรรเทศทำนองที่ 1 ส่วนในอัตราจังหวะ 2 ชั้น ในอัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท ในทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) และในทางของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) พบว่ามีการมีการใช้เสียงลูกตกตามหลักการประพันธ์ที่สัมพันธ์กับเพลงเร็วบรรเทศ ทำนองที่ 1 ตรงกันคือในจังหวะหน้าทับลำดับที่ 1,2,4 สรุปได้ว่าเนื้อเพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 2 นำมาจากเพลงเร็วบรรเทศ ทำนองที่ 1

1.3 ท่อน 3 จากการวิเคราะห์พบว่า เนื้อเพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 3 มีความยาว 4 จังหวะหน้าทับเท่ากับเพลงเร็วบรรเทศทำนองที่ 2 โดยเนื้อเพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 3 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางครุมนตรี ตราโมท เป็นทำนองเดียวกับเพลงเร็วบรรเทศทำนองที่ 2 ส่วนในอัตราจังหวะ 2 ชั้น ในอัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุ

มนตรี ตราโมท ในทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) และในทางของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) พบว่ามีการมีการใช้เสียงลูกตกตามหลักการประพันธ์ที่สัมพันธ์กับเพลงเร็วบรรเทศ ทำนองที่ 2 ตรงกันคือในจังหวะหน้าทับลำดับที่ 1,2,4 สรุปได้ว่าเนื้อเพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 3 นำมาจากเพลงเร็วบรรเทศ ทำนองที่ 2

1.4 ท่อน 4 จากการวิเคราะห์พบว่า เนื้อเพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 4 มีความยาว 4 จังหวะ หน้าทับเท่ากับเพลงเร็วบรรเทศทำนองที่ 3 โดยเนื้อเพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 4 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางครุมนตรี ตราโมท เป็นทำนองเดียวกับเพลงเร็วบรรเทศทำนองที่ 3 ส่วนในอัตราจังหวะ 2 ชั้น ในอัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท ในทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) และในทางของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) พบว่ามีการมีการใช้เสียงลูกตกตามหลักการประพันธ์ที่สัมพันธ์กับเพลงเร็วบรรเทศ ทำนองที่ 3 ตรงกันทุกจังหวะหน้าทับ สรุปได้ว่าเนื้อเพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 4 นำมาจากเพลงเร็วบรรเทศ ทำนองที่ 3

1.5 ท่อน 5 จากการวิเคราะห์พบว่า เนื้อเพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 4 มีความยาว 4 จังหวะ หน้าทับเท่ากับเพลงเร็วบรรเทศทำนองที่ 2 โดยพบว่าเนื้อเพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 2 อัตราจังหวะชั้นเดียว ทางครุมนตรี ตราโมท เป็นทำนองที่แตกต่างจากเพลงเร็วบรรเทศทำนองที่ 2 มีลูกตกตรงกันในจังหวะหน้าทับที่ 1,2 และ 4 ส่วนในอัตราจังหวะ 2 ชั้น ในอัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท ในทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) และในทางของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) พบว่ามีการมีการใช้เสียงลูกตกตามหลักการประพันธ์ที่สัมพันธ์กับเพลงเร็วบรรเทศ ทำนองที่ 2 ตรงกันคือในจังหวะหน้าทับลำดับที่ 2 และ 4 สรุปได้ว่าเนื้อเพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 5 นำมาจากเพลงเร็วบรรเทศ ทำนองที่ 2

2. โครงสร้างเพลงพม่าห้าท่อน

2.1 ท่อน 1 จากการศึกษาพบว่า เพลงพม่า 5 ท่อน เกา ทางครุมนตรี ตราโมท นั้นมีลักษณะพิเศษ คือในท่อนที่ 1 ของทุกอัตราจังหวะเป็นทำนองที่ขยายจากอัตราจังหวะปกติขึ้น 1 เท่าตัวกล่าวคือ ในอัตราจังหวะชั้นเดียว จะมีอัตราจังหวะเทียบเท่าอัตราจังหวะ 2 ชั้น ในอัตราจังหวะ 2 ชั้น จะมีอัตราจังหวะเทียบเท่าอัตราจังหวะ 3 ชั้น และในอัตราจังหวะ 3 ชั้น จะมีอัตราจังหวะเทียบเท่าอัตราจังหวะ 4 ชั้น ส่วนในทางของพระยาประสานดุริยศัพท์ เป็นอัตราจังหวะ 3 ชั้น ตามปกติ และทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) นั้นเป็นอัตราจังหวะ 4 ชั้นตามปกติ

ในด้านโครงสร้างหลักของเพลงนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ทำนองทั้ง 3 ทาง ได้ผลสรุปว่า โครงสร้างหลักเพลงพม่า 5 ท่อน ท่อน 1 ประกอบด้วย ทำนอง 7 ส่วนดังนี้

1. ทำนองตอนต้น
2. ทำนองภาษาและโยน
3. ทำนองเชื่อม
4. ทำนองภาษาและโยน
5. ทำนองเชื่อม

6. เนื้อเพลง

7. ทำนองจบ

จากทำนองทั้ง 7 ส่วนข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาจัดหมวดหมู่ตามลักษณะที่สัมพันธ์กันเพื่อความเป็นสัดส่วนในการวิเคราะห์ และ เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 3 หมวดหมู่ ดังหัวข้อ และการสรุปต่อไปนี้

2.1.1 ทำนองสำคัญ ประกอบด้วยทำนอง 3 ส่วน ได้แก่ ทำนองตอนต้น เนื้อเพลง และ ทำนองจบ มีรายละเอียดดังนี้

1) ทำนองตอนต้น

- ลักษณะทำนองเพลง ในอัตราจังหวะชั้นเดียว และอัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท ปรากฏให้เฉพาะลักษณะทำนองยืนเสียงเท่านั้น ส่วนในอัตราจังหวะ 3 ชั้นทางครุมนตรี ตราโมท ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) และทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) มีการใช้ทำนองลักษณะลากเสียงยาวเริ่มต้นทำนอง และใช้ทำนองลักษณะยืนเสียงเพื่อจบทำนองตอนต้นเช่นเดียวกัน โดยมีการตกแต่งทำนองภายในด้วยลักษณะอันเป็นเอกลักษณ์ของผู้ประพันธ์แต่ละท่าน ซึ่งพบว่าทางครุมนตรี ตราโมท อัตราจังหวะ 3 ชั้น เป็นทางที่มีการใช้ลักษณะทำนองหลากหลายมากที่สุด กล่าวคือ มีการใช้ทำนองลักษณะทางพื้น ทางเก็บ ยกเยื้อง ย้อยจังหวะ เหลื่อมกระชั้นเสียง เหลื่อมกระชั้นห้องและเหลื่อมวรรค ในการดำเนินทำนอง ส่วนในทางของพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) มีการใช้ทำนองลักษณะทางเก็บช่วยตกแต่งทำนองภายในเท่านั้น และในทางของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) มีการใช้ทำนองลักษณะทางพื้น ทางเก็บ และเหลื่อมวลี เข้ามาช่วยตกแต่งทำนองภายใน

- บันไดเสียง จากการวิเคราะห์พบว่า ใน อัตราจังหวะชั้นเดียว อัตราจังหวะ 2 ชั้น และอัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท รวมถึงทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) และทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) มีการตกแต่งทำนองส่วนนี้โดยใช้บันไดเสียงใดเป็นบันไดเสียงหลักเช่นเดียวกัน โดยมีการใช้บันไดเสียงฟา และบันไดเสียงซอล เข้ามาช่วยตกแต่งทำนองเพียงบางส่วนเท่านั้น ดังปรากฏเฉพาะในอัตราจังหวะ 3 ชั้นทางครุมนตรี ตราโมท ในทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) และในทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง ทำนองในส่วนนี้ ไม่ปรากฏการย่อนต้น ในด้านจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงนั้นพบว่าในอัตราจังหวะชั้นเดียวทางครุมนตรี ตราโมท มีความสั้นที่สุดเพียง 4 ห้องโน้ตอักษรไทยเท่านั้น ในอัตราจังหวะ 2 ชั้นทางครุมนตรี ตราโมท มีจำนวนห้องเพลงมากขึ้น 1 เท่าตัว คือยาวจำนวน 8 ห้องโน้ตอักษรไทย แต่ในอัตราจังหวะ 3 ชั้นทางครุมนตรี ตราโมท นั้น มีจำนวนห้องที่ไม่เป็นไปตามสัดส่วนของการยืดขยายเพลงไทยคือ มีจำนวนมากถึง 176 ห้องโน้ตอักษรไทย ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) มีจำนวน 64 ห้องโน้ตอักษรไทย และทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) มีจำนวน 144 ห้องโน้ตอักษรไทย

2) เนื้อเพลง

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าในอัตราจังหวะชั้นเดียว อัตราจังหวะ 2 ชั้น และอัตราจังหวะ 3 ชั้นทางครุมนตรีตราโมท รวมถึงทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) มีการเริ่มทำนองด้วยลักษณะทางพื้นก่อนที่จะใช้ทำนองลักษณะอื่น ส่วนทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เริ่มทำนองด้วยลูกชัดและไม่ปรากฏการใช้ทำนองลักษณะทางพื้นในเนื้อเพลง

- บันไดเสียง เนื่องจากเนื้อเพลงในอัตราจังหวะชั้นเดียว ทางครุมนตรีตราโมท เป็นทำนองเพลงที่มีความกระชับ ทำให้เนื้อเพลงคงอยู่แต่ในบันไดเสียงโดเท่านั้น ส่วนในอัตราจังหวะ 2 ชั้น อัตราจังหวะ 3 ชั้นทางครุมนตรีตราโมท ในทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) และในทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) แม้จะมีการใช้บันไดเสียงซอล เข้ามาช่วยในการตกแต่งทำนอง แต่ยังคงใช้บันไดเสียงโดเป็นหลักในการดำเนินทำนองเช่นเดิม

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง ทำนองในส่วนนี้ ไม่ปรากฏการย่อนต้นแต่มีสัดส่วนของทำนองเพลง ในแต่ละอัตราจังหวะ ที่ตรงตามหลักการยื้อขยายเพลงไทย กล่าวคือในอัตราจังหวะชั้นเดียว ทางครุมนตรีตราโมท มีจำนวน 40 ห้องโน้ตอักษรไทย ในอัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรีตราโมท มีจำนวน 80 ห้องโน้ตอักษรไทย ในอัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรีตราโมท มีจำนวน 160 ห้องโน้ตอักษรไทย ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) มีจำนวน 80 ห้องโน้ตอักษรไทย ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) มีจำนวน 160 ห้องโน้ตอักษรไทย

3) ทำนองจบ

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่า ในช่วงเริ่มต้นทำนอง มีการใช้ลักษณะทำนองที่ต่อเนื่องจากส่วนเนื้อเพลงตามเอกลักษณ์ของแต่ละทาง ส่วนการจบบทเพลงนั้น พบว่า ในอัตราจังหวะชั้นเดียวทางครุมนตรีตราโมท ใช้ลักษณะทำนองทางพื้นเป็นการจบเพลง ส่วนในอัตราจังหวะ 2 ชั้น อัตราจังหวะ 3 ชั้นทางครุมนตรีตราโมท ในทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) และในทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) มีการใช้ลักษณะทำนองทางเก็บแสดงการจบ นอกจากนี้ยังพบว่า ทำนองส่วนนี้มีลักษณะเด่นร่วมกันคือ การใช้ทำนองย่ำเสียง มี ในช่วงเริ่มต้นของทำนองจบ ซึ่งพบชัดเจนในอัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรีตราโมท อัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรีตราโมท และทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) ส่วนในอัตราจังหวะชั้นเดียวทางครุมนตรีตราโมทนั้น ไม่ปรากฏการย่ำเสียง มี เพราะทำนองเพลงมีขนาดสั้นมาก และในทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) มีการตกแต่งทำนองซ้อนเงื่อนนำปิดทำนองย่ำเสียง มี ในช่วงแรกแต่ยังเผยให้เห็นเห็นในตอนท้ายของทำนองเด่นนี้

- บันไดเสียง ทำนองในส่วนนี้มีการดำเนินทำนองอยู่เฉพาะในบันไดเสียงโด เหมือนกันทุกทาง

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง ทำนองในส่วนนี้

ไม่ปรากฏการย่อนต้น ในด้านของสัดส่วนตามหลักการประพันธ์เพลงไทยนั้น พบว่าส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน ดังนี้คือ อัตราจังหวะชั้นเดียวทางक्रमนตรี ตราโมท มีจำนวน 4 ห้องโน้ตอักษรไทย ในอัตราจังหวะ 2 ชั้นทางक्रमนตรี ตราโมท มีจำนวน 24 ห้องโน้ตอักษรไทย ในอัตราจังหวะ 3 ชั้นทางक्रमนตรี ตราโมท มีจำนวน 48 ห้องโน้ตอักษรไทย ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ มีจำนวน 24 ห้องโน้ตอักษรไทย และในทางหลวงประดิษฐไพเราะ มีจำนวน 56 ห้องโน้ตอักษรไทย

2.1.2 การออกภาษาและการออกลูกโยน

1) การออกภาษา

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม จากการวิเคราะห์พบว่าตำแหน่งที่ใช้

ในการออกภาษานั้นมี 2 แห่ง ได้แก่ ส่วนที่ 2 และส่วนที่ 4 ตามโครงสร้างหลัก อันมีความแตกต่างกันที่เสียงลูกตกในส่วนที่ 2 เป็นเสียง โด และเสียงลูกตกในส่วนที่ 4 เป็นเสียง เร โดยในเพลงพม่าห้าท่อนเถาทางक्रमนตรี ตราโมท มีการออกภาษาอัตราจังหวะละ 2 ครั้งคือ ในอัตราจังหวะชั้นเดียวออกเพลงภาษาสำเนียงแขกในส่วนลูกตกเสียงโด และออกเพลงภาษาสำเนียงข่า ในส่วนลูกตกเสียงเร อัตราจังหวะ 2 ชั้น ออกเพลงภาษาสำเนียงมอญในส่วนลูกตกเสียงโด และออกเพลงภาษาสำเนียงเงี้ยวในส่วนลูกตกเสียงเร อัตราจังหวะ 3 ชั้น ออกเพลงภาษาสำเนียงลาวในส่วนลูกตกโดและออกเพลงภาษาสำเนียงเขมรในส่วนลูกตกเร ส่วนในทางของพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) มีการออกภาษา 3 ครั้งได้แก่ ออกเพลงภาษาสำเนียงฝรั่ง และสำเนียงพม่า ในส่วนลูกตกเสียงโด ออกเพลงภาษาสำเนียงมอญในส่วนลูกตกเสียงเร และทางของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) มีการออกภาษา 3 ครั้ง ได้แก่ ออกเพลงภาษาสำเนียงพม่า ครั้งที่ 1 ในส่วนลูกตกเสียงโด ออกภาษาสำเนียงลาวและเพลงภาษาสำเนียงพม่าในส่วนลูกตกเสียงเร ในด้านของจำนวนกลุ่มของบทเพลงนั้นพบว่ามีการใช้เพลงภาษาดังแต่ที่เป็นลักษณะกลุ่มเดียวดังเช่น เพลงภาษาสำเนียงข่าในอัตราจังหวะชั้นเดียวทางक्रमนตรี ตราโมท เพลงภาษาสำเนียงเขมรในอัตราจังหวะ 3 ชั้นทางक्रमนตรี ตราโมท เพลงภาษาสำเนียงฝรั่งและสำเนียงมอญในทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) และ เพลงภาษาสำเนียงพม่าครั้งที่ 2 ในทางหลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ไปจนถึงเพลงภาษาที่มีจำนวนกลุ่มมากถึง 4 กลุ่มซึ่งปรากฏอยู่เฉพาะเพลงภาษาสำเนียงลาวในทางक्रमนตรี ตราโมทอัตราจังหวะ 3 ชั้น

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าลักษณะทำนองของ

เพลงภาษาเป็นลักษณะทางบังคับ ซึ่งผู้ประพันธ์แต่ท่านต่างมีกลวิธีในการเลือกใช้เพลงภาษาที่มีลักษณะทำนองอันเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละทางคือ ในทางक्रमนตรี ตราโมท มีการใช้เพลงภาษาที่มีลักษณะทำนองลักษณะขังหะเป็นเอกลักษณ์ของทาง ในทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) มีการใช้ทำนองลักษณะขั๊กขย่อนเป็นเอกลักษณ์ของทางและในทางหลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ใช้ทำนองที่มีลักษณะประสานทำนองเป็นเอกลักษณ์ของทาง ซึ่งลักษณะทำนองประสานนี้พบปรากฏใช้ในอัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमนตรี ตราโมท เช่นเดียวกัน แต่ลักษณะของการประสานทำนองนั้นเป็นเพียงการประสานเฉพาะการยิ้นเสียงลูกตกเท่า

นั้นต่างจากทางของหลวงประดิษฐไพเราะที่มีการประสานด้วยลักษณะการดำเนินทำนองที่มีการเคลื่อนที่ของทำนอง

- บันไดเสียง จากการวิเคราะห์พบว่าการออกภาษาในเพลง

พม่าห้าท่อนนี้ มีการออกภาษาในบันไดเสียงอื่น นอกเหนือจากบันไดเสียงโดอันเป็นบันไดเสียงหลักของเพลงพม่า 5 ท่อน เพื่อสร้างสำเนียงนั้น ๆ ให้เด่นชัดขึ้น ดังปรากฏอย่างชัดเจนในการออกเพลงภาษาสำเนียงเขมรในอัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท ใช้บันไดเสียง ฟา ช่วยสร้างสำเนียง และการออกภาษาสำเนียงลาวทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ใช้บันไดเสียง ฟา ช่วยสร้างสำเนียง

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์

พบว่าเพลงภาษาที่นำมาใช้ออกภาษาในเพลงพม่า 5 ท่อนนี้ ส่วนใหญ่จะมีการย่อนต้นทั้งลักษณะปกติและกับต้นในตัวมีเพียงการออกเพลงภาษาฝรั่งในทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) เท่านั้น ที่ไม่มีการย่อนต้น ในด้านของจำนวนห้องเพลงนั้น พบการออกเพลงภาษาที่สั้นที่สุดคือเพลงภาษาสำเนียงฝรั่งในทางของพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) และการออกเพลงภาษาสำเนียงพม่า ครั้งที่ 2 ในทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ซึ่งมีความยาวตามการบรรเลง 32 ห้องโน้ตอักษรไทย ส่วนการออกเพลงภาษาที่ยาวที่สุดนั้นคือการการเพลงภาษาสำเนียงพม่าของทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) ซึ่งมีความยาวตามการบรรเลงทั้งหมด 144 ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าเพลงภาษา

มีความสัมพันธ์กับทำนองส่วนหน้าในด้านบันไดเสียงและลูกตกสุดท้ายเป็นสำคัญ นอกจากนี้พบการสร้างความสัมพันธ์อย่างสนิทสนมด้วยการใช้ทำนองที่มีลักษณะย่ำเสียงลูกตกของทำนองส่วนหน้าดังปรากฏในการออกเพลงภาษาสำเนียงแขก ในอัตราจังหวะชั้นเดียวทางครุมนตรี ตราโมท และการใช้ความสัมพันธ์ของลักษณะทำนองที่มีต่อทำนองส่วนหน้าดังปรากฏในการออกเพลงภาษาสำเนียงมอญในอัตราจังหวะ 2 ชั้นทางครุมนตรี ตราโมท โดยมีการใช้ลักษณะทำนองหลักจังหวะเช่นเดียวกับโยนเสียงโด อันเป็นทำนองส่วนหน้า

2) การออกลูกโยน

- จำนวนครั้งและจำนวนกลุ่ม จากการวิเคราะห์พบว่าตำแหน่งที่ใช้

ในการออกลูกโยนนั้นมี 2 แห่ง ได้แก่ ส่วนที่ 2 และส่วนที่ 4 ตามโครงสร้างหลัก อันมีความแตกต่างกันที่เสียงลูกตกในส่วนที่ 2 เป็นเสียง โด และเสียงลูกตกในส่วนที่ 4 เป็นเสียง เร โดย ในอัตราจังหวะชั้นเดียวทางครุมนตรี ตราโมท ไม่ปรากฏการออกลูกโยน ในอัตราจังหวะ 2 ชั้นทางครุมนตรี ตราโมท อัตราจังหวะ 3 ชั้นทางครุมนตรี ตราโมท และทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) ได้ใช้ตำแหน่งดังกล่าวออกลูกโยน ตำแหน่งละ 1 ครั้ง ส่วนทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) พบการออกลูกโยนมากที่สุดจำนวน 3 แห่ง ได้แก่ การออกลูกโยนเสียง โด ในส่วนลูกตกเสียงโด 2 ครั้ง และออกลูกโยนเสียงเร ในกลุ่มลูกตกเสียงเร 1 ครั้ง นอกจากนี้พบว่า โดยในการออกลูกโยนแต่ละครั้งนั้นมีจำนวนกลุ่มลูกโยนที่สัมพันธ์กับอัตราจังหวะ กล่าวคือ ในอัตราจังหวะขนาดใหญ่จะพบจำนวนกลุ่มลูกโยนที่มากกว่าอัตราจังหวะขนาดเล็ก

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าลักษณะทำนองที่ใช้

ในการตกแต่งลูกโยน แบบที่สั้นที่สุดคือ ลักษณะทำนองเก็บดังปรากฏในโยนเสียงเร ของ อัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमนตรี ตราโมท ในโยนเสียงโด ของอัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางक्रमนตรี ตราโมท และในโยนเสียงเร ของทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) แบบที่มีความยาวมากที่สุด คือ ลักษณะทำนองล่อประโยค ดังปรากฏใน โยนเสียงโด ครั้งที่ 1 ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) และโยนเสียง โด กลุ่มที่ 2 ในอัตราจังหวะ 3 ชั้นทางक्रमนตรี ตราโมท ส่วนลักษณะทำนองที่ใช้ในการตกแต่งลูกโยนนอกจากนั้นมีการตกแต่งทำนองด้วยลักษณะทำนองลูกล่อ ลูกขัด ลูกเหลื่อม ลูกต่อ ลูกตาม ตามเอกลักษณ์ของผู้ประพันธ์แต่ละท่าน โดยมีลักษณะทำนองแบบหนึ่ง ที่มีความโดดเด่นกว่าทางอื่นๆ ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ คือ โยนเสียงโด ในอัตราจังหวะ 2 ชั้น ของक्रमนตรี ตราโมท ซึ่งตกแต่งทำนองด้วย ลักษณะลักจังหวะ อันเป็นลักษณะที่ไม่ปรากฏในทางอื่นๆ

- บันไดเสียง จากการวิเคราะห์พบว่าการออกลูกโยนในเพลงพม่า

ห้าท่อนของกลุ่มเสียง โด นั้น ใช้บันไดเสียงโด เป็นหลักในการออกลูกโยน ส่วนใน การออกลูกโยนกลุ่มเสียง เร นั้น พบว่ามีการใช้บันไดเสียงอื่นร่วมตกแต่งทำนองในกลุ่มแรก เพื่อความสัมพันธ์กับเพลงภาษา แต่ในที่สุดก็ดำเนินทำนองกลับสู่บันไดเสียง โด ในกลุ่มสุดท้าย เพื่อความสัมพันธ์กับทำนองส่วนถัดไปดังปรากฏ ในทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) ใช้บันไดเสียง ฟา รับกับบันไดเสียงของเพลงภาษาสำเนียงมอญ และในทางของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ใช้บันไดเสียง ฟา และ บันไดเสียง ที่ รับกับบันไดเสียงของเพลงภาษาสำเนียงพม่า

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง จากการวิเคราะห์

พบว่า ทำนองโยนที่มีการทอนในแบบต่างๆ จะมีการย่อนต้น ทั้งแบบปกติ และตกแต่งทำนอง ส่วนแบบที่ไม่มีการย่อนต้นนั้น เป็นแบบที่ใช้ลักษณะทำนองเก็บ ซึ่งเป็นแบบสุดท้าย ของการทอน และเป็นการช่อนเงื่อนจำอาพรางของผู้ประพันธ์ เช่น ในโยนเสียงโด ครั้งที่ 2 และโยนเสียงเร ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ในด้านจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงนั้นพบว่า ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) มีลูกโยนยาวที่สุดกล่าวคือ ลูกโยนโด ครั้งที่ 1 มีความยาว 336 ห้องโน้ตอักษรไทย ลูกโยนโดครั้งที่ 2 มีความยาว 56 ห้องโน้ตอักษรไทย ลูกโยนเร มีความยาว 120 ห้องโน้ตอักษรไทย รองลงมาคือทางक्रमนตรี ตราโมท อัตราจังหวะ 3 ชั้น มีลูกโยนโด ยาวทั้งสิ้น 200 ห้องโน้ตอักษรไทย ลูกโยนเร ยาวทั้งสิ้น 48 ห้องโน้ตอักษรไทย ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) มีลูกโยนโด ยาว 96 ห้องโน้ตอักษรไทย ลูกโยนเร ยาว 96 ห้องโน้ตอักษรไทย และทางที่มีลูกโยนสั้นที่สุดคืออัตราจังหวะ 2 ชั้นทางक्रमนตรี ตราโมท มีความยาว ลูกโยนโด 48 ห้องโน้ตอักษรไทย ลูกโยน เร 32 ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองโยน

มีความสัมพันธ์กับทำนองส่วนหน้าในด้านบันไดเสียงและการยึดเสียงสุดท้ายเป็นสำคัญนอกจากนี้ยังพบความสัมพันธ์ในด้านอื่นๆตามกลวิธีการเรียงร้อยบทเพลงของผู้ประพันธ์แต่ละท่านเพื่อให้ทำนองเพลงมีความสอดคล้องกันมากขึ้นเช่น การสร้างทำนองลูกโยนให้มีลักษณะย้ำเสียงลูกตกของทำนองส่วนหน้า เช่น ในโยนเสียงโด

และโยนเสียงเรของอัตราจังหวะ 3 ชั้นของक्रमन्त्री ตราโมท ในโยนเสียงเรของอัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางक्रमन्त्री ตราโมท ในโยนเสียงเร ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) นอกจากนี้พบการสร้างทำนองลูกโยนด้วยการนำทำนองข้างต้นมาดัดแปลงลูกโยนดังปรากฏในโยนเสียงเร ทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) ซึ่งมีการนำทำนองในเพลงภาษาสำเนียงมอญมาดัดแปลงสร้างเป็นทำนองลูกโยน

2.1.3 ทำนองเชื่อม

- จำนวนครั้ง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองเชื่อมที่มีความสำคัญตามโครงสร้างหลักของเพลงพม่าห้าท่อน ท่อน 1 ได้แก่ ทำนองเชื่อมเสียงลูกตกอันเป็นส่วนที่ 3 ตามโครงสร้าง และทำนองเชื่อมสู่เนื้อเพลงอันเป็นส่วนที่ 5 ตามโครงสร้างหลัก อันเป็นทำนองเชื่อมที่ปรากฏอยู่ในทุกทางและทุกอัตราจังหวะ ส่วนทำนองเชื่อมที่อยู่นอกเหนือจากทำนองเชื่อม 2 ส่วนนี้เป็นทำนองเชื่อมส่วนย่อยที่ใช้เชื่อมเพลงภาษาและลูกโยนที่อยู่ภายในของส่วนลูกตกเสียงโดและส่วนลูกตกเสียงเร โดยพบมากที่สุด ในทางของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) อยู่ในกลุ่มลูกตกเสียงโด 2 ครั้ง และกลุ่มลูกตกเสียงเร 1 ครั้ง รองลงมาคือ ในทางของพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) และทางक्रमन्त्री ตราโมท อัตราจังหวะ 3 ชั้น ซึ่งปรากฏอยู่ภายในส่วนลูกตกเสียงโด 1 ครั้งเท่านั้น

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองเชื่อมในแต่ละส่วนมีหน้าที่เชื่อมบทเพลงต่าง ๆ เข้าด้วยกันดังนั้น ในบางครั้งมีลักษณะคล้ายเนื้อเพลง บางครั้งมีลักษณะคล้ายเพลงภาษา และบางครั้งมีลักษณะคล้ายลูกโยน ขึ้นอยู่กับกลวิธีการสร้างลักษณะทำนองให้สัมพันธ์กับทำนองในส่วนนั้นๆ ตามความเหมาะสม

- บันไดเสียง ทำนองในส่วนนี้ยังคงยึดใช้บันไดเสียงโด เป็นหลักในการดำเนินทำนอง พบการใช้บันไดเสียงอื่นช่วยดัดแปลงทำนองเพื่อสร้างความสัมพันธ์เข้าสู่เพลงภาษา ทำนองเชื่อมที่พบจำนวนบันไดเสียงมากที่สุดคือทำนองเชื่อมระหว่างกลุ่มลูกตกเสียงโด และกลุ่มลูกตกเสียงเร ในทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ซึ่งมีการเคลื่อนที่ของทำนองที่กระชั้นชิดจึงทำให้ทำนองนั้นผ่านที่หลายบันไดเสียง ได้แก่ บันไดเสียงโด บันไดเสียงมี บันไดเสียงฟา บันไดเสียงซอล และบันไดเสียงที

- จำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง โดยปกติแล้วทำนองเชื่อมจะมีลักษณะที่สั้นกระชับแต่ในที่นี้พบทำนองเชื่อมที่มีความยาวมากที่สุดถึง 72 ห้องโน้ตอักษรไทย ปรากฏอยู่ในทางของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) อันเป็นทำนองส่วนที่ 3 ตามโครงสร้างหลัก ทำหน้าที่เชื่อมกลุ่มลูกตกเสียงโด และกลุ่มเสียงเร เข้าด้วยกันและจากการเปรียบเทียบตามสัดส่วนของการประพันธ์เพลงไทยแล้วพบว่าทำนองเชื่อมเสียงลูกตกอันเป็นส่วนที่ 3 ของโครงสร้างหลักในแต่ละทางนั้นไม่ได้มีความสัมพันธ์กันตามหลักการขยายเพลงไทย กล่าวคือในอัตราจังหวะชั้นเดียวทางक्रमन्त्री ตราโมท มีความยาว 8 ห้องโน้ตอักษรไทย ในอัตราจังหวะ 2 ชั้นทางक्रमन्त्री ตราโมท มีความยาว 40 ห้องโน้ตอักษรไทย ในอัตราจังหวะ 3 ชั้นทางक्रमन्त्री ตราโมท นั้น มีความยาว 64 ห้องโน้ต ในทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) มีความยาว 40 ห้องโน้ตอักษรไทย ในทางของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) มีความยาว 72 ห้องโน้ตอักษรไทย นอกจากนี้เมื่อนำหลักการประพันธ์เพลงไทยมาใช้ในการเปรียบเทียบทำนองเชื่อมนำเข้าสู่เนื้อเพลงอันเป็นทำนองส่วน

ที่ 5 ตามโครงสร้างหลักพบว่ามีได้มีความสัมพันธ์กันตามหลักการยืดขยายเพลงเช่นกัน โดยในอัตราจังหวะชั้นเดียวทางครุมนตรี ตราโมท มีความยาว 8 ห้องโน้ตอักษรไทย ในอัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท มีความยาว 8 ห้องโน้ตอักษรไทย ในอัตราจังหวะ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราโมท มีความยาว 16 ห้องโน้ตอักษรไทย ในทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) มีความยาว 8 ห้องโน้ตอักษรไทย และทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) มีความยาว 16 ห้องโน้ตอักษรไทย

- ความสัมพันธ์ของทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในส่วนนี้มีความสัมพันธ์กับทำนองเพลงที่ต่อเนื่องมา ด้วยการตกแต่งทำนองให้มีความสอดคล้องกัน ในด้านบันไดเสียง ลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนอง การใช้ทำนองเพลงลักษณะต่าง ๆ มาเป็นหลักในการสร้างทำนอง รวมถึงการนำทำนองที่ต้องการเชื่อมนั้นมาตกแต่งเป็นทำนองเชื่อม

2.2 ท่อน 2

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าในอัตราจังหวะชั้นเดียวทางครุมนตรี ตราโมทใช้การดำเนินทำนองด้วยลักษณะทางพื้นเท่านั้น ส่วนในอัตราจังหวะ 2 ชั้นทางครุมนตรี ตราโมท ในอัตราจังหวะ 3 ชั้นทางครุมนตรี ตราโมท และทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) มีการดำเนินทำนองด้วยลักษณะทางพื้นในช่วงแรก และลักษณะเหลื่อมวลีในช่วงหลังโดยมีการใช้ลักษณะทำนองทางพื้นแสดงการจบเพลงเหมือนกันส่วนในทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ซึ่งเป็นอัตราจังหวะ 4 ชั้นเพียงทางเดียวนั้น มีการดำเนินทำนองด้วยลักษณะเก็บในช่วงแรก จากนั้นตกแต่งทำนองด้วยลักษณะล้อลิ และเหลื่อมกระชั้นเสียงเพื่อเข้าสู่ทำนองทางพื้นเป็นการจบบทเพลง

- บันไดเสียง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในหัวข้อนี้ใช้บันไดเสียงโดเป็นหลักในการดำเนินทำนอง

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง ในอัตราจังหวะชั้นเดียวทางครุมนตรี ตราโมท มีการย่อนต้นด้วยทำนองเดิม 1 ครั้ง ส่วนทางอื่นนอกจากนี้มีการย่อนต้นในลักษณะเที่ยวเปลี่ยนในด้านจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงพบว่ามีจำนวนห้องเพลงเป็นสัดส่วนในแต่ละอัตราจังหวะตรงตามหลักการประพันธ์เพลงไทย

2.3 ท่อน 3

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าในอัตราจังหวะชั้นเดียวทางครุมนตรี ตราโมทใช้การดำเนินทำนองด้วยลักษณะทางพื้นเท่านั้นส่วนในอัตราจังหวะ 2 ชั้นทางครุมนตรี ตราโมท ในอัตราจังหวะ 3 ชั้นทางครุมนตรี ตราโมท มีการดำเนินทำนองด้วยลักษณะทางพื้นในช่วงแรก และทำนองลักษณะเหลื่อมต่างๆ ในช่วงหลัง โดยมีการใช้ลักษณะทำนองทางพื้นแสดงการจบบทเพลงเหมือนกันส่วนในทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) พบว่ามีการตกแต่งทำนองในช่วงแรกด้วยลักษณะเก็บผสมกับลักษณะทางพื้นในช่วงแรก จากนั้นเป็นการตกแต่งทำนองด้วยการเหลื่อมลักษณะต่างๆ และจบทำนองด้วยลักษณะทางเก็บ และในทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ซึ่งเป็นอัตราจังหวะ 4 ชั้นเพียงทางเดียวนั้น เริ่มดำเนินทำนองด้วยลักษณะทางพื้น จากนั้นดำเนินทำนองด้วยลักษณะเก็บ อันเป็นเอกลักษณ์

ของทางที่มีการใช้ติดต่อกันหลายประโยคในช่วงแรกของบทเพลง จากนั้นตกแต่งทำนองด้วยลักษณะลูกเหลื่อม ลูกขัด ลูกต่อ และจบลงด้วยลักษณะทางพื้น

- บันไดเสียง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในหัวข้อนี้ใช้บันไดเสียงโด

เป็นหลักในการดำเนินทำนอง

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง ในอัตราจังหวะ

ชั้นเดียวทางครุมนตรี ตราไมท มีการย่อนต้นด้วยทำนองเดิม 1 ครั้ง ส่วนทางอื่นนอกจากนี้มีการย่อนต้นในลักษณะ เทียบเปลี่ยนในด้านจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงพบว่ามีจำนวนห้องเพลงเป็นสัดส่วนในแต่ละอัตราจังหวะ ตรงตามหลักการประพันธ์เพลงไทย

2.4 ท่อน 4

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าในอัตราจังหวะชั้นเดียว

และอัตราจังหวะ 2 ชั้น ทางครุมนตรี ตราไมท มีการดำเนินทำนองด้วยลักษณะลักษณะจังหวะเหมือนกัน เป็นความสัมพันธ์ของทำนองในระหว่างอัตราจังหวะ ส่วนในอัตราจังหวะ 3 ชั้นทางครุมนตรี ตราไมท ในทางพระยาประสานดุริยศัพท์(แปลก ประสานศัพท์) และในทางหลวงประดิษฐไพเราะ(ศร ศิลปบรรเลง) มีการใช้ลักษณะเด่นร่วมกัน โดยการใช้ทำนองลักษณะเก็บ ในการเริ่มต้นบทเพลงในช่วงแรก จากนั้นจึงตกแต่งทำนองด้วยลักษณะทำนองต่างๆ ตามเอกลักษณ์ของแต่ละทาง โดยมีการใช้ทำนองลักษณะทางพื้นแสดงการจบบทเพลง เช่นเดียวกัน

- บันไดเสียง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในหัวข้อนี้ใช้บันไดเสียงโด

เป็นหลักในการดำเนินทำนอง

- การย่อนต้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง ในอัตราจังหวะ

ชั้นเดียวทางครุมนตรี ตราไมท มีการย่อนต้นด้วยทำนองเดิม 1 ครั้ง ส่วนทางอื่นนอกจากนี้มีการย่อนต้นในลักษณะ เทียบเปลี่ยนในด้านจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงพบว่ามีจำนวนห้องเพลงเป็นสัดส่วนในแต่ละอัตราจังหวะ ตรงตามหลักการประพันธ์เพลงไทย

2.5 ท่อน 5

- ลักษณะทำนองเพลง จากการวิเคราะห์พบว่าในอัตราจังหวะชั้นเดียว

มีการดำเนินทำนองด้วยลักษณะเก็บตลอดทำนอง ส่วนในอัตราจังหวะ 2 ชั้น และ 3 ชั้น ทางครุมนตรี ตราไมท ตลอดจน ทางพระยาประสานดุริยศัพท์(แปลก ประสานศัพท์) และทางหลวงประดิษฐไพเราะ(ศร ศิลปบรรเลง) มีการใช้ทำนองลักษณะทางพื้นเริ่มต้นและจบเนื้อเพลง นอกจากนี้พบว่าในอัตราจังหวะ 2 ชั้น และอัตราจังหวะ 3 ชั้นทางครุมนตรี ตลอดจนทางพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) ปรากฏทำนองส่วนอื่น อยู่ต่อท้ายเนื้อเพลง อันเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละทางเพื่อเชื่อมเข้าสู่อัตราจังหวะอื่น และการออกลูกหมัดของแต่ละทางนั้น

- บันไดเสียง จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในหัวข้อนี้ใช้บันไดเสียงโดเป็นหลักในการดำเนินทำนอง
- การยกขึ้นและจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลง ในอัตราจังหวะชั้นเดียวทางครุมนตรี ตราโมท มีการยกขึ้นด้วยทำนองเดิม1ครั้งส่วนทางอื่นนอกจากนี้มีการยกขึ้นในลักษณะเที่ยวเปลี่ยน ในด้านจำนวนห้องเพลงตามการบรรเลงพบว่ามีจำนวนห้องเพลงเฉพาะในส่วนของเนื้อเพลงในแต่ละอัตราจังหวะตรงตามสัดส่วนของหลักการประพันธ์เพลงไทย

อภิปรายผล

จากการศึกษาและวิเคราะห์เพลงพม่าห้าท่อนพบว่า ในแต่ละทางมีเอกลักษณ์เป็นของตนเองที่พบเด่นชัดคือในเพลงพม่าห้าท่อน เกา ทาง ครุมนตรี ตราโมทนั้น จะใช้ลักษณะของทำนองลักจังหวะ ย้อยจังหวะ เป็นเอกลักษณ์ของทาง ด้านทางของพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) นั้น มีการใช้ทำนองลักษณะขยักขย่อน เป็นเอกลักษณ์ของทาง ส่วนในทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) มีลักษณะการออกลูกโยนที่ซับซ้อนกว่าทางอื่นๆ เป็นเอกลักษณ์ของทาง

ข้อเสนอแนะ

1. เพลงพม่าห้าท่อนเป็นเพลงที่มีจำนวนทางมากเพลงหนึ่ง ควรจะมีการศึกษาวิเคราะห์ในทางอื่นๆเพิ่มเติม
2. ควรจะมีการศึกษาวิเคราะห์เพลงพม่าห้าท่อนในแง่มุมอื่นๆต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ฐิระพล น้อยนิตย์. (2542). *วิเคราะห์เพลงเรื่องนางหงส์*. ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ถ่ายเอกสาร.
- ณรงค์ชัย ปิฎกฤษต์. (ม.ป.ป.). *สารานุกรมเพลงไทย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์.
- โดม สว่างอารมณ์. (2540). *ศึกษาชีวประวัติและวิเคราะห์ผลงานการประพันธ์เพลงของจางวางทั่ว พาทยโกศล*. ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ถ่ายเอกสาร.
- ทวิสิทธิ์ ไทรวิจิตร. (2522). *สังคีตนิยม*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ธำม คงอิม. (2539). *วิเคราะห์หน้าทับตะโพนและกลองทัดชุดใหม่โรงเรียน*. ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล, ถ่ายเอกสาร.
- บุญช่วย ไส้วัตร. (2538). *การวิเคราะห์เนื้อทำนองหลักของเพลงแขกมอญบางขุนพรหม*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล, ถ่ายเอกสาร.
- บุญเชิด พิณพาทย์. (2540). *ศึกษาเพลงเดี่ยวกราวในสามชั้นทางระนาดเอก*. ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ถ่ายเอกสาร.
- บุญธรรม ตราโมท. (2481). *คำบรรยายวิชาดุริยางคศาสตร์ไทย*. ม.ป.ท. ถ่ายเอกสาร.
- พุทธะ ณ บางช้าง. (2542). *การวิเคราะห์เพลงมอญในพิธีศพ*. ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ถ่ายเอกสาร.
- พูนพิศ อมาตยกุล. (2529). *ดนตรีวิจิตร*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทสยามสมัย จำกัด.
- มนตรี ตราโมท. (2538). *ดนตรีไทย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- _____. (2538). *ม.ต.ปกิณกนิพนธ์*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2540). *ดุริยางคศาสตร์ไทยภาควิชาการ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน.
- มนตรี ตราโมท และวิเชียร กุลตันท. (2523). *ฟังและเข้าใจเพลงไทย*. ม.ป.ท.
- มานพ วิสุทธิแพทย์. (2533). *ดนตรีไทยวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- _____. (2535). *หลักการประพันธ์เพลงไทยเบื้องต้น*. เอกสารประกอบคำสอน. ภาควิชาดุริยางคศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, เอกสารโรเนียว.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2536). *สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทยภาคประวัติและบทร้องเพลงเก่า*. กรุงเทพฯ : บริษัทสหธรรมิก จำกัด.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2540). *สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคคีตะ-ดุริยางค์*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ศิลปากร, กรม. (2539). *โน้ตเพลงไทย เล่ม 3*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

ศิลปากร, กรม. (2542). *วัฒนธรรม อารยธรรม ภูมิปัญญา และเทคโนโลยี*. กรุงเทพฯ : บริษัท มิตี เนตเวิร์ก จำกัด.

สัจด์ ภูเขาทอง. (2524). *การดนตรีไทยและทางเข้าสู่ดนตรีไทย*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาดนตรีศึกษา วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

_____. (2532). *ดนตรีไทยและทางเข้าสู่ดนตรีไทย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์.

อรรณน บรจศิลป์. (2540). *การวิเคราะห์โครงสร้างของทำนองภาษาในดนตรีไทย*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ถ่ายเอกสาร.

อรรณน บรจศิลป์ และคนอื่น ๆ. (2534). *ความคิดและภูมิปัญญาไทยชุด “ดุริยางคศิลป์” งานวิจัย*. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ถ่ายเอกสาร.

อุดม อรุณรัตน์. (2527). *ทฤษฎีเพลงเกา. นครปฐม : สำนักงานอธิการบดีพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัย*

ศิลปากร.

อุทิศ นาคสวัสดิ์. (2522). *ทฤษฎีและปฏิบัติดนตรีไทย*. กรุงเทพฯ : เทพนมิตรการพิมพ์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ใบรับรองนัดเพลง

เรียน คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

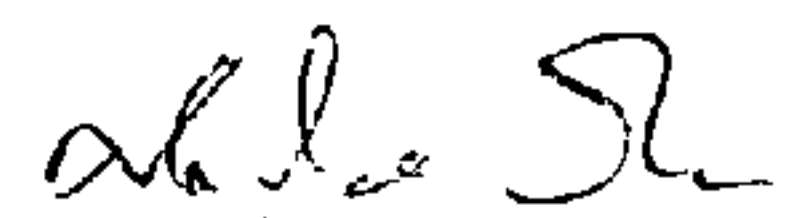
ตามที่ นายบุญเลิศ กร่างสะอาด นิสิตหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
มานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ข้าพเจ้าช่วย
ตรวจสอบโน้ตเพลงมาห้าท่อน แก่ ทางครุมนตรี ตราโมท นั้น ข้าพเจ้าขอรับรองว่าโน้ตเพลงดังกล่าวเป็น
ทางของครุมนตรี ตราโมท จริง

(นายศิลป์ ตราโมท)

เรียน คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

ตามที่ นายบุญเลิศ กร่างสะอาด นิสิตหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
มานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ข้าพเจ้าช่วย
ตรวจสอบโน้ตเพลงพม่าห้าท่อน เกา ทางครุมนตรี ตราโมท นั้น ข้าพเจ้าขอรับรองว่าโน้ตเพลงดังกล่าวเป็น
ทางของครุมนตรี ตราโมท จริง

(นายศักดิ์ชัย ลัดดาอ่อน)

เรียน คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

ตามที่ นายบุญเลิศ กร่างสะอาด นิสิตหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
 มานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ข้าพเจ้าช่วย
 ตรวจสอบโน้ตเพลงพม่าห้าท่อน เกา ทางครุมนตรี ตราโมท นั้น ข้าพเจ้าขอรับรองว่าโน้ตเพลงดังกล่าวเป็น
 ทางของครุมนตรี ตราโมท จริง

(นายไชยยะ ทางมีศรี)

เรียน คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

ตามที่ นายบุญเลิศ กร่างสะอาด นิสิตหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
มานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ข้าพเจ้าช่วยตรวจ
สอบโน้ตเพลงพม่าห้าท่อน 4 ชั้น ทางหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) นั้น ข้าพเจ้าขอรับรองว่าโน้ตเพลง
ดังกล่าวเป็นทางของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) จริง

(ร.ต.ประมวล อรรถชีพ)

ภาคผนวก ข
โน้ตอักษรไทย

เพลงพม่าฉ่อย

1	2	3	4	5	6	7	8
- - - ฅ	- ฅ - ฅ	- ม - ฟ	ฅ ล - ตั	- มั มั มั	- รั - ตั	- - - ล	- ล - ล
9	10	11	12	13	14	15	16
- - - ฅ	- ฅ - ฅ	- ม - ฟ	ฅ ล - ตั	- มั มั มั	- รั - ตั	- - - ล	- ล - ล
17	18	19	20	21	21	23	24
- - - มั	- มั - มั	- ตั ตั ตั	- รั - มั	- ฅ - ลั	- ฅ - มั	มั มั - รั	รั รั - ตั
25	26	27	28	29	30	31	32
- - - มั	- มั - มั	- ตั ตั ตั	- รั - มั	- ฅ - ลั	- ฅ - มั	มั มั - รั	รั รั - ตั
33	34	35	36	37	38	39	40
- ฟ - ล	ฅ ฟ - ด	- ฟ ฅ ล	ท ตั - ตั	- ล - ม	ล ฅ - ล	- รั - ตั	ตั ตั - รั

เพลงเรือบรเทศ

ทำนองที่ 1

1	2	3	4	5	6	7	8
- ช้ - มั	- มั - มั	- รั รั รั	มั ช้ - มั	- ช้ - มั	- มั - มั	- ช้ - มั	- รั - ดั!

ทำนองที่ 2

1	2	3	4	5	6	7	8
- มั - รั	- ดั - ล	- ฟ ช ล	- ดั - รั	- ช - ดั	- รั - มั	- ช้ - มั	- รั - ดั!

ทำนองที่ 3

1	2	3	4	5	6	7	8
- มั - รั	- ดั - รั	- - ดั รั	- มั - -	- มั - รั	- ดั - รั	- - ดั ล	- ดั - -!

เพลงพม่าห้าท่อน เกา

มนตรี ตราโมท

อัตราจังหวะ 3 ชั้น ท่อน 1

1	2	3	4	5	6	7	8
- - - -	- - - -	- มั รั ทั	- ล - รั	- - - -	- - - ท	ล ท รั ท	ล ช - ล
9	10	11	12	13	14	15	16
- - - ชุ	- ชุ - ตั	- มั รั ตั	- ท - ล	- - - -	- - - -	(ดรัม) ช ล	ท ตั รั มั
17	18	19	20	21	22	23	24
ชุ ชุ - ชุ	- - - -	ลั ลั - ลั	- - - -	ทั ทั - ทั	- - - -	ดิดิ - ดิ	- - - -
- - - -	ชุ ชุ - ชุ	- - - -	ลั ลั - ลั	- - - -	ทั ทั - ทั	- - - -	ดิดิ - ดิ
25	26	27	28	29	30	31	32
ทั ทั - ทั	- - - -	ลั ลั - ลั	- - - -	ชุ ชุ - ชุ	- - - -	มั มั - มั	- - - -
- - - -	ทั ทั - ทั	- - - -	ลั ลั - ลั	- - - -	ชุ ชุ - ชุ	- - - -	มั มั - มั
33	34	35	36	37	38	39	40
ชุ ชุ ชุ ชุ	- ลั - -	ชุ ชุ ชุ ชุ	- มั - -	ชุ ชุ ชุ ชุ	- มั - -	รั รั รั รั	- ตั - -
- - ชุ ชุ	- - ลั ลั	- - ชุ ชุ	- - มั มั	- - ชุ ชุ	- - มั มั	- - รั รั	- - ตั ตั
41	42	43	44	45	46	47	48
ช ช ช ช	- ล - -	ท ท ท ท	- ตั - -	-↑ตั - ตั	- - (มั่วตั)	ท ล ช ม	- - - -
- - ช ช	- - ล ล	- - ท ท	- - ตั ตั	- - - -	-↑ตั - ตั	- - (มั่วตั)	ท ล ช ม
49	50	51	52	53	54	55	56
-↓ชุ - ชุ	- - ชุ ชุ	รุ ชุ - ล	- - - -	-↑ทุ - ทุ	- - ทุ ทุ	ฟุ ทุ - ด	- - - -
- - - -	-↓ชุ - ชุ	- - ชุ ชุ	รุ ชุ - ล	- - - -	-↑ทุ - ทุ	- - ทุ ทุ	ฟุ ทุ - ด
57	58	59	60	61	62	63	64
-↓ทุ - ทุ	- - ทุ ทุ	ฟุ ทุ - ด	- - - -	-↑รุ - ร	- - ร ร	ลุ ร - ม	- - - -
- - - -	-↓ทุ - ทุ	- - ทุ ทุ	ฟุ ทุ - ด	- - - -	-↑รุ - ร	- - ร ร	ลุ ร - ม
65	66	67	68	69	70	71	72
ช ช ช ช	- ร - -	ช ช ช ช	- ล - -	รั รั รั รั	- ล - -	ท ท ท ท	- ตั - -
- - ช ช	- - ร ร	- - ช ช	- - ล ล	- - รั รั	- - ล ล	- - ท ท	- - ตั ตั
73	74	75	76	77	78	79	80
ชุ ชุ ชุ ชุ	- มั - -	รั รั รั รั	- ตั - -	-↑ตั - ตั	- - (มั่วตั)	ท ล ช ม	- - - -
- - ชุ ชุ	- - มั มั	- - รั รั	- - ตั ตั	- - - -	-↑ตั - ตั	- - (มั่วตั)	ท ล ช ม

81	82	83	84	85	86	87	88
ช ช ช ช	- ล - -	ท ท ท ท	- ต์ - -	ท ท ท ท	- ล - -	ช ช ช ช	- ม - -
- - ช ช	- - ล ล	- - ท ท	- - ต์ ต์	- - ท ท	- - ล ล	- - ช ช	- - ม ม
89	90	91	92	93	94	95	96
ช ช ช ช	- ล - -	ช ช ช ช	- ม - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ช ช	- - ล ล	- - ช ช	- - ม ม	- - ช ล	ด ร ม ช	ม ร ด ร	ม ช - ด
97	98	99	100	101	102	103	104
- ล ช ม	ช ม ร ด	- ช - ด	- ด ร ม	- ฟ - ช	ล ช ฟ ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช
105	106	107	108	109	110	111	112
- ต์ - ล	- ล ช ฟ	- ด - ฟ	- ฟ ช ล	- ท - ต์	ร้ ต์ ท ล	ช ฟ ช ล	ช ล ท ต์
113	114	115	116	117	118	119	120
ช ล ท ต์	ท ต์ ท ต์	ท ต์ ร้ ม	ร้ ม ร้ ม	ล ท ต์ ร้	ต้ ร้ ต์ ร้	ช ล ท ต์	ท ต์ ท ต์
121	122	123	124	125	126	127	128
ท ล ช ร	ช ล ท ต์	ท ล ช ม	ร้ ต์ ท ต์	ท ล ช ร	ช ล ท ต์	ท ล ช ล	ท ต์ ร้ ม
129	130	131	132	133	134	135	136
ช ช ช ช	- - - -	ล ล ล ล	- - - -	ช ช ช ช	- - ร้ ต์	ท ล ช ม	- - - -
- - - -	ช ช ช ช	- - - -	ล ล ล ล	- - - -	ช ช ช ช	- - ร้ ต์	ท ล ช ม
137	138	139	140	141	142	143	144
ล ล ล ล	- - - -	ม ม ม ม	- - - -	ร ร ร ร	- - ล ช	ฟ ม ร ด	- - - -
- - - -	ล ล ล ล	- - - -	ม ม ม ม	- - - -	ร ร ร ร	- - ล ช	ฟ ม ร ด
145	146	147	148	149	150	151	152
- ร - -	ร ร - -	ท ร ล ท	ร ม - -	- ช - -	ช ช - -	ม ช ร ม	ช ล - -
- - - ร	- - ร ร	- - ท ร	ล ท ร ม	- - - ช	- - ช ช	- - ม ช	ร ม ช ล
153	154	155	156	157	158	159	160
ต้ ต์ ต์ ต์	- ร้ - -	ม ร้ ต์ ร้	ม ช - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ต์ ต์	- - ร้ ร้	- - ม ม	- - - -	- ช - -	ร ม ช ล	ต้ ล ต์ ช	- ล - -
161	162	163	164	165	166	167	168
- ต์ - -	ช ล ต์ ร้	ม ร้ ต์ ร้	- ม - -	ช - ล ช	ล ช - -	ล ช ล ช	- ล - ม
169	170	171	172	173	174	175	176
- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ต์	- - - -	- ต์ ↓ด	- - ↑ต้	- - - ต์
177	178	179	180	181	182	183	184
ล:ดดดด	- - - -	ต้ ต์ ต์ ต์	- - - -	ด ด ด ด	- - - -	ต้ ต์ ต์ ต์	- - - -
- - - -	ด ด ด ด	- - - -	ต้ ต์ ต์ ต์	- - - -	ด ด ด ด	- - - -	ต้ ต์ ต์ ต์

185	186	187	188	189	190	191	192
ดํ ด้ - - - - ด้ ด้	ดํ ด้ - - - - ด้ ด้	ดํ ด้ - - - - ด้ ด้	ดํ ด้ - - - - ด้ ด้	- ↑ ด้ - ด้ - - - ↑ ด้	- ฟ - - - ด้ - ฟ	ด ฟ ช ล - - ด ฟ	ท ด้ - - ช ล ท ด้
193	194	195	196	197	198	199	200
ดํ ด้ ด้ ด้ - - - -	- - - - ดํ ด้ ด้ ด้	ด ด ด ด - - - -	- - - - ด ด ด ด	ดํ ด้ ด้ ด้ - - - -	- - - - ดํ ด้ ด้ ด้	ด ด ด ด - - - -	- - - - ด ด ด ด
201	202	203	204	205	206	207	208
ดํ ด้ - - - - ด้ ด้	ดํ ด้ - - - - ด้ ด้	ดํ ด้ - - - - ด้ ด้	ดํ ด้ - - - - ด้ ด้	- ↑ ด้ - ด้ - - - ↑ ด้	- ช - - - ด้ - ช	ล ช ฟ ม - - ล ช	ร ด - - ฟ ม ร ด : l
209	210	211	212	213	214	215	216
l: ท ล ช ร - - - -	ช ล ท ด้ - - - -	ท ล ช ม - - - -	รํ ด้ ท ด้ - - - -	ท ล ช ล - - - -	ช ฟ ม ช - - - -	ฟ ม ร ม - - - -	ร ด ท ด - - - -
217	218	219	220	221	222	223	224
- - - - ท ล ช ร	- - - - ช ล ท ด้	- - - - ท ล ช ม	- - - - รํ ด้ ท ด้	- - - - ท ล ช ล	- - - - ช ฟ ม ช	- - - - ฟ ม ร ม	- - - - ร ด ท ด
225	226	227	228	229	230	231	232
ท ล ช ร - - - -	ช ล ท ด - - - -	ท ล ช ม - - - -	ร ด ท ด - - - -	ท ล ช ช - - - -	ฟ ม ร ฟ - - - -	ม ร ด ม - - - -	ร ด ท ด - - - -
233	234	235	236	237	238	239	240
- - - - ท ล ช ร	- - - - ช ล ท ด	- - - - ท ล ช ม	- - - - ร ด ท ด	- - - - ท ล ช ช	- - - - ฟ ม ร ฟ	- - - - ม ร ด ม	- - - - ร ด ท ด : l
241	242	243	244	245	246	247	248
l: ท ล ช ร - - - -	ช ล ท ด้ - - - -	ท ล ช ม - - - -	รํ ด้ ท ด้ - - - -	- - - - ท ล ช ล	- - - - ช ฟ ม ช	- - - - ฟ ม ร ม	- - - - ร ด ท ด
249	250	251	252	253	254	255	256
ท ล ช ร - - - -	ช ล ท ด - - - -	ท ล ช ม - - - -	ร ด ท ด - - - -	- - - - ท ล ช ช	- - - - ฟ ม ร ฟ	- - - - ม ร ด ม	- - - - ร ด ท ด : l
257	258	259	260	261	262	263	264
l: ท ล ช ช - - - -	ฟ ม ร ฟ - - - -	ม ร ด ม - - - -	ร ด ท ด - - - -	- - - - ท ล ช ช	- - - - ฟ ม ร ฟ	- - - - ม ร ด ม	- - - - ร ด ท ด : l

265	266	267	268	269	270	271	272
l: ฅ ม ร ม	ร ด พุ ด	- - - -	- - - -	l: ฅ ม ร ด	- - - -	ร ม ร ด	- - - -
- - - -	- - - -	ฅ ม ร ม	ร ด พุ ด: l	- - - -	ฅ ม ร ด	- - - -	ร ม ร ด: l
273	274	275	276	277	278	279	280
ร ม ร ด	ร ม ร ด	ร ม ร ด	ร ม ร ด	- - ร ด	ร ด ร ด	ร ด ร ด	- ร - ด
281	282	283	284	285	286	287	288
- - - -	- ↑ ร - ร	- ร ร -	พุ ร - ม	- - - -	- ↑ ฅ - ฅ	- ฅ ฅ -	ม ฅ - ล
289	290	291	292	293	294	295	296
- - - -	- ↑ ด - ด	- ด - ด	ด - ด - ฅ	- - - -	- ↑ ล - ล	- ล ล -	ฅ ล - ด
297	298	299	300	301	302	303	304
l: - - - ฟ	- - - -	- ฅ - ฟ	- - - ม	- - ร ร	- ด - ร	- ม - ด	- - - ด
305	306	307	308	309	310	311	312
- ม ร ด	- ฅ - ด	- ร - ม	- - - ม	- - ร ร	- ด - ร	- ม - ด	- - - ด: l
313	314	315	316	317	318	319	320
l: - - - -	- - - -	ม ด ร ม	- ฅ ล ด	- - ร - ร	ม - ร - ด	ฅ ม ฅ ร	ม ร ด ล
- - - -	- - - - ด	- - - -	- - - - ด	- - - -	- - - - ด	- - - -	- - - - ด
321	322	323	324	325	326	327	328
- - - -	- - - -	ม ด ร ม	- ม ฅ ล	- - ด - ล	ฅ ม ฅ ล	- - ฅ ล	ด - ร - ม - ด
- - - -	- - - - ด	- - - -	- - - - ด	- - - -	- - - - ด	- - - -	- - - - ด: l
329	330	331	332	333	334	335	336
l: - - - -	- - - -	- ↑ ด - ด	- ร - ม	- - ฅ ม	ร ด ร ม	ร ม ฅ ล	ด - ฅ - -
337	338	339	340	341	342	343	344
- ฅ - -	ด - ล ฅ ม	ร ด ร ม	ร ม ฅ ล	ด - ล ฅ ล	ด - ล ฅ ล	ด - ล ฅ ล	ด - ร - ด: l
345	346	347	348	349	350	351	352
l: - - - -	- - - -	- ม - ร	- ม - ฅ	- - - -	- ด - ล	- ฅ - ม	ฅ - ม - ร
353	354	355	356	357	358	359	360
- - - -	- ม - ร	- ด - ล	ด - ล - ฅ	- ม ฅ ม	- ฅ - ล	ด - ด - ฅ	- ล - ด: l
361	362	363	364	365	366	367	368
- - - -	- - - -	- ม - ร	- ม - ฅ	- - - -	- ด - ล	- ฅ - ม	ร - ด - ร
369	370	371	372	373	374	375	376
ม - ม - ม - ม	- ฅ - -	ด - ด - ด - ด	- ร - -	ล - ล - ล - ล	- ด - -	ฅ ฅ ฅ ฅ	- ล - -
- - ม - ม	- - ฅ ฅ	- - ด - ด	- - ร - ร	- - ล - ล	- - ด - ด	- - ฅ ฅ	- - ล - ล

377	378	379	380	381	382	383	384
- มั รั ด้	มั รั ด้ ฅ	รั ด้ ฅ ฅ	ด้ ฅ ฅ ม	- ม - ฅ	ฅ ฅ - ม	ม ม - ฅ	ฅ ฅ - ฅ
385	386	387	388	389	390	391	392
- รั ด้ ฅ	ด้ ฅ ฅ ม	- ฅ - ม	ฅ ฅ - ฅ	- - ด้ ฅ	ด้ ฅ ฅ ม	ฅ ม ฅ ฅ	ฅ ม ฅ ฅ
393	394	395	396	397	398	399	400
- ฅ - -	- ฅ - -	- ม - -	- ฅ - -	- ฅ - -	- ม - -	- ฃ - -	- ฅ - -
- - - ฅ	- - - ฅ	- - - ม	- - - ฅ	- - - ฅ	- - - ม	- - - ฃ	- - - ฅ
401	402	403	404	405	406	407	408
- ม - -	- ฃ - -	- ฅ - -	- ม - -	- ฃ - -	- ฅ - -	- ฅ - -	- ฃ - -
- - - ม	- - - ฃ	- - - ฅ	- - - ม	- - - ฃ	- - - ฅ	- - - ฅ	- - - ฃ
409	410	411	412	413	414	415	416
- ฅ - -	- ฅ - -	- ฃ - -	- ฅ - -	- ฅ - -	- ฃ - -	- ด้ - -	- ฅ - -
- - - ฅ	- - - ฅ	- - - ฃ	- - - ฅ	- - - ฅ	- - - ฃ	- - - ด้	- - - ฅ
417	418	419	420	421	422	423	424
- ฃ - -	- ด้ - -	- รั - -	- ฃ - -	- ด้ - -	- รั - -	- - - -	- - - -
- - - ฃ	- - - ด้	- - - รั	- - - ฃ	- - - ด้	- - - รั	- ฅ ฅ ฅ	ฅ ฃ ด้ รั
425	426	427	428	429	430	431	432
- - - -	- รั ↓ ฅ	- - - ↑ รั	- - - รั	- ฅ ฅ ม	- ฅ - ม	- ฅ ฅ ม	- ฅ - ฅ
433	434	435	436	437	438	439	440
!:- - - -	- - - -	- ฅ - ฅ	- - - ฃ	- - - -	- ฅ - ฅ	- ฅ - ฅ	- - - ฅ
441	442	443	444	445	446	447	448
- - - -	- - - -	- ฅ - ฅ	- ฅ - ฅ	- ฃ - ฅ	- ฅ - ฅ	- - - ฃ	- - - ฅ
449	450	451	452	453	454	455	456
- - - -	- - - -	- ฃ ฃ ฃ	- รั - -	- ฅ - -	ฅ ฅ ฃ ฃ	ฅ ฅ ฅ ฃ	- ฅ - ฅ
457	458	459	460	461	462	463	464
- - - -	- - - ฅ	- ฅ ฅ ฅ	- ฅ - ฅ	- ฃ - รั	- ด้ - ฃ	- - ฅ ฅ	ฃ ฅ - ฅ
465	466	467	468	469	470	471	472
- - - -	- ฅ - ด้	- - - -	- ฅ - ฅ	ด้ ฅ ฅ ฃ	- ฅ - -	ฃ ฅ - ฃ	- ฅ ฅ ฅ
473	474	475	476	477	478	479	480
- - - -	- - - ฅ	- ฅ ฅ ฅ	- ฅ - ฅ	- ฅ - ฅ	- ฅ - ฅ	- - - ฃ	- - - ฅ
481	482	483	484	485	486	487	488
- - - -	- - - -	- - - ด้	- - - ฅ	- - - -	- ฅ - ฃ	- ฃ - ฅ	ฃ ฃ ม ฅ

489	490	491	492	493	494	495	496
- ด ร ม	ช ม ร ด	ร ด ล ุ ด	- ร - พ	- - - -	- - - - ล	- - ช พ	- ม - ร
497	498	499	500	501	502	503	504
- ม - -	ร ด - ร	- - - - ด	- - - - ล	- - - -	- ด - ร	- ม - ล	- ด - ร
505	506	507	508	509	510	511	512
[- - - -	- - - - ร	- ร ร ร	- ร - ร	- ด ร ม	- ร - ม	- ด ร ม	- ด - ร]:!
513	514	515	516	517	518	519	520
ล:ร ร ม ร	- - - -	ร ร ม ร	- - - -	ร ร ม ร	- - ล ล	ด ั ล ช ม	- - - -
- - - -	ร ร ม ร	- - - -	ร ร ม ร	- - - -	ร ร ม ร	- - ล ล	ด ั ล ช ม
521	522	523	524	525	526	527	528
ม ม ช ม	- - - -	ม ม ช ม	- - - -	ม ม ช ม	- - ช ช	ล ช ม ร	- - - -
- - - -	ม ม ช ม	- - - -	ม ม ช ม	- - - -	ม ม ช ม	- - ช ช	ล ช ม ร:!
529	530	531	532	533	534	535	536
ล:ร ร ม ร	- - ล ล	ด ั ล ช ม	- - - -	ม ม ช ม	- - ช ช	ล ช ม ร	{-- ล ล}
- - - -	ร ร ม ร	- - ล ล	ด ั ล ช ม	- - - -	ม ม ช ม	- - ช ช	ล ช ม ร:!
537	538	539	540	541	542	543	544
ด ั ล ช ม	- - ช ช	ล ช ม ร	- - ม ม	ช ม ร ด	- - ร ร	ม ร ด ล	- - - -
- - ล ล	ด ั ล ช ม	- - ช ช	ล ช ม ร	- - ม ม	ช ม ร ด	- - ร ร	ม ร ด ล
545	546	547	548	549	550	551	552
- ล ช ม	ช ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด
553	554	555	556	557	558	559	560
- ร ั - ท	- ล - ช	ช ช - ล	ล ล - ท	- ร ั - ม ั	- ร ั - ท	ท ท - ล	ล ล - ช
561	562	563	564	565	566	567	568
- พ - ช	ล ช พ ม	ร ด ร ม	ร ม พ ช	- พ ม ร	- ม - ช	- ม - พ	ช ล - ด ั
569	570	571	572	573	574	575	576
- ร ั - ท	- ล - ช	ช ช - ล	ล ล - ท	- ร ั - ม ั	- ร ั - ท	ท ท - ล	ล ล - ช
577	578	579	580	581	582	583	584
- พ - ช	ล ช พ ม	ร ด ร ม	ร ม พ ช	- พ ม ร	- ม - ช	- ม - พ	ช ล - ด ั
585	586	587	588	589	590	591	592
ช ช ช ด ั	ท ล ท ด ั	- - - -	- - - -	ร ั ล ร ั ด ั	ท ล ท ด ั	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ช ช ช ด ั	ท ล ท ด ั	- - - -	- - - -	ร ั ล ร ั ด ั	ท ล ท ด ั

593	594	595	596	597	598	599	600
ช ช ช ดั - - - -	ท ล ท ดั - - - -	- - - - ช ช ช ดั	- - - - ท ล ท ดั	ร้ ล ร้ ดั - - - -	ท ล ท ดั - - - -	- - - - ร้ ล ร้ ดั	- - - - ท ล ท ดั
601	602	603	604	605	606	607	608
ช ดั ท ล - - ช ดั	ท ดั - - ท ล ท ดั	ร้ ดั ท ล - - ร้ ดั	ท ดั - - ท ล ท ดั	ช ดั ท ล - - ช ดั	ท ดั - - ท ล ท ดั	ร้ ดั ท ล - - ร้ ดั	ท ดั - - ท ล ท ดั
609	610	611	612	613	614	615	616
- ชั - - - - - ชั	- มั - - - - - มั	- ร้ - - - - - ร้	- ดั - - - - - ดั	- ร้ - - - - - ร้	- ดั - - - - - ดั	- ท - - - - - ท	- ล - - - - - ล
617	618	619	620	621	622	623	624
- ร้ - - - - - ร้	- มั - - - - - มั	- ร้ - - - - - ร้	- ท - - - - - ท	- ร้ - - - - - ร้	- ท - - - - - ท	- ล - - - - - ล	- ช - - - - - ช
625	626	627	628	629	630	631	632
ล ล ดั ล - - ล ล	ช ม - - ดั ล ช ม	ดั ดั ร้ ดั - - ดั ดั	ล ช - - ร้ ดั ล ช	ร ร ม ร - - ร ร	ด ล - - ม ร ด ล	ม ม ช ม - - ม ม	ร ด - - ช ม ร ด
633	634	635	636	637	638	639	640
ล ล - ม - - - -	ร ม ช ด - - - -	- - - - ล ล - ม	- - - - ร ม ช ด	ช ช ช ม - - - -	ร ม ช ด - - - -	- - - - ช ช ช ม	- - - - ร ม ช ด
641	642	643	644	645	646	647	648
ท ล ช ร - - - -	ท ล ท ดั - - - -	- - - - ท ล ช ร	- - - - ท ล ท ดั	ร้ มั ร้ ดั - - - -	ร้ ดั ท ล - - - -	- - - - ร้ มั ร้ ดั	- - - - ร้ ดั ท ล
649	650	651	652	653	654	655	656
- ท - - - - - ท	- ร้ - - - - - ร้	- ช - - - - - ช	- ล - - - - - ล	- ม - - - - - ม	- ช - - - - - ช	- ร - - - - - ร	- ม - - - - - ม
657	658	659	660	661	662	663	664
- ช - - - - - ช	- ม - - - - - ม	- ร - - - - - ร	- ด - - - - - ด	- ช - - - - - ช	- ด - - - - - ด	- ร - - - - - ร	- ม - - - - - ม
665	666	667	668	669	670	671	672
- ช - - - - - ช	- ร - - - - - ร	- ช - - - - - ช	- ล - - - - - ล	- ร้ - - - - - ร้	- ล - - - - - ล	- ท - - - - - ท	- ดั - - - - - ดั

673	674	675	676	677	678	679	680
- ឡ - -	- ម៉ - -	- រ៉ - -	- ត់ - -	- ឡ - ត់	- - ឡ ត	ត ត់ រ៉ ម៉	- - - -
- - - ឡ	- - - ម៉	- - - រ៉	- - - ត់	- - - -	- ឡ - ត់	- - ឡ ត	ត ត់ រ៉ ម៉
681	682	683	684	685	686	687	688
- ឡ - ម៉	- - ត់ ម៉	រ៉ ត់ រ៉ ត់	- - - -	- ឡ - ត់	- - ម៉ រ៉	ត់ ត ត់ ត	- - - -
- - - -	- ឡ - ម៉	- - ត់ ម៉	រ៉ ត់ រ៉ ត់	- - - -	- ឡ - ត់	- - ម៉ រ៉	ត់ ត ត់ ត
689	690	691	692	693	694	695	696
- ឡ - ត	- - រ៉ ត់	ត ឡ ត ឡ	- - - -	- ឡ - ឡ	- - ត់ ត	ឡ ម ឡ ម	- - - -
- - - -	- ឡ - ត	- - រ៉ ត់	ត ឡ ត ឡ	- - - -	- ឡ - ឡ	- - ត់ ត	ឡ ម ឡ ម
697	698	699	700	701	702	703	704
- ឡ - ម	- - រ ម	ឡ ត ឡ ត	- - - -	- ឡ - ឡ	- - ត់ ឡ	ត ត់ ត ត់	- - - -
- - - -	- ឡ - ម	- - រ ម	ឡ ត ឡ ត	- - - -	- ឡ - ឡ	- - ត់ ឡ	ត ត់ ត ត់
705	706	707	708	709	710	711	712
- ឡ - ត	- - ឡ ត	ត់ រ៉ ត់ រ៉	- - - -	- ឡ - ត់	- - ម៉ ត់	រ៉ ម៉ រ៉ ម៉	- - - -
- - - -	- ឡ - ត	- - ឡ ត	ត់ រ៉ ត់ រ៉	- - - -	- ឡ - ត់	- - ម៉ ត់	រ៉ ម៉ រ៉ ម៉
713	714	715	716	717	718	719	720
ម៉ ម៉ ម៉ ម៉	- - - -	ម៉ ម៉ ម៉ ម៉	- - - -	ម៉ ម៉ ម៉ ម៉	- - - -	ម៉ ម៉ ម៉ ម៉	- - - -
- - - -	ម៉ ម៉ ម៉ ម៉	- - - -	ម៉ ម៉ ម៉ ម៉	- - - -	ម៉ ម៉ ម៉ ម៉	- - - -	ម៉ ម៉ ម៉ ម៉
721	722	723	724	725	726	727	728
ម៉ ម៉ - -	ម៉ ម៉ - -	ម៉ ម៉ - -	ម៉ ម៉ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ម៉ ម៉	- - ម៉ ម៉	- - ម៉ ម៉	- - ម៉ ម៉	- - - -	- ម៉ - ឡ ម	- - - ឡ ម	- - - ម៉
729	730	731	732	733	734	735	736
រ៉ ត់ ត ឡ	ត់ ត ឡ ម	ត ឡ ម រ	ឡ ម រ ត	- ត ត ឡ	- ម រ ត	- ឡ - ត	- ត រ ម
737	738	739	740	741	742	743	744
- ត រ ម	- ឡ - ត	- ត់ - ត	- ឡ - ម	- ឡ - ត់	- រ៉ - ម៉	- ឡ - ម៉	- រ៉ - ត់
745	746	747	748	749	750	751	752
រ ម ឡ ត	ឡ ត - -	ម៉ រ៉ ត់ ត	ត់ ត - -	រ ម ឡ ត	ឡ ត - -	ឡ ត ត់ រ៉	ត់ រ៉ - -
- - រ ម	ឡ ត ឡ ត	- - ម៉ រ៉	ត់ ត ត់ ត	- - រ ម	ឡ ត ឡ ត	- - ឡ ត	ត់ រ៉ ត់ រ៉
753	754	755	756	757	758	759	760
- ម ឡ ត	ឡ ត ឡ ត	ឡ ម ឡ ត	ឡ ត ត់ រ៉	- ម ឡ ត	ឡ ត ត់ រ៉	ម៉ រ៉ ត់ ត	ត់ រ៉ - ត់

อัตราจังหวะ 3 ชั้น ท่อน 2

1	2	3	4	5	6	7	8
- มั รั ท	- ล - รั	- มั - รั	- ท - ล	- ด ร ม	- ช - ล	- ท - ล	- ช - ม
9	10	11	12	13	14	15	16
- ช - ด	- ด ร ม	- ล ช ม	ช ม ร ด	- ท ลุ ช	- ม ร ด	- ช - ด	- ด ร ม
17	18	19	20	21	22	23	24
- ด ร ม	ร ช ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ด ล ช ฟ	ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร
25	26	27	28	29	30	31	32
- ล ช ม	ช ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด
33	34	35	36	37	38	39	40
ท มั รั ท	รั ท - -	มั รั ท ล	ท ล - -	รั ท ล ช	ล ช - -	ท ล ช ม	ช ม - -
- - ท มั	รั ท รั ท	- - มั รั	ท ล ท ล	- - รั ท	ล ช ล ช	- - ท ล	ช ม ช ม
41	42	43	44	45	46	47	48
ช ด ร ม	ร ม - -	ช ม ร ด	ร ด - -	ช ลุ ท ด	ท ด - -	ม ด ร ม	ร ม - -
- - ช ด	ร ม ร ม	- - ช ม	ร ด ร ด	- - ช ลุ	ท ด ท ด	- - ม ด	ร ม ร ม
49	50	51	52	53	54	55	56
ช ร ม ช	ม ช - -	ร ม ช ล	ช ล - -	ด ช ล ด	ล ด - -	ช ล ด รั	ด รั - -
- - ช ร	ม ช ม ช	- - ร ม	ช ล ช ล	- - ด ช	ล ด ล ด	- - ช ล	ด รั ด รั
57	58	59	60	61	62	63	64
- ล ช ม	ช ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด

อัตราจังหวะ 3 ชั้น ท่อน 3

1	2	3	4	5	6	7	8
- - - มั	- มั - มั	- ช - มั	- รั - ด	- มั มั มั	- รั - ด	ด ด - ท	ท ท - ล
9	10	11	12	13	14	15	16
- รั ด ล	ด ล ช ม	- ร - ม	ล ช - ล	- - ด ล	ด ช ล ม	ช ม ล ช	ล ม ช ร
17	18	19	20	21	22	23	24
- ด ร ม	ร ม ฟ ช	ฟ ล ช ฟ	ช ฟ ม ร	ด ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด	ม ร ด ล
25	26	27	28	29	30	31	32
- ล ช ม	ช ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด

33	34	35	36	37	38	39	40
ม้ ต้ ร้ ม้ - - ม้ ต้	ร้ ม้ - - ร้ ม้ ร้ ม้	ต้ ม้ ร้ ต้ - - ต้ ม้	ร้ ต้ - - ร้ ต้ ร้ ต้	ช ล ท ต้ - - ช ล	ท ต้ - - ท ต้ ท ต้	ร้ ต้ ท ล - - ร้ ต้	ช ล - - ท ล ช ล
41	42	43	44	45	46	47	48
ล ฟ ช ล - - ล ฟ	ช ล - - ช ล ช ล	ต้ ล ช ฟ - - ต้ ล	ช ฟ - - ช ฟ ช ฟ	ด ร ม ฟ - - ด ร	ม ฟ - - ม ฟ ม ฟ	ช ฟ ม ร - - ช ฟ	ด ร - - ม ร ด ร
49	50	51	52	53	54	55	56
ช ช - - - - ช ช	ล ล - - - - ล ล	ด ด - - - - ด ด	ร ร - - - - ร ร	ม ม - - - - ม ม	ฟ ฟ - - - - ฟ ฟ	ช ช - - - - ช ช	ล ล - - - - ล ล
57	58	59	60	61	62	63	64
- ล ช ม	ช ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด

อัตราจังหวะ 3 ชั้น ท่อน 4

1	2	3	4	5	6	7	8
ช ร ช ม	ช ล ช ม	ช ร ช ม	ช ล ช ม	ล ช ต้ ล	ต้ ช ล ม	ช ม ล ช	ล ม ช ร
9	10	11	12	13	14	15	16
- ช - ด	- ด ร ม	- ล ช ม	ช ม ร ด	- ท ล ช	- ม ร ด	- ช - ด	- ด ร ม
17	18	19	20	21	22	23	24
- ด ร ม	ร ช ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ต้ ล ช ฟ	ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร
25	26	27	28	29	30	31	32
- ล ช ม	ช ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด
33	34	35	36	37	38	39	40
ต้ ต้ ต้ ร	ช ช ช ม	ล ล ล ร	ช ช ช ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ล ช ต้ ล	ต้ ช ล ม	ช ม ล ช	ล ม ช ร
41	42	43	44	45	46	47	48
ต้ ล ช ม	ช ม - -	ช ม ร ด	ร ด - -	ช ล ท ด	ท ด - -	ท ด ร ม	ร ม - -
- - ต้ ล	ช ม ช ม	- - ช ม	ร ด ร ด	- - ช ล	ท ด ท ด	- - ท ด	ร ม ร ม
49	50	51	52	53	54	55	56
ช ม - ช	- ม - ช	ล ต้ - ล	- - - -	ต้ ล - ต้	- ล - ต้	ร้ ม้ - ร้	- - - -
- - - -	ช ม - ช	- ม - ช	ล ต้ - ล	- - - -	ต้ ล - ต้	- ล - ต้	ร้ ม้ - ร้
57	58	59	60	61	62	63	64
- ล ช ม	ช ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด

อัตราจังหวะ 3 ชั้น ท่อน 5

1	2	3	4	5	6	7	8
- ท - ล	- ช - ม	- ด ร ม	- ช - ล	- ล - ช	ช ช - ล	ล ล - ดั	ดั ดั - รั
9	10	11	12	13	14	15	16
ม่ ดั มั รั	ม่ ดั รั ล	ดั ล รั ดั	รั ล ดั ช	ล ช ดั ล	ดั ช ล ม	ช ม ล ช	ล ม ช ร
17	18	19	20	21	22	23	24
ด ร ม ช	ม ล ม ช	ร ม ช ล	ช ดั ช ล	ม ช ล ดั	ล รั ล ดั	ช ล ดั รั	ดั มั ดั รั
25	26	27	28	29	30	31	32
- ล ช ม	ช ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด
33	34	35	36	37	38	39	40
ม ม ม ม	- ช - -	ดั ดั ดั ดั	- ล - -	ช ช ช ช	- มั - -	ชั ชั ชั ชั	- รั - -
- - ม ม	- - ช ช	- - ดั ดั	- - ล ล	- - ช ช	- - มั มั	- - ชั ชั	- - รั รั
41	42	43	44	45	46	47	48
รั รั มั รั	ดั ล - -	ดั ดั รั ดั	ล ช - -	ล ล ดั ล	ช ม - -	ช ช ล ช	ม ร - -
- - รั รั	ม่ รั ดั ล	- - ดั ดั	รั ดั ล ช	- - ล ล	ดั ล ช ม	- - ช ช	ล ช ม ร
49	50	51	52	53	54	55	56
ช ร ม ช	ม ช - -	ร ม ช ล	ช ล - -	ดั ช ล ดั	ล ดั - -	ช ล ดั รั	ดั รั - -
- - ช ร	ม ช ม ช	- - ร ม	ช ล ช ล	- - ดั ช	ล ดั ล ดั	- - ช ล	ดั รั ดั รั
57	58	59	60	61	62	63	64
- ล ช ม	ช ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด
65	66	67	68	69	70	71	72
- ท ล ช	- ล - ช	- ม - ช	- ล - ดั	- ชั - มั	- รั - ดั	ดั ดั - รั	รั รั - มั
73	74	75	76	77	78	79	80
- ม ช ล	- ดั - รั	- มั - รั	- ดั - ล	- - - ช	- - - ล	- - - ดั	- - - รั

อัตราจังหวะ 2 ชั้น ท่อน 1

1	2	3	4	5	6	7	8
- - - -	- - - ตั้	- - - -	- - - ตั้	- - - -	- ตั้ - ↓ด	- - - ↑ตั้	- - - ตั้
9	10	11	12	13	14	15	16
- ล ข ล	ตั้ ล ข ล	ตั้ ล ข ล	- ตั้ - -	ม่ รั้ ตั้ รั้	ม่ รั้ ตั้ รั้	ม่ รั้ ตั้ รั้	- มั้ - -
17	18	19	20	21	22	23	24
ล ข ฟ ข	ล ข ฟ ข	ล ข ฟ ข	ฟ ม - -	ม ร ด ร	ม ร ด ร	ม ร ด ร	- ด - -
25	26	27	28	29	30	31	32
ด ล ข ล	ด ล ข ล	ด ล ข ล	- ด - -	ม ร ด ร	ม ร ด ร	ม ร ด ร	- ม - -
33	34	35	36	37	38	39	40
ล ข ฟ ข	ล ข ฟ ข	ล ข ฟ ข	ฟ ม - -	ม ร ด ร	ม ร ด ร	ม ร ด ร	- ด - -
41	42	43	44	45	46	47	48
ตั้ ล ข ล	- ตั้ - -	ม่ รั้ ตั้ รั้	- มั้ - -	ล ข ฟ ข	ฟ ม - -	ม ร ด ร	ม ด - -
49	50	51	52	53	54	55	56
ด ล ข ล	- ด - -	ม ร ด ร	- ม - -	ล ข ฟ ข	ฟ ม - -	ม ร ด ร	ม ด - -
57	58	59	60	61	62	63	64
ล ฟ ข ล	- ข ข ข	ล ข ฟ ม	- - ร ม	ข ม ร ด	ม ร ด ร	ม ร ด ร	- ด - -
65	66	67	68	69	70	71	72
ล ฟ ข ล	- ข ข ข	ล ข ฟ ม	- - ร ม	ข ม ร ด	ม ร ด ร	ม ร ด ร	- ด - -
73	74	75	76	77	78	79	80
- ม - ข	- ล ด ร	ม ร ด ร	- ม - -	ม - ข ล	ข ล ตั้ รั้	ม่ รั้ ตั้ รั้	- ตั้ - -
81	82	83	84	85	86	87	88
- มั้ - ข	- ล ตั้ รั้	ม่ รั้ ตั้ รั้	- มั้ - -	ม - ข ล	ข ล ตั้ รั้	ม่ รั้ ตั้ รั้	- ตั้ - - :l
89	90	91	92	93	94	95	96
l:- ตั้ ตั้ ตั้	- ข - ล	ตั้ - ตั้ ข	- ล - ตั้	- ข - ล	- ตั้ - ข	- ล - ตั้	- - - -
97	98	99	100	101	102	103	104
- ตั้ ตั้ ตั้	- ข - ล	ตั้ - ตั้ ข	- ล - ตั้	- ข - ล	- ตั้ - ข	- ล - ตั้	- - - -
105	106	107	108	109	110	111	112
- ล ข ม	ข ม ร ด	- ข - ด	- ด ร ม	ร ม ฟ ข	ฟ ล ฟ ข	ม ฟ ร ม	ด ร ข ด
113	114	115	116	117	118	119	120
ตั้ ล ข ล	ตั้ ล ข ล	ตั้ ล ข ล	- ตั้ - -	ม่ รั้ ตั้ รั้	ม่ รั้ ตั้ รั้	ม่ รั้ ตั้ รั้	- ตั้ - - :l

121	122	123	124	125	126	127	128
- ฐ - -	ม ฐ - ม	- - ฐ ด	- ล - ฐ	- - - -	- ด - ม	- - - ฐ	- ด - ล
129	130	131	132	133	134	135	136
- ฐ ด ล	ด ล ฐ ม	- ร - ม	ล ฐ - ล	- - ด ล	ด ฐ ล ม	ฐ ม ล ฐ	ล ม ฐ ร
137	138	139	140	141	142	143	144
- ด ร ม	ร ฐ ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ฐ	- ฟ ฐ ล	ด ล ฐ ฟ	ฐ ล ฐ ฟ	ฐ ฟ ม ร
145	146	147	148	149	150	151	152
ด ล ฐ ม	ล ฐ ม ร	ฐ ม ร ด	ม ร ด ฐ	ร ฐ ล ฐ	ล ฐ ล ฐ	ล ฐ ล ฐ	- ด - ร
153	154	155	156	157	158	159	160
- - - -	- - - ฐ	- - ล ฐ	ล ด - ร	- - - -	- ฐ - ↓ ร	- - - ↑ ฐ	- - - ฐ
161	162	163	164	165	166	167	168
ล :- - - -	- - ร ร	- ม - ร	- ด - ล	- ฐ - ล	- ด - ร	- ม - -	(มรด) - ล
169	170	171	172	173	174	175	176
- - ด ด	- ฐ - ด	- ล - ด	- ร - ฟ	- ฐ - ล	- ด - ร	- ม - -	(มรด) - ร : ล
177	178	179	180	181	182	183	184
ล :- - - ด	- - - ฐ	- - - ม	- - - ฐ	- ม - ฐ	- ด - ฐ	- ด ล ด	- ล - -
185	186	187	188	189	190	191	192
ฐ ด ล ด	- ล - ด	- ล ฐ ด	- ล - ฐ	- ฟ - ฐ	- ล - ร	- ม - -	(มรด) - ร : ล
193	194	195	196	197	198	199	200
ล :- - - -	- - ร ร	- ม - ร	- ด - ฟ	- ฐ - ล	- - - ฐ	- ล - -	- ฐ - ด
201	202	203	204	205	206	207	208
- - ฐ ฐ	- ม - ฐ	- ด - ล	- ร - ฟ	- ฐ - ล	- ด - ร	- ม - -	(มรด) - ร : ล
209	210	211	212	213	214	215	216
ฐ ฐ ล ฐ	- - - -	ร ร ม ร	- - - -	ฐ ฐ ล ฐ	- - - -	ร ร ม ร	- - - -
- - - -	ฐ ฐ ล ฐ	- - - -	ร ร ม ร	- - - -	ฐ ฐ ล ฐ	- - - -	ร ร ม ร
217	218	219	220	221	222	223	224
ฐ ฐ ล ฐ	- - - -	ฐ ฐ ม ฐ	- - - -	ฐ ฐ ล ฐ	- - - -	ร ร ม ร	- - - -
- - - -	ฐ ฐ ล ฐ	- - - -	ฐ ฐ ม ฐ	- - - -	ฐ ฐ ล ฐ	- - - -	ร ร ม ร
225	226	227	228	229	230	231	232
ฐ ฟ ม ร	- - - -	ด ฟ ม ร	- - - -	ฐ ฟ ม ร	- - - -	ด ฟ ม ร	- - - -
- - - -	ฐ ฟ ม ร	- - - -	ด ฟ ม ร	- - - -	ฐ ฟ ม ร	- - - -	ด ฟ ม ร

233	234	235	236	237	238	239	240
ช พ ม ร	ช พ ม ร	ช พ ม ร	ช พ ม ร	- - ม ร	ม ร ม ร	ม ร ม ร	- ม - ร
241	242	243	244	245	246	247	248
- พ ช ล	- ดั - รั	- มั - รั	- ดั - ล	- ช - ดั	- รั - มั	- ชั - มั	- รั - ดั
249	250	251	252	253	254	255	256
- ช - ช	- - ล ท	- รั - ท	- ล - ช	- พ ม ร	- ม - ช	- ม - พ	ช ล - ดั
257	258	259	260	261	262	263	264
- ช - ช	- - ล ท	- รั - ท	- ล - ช	- พ ม ร	- ม - ช	- ม - พ	ช ล - ดั
265	266	267	268	269	270	271	272
ช ดั ท ล	ท ดั - -	รั ดั ท ล	ท ดั - -	ช ดั ท ล	ท ดั - -	รั ดั ท ล	ท ดั - -
- - ช ดั	ท ล ท ดั	- - รั ดั	ท ล ท ดั	- - ช ดั	ท ล ท ดั	- - รั ดั	ท ล ท ดั
273	274	275	276	277	278	279	280
- - ช ล	ท ดั ท ดั	ท ดั ท ดั	ท ดั ท ดั	มั รั ดั มั	รั ดั ท รั	ดั ท ล ดั	ท ล ช ล
281	282	283	284	285	286	287	288
- ร - ช	- ช ล ท	- รั - ท	- ท ล ช	- ด ร ม	ร ม ช ร	ม ร ด ล	ด ร - ด
289	290	291	292	293	294	295	296
ช ม ร ม	ช ด - -	ช ม ร ม	ช ด - -	ช ร ช ล	ท ดั - -	รั มั รั ดั	ท ล - -
- - ช ม	ร ม ช ด	- - ช ม	ร ม ช ด	- - ช ร	ช ล ท ดั	- - รั มั	รั ดั ท ล
297	298	299	300	301	302	303	304
- ↑ ท - ท	- ล - -	- ↑ ช - ช	- ม - -	- ↑ ร - ร	- ด - -	- ↑ ร - ร	- ม - -
- - ท ท	- - ล ล	- - ช ช	- - ม ม	- - ร ร	- - ด ด	- - ร ร	- - ม ม
305	306	307	308	309	310	311	312
- ช - -	- ล - -	- ท - -	- ดั - -	- ช - -	- ดั - -	ช ล ท ดั	รั มั - -
- - ช ช	- - ล ล	- - ท ท	- - ดั ดั	- - ช ช	- - ดั ดั	- - รั รั	- - มั มั
313	314	315	316	317	318	319	320
ดั มั รั ดั	รั ดั - -	มั รั ดั ล	ดั ล - -	รั ดั ล ช	ล ช - -	ดั ล ช ม	ช ม - -
- - ดั มั	รั ดั รั ดั	- - มั รั	ดั ล ดั ล	- - รั ดั	ล ช ล ช	- - ดั ล	ช ม ช ม
321	322	323	324	325	326	327	328
ร ม ช ล	ช ล - -	ดั ช ล ดั	ล ดั - -	ช ล ดั รั	ดั รั - -	มั ดั รั มั	รั มั - -
- - ร ม	ช ล ช ล	- - ดั ช	ล ดั ล ดั	- - ช ล	ดั รั ดั รั	- - มั ดั	รั มั รั มั

329	330	331	332	333	334	335	336
ม่ ม่ - - - - ม่ ม่	ม่ ม่ - - - - ม่ ม่	ม่ ม่ - ฐ - - ม่ ม่	- ฐ - - - ฐ - ฐ	- - - ม่ - - - -	- ฐ - - - ม่ - ฐ	ม่ ฐ - ม่ - - ม่ ฐ	ม่ ม่ - - - ม่ - ม่
337	338	339	340	341	342	343	344
- ล ฆ ม	ฆ ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ฆ - ล	- ฆ - ม	ม ม - ร	ร ร - ด
353	354	355	356	357	358	359	360
ช ล ท ด์ - - ช ล	ท ด์ - - ท ด์ ท ด์	ท ด์ ฐ ม่ - - ท ด์	ฐ ม่ - - ฐ ม่ ฐ ม่	- - - - - ม ช ล	- - - - ช ล ด์ ฐ	- - - - ม่ ฐ ด์ ล	- - - - ด์ ฐ - ด์

อัตราจังหวะ 2 ชั้น ท่อน 2

1	2	3	4	5	6	7	8
- - - ท	- - - ล	- - - ฆ	- - - ม	- ล ฆ ม	ฆ ม ร ด	- ฆ - ด	- ด ร ม
9	10	11	12	13	14	15	16
- ล - ฆ	ฆ ฆ - ล	ล ล - ด์	ด์ ด์ - ฐ	- ฆ - ด์	- ฐ - ม่	- ฆ - ม่	- ฐ - ด์
17	18	19	20	21	22	23	24
ฐ ม่ ฐ ด์ - - ฐ ม่	ท ล - - ฐ ด์ ท ล	ฐ ด์ ท ล - - ฐ ด์	ฆ ม - - ท ล ฆ ม	ล ฆ ฟ ม - - ล ฆ	ร ด - - ฟ ม ร ด	ช ล ท ด - - ช ล	ร ม - - ท ด ร ม
25	26	27	28	29	30	31	32
ม ช ร ม - - ม ช	ช ล - - ร ม ช ล	ล ด์ ช ล - - ล ด์	ด์ ฐ - - ช ล ด์ ฐ	- - - - - ฆ - ด์	- - - - - ฐ - ม่	- - - - - ฆ - ม่	- - - - - ฐ - ด์

อัตราจังหวะ 2 ชั้น ท่อน 3

1	2	3	4	5	6	7	8
- ม่ ม่ ม่	- ฐ - ด์	- - - ฆ	- - - ล	- ล - ม	ล ฆ - ล	- ฐ - ด์	ด์ ด์ - ฐ
9	10	11	12	13	14	15	16
- ล - ฆ	ฆ ฆ - ล	ล ล - ด์	ด์ ด์ - ฐ	- ฆ - ด์	- ฐ - ม่	- ฆ - ม่	- ฐ - ด์
17	18	19	20	21	22	23	24
ฐ ม่ ฐ ด์ - - ฐ ม่	ท ด์ - - ฐ ด์ ท ด์	ฐ ด์ ท ล - - ฐ ด์	ช ล - - ท ล ช ล	ด์ ล ฆ ฟ - - ด์ ล	ม ฟ - - ช ฟ ม ฟ	ช ฟ ม ร - - ช ฟ	ด ร - ร ม ร ด ร
25	26	27	28	29	30	31	32
ม ช - ม - ร ม ช	ช ล - ฆ - ม ช ล	ล ด์ - ล - ช ล ด์	ด์ ฐ - - - ล ด์ ฐ	- - - - - ฆ - ด์	- - - - - ฐ - ม่	- - - - - ฆ - ม่	- - - - - ฐ - ด์

อัตราจังหวะ 2 ชั้น ท่อน 4

1	2	3	4	5	6	7	8
- - - มั	- - - รั	- - - ดั	- - - รั	- มั - รั	- ดั - ล	- ฅ - มั	- - - -
9	10	11	12	13	14	15	16
- - - มั	- - - รั	- - - ดั	- - - รั	- ฅ - ดั	- รั - มั	- ฅ - มั	- รั - ดั
17	18	19	20	21	22	23	24
ฅ ม - -	ฅ ร - -	ม ด - -	ม ร - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ฅ ม	- - ฅ ร	- - ม ด	- - ม ร	ฅ ม ฅ ร	ม ด ร ล	ด ฅ ฅ ม	- - - -
25	26	27	28	29	30	31	32
ฅ ม - -	ฅ ร - -	ม ด - -	ม ร - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ฅ ม	- - ฅ ร	- - ม ด	- - ม ร	- ฅ - ดั	- รั - มั	- ฅ - มั	- รั - ดั

อัตราจังหวะ 2 ชั้น ท่อน 5

1	2	3	4	5	6	7	8
- ล - ฅ	ฅ ฅ - ล	ล ล - ดั	ดั ดั - รั	- มั - รั	- ดั - ล	- ฟ ฅ ล	- ดั - รั
9	10	11	12	13	14	15	16
- ล - ฅ	ฅ ฅ - ล	ล ล - ดั	ดั ดั - รั	- ฅ - ดั	- รั - มั	- ฅ - มั	- รั - ดั
17	18	19	20	21	22	23	24
ม ฅ ร ม	ฅ ล - -	ล ดั ฅ ล	ดั รั - -	มั รั ดั ล	ดั ฅ - -	ดั ล ฅ ม	ฅ ร - รั
- - ม ฅ	ร ม ฅ ล	- - ล ดั	ฅ ล ดั รั	- - มั รั	ดั ล ดั ฅ	- - ดั ล	ฅ ม ฅ ร
25	26	27	28	29	30	31	32
ม ฅ - ม	ฅ ล - ฅ	ล ดั - ล	ดั รั - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- ร ม ฅ	- ม ฅ ล	- ฅ ล ดั	- ล ดั รั	- ฅ - ดั	- รั - มั	- ฅ - มั	- รั - ดั
33	34	35	36	37	38	39	40
- - - ฅ	- - - ล	- - - ดั	- - - รั	- - - -	- - - รั	- รั รั รั	- รั - รั

อัตราจังหวะชั้นเดียว ท่อน 1

				1	2	3	4
				- - - -	- ตั้ - ↓ด	- - - ↑ตั้	- ตั้ - -
				- - - -	- ตั้ - ↓ด	- - - ↑ตั้	- - - ตั้
5	6	7	8	9	10	11	12
- ช - ล	- ตั้ - -	- ช - ล	- ตั้ - -	- ช - ล	- ตั้ - ตั้	- รั้ - มั้	- มั้ - -
- - - ช	- ล - ตั้	- - - ช	- ล - ตั้	- - - ช	- ล - ตั้	- ตั้ - รั้	- มั้ - มั้
13	14	15	16	17	18	19	20
- ช - ล	- ม - -	- ช - ล	- ม - -	- ช - ล	- ม - ช	- ล - ช	- ช - -
- - - ช	- ล - ม	- - - ช	- ล - ม	- - - ช	- ล - ม	- ช - ล	- ช - ช
21	22	23	24	25	26	27	28
- รั้ - ม	- ช - -	- ตั้ - ล	- ช - -	- รั้ - ม	- ช - ช	- ล - ตั้	- ตั้ - -
- - - รั้	- ม - ช	- - - ตั้	- ล - ช	- - - รั้	- ม - ช	- ช - ล	- ตั้ - ตั้
29	30	31	32	33	34	35	36
- ชช -	ด ช - ด	- ชช -	ด ช - ด	- ด ร ม	ร ช ร ม	ร ด ร ม	ร ช ร ม
37	38	39	40	41	42	43	44
- - ล ด	ช ล ด ช	ล ด ช ล	ด ร ม ช	- - ชช	- ช - -	- ล - ช	ล ช ล ล
45	46	47	48	49	50	51	52
- ล ล -	ล ช ล ล	ล ช ล ล	ล ช ล ล	- - ล ตั้	ช ล ตั้ ช	ล ตั้ ช ล	ท ตั้ ร ม
53	54	55	56	57	58	59	60
- - มั้ มั้	- มั้ - -	ช ล ตั้ รั้	มั้ ร มั้ มั้	- - มั้ มั้	- มั้ - -	ช ล ตั้ รั้	ตั้ ล ตั้ ตั้
61	62	63	64	65	66	67	68
รั้ ตั้ ท ล	ช ตั้ - -	รั้ ตั้ ท ล	ช ตั้ - -	รั้ ตั้ ท ล	ช ตั้ - -	รั้ ตั้ ท ล	ช รั้ - -
- - รั้ ตั้	ท ล ช ตั้	- - รั้ ตั้	ท ล ช ตั้	- - รั้ ตั้	ท ล ช ตั้	- - รั้ ตั้	ท ล ช รั้
69	70	71	72	73	74	75	76
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ร ม - ท	ท ท - -	รั้ ล - ท	ท ท - -
- มั้ - รั้	- ตั้ - ท	- ล ช ล	ช ม ช ม	- - ร ม	- ท ท ท	- - รั้ ล	- ท ท ท
77	78	79	80	81	82	83	84
ร ม - ท	ท ท - ล	ช ล ช ม	ช ม - -	ร ม - ท	ท ท - -	รั้ ล - ท	ท ท - -
- - ร ม	- ท ท ท	- ล ช ล	ช ม ช ม	- - ร ม	- ท ท ท	- - รั้ ล	- ท ท ท

85	86	87	88	89	90	91	92
ร ม - ท - - ร ม	ท ท - ล - ท ท ท	ท ล ท ม - ล ท ล	ท ม - - ท ม ท ม	- - - - ท ร ท ล	- - - - ท ตั้ รั้ ตั้	- - - - - - (ทลท)	- - - - - - - -
93	94	95	96	97	98	99	100
ท ล ท ล	ท ล ท -	ท ร ท ล	ท ล ท -	ท ร ท ล	ท ตั้ รั้ ตั้	- - (ทลท)	- - - -
101	102	103	104	105	106	107	108
ท ล ท ล	ท ล ท -	ท ร ท ล	ท ล ท -	ท ร ท ล	ท ตั้ รั้ ตั้	- - (ทลท)	- - - -
109	110	111	112	113	114	115	116
ล ท ฟ ม - - ล ท	ร ท - - ฟ ม ร ท	ล ท ฟ ม - - ล ท	ร ท - - ฟ ม ร ท	ล ท ฟ ม - - ล ท	ร ท - - ฟ ม ร ท	ร ท ล ท - - ร ท	ตั้ รั้ - - ล ท ตั้ รั้
117	118	119	120	121	122	123	124
รั้ รั้ - - - - รั้ รั้	รั้ รั้ - - - - รั้ รั้	รั้ รั้ - - - - รั้ รั้	รั้ รั้ - - - - รั้ รั้	- - - - - มั้ - รั้	- - - - - ตั้ - ล	- - - - - ทั้ - มั้	- - - - - รั้ - ตั้
125	126	127	128	129	130	131	132
- - - ท	- ท - ท	- ม - ฟ	ท ล - ตั้	- - - ท	- ท - ท	- ม - ฟ	ท ล - ตั้
133	134	135	136	137	138	139	140
- - - ตั้	- ตั้ - ตั้	- ล - มั้	ตั้ ล - ตั้	- มั้ มั้ มั้	- รั้ - ตั้	- - - ล	- ล - ล
141	142	143	144	145	146	147	148
- - - ท	- ท - ท	- ม - ฟ	ท ล - ตั้	- มั้ มั้ มั้	- รั้ - ตั้	- - - ล	- ล - ล
149	150	151	152	153	154	155	156
- ท - -	ร ท - มั้	- - - รั้	- ตั้ รั้ มั้	- ท - -	มั้ ท - มั้	- - - รั้	- ตั้ รั้ มั้
157	158	159	160	161	162	163	164
มั้ มั้ - - - - มั้ มั้	มั้ มั้ - - - - มั้ มั้	มั้ มั้ - - - - มั้ มั้	มั้ มั้ - - - - มั้ มั้	- - - - - ท - ลั้	- - - - - ท - มั้	- - - - มั้ มั้ - รั้	- - - - รั้ รั้ - ตั้
165	166	167	168				
- ม ท ล	- ตั้ - รั้	- ท - มั้	- รั้ - ตั้				

อัตราจังหวะชั้นเดียว ท่อน 2

1	2	3	4	5	6	7	8
- ฐ - มั	- มั - มั	- รั รั รั	มั ฐ - มั	- ฐ - มั	- มั - มั	- ฐ - มั	- รั - ดั:

อัตราจังหวะชั้นเดียว ท่อน 3

1	2	3	4	5	6	7	8
- มั - รั	- ดั - ล	- ฟ ฆ ล	- ดั - รั	- ฆ - ดั	- รั - มั	- ฐ - มั	- รั - ดั:

อัตราจังหวะชั้นเดียว ท่อน 4

1	2	3	4	5	6	7	8
- มั - รั	- ดั - รั	- - ดั รั	- มั - -	- มั - รั	- ดั - รั	- - ดั ล	- ดั - -:

อัตราจังหวะชั้นเดียว ท่อน 5

1	2	3	4	5	6	7	8
- ม ฆ ล	ฆ ดั ฆ ล	ฆ ม ฆ ล	ฆ ล ดั รั	- ม ฆ ล	ฆ ล ดั รั	มั รั ดั ล	ดั รั - ดั:

เพลงพม่าห้าท่อน 3 ชั้น

พระยาประสานดุริยศัพท์
(แปลก ประสานศัพท์)

ท่อน 1

1	2	3	4	5	6	7	8
- - - ช้	- - - มั	- - - รั	- - - ดั	- มั รั ดั	- ช - ดั	- - มั รั	ดั รั - มั
9	10	11	12	13	14	15	16
- - - ท	- - - ล	- - - ช	- - - ม	- ท ล ช	- ร - ม	- - - ร	ด ร - ด
17	18	19	20	21	22	23	24
- - - ชุ	- - - ลุ	- - - ทุ	- - - ด	- ม ร ด	- ช - ด	- - ม ร	ด ร - ม
25	26	27	28	29	30	31	32
- ด ร ม	ร ช ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	- ฟ ช ล	ช ดั ช ล	ช ฟ ช ล	ช ล ท ดั
33	34	35	36	37	38	39	40
ช ล ท ดั	ท ล ท ดั	ท ล รั ดั	ท ล ท ดั	ท ล ช ร	ช ล ท ดั	ท ล ช ล	ท ดั รั มั
41	42	43	44	45	46	47	48
- - - ช้	- - - ลั	- - - ช้	- - - มั	- - (ทลัช้)	- รั - มั	- - - รั	- - - ดั
49	50	51	52	53	54	55	56
- - - ร	- - - ม	- - - ช	- - - ล	- รั มั รั	ดั ท ล ช	ล ช ม ช	- ล - ดั
57	58	59	60	61	62	63	64
- - - -	- - - ดั	- - - -	- - - ดั	- - - -	- - - ดั	ดั-ดั ดั ดั	- ดั - ดั
65	66	67	68	69	70	71	72
ล: ช ล ท ดั	ท ดั ท ดั	ท ดั รั มั	รั มั รั มั	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ช ล ท ดั	ท ดั ท ดั	ท ดั รั มั	รั มั รั มั
73	74	75	76	77	78	79	80
มั มั รั มั	รั มั รั มั	ชุ มั รั มั	รั ดั - ดั	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	มั มั รั มั	รั มั รั มั	ชุ มั รั มั	รั ดั-ดั:!
81	82	83	84	85	86	87	88
ล: ดั ดั ดั ดั	- - - -	ด ด ด ด	- - - -	ดั ดั ดั ดั	- - รั มั	รั ดั รั ดั	- - - -
- - - -	ดั ดั ดั ดั	- - - -	ด ด ด ด	- - - -	ดั ดั ดั ดั	- - รั มั	รั ดั รั ดั

89	90	91	92	93	94	95	96
ดํ ด้ ด้ ด้	- - - -	ด ด ด ด	- - - ด้	- ด้ - ฑ	- - ล ฑ	ฟ ม ร ด	- - - -
- - - -	ด้ ด้ ด้ ด้	- - - -	ด ด ด ด	- - - ด้	- ด้ - ฑ	- - ล ฑ	ฟ ม ร ด : 1
97	98	99	100	101	102	103	104
1: ฑ ล ฑ ด	ฑ ด - -	ฑ ด ร ม	ร ม - -	ร ม ฑ ล	ฑ ล - -	ฑ ล ท ด้	ท ด้ - -
- - ฑ ล	ฑ ด ฑ ด	- - ฑ ด	ร ม ร ม	- - ร ม	ฑ ล ฑ ล	- - ฑ ล	ท ด้ ท ด้
105	106	107	108	109	110	111	112
ด้ ด้ - -	ด้ ด้ - -	ร ด้ ท ล	ฑ ม - -	ม ม - -	ม ม - -	ล ฑ ฟ ม	ร ด - -
- - ด้ ด้	- - ด้ ด้	- - ร ด้	ท ล ฑ ม	- - ม ม	- - ม ม	- - ล ฑ	ฟ ม ร ด : 1
113	114	115	116	117	118	119	120
- - - -	- - - ฑ	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ท	- - - -	- - - ด
121	122	123	124	125	126	127	128
- - - -	- - - ฟ	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ด
129	130	131	132	133	134	135	136
(ฑ ฑ ฑ) ร ฑ	- ล ท ด้	ร ด้ ท ด้	- ร - ม	- ร ม ฟ	- ด้ ร ม	- ท ด้ ร	- ล ท ด้
137	138	139	140	141	142	143	144
ฑ ฑ ร ฑ	- ล ท ด้	ร ด้ ท ด้	- ร - ม	- ม ร ม	- ฑ - ล	ท ล ฑ ล	- ท - ด้
145	146	147	148	149	150	151	152
ฑ ล ท ด้	ท ล ท ด้	ท ล ร ด้	ท ล ท ด้	ท ล ฑ ร	ฑ ล ท ด้	ท ล ฑ ล	ท ด้ ร ม
153	154	155	156	157	158	159	160
- - - -	- - - ฑ	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ฑ	- - - -	- - - ม
161	162	163	164	165	166	167	168
- - - -	- - - ด้	- - - -	- - - ม	- ม ฑ ล	- ล ด้ ร	ม ร ด้ ท	ล ฑ - ด้
169	170	171	172	173	174	175	176
- - - -	- - - ด้	ด้ ด้ ด้ ด้	- ด้ - ด้	- ม ฑ ล	- ล ด้ ร	ม ร ด้ ล	ด้ ร - ด้
177	178	179	180	181	182	183	184
1: - ร ด้ ท	- ด้ - -	- ท - ล	- ล ล ล	- ท ล ฑ	- ล - -	- ฑ - ม	- ม ม ม
185	186	187	188	189	190	191	192
- ฑ - ด	- ด ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ฑ	- ร - ฑ	- ฑ ล ท	ล ท ด้ ร	ด้ ฑ - ด้
193	194	195	196	197	198	199	200
- ร ด้ ท	- ด้ - ร	ด้ ท - ล	- ล ล ล	- ท ล ฑ	- ล - ท	ล ฑ - ม	- ม ม ม

201	202	203	204	205	206	207	208
- ฑ - ด	- ด ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ฑ	- ร - ฑ	- ฑ ล ท	ล ท ดั ร์	ดั ฑ - ดั
209	210	211	212	213	214	215	216
- ฑ ดั ฑ	- ดั - ร์	มั ร์ ฑั มั	- มั มั มั	ร์ มั ฑั ร์	- มั - ร์	- ดั - ท	ล ฑ - มั
217	218	219	220	221	222	223	224
- - - -	ฑั มั ร์ ดั	ร์ ดั ท ล	- - - -	- ท ล ฑ	ล ท ล ล	ร์ ท ล ฑ	ล ท ล ล
225	226	227	228	229	230	231	232
- ฑ ล ท	ล ท ดั ร์	ล ร์ ล ท	ดั ร์ - ดั	- ร์ ดั ฑ	- ดั - ร์	มั ร์ ฑั มั	- มั มั มั
233	234	235	236	237	238	239	240
ร์ มั ฑั ร์	- มั - ร์	- ดั - ท	ล ฑ - มั	- - - -	ฑั มั ร์ ดั	ร์ ดั ท ล	- - - -
241	242	243	244	245	246	247	248
- ท ล ฑ	ล ท ล ล	ร์ ท ล ฑ	ล ท ล ล	- ฑ ล ท	ล ท ดั ร์	ล ร์ ล ท	ดั ร์ - ดั!
249	250	251	252	253	254	255	256
- ร์ ดั ล	ดั ร์ ดั ดั	มั ร์ ดั ล	ดั ร์ ดั ดั	- ม ฑ ล	ฑ ล ดั ร์	มั ร์ ดั ล	ดั ร์ - ดั
257	258	259	260	261	262	263	264
- ฑั - -	- ฑั - มั	- - ฑั มั	ร์ ดั - ร์	- ม ฑ ล	ฑ ล ดั ร์	มั ร์ ฑั ร์	มั ร์ ดั ล
265	266	267	268	269	270	271	272
ดั ร์ ดั ล	- ฑ - ม	ร ด ร ม	- ฑ - ล	- - ดั ล	ดั ฑ ล ม	ฑ ม ล ฑ	ล ม ฑ ร
273	274	275	276	277	278	279	280
- ด ร ม	ร ฑ ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ฑ	ล ฟ ฑ ล	ดั ล ฑ ฟ	ฑ ล ฑ ฟ	ฑ ฟ ม ร
281	282	283	284	285	286	287	288
ดั ล ฑ ม	ล ฑ ม ร	ฑ ม ร ด	ม ร ด ท	ร ฑ ล ฑ	ล ฑ ล ฑ	ล ฑ ล ฑ	ด ร - ร
289	290	291	292	293	294	295	296
- - - -	- - - ร	- ร ร ร	- ร - ร	- ด - -	ฑ ด - ฟ	- - ล ฑ	ฟ ฑ - ล
297	298	299	300	301	302	303	304
- - - -	- ฑ - ดั	- - - -	- ฑ - ล	- ดั - -	- ฑ - ล	- - - ฑ	ฟ ฑ - ฟ
305	306	307	308	309	310	311	312
- - - -	- ม - ฟ	- - ฑ ล	ฑ ฟ ม ร	- ม ฑ ร	ม ร ด ล	- - ร ด	ล ด - ร
313	314	315	316	317	318	319	320
- ม ร ด	ร ม ร ร	ฑ ม ร ด	ร ม ร ร	ม ร ด ล	- ด - ร	- - - ฑ	ฟ ฑ - ล
321	322	323	324	325	326	327	328
- - - -	- ฑ - ดั	ร์ มั ร์ ดั	- ฑ - ล	- ดั - -	- ฑ - ล	- - - ฑ	ฟ ล ฑ ฟ

329	330	331	332	333	334	335	336
- - - -	ช ฟ ม พ	ช ฟ ม พ	- ช - ร	- ม ช ร	ม ร ด ล	- - ร ด	ล ด - ร
337	338	339	340	341	342	343	344
ล: ม ำ ร ำ ด ำ ร	ม ำ ร ำ ด ำ ล	- - - -	- - - -	ด ำ ล ช ล	ด ำ ล ช ฟ	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ม ำ ร ำ ด ำ ร	ม ำ ร ำ ด ำ ล	- - - -	- - - -	ด ำ ล ช ล	ด ำ ล ช ฟ
345	346	347	348	349	350	351	352
ช ร ม ร	ด ร ม พ	- - - -	- - - -	ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ช ร ม ร	ด ร ม พ	- - - -	- - - -	ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร: ำ
353	354	355	356	357	358	359	360
ล: ม ร ด ช	- - - -	ด ร ม พ	- - - -	ด ำ ล ช ฟ	- - - -	ม ำ ร ำ ด ำ ล	- - - -
- - - -	ม ร ด ช	- - - -	ด ร ม พ	- - - -	ด ำ ล ช ฟ	- - - -	ม ำ ร ำ ด ำ ล
361	362	363	364	365	366	367	368
ร ร ร ร	- ล - -	ช ช ช ช	- ล - -	ช ช ช ช	- ฟ - -	ม ม ม ม	- ร - -
- - ร ร	- - ล ล	- - ช ช	- - ล ล	- - ช ช	- - ฟ ฟ	- - ม ม	- - ร ร: ำ
369	370	371	372	373	374	375	376
ช ช ล ช	- - - -	ร ร ม ร	- - - -	ช ช ล ช	- - - -	ร ร ม ร	- - - -
- - - -	ช ช ล ช	- - - -	ร ร ม ร	- - - -	ช ช ล ช	- - - -	ร ร ม ร
377	378	379	380	381	382	383	384
ช ช ล ช	- - - -	ร ำ ร ำ ม ำ ร	- - - -	ช ช ล ช	- - - -	ร ร ม ร	- - - -
- - - -	ช ช ล ช	- - - -	ร ำ ร ำ ม ำ ร	- - - -	ช ช ล ช	- - - -	ร ร ม ร
385	386	387	388	389	390	391	392
ล: ช ฟ ม ร	- - - -	ด ฟ ม ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	ช ฟ ม ร	- - - -	ด ฟ ม ร: ำ	ช ฟ ม ร	ช ฟ ม ร	ช ฟ ม ร	ช ฟ ม ร
393	394	395	396				
- - ม ร	ม ร ม ร	ม ร ม ร	- ม - ร				
397	398	399	400	401	402	403	404
- - (พ)ล	- ด ำ - ร	- ม ำ - ร	- ด ำ - ล	- ช - ด ำ	- - ร ำ ม	- ช ำ - ม	- ร ำ - ด ำ
405	406	407	408	409	410	411	412
- ร - ช	- - ล ท	- ร ำ - ท	- ล - ช	- ล ด ำ ล	ช ม - ช	- ม ช ล	ด ำ ม ำ ร ำ ด ำ
413	414	415	416	417	418	419	420
- ท ล ช	ร ช ล ท	ร ำ ม ำ ร ำ ท	ร ำ ท ล ช	ล ช ด ำ ล	ช ม - ช	- ม ช ล	ด ำ ม ำ ร ำ ด ำ

421	422	423	424	425	426	427	428
- - ช ดั	ท ล ท ดั	ท ล รั ดั	ท ล ท ดั	ช ล ท ดั	ท ล ท ดั	ท ล รั ดั	ท ล ท ดั
429	430	431	432	433	434	435	436
ช ล ท ดั	ท ล ท ดั	ช ล ท ดั	ท ล ท ดั	ม่ รั ดั มั	รั ดั ท รั	ดั ท ล ดั	ท ล ช ล
437	438	439	440	441	442	443	444
รั ท ล ช	- - ล ท	รั มั รั ท	- ล - ช	ล ช ดั ล	ช ม - ช	- ล ช ม	ช ม ร ด
445	446	447	448	449	450	451	452
ช ม ร ม	ช ด - -	ช ม ร ม	ช ด - -	ช ร ช ล	ท ดั - -	รั ดั ท ล	ช ล - -
- - ช ม	ร ม ช ด	- - ช ม	ร ม ช ด	- - ช ร	ช ล ท ดั	- - รั ดั	ท ล ช ล
453	454	455	456	457	458	459	460
ท ท ท ท	- ล - -	ช ช ช ช	- ม - -	ร ร ร ร	- ด - -	ร ร ร ร	- ม - -
- - ท ท	- - ล ล	- - ช ช	- - ม ม	- - ร ร	- - ด ด	- - ร ร	- - ม ม
461	462	463	464	465	466	467	468
ช ช ช ช	- ล - -	ท ท ท ท	- ดั - -	ช ช ช ช	- ดั - -	รั รั รั รั	- มั - -
- - ช ช	- - ล ล	- - ท ท	- - ดั ดั	- - ช ช	- - ดั ดั	- - รั รั	- - มั มั
469	470	471	472	473	474	475	476
ดั มั รั ดั	รั ดั - -	ม่ รั ดั ล	ดั ล - -	รั ดั ล ช	ล ช - -	ดั ล ช ม	ช ม - -
- - ดั มั	รั ดั รั ดั	- - มั รั	ดั ล ดั ล	- - รั ดั	ล ช ล ช	- - ดั ล	ช ม ช ม
477	478	479	480	481	482	483	484
ร ม ช ล	ช ล - -	ดั ช ล ดั	ล ดั - -	ช ล ดั รั	ดั รั - -	ม่ ดั รั มั	รั มั - -
- - ร ม	ช ล ช ล	- - ดั ช	ล ดั ล ดั	- - ช ล	ดั รั ดั รั	- - มั ดั	รั มั รั มั
485	486	487	488	489	490	491	492
ม่ มั - -	ม่ มั - -	ม่ มั - -	ม่ มั - -	ม่ มั มั มั	- รั - -	ม่ รั - มั	ม่ มั - -
- - มั มั	- - มั มั	- - มั มั	- - มั มั	- - มั มั	- มั - รั	- - มั รั	- มั มั มั
493	494	495	496	497	498	499	500
- ลั ชั มั	- รั - ดั	- ช - ดั	- - รั มั	- ช - ล	- ช - ม	- รั ดั ล	ช ล - ดั
501	502	503	504	505	506	507	508
- ช - ดั	ท ล ท ดั	ท ล รั ดั	ท ล ท ดั	- ม ช ล	ช ล ดั รั	ม่ รั ดั ท	ล ช - ดั

ท่อน 2

1	2	3	4	5	6	7	8
- รั - ท	- ล - รั	- ม - รั	- ท - ล	- ท - รั	- ท - ล	- - - ฑ	- - - ม
9	10	11	12	13	14	15	16
- - - ด	- - ร ม	- ฑ - ม	- ร - ด	- ม - ฑ	- ล - ด	ม รั ด รั	ม ฑ - ม
17	18	19	20	21	22	23	24
- ด ร ม	ร ฑ ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ฑ	- ฟ ฑ ล	ด ฑ ฟ	ฑ ล ฑ ฟ	ฑ ฟ ม ร
25	26	27	28	29	30	31	32
- ล ฑ ม	ฑ ม ร ด	- ฑ - ด	- - รั ม	- ฑ - ล	- ฑ - ม	- - - ร	- - - ด
33	34	35	36	37	38	39	40
รั ม รั ท	รั ท - -	ม รั ท ล	ท ล - -	รั ท ล ฑ	ล ฑ - -	ท ล ฑ ม	ฑ ม - -
- - รั ม	รั ท รั ท	- - ม รั	ท ล ท ล	- - รั ท	ล ฑ ล ฑ	- - ท ล	ฑ ม ฑ ม
41	42	43	44	45	46	47	48
ฑ ด ร ม	ร ม - -	ฑ ม ร ด	ร ด - -	ฑ ล ฑ ด	ฑ ด - -	ฑ ด ร ม	ร ม - -
- - ฑ ด	ร ม ร ม	- - ฑ ม	ร ด ร ด	- - ฑ ล	ฑ ด ฑ ด	- - ฑ ด	ร ม ร ม
49	50	51	52	53	54	55	56
ฑ ร ม ฑ	ม ฑ - -	ร ม ฑ ล	ฑ ล - -	ด ฑ ล ด	ล ด - -	ฑ ล ด รั	ด รั - -
- - ฑ ร	ม ฑ ม ฑ	- - ร ม	ฑ ล ฑ ล	- - ด ฑ	ล ด ล ด	- - ฑ ล	ด รั ด รั
57	58	59	60	61	62	63	64
- ล ฑ ม	- รั - ด	- ฑ - ด	- - รั ม	- ฑ - ล	- ฑ - ม	- - (รั ด ล)	- ฑ - ด

ท่อน 3

1	2	3	4	5	6	7	8
- - - ม	ม ม ม ม	ฑ ล ฑ ม	- รั - ด	- ด รั ม	ฑ ม รั ด	รั ม รั ด	- ท - ล
9	10	11	12	13	14	15	16
- รั ด ล	- ฑ - ม	ร ด ร ม	- ฑ - ล	- - ด ล	ด ฑ ล ม	ฑ ม ล ฑ	ล ม ฑ ร
17	18	19	20	21	22	23	24
- ด ร ม	ร ม ฟ ฑ	ฟ ล ฑ ฟ	ฑ ฟ ม ร	- ล ฑ ม	ล ฑ ม ร	ฑ ม ร ด	ม ร ด ล
25	26	27	28	29	30	31	32
ฑ ล ฑ ม	- ร - ด	- ฑ - ด	- - รั ม	- ฑ - ล	- ฑ - ม	- - (รั ด ล)	- ฑ - ด

33	34	35	36	37	38	39	40
ม้ ต้ ร้ ม้ - - ม้ ต้	ร้ ม้ - - ร้ ม้ ร้ ม้	ร้ ม้ ร้ ต้ - - ร้ ม้	ท ต้ - - ร้ ต้ ท ต้	ช ล ท ต้ - - ช ล	ท ต้ - - ท ต้ ท ต้	ร้ ต้ ท ล - - ร้ ต้	ช ล - - ท ล ช ล
41	42	43	44	45	46	47	48
ต้ ฟ ช ล - - ต้ ฟ	ช ล - - ช ล ช ล	ต้ ล ช ฟ - - ต้ ล	ม ฟ - - ช ฟ ม ฟ	ด ร ม ฟ - - ด ร	ม ฟ - - ม ฟ ม ฟ	ช ฟ ม ร - - ช ฟ	ด ร - - ม ร ด ร
49	50	51	52	53	54	55	56
ช ช ช ช - - ช ช	- ล - - - - ล ล	ด ด ด ด - - ด ด	- ร - - - - ร ร	ม ม ม ม - - ม ม	- ฟ - - - - ฟ ฟ	ช ช ช ช - - ช ช	- ล - - - - ล ล
57	58	59	60	61	62	63	64
ต้ ล ช ม	- ร - ด	- ช - ต้	- - ร้ ม้	- ช้ - ล้	- ช้ - ม้	- - (ร้ ต้ ล)	- ช - ต้

ท่อน 4

1	2	3	4	5	6	7	8
- ด ร ม	ร ช ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	- ฟ ช ล	ต้ ล ช ฟ	ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร
9	10	11	12	13	14	15	16
ร้ ต้ ล ช	ต้ ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด	ร ม ช ล	ต้ ม้ ร้ ต้	ท ล ช ล	ท ต้ ร้ ม้
17	18	19	20	21	22	23	24
- ด ร ม	ร ช ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	- ฟ ช ล	ต้ ล ช ฟ	ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร
25	26	27	28	29	30	31	32
- ล ช ม	ช ม ร ด	- ช - ด	- ด ร ม	ร ม ช ล	ต้ ล ช ม	ช ล ช ม	ช ม ร ด
33	34	35	36	37	38	39	40
ร ม ช ล	ช ม - -	ร ม ช ล	ช ม - -	ต้ ล ช ม	ช ม - -	ล ช ม ร	ม ร - -
- - ร ม	ช ล ช ม	- - ร ม	ช ล ช ม	- - ต้ ล	ช ม ช ม	- - ล ช	ม ร ม ร
41	42	43	44	45	46	47	48
ต้ ล ช ม	ช ม - -	ช ม ร ด	ร ด - -	ช ล ช ล	ช ล - -	ม ด ร ม	ร ม - -
- - ต้ ล	ช ม ช ม	- - ช ม	ร ด ร ด	- - ช ล	ช ล ช ล	- - ม ด	ร ม ร ม
49	50	51	52	53	54	55	56
ด ร ม ช	ม ช - -	ร ม ช ล	ช ล - ม	ช ล - ร้	ต้ ล - ต้	ร้ ม้ - ล	ต้ ร้ - -
- - ด ร	ม ช ม ช	- - ร ม	ช ล ช ล	- ม ช ล	- ร้ ต้ ล	- ต้ ร้ ม้	- ล ต้ ร้
57	58	59	60	61	62	63	64
ช้ ล้ ช้ ม้	- ร้ - ต้	- ช - ต้	- - ร้ ม้	- ช้ - ล้	- ช้ - ม้	- - (ร้ ต้ ล)	- ช - ต้

ท่อน 5

1	2	3	4	5	6	7	8
- ท - ล	- ท - ม	ร ด ร ม	- ท - ล	- - ดั ล	ดั ท ล ม	ท ม ล ท	ล ม ท ร
9	10	11	12	13	14	15	16
ร้ ดั ม้ ร้	ม้ ดั ร้ ล	ดั ล ร้ ดั	ร้ ล ดั ท	ล ท ดั ล	ดั ท ล ม	ท ม ล ท	ล ม ท ร
17	18	19	20	21	22	23	24
ด ร ม ท	ม ล ม ท	ร ม ท ล	ท ดั ท ล	ม ท ล ดั	ล ร้ ล ดั	ท ล ดั ร้	ดั ม้ ดั ร้
25	26	27	28	29	30	31	32
- ท - ม	- ร้ - ดั	- ท - ดั	- - ร้ ม	- ท - ล	- ท - ม	- ร้ ดั ล	ดั ร้ - ดั
33	34	35	36	37	38	39	40
ม ม ม ม	- ท - -	ดั ดั ดั ดั	- ล - -	ท ท ท ท	- ม - -	ท้ ท้ ท้ ท้	- ร้ - -
- - ม ม	- - ท ท	- - ดั ดั	- - ล ล	- - ท ท	- - ม ม	- - ท้ ท้	- - ร้ ร้
41	42	43	44	45	46	47	48
ร้ ร้ ม้ ร้	ดั ล - -	ดั ดั ร้ ดั	ล ท - -	ล ล ดั ล	ท ม - -	ท ท ล ท	ม ร - -
- - ร้ ร้	ม้ ร้ ดั ล	- - ดั ดั	ร้ ดั ล ท	- - ล ล	ดั ล ท ม	- - ท ท	ล ท ม ร
49	50	51	52	53	54	55	56
ด ร ม ท	ม ท - -	ร ม ท ล	ท ล - -	ม ท ล ดั	ล ดั - -	ท ล ดั ร้	ดั ร้ - -
- - ด ร	ม ท ม ท	- - ร ม	ท ล ท ล	- - ม ท	ล ดั ล ดั	- - ท ล	ดั ร้ ดั ร้
57	58	59	60	61	62	63	64
- ล้ ท้ ม	- ร้ - ดั	- ท - ดั	- - ร้ ม	- ท - ล	- ท - ม	- ร้ ดั ล	ดั ร้ - ดั
65	66	67	68	69	70	71	72
- - (ทลท)	- ล - ท	- ม - ท	- ล - ดั	- ล้ ท้ ม	- ร้ - ดั	- ท - ดั	- ร้ - ม

เพลงพม่าห้าท่อน 4 ชั้น

หลวงประดิษฐไพเราะ
(ศร ศิลปบรรเลง)

ท่อน 1

1	2	3	4	5	6	7	8
- - - ช้	- - - ล้	- - - ท้	- - - ต้	- - - ท้	- - - ล้	- - - ช้	- - - ม้
9	10	11	12	13	14	15	16
- - - ช้	- - - ล้	- - - ช้	- - - ม้	- ท้ ล้ ช้	- ร้ - ม้	- - - ร้	- - - ต้
17	18	19	20	21	22	23	24
- - - ช้	- - - ร้	- - - ช้	- - - ล้	- - - -	- - - -	ท ล ช ล	- ท - ต้
25	26	27	28	29	30	31	32
- - - ช้	- - - ม้	- - - ร้	- - - ต้	- - - -	- - - -	ท ล ช ล	ท ต้ ร้ ม้
33	34	35	36	37	38	39	40
- - - -	- - - ท	- - - -	- - - ล	- - - ช	- - - ต้	- - (ม้ร้ต้)	ท ล ช ม
41	42	43	44	45	46	47	48
- - - -	- - - ม	- ม ม ม	- ม - ม	- ช ลุ ท	ล ท ด ร	ล ร ลุ ท	ด ร - ด
49	50	51	52	53	54	55	56
- ช - ช	ช ช - -	- ล - ล	ล ล - -	- ท - ท	ท ท - -	- ด - ด	ด ด - -
- - - ช	- ช ช ช	- - - ล	- ล ล ล	- - - ท	- ท ท ท	- - - ด	- ด ด ด
57	58	59	60	61	62	63	64
- ช - ช	ช ช - -	- ด - ด	ด ด - -	- ร - ร	ร ร - -	- ม - ม	ม ม - -
- - - ช	- ช ช ช	- - - ด	- ด ด ด	- - - ร	- ร ร ร	- - - ม	- ม ม ม
65	66	67	68	69	70	71	72
- ด ร ม	ร ม ฟ ช	- ล ต้ ช	ล ช ฟ ม	ช ม ร ด	ร ม ร ม	ร ด ร ม	ฟ ช - ช
73	74	75	76	77	78	79	80
- - - -	- - - ช	- ช ช ช	- ช - ช	- ฟ ช ล	ช ต้ ช ล	ช ฟ ช ล	ช ล ท ด
81	82	83	84	85	86	87	88
ช ล ท ต้	ท ล ท ต้	ท ล ร้ ต้	ท ล ท ต้	ท ล ช ร	ช ล ท ต้	ท ต้ ร้ ต้	ท ล ช ม
89	90	91	92	93	94	95	96
- ด ร ม	- ช - ล	- ต้ - ล	- ช - ม	- ช - ต้	- ร้ - ม้	- ช้ - ม้	- ร้ - ต้

97	98	99	100	101	102	103	104
- ร - ร	ร ร - -	ท ร ล ท	ร ม - -	- ช - ช	ช ช - -	ม ช ร ม	ช ล - -
- - - ร	- ร ร ร	- - ท ร	ล ท ร ม	- - - ช	- ช ช ช	- - ม ช	ร ม ช ล
105	106	107	108	109	110	111	112
- - - ตั	- - - รั	- - - มั	- - - ล	- - - -	- - - -	ท ล ช ล	ท ตั รั มั
113	114	115	116	117	118	119	120
- - - -	- - - มั	- มั มั มั	- มั - มั	- ช ล ท	ตั ล ท ตั	รั ท ตั รั	มั ตั รั มั
121	122	123	124	125	126	127	128
- - - -	- - - มั	- มั มั มั	- มั - มั	- ช ล ท	ตั ล ท ตั	รั ท ตั รั	มั ตั รั มั
129	130	131	132	133	134	135	136
- - - -	- - - มั	- มั มั มั	- มั - มั	- - ช ล	ด ร ม ช	ม ร ด ร	ม ช - ม
137	138	139	140	141	142	143	144
- - - -	- - - -	ม ร ด ร	ม ช - ด	- - - -	- - - ตั	- ตั ตั ตั	- ตั - ตั
145	146	147	148	149	150	151	152
ล: ท ล ช ร	ช ร ช ล	ท ล ช ล	รั ล ท ตั	ท ช ล ท	ตั ล ท ตั	รั ท ตั รั	มั ตั รั มั
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
153	154	155	156	157	158	159	160
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ท ล ช ร	ช ร ช ล	ท ล ช ล	รั ล ท ตั	ท ช ล ท	ตั ล ท ตั	รั ท ตั รั	มั ตั รั มั
161	162	163	164	165	166	167	168
(-มั) รั มั	ตั รั ท ตั	ล ท ช ล	ม ช ร ม	(-มม) ร ม	ช ม ร ม	ช ม ร ม	ร ด ร ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
169	170	171	172	173	174	175	176
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(-มั) รั มั	ตั รั ท ตั	ล ท ช ล	ม ช ร ม	(-มม) ร ม	ช ม ร ม	ช ม ร ม	ร ด ร ด:!
177	178	179	180	181	182	183	184
ล: - ม ช ล	ช ตั ช ล	ช ม ช ล	ช ล ตั รั	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	มั รั ตั รั	มั รั ตั รั	มั รั ตั รั	มั รั ตั ล
185	186	187	188	189	190	191	192
มั รั ตั รั	มั รั ตั รั	มั รั ตั รั	มั รั ตั ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	รั ตั ล ตั	รั ตั ล ตั	รั ตั ล ตั	รั ตั ล ช

193	194	195	196	197	198	199	200
- ດ ຣ ມ	ຣ ຫ ຣ ມ	ຣ ດ ຣ ມ	ຣ ມ ຫ ຣ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ດັ ຣ ຫ ຣ	ດັ ຣ ຫ ຣ	ດັ ຣ ຫ ຣ	ດັ ຣ ຫ ມ
201	202	203	204	205	206	207	208
ດັ ຣ ຫ ຣ	ດັ ຣ ຫ ຣ	ດັ ຣ ຫ ຣ	ດັ ຣ ຫ ມ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ຫ ມ ຣ ມ	ຫ ມ ຣ ມ	ຫ ມ ຣ ມ	ຫ ມ ຣ ດ
209	210	211	212	213	214	215	216
- ດ ຣ ມ	ຣ ຫ ຣ ມ	ຣ ດ ຣ ມ	ຣ ມ - ມ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ຫ ຣ ມ ຫ	ມ ຣ ມ ຫ	ມ ຣ ມ ຫ	ມ ຫ - ຫ
217	218	219	220	221	222	223	224
- ມ ຫ ຣ	ຫ ດັ ຫ ຣ	ຫ ມ ຫ ຣ	ຫ ຣ - ຣ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ດັ ຫ ຣ ດັ	ລ ັ ຣ ດັ	ລ ຫ ຣ ດັ	ລ ດັ - ດັ:
225	226	227	228	229	230	231	232
l:- ມ ຫ ຣ	ຫ ຣ ດັ ັ	- - - -	- - - -	ມັ ັ ດັ ັ	ມັ ັ ດັ ຣ	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ມັ ັ ດັ ັ	ມັ ັ ດັ ຣ	- - - -	- - - -	ຳ ດັ ຣ ດັ	ຳ ດັ ຣ ຫ
233	234	235	236	237	238	239	240
- ດ ຣ ມ	ຣ ມ ຫ ຣ	- - - -	- - - -	ດັ ຣ ຫ ຣ	ດັ ຣ ຫ ມ	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ດັ ຣ ຫ ຣ	ດັ ຣ ຫ ມ	- - - -	- - - -	ຫ ມ ຣ ມ	ຫ ມ ຣ ດ
241	242	243	244	245	246	247	248
- ດ ຣ ມ	ຣ ມ - ມ	- - - -	- - - -	- ມ ຫ ຣ	ຫ ຣ - ຣ	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ຫ ຣ ມ ຫ	ມ ຫ - ຫ	- - - -	- - - -	ດັ ຫ ຣ ດັ	ລ ດັ - ດັ:
249	250	251	252	253	254	255	256
l:ມັ ັ ດັ ຣ	ດັ ຣ - -	ຳ ດັ ຣ ຫ	ລ ຫ - -	ດັ ຣ ຫ ມ	ຫ ມ - -	ຫ ມ ຣ ດ	ຣ ດ - -
- - ມັ ັ	ດັ ຣ ດັ ຣ	- - ຳ ດັ	ລ ຫ ຣ ຫ	- - ດັ ຣ	ຫ ມ ຫ ມ	- - ຫ ມ	ຣ ດ ຣ ດ
257	258	259	260	261	262	263	264
ມ ດ ຣ ມ	ຣ ມ - -	ຫ ຣ ມ ຫ	ມ ຫ - -	ຣ ມ ຫ ຣ	ຫ ຣ - -	ດັ ຫ ຣ ດັ	ລ ດັ - -
- - ມ ດ	ຣ ມ ຣ ມ	- - ຫ ຣ	ມ ຫ ມ ຫ	- - ຣ ມ	ຫ ຣ ຫ ຣ	- - ດັ ຫ	ລ ດັ ຣ ດັ:
265	266	267	268	269	270	271	272
l:ມ ດ ຣ ມ	ຣ ມ - -	ຫ ຣ ມ ຫ	ມ ຫ - -	ຣ ມ ຫ ຣ	ຫ ຣ - -	ດັ ຫ ຣ ດັ	ລ ດັ - -
- - ມ ດ	ຣ ມ ຣ ມ	- - ຫ ຣ	ມ ຫ ມ ຫ	- - ຣ ມ	ຫ ຣ ຫ ຣ	- - ດັ ຫ	ລ ດັ ຣ ດັ:

273	274	275	276	277	278	279	280
ล: - ด - - - - - ด	ร ม - - - - ร ม	- ร - - - - - ร	ม ข - - - - ม ข	- ม - - - - - ม	ช ล - - - - ช ล	- ช - - - - - ช	ล ตั - - - - ล ตั:
281	282	283	284	285	286	287	288
ช ม ช ช - - - -	ช ล ช ช - - - -	ม ด ร ม - - - -	ฟ ช - ช - - - -	- - - - - ม ช ช	- - - - - ล ช ช	- - - - ร ตั ท ล	- - - - ช ม - ม
289	290	291	292	293	294	295	296
ล ท ด ร - - - -	ม ร ด ท - - - -	ล ช ล ท - - - -	ล ท ด ร - - - -	- - - - ม ม ม ล	- - - - ม ล ม ร	- - - - - ร ล ท	- - - - ด ร - ด
297	298	299	300	301	302	303	304
- ร ล ท - - - -	ด ร ล ท - - - -	ด ร ล ท - - - -	ด ร - ล - - - -	- - - - - ร ล ท	- - - - ด ร ล ท	- - - - ด ร ล ท	- - - - ด ร - ด
305	306	307	308	309	310	311	312
- ร ล ท - - - -	ด ร ล ท - - - -	ด ร ล ท - - - -	ด ร - ล - - - -	- - - - - ร ล ท	- - - - ด ร ล ท	- - - - ด ร ล ท	- - - - ด ร - ด
313	314	315	316	317	318	319	320
ช ม ช ช - - - -	ช ล ช ช - - - -	ม ด ร ม - - - -	ฟ ช - ช - - - -	- - - - - ม ช ช	- - - - - ล ช ช	- - - - ท ล ช ล	- - - - ท ตั ร มั
321	322	323	324	325	326	327	328
ล ท ตั ร - - - -	ม ร ตั ท - - - -	ล ช ล ท - - - -	ล ท ตั ร - - - -	- - - - ม ม ม ล	- - - - ม ล ม ร	- - - - - ร ล ท	- - - - ตั ร - ตั
329	330	331	332	333	334	335	336
- ร ล ท - - - -	ตั ร ล ท - - - -	ตั ร ล ท - - - -	ตั ร - ล - - - -	- - - - - ร ล ท	- - - - ตั ร ล ท	- - - - ตั ร ล ท	- - - - ตั ร - ตั
337	338	339	340	341	342	343	344
- ร ล ท - - - -	ตั ร ล ท - - - -	ตั ร ล ท - - - -	ตั ร - ล - - - -	- - - - - ร ล ท	- - - - ตั ร ล ท	- - - - ตั ร ล ท	- - - - ตั ร - ตั
345	346	347	348	349	350	351	352
ล ท ตั ร - - - -	ตั ท ตั ร - - - -	ตั ท ตั ร - - - -	ม ร ตั ท - - - -	ร ท ล ช - - - -	ล ท ล ท - - - -	ล ช ล ท - - - -	- ตั - ร - - - -
353	354	355	356	357	358	359	360
- - - -	ม ม ม ม - - - -	- ล - ช - - - -	- ม - ร - - - -	- ตั - ช - - - -	- ตั - ร - - - -	- ม ม ม - - - -	- ล - ม - - - -

361	362	363	364	365	366	367	368
- - - -	- ล - ล	- - - -	ช ม - ช	- - - -	- ล - ช	- ตั้ ตั้ ตั้	- รั้ - มั้
369	370	371	372	373	374	375	376
- - - -	- - - มั้	- มั้ มั้ มั้	- มั้ - มั้	- ลั้ - ชั้	- มั้ - รั้	- รั้ ล ท	ตั้ รั้ - ตั้
377	378	379	380	381	382	383	384
ล ท ตั้ รั้	ตั้ ท ตั้ รั้	ตั้ ท ตั้ รั้	- - (ตั้ทล)	- - - มั้	- - ตั้ รั้	- - - -	- - - -
385	386	387	388	389	390	391	392
- - - ลั้	- - - ชั้	- - - มั้	- - - รั้	- ตั้ - ช	- ตั้ - รั้	- มั้ มั้ มั้	- ล - มั้
393	394	395	396	397	398	399	400
- - - -	- ล - ล	- - - -	ช ม - ช	- - - -	- ล - ช	- ตั้ ตั้ ตั้	- รั้ - มั้
401	402	403	404	405	406	407	408
- - - -	- - - มั้	- มั้ มั้ มั้	- มั้ - มั้	- ลั้ - ชั้	- มั้ - รั้	- รั้ ล ท	ตั้ รั้ - ตั้
409	410	411	412	413	414	415	416
ล ท ตั้ รั้	ตั้ ท ตั้ รั้	ตั้ ท ตั้ รั้	- - (ตั้ทล)	- - - มั้	- - ตั้ รั้	- - - -	- - - -
417	418	419	420	421	422	423	424
ล:- - - มั้	- - - รั้	- - - มั้	- - - ล	- - ช ท	- - ช ล	- - - -	- - - -
425	426	427	428	429	430	431	432
- - - ม	- - - ร	- - - ม	- - - ล	- - ช ท	- - ช ล	- - - -	- - - -
433	434	435	436	437	438	439	440
- - - ม	- - - ล	- - - ช	- - - ตั้	- - ล รั้	- - ล ตั้	- - - -	- - - -
441	442	443	444	445	446	447	448
ล ท ตั้ รั้	ตั้ ท ตั้ รั้	ตั้ ท ตั้ รั้	- - (ตั้ทล)	- - - มั้	- - ตั้ รั้	- - - -	- - - -:ล
449	450	451	452	453	454	455	456
- - - ลั้	- - - ชั้	- - - มั้	- - - รั้	- ตั้ - ช	- ตั้ - รั้	- มั้ มั้ มั้	- ล - มั้
457	458	459	460	461	462	463	464
-↑ม - มั้	- - - -	-↑ม - มั้	- - - -	ตั้ ล ช ม	ช ม - -	ช ม ร ด	ร ด - -
- - - -	-↑ม - มั้	- - - -	-↑ม - มั้	- - ตั้ ล	ช ม ช ม	- - ช ม	ร ด ร ด
465	466	467	468	469	470	471	472
ช ม ช ล	ช ด ช ล	- - - -	- - - -	ช ม ช ล	ช ล ด ร	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ช ม ช ล	ช ล ด ร	- - - -	- - - -	ม ด ร ล	ด ร - ด

473	474	475	476	477	478	479	480
ม ด ร ม - - ม ด	ร ม - - ร ม ร ม	ช ร ม ช - - ช ร	ม ช - - ม ช ม ช	ร ม ช ล - - ร ม	ช ล - - ช ล ช ล	ดํ ช ล ดํ - - ดํ ช	ล ดํ - - ล ดํ ล ดํ
481	482	483	484	485	486	487	488
ช ม ช ล - - - -	ช ดํ ช ล - - - -	- - - - ช ม ช ล	- - - - ช ล ดํ ร	ช ม ช ล - - - -	ช ล ดํ ร - - - -	- - - - มํ ร ดํ ล	- - - - ดํ ร - ดํ
489	490	491	492	493	494	495	496
มํ ร ดํ ล - - - -	ดํ ร - ดํ - - - -	- - - - มํ ร ดํ ล	- - - - ดํ ร - ดํ	มํ ร ดํ ล - - - -	ดํ ร - ดํ - - - -	- - - - มํ ร ดํ ล	- - - - ดํ ร - ดํ
497	498	499	500	501	502	503	504
ล:มํ ร ดํ ล	ดํ ร ดํ ล	ดํ ร ดํ ล	ดํ ร ดํ ร	มํ ร ดํ ล	ดํ ร ดํ ร	มํ ร ดํ ล	ดํ ร - ดํ:ล
505	506	507	508	509	510	511	512
- ↑ม - ม - - - -	- ม ม ม - - - -	- - - - - ↑ม - ม	- - - - - ม ม ม	ดํ ดํ ร ดํ - - - -	ท ล ช ม - - - -	- - - - ดํ ดํ ร ดํ	- - - - ท ล ช ม
513	514	515	516	517	518	519	520
- ↑ร - ร - - - -	- ร ร ร - - - -	- - - - - ↑ร - ร	- - - - - ร ร ร	ช ช ร ช - - - -	ล ท ดํ ร - - - -	- - - - ช ช ร ช	- - - - ล ท ดํ ร
521	522	523	524	525	526	527	528
- ม - - - - - ม	- ช - - - - - ช	- ด - - - - - ด	- ร - - - - - ร	- ล - - - - - ล	- ด - - - - - ด	- ช - - - - - ช	- ล - - - - - ล
529	530	531	532	533	534	535	536
- ร - - - - - ร	- ม - - - - - ม	- ช - - - - - ช	- ล - - - - - ล	- ช - - - - - ช	- ฟ - - - - - ฟ	- ม - - - - - ม	- ร - - - - - ร
537	538	539	540	541	542	543	544
- ช ล ุ ท	ด ล ุ ท ด	ร ท ด ร	ม ด ร ม	ฟ ท ด ร	ม ด ร ม	ฟ ร ม ฟ	ช ม ฟ ช
545	546	547	548	549	550	551	552
ล ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท	ดํ ฟ ช ล	ท ช ล ท	ดํ ล ท ดํ	ร ท ดํ ร
553	554	555	556	557	558	559	560
มํ ดํ มํ ร	มํ ดํ ร ล	ดํ ล ร ดํ	ร ล ดํ ช	ล ช ดํ ล	ดํ ช ล ม	ช ม ล ช	ล ม ช ร
561	562	563	564	565	566	567	568
ดํ ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด	ม ร ด ท	ร ท ล ุ ช	ล ุ ท ล ุ ท	ล ช ล ุ ท	- ด - ร

569	570	571	572	573	574	575	576
-----	---- พ	-----	---- ฅ	---- ล	---- ร	---- ด	- ล ด ร
577	578	579	580	581	582	583	584
ล:-----	ฅ ล ด ร	-- พ ฅ	ล ล ด ร	- ล ฅ พ	ฅ ล ด ี ร	-- พ ฅ	ล ล ด ร
-----	---- ร	-----	- ด - ร	- ล - ฅ	- พ - -	- ร - -	- ด - ร :ล
585	586	587	588	589	590	591	592
ล:-----	ล พ ฅ ล	-- ด ี ล	ด ี ร พ ฅ	-- ล ฅ	ล ด ร พ	-- ฅ พ	ฅ ล ด ร
-----	---- ร	-----	- ด - ร	- ล - ฅ	- พ - -	- ร - -	- ด - ร :ล
593	594	595	596	597	598	599	600
-----	ล พ ฅ ล	-- ด ล	ด ร พ ฅ	-- ล ฅ	ล ด ร พ	-- ฅ พ	ฅ ล ด ร
-----	---- ร	-----	- ด - ร	- ล - ฅ	- พ - -	- ร - -	- ด - ร
601	602	603	604	605	606	607	608
-----	ล พ ฅ ล	-- ด ล	ด ร พ ฅ	- พ ฅ ล	- ฅ ล พ	- ล พ ด	- พ ด ร
-----	---- ร	-----	- ด - ร	- ล - ฅ	- พ - -	- ร - -	- ด - ร
609	610	611	612	613	614	615	616
-----	---- ร	-----	---- ี	-----	---- ↓ ร	---- ↑ ี	---- ี
617	618	619	620	621	622	623	624
ล:---- ี	- ด ี - พ	- ล ฅ ล	พ ฅ - -	---- ล	- ฅ - พ	- ม ร ม	ด ร - -
-----	- ี - ด ี	- พ - ล	ฅ ล พ ฅ	-----	- ล - ฅ	- พ - ม	ร ม ด ร
625	626	627	628	629	630	631	632
---- ล	- ร - ด	- พ - ฅ	ร พ - -	---- ล	- ฅ - พ	- ม ร ม	ด ร - -
-----	- ล - ร	- ด - พ	- ฅ ร พ	-----	- ล - ฅ	- พ - ม	ร ม ด ร :ล
633	634	635	636	637	638	639	640
ล:ร ล - -	ด ี ล - -	ร ล - -	ด ี ล - -	ร ล - -	ด ี ล - -	พ ฅ ล ฅ	พ ร - -
- - ร ล	- - ด ี ล	- - ร ล	- - ด ี ล	- - ร ล	- - ด ี ล	- - พ ฅ	ล ฅ พ ร :ล
641	642	643	644	645	646	647	648
ล:พ ี - -	พ ี - -	พ ี - -	ล ด ี - -	พ ี - -	ล ด ี - -	ล ด ี - -	พ ี - -
- - พ ี	- - พ ี	- - พ ี	- - ล ด ี	- - พ ี	- - ล ด ี	- - ล ด ี	- - พ ี :ล
649	650	651	652	653	654	655	656
ฅ ล ด ร	ด ร - -	ด ร พ ฅ	พ ฅ - พ	ฅ ล - ร	พ ฅ - ด	ร พ - ล	ด ร - -
- - ฅ ล	ด ร ด ร	- - ด ร	พ ฅ พ ฅ	- พ ฅ ล	- ร พ ฅ	- ด ร พ	- ล ด ร

657	658	659	660	661	662	663	664
ช ฤ ด ร - - ช ฤ	ด ร - - ด ร ด ร	ด ร ฟ ช - - ด ร	ฟ ช - ฟ ฟ ช ฟ ช	ช ล - ช - ฟ ช ล	ล ท - ล - ช ล ท	ท ต์ - ท - ล ท ต์	ต ร - - - ท ต ร
665	666	667	668	669	670	671	672
ล: ฟ ร - - - - ฟ ร	ฟ ร - - - - ฟ ร	ฟ ร - - - - ฟ ร	ล ต์ - - - - ล ต์	ฟ ร - - - - ฟ ร	ล ต์ - - - - ล ต์	ล ต์ - - - - ล ต์	ฟ ร - - - - ฟ ร:ล
673	674	675	676	677	678	679	680
ล ช ฟ ช - - ล ช	ล ร - - ฟ ช ล ร	ล ช ฟ ช - - ล ช	ล ร - - ฟ ช ล ร	ล ช ฟ ช - - ล ช	ล ร - - ฟ ช ล ร	ท ช ล ท - - ท ช	ต ร - - ล ท ต ร
681	682	683	684	685	686	687	688
ล: ↑ร - ร - - - -	- - - - - ↑ร - ร	- ↑ร - ร - - - -	- - - - - ↑ร - ร	- ↑ร - ร - - - -	- - ช ต์ - ↑ร - ร	ท ล ช ม - - ช ต์	- - - - ท ล ช ม
689	690	691	692	693	694	695	696
- ↑ม - ม - - - -	- - - - - ↑ม - ม	- ↑ม - ม - - - -	- - - - - ↑ม - ม	- ↑ม - ม - - - -	- - ช ต์ - ↑ม - ม	ท ล ช ร - - ช ต์	- - - - ท ล ช ร:ล
697	698	699	700	701	702	703	704
ล: ↑ร - ร - - - -	- - ช ต์ - ↑ร - ร	ท ล ช ม - - ช ต์	- - - - ท ล ช ม	- ↑ม - ม - - - -	- - ช ต์ - ↑ม - ม	ท ล ช ร - - ช ต์	- - - - ท ล ช ร:ล
705	706	707	708	709	710	711	712
- ม - - - - - ม	ร ม - - - - ร ม	- ร - - - - - ร	ต ร - - - - ต ร	- ต - - - - - ต	ล ต - - - - ล ต	- ล - - - - - ล	ช ล - - - - ช ล
713	714	715	716	717	718	719	720
- ล ช ม	ช ม ร ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด
721	722	723	724	725	726	727	728
- ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท	- - - - ล ช ม ร	- - - - ช ม ร ท	- - - - ม ร ท ล	- - - - ร ท ล ช
729	730	731	732	733	734	735	736
ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	- - - - ม ด ร ม	- - - - ช ร ม ช	- - - - ร ม ช ล	- - - - ต ช ล ต
737	738	739	740	741	742	743	744
ร ม ร ท	ร ท ล ช	ฟ ม ร ม	ฟ ช ล ท	- - - - ล ช ม ร	- - - - ช ม ร ท	- - - - ม ร ท ล	- - - - ร ท ล ช

745	746	747	748	749	750	751	752
ร ม ฟ ฑ	ล ฑ ฟ ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ฑ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ม ด ร ม	ฑ ร ม ฑ	ร ม ฑ ล	ด ฑ ล ด
753	754	755	756	757	758	759	760
ฑ ล ท ด	ท ด - -	ท ด ร ม	ร ม - -	ด ล ฑ ม	ฑ ม - -	ฑ ม ร ด	ร ด - -
- - ฑ ล	ท ด ท ด	- - ท ด	ร ม ร ม	- - ด ล	ฑ ม ฑ ม	- - ฑ ม	ร ด ร ด
761	762	763	764	765	766	767	768
ฑ ล ฑ ด	ฑ ด - -	ฑ ด ร ม	ร ม - -	ด ล ฑ ม	ฑ ม - -	ฑ ม ร ด	ร ด - -
- - ฑ ล	ฑ ด ฑ ด	- - ฑ ด	ร ม ร ม	- - ด ล	ฑ ม ฑ ม	- - ฑ ม	ร ด ร ด
769	770	771	772	773	774	775	776
ฑ ฑ ฑ ฑ	- ล - -	ท ท ท ท	- ด - -	ร ร ร ร	- ม - -	ร ร ร ร	- ด - -
- - ฑ ฑ	- - ล ล	- - ท ท	- - ด ด	- - ร ร	- - ม ม	- - ร ร	- - ด ด
777	778	779	780	781	782	783	784
ฑ ฑ ฑ ฑ	- ม - -	ร ร ร ร	- ด - -	ร ร ร ร	- ด - -	ท ท ท ท	- ล - -
- - ฑ ฑ	- - ม ม	- - ร ร	- - ด ด	- - ร ร	- - ด ด	- - ท ท	- - ล ล
785	786	787	788	789	790	791	792
- ร ม ฟ	ฑ ร ม ฟ	ล ฟ ฑ ล	ท ฑ ล ท	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ล ฑ ม ร	ฑ ม ร ฑ	ม ร ฑ ล	ร ฑ ล ฑ
793	794	795	796	797	798	799	800
ร ม ฟ ฑ	ล ฑ ฟ ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ฑ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ม ด ร ม	ฑ ร ม ฑ	ร ม ฑ ล	ด ฑ ล ด
801	802	803	804	805	806	807	808
ร ม ร ฑ	ร ท ล ฑ	ฟ ม ร ม	ฟ ฑ ล ท	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ล ฑ ม ร	ฑ ม ร ฑ	ม ร ฑ ล	ร ฑ ล ฑ
809	810	811	812	813	814	815	816
ร ม ฟ ฑ	ล ฑ ฟ ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ฑ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ร ด ล ฑ	ด ล ฑ ม	ล ฑ ม ร	ฑ ม ร ด
817	818	819	820	821	822	823	824
ฑ ล ฑ ม	ร ม ฑ ด	- - - -	- - - -	ฑ ล ฑ ม	ฑ ม ร ด	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ฑ ล ฑ ม	ร ม ฑ ด	- - - -	- - - -	ฑ ล ฑ ม	ฑ ม ร ด

825	826	827	828	829	830	831	832
ຫຼຸ ຄຸ ຫຼຸ ມ	ຮ ມ ຫ ດ	- - - -	- - - -	ຮ ມ ຮ ດ	ຮ ດ ທຸ ຄຸ	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ຫຼຸ ຄຸ ຫຼຸ ມ	ຮ ມ ຫ ດ	- - - -	- - - -	ຮ ມ ຮ ດ	ຮ ດ ທຸ ຄຸ
833	834	835	836	837	838	839	840
- ທ - ທ	ທ ທ - -	- ທ - -	- ຄ - -	- ຫ - ຫ	ຫ ຫ - -	- ຫ - -	- ມ -
- - - ທ	- ທ ທ ທ	- - - ທ	- - - ຄ	- - - ຫ	- ຫ ຫ ຫ	- - - ຫ	- - - ມ
841	842	843	844	845	846	847	848
- ຮ - ຮ	ຮ ຮ - -	- ຮ - -	- ດ - -	- ຮ - ຮ	ຮ ຮ - -	- ຮ - -	- ມ - -
- - - ຮ	- ຮ ຮ ຮ	- - - ຮ	- - - ດ	- - - ຮ	- ຮ ຮ ຮ	- - - ຮ	- - - ມ
849	850	851	852	853	854	855	856
- ັຫຼ - ຫ	- - - -	- ັຄ - ຄ	- - - -	- ັທ - ທ	- - - -	- ັດ້ - ດ້	- - - -
- - - -	- ັຫຼ - ຫ	- - - -	- ັຄ - ຄ	- - - -	- ັທ - ທ	- - - -	- ັດ້ - ດ້
857	858	859	860	861	862	863	864
- ັຫຼ - ຫ	- - - -	- ັດ້ - ດ້	- - - -	- ັຮ້ - ຮ້	- - - -	- ັມ້ - ມ້	- - - -
- - - -	- ັຫຼ - ຫ	- - - -	- ັດ້ - ດ້	- - - -	- ັຮ້ - ຮ້	- - - -	- ັມ້ - ມ້
865	866	867	868	869	870	871	872
- ມ້ - -	- ມ້ - -	ດ້ ມ້ ຮ້ ດ້	ຮ້ ດ້ - -	- ດ້ - -	- ດ້ - -	ມ້ ຮ້ ດ້ ຄ	ດ້ ຄ - -
- - - ມ້	- - - ມ້	- - ດ້ ມ້	ຮ້ ດ້ ຮ້ ດ້	- - - ດ້	- - - ດ້	- - ມ້ ຮ້	ດ້ ຄ ດ້ ຄ
873	874	875	876	877	878	879	880
- ຄ - -	- ຄ - -	ຮ້ ດ້ ຄ ຫ	ຄ ຫ - -	- ຫ - -	- ຫ - -	ດ້ ຄ ຫ ມ	ຫ ມ - -
- - - ຄ	- - - ຄ	- - ຮ້ ດ້	ຄ ຫ ຄ ຫ	- - - ຫ	- - - ຫ	- - ດ້ ຄ	ຫ ມ ຫ ມ
881	882	883	884	885	886	887	888
- ມ - -	ຫ ມ - -	ຮ ມ - -	ຫ ຄ - -	- ຫ - -	ຄ ຫ - -	ມ ຫ - -	ຄ ດ້ - -
- - - ມ	- - ຫ ມ	- - ຮ ມ	- - ຫ ຄ	- - - ຫ	- - ຄ ຫ	- - ມ ຫ	- - ຄ ດ້
889	890	891	892	893	894	895	896
- ຄ - -	ດ້ ຄ - -	ຫ ຄ - -	ດ້ ຮ້ - -	- ດ້ - -	ຮ້ ດ້ - -	ຫ ດ້ - -	ຮ້ ມ້ - -
- - - ຄ	- - ດ້ ຄ	- - ຫ ຄ	- - ດ້ ຮ້	- - - ດ້	- - ຮ້ ດ້	- - ຫ ດ້	- - ຮ້ ມ້
897	898	899	900	901	902	903	904
- ມ - -	- ມ - -	- ມ - -	- ມ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - ມ	- - - ມ	- - - ມ	- - - ມ	- ມ້ ຮ້ ດ້	ມ້ ຮ້ ດ້ ຄ	ຮ້ ດ້ ຄ ຫ	ດ້ ຄ ຫ ມ
905	906	907	908	909	910	911	912
ຮ້ ດ້ ຄ ຫ	ດ້ ຄ ຫ ມ	ຄ ຫ ມ ຮ	ຫ ມ ຮ ດ	- ທ ຄ ຫ	- ມ ຮ ດ	- ຫ - ດ	- ດ ຮ ມ

913	914	915	916	917	918	919	920
- ด ร ม	- ช - ล	- ต - ล	- ช - ม	- ช - ต	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ต
921	922	923	924	925	926	927	928
ช ล ท ต	ท ล ท ต	- - - -	- - - -	ร ล ร ต	ท ล ท ต	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ช ล ท ต	ท ล ท ต	- - - -	- - - -	ร ล ร ต	ท ล ท ต
929	930	931	932	933	934	935	936
ร ม ช ล	ช ล - -	ช ล ต ร	ต ร - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ร ม	ช ล ช ล	- - ช ล	ต ร ต ร	- ม ช ล	ช ล ต ร	ม ร ต ล	ต ร - ต

ท่อน 2

1	2	3	4	5	6	7	8
ร ช (ชลท)	ล ร ล ท	ล ช ล ท	ล ท ต ร	ช ต (ต ร ม)	ล ร ช ต	ล ร ช ต	ฟ ท ม ล
9	10	11	12	13	14	15	16
ร ช (ชลท)	ล ท ต ร	ต ม ร ต	ร ต ท ล	ร ม ร ท	ม ร ท ล	ร ท ล ช	ท ล ช ม
17	18	19	20	21	22	23	24
ท ล ช ล	ท ล ช ล	ท ล ช ล	ท ล ช ม	ช ม ร ม	ช ม ร ม	ช ม ร ม	ช ม ร ต
25	26	27	28	29	30	31	32
ท ล ช ร	ช ร ช ล	ท ล ช ล	ร ล ท ต	ท ช ล ท	ด ล ท ต	ร ท ต ร	ม ต ร ม
33	34	35	36	37	38	39	40
ร ต ร ม	ร ต ร ม	ร ต ร ม	ร ช ร ม	ร ต ร ม	ร ช ร ม	ร ต ร ม	ร ม ฟ ช
41	42	43	44	45	46	47	48
ล ฟ ช ล	ช ฟ ช ล	ช ฟ ช ล	ช ต ช ล	ช ฟ ช ล	ช ต ช ล	ช ฟ ช ล	ช ฟ ม ร
49	50	51	52	53	54	55	56
ร ต ล ช	ต ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ต	- ล - ช	ช ช - ต	ต ต - ร	ร ร - ม
57	58	59	60	61	62	63	64
- ต ม ร	- ช - ล	- ต - ล	- ช - ม	- ช - ต	- ร - ม	- ช - ม	ร - ต
65	66	67	68	69	70	71	72
ม ม ร ม	ร ท - ท	- - - -	- - - -	ม ร ท ร	ท ล - ล	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ม ม ร ม	ร ท - ท	- - - -	- - - -	ม ร ท ร	ท ล - ล
73	74	75	76	77	78	79	80
ร ท ล ท	ล ช - ช	- - - -	- - - -	ท ล ช ล	ช ม - ม	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	ร ท ล ท	ล ช - ช	- - - -	- - - -	ท ล ช ล	ช ม - ม

81	82	83	84	85	86	87	88
ชูลูทุ ด	ร ม - ม	-----	-----	ชูลูช ม	ร ด - ด	-----	-----
-----	-----	ชูลูทุ ด	ร ม - ม	-----	-----	ชูลูช ม	ร ด - ด
89	90	91	92	93	94	95	96
ร ม ชูลู	ทุ ด - ด	-----	-----	ชูลูทุ ด	ร ม - ม	-----	-----
-----	-----	ร ม ชูลู	ทุ ด - ด	-----	-----	ชูลูทุ ด	ร ม - ม
97	98	99	100	101	102	103	104
ดัดดัดดัด	- ล - -	ชชชช	- ม - -	ร ร ร ร	- ม - -	ชชชช	- ล - -
- - ดัด	- - ล ล	- - ชช	- - ม ม	- - ร ร	- - ม ม	- - ชช	- - ล ล
105	106	107	108	109	110	111	112
ม่ม่ม่ม	- ร - -	ดัดดัดดัด	- ล - -	ชชชช	- ล - -	ดัดดัดดัด	- ร - -
- - ม่ม	- - ร ร	- - ดัด	- - ล ล	- - ชช	- - ล ล	- - ดัด	- - ร ร
113	114	115	116	117	118	119	120
- ช - ด	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ด	- ล - ช	ชช - ด	ดัด - ร	ร ร - ม
121	122	123	124	125	126	127	128
- ด ม ร	- ช - ล	- ด - ล	- ช - ม	- ช - ด	- ร - ม	- ช - ม	ร - ด

ท่อน 3

1	2	3	4	5	6	7	8
- ล - ช	ชช - ด	ดัด - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม่ม - ร	ร ร - ด
9	10	11	12	13	14	15	16
ท ล ช ร	ช ร ช ล	ท ล ช ล	ร ล ท ด	ม ร ดัด ม	ร ด ท ร	ด ท ล ด	ท ล ช ล
17	18	19	20	21	22	23	24
ม ร ดัด ร	ม ร ดัด ร	ม ร ดัด ร	ม ร ดัด ล	ดัด ล ช ล	ดัด ล ช ล	ดัด ล ช ล	ดัด ล ช ฟ
25	26	27	28	29	30	31	32
ม ร ด ช	ด ช ดัด ร	ม ร ด ร	ช ร ม ฟ	ล ช ฟ ล	ช ฟ ม ช	ฟ ม ร ฟ	ม ร ด ร
33	34	35	36	37	38	39	40
ชูลูทุ ด	ร ม - -	ช ม - -	ช ม - -	ทุ ชูลู ทุ	ด ร - -	ม ร - -	ม ร - -
- - ชูลู	ทุ ด ร ม	- - ช ม	- - ช ม	- - ทุ ทุ	ล ทุ ด ร	- - ม ร	- - ม ร
41	42	43	44	45	46	47	48
ร ม ช ล	ท ด - -	ร ด - -	ร ด - -	ด ร ม ฟ	ช ล - -	ท ล - -	ท ล - -
- - ร ม	ช ล ท ด	- - ร ด	- - ร ด	- - ด ร	ม ฟ ช ล	- - ท ล	- - ท ล

49	50	51	52	53	54	55	56
๑ ๑ ๑ ๑ - - ๑ ๑	- ล - - - - ล ล	ท ท ท ท - - ท ท	- ตั - - - - ตั ตั	๑ ๑ ๑ ๑ - - ๑ ๑	- ตั - - - - ตั ตั	ร้ ร้ ร้ ร้ - - ร้ ร้	- มั - - - - มั มั
57	58	59	60	61	62	63	64
- ด ร ม	- ๑ - ล	- ตั - ล	- ๑ - ม	- ๑ - ตั	- ร้ - มั	- ๑ - ม	- ร้ - ตั
65	66	67	68	69	70	71	72
ท ๑ ล ท - - - -	ตั ล ท ตั - - - -	ร้ ท ตั ร้ - - - -	มั ตั ร้ มั - - - -	- - - - ร้ ตั ล ๑	- - - - ตั ล ๑ ม	- - - - ล ๑ ม ร	- - - - ๑ ม ร ด
73	74	75	76	77	78	79	80
ท ล ๑ ร - - - -	๑ ร ๑ ล - - - -	ท ล ๑ ล - - - -	ท ตั ร้ ตั - - - -	- - - - มั ร้ ตั มั	- - - - ร้ ด ท ร้	- - - - ตั ท ล ตั	- - - - ท ล ๑ ล
81	82	83	84	85	86	87	88
มั ร้ ตั ร้ - - - -	มั ร้ ตั ร้ - - - -	มั ร้ ตั ร้ - - - -	มั ร้ ตั ล - - - -	- - - - ตั ล ๑ ล	- - - - ตั ล ๑ ล	- - - - ตั ล ๑ ล	- - - - ตั ล ๑ ฟ
89	90	91	92	93	94	95	96
ม ร ด ๑ - - - -	ด ๑ ตั ร้ - - - -	ม ร ด ร - - - -	ม ฟ ๑ ฟ - - - -	- - - - ล ๑ ฟ ล	- - - - ๑ ฟ ม ๑	- - - - ฟ ม ร ฟ	- - - - ม ร ด ร
97	98	99	100	101	102	103	104
๑ ล ๑ ด - - ๑ ล	ร ม - - ๑ ด ร ม	๑ ม - - - - ๑ ม	๑ ม - - - - ๑ ม	๑ ๑ ล ๑ - - ๑ ๑	ด ร - - ล ๑ ด ร	ม ร - - - - ม ร	ม ร - - - - ม ร
105	106	107	108	109	110	111	112
ร ม ๑ ล - - ร ม	ท ตั - - ๑ ล ท ตั	ร้ ตั - - - - ร้ ตั	ร้ ตั - - - - ร้ ตั	ด ร ม ฟ - - ด ร	๑ ล - - ม ฟ ๑ ล	ท ล - - - - ท ล	ท ล - - - - ท ล
113	114	115	116	117	118	119	120
๑ ๑ ๑ ๑ - - ๑ ๑	- ล - - - - ล ล	ท ท ท ท - - ท ท	- ตั - - - - ตั ตั	๑ ๑ ๑ ๑ - - ๑ ๑	- ตั - - - - ตั ตั	ร้ ร้ ร้ ร้ - - ร้ ร้	- มั - - - - มั มั
121	122	123	124	125	126	127	128
- ด ร ม	- ๑ - ล	- ตั - ล	- ๑ - ม	- ๑ - ตั	- ร้ - มั	- ๑ - มั	- ร้ - ตั

តារាង 4

1	2	3	4	5	6	7	8
គំ គំ គំ វ	ឡ ឡ ឡ ម	ន ន ន វ	ឡ ឡ ឡ ម	ឡ ម វ គ	ម វ គ ន	វ គ ន ឡ	គ ន ឡ ម
9	10	11	12	13	14	15	16
គ គ គ វ	ឡ ឡ ឡ ម	ន ន ន វ	ឡ ឡ ឡ ម	ឡ វ ឡ ម	ន ឡ គ ន	គ ឡ គ ន	វ គ ម វ
17	18	19	20	21	22	23	24
- ឡ ឡ ម	ឡ វ ឡ គ	- ឡ ឡ គ	ឡ វ ឡ ម	- គំ គំ ន	គំ ឡ គំ ម	- ឡ ឡ ម	ឡ វ ឡ គ
25	26	27	28	29	30	31	32
- ម ឡ ន	គ ឡ ន គ	- ម ឡ ន	គ ឡ ន គ	- ម ឡ ន	គ ឡ ន គ	ឡ ន គ វ	ម គ វ ម
33	34	35	36	37	38	39	40
ន ន គំ ន	ឡ ម - -	ន ន គំ ន	ឡ ម - -	ន ន គំ ន	ឡ ម ឡ វ	ឡ ម ន ឡ	គំ ន - -
- - ន ន	គំ ន ឡ ម	- - ន ន	គំ ន ឡ ម	- - ន ន	គំ ន ឡ ម	ឡ វ ឡ ម	ន ឡ គំ ន
41	42	43	44	45	46	47	48
ឡ ម - -	ឡ វ - -	ម គ - -	វ ន - -	គ ឡ - -	គ ន - -	វ គ - -	ម វ - -
- - ឡ ម	- - ឡ វ	- - ម គ	- - វ ន	- - គ ឡ	- - គ ន	- - វ គ	- - ម វ
49	50	51	52	53	54	55	56
វ ឡ - ន	វ គ - -	វ ម គ វ	វ គ - -	វ ឡ - ន	វ គ - -	វ គ វ ម	វ ម - -
- - វ ឡ	- ន វ គ	- - វ ម	គ វ វ គ	- - វ ឡ	- ន វ គ	- - វ គ	វ ម វ ម
57	58	59	60	61	62	63	64
- គ វ ម	- ឡ - ន	- គំ - ន	- ឡ - ម	- ឡ - គំ	- វំ - មំ	- ឡំ - ម	- វំ - គំ
65	66	67	68	69	70	71	72
គំ គំ គំ វ	ឡ ឡ ឡ ម	ន ន ន វ	ឡ ឡ ឡ ម	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ឡ ម វ គ	ម វ គ ន	វ គ ន ឡ	គ ន ឡ ម
73	74	75	76	77	78	79	80
គ គ គ វ	ឡ ឡ ឡ ម	ន ន ន វ	ឡ ឡ ឡ ម	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ឡ វ ឡ ម	ន ឡ គ ន	គ ឡ គ ន	វ គ ម វ
81	82	83	84	85	86	87	88
- ឡ ឡ ម	ឡ វ ឡ គ	- - - -	- - - -	- គំ គំ ន	គំ ឡ គំ ម	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- ឡ ឡ គ	ឡ វ ឡ ម	- - - -	- - - -	- ឡ ឡ ម	ឡ វ ឡ គ
89	90	91	92	93	94	95	96
- ម ឡ ន	គ ឡ ន គ	- - - -	- - - -	- ម ឡ ន	គ ឡ ន គ	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- ម ឡ ន	គ ឡ ន គ	- - - -	- - - -	ឡ ន គ វ	ម គ វ ម

97	98	99	100	101	102	103	104
ล ล ดั ล - - ล ล	ช ม - - ดั ล ช ม	ล ล ดั ล - - ล ล	ช ม - - ดั ล ช ม	ล ล ดั ล - - ล ล	ช ม ช ร ดั ล ช ม	ช ม ล ช ช ร ช ม	ดั ล - - ล ช ดั ล
105	106	107	108	109	110	111	112
ช ม - - - - ช ม	ช ร - - - - ช ร	ม ด - - - - ม ด	ร ล - - - - ร ล	ด ช - - - - ด ช	ด ล - - - - ด ล	ร ด - - - - ร ด	ม ร - - - - ม ร
113	114	115	116	117	118	119	120
ร ช - ล - - ร ช	ท ด - - - ล ท ด	ร ม ด ร - - ร ม	ท ด - - ด ร ท ด	ร ช - ล - - ร ช	ท ด - - - ล ท ด	ท ด ร ม - - ท ด	ร ม - - ร ม ร ม
121	122	123	124	125	126	127	128
- ด ร ม	- ช - ล	- ดั - ล	- ช - ม	- ช - ดั	- รั - มั	- ชั - ม	- รั - ดั

พ่อน 5

1	2	3	4	5	6	7	8
- ด ร ม	- ช - ล	- ดั - ล	- ช - ม	- ม - ร	ร ร - ม	ม ม - ช	ช ช - ล
9	10	11	12	13	14	15	16
ร ดั มั ร	ม ดั ร ล	ดั ล ร ดั	ร ล ดั ช	ล ช ดั ล	ดั ช ล ม	ช ม ล ช	ล ม ช ร
17	18	19	20	21	22	23	24
ร ดั มั ร - - - -	ม ดั ร ล - - - -	- - - - ร ดั มั ร	- - - - ม ดั ร ล	ดั ล ร ดั - - - -	ร ล ดั ช - - - -	- - - - ดั ล ร ดั	- - - - ร ล ดั ช
25	26	27	28	29	30	31	32
ล ช ดั ล - - - -	ดั ช ล ม - - - -	- - - - ล ช ดั ล	- - - - ดั ช ล ม	ช ม ล ช - - - -	ล ม ช ร - - - -	- - - - ช ม ล ช	- - - - ล ม ช ร
33	34	35	36	37	38	39	40
ร ด ม ร - - - -	ช ม ล ช - - - -	- - - - ร ด ม ร	- - - - ช ม ล ช	ช ร ช ม - - - -	ล ช ดั ล - - - -	- - - - ช ร ช ม	- - - - ล ช ดั ล
41	42	43	44	45	46	47	48
ช ม ล ช - - - -	ดั ล ร ดั - - - -	- - - - ช ม ล ช	- - - - ดั ล ร ดั	ดั ช ดั ล - - - -	ร ดั มั ร - - - -	- - - - ดั ช ดั ล	- - - - ร ดั มั ร
49	50	51	52	53	54	55	56
ชั ชั ชั ชั - - ชั ชั	- มั - - - - มั มั	ร ร ร ร - - ร ร	- ดั - - - - ดั ดั	ท ท ท ท - - ท ท	- ล - - - - ล ล	ร ดั ท ล - - ช ช	ช ม - - - - ม ม

57	58	59	60	61	62	63	64
- ດ ຣ ມ	- ຫ - ຄ	- ດ້ - ຄ	- ຫ - ມ	- ຫ - ດ້	- ຈ້ - ມ້	- ຫ້ - ມ	- ຈ້ - ດ້
65	66	67	68	69	70	71	72
- - - -	- ມ ມ ມ	- - - -	- ມ ມ ມ	- - - -	- ມ ມ ມ	- - - -	- ຄ ຄ ຄ
ມ ດ ຣ ມ	- - - -	ຫ ຄ ຫ ມ	- - - -	ມ ດ ຣ ມ	- - - -	ຣ ມ ຫ ຄ	- - - -
73	74	75	76	77	78	79	80
- - - -	- ຫ ຫ ຫ	- - - -	- ຄ ຄ ຄ	- - - -	- ດ້ ດ້ ດ້	- - - -	- ຈ້ ຈ້ ຈ້
- ຫ້ - ຫ	- - - -	- ຫ້ ຄ - ຄ	- - - -	- ຫ້ ດ້ - ດ້	- - - -	- ຫ້ ຈ້ - ຈ້	- - - -
81	82	83	84	85	86	87	88
- ຈ້ - -	- ຈ້ - -	ຈ້ ຈ້ ມ້ ຈ້	ດ້ ຄ - -	- ຄ - -	- ຄ - -	ດ້ ດ້ ຈ້ ດ້	ຄ ຫ - -
- - ຈ້ ຈ້	- - ຈ້ ຈ້	- - ຈ້ ຈ້	ມ້ ຈ້ ດ້ ຄ	- - ຄ ຄ	- - ຄ ຄ	- - ດ້ ດ້	ຈ້ ດ້ ຄ ຫ
89	90	91	92	93	94	95	96
- ຫ - -	- ຫ - -	ຄ ຄ ດ້ ຄ	ຫ ມ - -	- ມ - -	- ມ - -	ຫ ຫ ຄ ຫ	ມ ຣ - -
- - ຫ ຫ	- - ຫ ຫ	- - ຄ ຄ	ດ້ ຄ ຫ ມ	- - ມ ມ	- - ມ ມ	- - ຫ ຫ	ຄ ຫ ມ ຣ
97	98	99	100	101	102	103	104
ຣ ຣ ມ ຣ	ດ ຄ - -	ດ ດ ຣ ດ	ຄ ຫ - -	ຄ ຄ ດ ຄ	ຫ ມ - -	ຫ ຫ ຄ ຫ	ມ ຣ - -
- - ຣ ຣ	ມ ຣ ດ ຄ	- - ດ ດ	ຣ ດ ຄ ຫ	- - ຄ ຄ	ດ ຄ ຫ ມ	- - ຫ ຫ	ຄ ຫ ມ ຣ
105	106	107	108	109	110	111	112
ຫ ຣ ມ ຫ	ມ ຫ - -	ຣ ມ ຫ ຄ	ຫ ຄ - -	ດ ຫ ຄ ດ	ຄ ດ - -	ຫ ຄ ດ ຣ	ດ ຣ - -
- - ຫ ຣ	ມ ຫ ມ ຫ	- - ຣ ມ	ຫ ຄ ຫ ຄ	- - ດ ຫ	ຄ ດ ຄ ດ	- - ຫ ຄ	ດ ຣ ດ ຣ
113	114	115	116	117	118	119	120
ຫ ຫ ຫ ຫ	- ຄ - -	ຫ ຫ ຫ ຫ	- ດ້ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ຫ ຫ	- - ຄ ຄ	- - ຫ ຫ	- - ດ້ ດ້	ຫ ຄ ຫ ຄ	ຫ ດ້ ຈ້ ມ້	- - - -	- - - -
121	122	123	124	125	126	127	128
- ດ ຣ ມ	- ຫ - ຄ	- ດ້ - ຄ	- ຫ - ມ	- ຫ - ດ້	- ຈ້ - ມ້	- ຫ້ - ມ	- ຈ້ - ດ້

ภาคผนวก ค

เน็ตสากล

เพลงพม่าฉ่อย

เพลงเร็วประเทศ

ทำนองที่ 1

ทำนองที่ 2

ทำนองที่ 3

เพลงพม่าห้าท่อน เกา

มนตรี ตราโมท

3 ชั้น ท่อน 1

The musical score is written in 2/4 time. The first system is a single staff with a treble clef, containing measures 1 through 4. The second system is a grand staff (two staves) with a treble clef on the top staff and a bass clef on the bottom staff, containing measures 5 through 8. The third system is a grand staff with a treble clef on the top staff and a bass clef on the bottom staff, containing measures 9 through 12. The fourth system is a grand staff with a treble clef on the top staff and a bass clef on the bottom staff, containing measures 13 through 16. The fifth system is a grand staff with a treble clef on the top staff and a bass clef on the bottom staff, containing measures 17 through 20. The score is written in a standard musical notation style with notes, rests, and bar lines.

21

21

This system contains measures 21 through 24. The right hand (RH) begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. It features a series of eighth and sixteenth notes, often beamed together. The left hand (LH) starts with a bass clef and provides a harmonic accompaniment with eighth and sixteenth notes, including some rests.

25

25

This system contains measures 25 through 28. The RH continues with melodic lines using eighth and sixteenth notes. The LH maintains a steady accompaniment pattern with eighth notes and rests.

29

29

This system contains measures 29 through 32. The RH shows more complex rhythmic patterns with beamed sixteenth notes. The LH continues with a consistent accompaniment of eighth notes and rests.

33

33

This system contains measures 33 through 36. The RH features a more active melodic line with frequent sixteenth-note runs. The LH provides a steady accompaniment with eighth notes and rests.

37

37

This system contains measures 37 through 40. The RH continues with melodic development using eighth and sixteenth notes. The LH maintains the accompaniment pattern with eighth notes and rests.

This musical score is for a piano piece, spanning measures 41 to 65. It is written for two staves, with a brace on the left indicating they are part of a single instrument. The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is 3/4. The score is divided into six systems, each with a measure number at the beginning of the first staff.

- System 1 (Measures 41-44):** The right hand plays a series of eighth-note chords, while the left hand plays a steady eighth-note accompaniment.
- System 2 (Measures 45-48):** The right hand continues with eighth-note chords, and the left hand maintains the eighth-note accompaniment.
- System 3 (Measures 49-52):** The right hand features a more active melody with eighth-note runs, and the left hand continues the accompaniment.
- System 4 (Measures 53-56):** The right hand has a melodic line with eighth-note patterns, and the left hand continues the accompaniment.
- System 5 (Measures 57-60):** The right hand continues with eighth-note patterns, and the left hand continues the accompaniment.
- System 6 (Measures 61-65):** The right hand has a melodic line with eighth-note patterns, and the left hand continues the accompaniment.

This musical score is for a piano piece, spanning measures 69 to 89. It is written for two staves, with a brace on the left indicating they are part of a single instrument. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 3/4. The score is divided into six systems, each containing two staves. The first system (measures 69-72) shows a melodic line in the upper staff and a more rhythmic accompaniment in the lower staff. The second system (measures 73-76) continues this pattern with some melodic development. The third system (measures 77-80) features a more active upper staff with sixteenth-note runs. The fourth system (measures 81-84) shows a continuation of the melodic line in the upper staff. The fifth system (measures 85-88) includes a long melodic line in the upper staff that spans across the system. The sixth system (measures 89-92) concludes the piece with a final melodic flourish in the upper staff and a rhythmic accompaniment in the lower staff.

69

69

73

73

77

77

81

85

85

89

89

93

93

97

97

101

101

105

105

109

109

113

113

117

117

121

121

125

125

129

129

133

133

137

137

141

141

145

145

149

149

153

153

157

157

161

161

This musical score page contains measures 165 through 193. It features a piano accompaniment and a vocal line. The piano part is written in treble and bass staves, while the vocal line is in a single treble staff. The music is in 4/4 time and includes various musical notations such as notes, rests, and repeat signs.

Measure 165: The piano part begins with a treble staff containing a half note G4 and a half note F#4, followed by a whole note G4. The bass staff has a whole note G3. The vocal line starts with a half note G4 and a half note F#4, followed by a whole note G4. A repeat sign appears at the end of the measure.

Measure 169: The piano part continues with a treble staff containing a half note G4 and a half note F#4, followed by a whole note G4. The bass staff has a whole note G3. The vocal line starts with a half note G4 and a half note F#4, followed by a whole note G4. A repeat sign appears at the end of the measure.

Measure 173: The piano part continues with a treble staff containing a half note G4 and a half note F#4, followed by a whole note G4. The bass staff has a whole note G3. The vocal line starts with a half note G4 and a half note F#4, followed by a whole note G4. A repeat sign appears at the end of the measure.

Measure 177: The piano part continues with a treble staff containing a half note G4 and a half note F#4, followed by a whole note G4. The bass staff has a whole note G3. The vocal line starts with a half note G4 and a half note F#4, followed by a whole note G4. A repeat sign appears at the end of the measure.

Measure 181: The piano part continues with a treble staff containing a half note G4 and a half note F#4, followed by a whole note G4. The bass staff has a whole note G3. The vocal line starts with a half note G4 and a half note F#4, followed by a whole note G4. A repeat sign appears at the end of the measure.

Measure 185: The piano part continues with a treble staff containing a half note G4 and a half note F#4, followed by a whole note G4. The bass staff has a whole note G3. The vocal line starts with a half note G4 and a half note F#4, followed by a whole note G4. A repeat sign appears at the end of the measure.

Measure 189: The piano part continues with a treble staff containing a half note G4 and a half note F#4, followed by a whole note G4. The bass staff has a whole note G3. The vocal line starts with a half note G4 and a half note F#4, followed by a whole note G4. A repeat sign appears at the end of the measure.

Measure 193: The piano part continues with a treble staff containing a half note G4 and a half note F#4, followed by a whole note G4. The bass staff has a whole note G3. The vocal line starts with a half note G4 and a half note F#4, followed by a whole note G4. A repeat sign appears at the end of the measure.

197

197

201

201

205

205

209

209

213

213

217

217

221

225

229

233

237

241

245

249

253

257

261

This musical score page contains nine staves of music, numbered 265 through 297. The first seven staves (265-289) are single-line staves, likely for a vocal line. The last two staves (293-297) are grand staves, each consisting of a treble and bass clef staff joined by a brace on the left, representing the piano accompaniment. The music is written in a single system. Measures 265-268 are on the first staff, 269-272 on the second, 273-276 on the third, 277-280 on the fourth, 281-284 on the fifth, 285-288 on the sixth, and 289-292 on the seventh. Measures 293-296 are on the first staff of the grand staff, and measures 297 is on the second staff of the grand staff. The notation includes various note values, rests, and bar lines. A repeat sign is visible at the beginning of measure 293 in both staves of the grand staff.

301

301

This system contains measures 301 through 304. It features a grand staff with two staves. Measures 301 and 303 contain eighth-note patterns in both hands. Measures 302 and 304 contain sixteenth-note patterns. Measure 302 includes a repeat sign and a first ending bracket. Measure 304 includes a repeat sign and a first ending bracket.

305

305

This system contains measures 305 through 308. It features a grand staff with two staves. Measures 305 and 307 contain eighth-note patterns. Measures 306 and 308 contain sixteenth-note patterns. Measure 306 includes a repeat sign and a first ending bracket. Measure 308 includes a repeat sign and a first ending bracket.

309

309

This system contains measures 309 through 312. It features a grand staff with two staves. Measures 309 and 311 contain eighth-note patterns. Measures 310 and 312 contain sixteenth-note patterns. Measure 310 includes a repeat sign and a first ending bracket. Measure 312 includes a repeat sign and a first ending bracket.

313

313

This system contains measures 313 through 316. It features a single staff with eighth-note patterns. Measure 313 includes a repeat sign and a first ending bracket. Measure 316 includes a repeat sign and a first ending bracket.

317

317

This system contains measures 317 through 320. It features a single staff with eighth-note patterns. Measure 317 includes a repeat sign and a first ending bracket. Measure 320 includes a repeat sign and a first ending bracket.

321

321

This system contains measures 321 through 324. It features a grand staff with two staves. Measures 321 and 323 contain eighth-note patterns. Measures 322 and 324 contain sixteenth-note patterns. Measure 322 includes a repeat sign and a first ending bracket. Measure 324 includes a repeat sign and a first ending bracket.

325

325

This system contains measures 325 through 328. Measure 325 features a treble staff with a half rest and a bass staff with a half note. Measure 326 has a treble staff with a half note and a bass staff with a half note. Measure 327 has a treble staff with a half note and a bass staff with a half note. Measure 328 has a treble staff with a half note and a bass staff with a half note. A double bar line is present at the end of measure 328.

329

329

This system contains measures 329 through 332. Measure 329 has a treble staff with a half note and a bass staff with a half note. Measure 330 has a treble staff with a half note and a bass staff with a half note. Measure 331 has a treble staff with a half note and a bass staff with a half note. Measure 332 has a treble staff with a half note and a bass staff with a half note.

333

333

This system contains measures 333 through 336. Measure 333 has a treble staff with a half note and a bass staff with a half note. Measure 334 has a treble staff with a half note and a bass staff with a half note. Measure 335 has a treble staff with a half note and a bass staff with a half note. Measure 336 has a treble staff with a half note and a bass staff with a half note.

337

337

This system contains measures 337 through 340. Measure 337 has a treble staff with a half note and a bass staff with a half note. Measure 338 has a treble staff with a half note and a bass staff with a half note. Measure 339 has a treble staff with a half note and a bass staff with a half note. Measure 340 has a treble staff with a half note and a bass staff with a half note.

341

341

This system contains measures 341 through 344. Measure 341 has a treble staff with a half note and a bass staff with a half note. Measure 342 has a treble staff with a half note and a bass staff with a half note. Measure 343 has a treble staff with a half note and a bass staff with a half note. Measure 344 has a treble staff with a half note and a bass staff with a half note.

345

345

This system contains measures 345 through 348. The right hand (RH) begins with a quarter rest, followed by eighth-note pairs in measures 346 and 348, and a quarter rest in measure 347. The left hand (LH) features a continuous eighth-note pattern in measures 345 and 347, and a quarter rest in measures 346 and 348.

349

349

This system contains measures 349 through 352. The RH has a quarter rest in measure 349, followed by eighth-note pairs in measures 350, 351, and 352. The LH has an eighth-note pattern in measure 349, followed by quarter notes in measures 350, 351, and 352.

353

353

This system contains measures 353 through 356. Both the RH and LH feature a continuous eighth-note pattern throughout all four measures.

357

357

This system contains measures 357 through 360. Both the RH and LH feature a continuous eighth-note pattern throughout all four measures.

361

361

This system contains measures 361 through 364. The RH has eighth-note pairs in measures 361, 362, and 363, followed by a quarter note in measure 364. The LH has eighth-note pairs in measures 361, 362, and 363, followed by a quarter note in measure 364.

365

365

This system contains measures 365 through 368. The right hand (RH) features a melodic line with eighth-note patterns and rests, while the left hand (LH) provides a steady accompaniment of eighth-note chords. The key signature has one sharp (F#).

369

369

This system contains measures 369 through 372. The RH continues the melodic development with more eighth-note runs. The LH maintains the accompaniment pattern. The key signature has one sharp (F#).

373

373

This system contains measures 373 through 376. The RH introduces a new melodic phrase. The LH continues with the eighth-note accompaniment. The key signature has one sharp (F#).

377

377

This system contains measures 377 through 380. The RH features a more active melodic line. The LH continues the accompaniment. The key signature has one sharp (F#).

381

381

This system contains measures 381 through 384. The RH has a more complex melodic pattern with many beamed eighth notes. The LH continues the accompaniment. The key signature has one sharp (F#).

385

385

389

393

398

398

402

3 ชั้น ท่อน 2

This musical score is for a piece titled '3 ชั้น ท่อน 2'. It is written in 2/4 time and consists of 29 measures. The score is organized into several systems. The first system contains measures 1 through 4. The second system contains measures 5 through 8. The third system contains measures 9 through 12. The fourth system contains measures 13 through 16. The fifth system contains measures 17 through 20 and is marked with a repeat sign. The sixth system contains measures 21 through 24 and is also marked with a repeat sign. The seventh system contains measures 25 through 28 and is marked with a repeat sign. The eighth system contains measures 29 through 32. The score is written for a single melodic line, likely for a flute or a similar instrument, using a treble clef. The notation includes various note values, rests, and repeat signs.

5

9

13

17

17

21

21

25

25

29

3 ชั้น ท่อน 3

This musical score is for a piece titled '3 ชั้น ท่อน 3'. It is written for a single melodic line in treble clef, with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 2/4. The score consists of nine staves of music. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp. The subsequent staves are numbered 5, 9, 13, 17, 21, 25, and 29, indicating the starting measure for each system. The music features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. The notation is clear and legible, with a professional layout.

3 ชั้น ท่อน 4

This musical score is for a piece titled '3 ชั้น ท่อน 4'. It is written for a single melodic line in treble clef, with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. The score consists of eight staves of music, each beginning with a measure number. The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, often beamed together in groups. There are several measures with rests, particularly in the later staves. The piece concludes with a final double bar line on the eighth staff.

5

9

13

17

17

21

21

25

25

29

3 ชั้น ท่อน 5

The musical score is written for a single melodic line on a treble clef staff in 2/4 time. It consists of 25 measures, divided into five systems of five measures each. The notation includes various rhythmic values such as eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests. The piece is marked with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature of 2/4. The score is labeled '3 ชั้น ท่อน 5' at the top.

5

9

13

17

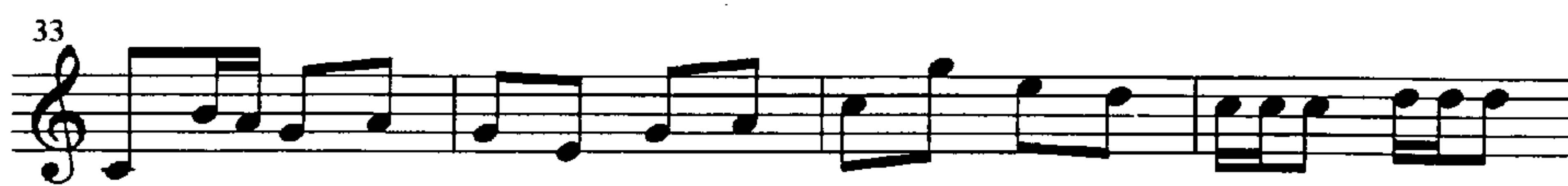
17

21

21

25

25

2 ชั้น ท่อน 1

The musical score is written in 2/4 time and consists of ten staves of music. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The melody is composed of eighth and sixteenth notes, with some measures containing rests. The score is divided into measures by bar lines, and measure numbers are provided at the beginning of each staff: 5, 9, 13, 17, 21, 25, 29, 33, 37, and 41. The music features a variety of rhythmic patterns, including eighth-note runs and sixteenth-note passages. The final staff ends with a double bar line and repeat dots, indicating the end of the section.

45

49

53

57

61

65

69

73

77

81

85

1

This musical score consists of ten staves of music, each beginning with a measure number. The notation is in treble clef. The first staff (45) features a series of eighth and sixteenth notes with a slur over the final two measures. The second staff (49) continues this pattern. The third staff (53) introduces a more complex rhythmic pattern with many beamed sixteenth notes. The fourth staff (57) includes a repeat sign and a key signature change to one sharp (F#). The fifth staff (61) continues the melodic line. The sixth staff (65) features a series of beamed sixteenth notes. The seventh staff (69) continues this pattern. The eighth staff (73) features a series of beamed sixteenth notes. The ninth staff (77) includes a key signature change to one flat (Bb). The tenth staff (81) continues the melodic line. The final staff (85) ends with a double bar line and a first ending bracket labeled '1'.

This musical score page contains measures 89 through 117. It features a vocal line in the upper staves and a piano accompaniment in the lower staves. The key signature has one sharp (F#), and the time signature is 4/4. The piano part includes a double bar line at measure 105, indicating a section change. The vocal line consists of eighth and sixteenth notes, with some measures containing rests. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the right hand and a more complex, often beamed, pattern in the left hand.

89 2

93

97

101

105

105

109

109

113

113

117

This musical score page contains measures 121 through 149. It features a vocal line and a piano accompaniment. The piano part is written in treble clef with a key signature of one flat (B-flat). Measures 121-128 are single-staff vocal lines. Measures 129-136 are piano accompaniment, consisting of two staves joined by a brace. Measures 137-140 are single-staff vocal lines. Measures 141-148 are piano accompaniment, also consisting of two staves joined by a brace. Measure 149 is a single-staff vocal line. The notation includes various note values, rests, and dynamic markings.

121

125

129

133

133

137

141

145

145

149

149

This musical score is for a piano piece, spanning measures 153 to 173. It is written for two staves, with a brace on the left indicating they are part of a single instrument. The key signature has one sharp (F#), and the time signature is 3/4. The notation includes various musical symbols such as eighth notes, sixteenth notes, and rests. The score is organized into systems, with measure numbers 153, 157, 161, 165, 169, and 173 marking the beginning of new systems. The music features a mix of melodic lines and harmonic accompaniment, with some measures containing complex rhythmic patterns.

153

153

157

157

161

161

165

165

169

173

173

2 ชั้น ท่อน 2

5

9

9

13

13

2 ชั้น ท่อน 3

The musical score is written for a single melodic line and a piano accompaniment. The key signature has one sharp (F#), and the time signature is 2/4. The score is divided into four systems, each with a measure number at the beginning.

System 1: Measures 1-4. The melody starts with a quarter note, followed by eighth notes, and ends with a quarter note. The piano accompaniment consists of eighth notes.

System 2: Measures 5-8. The melody continues with eighth notes and quarter notes. The piano accompaniment continues with eighth notes.

System 3: Measures 9-12. The melody features a series of eighth notes. The piano accompaniment continues with eighth notes.

System 4: Measures 13-16. The melody concludes with a quarter note. The piano accompaniment continues with eighth notes.

2 ชั้น ท่อน 4

The musical score is written for a piano and voice. It consists of four systems of staves. The first system is a single staff in treble clef, 2/4 time, with a key signature of one flat (B-flat). The second system is also a single staff in treble clef, 2/4 time, with a key signature of one flat. The third and fourth systems are grand staves, each with a treble and bass staff. The third system starts at measure 9, and the fourth system starts at measure 13. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some rests and dynamic markings. The overall style is a simple, melodic piano accompaniment for a vocal line.

2 ชั้น ท่อน 5

The musical score is written for a single melodic line in 2/4 time. It consists of five staves of music, each starting with a measure number. The notation includes eighth and sixteenth notes, often beamed together, and rests. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The subsequent staves continue the melody, with some measures containing rests. The score is presented in a clean, black-and-white format.

5

9

13

17

ชั้นเดี่ยว ท่อน 1

The musical score is written for a solo part in 2/4 time. It consists of six systems of two staves each. The measures are numbered 1 through 21. The music features a variety of note values including eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests and repeat signs.

System 1 (Measures 1-4): Measure 1 has a quarter rest in the right hand and a quarter note in the left hand. Measure 2 has eighth notes in both hands. Measure 3 has a quarter rest in the right hand and a quarter note in the left hand. Measure 4 has eighth notes in both hands.

System 2 (Measures 5-8): Measure 5 has eighth notes in both hands. Measure 6 has eighth notes in both hands. Measure 7 has eighth notes in both hands. Measure 8 has eighth notes in both hands.

System 3 (Measures 9-12): Measure 9 has eighth notes in both hands. Measure 10 has eighth notes in both hands. Measure 11 has eighth notes in both hands. Measure 12 has eighth notes in both hands.

System 4 (Measures 13-16): Measure 13 has eighth notes in both hands. Measure 14 has eighth notes in both hands. Measure 15 has eighth notes in both hands. Measure 16 has eighth notes in both hands.

System 5 (Measures 17-20): Measure 17 has eighth notes in both hands. Measure 18 has eighth notes in both hands. Measure 19 has eighth notes in both hands. Measure 20 has eighth notes in both hands.

System 6 (Measures 21-24): Measure 21 has eighth notes in both hands. Measure 22 has eighth notes in both hands. Measure 23 has eighth notes in both hands. Measure 24 has eighth notes in both hands.

29

29

33

33

37

37

41

41

45

This musical score page contains measures 49 through 77. It features a piano accompaniment and a vocal line. The piano part is written in treble and bass staves, often with a brace. The vocal line is in a single treble staff. The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is 3/4. Measure 49 is the start of a new system. Measures 53 and 57 are the start of new systems for the piano part. Measures 61, 65, 69, and 73 are the start of new systems for the vocal line. Measure 77 is the start of a new system for the piano part. The score includes various musical notations such as eighth notes, sixteenth notes, and rests.

49

53

53

57

57

61

65

69

73

77

77

ชั้นเดียว ท่อน 2

ชั้นเดียว ท่อน 3

ชั้นเดียว ท่อน 4

ชั้นเดียว ท่อน 5

เพลงพม่าห้าท่อน 3 ชั้น

พระยาประสานดุริยศัพท์
(แปลก ประสานศัพท์)

ท่อน 1

The image displays a musical score for the song "The Rose Tree." It consists of a vocal melody and a piano accompaniment. The vocal line is written in treble clef with a key signature of one flat (B-flat) and a 2/4 time signature. The piano accompaniment is written in grand staff (treble and bass clefs). The score is divided into systems, with measure numbers 5, 9, 13, 17, 21, 25, 29, and 33 indicated at the beginning of each system. The melody features various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. The piano accompaniment provides harmonic support with chords and moving lines in both hands. The overall style is that of a traditional folk song arrangement.

37

41

45

49

53

57

61

65

69

73

77

81

85

89

93

This musical score is for a piano piece, spanning measures 57 to 93. It is written for two staves, with a brace on the left indicating they are part of a single instrument. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 3/4. The score begins at measure 57 with a treble clef and a key signature change to one flat. The first staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, followed by a repeat sign. The second staff contains a bass line with eighth and sixteenth notes, followed by a repeat sign. Measures 61 through 64 are marked with a 'tr' symbol, indicating a trill. Measures 65 through 76 continue the melodic and bass lines with various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes. Measures 77 through 80 are marked with a 'tr' symbol, indicating a trill. Measures 81 through 84 continue the melodic and bass lines. Measures 85 through 88 continue the melodic and bass lines. Measures 89 through 92 continue the melodic and bass lines. Measure 93 is the final measure of the excerpt, ending with a double bar line.

97

101

105

109

113

117

121

125

129

133

137

sf

This musical score consists of ten staves of music, each beginning with a measure number. The notation is in a single melodic line on a five-line staff. The music features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, often beamed together. There are several instances of slurs and ties. A dynamic marking of *sf* (sforzando) is present above the 129th measure, which is marked with an accent (>). The overall style is that of a classical or romantic-era instrumental piece.

177

Measures 177-180. The right hand (treble clef) begins with a whole rest, followed by a repeat sign. The left hand (bass clef) plays a continuous eighth-note accompaniment. A double bar line appears after measure 178.

181

Measures 181-184. Both hands play eighth-note patterns. The right hand has a melodic line, while the left hand provides a steady accompaniment.

185

Measures 185-188. The right hand features a melodic line with some rests, while the left hand continues with eighth-note accompaniment. A double bar line is present after measure 186.

189

Measures 189-192. The right hand plays a melodic line with eighth notes and rests. The left hand maintains the eighth-note accompaniment.

193

Measures 193-196. The right hand continues with a melodic line, and the left hand provides the eighth-note accompaniment.

197

Musical notation for measures 197-200. Measure 197 has a treble staff with a quarter rest and a bass staff with a quarter note. Measures 198-200 have a treble staff with a whole rest and a bass staff with eighth-note patterns.

201

Musical notation for measure 201. Treble staff has a quarter note, eighth-note triplet, and quarter note. Bass staff has a quarter note, eighth-note triplet, and quarter note.

205

Musical notation for measure 205. Treble staff has a quarter note, eighth-note triplet, and quarter note. Bass staff has a quarter note, eighth-note triplet, and quarter note.

209

Musical notation for measure 209. Treble staff has a quarter note, eighth-note triplet, and quarter note. Bass staff has a quarter note, eighth-note triplet, and quarter note.

213

Musical notation for measure 213. Treble staff has a quarter note, eighth-note triplet, and quarter note. Bass staff has a quarter note, eighth-note triplet, and quarter note.

217

Musical notation for measure 217. Treble staff has a quarter note, eighth-note triplet, and quarter note. Bass staff has a quarter note, eighth-note triplet, and quarter note.

221

Musical notation for measure 221. Treble staff has a quarter note, eighth-note triplet, and quarter note. Bass staff has a quarter note, eighth-note triplet, and quarter note.

225

Musical notation for measures 225-228. Measure 225 has a treble staff with a quarter rest and a bass staff with a quarter note. Measures 226-228 have a treble staff with eighth-note patterns and a bass staff with eighth-note patterns.

229

233

237

241

245

249

Measures 249-253 of a musical score. The top staff (treble clef) contains whole rests for measures 249, 250, 251, 252, and 253. The bottom staff (treble clef) contains a continuous melodic line. Measure 249 starts with a quarter rest, followed by eighth notes G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. Measure 250 continues with eighth notes A5, B5, C6, D6, E6, F6, G6, A6. Measure 251 has eighth notes B6, C7, D7, E7, F7, G7, A7, B7. Measure 252 has eighth notes C8, D8, E8, F8, G8, A8, B8, C9. Measure 253 has eighth notes D9, E9, F9, G9, A9, B9, C10, D10.

254

Measure 254 of a musical score. The staff (treble clef) contains a continuous melodic line. The measure starts with a quarter rest, followed by eighth notes G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. The measure ends with a quarter rest.

ท่อน 2

The musical score for 'ท่อน 2' (Part 2) is written in 2/4 time. It begins with a single melodic line on a treble clef staff. The melody consists of eighth and quarter notes, starting on a middle C and moving in a generally ascending and then descending pattern. The score is divided into measures, with measure numbers 5, 9, 13, 17, 21, 25, and 29 indicated at the start of their respective lines. The piano accompaniment is introduced at measure 17, featuring a steady eighth-note pattern in the right hand and a more complex, syncopated pattern in the left hand. The piece concludes with a final melodic phrase in measure 29.

ท่อน 3

5

9

13

17

21

25

29

ท่อน 4

This musical score is for a piece titled 'ท่อน 4' (Part 4), written in 2/4 time. The score is presented on a single staff with a treble clef. It begins with a key signature of one sharp (F#). The music is characterized by a steady eighth-note accompaniment in the right hand and a more complex, often triplet-based, melody in the left hand. The score is divided into measures, with measure numbers 5, 9, 13, 17, 21, 25, and 29 marked at the beginning of their respective lines. The notation includes various note values, rests, and dynamic markings such as 'f' (forte) and 'p' (piano). The piece concludes with a final cadence in measure 29.

ท่อน 5

Musical score for 'ท่อน 5' (Part 5). The score is written in 2/4 time and consists of 33 measures. It is divided into two systems, each containing a vocal line and a piano accompaniment.

The first system (measures 1-16) features a vocal line with eighth and sixteenth notes, and a piano accompaniment with a steady eighth-note pattern. The second system (measures 17-33) features a vocal line with eighth and sixteenth notes, and a piano accompaniment with a steady eighth-note pattern.

Measures are numbered 5, 9, 13, 17, 21, 25, 29, and 33.

เพลงพม่าห้าท่อน 4 ชั้น

หลวงประดิษฐไพเราะ
(ศร ศิลปบรรเลง)

ท่อน 1

5

9

13

17

21

25

25

29

29

This musical score is for a piano piece, spanning measures 33 to 65. It is written for a single melodic line on a grand staff (treble and bass clefs). The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is 3/4. The score is divided into systems, with measure numbers 33, 37, 41, 45, 49, 53, 57, 61, and 65 marking the beginning of each system. The music features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. There are several repeat signs (double bar lines with dots) and a first ending bracket. The piece concludes with a final cadence in measure 65.

33

37

41

45

49

53

57

61

65

69

69

73

73

77

77

81

81

85

85

89

89

93

93

97

97

101

101

105

105

109

1 2

109

113

113

117

117

121

121

125

125

129

129

This system contains measures 129 through 132. It features two staves, each with a treble clef and a key signature of one flat. The music is in 3/4 time. Measures 129 and 130 are marked with a repeat sign. Measures 131 and 132 continue the melodic and harmonic progression.

133

133

This system contains measures 133 through 136. It features two staves, each with a treble clef and a key signature of one flat. The music is in 3/4 time. Measures 133 and 134 are marked with a repeat sign. Measures 135 and 136 continue the melodic and harmonic progression.

137

137

This system contains measures 137 through 140. It features two staves, each with a treble clef and a key signature of one flat. The music is in 3/4 time. Measures 137 and 138 are marked with a repeat sign. Measures 139 and 140 continue the melodic and harmonic progression.

141

141

This system contains measures 141 through 144. It features two staves, each with a treble clef and a key signature of one flat. The music is in 3/4 time. Measures 141 and 142 are marked with a repeat sign. Measures 143 and 144 continue the melodic and harmonic progression.

145

145

This system contains measures 145 through 148. It features two staves, each with a treble clef and a key signature of one flat. The music is in 3/4 time. Measures 145 and 146 are marked with a repeat sign. Measures 147 and 148 continue the melodic and harmonic progression.

149

149

153

153

157

157

161

161

165

165

169

169

173

177

181

185

189

193

197

201

205

This musical score is for a piano piece, spanning measures 169 to 205. It is written in treble clef with a key signature of one flat (B-flat). The score is organized into ten systems, each containing a single staff. The first system (measures 169-172) is marked with a brace on the left. Measures 169 and 170 begin with a piano (p) dynamic marking. The music features a variety of rhythmic patterns, including eighth-note runs, sixteenth-note passages, and quarter-note chords. There are several rests throughout the piece, particularly in measures 170, 174, 178, 182, 186, 190, 194, 198, 202, and 206. The notation includes slurs, ties, and various articulation marks to guide the performer.

This musical score consists of two systems. The first system contains eight staves of a single melodic line, with measure numbers 209, 213, 217, 221, 225, 229, 233, and 237 marked at the beginning of each staff. The notation includes eighth and sixteenth notes, rests, and a key signature change to one sharp (F#) in measure 217. The second system, starting at measure 241, features a grand staff with a treble and bass clef joined by a brace. The treble staff contains whole notes and rests, while the bass staff provides a more active accompaniment with eighth and sixteenth notes.

209

213

217

221

225

229

233

237

241

241

245

245

This system contains measures 245 through 248. The right hand (RH) begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. It features a series of eighth-note chords and a final half-note chord. The left hand (LH) starts with a bass clef and plays a steady eighth-note accompaniment, concluding with a half-note chord.

249

249

This system contains measures 249 through 252. The RH continues with eighth-note chords, while the LH maintains its eighth-note accompaniment. The system concludes with a half-note chord in both hands.

253

253

This system contains measures 253 through 256. The RH features a more complex rhythmic pattern with some sixteenth notes. The LH continues with eighth-note accompaniment. The system ends with a half-note chord.

257

257

This system contains measures 257 through 260. The RH has a melodic line with eighth notes and rests. The LH continues with eighth-note accompaniment. The system concludes with a half-note chord.

261

261

This system contains measures 261 through 264. The RH features a melodic line with eighth notes and rests. The LH continues with eighth-note accompaniment. The system concludes with a half-note chord.

This musical score page contains six systems of music, each with a vocal line and a piano accompaniment. The systems are numbered 265, 269, 273, 277, 281, and 285. The vocal line is written in a single staff with a treble clef. The piano accompaniment is written in two staves, with a grand staff bracket on the left. The music is in a key with one flat (B-flat) and a 4/4 time signature. The notation includes various note values, rests, and dynamic markings. The piano part features complex rhythmic patterns, including sixteenth and thirty-second notes, and occasional rests. The vocal part consists of melodic lines with lyrics written below the notes. The systems are arranged vertically, with the vocal line above the piano accompaniment. The page number 348 is located in the top right corner.

265

269

269

273

273

277

277

281

281

285

285

This musical score page contains measures 289 through 313. It features a single melodic line in the treble clef for the voice part and a piano accompaniment in grand staff (treble and bass clefs) for the piano. The piano part includes a left hand and a right hand. The score is divided into systems, with measures 289-292, 293-296, 297-300, 301-304, 305-308, 309-312, and 313-316. The piano part has a complex, rhythmic accompaniment with many sixteenth and thirty-second notes. The voice part has a melodic line with some rests. The page number 349 is in the top right corner.

289

293

297

301

305

305

309

309

313

313

317

317

321

321

325

325

329

329

333

333

337

341

1 2

341

1 2

345

345

349

349

353

353

357

357

This musical score is for a piano and voice piece, spanning measures 337 to 357. The notation is in treble clef with a key signature of one flat (B-flat). The piano accompaniment is written in a grand staff (treble and bass clefs). The voice part is written in a single treble clef staff. The score is divided into systems. The first system (measures 337-341) features a vocal melody with eighth and sixteenth notes, and a piano accompaniment with a steady eighth-note pattern. The second system (measures 341-345) includes a first ending (marked '1') and a second ending (marked '2'). The third system (measures 345-349) continues the piano accompaniment with a steady eighth-note pattern. The fourth system (measures 349-353) features a vocal melody with eighth and sixteenth notes, and a piano accompaniment with a steady eighth-note pattern. The fifth system (measures 353-357) continues the piano accompaniment with a steady eighth-note pattern.

361

361

This system contains measures 361 through 364. The right hand (RH) features a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the left hand (LH) provides a steady accompaniment of eighth notes. The key signature has one sharp (F#).

365

365

This system contains measures 365 through 368. The RH continues the melodic pattern with some rests, and the LH maintains the eighth-note accompaniment. The key signature remains one sharp.

369

369

This system contains measures 369 through 372. The RH introduces some sixteenth-note runs, and the LH continues with eighth notes. The key signature remains one sharp.

373

373

This system contains measures 373 through 376. Measures 373-375 show the continuation of the previous patterns, while measure 376 begins a new section with a repeat sign. The key signature remains one sharp.

377

377

This system contains measures 377 through 380. The RH features a more active melodic line with sixteenth notes, and the LH continues with eighth-note accompaniment. The key signature remains one sharp.

381

381

This system contains measures 381 through 384. The top staff begins with a treble clef and a key signature of one flat. Measures 381 and 382 feature eighth-note patterns in the right hand and quarter notes in the left hand. Measures 383 and 384 continue this pattern, with a repeat sign at the end of measure 384.

385

385

This system contains measures 385 through 388. The right hand plays eighth-note patterns, while the left hand plays quarter notes. A repeat sign is present at the end of measure 388.

389

389

This system contains measures 389 through 392. The right hand has a more active eighth-note melody, while the left hand continues with quarter notes. A repeat sign is at the end of measure 392.

393

393

This system contains measures 393 through 396. The right hand has rests for the first three measures, followed by eighth notes in measure 396. The left hand plays a steady eighth-note accompaniment throughout.

397

397

This system contains measures 397 through 400. The right hand has eighth-note patterns in measures 397 and 400, with rests in between. The left hand continues with eighth-note accompaniment. A repeat sign is at the end of measure 400.

401

401

This system contains measures 401 through 404. The right-hand staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). Measures 401 and 402 feature a continuous eighth-note pattern in the right hand, while the left hand has whole rests. In measure 403, the right hand has a whole rest and the left hand continues the eighth-note pattern. Measure 404 shows both hands with eighth-note patterns. The system concludes with a double bar line.

405

405

This system contains measures 405 through 408. The right-hand staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). Measures 405 and 406 feature a continuous eighth-note pattern in the right hand, while the left hand has whole rests. In measure 407, the right hand has a whole rest and the left hand continues the eighth-note pattern. Measure 408 shows both hands with eighth-note patterns. The system concludes with a double bar line.

409

409

This system contains measures 409 through 412. The right-hand staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). Measures 409 and 410 feature a continuous eighth-note pattern in the right hand, while the left hand has whole rests. In measure 411, the right hand has a whole rest and the left hand continues the eighth-note pattern. Measure 412 shows both hands with eighth-note patterns. The system concludes with a double bar line.

413

413

This system contains measures 413 through 416. The right-hand staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). Measures 413 and 414 feature a continuous eighth-note pattern in the right hand, while the left hand has whole rests. In measure 415, the right hand has a whole rest and the left hand continues the eighth-note pattern. Measure 416 shows both hands with eighth-note patterns. The system concludes with a double bar line.

417

417

This system contains measures 417 through 420. The right-hand staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). Measures 417 and 418 feature a continuous eighth-note pattern in the right hand, while the left hand has whole rests. In measure 419, the right hand has a whole rest and the left hand continues the eighth-note pattern. Measure 420 shows both hands with eighth-note patterns. The system concludes with a double bar line.

421

421

This system contains measures 421 through 424. The top staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The bottom staff begins with a bass clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. Both staves contain eighth and sixteenth note patterns.

425

425

This system contains measures 425 through 428. The notation continues with eighth and sixteenth notes in both staves.

429

429

This system contains measures 429 through 432. The notation continues with eighth and sixteenth notes in both staves.

433

433

This system contains measures 433 through 436. The notation continues with eighth and sixteenth notes in both staves.

437

437

This system contains measures 437 through 440. The notation continues with eighth and sixteenth notes in both staves.

441

441

This system contains measures 441 through 444. The right hand (RH) begins with a sixteenth-note scale in measure 441, followed by a half rest in measure 442, and then a descending sixteenth-note scale in measure 443. The left hand (LH) has a whole rest in measure 441, then enters in measure 442 with a sixteenth-note scale, continuing through measure 444 with a half rest.

445

445

This system contains measures 445 through 448. The RH features a half rest in measure 445, followed by a sixteenth-note scale in measure 446, a half rest in measure 447, and another sixteenth-note scale in measure 448. The LH has a sixteenth-note scale in measure 445, a half rest in measure 446, a sixteenth-note scale in measure 447, and a half rest in measure 448.

449

449

This system contains measures 449 through 452. The RH has a half rest in measure 449, a sixteenth-note scale in measure 450, a half rest in measure 451, and a sixteenth-note scale in measure 452. The LH has a sixteenth-note scale in measure 449, a half rest in measure 450, a sixteenth-note scale in measure 451, and a half rest in measure 452.

453

453

This system contains measures 453 through 456. The RH has a half rest in measure 453, followed by a sixteenth-note scale in measure 454, a half rest in measure 455, and another sixteenth-note scale in measure 456. The LH has a half rest in measure 453, followed by a sixteenth-note scale in measure 454, a half rest in measure 455, and another sixteenth-note scale in measure 456.

457

457

This system contains measures 457 through 460. The RH has a half rest in measure 457, followed by a sixteenth-note scale in measure 458, a half rest in measure 459, and another sixteenth-note scale in measure 460. The LH has a half rest in measure 457, followed by a sixteenth-note scale in measure 458, a half rest in measure 459, and another sixteenth-note scale in measure 460.

461

461

465

465

469

469

473

473

477

477

This musical score is for a piano piece, spanning measures 481 to 501. It is written for two staves, with a brace on the left indicating they are part of a single instrument. The key signature has one sharp (F#), and the time signature is 3/4. The notation includes various musical symbols such as treble clefs, notes, rests, and bar lines. The score is organized into six systems, each containing two staves. Measure numbers 481, 485, 489, 493, 497, and 501 are placed at the beginning of their respective systems. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, often beamed together, and includes some rests. The final measure, 501, ends with a double bar line.

481

481

485

485

489

493

493

497

497

501

501

ท่อน 2

The musical score for 'ท่อน 2' (Part 2) is written in 2/4 time. It consists of a single melodic line and a piano accompaniment. The melodic line is written on a single staff and begins with a treble clef and a 2/4 time signature. The piano accompaniment is written on a grand staff (treble and bass clefs) and begins with a treble clef and a 2/4 time signature. The score is divided into measures, with measure numbers 5, 9, 13, 17, 21, 25, 29, and 33 indicated at the start of each line. The melodic line features a variety of note values, including eighth and sixteenth notes, and rests. The piano accompaniment provides a harmonic foundation with chords and single notes.

5

9

13

17

21

25

29

33

37

Measures 37-40. Treble staff: 37 (quarter, eighth, eighth, quarter), 38 (quarter, quarter, quarter, quarter), 39 (quarter, eighth, eighth, quarter), 40 (quarter, quarter, quarter, quarter). Bass staff: 37 (quarter, quarter, quarter, quarter), 38 (quarter, quarter, quarter, quarter), 39 (quarter, quarter, quarter, quarter), 40 (quarter, quarter, quarter, quarter).

41

Measures 41-44. Treble staff: 41 (quarter, eighth, eighth, quarter), 42 (quarter, quarter, quarter, quarter), 43 (quarter, eighth, eighth, quarter), 44 (quarter, quarter, quarter, quarter). Bass staff: 41 (quarter, quarter, quarter, quarter), 42 (quarter, quarter, quarter, quarter), 43 (quarter, quarter, quarter, quarter), 44 (quarter, quarter, quarter, quarter).

45

Measures 45-48. Treble staff: 45 (quarter, eighth, eighth, quarter), 46 (quarter, quarter, quarter, quarter), 47 (quarter, eighth, eighth, quarter), 48 (quarter, quarter, quarter, quarter). Bass staff: 45 (quarter, quarter, quarter, quarter), 46 (quarter, quarter, quarter, quarter), 47 (quarter, quarter, quarter, quarter), 48 (quarter, quarter, quarter, quarter).

49

Measures 49-52. Treble staff: 49 (quarter, eighth, eighth, quarter), 50 (quarter, quarter, quarter, quarter), 51 (quarter, eighth, eighth, quarter), 52 (quarter, quarter, quarter, quarter). Bass staff: 49 (quarter, quarter, quarter, quarter), 50 (quarter, quarter, quarter, quarter), 51 (quarter, quarter, quarter, quarter), 52 (quarter, quarter, quarter, quarter).

53

Measures 53-56. Treble staff: 53 (quarter, eighth, eighth, quarter), 54 (quarter, quarter, quarter, quarter), 55 (quarter, eighth, eighth, quarter), 56 (quarter, quarter, quarter, quarter). Bass staff: 53 (quarter, quarter, quarter, quarter), 54 (quarter, quarter, quarter, quarter), 55 (quarter, quarter, quarter, quarter), 56 (quarter, quarter, quarter, quarter).

ท่อน 3

The musical score for 'ท่อน 3' (Part 3) is written in 2/4 time. It begins with a single melodic line on a treble clef staff. The melody consists of eighth and sixteenth notes, with some rests. The score is divided into measures, with measure numbers 5, 9, 13, 17, 21, 25, and 29 indicated at the start of their respective lines. The piano accompaniment is shown in a grand staff format, with the right hand playing a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes, and the left hand playing a similar pattern. The score is written in a single system, with the piano accompaniment starting at measure 17 and continuing through measure 29.

33

33

37

41

41

42

43

44

45

Musical score for measures 45-48. The score is written for two staves, Treble and Bass clef, in 3/4 time. The key signature has one flat (B-flat). The melody in the Treble staff consists of eighth and sixteenth notes, with a repeat sign at the end of measure 45. The Bass staff has a whole note in measure 45, followed by a whole rest in measure 46, and then a melody of eighth and sixteenth notes in measures 47 and 48.

49

53

57

61

ท่อน 4

The musical score for 'ท่อน 4' (Part 4) is written in 2/4 time. It consists of a single melodic line and a piano accompaniment. The melodic line is written on a single staff, while the piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clef) grouped by a brace. The score is divided into measures, with measure numbers 5, 9, 13, 17, 21, and 25 indicated at the beginning of their respective lines. The melody is composed of eighth and sixteenth notes, often beamed together in groups. The piano accompaniment provides a harmonic foundation with chords and moving lines in both hands.

29

33

37

41

45

49

Measures 49-52: This system contains four measures of music. The upper staff features a continuous eighth-note melody, while the lower staff provides a steady eighth-note accompaniment. Both parts are in a treble clef with a key signature of one sharp (F#).

53

Measures 53-56: This system contains four measures of music. The upper staff continues the eighth-note melody, and the lower staff continues the eighth-note accompaniment. The notation remains consistent with the previous system.

57

Measures 57-60: This system contains four measures of music. The upper staff continues the eighth-note melody, and the lower staff continues the eighth-note accompaniment. The notation remains consistent with the previous system.

61

Measures 61-64: This system contains four measures of music. The upper staff continues the eighth-note melody, and the lower staff continues the eighth-note accompaniment. The notation remains consistent with the previous system.

ท่อน 5

The musical score for 'ท่อน 5' (Part 5) is written in 2/4 time. It consists of a single melodic line and a piano accompaniment. The melodic line is written on a single staff, while the piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clef) grouped by a brace. The score is divided into six systems, each containing four measures. The first system (measures 1-4) is the only one with a single melodic line. The subsequent systems (measures 5-20) include a piano accompaniment. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the right hand and a more complex, syncopated pattern in the left hand. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 2/4.

5

9

13

17

21

25

29

33

37

41

45

49

Musical notation for measures 49-52. The system consists of two staves. The upper staff has a treble clef and a key signature of one flat. It contains four measures of eighth-note chords. The lower staff has a bass clef and contains four measures of eighth-note chords. The music is in 4/4 time.

53

Musical notation for measures 53-56. The system consists of two staves. The upper staff has a treble clef and a key signature of one flat. It contains four measures of eighth-note chords. The lower staff has a bass clef and contains four measures of eighth-note chords. The music is in 4/4 time.

57

Musical notation for measures 57-60. The system consists of two staves. The upper staff has a treble clef and a key signature of one flat. It contains four measures of eighth-note chords. The lower staff has a bass clef and contains four measures of eighth-note chords. The music is in 4/4 time.

61

Musical notation for measures 61-64. The system consists of a single staff with a treble clef and a key signature of one flat. It contains four measures of eighth-note chords. The music is in 4/4 time.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายบุญเลิศ กร่างสะอาด
วันเดือนปีเกิด	12 กันยายน 2518
สถานที่เกิด	เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	119/8 หมู่ 1 ถนนสุพรรณบุรี ชัยนาถ ตำบลสนามชัย อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี 72000
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 3 สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม กรมศิลปากร
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยนาฏศิลปสุพรรณบุรี อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2530	ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดหัดถสารเกษตร อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
พ.ศ. 2533	ประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นต้น วิทยาลัยนาฏศิลป กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2536	ประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นกลาง วิทยาลัยนาฏศิลป กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2538	ประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง วิทยาลัยนาฏศิลป กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2540	ศึกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกดุริยางค์ไทย สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
พ.ศ. 2545	ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกมานุษยดุริยางควิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร